Litafi Mai-tsarki

The New Testament in the Hausa language of Nigeria

Litafi Mai-tsarki

The New Testament in the Hausa language of Nigeria

copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Hausa

Translation by: Alakirawa, Bayan, Chrispher Ishaya, Dabere, Dacuhus Timothy Danjuma, Danjay, Danjuma Alfred H, Euang Hediza Naohammed, Franklyn Ukazu Udochukwu, Gideon, Gokop, Habibu, James, Kiash Dachung Butus, Lazarus, Nadaki M. Philip, Nenching, Paul, Rebecca, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

Contributor: Dacuhus Timothy Danjuma, Euang Hediza Naohammed, Kiash Dachung Butus, Nadaki M. Philip, Rev. Ayuba Taiba, Rev. Cain Yusuf Daniel, Rev. Dalhatu Dambo Ayuba, Rev. Dr. Tambanya Yahaya, Rev. Dr. Yakubu Hassan, Rev. Hannatu Samuel Ndberhukwu, Rev. Ibrahim Kassim, Rev. M. Dan'Amarya, Rev. Yakuba Ayuba

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022
31fd93a8-6c61-5e08-ad99-3312611b0f4b

Contents

Matiyu 1
Markus 23
Luka 37
Yahaya 62
Ayyukan Manzanni 80
Romawa 103
1 Korintiyawa 114
2 Korantiyawa 124
GALATIYAWA 131
Afisawa 135
Filibiyawa 139
Kolosiyawa 142
1 Tassalunikawa 145
2 Tasalonikawa 148
1 Timoti 150
2 Timoti 153
Titus 155
Filimon 157
Ibraniyawa 158
Yakubu 166
1 Bitrus 169
2 Bitrus 172
1 Yahaya 174
2 Yahaya 177
3 Yahaya 178
Yahuda 179
Wahayin Yahaya 180

Matiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda, Dan Ibrahim. 2 Ibrahim shine mahaifin Ishaku, Ishaku
shine mahaifin Yakubu, Yakubu shine mahaifin Yahuza da 'yan'uwansa. 3 Yahuza shine mahaifin
Farisa da Zera, ta wurin Tamar. Farisa kuma shine mahaifin Hasruna, Hasruna kuma shine mahaifin
Aram. 4 Aram shine mahaifin Amminadab, Amminadab shine mahaifin Nashon, Nashon shine mahaifin
Salmon. 5 Salmon shine mahaifin Bo'aza ta wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin Obida ta wurin Rut.
Obida shine mahaifin Yesse, 6 Yesse shine mahaifin sarki Dauda. Sarki Dauda shine mahaifin Sulaimanu
ta wurin matar Uriya. 7 Sulaimanu shine mahaifin Rehobo'am, Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija
shine mahaifin Asa. 8 Asa shine mahaifin Yehoshafat, Yehoshafat shine mahaifin Yoram, Yoram kuma
shine mahaifin Uziya. 9 Uziya shine mahaifin Yotam, Yotam shine mahaifin Ahaz, Ahaz shine mahaifin
Hezekiya. 10 Hezekiya shine mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin Amon, sannan Amon shine
mahaifin Yosiya. 11 Yosiya shine mahaifin Yekoniya da 'yan'uwansa, dai dai locacin da aka kwashe
su zuwa kasar Babila. 12 Bayan kwasar su zuwa kasar Babila, Yekoniya shine mahaifin Sheyaltiyel,
Sheyaltiyel shine mahaifin Zarubabel. 13 Zarubabel shine mahaifin Abihudu, Abihudu shine mahaifin
Eliyakim, sannan Eliyakim shine mahaifin Azuru. 14 Azuru shine mahaifin Saduku. Saduku shine
mahaifin Akimu, sannan Akimu shine mahaifin Aliyudu 15 Aliyudu shine mahaifin Ali'azara, Ali'azara
shine mahaifin Matana, sannan Matana shine mahaifin Yakubu. 16 Yakubu shine mahaifin Yusufu
maigidan Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu, wanda ake ce da shi Almasihu. 17 Tun daga
Ibrahim zuwa Dauda, an yi tsara goma sha hudu ne, daga Dauda zuwa lokacin da aka kwashe su zuwa
Babila, tsara goma sha hudu ne, sannan daga lokacin da aka kwashe su zuwa Babila zuwa Almasihu
tsara goma sha hudu ne 18 Ga yadda haihuwar Yesu Almasihu ta kasance. Mahaifiyarsa, Maryamu,
tana tashi da Yusufu, amma kafin su yi aure, sai aka same ta da juna biyu ta wurin Ruhu Mai Tsarki.
19 Mijinta, Yusufu, adalin mutum ne, amma ba ya so ya kunyatar da ita a sarari. Sai ya yi shawara ya
sake ta a asirce. 20 Yana cikin tunanin wadannan al'amura, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gareshi
a mafarki, ya ce masa, “Yusufu, dan Dauda, kada ka ji tsoron daukar Maryamu a matsayin matarka.
Gama abinda ke cikinta, ta wurin Ruhu Mai Tsarki aka same shi. 21 Za ta haifi Da, za ka kira sunansa
Yesu, domin za ya ceci mutanensa daga zunubansu.” 22 Duk wannan ya faru ne domin a cika abinda
aka fada ta bakin annabin, cewa, 23 “Duba, budurwa za ta sami juna biyu sannan za ta haifi da, za su
kira sunansa Immanuel”-ma'ana, “Allah tare da mu.” 24 Yusufu ya farka daga barci, ya yi kamar yadda
mala'ikan Ubangiji ya umarce shi, sai ya dauke ta a matsayin matarsa. 25 Amma Yusufu bai sadu da ita
ba sai bayan da ta haifi da. Ya kira sunansa Yesu.

2

1 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta kasar Yahudiya, a zamanin sarki Hirudus, sai ga wadansu
masana daga gabas suka zo Urushalima, suna cewa, 2 ''Ina wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Mun ga
tauraronsa a gabas mun kuma zo mu yi masa sujada.'' 3 Da sarki Hirudus ya ji haka, sai ya damu kwarai,
haka kuma dukan mutanen Urushalima. 4 Hirudus ya tara dukan manyan firistoci da marubuta na
jama'a, ya tambaye su, “Ina za a haifi Almasihun?” 5 Suka ce masa, ''A Baitalami ne ta kasar Yahudiya,
domin haka annabin ya rubuta, 6 'Ke kuma, Baitalami, ta kasar Yahudiya, ba ke ce mafi kankanta ba a
cikin shugabanin Yahudiya, domin daga cikin ki mai mulki zai fito wanda zai zama makiyayin jama'a
ta Isra'ila.''' 7 Sai Hirudus ya kira masanan a asirce ya tambaye su aininhin lokacin da tauraron ya
bayyana. 8 Ya aike su Baitalami, ya ce, ''Ku je ku binciko mani dan yaron da kyau. Idan kun same shi,
ku kawo mani labari, don ni ma in je in yi masa sujada.” 9 Bayan sun ji maganar sarkin, sai suka yi
tafiyar su, ga shi kuwa, tauraron da suka gani a gabas yana tafe a gaban su, har ya zo ya tsaya bisa inda
dan yaron nan yake. 10 Da suka ga tauraron, sai suka yi matukar farin ciki. 11 Sai suka shiga gidan,
suka ga dan yaron tare da mahaifiyarsa Maryamu. Suka rusuna gabansa suka yi masa sujada. Sa'an
nan suka kwance kayansu, suka mika masa kyautar su ta zinariya da lubban, da mur. 12 Allah kuma
ya gargade su a mafarki kada su koma wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta wata hanya dabam.
13 Bayan sun tashi, sai ga wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki, ya ce, ''Tashi, ka
dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka gudu zuwa kasar Masar, ka zauna a can sai na fada maka, don
Hirudus yana shirin binciko dan yaron ya hallaka shi.” 14 A wannan dare fa Yusufu ya tashi ya dauki
dan yaron da mahafiyarsa ya tafi Masar. 15 Ya zauna a can har mutuwar Hirudus. Wannan kuwa domin
a cika abin da Ubangiji ya fada ne ta bakin annabin, ''Daga Masar na kirawo Da na.'' 16 Da Hirudus ya ga
masanan nan sun shashantar da shi, sai ya hasala kwarai, ya aika a karkashe dukan 'yan yara maza da
suke Baitalami da kewayenta, daga masu shekara biyu zuwa kasa, gwargwadon lokacin da ya tabbatar a
gun masanan. 17 A lokacin ne aka cika fadar Annabi Irmiya, 18 ''An ji wata murya a Rama, tana kuka da

bakin ciki mai zafi, Rahila ce take kuka saboda 'ya'yanta, kuma ta ki ta ta'azantu, domin ba su. 19 Sa'adda
Hirudus ya mutu, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki a Masar ya ce, 20 ''Tashi ka
dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka tafi kasar Isra'ila, domin masu neman ran dan yaron sun mutu.''
21 Yusufu ya tashi, ya dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ya zo kasar Isra'ila. 22 Amma da ya ji Arkilayus
ya gaji mahaifinsa Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya, sai ya ji tsoron isa can. Bayan da Allah ya
yi masa gargadi a mafarki, sai ya ratse zuwa kasar Galili 23 sai ya je ya zauna a wani gari da ake kira
Nazarat. Wannan ya cika abin da aka fada ta bakin annabawa, cewa, za a kira shi Banazare.

3

1 A kwanakin nan Yahaya Mai baftisma ya zo, yana wa'azi a jejin Yahudiya yana cewa, 2 "Ku tuba,
domin mulkin sama ya kusa." 3 Wannan shine wanda annabi Ishaya ya yi maganarsa, ya ce, "Muryar
wani mai kira a jeji yana cewa, 'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku daidaita tafarkunsa.'' 4 Yahaya
kuwa yana sanye da tufa ta gashin rakumi, yana kuma daure da damarar fata, abincinsa kuwa fara
ne da zuman jeji. 5 Sai mutanen Urushalima, da na dukan Yahudiya, da na duk kasashen bakin Kogin
Urdun, suka yi ta zuwa wurin sa. 6 Ya yi masu baftisma a Kogin Urdun, yayinda suke furta zunubansu.
7 Amma da ya ga Farisawa da Sadukiyawa da yawa, suna fitowa domin a yi masu baftisma, sai ya ce
masu, "Ku 'ya'yan macizai masu dafi, wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa? 8 Ku ba da 'ya'ya
da za su nuna tubanku. 9 Kada kuwa ku dauka a ranku cewa, 'Ibrahim ne ubanmu.' Domin ina gaya
maku, Allah yana da iko ya ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin duwatsun nan. 10 Ko yanzu ma an sa
gatari a gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar da ba ta ba da 'ya'ya masu kyau ba, sai a sare ta
a jefa a wuta. 11 Na yi maku baftisma da ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa baya na, ya fi ni girma,
wanda ko takalmansa ma ban isa in dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki, da kuma
wuta. 12 Kwaryar shikarsa na hannunsa, zai kuwa share masussukarsa sarai, ya tara alkamarsa ya sa a
rumbunsa, amma zai kona buntun da wutar da ba za a iya kashewa ba." 13 Sai Yesu ya zo daga kasar
Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin ya yi masa baftisma. 14 Amma Yahaya ya yi ta kokarin
ya hana shi, yana cewa, "Ni da nake bukatar ka yi mani baftisma, ka zo gare ni?" 15 Yesu ya amsa masa
ya ce, "Bari ya zama haka a yanzu, domin a cika dukan adalci." Sai Yahaya ya yarje masa. 16 Bayan da
aka yi masa baftisma, Yesu ya fito nan da nan daga cikin ruwan, sai kuma sammai suka bude masa. Ya
ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya, ya sauko a kansa. 17 Duba, wata murya daga sammai tana
cewa, ''Wannan shi ne kaunataccen Da na. Wanda ya gamshe ni sosai.''

4

1 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin jeji, domin Ibilis ya gwada shi. 2 Da ya yi azumi kwana
arba'in dare da rana, daga baya yunwa ta kama shi. 3 Sai mai jarabtar nan ya zo, ya ce masa, "Idan
kai Dan Allah ne, ka umarci duwatsun nan su zama gurasa." 4 Amma Yesu ya amsa ya ce masa, "A
rubuce yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum zai rayu ba, sai dai da kowace magana da ta ke fitowa
daga wurin Allah.''' 5 Sa'an nan Ibilis ya kai shi tsattsarkan birni ya dora shi can kan kololuwar ginin
haikali, 6 ya ce masa, "In kai Dan Allah ne, to dira kasa. Domin a rubuce yake cewa, 'Zai ba mala'ikunsa
umarni game da kai,' kuma, 'Za su daga ka da hannuwansu, domin kada ka yi tuntube da dutse.''' 7 Yesu
ya ce masa, "kuma a rubuce yake, 'Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.''' 8 Kuma, sai Ibilis ya kai shi
kan wani dutse mai tsawo kwarai, ya nuna masa dukan mulkokin duniya da darajarsu. 9 Ya ce masa,
"Dukan wadannan zan baka idan ka rusuna ka yi mani sujada.'' 10 Sai Yesu ya ce masa, "Tafi daga nan,
Shaidan! Domin a rubuce yake, 'Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi kadai za ka bauta wa.''' 11 Sa'an
nan Ibilis ya rabu da shi, sai kuma mala'iku suka zo suka yi masa hidima. 12 To, da Yesu ya ji an kama
Yahaya, sai ya tashi zuwa kasar Galili. 13 Ya bar Nazarat, ya koma Kafarnahum da zama, can bakin tekun
Galili, kan iyakar kasar Zabaluna da Naftali. 14 Wannan ya faru domin a cika fadar annabi Ishaya cewa,
15 "Kasar Zabaluna da kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin Urdun, Galili ta al'ummai! 16 Mutane
mazauna duhu suka ga babban haske, sannan ga wadanda ke zaune a yankin da inuwar mutuwa, haske
ya keto masu." 17 Daga lokacin nan, Yesu ya fara wa'azi, yana cewa, "Ku tuba domin mulkin sama ya
kusa." 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai ya ga wadansu 'yan'uwa biyu, Saminu da ake kira Bitrus,
da dan'uwansa Andarawas, suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. 19 Yesu ya ce masu, "Ku zo,
ku biyo ni, zan mai da ku masuntan mutane." 20 Nan da nan sai suka bar tarunsu, suka bi shi. 21 Da
Yesu ya ci gaba da tafiya, sai ya ga wadansu mutum biyu, su kuma 'yan'uwa ne, Yakubu dan Zabadi,
da dan'uwansa Yahaya, suna cikin jirgi tare da mahaifinsu Zabadi, suna gyaran tarunsu. Sai ya kira
su. 22 Nan take suka bar mahaifinsu da jirgin, suka bi shi. 23 Yesu ya zazzaga dukan kasar Galili, yana
koyarwa a majami'unsu, yana shelar bisharar mulkin, yana kuma warkar da kowace cuta da rashin
lafiya a cikin mutane. 24 Labarinsa ya bazu a cikin dukan kasar Suriya, kuma mutanen suka kakkawo
masa dukan marasa lafiya, masu fama da cuta iri iri, da masu shan azaba, da kuma masu aljannu, da

masu farfadiya, da shanyayyu. Yesu ya warkar da su. 25 Taro masu yawa suka bi shi daga kasar Galili,
da Dikafolis, da Urushalima, da kasar Yahudiya, har ma daga hayin Urdun.

5

1 Da Yesu ya ga taron jama'ar, sai ya hau saman dutse. Sa'adda ya zauna, almajiransa suka zo wurinsa.
2 Ya bude bakinsa kuma ya koyar da su, yana cewa, 3 "Albarka ta tabbata ga masu talauci a ruhu, domin
mulkin sama nasu ne. 4 Albarka ta tabbata ga masu makoki, domin za a ta'azantar da su. 5 Albarka
ta tabbata ga masu tawali'u, domin za su gaji duniya. 6 Albarka ta tabbata ga masu yunwa da kishin
adalci, domin za a kosar da su. 7 Albarka ta tabbata ga masu jinkai, domin za su samu jinkai. 8 Albarka
ta tabbata ga masu tsabtar zuciya, domin za su ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu kawo salama,
domin za a ce da su 'ya'yan Allah. 10 Albarka ta tabbata ga wadanda ake tsananta masu saboda adalci,
domin mulkin sama nasu ne. 11 Masu albarka ne ku sa'adda mutane suka zage ku, suka kuma tsananta
maku, ko kuwa suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri na karya, saboda ni. 12 Ku yi murna da
matukar farin ciki, domin sakamakonku mai yawan gaske ne a sama. Ta haka ne mutane suka tsananta
wa annabawa da suka yi rayuwa kafin ku. 13 Ku ne gishirin duniya, amma idan gishiri ya sane yaya
za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani ga komai ba, sai ko a zubar da shi, a tattake a karkashin
kafafun mutane. 14 Ku ne hasken duniya, birnin da ke kan tudu ba shi boyuwa. 15 Mutane ba za su
kunna fitila su sa ta karkashin kwando ba, sai ko a dora ta a mazaunin ta, domin ta ba da haske ga kowa
da ke gidan. 16 Bari hasken ku ya haskaka gaban mutane yadda za su ga kyawawan ayyukanku su kuma
yabi Ubanku da ke cikin sama. 17 Kada ku yi tsammanin na zo ne domin in rushe shari'a ko annabawa.
Ban zo domin in rushe su ba, amma domin in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya maku, har sama da
kasa su shude, amma digo ko wasali daya ba za ya shude ba a cikin shari'ar, sai an cika dukan al'amura.
19 Saboda haka duk wanda ya karya mafi kankanta daga cikin dokokin nan ko kuwa ya koya wa wasu
su yi haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin sama. Amma dukan wanda ya kiyaye su ko kuwa
ya koyar da su, za a kira shi mafi girma a cikin mulkin sama. 20 Gama ina gaya maku cewa idan adalcin
ku bai zarce adalcin marubuta da Farisawa ba, babu yadda za ku shiga mulkin sama. 21 Kun ji dai an ce
wa mutanen da, 'Kada ka yi kisan kai,' kuma 'Duk wanda ya yi kisan kai yana cikin hatsarin hukunci.'
22 Amma ina gaya muku, duk wanda ya yi fushi da dan'uwansa, yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk
wanda ya ce da dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!' yana cikin hatsarin tsayawa gaban majalisa, kowa
kuma ya ce da dan'uwan sa 'Kai wawa!' yana cikin hatsarin shiga wutar jahannama. 23 Saboda haka
idan za ka yi baiko a bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da damuwa da kai, 24 ka bar baikon ka
a gaban bagadin, ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta da dan'uwanka kafin ka zo ka mika baikon.
25 Ka yi sulhu da mai karar ka tun kana hanyar zuwa gaban shari'a, domin kada mai karar ka ya mika
ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka ga dogarai, za a kuwa jefa ka a kurkuku. 26 Gaskiya ina gaya maka,
ba za ka taba fita daga can ba sai ko ka biya dukan kudin da ya ke binka. 27 Kun dai ji an ce, 'Kada ka
yi zina'. 28 Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi mace, da muguwar sha'awa, ya riga ya yi zina da
ita a zuciyarsa. 29 Idan idonka na dama zai sa ka tuntube, kwakule shi ka jefar daga gareka. Don gara
daya daga cikin gabobinka ya halaka, da a jefa dukan jikin ka a jahannama. 30 Ko kuwa idan hannunka
na dama zai sa ka tuntube, ka yanke shi ka jefar daga gare ka. Domin gara daya daga cikin gabobin ka
ya halaka, da a jefa dukan jikinka a jahannama. 31 An sake fada, 'Duk wanda ya kori matarsa, sai ya ba
ta takaddar saki.' 32 Amma ina gaya maku ko wa ya saki matarsa, idan ba a kan laifin lalata ba, ya mai
da ita mazinaciya kenan. Kuma duk wanda ya aure ta bayan sakin, ya yi zina kenan. 33 Kun sake ji an ce
wa wadan da suke a zamanin da, 'Kada ku yi rantsuwar karya, amma ku yi rantsuwar ku ga Ubangiji.'
34 Amma ina gaya maku, kada ku yi rantsuwa sam, ko da sama domin kursuyin Allah ne; 35 ko kuwa
da duniya, domin mazaunin kafafunsa ne, ko da Urushalima, domin birnin babban sarki ne. 36 Ko ma
ace ku yi rantsuwa da kanku, domin ba za ku iya mai da gashin kanku baki ko fari ba. 37 Amma bari
maganarku ta zama 'I, I', ko kuwa 'A'a, a'a.' Duk abin da ya wuce wannan, daga mugun yake. 38 Kun dai
ji an ce, "Ido a maimakon ido, hakori kuma a maimakon hakori.' 39 Amma ina gaya maku, kada ku yi
jayayya da wanda ke mugu, a maimakon haka, ko wa ya mare ku a kuncin dama, ku juya masa dayan ma.
40 Idan wani yana da niyyar kai kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku, ku ba wannan mutumin
mayafinku ma. 41 Duk wanda ya tilasta ku ga tafiyar mil daya, ku je da shi biyu. 42 Ku ba kowa da ya
tambaye ku, kuma kada ku hana kowa da ke neman rance a wurinku. 43 Kun ji abin da aka fada, 'Za
ka kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.' 44 Amma ina gaya maku, ku kaunaci magabtan ku, ku
yi addu'a domin masu tsananta maku, ku albarkaci wadanda suka la'ance ku, ku yi alheri ga wadanda
suke kin ku, 45 domin ku zama 'ya'yan Ubanku da ke cikin sama. Domin yakan sa rana ta haskaka wa
mugu da mutumin kirki, kuma yakan aiko da ruwan sama ga adali da azzalumi. 46 Domin idan kuna
kaunar wadanda suke kaunarku, wanne lada kuka samu? Ba haka masu karban haraji ma suke yi ba?

47 Kuma in kun gaida 'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye da sauran? Ba hakanan al'ummai ma suke yi
ba? 48 Saboda haka, lalle ne ku zama cikakku, kamar yadda Ubanku na sama yake cikakke.

6

1 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku gaban mutane domin su ganku, idan kun yi haka, ba za
ku sami sakamako a wurin Ubanku da yake sama ba. 2 Saboda haka, in za ku yi sadaka, kada ku busa kaho
yadda munafukai suke yi a majami'u da kuma akan截 tituna domin mutane su yabesu. Gaskiya ina gaya
maku, sun samu ladansu. 3 Amma in za ku yi sadaka, kada hannunku na hagu ya san abin da hannunku
na dama yake yi, 4 domin sadakarku ta zama a asirce. Ubanku kuwa da yake ganin abin da ake yi a asirce,
zai saka maku. 5 Sa'adda za ku yi addu'a kuma, kada ku zama kamar munafukai, domin sun cika son yin
addu'a a tsaye a majami'unsu da kuma a gefen lituna, domin mutane su gansu. Gaskiya ina gaya maku,
sun sami ladarsu kenan. 6 Amma ku, idan za ku yi addu'a, sai ku shiga cikin daki. Ku rufe kofa, ku yi
addu'a ga Ubanku wanda yake a asirce, Ubanku kuwa da ke ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku.
7 Idan za ku yi addu'a, kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar yadda al'ummai suke yi, domin a
tunanin su za a saurare su saboda yawan maganganunsu. 8 Domin haka, kada ku zama kamarsu, domin
Ubanku ya san bukatar ku tun kafin ku roke shi. 9 Saboda haka sai ku yi addu'a kamar haka: 'Ubanmu
da ke sama, bari a tsarkake sunanka. 10 Bari mulkinka shi zo. Bari nufinka ya yiwu a duniya kamar
yadda ake yi a sama. 11 Ka ba mu yau abincinmu na kullum. 12 Ka gafarta mana basussukanmu, kamar
yadda mu ma muke gafarta ma wadanda muke bi bashi. 13 Kuma kada ka kawo mu cikin jaraba, amma
ka kubutar da mu daga Mugun.' [Gama mulki da iko da daukaka naka ne har abada. Amin] 14 Domin
in kun yafe wa mutane laifuffukansu, Ubanku na Sama shima zai yafe maku. 15 In kuwa ba ku yafe
wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku ma ba zai yafe muku laifuffukanku ba." 16 Haka kuma, in za ku
yi azumi, kada ku zama da fuska kamar masu makoki yadda munafukai ke yi, domin sukan yankwane
fuskokinsu, domin su bayyana ga mutane kamar suna azumi. Gaskiya, ina gaya maku, sun sami ladansu
ke nan. 17 Amma in kuna azumi, ku shafa mai a ka, ku kuma wanke fuska, 18 don kada mutane su gane
kuna azumi, sai dai Ubanku da yake a asirce. Kuma Ubanku da ke ganin abinda ke a asirce, zai saka
maku." 19 "Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa ke batawa, inda barayi kuma ke
fasawa su yi sata. 20 Maimakon haka, ku tara wa kanku dukiya a sama, inda babu asu da tsatsa da za
su bata, inda kuma ba barayi da za su fasa su yi sata. 21 Domin inda dukiyar ka take, a nan zuciyar ka
ma take. 22 Ido shi ne fitilar jiki. Saboda haka, idan idonka na da kyau, dukan jiki na cike da haske.
23 Amma in idonka na da lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda haka, in hasken da yake cikinka
duhu ne, ina misalin yawan duhun! 24 Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya,
ko kuma ya amince wa dayan ya raina dayan. Ba dama ku bauta wa Allah da kuma dukiya. 25 Saboda
haka ina gaya maku, kada ku damu a kan rayuwarku, game da abin da za ku ci, da abin da za ku sha-
ko kuwa jikinku, abin da za ku yi tufafi da shi. Ashe rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi ba? 26 Ku
dubi tsuntsayen da ke sararin sama. Ai, ba su shuka, balle girbi, ba su kuma tarawa a cikin rumbuna,
amma Ubanku na Sama na ciyar da su. Ashe, ba ku fi su martaba ba? 27 Kuma wanene a cikinku, don
damuwarsa, zai iya kara ko taki ga tsawon rayuwarsa? 28 To, don me kuke damuwa a kan tufafi? Ku
dubi furannin jeji, yadda suke girma. Ba su aiki, kuma ba su sakar kaya. 29 Duk da haka ina gaya maku,
ko Sulaimanu ma, cikin dukan daukakar sa bai yi ado kamar daya daga cikin wadannan ba. 30 Idan Allah
yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau tana wanzuwa, gobe kuwa a jefa ta cikin murhu, ina misalin adon
da za ya yi maku, ya ku masu karancin bangaskiya? 31 Don haka kada ku damu, kuna cewa, 'Me za mu
ci? ko, Me za mu sha?' ko kuwa, 'Wadanne tufafi za mu sa?' 32 Ai, al'ummai ma suna neman dukan
irin wadannan abubuwa, Ubanku na sama kuwa ya san kuna bukatarsu. 33 Amma ku nemi mulkinsa
da farko da adalcinsa, kuma dukan wadannan abubuwa za a baku. 34 "Saboda haka kada ku damu don
gobe, ai, gobe za ta damu da kanta. Kowace rana ta na cike da wahalarta".

7

1 Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a hukunta ku. Domin da irin hukuncin da ku kan hukunta
da shi za a hukunta ku. 2 Mudun da kukan auna, da shi za a auna maku. 3 Don me kake duban dan hakin
da ke idon dan'uwanka, amma ba ka kula da gungumen da ke naka idon ba? 4 Ko kuwa yaya za ka iya
ce wa dan'uwanka, 'Bari in cire maka dan hakin da ke idon ka,' alhali ga gungume a cikin naka idon?
5 Kai munafiki! Ka fara cire gungumen da ke idonka, sa'annan za ka iya gani sosai yadda za ka cire dan
hakin da ke idon dan'uwanka. 6 Kada ku ba karnuka abin da ke tsattsarka. Kada kuma ku jefa wa aladu,
lu'u lu'anku. Idan ba haka ba za su tattake su a karkashin sawunsu, su kuma juyo su kekketa ku. 7 Roka,
kuma za a ba ku. Nema, kuma za ku samu. Kwankwasa kuma za a bude maku. 8 Ai duk wanda ya roka,
zai karba, kuma duk wanda ya nema zai samu, wanda ya kwankwasa kuma za a bude masa. 9 Ko, kuwa
wane mutum ne a cikin ku, dan sa zai roke shi gurasa, ya ba shi dutse? 10 Ko kuwa in ya roke shi kifi,

zai ba shi maciji? 11 Saboda haka, idan ku da ku ke miyagu, kun san yadda za ku ba da kyautai masu
kyau ga 'ya'yanku, ina kimanin yadda Ubanku na sama zai ba da abubuwa masu kyau ga duk wadanda
suke rokon sa? 12 Saboda haka, duk abinda ku ke so mutane su yi maku, ku ma sai ku yi masu, domin
wannan shi ne dukan shari'a da koyarwar annabawa. 13 Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa
hallaka na da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce, masu shiga ta cikin ta suna da yawa. 14 Domin kofar zuwa
rai matsattsiya ce, hanyar ta mai wuyar bi ce, masu samun ta kuwa kadan ne. 15 Ku kula da annabawan
karya, wadanda su kan zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya kyarketai ne masu warwashewa.
16 Za ku gane su ta irin ''ya'yansu. Mutane na cirar inabi a jikin kaya, ko kuwa baure a jikin sarkakkiya?
17 Haka kowanne itace mai kyau yakan haifi kyawawan 'ya'ya, amma mummunan itace kuwa yakan haifi
munanan 'ya'ya. 18 Kyakkyawan itace ba zai taba haifar da munanan 'ya'ya ba, haka kuma mummunan
itace ba zai taba haifar da kyawawan 'ya'ya ba. 19 Duk itacen da ba ya ba da 'ya'ya masu kyau, sai a
sare shi a jefa a wuta. 20 Domin haka, ta irin 'ya'yansu za a gane su. 21 Ba duk mai ce mani, 'Ubangiji,
Ubangiji,' ne, zai shiga mulkin sama ba, sai dai wanda ya yi nufin Ubana da yake cikin sama. 22 A ranar
nan da yawa za su ce mani, 'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da sunanka ba, ba mu fitar da
aljanu da sunanka ba, ba mu kuma yi manyan ayyuka masu yawa da sunanka ba?' 23 Sa'annan zan ce
masu 'Ni ban taba saninku ba! Ku rabu da ni, ku masu aikata mugunta!' 24 Saboda haka, dukan wanda
yake jin maganata, yake kuma aikata ta, za a kwatanta shi da mutum mai hikima, wanda ya gina gidan
sa a bisa dutse. 25 Da ruwa ya sauko, ambaliyar ruwa ta zo, iska ta taso ta buga gidan, amma bai fadi ba,
domin an gina shi bisa dutse. 26 Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa, bai aikata ta ba, za a misalta
shi da wawan mutum da ya gina gidansa a kan rairayi. 27 Ruwa ya sauko, ambaliyar ruwa ta zo, sai iska
ta taso ta buga gidan. Sai kuma ya rushe, ya kuwa yi cikakkiyar ragargajewa.'' 28 Ya zama sa'adda Yesu
ya gama fadin wadannan maganganu, sai taro suka yi mamakin koyarwarsa, 29 Domin yana koya masu
da iko, ba kamar marubuta ba.

8

1 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu yawa suka bi shi. 2 Sai wani kuturu ya zo gunsa ya yi
masa sujada, ya ce, “Ubangiji, in dai ka yarda, za ka iya tsarkake ni.” 3 Yesu ya mika hannunsa ya taba
shi, ya ce, “Na yarda, ka tsarkaka.” Nan da nan aka tsarkake shi daga kuturtarsa. 4 Yesu ya ce masa, 'Ka
tabbata, ba ka gaya wa kowa komai ba. Sai dai ka je ka nuna kan ka ga firist, ka kuma bayar da baiko da
Musa ya umarta domin shaida garesu? 5 Da Yesu ya shiga kafarnahum, sai wani hafsa ya zo gunsa ya
roke shi, 6 Ya ce, Ubangiji, bawana na kwance shanyayye a gida, yana shan azaba kwarai.” 7 Yesu ya ce
masa, “Zan zo in warkar da shi.” 8 Sai hafsan, ya ce, “Ubangiji, ban isa har ka zo gida na ba, amma sai ka
yi magana kawai, bawana kuwa zai warke. 9 Domin ni ma ina karkashin ikon wani ne, ina kuma da sojoji
a karkashina, sai in ce wa wannan, 'je ka,' sai ya je, wani kuma in ce masa, 'zo,' sai ya zo, in ce wa bawa
na, 'yi abu kaza,' sai ya yi,” 10 Da Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki, har ya ce wa mabiyansa, “Gaskiya, ina
gaya maku, ko a cikin isra'ila ban taba samun bangaskiya mai karfi irin wannan ba. 11 Na gaya maku, da
yawa za su zo daga gabas da yamma, su zauna cin abinci tare da Ibrahim da Ishaku, da Yakubu a cikin
mulkin sama. 12 Amma 'ya'yan mulkin kuwa sai a jefa su cikin matsanancin duhu. Can za su yi kuka da
cizon hakora.” 13 Yesu ya ce wa hafsan, “Je ka! Bari ya zamar maka gwargwadon bangaskiyar da ka yi,”
A daidai wannan sa'a bawansa ya warke. 14 Da Yesu ya shiga gidan Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana
kwance da zazzabi. 15 Yesu ya taba hannunta, zazzabin ya sake ta, ta kuma tashi ta fara yi masa hidima.
16 Da maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa Yesu masu aljanu da yawa. Da magana kawai ya fitar
da aljanun, ya kuma warkar da dukan marasa lafiya. 17 Ta haka kuwa maganar annabi Ishaya ta samu
cika cewa, “Shi da kansa ya debe rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan mu.” 18 Sa'adda Yesu ya ga
taro masu yawa kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi su koma wancan hayi na tekun Galili. 19 Sai
wani marubuci ya zo ya ce masa, “Malam, zan bi ka duk inda za ka je.” 20 Yesu ya ce masa, “Yanyawa
suna da ramukansu, tsuntsayen sama kuma da shekunan su, amma Dan mutum ba shi da wurin da zai
kwanta.” 21 Wani cikin almajiran ya ce masa, “Ubangiji, ka bar ni tukuna in je in binne mahaifina.”
22 Amma Yesu ya ce masa, “Bari matattu su binne matattunsu.” 23 Da Yesu ya shiga jirgi, almajiransa
suka bi shi. 24 Sai ga wata babbar iska ta taso a tekun, har rakuman ruwa suka fara shan kan jirgin.
Amma Yesu yana barci. 25 Sai almajiran sa suka je suka tashe shi, suka ce, “Ubangiji, ka cece mu, za mu
hallaka!” 26 Yesu ya ce masu, “Don me kuka firgita haka, ya ku masu karancin bangaskiya?” Sa'annan
ya tashi, ya tsauta wa iskar da tekun. Sai wurin gaba daya ya yi tsit. 27 Mutanen suka yi al'ajibi, suka
ce, “Wanne irin mutum ne wannan, wanda har iska da teku ma suke masa biyayya?”. 28 Da Yesu ya zo
daga wancan hayin a kasar Garasinawa, mutane biyu masu al'janu suka fito suka same shi. Suna fitowa
daga makabarta kuma suna da fada sosai, har ma ba mai iya bin ta wannan hanya. 29 Sai suka kwala
ihu suka ce, “Ina ruwanka da mu, kai dan Allah? Ka zo nan ne ka yi mana azaba tun kafin lokaci ya yi?”
30 To akwai wani garken aladu masu yawa na kiwo, babu nisa da su. 31 Sai al'janun suka roki Yesu suka

ce, “In ka fitar da mu, tura mu cikin garken aladun nan.” 32 “Yesu ya ce masu, “To, ku je.” Sai aljanun
suka fita, suka shiga cikin aladun. Sai kuwa duk garken suka rugungunta ta gangaren, suka fada cikin
tekun, suka hallaka a ruwa. 33 Mutanen masu kiwon aladun suka gudu, suka shiga gari, suka yi ta ba da
labarin komai da komai, musamman abin da ya faru da masu al'janun. 34 Sai duk jama'ar gari suka fito
su sami Yesu. Da suka gan shi, suka roke shi ya bar kasarsu.

9

1 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa. 2 Sai gashi, sun kawo masa wani mutum shanyayye kwance
a tabarma. Da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, ''Da, ka yi farin ciki. An gafarta maka
zunuban ka.'' 3 Sai wadansu marubuta suka ce a tsakaninsu, ''Wannan mutum sabo yake yi.'' 4 Yesu
kuwa da yake ya san tunaninsu, yace, ''Don me kuke mugun tunani a zuciyarku? 5 Wanne ya fi sauki, a
ce, 'An gafarta maka zunubanka,' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya'? 6 Amma domin ku sani Dan mutum
yana da ikon gafarta zunubai a duniya...'' Sai ya ce wa shanyayyen, ''Tashi, ka dauki shimfidarka ka tafi
gida.'' 7 Mutumin kuwa ya tashi ya tafi gida. 8 Da taron suka ga haka sai suka yi mamaki, suka daukaka
Allah, wanda ya ba mutane irin wannan iko. 9 Da Yesu ya yi gaba, ya ga wani mutum mai suna Matiyu a
zaune, yana aiki a wurin karbar haraji. Yace masa, ''Ka biyo ni.'' Ya tashi ya bi shi. 10 Sa'adda kuma Yesu
yake cin abinci a gida, sai ga masu karbar haraji da masu zunubi da yawa sun zo, sun zauna tare da shi da
almajiransa. 11 Da Farisawa suka ga haka, sai suka ce wa almajiransa, ''Don me malamin ku ya ke ci tare
da masu karbar haraji da masu zunubi?'' 12 Amma da Yesu ya ji haka ya ce, ''Ai, lafiyayyu ba ruwansu
da likita, sai dai marasa lafiya. 13 Sai ku fahimci ma'anar wannan tukuna, 'Ni kam, ina bukatar jinkai ba
hadaya ba.' Ba domin in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai masu zunubi. 14 Sai almajiran Yahaya
suka zo wurinsa, suka ce, ''Don me mu da Farisawa mu kan yi azumi a kai a kai, amma naka almajiran
ba su yi?'' 15 Sai Yesu ya ce masu, ''Masu hidimar buki za su yi bakin ciki tun ango yana tare da su?
Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke masu angon. A sa'annan ne fa za su yi azumi.'' 16 Babu mutumin
da zai sa sabon kyalle a kan tsohuwar tufa, domin kyallen zai yage daga tufar, har ma yagewar ta fi ta
da. 17 Mutane kuma ba su dura sabon ruwan inabi a tsofaffin salkuna. Idan sun yi haka, sai salkunan
kuma su fashe inabin ya tsiyaye, sai salkunan su lalace. A maimakon haka, ana sa sabon inabi cikin
sababbin salkuna, ta haka an tsirar da duka biyun kenan.'' 18 Yesu kuwa yana cikin yi masu magana
sai ga wani shugaban jama'a ya zo ya yi masa sujada, ya ce, ''Yanzun nan 'yata ta rasu, amma ka zo ka
dora mata hannu, za ta rayu.'' 19 Sai Yesu ya tashi ya bi shi tare da almajiransa. 20 Sai ga kuma wata
mace wadda ta yi shakaru goma sha biyu tana zubar da jini sosai, ta rabo ta bayan Yesu, ta taba gezar
mayafinsa. 21 Domin ta ce a ran ta, ''Ko da mayafinsa ma na taba, sai in warke.'' 22 Sai Yesu ya juya, ya
gan ta ya ce, '''Yata, ki karfafa. Bangaskiyarki ta warkar da ke.'' Nan take matar ta warke. 23 Da Yesu
ya isa gidan shugaban jama'ar, ya kuma ga masu busar sarewa da taro suna ta hayaniya sosai. 24 Sai ya
ce, ''Ku ba da wuri, ai, yarinyar ba matacciya take ba, barci ta ke yi.'' Sai suka yi masa dariyar raini.
25 Sa'adda aka fitar da taron waje, ya shiga ya kama hannunta, sai kuwa yarinyar ta tashi. 26 Labarin kuwa
ya bazu a duk yankin. 27 Da Yesu ya yi gaba daga nan, sai wadansu makafi biyu suka bi shi, suna daga
murya suna cewa, ''Ya Dan Dauda, ka ji tausayinmu.'' 28 Da Yesu ya shiga wani gida sai makafin suka zo
gareshi. Yesu ya ce masu, “Kun gaskata ina da ikon yin haka?'' Sai suka ce masa. ''I, ya Ubangiji.'' 29 Sai
Yesu ya taba idanunsu, ya ce, ''Ya zama maku gwargwadon bangaskiyarku.'' 30 Sai idanunsu suka bude.
Amma Yesu ya umarce su kwarai, ya ce, ''Kada fa kowa ya ji labarin nan.'' 31 Amma suka tafi suka yi ta
baza labarinsa a duk yankin. 32 Da makafin biyu suka tafi, sai aka kawo wa Yesu wani bebe mai aljani.
33 Bayan da an fitar da aljanin, sai beben ya yi magana, taron kuwa suka yi mamaki, su ka ce, ''Kai, ba a
taba ganin irin wannan a cikin Isra'ila ba!'' 34 Amma sai Farisawa suka ce, ''Ai, da ikon sarkin aljanu ya
ke fitar da aljanu.'' 35 Sai Yesu ya zazzaga dukan gururuwa da kauyuka, yana koyarwa a majami'unsu,
yana yin bisharar mulkin Allah, yana kuma warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. 36 Amma da
ya ga taro masu yawa sai ya ji tausayinsu, domin suna shan wahala kuma sun karaya. Suna nan kamar
tumaki da babu makiyayi. 37 Sai ya ce wa almajiransa, ''Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan kadan
ne. 38 Saboda haka sai ku yi sauri ku roki Ubangijin girbin ya turo ma'aikata cikin girbinsa.''

10

1 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma ba su ikon fitar da kazaman ruhohi, su warkar
da kowacce irin cuta da rashin lafiya. 2 To yanzu ga sunayen manzanin nan goma sha biyu. Na farkon
shine, Saminu, wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa
Yahaya; 3 Filibus, da Bartalamawus, da Toma da Matiyu mai karbar haraji da Yakubu dan Halfa, da
Taddawus; 4 Saminu Bakairawane, da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe shi. 5 Sha biyun nan
su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce, ''Kada ku shiga wajen al'ummai, ko kuma kowane garin
Samariyawa. 6 Sai dai ku je wurin batattun tumaki na gidan Isra'ila. 7 Sa'adda kuna tafiya, kuna wa'azi,

kuna cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. 8 Ku warkar da marasa lafiya, ku tada matattu, ku tsarkake kutare,
ku kuma fitar da aljanu. Kyauta kuka samu ku ma ku bayar kyauta. 9 Kada ku rike zinariya, ko azurfa, ko
tagulla a jakarku. 10 Kada kuma ku dauki zabira a tafiyarku, ko taguwa biyu, ko takalma, ko sanda, don
ma'aikaci ya cancanci abincin sa. 11 Kowanne birni, ko kauyen da kuka shiga, ku nemi mai mutunci a
cikinsa, ku kuma zauna a wurin har lokacin da za ku tashi. 12 In za ku shiga gida ku ce, salama a gareku.
13 Idan gidan akwai dan salama, salamarku za ta ta tabbata a gare shi. Idan kuwa babu, salamarku za
ta komo maku. 14 Ga wadanda su ka ki karbar ku ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan, sai ku
karkade kurar kafafunku. 15 Hakika, ina gaya maku, a ranar shari'a za a fi rangwanta wa kasar Saduma
da ta Gwamrata a kan wannan birni. 16 ''Duba, na aike ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka
sai ku zama masu wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar kurciyoyi. 17 Ku yi hankali da
mutane, don za su kai ku gaban majalisa, su kuma yi maku bulala a majami'unsu. 18 Za su kuma kai ku
gaban mahukunta da sarakuna saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma gaban al'ummai.
19 Idan har sun bada ku, kada ku damu da yadda za ku yi magana, ko kuwa abin da za ku fada, domin za
a ba ku abin da za ku fada a lokacin. 20 Domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubanku ne yake magana
ta bakinku. 21 Dan'uwa zai ba da dan'uwansa a kashe shi, uba kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa
iyayensu, har su sa a kashe su. 22 Kowa kuma zai ki ku saboda sunana. Amma duk wanda ya jure har
karshe, zai tsira. 23 In sun tsananta maku a wannan gari, ku gudu zuwa na gaba. Hakika ina gaya maku,
kafin ku gama zazzaga dukan garuruwan Isra'ila, Dan Mutum zai zo. 24 Almajiri ba ya fin malaminsa,
bawa kuma ba yafin ubangijinsa. 25 Dai dai ne almajiri ya zama kamar malaminsa, bawa kuma kamar
ubangijinsa. In har sun kira mai gida Ba'alzabuba, za su kuma bata mutanen gidansa! 26 Don haka kada
kuji tsoron su, domin ba abin da yake boye da ba za a bayyana ba. 27 Abin da nake fada maku a asirce,
ku fada a sarari. Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa daga kan soraye. 28 Kada ku ji tsoron
masu kisan jikin mutum, amma ba sa iya kashe rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da yake da ikon kashe
jiki ya kuma jefa rai cikin jahannama. 29 Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa akan kobo ba? Ba ko daya
a cikin su da zai fadi kasa ba tare da yardar Ubanku ba. 30 Ai, ko da gashin kan ku ma duk a kidaye
yake. 31 Kada ku ji tsoro. Gama darajarku ta fi ta tsuntsaye masu yawa. 32 ''Saboda haka duk wanda ya
shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar sa a gaban Ubana wanda ya ke cikin Sama. 33 Amma duk
wanda ya yi musun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi musun sanin sa a gaban Ubana da yake cikin
Sama.'' 34 ''Kada ku zaci na zo ne in kawo salama a duniya. Ban zo domin in kawo salama ba, sai dai
takobi. 35 Domin na zo ne in hada mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta, mata da kuma surukarta.
36 Zai zama na kuma magabtan mutum su ne mutanen gidansa. 37 Dukan wanda ya fi son mahaifinsa ko
mahaifayarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko 'yarsa fiye da ni,
bai cancanci zama nawa ba. 38 Wanda kuma bai dauki gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci zama nawa
ba. 39 Dukan mai son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk kuwa wanda ya rasa ransa saboda ni, yana ceton sa
ne. 40 ''Wanda ya marabce ku, ya marabce ni ke nan. 41 Wanda ya marabce ni kuwa, ya marabci wanda
ya aiko ni. Wanda ya marabci annabi domin shi annabi ne, zai karbi lada kamar na annabi. Wanda
kuma ya marabci mai adalci saboda shi mai adalci ne, zai sami lada kamar na mai adalci. 42 Kowa ya ba
daya daga cikin 'yan kananan nan, ko da kofin ruwan sanyi ya sha, domin shi almajirina ne, hakika, Ina
gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba.''

11

1 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa gargadi, sai ya bar wannan wuri, ya tafi biranensu domin
yayi koyorwa, da wa'azi. 2 Da Yahaya mai baftisma ya ji daga kurkuku irin ayyukan da Yesu ke yi, sai ya
aika sako ta wurin almajiransa. 3 Ya ce masa. “Kai ne mai zuwa”? ko mu sa ido ga wani. 4 Yesu ya amsa
ya ce masu, “Ku je ku gaya wa Yahaya abin da ku ka gani da abin da ku ka ji. 5 Makafi suna samun ganin
gari, guragu na tafiya, ana tsarkake kutare, kurame na jin magana kuma, ana tada matattu, mabukata
kuma ana ba su bishara. 6 Kuma mai albarka ne wanda baya tuntube sabili da ni. 7 Bayan wadannan
sun tafi, sai Yesu ya fara wa jama'a jawabi game da Yahaya mai baftisma, yana cewa, “Me ake zuwa gani
a jeji - ciyawa ce da iska ke busawa? 8 Shin menene kuke zuwa gani a jeji - mutum mai sanye da tufafi
masu laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna zaune ne a fadar sarakuna. 9 Amma me ku ke
zuwa gani, annabi? Hakika ina fada maku, fiye ma da annabi. 10 Wannan shine wanda aka rubuta game
da shi, 'Duba, ina aika manzona, wanda za ya tafi gabanka domin ya shirya maka hanya inda za ka bi'.
11 Ina gaya maku gaskiya, cikin wadanda mata suka haifa, babu mai girma kamar Yahaya mai baftisma.
Amma mafi kankanta a mulkin sama ya fi shi girma. 12 Tun daga kwanakin Yahaya mai baftisma zuwa
yanzu, mulkin sama yana shan gwagwarmaya, masu husuma kuma su kan kwace shi da karfi. 13 Gama
dukan annabawa da shari'a sun yi annabci har zuwa lokacin Yahaya. 14 kuma in zaku karba, wannan
shine Iliya wanda za ya zo. 15 Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. 16 Da me zan kwatanta wannan zamani?
Ya na kamar yara masu wasa a kasuwa, sun zauna suna kiran juna 17 suna cewa mun busa maku sarewa

baku yi rawa ba, mun yi makoki, baku yi kuka ba. 18 Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa ko shan ruwan
inabi, sai aka ce, “Yana da aljannu”. 19 Dan mutum ya zo yana ci yana sha, sai aka ce, 'Duba, ga mai
hadama, mashayi kuma, abokin masu karbar haraji da masu zunubi!' Amma hikima, ta wurin aikin ta
ake tabbatar da ita. 20 Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen nan inda ya yi yawancin ayukansa, domin
ba su tuba ba. 21 “Kaiton ki Korasinu, kaiton ki Batsaida! In da an yi irin ayuka masu ban mamaki a
Taya da Sidon! Yadda aka yi a cikinku, da tuni sun tuba suna sanye da tsumma da yafa toka. 22 Amma
zai zama da sauki a kan Taya da Sidon a ranar shari'a fiye da ku. 23 Ke kafarnahum, kina tsammani za
a daukaka ki har zuwa sama? A'a za a saukar da ke kasa zuwa hades. Gama in da an yi irin al'ajiban
da aka yi a cikin ki a Sodom, da tana nan har yanzu. 24 Amma ina ce maku, za a saukaka wa Sodom a
ranar shari'a fiye da ku.” 25 A wannan lokaci Yesu ya ce, “Ina yabon ka, ya Uba, Ubangijin sama da kasa,
domin ka boye wa masu hikima da fahimta wadannan abubuwa, ka bayyana wa marasa sani, kamar
kananan yara. 26 I, ya Uba gama wannan shine ya yi daidai a gare ka. 27 An mallaka mani dukan abu
daga wurin Ubana. Sannan babu wanda ya san Dan, sai Uban, babu kuma wanda ya san Uban, sai Dan,
da duk wanda ya so ya bayyana masa. 28 Ku zo gare ni, dukanku masu wahala da fama da nauyin kaya,
ni kuma zan ba ku hutawa. 29 Ku dauki karkiya ta ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u ne da
saukin hali a zuciya, sannan zaku sami hutawa ga rayukanku. 30 Gama karkiyata mai sauki ce, kaya na
kuma ba shi da nauyi.”

12

1 A wannan lokaci, Yesu ya tafi a ranar Asabaci, ya bi cikin gonar hatsi. Almajiransa na jin yunwa, sai
suka fara zagar hatsi suna ci. 2 Amma da Farisawa suka gan su, sai su ka ce wa Yesu. “Duba, almajiranka
su na yin abin da doka ta haramta a ranar Asabaci.” 3 Amma Yesu ya ce masu, “Baku karanta abin da
Dauda ya yi ba, lokacin da ya ke jin yunwa, tare da mazan da ke tare da shi? 4 Yadda ya shiga gidan
Allah, ya ci gurasar alfarwa da doka ta hana shi ko mazan da ke tare da shi su ci, sai dai Firistoci ne
kawai doka ta basu damar ci? 5 Sa'annan ba ku karanta cikin shari'a cewa, a ranar Asabaci, Firistoci
da ke cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma kamar ba su yi laifi ba? 6 Amma ina tabbatar maku
da cewa, wani wanda ya fi haikali girma yana nan. 7 In da kun san ma'anar wannan 'Na fi son jinkai
fiye da hadaya,' da baku shari'anta wa marar laifi ba. 8 Gama Dan mutum shine Ubangijin Asabaci.”
9 Sa'annan Yesu ya bar wannan wuri, ya shiga majami'ar su. 10 Sai ga wani mutum wanda hannun sa ya
shanye, sai Farisawa suka tambayi Yesu, cewa, “Doka ta halarta a yi warkarwa a ranar Asabaci?” Domin
su zarge shi a kan zunubi. 11 Yesu ya ce masu, “Wanene a cikin ku, wanda idan ya na da tunkiya guda,
sa'annan tunkiyar nan ta fada a rami mai zurfi a ranar Asabaci ba zai kamo ta ya fitar da ita ba? 12 Yaya
za a kwatanta darajar mutum da tunkiya! Saboda haka ya halarta a yi alheri ranar Asabaci.” 13 Sai Yesu
ya ce wa mutumin nan “Mika hannun ka.” Ya mike hannunsa, sai hannun nan ya dawo lafiyaye kamar
dayan hannunsa. 14 Amma Farisawa su ka fita waje su ka fara mugun shiri domin sa. Su na neman
hanyar da za su kashe shi. 15 Da Yesu ya fahimci wannan, sai ya janye kan sa daga nan. Mutane da
dama su ka bi shi, ya warkar da su duka. 16 Ya dokace su da kada su bayyana shi ga kowa, 17 domin ya
zama gaskiyar abin da aka fada ta wurin annabi Ishaya, cewa, 18 “Dubi, bawa na zababbe; kaunatacce
na, wanda ya ke faranta mani raina sosai. Zan sa Ruhu na bisan sa, za ya furta hukunci zuwa al'ummai.
19 Ba za ya yi jayayya ko tada murya ba, babu wanda za ya ji muryar sa a karabku. 20 Ba zai karya kara da
ya tankwashe ba; ba zai kashe fitilar da ta kusa mutuwa ba; sai ya kawo hukunci ga nasara. 21 Sa'annan
al'ummai za su dogara a ga sunansa. 22 Sa'annan wani mutum, makaho ne, kurma kuma, aljannu kuma
na cikinsa, an kawo shi wurin Yesu. Ya warkar da shi, ya sami ganin gari ya kuma yi magana. 23 Jama'a
su ka yi mamaki kwarai, su na cewa, “Ko wannan ne Dan Dawuda?” 24 Amma da Farisawa su ka ji
wannan al'ajibi, sai su ka ce, “Mutumin nan yana fitar da aljannu ta wurin Bahalzabuba sarkin aljannu
ne.” 25 Amma Yesu ya san tunanin su, sai ya ce. “Duk mulkin da ya rabu gaba da kan sa, ba zaya tsaya
ba, duk wani birni da ya rabu ba zai tsaya ba, ko gida da ya tsage, za ya rushe. 26 Idan Shaidan ya fitar
da Shaidan, ya rabu gaba da kansa. Yaya mulkin sa za ya tsaya? 27 Idan Ina fitar da aljannu da ikon
Ba'alzabuba, ta wurin wa masu bin ku su ke fitar da su? Saboda haka, su za su shari'anta ku. 28 Amma
idan ina fitar da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin Allah ya zo gare ku. 29 Kuma ta yaya mutum
za ya shiga gidan mai karfi ya kwashe masa kaya ba tare da ya fara daure shi ba? Sa'annan ne za ya
iya satar masa kaya daga gidansa. 30 Wanda baya tare da ni yana gaba da ni ke nan, wanda kuma baya
tarawa tare da ni, yana watsarwa ne. 31 Saboda haka ina ce maku, kowanne zunubi da sabo, za a gafarta
wa mutum, amma sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta shi ba. 32 Duk wanda yayi batanci ga Dan
Mutum, za a gafarta masa. Amma duk wanda yayi batanci game da Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta
masa ba, a nan duniya da har abada. 33 Ko dai a mai da itace mai kyau 'ya'yansa kuma su yi kyau, ko a
mai da itace marar kyau 'ya'yansa kuma marasa kyau, gama ana sanin itace ta wurin 'ya'yansa. 34 Ku
'ya'yan macizai, tun da ku miyagu ne, yaya za ku iya fadin abubuwa nagari? Gama daga cikar zuciya baki

ke magana. 35 Mutumin kirki daga ajiyar zuciyarsa ya kan fitar da abubuwa masu kyau, mugun mutum
kuma daga mummunar ajiyar zuciyarsa ya kan fitar da abubuwan mugunta. 36 Sa'annan ina ce maku a
ranar shari'a, mutane za su bada lissafin abubuwan banza da su ka fadi. 37 Gama ta wurin maganganun
ku, za a 'yantar da ku, ta wurin maganganun ku kuma za a kashe ku." 38 Sa'annan wadansu Malaman
Attaura, da Farisawa suka amsa suka ce wa Yesu, "Mallam, muna so mu ga wata alama daga gare ka."
39 Amma Yesu ya amsa ya ce masu, "Mugun zamani da mazinaciyar tsara, su na bukutar alama. Amma
babu alamar da za a ba su, sai dai alamar annabi Yunusa. 40 Gama yadda Yunusa ya yi kwana uku da
dare uku a cikin babban kifi, haka ma Dan Mutum zaya yi kwana uku da dare uku a cikin zuciyar kasa.
41 Mutanen Nineba za su tsaya a ranar shari'a da wannan zamani sannan su kashe su. Domin sun tuba
da suka ji wa'azin Yunusa, amma duba wanda ya fi Yunusa yana nan. 42 Sarauniyar Kudu za ta tashi da
mutanen wannan zamani ta kuma kashe su. Ta zo daga karshen duniya domin ta ji hikimar Sulaimanu,
kuma duba, wanda ya fi Sulaimanu yana nan. 43 Idan kazamin ruhu ya rabu da mutum, ya kan wuce ya
nemi wuraren da ruwa yake domin ya huta, amma bai samu ba. 44 Sai ya ce, 'zan koma gidana inda na
fito'. Bayan ya dawo, sai ya tarar da gidan nan an share shi ya zama da tsabta. 45 Sai ya koma ya kawo
wadansu ruhohi guda bakwai, wadanda su ka fi shi mugunta, sa'annan dukan su su zo su zauna a nan.
Sa'annan yanayin mutumin nan na karshe ya fi na farko muni. Haka zaya kasance ga wannan mugun
zamani. 46 Sa'adda Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai mahaifiyarsa da 'yan'uwansa su ka zo su ka tsaya
a waje, suna neman su yi magana da shi. 47 Sai wani ya ce masa, "Duba, mahaifiyarka da 'yan'uwanka
suna tsaye a waje, suna so su yi magana da kai". 48 Amma Yesu ya amsa ya ce wa shi wanda ya gaya
masa, "Wacece mahaifiyata? Kuma su wanene 'yan'uwana?" 49 Sai ya mika hannu ya nuna almajiransa
ya ce, "Duba, ga mahaifiyata da 'yan'uwana! 50 Gama duk wanda yake aikata nufin Ubana wanda ya ke
cikin sama, shine dan'uwana, da 'yar'uwata da mahaifiyata."

13

1 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya zauna a gefen teku. 2 Taro mai yawan gaske kuwa suka
kewaye shi, sai ya shiga cikin kwalekwale ya zauna. Dukan taron kuwa na tsaye a bakin tekun. 3 Sai
Yesu ya fada masu abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, "Wani mai shuka, ya tafi yayi shuka. 4 Da yayi
shukar, wadansu irin suka fadi a kan hanya, sai tsunsaye suka zo suka cinye su. 5 Wadansu irin kuwa
suka fadi a kan duwatsu, wurin da babu kasa. Nan da nan sai suka tsira, domin kasar babu zurfi. 6 Amma
da rana ta taso, sai suka yankwane domin ba su yi saiwa ba, suka kuwa bushe suka zube. 7 Wasu irin
kuwa suka fada a cikin kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka shake su. 8 Wasu irin kuwa suka fada a wuri
mai kyau suka ba da tsaba, wani ya ba da dari, wasu sitin, wasu kuma talatin. 9 Duk mai kunnen ji, bari
ya ji. 10 Almajiran suka zo suka ce ma Yesu, "Don me ka ke yi wa taron magana da misali?" 11 Yesu ya
amsa ya ce masu, "An baku 'yanci ku fahimci asiran mulkin sama, amma gare su ba a bayar ba. 12 Domin
wanda yake da shi, za a kara masa, zai kuma samu dayawan gaske. Amma duk wanda ba shi da shi, sai
a dauke har ma abin da yake dashi. 13 Saboda haka na yi masu magana cikin misalai, amma ko da ya ke
sun gani, duk da haka ba su gani ba. Kuma ko da yake sun ji, hakika ba su ji ba, balle ma su fahimta. 14 A
gare su ne annabcin Ishaya ya cika, wanda yake cewa, "Game da sauraro zaku saurara, amma ba za ku
fahimta ba. Game da gani kuma za ku kalla, amma ba za ku gane ba. 15 Domin zuciyar mutanen nan ta
duhunta, sun taurare ga saurare, kuma sun rufe idanunsu domin kada su gani da idanunsu, ko kuwa su
ji da kunnuwansu, ko kuwa su fahimta da zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da su'. 16 Amma
idanunku masu albarka ne, domin sun gani, haka ma kunnuwanku, domin sun ji. 17 Hakika ina gaya
muku, annabawa da mutane dayawa masu aldalci sun yi marmarin ganin abin da kuka gani, amma ba
su sami ganin su ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su kuwa ji su ba. 18 Ku saurari misalin nan
na mai shuka. 19 Idan wani ya ji maganar mulkin sama amma bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo
ya kwace abinda aka shuka a zuciyarsa. Wannan shine irin da aka shuka a kan hanya. 20 Shi wanda aka
shuka akan duwatsu, shine wanda ya ji maganar ya kuma karbe ta da murna nan da nan. 21 Duk da haka,
bai yi karfi cikin ta ba kuma nan ba da dadaiwa ba. Da wahala da tsanani suka taso saboda maganar, sai
ya yi tuntube nan da nan. 22 Shi wanda aka shuka a cikin kayayuwa wannan shine wanda ya ji maganar,
amma dawainiyar duniya da kuma yaudarar dukiya suka shake maganar, sai ya kasa ba da 'ya'ya. 23 Shi
wanda aka shuka a kasa mai kyau, wannan shine wanda ya ji maganar, ya kuma fahimce ta. Wannan
shine wanda ba da 'ya'ya da gaske; wadansu ribi dari, wadansu sittin, wasu kuma talatin." 24 Yesu ya
sake ba su wani misali, yana cewa "Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum wanda ya shuka iri mai
kyau a gona. 25 Amma da mutane suka yi barci, magabcin sa ya zo ya shuka ciyayi a cikin alkamar, ya
kuwa yi tafiyarsa. 26 Sa'adda suka yi toho suka kuma ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana. 27 Bayin mai
gonar kuwa suka zo suka ce masa, maigida, ashe ba iri mai kyau ka shuka a gonarka ba? ya ya aka yi
ta kasance da ciyayi? 28 Ya ce masu, "Magabci ne ya yi wannan". Sai bayin suka ce masa, 'kana so mu
je mu tuge su ne?' 29 Mai gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin, ku tuge tare da alkamar. 30 Bari

dukan su su girma tare har lokacin girbi, a lokacin girbin zan gaya wa masu girbin, "Ku tuge ciyayin
da farko a daura su dami dami sai a kona su, amma a tara alkamar a kai rumbunana.'" 31 Sai Yesu ya
sake yin magana da su cikin misalai, yana cewa "Za a kwatanta mulkin sama da kwayar mustad, wanda
wani mutum ya shuka a lambunsa. 32 Wannan iri shine mafi kankanta cikin dukan iri. Amma bayan ya
yi girma, sai ya fi dukan ganyaye dake lambun. Ya zama itace, har ma tsuntsayen sama su yi sheka a
rassansa." 33 Yesu ya sake fada masu wani misali. "Za a kwatanta mulkin sama da yisti da mace takan
dauka ta kwaba gari da shi mudu uku har sai ya yi kumburi." 34 Duk wadannan abubuwa Yesu ya fada wa
taron cikin misalai. Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali ba. 35 Wannan ya kasance ne domin
abinda annabin ya fada ya zama gaskiya, da ya ce, "Zan buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke
boye tun daga halittar duniya." 36 Sai Yesu ya bar taron ya shiga cikin gida. Amajiransa suka zo wurin
sa suka ce, "Ka fasarta mana misalan nan a kan ciyayin da ke gonar" 37 Yesu ya amsa kuma ya ce, "Shi
wanda ya shuka iri mai kyau Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa duniya ce; iri mai kyau kuma sune 'ya'yan
mulkin. Ciyayin kuma sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya shuka su kuma shaidan ne. Girbin shine
karshen duniya, kuma masu girbin sune mala'iku. 40 Saboda haka, kamar yadda aka tara ciyayin aka
kona su da wuta, haka ma zai faru a karshen duniya. 41 Dan Mutum zai aiki mala'ikunsa, kuma su tara
dukan abubuwan da ke sa zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za
su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan ne mutane masu adalci
za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu. Bari mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar dukiya ce
da ke boye a gona. Mutum ya samu sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da mallakarsa kuma ya
sayi filin. 45 Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da
ya sami lu'ulu'u daya mai darajar gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka
kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da aka jefa cikin teku, ya kuwa tara hallitu iri-iri. 48 Da ya
cika, sai masuntan suka jawo shi bakin tekun. Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska,
amma munanan abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a karshen duniya. Mala'iku za su
zo su ware miyagu daga cikin masu adalci. 50 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da
cizon hakora. 51 Kun fahimci dukan wadannan abubuwa? Amajiran suka ce da shi, "I". 52 Sai Yesu ya ce
masu, "Saboda haka kowane malamin attaura da ya zama almajirin mulkin sama, yana kamar mutum
mai gida wanda ya zaro tsoho da sobon abu daga taskarsa." 53 Daga nan, sa'adda Yesu ya kammala
ba da wadanan misalai, sai ya tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da mutane a
masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna cewa, "Daga ina wannan mutumin ya sami hikimarsa
da al'ajibai? 55 Wannan mutumin ba dan masassakin nan ba ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu
ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da Yusufu da Saminu da kuma Yahuza ba? 56 Ba 'yan'uwansa
mata na tare da mu ba? To daga ina wannan mutumin ya sami dukan wadannnan abubuwa? 57 Suka
bata rai saboda shi. Amma Yesu ya ce masu, "Ai annabi bai rasa daraja sai dai ko a garinsa da kuma
cikin iyalinsa. 58 Kuma bai yi al'ajibai dayawa a can ba saboda rashin bangaskiyarsu.

14

1 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya ji labarin Yesu. 2 Ya ce wa barorinsa, "Wannan Yahaya mai
baftisma ne; ya tashi daga matattu. Saboda haka wadannan ikoki na aiki a cikinsa". 3 Domin Hiridus ya
kama Yahaya, ya daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda Hirudiya, matar dan'uwansa Filibus. 4 Ya
ce masa, "Bai kamata ka dauke ta a matsayin matarka ba." 5 Da Hirudus ya kashe shi, amma yana tsoron
jama'a, domin sun dauke shi a matsayin annabi. 6 Amma da ranar bikin haihuwar Hirudus ta kewayo,
diyar Hirudiya tayi rawa a lokacin har ta burge Hirudus. 7 Sai ya yi mata alkawari har da rantsuwa
cewa ta roki komenene ta ke so, zai ba ta. 8 Bayan ta amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta ce,
"Ka bani kan Yahaya mai baptisma a kan tire. 9 Sarki ya husata da rokonta, amma domin rantsuwar
da ya yi kuma domin mutanen da ke a wurin bukin tare da shi, sai ya umurta a yi haka. 10 Ya aika aka
yanke kan Yahaya acikin kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire, aka mika wa yarinyar, ta kuwa kai
wa mahaifiyarta. 12 Sai almajiransa suka zo, su ka dauki gawar su ka je su ka yi jana'iza. Bayan haka,
su ka je su ka fada wa Yesu. 13 Sa'adda da Yesu ya ji haka, ya fita daga cikin kwale-kwale zuwa wani
kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka bi shi da kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu, ya
kuma ga babban taron. Ya tausaya masu ya kuwa warkar da marasa lafiya dake cikinsu. 15 Da maraice
ya yi, almajiransa su ka zo su ka ce masa, "Wannan wuri jeji ne, dare kuwa ya riga ya yi. Ka sallami
taron domin su je cikin kauyukan nan, su sayo wa kansu abinci." 16 Amma Yesu ya ce masu, "Babu
amfanin tafiyar su, ku basu abin da za su ci." 17 Suka ce masa, "Muna da gurasa guda biyar da kifi biyu
ne kawai." 18 Yesu ya ce, "Ku kawo mani su." 19 Sai Yesu ya umarci taron su zauna akan ciyawa. Ya
dauki gurasa biyar da kifi biyun. Ya dubi sama, ya sa albarka ya gutsuttsura ya kuma ba almajiran.
Almajiran suka ba taron. 20 Dukansu suka ci suka koshi. Sai suka dauki gutsattsarin gurasa da kifin,
kwanduna goma sha biyu cike. 21 Wadanda su ka ci kuwa kimanin maza dubu biyar ne, ban da mata

da yara. [22] Nan take sai ya sa almajiran suka shiga kwale-kwalen su haye zuwa dayan gefen kafin shi,
domin ya sallami taron. [23] Bayan ya sallami taron sun tafi, sai ya haura kan dutse domin yayi addu'a.
Da dare yayi, yana can shi kadai. [24] Amma yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma da wuyar
sarrafawa saboda rakuman ruwa da iska na gaba da su. [25] Da asuba (wajen karfe uku na dare) Yesu ya
nufo su yana tafiya akan teku. [26] Da almajiran suka ganshi yana tafiya akan tekun, sai suka firgita suna
cewa, “Fatalwa ce,” suka yi kururuwa cikin tsoro. [27] Amma Yesu yayi magana da su nan da nan yace,
“Ku yi karfin hali! Ni ne! Kada ku ji tsoro.” [28] Bitrus ya amsa masa cewa, “Ubangiji, idan kai ne, ka
umarce ni in zo wurin ka bisa ruwan.” [29] Yesu yace, “Zo” Sai Bitrus ya fita daga jirgin yana tafiya akan
ruwan zuwa wurin Yesu. [30] Amma da Bitrus ya ga iska, sai ya tsorata. Yayin da ya fara nutsewa, sai
ya tada murya ya ce, “Ubangiji, ka cece ni!” [31] Nan take Yesu ya mika hannunsa, ya kama Bitrus ya
ce masa, “Kai mai karancin bangaskiya, meyasa ka yi shakka?” [32] Bayan da Yesu da Bitrus suka shiga
cikin kwale-kwalen, sai iska ta daina kadawa. [33] Sai almajiran dake cikin kwale-kwalen su ka yi wa Yesu
sujada suna cewa, “Hakika kai Dan Allah ne.” [34] Da suka haye, sun iso kasar Janisarata. [35] Da mutanen
wurin suka gane Yesu, sai suka aika da sako zuwa dukan yankin, kuma suka kawo masa dukan marasa
lafiya. [36] Suka roke shi don su taba gezar rigarsa, kuma dukan wadanda suka taba shi sun warke.

15

[1] Sai wadansu Farisawa da malamai suka zo wurin Yesu daga Urushalima. Su ka ce, [2] “Meyasa
almajiranka suke karya al'adar dattawa? Don ba su wanke hannayen su kafin su ci abinci.” [3] Yesu
ya amsa masu ya ce, “Kuma don me ku ke karya dokar Allah saboda al'adunku? [4] Domin Allah ya
ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka; 'Shi wanda ya yi muguwar magana ga mahaifinsa ko
mahaifiyarsa, lallai zai mutu. [5] Amma kun ce, “Duk wanda ya ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa,
“Kowanne taimako da za ka samu daga gare ni yanzu baiko ne ga Allah,'” [6] wannan mutum ba ya
bukatar ya girmama mahaifinsa. Ta wannan hanya kun maida maganar Allah wofi saboda al'adunku.
[7] Ku munafukai, daidai ne Ishaya ya yi annabci akan ku da ya ce, [8] “ Wadannan mutane girmama ni da
baki kawai suke yi, amma zukatansu nesa suke da ni. [9] Suna mani sujada a banza, domin suna koyar
da dokokin mutane a matsayin rukunansu.” [10] Sai ya kira taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku
saurara ku fahimta, [11] ba abin da ke shiga baki ke kazantar da mutum ba. Sai dai, abin da ke fitowa daga
baki, wannan shi ya ke kazantar da mutum.” [12] Sai al'majiran suka zo suka ce masa, “Ka san Farisawa
ba su ji dadi ba da suka ji maganan nan?” [13] Yesu ya amsa ya ce, “Kowace shuka wadda ba Ubana na
sama ya shuka ba za a tuge ta. [14] Ku kyale su kawai, su makafin jagora ne. In makaho ya ja wa wani
makaho gora dukan su za su fada rami.” [15] Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ka bayyana wannan misali a
garemu,” [16] Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba ku da fahimta? [17] Ko baku gani ba duk abin da ke shiga baki
zuwa ciki ta haka yake fita zuwa salga? [18] Amma abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa ne daga
zuciya. Su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. [19] Domin daga zuciya mugayen tunani suke fitowa,
kisan kai, zina, fasikanci, sata, shaidar zur, da zage-zage. [20] Wadannan su ne abubuwan da ke kazantar
da mutum. Amma ci da rashin wanke hannu baya kazantar da mutum.” [21] Sai Yesu ya tafi daga nan
ya nufi yankin biranen Taya da Sidon. [22] Sai wata mace Bakan'aniya ta zo daga wannan yanki. Ta daga
murya ta ce,” Ka yi mani jinkai, Ubangiji, Dan Dauda; 'yata tana cikin bakar azaba da aljani.” [23] Amma
Yesu bai ce mata kome ba. Almajiransa suka zo suka roke shi, suna cewa, “Ka sallame ta, domin tana bin
mu da ihu.” [24] Amma Yesu ya amsa ya ce, “Ba a aike ni gun kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan
Isra'ila.” [25] Amma ta zo ta durkusa a gabansa, tana cewa, “Ubangiji ka taimake ni.” [26] Ya amsa ya ce, “Ba
daidai bane a dauki gurasar yara a jefa wa kananan karnuka. [27] Ta ce, “I, Ubangiji, amma ko kananan
karnuka suna cin barbashin da ke fadowa daga teburin maigida.” [28] Sai Yesu ya amsa ya ce mata, “Mace,
bangaskiyarki tana da girma. Bari ya zamar maki yadda ki ke so.”'Yarta ta warke a lokacin. [29] Yesu ya
bar wurin ya tafi kusa da tekun Galili. Sai ya hau tudu ya zauna a can. [30] Taro mai yawa suka zo gunsa.
Suka kawo masa guragu, makafi, bebaye da nakasassun mutane da yawa, da wadansu marasa lafiya.
Suka kawo su gaban Yesu, sai ya warkar da su. [31] Don haka mutane da yawa suka yi mamaki a lokacin
da suka ga bebaye suna magana, nakasassu sun warke, guragu suna tafiya, makafi suna gani. Sai suka
daukaka Allah na Isra'ila. [32] Yesu ya kira almajiransa zuwa gun sa sai ya ce, “Ina jin tausayin taron, sun
kasance tare da ni kwana uku ke nan kuma ba su da abin da za su ci. Bana so in sallame su ba tare da
sun ci abinci ba, domin kada su suma a hanya.” [33] Almajiran suka ce masa, “A ina zamu sami isasshiyar
gurasa a wannan wuri da babu kowa har ta ishi babban taron nan.” [34] Yesu ya ce masu, “Gurasa nawa
ku ke da ita?” Suka ce, “Bakwai da 'yan kifi marasa yawa.” [35] Sai Yesu ya umarci taron su zauna a kasa.
[36] Ya dauki gurasar nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, ya kakkarya gurasar ya bada ita ga almajiran
Sai almajiran suka ba taron. [37] Jama'a duka suka ci suka koshi. Suka tattara gutsattsarin abincin da ya
rage, kwando bakwai cike. [38] Wadanda suka ci su dubu hudu ne maza, banda mata da yara. [39] Sai Yesu
ya sallami taron ya shiga cikin jirgin ruwa ya tafi yankin Magadan.

16

1 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su gwada shi suka roke shi ya nuna masu alama daga sama.
2 Amma ya amsa ya ce masu, "Lokacin da yamma ta yi, sai ku ce, 'Za a yi yanayi mai kyau, domin sama
ta yi ja,' 3 Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara kyau a yau, domin sama ta yi ja ta kuma gama
gari, kun san yadda za ku bayyana kammanin sararin sama, amma ba ku iya bayyana alamun lokaci
ba. 4 Mugun zamani, maciya amana suna neman alama, amma babu wata alama da za a nuna sai ta
Yunusa." Daga nan sai Yesu ya tafi. 5 Almajiran suka zo daga wancan gefe, amma sun manta su dauki
gurasa, 6 Yesu ya ce masu, "Ku kula ku kuma mai da hankali da yisti na Farisawa da Sadukiyawa." 7 Sai
almajiran suka fara magana da junansu suka ce, "Ko saboda bamu kawo gurasa bane." 8 Yesu yana sane
da wannan sai ya ce, "Ku masu karancin bangaskiya, don me ku ke magana a tsakaninku cewa ko don
bamu kawo gurasa bane? 9 Ba ku gane ko tuna da gurasa guda biyar da aka ciyar da mutum dubu biyar,
kuma kwando nawa kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum dubu hudu, da kuma kwanduna nawa
kuka dauka ba? 11 Yaya kuka kasa fahimta cewa ba game da gurasa nake yi maku magana ba? Ku yi
hankali ku kuma lura da yistin Farisawa da Sadukiyawa." 12 Sa'annan suka fahimta cewa ba yana gaya
masu su yi hankali da yistin da ke cikin gurasa ba ne, amma sai dai su yi lura da koyarwar Farisawa
da Sadukiyawa. 13 A lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibbi, ya tambayi almajiransa, cewa, "Wa
mutane ke cewa Dan Mutum yake? 14 Suka ce, "Wadansu suna cewa Yahaya mai baftisma; wadansu
Iliya, saura suna cewa Irmiya, ko daya daga cikin annabawa." 15 Ya ce masu, "Amma ku wa kuke ce da
ni?" 16 Sai Saminu Bitrus ya amsa ya ce, "Kai ne Almasihu, Dan Allah mai rai." 17 Yesu ya amsa ya ce
masa, "Mai albarka ne kai, Saminu dan Yunusa, don ba nama da jini ba ne ya bayyana maka wannan,
amma Ubana wanda ke cikin sama. 18 Ina kuma gaya maka cewa kai ne Bitrus, a kan wannan dutse
zan gina ikilisiya ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da ita ba. 19 Zan ba ka mabudan mulkin sama.
Duk abin da ka kulla a duniya zai zama abin da an kulla a cikin sama, kuma duk abinda ka warware a
duniya a warware yake cikin sama," 20 Sai Yesu ya umarci almajiransa kada su gaya wa kowa cewa shi
ne Almasihu. 21 Daga lokacin nan Yesu ya fara gaya wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima, ya
sha wahala mai yawa a hannun dattawa, da manyan firistoci da malaman attaura, a kashe shi, a tashe
shi zuwa rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus ya kai shi a gefe ya tsauta masa, cewa, "Wannan ya yi nesa da
kai, Ubangiji; wannan ba zai taba faruwa da kai ba." 23 Amma Yesu ya juya ya ce wa Bitrus, "Ka koma
bayana, Shaidan! Kai sanadin tuntube ne gare ni, domin ba ka damuwa da abubuwan da suke na Allah,
amma sai abubuwan mutane." 24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, "Duk wanda yake so ya bi ni,
lallai ne ya ki kansa, ya dauki gicciyensa, ya bi ni. 25 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa shi.
Duk wanda ya rasa ransa domina zai same shi. 26 Domin wace riba mutum zai samu in ya sami dukan
duniya ya rasa ransa? Me mutum zai iya bayarwa a maimakon ransa? 27 Domin Dan Mutum zai zo ne
cikin daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Sa'annan ne zaya biya kowane mutum bisa ga ayyukansa.
28 Gaskiya ina gaya maku, akwai wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba za su dandana mutuwa ba sai
sun ga Dan Mutum na zuwa cikin mulkinsa."

17

1 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu, da Yahaya dan'uwansa, ya kai su kan wani
dutse mai tsawo su kadai. 2 Kamanninsa ya canja a gabansu. Fuskarsa ta haskaka kamar rana, kuma
rigunansa suka yi kyalli fal. 3 Sai ga Musa da Iliya sun bayyana garesu suna magana da shi. 4 Bitrus ya
amsa ya ce wa Yesu, "Ubangiji, ya yi kyau da muke a wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya
dominka, daya domin Musa, daya domin Iliya." 5 Sa'adda yake cikin magana, sai, girgije mai haske ya
rufe su, sai murya daga girgijen, tana cewa, "Wannan kaunattacen Dana ne, shi ne wanda yake faranta
mani zuciya. Ku saurare shi." 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da fuskokinsu a kasa, saboda sun
tsorata. 7 Sai Yesu ya zo ya taba su ya ce, "Ku tashi, kada ku ji tsoro." 8 Amma da suka daga kai ba su ga
kowa ba sai Yesu kadai. 9 Yayin da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su, ya ce, "Kada ku fadawa
kowa wannan wahayin, sai Dan Mutum ya tashi daga matattu." 10 Almajiransa suka tambaye shi, suka
ce, "Don me marubuta ke cewa lallai ne Iliya ya fara zuwa?" 11 Yesu ya amsa ya ce, "Hakika, Iliya zai
zo ya maido da dukan abubuwa. 12 Amma ina gaya maku, Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba.
A maimakon haka, suka yi masa abin da suka ga dama. Ta irin wanan hanya, Dan Mutum kuma zai
sha wuya a hannunsu. 13 Sa'annan almajiransa suka fahimci cewa yana yi masu magana a kan Yahaya
mai Baftisma ne. 14 Da suka iso wurin taron, wani mutum ya zo gunsa, ya durkusa a gaban sa, ya ce,
15 "Ubangiji, ka ji tausayin yarona, domin yana da farfadiya, kuma yana shan wuya kwarai, domin sau
da yawa yana fadawa cikin wuta ko ruwa. 16 Na kawo shi wurin almajiran ka, amma ba su iya su warkar
da shi ba." 17 Yesu ya amsa ya ce, "Marasa bangaskiya da karkataccen zamani, har yaushe zan kasance
tare da ku? Har yaushe zan jure da ku? Ku kawo shi nan a wurina." 18 Yesu ya tsauta masa, sai aljanin
ya fita daga cikinsa. Yaron ya warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo wurin Yesu a asirce suka ce, "Me

ya sa muka kasa fitar da shi?” 20 Yesu ya ce masu, “Saboda karancin bangaskiyarku. Domin hakika, ina
gaya maku, in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan dutse, 'Matsa daga
nan ka koma can,' zai kuwa matsa kuma ba abin da zai gagare ku. 21 [Irin wannan aljanin bashi fita sai
tare da addu'a da azumi]. 22 Suna zaune a Galili, Yesu ya ce wa almajiransa, “Za a bada Dan Mutum ga
hannun mutane. 23 Kuma za su kashe shi, a rana ta uku zai tashi.” Sai almajiransa suka yi bakin ciki
kwarai. 24 Da suka iso Kafarnahum, mutane masu karbar haraji na rabin shekel suka zo wurin Bitrus
suka ce, “Malaminku na ba da rabin shekel na haraji?” 25 Sai ya ce, “I.” Amma da Bitrus ya shiga cikin
gida, Yesu ya fara magana da shi yace, “Menene tunaninka Saminu? Sarakunan duniya, daga wurin
wa suke karbar haraji ko kudin fito? Daga talakawansu ko daga wurin baki?” 26 Sai Bitrus ya ce, “Daga
wurin baki,” Yesu ya ce masa, “Wato an dauke wa talakawansu biya kenan. 27 Amma don kada mu sa
masu karbar harajin su yi zunubi, ka je teku, ka jefa kugiya, ka cire kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude
bakinsa, za ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar harajin nawa da naka.

18

1 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo wurin Yesu suka ce, ''Wanene mafi girma a mulkin sama?''
2 Sai Yesu ya kira karamin yaro gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3 ya ce, ''Hakika ina gaya maku, idan baku
juya kun zama kamar kananan yara ba, babu yadda zaku shiga mulkin sama. 4 Saboda haka, duk wanda
ya kaskantar da kansa kamar karamin yaron nan, shi ne mafi girma a mulkin sama. 5 Duk wanda ya karbi
karamin yaro a suna na, ya karbe ni. 6 Amma duk wanda ya sa daya daga cikin 'yan yaran nan da suka
gaskanta da ni zunubi, gwamma a rataya dutsen nika a wuyansa a jefa shi cikin zurfin teku. 7 Kaiton
duniya saboda lokacin tuntube! Lallai ne wadannan lokuta su zo, amma kaiton mutumin da ta wurinsa
ne wadannan lokutan za su zo! 8 Idan hannunka ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka yanke ta, ka yar
daga gare ka. Zai fi maka kyau ka shiga rai da nakasa ko gurguntaka, da a jefa ka cikin madawwamiyar
wuta tare da hannayenka ko kafafunka. 9 Idan idonka zai sa ka tuntube, ka kwakule shi, ka yar. Zai fi
maka kyau ka shiga rai da ido daya, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta da idanu biyu. 10 Ku kula fa
kada ku rena kananan nan. Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu na duban fuskar Ubana da ke sama.
11 [Dan Mutum ya zo ya ceci abinda ya bata]. 12 Menene tunaninku? Idan mutum na da tumaki dari,
sa'annan daya ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen tudu ya tafi neman wadda ta bata ba?
13 In ya same ta, hakika ina gaya maku, farin cikinsa na samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in da
taran nan da basu bata ba. 14 Hakanan fa, ba nufin Ubanku dake sama ba ne da ya daga cikin wadannan
kananan ya hallaka. 15 Idan dan'uwanka yayi maka laifi, fada masa tsakaninku, kai da shi kadai. Idan
ya saurare ka, ka maido da dan'uwanka kenan. 16 Amma in ya ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu
ko uku su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce kalma. 17 In kuma ya
ki ya saurare su, ka kai lamarin ga ikklisiya. Idan ya ki ya saurari ikklisiya, ka maishe shi ba'al'umme
da mai karbar haraji. 18 Hakika ina gaya maku, duk abin da kuka daure a duniya, a daure yake a sama.
Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama. 19 Kuma ina gaya maku, idan mutum ku biyu zaku
yarda akan duk abin da zaku roka, Ubana wanda ke a sama zai yi maku shi. 20 Wurin da mutum biyu
ko uku suka taru a cikin sunana, zan kasance tare da su.'' 21 Bitrus ya zo ya ce wa Yesu, ''Ubangiji, sau
nawa ne dan'uwana zai yi mani laifi in gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?'' 22 Yesu ya amsa ya
ce masa, ''Ban gaya maka sau bakwai ba, amma bakwai din ma har sau saba'in. 23 Saboda haka, za a
kwatanta mulkin sama da wani sarki da yake so ya lisafta dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 24 Da ya
fara yin haka, sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa talanti dubu goma. 25 Amma
tunda ba shi da abin biya, ubangidansa ya bada umurni a sayar da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da
duk mallakarsa, domin a biya. 26 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gaban ubangidansa ya ce, “Maigida,
kayi mani hakuri, zan biya duk abin da na karba.” 27 Don haka ubangidansa yayi juyayi, sai ya ce, ya
yafe bashin, a saki baran. 28 Amma bayan an saki wannan baran, ya je ya sami wani baran kamar sa
da yake bi bashin dinari dari. Ya cafke shi, ya shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya bashin da nake bin
ka.' 29 Amma dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.'
30 Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku sai ya
biya bashin nan. 31 Da sauran barori suka ga abin da ya faru, suka damu kwarai. Sai suka je suka fada
wa ubangidansu yadda abin ya faru duka. 32 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya ce masa, ''Kai mugun
bawa, na gafarta maka bashin nan duka, domin ka roke ni. 33 Ashe, bai kamata kaima ka nuna jinkai
ga dan'uwanka bara kamar yadda na nuna maka jinkai ba?' 34 Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga
masu azabtarwa, har sai ya gama biyan dukan bashin da ake binsa. 35 Hakanan Ubana dake a sama zai
yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa dan'uwansa daga zuciya ba.''

19

1 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama wadannan maganganu, sai ya bar Galili ya zo kan iyakokin

Yahudiya, ketaren kogin Urdun. 2 Taro mai yawa suka bi shi, ya kuma warkar da su a wurin. 3 Farisawa
suka zo wurinsa, suna gwada shi, suka ce masa, ''Ya hallata bisa ga doka mutum ya saki matarsa don
kowanne dalili?'' 4 Yesu ya amsa ya ce, ''Baku karanta ba, cewa shi wanda ya yi su tun farko ya yi su
miji da mace? 5 Shi wanda ya yi su kuma ya ce, "Saboda wannan dalilin, mutum zai rabu da mahaifinsa
da mahaifiyarsa ya hade da matarsa, su biyun su zama jiki daya?" 6 Su ba biyu ba ne kuma, amma jiki
daya. Don haka, duk abin da Allah ya hada, kada wani ya raba.'' 7 Sai suka ce masa, ''To me yasa Musa
ya umarcemu mu bada takardar saki, mu kuma kore ta?'' 8 Sai ya ce masu, ''Saboda taurin zuciyarku,
shi yasa Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma da farko ba haka yake ba. 9 Ina gaya maku, duk
wanda ya saki matarsa in ba saboda zina ba, ya kuma auri wata, yana zina kenan. Wanda kuma ya auri
macen da aka saka, yana aikata zina.'' 10 Almajiran suka ce wa Yesu, ''Idan haka yake game da mutum
da matarsa, ba kyau ayi aure ba.'' 11 Amma Yesu yace masu, ''Ba kowa ne zai karbi wannan koyarwa
ba, amma sai wadanda an yardar masu su karbe ta. 12 Akwai wadanda aka haife su babanni. Akwai
wadanda mutane ne suka maida su babanni. Sa'annan akwai wadanda sun mayar da kansu babanni
saboda mulkin sama. Duk wanda zai iya karbar wannan koyarwa, ya karba.'' 13 Sai aka kawo masa yara
kanana don ya dibiya hannuwansa akansu, yayi masu addu'a, amma almajiran suka kwabe su. 14 Amma
Yesu ya ce masu, ''Ku bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri na, domin mulkin sama na irinsu
ne.'' 15 Ya sa hannuwa akan su, sa'annan ya bar wurin. 16 Sai wani mutum ya zo wurin Yesu, ya ce,
''Malam, wanne ayyuka nagari ne zan yi domin in sami rai madawwami?'' 17 Yesu ya ce masa, ''Me
yasa kake tambaya ta game da abin da ke nagari? Daya ne kawai ke nagari, amma idan kana so ka
shiga cikin rai, ka kiyaye dokokin.'' 18 Mutumin ya ce masa, ''Wadanne dokokin?'' Yesu ya ce masa,
''Kada kayi kisa, kada kayi zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar zur, 19 ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka, kuma ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.'' 20 Saurayin nan ya ce masa, ''Ai na kiyaye
duk wadannan. Me nake bukata kuma?'' 21 Yesu ya ce masa, ''Idan kana so ka zama cikakke, ka tafi
ka sayar da mallakarka, ka kuma ba matalauta, zaka sami dukiya a sama. Sa'annan ka zo ka biyo ni.''
22 Amma da saurayin nan ya ji abin da Yesu ya fada, ya koma da bakin ciki, domin shi mai arziki ne
kwarai. 23 Yesu ya ce wa almajiransa, ''Hakika ina gaya maku, zai zama da wuya mai arziki ya shiga
mulkin sama. 24 Ina sake gaya maku, zai fi wa rakumi sauki ya shiga ta kafar allura, da mai arziki ya
shiga mulkin Allah.'' 25 Da almajiran sun ji haka, suka yi mamaki kwarai da gaske, suka ce, ''Wanene zai
sami ceto?'' 26 Yesu ya dube su, ya ce, ''A wurin mutane wannan ba zai yiwu ba, amma a wurin Allah,
kome mai yiwuwa ne.'' 27 Sai Bitrus ya amsa ya ce masa, ''Duba, mun bar kome da kome mun bi ka. To
me za mu samu?'' 28 Yesu ya ce masu, ''Hakika ina gaya maku, ku da kuka bi ni, a sabuwar haihuwa,
lokacin da Dan Mutum ya zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma zaku zauna a kursiyoyi goma sha biyu,
kuna shari'anta kabilu goma sha biyu na Isra'ila. 29 Duk wanda ya bar gidaje, 'yan'uwa maza, 'yan'uwa
mata, mahaifi, mahaifiya, 'ya'ya, ko gonaki, saboda sunana, zai sami ninkin su dari, ya kuma gaji rai
madawwami. 30 Amma dayawa dake farko yanzu, za su zama na karshe, dayawa dake karshe kuma, su
zama na farko.

20

1 Gama mulkin sama yana kama da wani mai gona, wanda ya fita da asuba ya nemi 'yan kwadago da
za su yi aiki a gonarsa. 2 Bayan sun shirya kudin da zai biya ma'aikata kimanin dinari daya a kowanne
yini, sai ya aike su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya sake fita, sai ya ga wasu ma'aikata
suna tsaye a bakin kasuwa, babu aiki. 4 Sai ya ce masu, 'Kuzo kuyi aiki a gonar, duk abinda ya wajaba,
zan ba ku,' Sai suka tafi su yi aikin. 5 Sai ya sake fita a sa'a ta shida ya kuma sake fita a sa'a ta tara, ya
sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka a sa'a ta sha daya, da ya fita sai ya ga wasu a tsaye da ba
sa yin kome. Sai ya ce masu, 'Me yasa kuke tsaye ba ku yin kome dukan yini?' 7 Sai suka ce masa, 'Ai
babu wanda ya dauke mu aiki, shi yasa.' Sai ya ce masu, 'ku ma, kuje cikin gonar. 8 Da yamma ta yi, sai
mai gonar ya ce wa manajansa, 'Ka kira ma'aikatan nan ka biya su hakkin su, amma ka fara da wadanda
suka zo a karshe, zuwa na farkon.' 9 Sa'adda wadanda suka fara aiki da yamma suka zo, an biya su daidai
yadda ake biya a yini. 10 Da wadanda suka fara aiki tun safe suka zo, suna tsammani za a ba su fiye da
wadanda sun zo daga baya, amma aka ba kowannensu dinari daya. 11 Da suka karbi hakkinsu, suka yi
gunaguni game da mai gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a karshe, sa'a guda ce kadai suka yi
aiki, amma ka ba su daidai da mu, mu da muka yi fama da aiki cikin zafin rana.' 13 Amma mai gonar
ya amsa wa daya daga cikin su, ya ce, 'Aboki na, ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya zan biya ku yadda
ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku karbi abin da ke na ku, ku tafi. Ganin dama ta ne, in ba wadannan
da suka zo a karshe daidai da ku. 15 Ashe, ba daidai bane a gare ni, in yi abin da na ga dama da mallaka
ta? Ko kishi ne kuke yi saboda kirki na?' 16 Haka yake, na karshe za su zama na farko, na farko kuma
su zama na karshe.'' [An kira dayawa, amma kadan ne zababbu]. 17 Da Yesu zai tafi Urushalima, ya
dauki sha-biyun nan a gefe, yayin da suke tafiya, sai ya ce masu, 18 "Ku duba fa, zamu tafi Urushalima,

kuma za a bada Dan Mutum ga manyan firistoci da marubuta. Za su kuma yanke masa hukuncin kisa,
19 za su kuma bada shi ga al'ummai don suyi masa ba'a, su bulale shi, su kuma gicciye shi. Amma a
rana ta uku, za a tada shi." 20 Sai uwar 'ya'yan Zabadi ta zo wurin Yesu tare da 'ya'yanta. Ta rusuna
a gabansa tana neman alfarma a wurinsa. 21 Yesu ya ce mata, Me kike so in yi maki?" Sai ta ce masa,
"Ina so ka ba 'ya'yana izinin zama a mulkinka, daya a hannun damanka, daya kuma a hannun hagunka.
22 Amma Yesu ya amsa, ya ce, "Baku san abin da kuke roko ba. Ko zaku iya sha daga cikin kokon da zan
sha bada dadewa ba?" Sai suka ce masa, "Zamu iya." 23 Sai ya ce masu, "In dai kokon nan da zan sha
ne, lallai zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da kuma hannun hagu na, ba ni ne mai bayarwa
ba, amma na wadanda Uba na ya shirya domin su ne." 24 Sa'anda sauran almajirai goma suka ji haka,
sun yi bacin rai da 'yan'uwan nan biyu. 25 Amma Yesu ya kira su wurin sa, ya ce, "Kuna sane da cewa,
sarakunan al'ummai suna gwada masu mulki, manyan-gari kuma na nuna masu iko. 26 Ba zai kasance
haka a tsakanin ku ba. A maimakon haka, duk wanda ke da marmari ya zama da girma a tsakanin ku, ya
zama baran ku. 27 Wanda kuma ke da marmari ya zama na farko a cikin ku, ya zama baran ku. 28 Kamar
dai yadda Dan mutum bai zo don a bauta masa ba, amma yayi bauta, ya kuma bada ransa fansa domin
mutane dayawa." 29 Da suka fita daga Yariko, babban taro suka bi shi. 30 Suka kuma ga makafi biyu
zaune a bakin hanya. Da makafin suka ji cewa Yesu ne ke wucewa, sai suka tada murya suna cewa, "Ya
Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai." 31 Amma jama'ar suka tsauta masu, suka ce suyi shiru. Duk da
haka, makafin suka kara tada murya fiye da na da, suka ce, "Ya Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai."
32 Sai Yesu ya tsaya cik, ya sa aka kira su, sai ya ce masu, "Me kuke so in yi maku?" 33 Sai suka ce masa,
Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin gari." 34 Sai Yesu yayi juyayi a cikin sa, ya taba idanunsu. Nan da
nan, suka sami ganin gari, suka kuma bi shi.

21

1 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato Urushalima sai suka zo Betafaji wajen dutsen zaitun, sai
Yesu ya aiki almajiransa guda biyu, 2 yace masu, “Ku shiga kauyen da yake gaban ku zaku iske wata jaka
da aholaki tara da ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan wani ya gaya maku wani abu game da haka,
sai ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsu,' mutumin kuwa zai aiko ku da su nan da nan.” 4 Anyi wannan
kuwa domin a cika annabcin anabin. Yace, 5 “Ku cewa diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na zuwa wurin
ki, mai tawali'u ne, kuma akan jaki wanda aholaki ne.” 6 Sai almajiran suka tafi suka yi kamar yadda
Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo jakar da dan aholakin, suka sa tufafinsu akai, Yesu kuwa ya zauna akan
tufafin. 8 Yawancin jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan hanya, wasu kuma suka yanko ganye daga
bishiyoyi suka shimfida su a hanya. 9 Taron jama'a da suke gabansa da wadanda suke bayansa, suka ta
da murya suna cewa, “Hossana ga dan Dauda! mai albarka ne shi wanda ke zuwa cikin sunan Ubangiji.
Hossana ga Ubangiji!” 10 Sa'adda Yesu ya shiga Urushalima sai doki ya cika birnin ana cewa, “Wanene
wannan?” 11 Sai jama'a suka amsa, “Wannan shine Yesu annabi, daga Nazaret ta Galili.” 12 Sai Yesu
ya shiga haikalin. Ya kori duk wadanda ke saye da sayarwa a cikin ikiilisiya. Ya birkice teburan masu
canjin kudi da kujerun masu sayar da tantabaru. 13 Ya ce masu, “A rubuce yake, 'Za a kira gidana gidan
addu'a,' amma kun mayar dashi kogon 'yan fashi.” 14 Sai makafi da guragu suka zo wurin sa a haikalin,
ya warkar da su. 15 Amma da manyan firistoci da malaman attaura suka ga abubuwan banmamaki da
yayi, kuma sa'adda suka ji yara suna tada murya a cikin haikalin suna cewa, “Hossana ga dan Dauda,”
sai suka ji haushi. 16 Suka ce masa, kana jin abinda wadannan mutanen ke fadi?" Yesu ya ce masu, “I!
Amma ba ku taba karantawa ba, 'daga bakin jarirai da masu shan mama ka sa yabo'?” 17 Sai Yesu ya bar
su, ya fice daga birnin zuwa Betaniya ya kwana a wurin. 18 Washegari da safe yayin da yake komawa
birnin, sai yaji yunwa. 19 Da ya ga bishiyar baure a bakin hanya, sai yaje wurin amma bai sami kome
ba sai dai ganye. Sai ya ce mata, “Kada ki kara yin 'ya'ya har abada.” Sai nan take bishiyar bauren ta
bushe. 20 Da almajiran suka ga haka, sai suka yi mamaki suka ce, “Kaka bishiyar bauren ta bushe nan da
nan?” 21 Yesu ya amsa yace masu, “Hakika ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba ku yi shakka ba,
ba abinda aka yi wa bauren nan kadai za kuyi ba har ma za ku cewa tsaunin nan, “Ka ciru ka fada teku,'
sai kuwa haka ta kasance. 22 Kome kuka roka cikin addu'a, in dai kun gaskanta, za ku samu.” 23 Sa'adda
Yesu ya shiga haikalin, sai manyan fristocin da shugabannin jama'a suka zo suka same shi yayin da
yake koyarwa, suka ce, “Da wane iko kake yin wadannan abubuwa?” 24 Yesu ya amsa yace masu, “Ni ma
zan yi maku tambaya daya. In kun fada mani, ni ma zan fada maku ko da wane iko nake yin wadannan
abubuwa. 25 Daga ina baftismar Yahaya ta fito, daga sama ko kuma daga mutune?” Sai suka yi shawara
a tsakanin su, suka ce, “In munce, 'daga sama,' zai ce mana, 'don me bamu gaskanta dashi ba?' 26 Amma
in munce, ' daga mutune,' muna tsoron jama'a, saboda sun san Yahaya annabi ne.” 27 Sai suka amsa
ma Yesu suka ce, "Bamu sani ba.” Shi ma yace masu, “Nima bazan gaya maku ko da wane iko nake yin
abubuwan nan ba. 28 Amma me kuke tunani? Wani mutum yana da 'ya'ya biyu. Ya je wurin na farkon
yace, 'Da, je ka kayi aiki yau a cikin gona.' 29 Yaron ya amsa yace, 'bazan yi ba,' amma daga baya ya

canza tunaninsa ya tafi. 30 Sai mutumin ya je wurin da na biyun ya fada masa abu guda. Wannan dan
ya amsa ya ce, 'zanje, baba,' amma bai je ba. 31 Wanene a cikin 'ya'ya biyun nan yayi nufin ubansa?"
Suka ce, "na farkon." Yesu ya ce masu, "Hakika ina gaya maku, masu karbar haraji da karuwai za su
shiga mulkin Allah kafin ku. 32 Gama Yahaya ya zo maku a hanyar adalci, amma ba ku gaskata da shi
ba, a yayinda masu karbar haraji da karuwai suka gaskata da shi. Ku kuwa, bayan kun ga abin da ya
faru, baku ma tuba daga baya ba don ku gaskata da shi. 33 Ku saurari wani misalin. Anyi wani mutum,
mai gona. Yayi shuka a gonar, ya shinge ta, ya gina ramin matse inabi a cikin gonar, ya kuma gina wata
hasumiyar tsaro, sai ya bada hayar gonar ga wadansu manoma. Sai ya tafi wata kasa. 34 Da kakar inabi
ta yi, sai ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin gonar. 35 Amma manoman suka kama bayin, suka
doddoki dayan, suka kashe dayan, suka jejjefe dayan da duwatsu. 36 Sai mai gonar ya sake aika wadansu
bayinsa da suka fi na farko, amma manoman suka yi masu kamar yadda suka yi wa sauran. 37 Bayan
wannnan, sai mai gonar ya aika da dansa wurin su yana cewa, 'za su yi wa dana biyayya.' 38 Amma da
manoman suka ga dan, sai suka ce a tsakanin su, 'wannan shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu gaji
gonar.' 39 Sai suka dauke shi, suka jefar da shi daga cikin gonar, suka kashe shi. 40 To idan me gonar ya
zo, me zai yiwa manoman? 41 Suka ce masa, "Zai hallaka mugayen manoman nan ta hanya mai tsanani,
zai kuma bada gonar haya ga wadansu manoman, mutanen da za su biya, lokacin da inabin ya nuna."
42 Yesu yace masu, "Baku taba karantawa a nassi ba,'' 'Dutsen da magina suka ki ya zama dutse mafi
amfani. Wannan daga Ubangijine, kuma abin mamaki ne a idanunmu?' 43 Saboda haka ina gaya maku,
za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba wata al'umma da zata bada amfaninsa. 44 Duk wanda ya fadi
akan dutsen nan zai ragargaje. Amma duk wanda dutsen ya fadawa, zai nike." 45 Da manyan firistocin
da farisawan suka ji wannan misalin, sai suka gane da su yake. 46 Da suka nemi kama shi, sai suka ji
tsoron taron, saboda mutanen sun dauke shi annabi.

22

1 Yesu ya sake yi masu magana da misalai, yace, 2 "Mulkin sama yana kama da wani sarki wanda ya
shirya wa dansa liyafar aure. 3 Ya aiki bayinsa su kira wadanda aka gayyata su zo liyafar auren, amma
suka ki zuwa. 4 Sai sarkin ya sake aiken wasu bayin, yace, "Ku gaya wa wadanda aka gayyata, "Duba,
na shirya liyafata. An yanka bajimaina da kosassun 'yanmarukana, an gama shirya komai. Ku zo wurin
bikin auren." 5 Amma mutanen ba su dauki sakon da mahimmanci ba kuma suka yi tafiyarsu. Wani ga
gonarsa, wani ga kasuwancinsa. 6 Sauran kuma suka kama bayin sarkin, suka wulakanta su, suka kuma
kashe su. 7 Amma sarkin ya ji haushi. Ya aika sojojinsa, ku kashe masu kisan kan nan, ku kuma kone
birnin su. 8 Sai ya ce wa bayinsa, 'An gama shirya bikin, amma wadanda aka gayyata ba su cancanta ba.
9 Saboda haka ku je bakin hanya ku gayyaci iyakar yawan mutanen da za ku samu zuwa bukin auren.'
10 Bayin suka tafi hanya suka tattaro dukan mutanen da suka samu, da masu kyau da marassa kyau.
Zauren auren kuwa ya cika makil da baki. 11 Amma da sarkin ya zo don ya ga bakin, sai ya ga wani
wanda bai sa kayan aure ba. 12 Sai sarkin ya ce masa, 'Aboki, ta yaya ka shigo nan ba tare da kayan aure
ba?' Mutumin kuwa ya rasa ta cewa. 13 Sai sarkin ya ce wa bayinsa, 'Ku daure mutumin nan hannu
da kafa, ku jefa shi cikin duhun, inda za ayi kuka da cizon hakora.' 14 Gama mutane dayawa aka kira,
amma kadan aka zaba."' 15 Sai Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan yadda zasu kama shi ta
maganarsa. 16 Suka tura masa almajiransu, da Hirudiyawa. Suka ce ma Yesu, "Mallam, mun san kai mai
gaskiya ne, kuma kana koyar da hanyar Ubangiji da gaskiya. Ba ka damu da ra'ayin kowa ba, kuma ba
ka nuna bambanci a tsakanin mutane. 17 To gaya mana, menene tunaninka? Ya halarta a biya haraji
ga Kaisar ko a'a?" 18 Amma Yesu ya gane muguntarsu yace, "Don me kuke gwada ni, ku munafukai?
19 Ku nuna mani sulen harajin." Sai suka kawo masa sulen. 20 Yesu yace masu, "Hoto da sunan wanene
wadannan?" 21 Suka ce masa, "Na Kaisar." Sai Yesu ya ce masu, "To ku ba Kaisar abubuwan dake na
Kaisar, Allah kuma abubuwan dake na Allah." 22 Da suka ji haka, suka yi mamaki. Sai suka bar shi suka
tafi. 23 A ran nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda suka ce ba tashin matattu, suka zo wurinsa. Suka
tambaye shi, 24 cewa, "Mallam, Musa yace, 'Idan mutum ya mutu, bashi da 'ya'ya, dole dan'uwansa ya
auri matarsa ya kuwa haifawa dan'uwansa 'ya'ya. 25 Akwai wasu 'yan'uwa bakwai. Na farkon yayi aure
sai ya mutu. Da shike bai bar 'ya'ya ba. Ya bar wa dan'uwansa matarsa. 26 Sai dan'uwansa na biyu shi
ma yayi haka, haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan na bakwai. 27 Bayan dukansu, sai matar ta mutu.
28 To a tashin matattu, matar wa zata zama a cikin su bakwai din? Don duk sun aure ta." 29 Amma Yesu ya
amsa yace masu, "Kun bata, domin ba ku san litattafai ko ikon Allah ba. 30 Domin a tashin matattu basu
aure, ba kuma a bada su aure. Maimaikon haka, suna kama da mala'ikun sama. 31 Amma game da tashin
matattu, ba ku karanta abinda Allah ya fada maku ba, cewa, 32 'Nine Allah na Ibrahim, Allah na Ishaku,
da Allah na Yakubu'? Allah ba Allah na matattu bane, amma na rayayyu." 33 Da taron suka ji haka, sai
suka yi mamakin koyarwarsa. 34 Amma da Farisawan suka ji cewa Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka
tattara kansu. 35 Daya daga cikinsu, masanin shari'a, yayi masa tambaya, yana gwada shi- 36 "Mallam,

wace doka ce mafi girma a cikin shari'a?” 37 Yesu yace masa, “Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukkan
zuciyarka, da dukkan ranka, da dukkan hankalinka.' 38 Wannan itace babbar doka ta farko. 39 Doka
ta biyu kuma kamar ta take- 'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' 40 Akan wadannan dokoki ne
dukkan shari'a da annabawa suka rataya.” 41 Yayin da Farisawa suke tattare wuri daya, Yesu yayi masu
tambaya. 42 Yace, “Me kuke tunani game da Almasihu? Shi dan wanene?” Suka ce masa, ''Dan Dauda
ne.” 43 Yesu yace masu, “To ta yaya kuma Dauda cikin Ruhu ya kira shi Ubangiji, yana cewa, 44 “Ubangiji
ya cewa wa Ubangijina, zauna a hannun damana, har sai na mai da makiyanka matakin sawayenka.”
45 Idan Dauda ya kira Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama dan Dauda?” 46 Ba wanda ya iya bashi amsa,
ba kuma wanda ya kara yi masa tambayoyi tun daga wannan rana.

23

1 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa magana. 2 Ya ce, “Marubuta da Farisawa suna zaune a
mazaunin Musa. 3 Don haka, duk abinda suka umarceku kuyi, kuyi wadannan abubuwa ku kuma kiyaye
su. Amma kada kuyi koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa amma kuma ba su aikata su. 4 I,
sukan daura kaya masu nauyi, masu wuyar dauka, daga nan su dauka su jibga wa mutane a kafada.
Amma su kan su baza su mika danyatsa ba su dauka. 5 Duk ayyukan su suna yi ne don mutane su gani,
suna dinka aljihunan nassinsu da fadi, suna fadada iyakokin rigunansu. 6 Su na son mafifitan wuraren
zama a gidan biki, da mafifitan wuraren zama a majami'u, 7 da kuma gaisuwar musamman a wuraren
kasuwanci, a kuma rika ce da su 'mallam.' 8 Amma ba sai an kira ku 'mallam, ba' domin malami daya
kuke da shi, ku duka kuwa 'yan'uwan juna ne. 9 Kada ku kira kowa 'Ubanku' a duniya, domin Uba daya
ne ku ke da shi, kuma yana sama. 10 Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin ku daya ne, shi
ne Almasihu. 11 Amma wanda yake babba a cikin ku zaya zama bawanku. 12 Duk wanda ya daukaka
kansa za a kaskantar dashi. Duk wanda ya kaskantar da kansa kuma za a daukaka shi. 13 Amma kaiton
ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane kofar mulkin sama. Baku shiga ba, kuma
ba ku bar wadanda suke so su sami shiga ba. 14 kaiton ku marubuta da Farisawa, domin kuna hallaka
gwauraya - 15 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kuna tafiya ketaren tekuna da kasashe
domin samun almajiri daya tak, in kwa kun samu kukan mai da shi biyunku danwuta. 16 Kaiton ku,
makafin jagora, kuda kuke cewa, Kowa ya rantse da Haikali, ba komai. Amma duk wanda ya rantse da
zinariyar Haikalin, rantsuwarsa ta daure shi.' 17 Ku wawayen makafi! wanene yafi girma, zinariyar ko
kuwa Haikalin da yake tsarkake zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya rantse da bagadi, ba komai bane. Amma
duk wanda ya rantse da baikon da aka dora a kai, sai rantsuwarsa ta kama shi.' 19 Ku makafi! Wanene
yafi girma, baikon ko kuwa bagadin da yake kebe baikon ga Allah? 20 Saboda haka, duk wanda ya rantse
da bagadi, ya rantse da shi da duk abinda ke kansa. 21 Kuma duk wanda ya rantse da Haikali ya rantse
dashi da kuma wanda yake cikin sa. 22 Kuma duk wanda ya rantse da sama, ya rantse da kursiyin Allah
da kuma wanda yake zaune akai. 23 Kaiton ku Farisawa da marubuta, munafukai! Kukan fitar da zakkar
doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun yar da al'amuran attaura mafi nauyi-, wato, hukunci, da
jinkai da bangaskiya. Wadannan ne ya kamata kuyi, ba tare da kunyi watsi da sauran ba. 24 Makafin
jagora, ku kan burtsar da kwaro dan mitsil, amma kukan hadiye rakumi! 25 Kaiton ku marubuta da
Farisawa, munafukai! kuna wanke bayan moda da kwano, amma aciki cike suke da zalunci da keta.
26 Kai makahon Bafarise! Sai ka fara tsarkake cikin modar da kwanon domin bayansu ma su tsarkaka.
27 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai! Kamar kaburburan da aka shafa wa farar kasa kuke,
masu kyaun gani daga waje, daga ciki kuwa sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri. 28 Haka nan
kuke a idanun mutane ku adalai ne, amma a ciki sai munafunci da mugun aiki. 29 Kaiton ku marubuta
da Farisawa, munafukai! Ku kan gina kaburburan annabawa, kuna kuma kawata kaburburan adalai.
30 Kuna cewa, 'Da muna nan a zamanin Ubanninmu, da bamu basu goyon baya ba wajen zubar da jinin
annabawa.' 31 Domin haka kun shaida kanku ku ne 'ya'yan masu kisan annabawa. 32 Sai kuma kuka
cika ma'aunin ubanninku! 33 macizai, Ku 'ya'yan ganshekai, Yaya zaku tsere wa hukuncin Gidan wuta?
34 Saboda haka, duba, ina aiko maku da annabawa, da masu hikima da marubuta. Za ku kashe wadansun
su kuma ku gicciye su. Zaku yiwa wasu bulala a majami'un ku, kuna bin su gari gari. 35 Sakamakon
hakan alhakin jinin dukkan adalai da aka zubar a duniya ya komo a kan ku, tun daga jinin Habila adali
har ya zuwa na Zakariya dan Barakiya, wanda kuka kashe a tsakanin Haikali da bagadi. 36 Hakika, Ina
gaya maku, duk wannan zai auko wa mutanen wannan zamani. 37 Urushalima, Urushalima, keda kika
kashe annabawa kika kuma jejjefi wadanda aka turo maki da duwatsu! Sau nawa ne naso in tattaro
ki kamar yadda kaza take tattara 'yan tsakinta cikin fukafukanta, amma kin ki. 38 Ga shi an bar maku
gidan ku a yashe! 39 Ina dai gaya maku, ba za ku kara gani na ba, sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata
ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji.”'

24

1 Yesu ya fita daga cikin haikalin ya kama hanyar sa. Almajiran sa suka zo suna nuna masa ginin
haikali. 2 Amma ya amsa masu yace, “kun ga dukkan wadannan abubuwan? Ina gaya maku gaskiya,
ba ko dutse daya da za'a bari akan dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi ba.” 3 Yayin da ya zauna a kan
dutsen zaitun, almajiran sa suka zo wurin sa a boye suka ce, “me zai zama alamar zuwanka da kuma na
karshen duniya?” 4 Yesu ya amsa yace dasu, “Ku kula kada wani yasa ku kauce.” 5 Gama da yawa za su
zo da sunana. Za su ce, “ni ne almasihu,” kuma za su sa da yawa su kauce. 6 Za ku ji labarin yake-yake
da kuma shelar yake-yake. Ku kula kar ku tsorata, domin dole abubuwan nan su faru; amma karshen
dai tukunna. 7 Gama al'umma zata tayarwa al'umma, kuma mulki zai tayarwa mulki. Za'a yi yunwa
da girgizar kasa a wurare dabam dabam. 8 Amma dukkan wadannan farkon ciwon haihuwa ne kawai.
9 Bayan haka za'a bada ku ga tsanani a kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su tsane ku saboda sunana.
10 Daga nan da yawa za su yi tuntube, kuma su ci amanar juna, su kuma tsani juna. 11 Annabawan karya
da yawa za su taso kuma susa da yawa su kauce. 12 Domin mugunta zata ribambanya, kaunar masu
yawa zata yi sanyi. 13 Amma duk wanda ya jure har karshe, zai sami ceto. 14 Za'a yi wa'azin wannan
bisharar mulkin a dukkan duniya don ya zama shaida akan dukkan al'ummai. Daganan karshen zai zo.
15 Don haka, idan kun ga abin kyama mai lalatarwa, wanda Annabi Daniyel ya yi maganar sa, Ya tsaya a
wuri mai tsarki (bari mai karatu ya fahimta), 16 bari wadanda ke yahudiya su gudu zuwa kan duwatsu,
17 Bari wanda yake kan bene kada ya sauko don daukar wani abu a cikin gidansa, 18 kuma wanda yake
gona kar ya dawo gida domin daukar babbar rigarsa. 19 Amma kaito ga wadanda suke dauke da yaro, ko
masu shayarwa a wannan kwanakin! 20 Ku yi addu'a kada gudun ku ya zama lokacin hunturu, ko ranan
asabaci. 21 Domin za'ayi tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin irin shi ba, tun farkon duniya har ya
zuwa yau, a'a ba za ayi irin shi ba kuma. 22 In ba don an rage kwanakin ba, da ba mahalukin da zai tsira.
Amma albarkacin zababbun, za a rage kwanakin. 23 Sa'annan idan wani yace maku, duba, “ga Almasihu
a nan!” ko, “ga Almasihu a can!” kar ku gaskata. 24 Gama annabawan karya da almasihan karya za su zo
suna nuna alamu da al'ajibai, don su yaudari masu yawa zuwa ga bata, in ya yiwuma har da zababbun.
25 Kun gani, na gaya maku kafin lokacin ya zo. 26 Saboda haka, idan suka ce maku, “ga shi a jeji,” kar
ku je jejin. Ko, “ga shi a can cikin kuryar daki,” kar ku gaskata. 27 Yadda walkiya ke haskakawa daga
gabas zuwa yamma, haka nan zuwan Dan mutum zai zama. 28 Duk inda mushe yake, nan ungulai suke
taruwa. 29 Amma nan da nan bayan kwanakin tsananin nan, rana za ta duhunta, wata kuma ba zai ba
da haskensa ba, taurari kuma za su fado daga sama, ikokin sammai za su girgiza. 30 Sa'annan alamar
Dan Mutum za ta bayyana a sararin sama, kuma dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za su ga Dan
Mutun na zuwa a gajimarai da iko da daukaka mai girma. 31 Zai aiki mala'ikunsa, da karar kaho mai
karfi, kuma za su tattara dukkan zababbu daga dukkan kusurwoyi hudu, daga karshen sararin sama har
zuwa wani karshen. 32 Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran reshen sa ya yi toho ya fara bada ganye, za
ku sani bazara ta kusa. 33 Haka kuma, idan kun ga dukkan wadannan abubuwa, ya kamata ku sani, Ya yi
kusa, ya na bakin kofa. 34 Ina gaya maku gaskiya, wannan zamanin ba zai wuce ba, sai dukkan wadannan
abubuwan sun faru. 35 Sama da kasa za su shude, amma kalmomina ba za su shude ba. 36 Amma game
da ranan nan ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko Dan, sai Uban kadai. 37 Kamar yadda
kwanakin Nuhu suke, haka zai zama game da zuwan Dan Mutum. 38 A wadannan kwankin kafin zuwan
ruwan tsufana suna ci suna sha, suna aure suna aurarwa har ranar da Nuhu ya shiga jirgin, 39 ba su
san kome ba har ruwan ya zo ya cinye su_ haka ma zuwan Dan Mutun zai zama. 40 Sa'annan mutane
biyu zasu kasance a gona za a dauke daya, a bar daya a baya. 41 Mata biyu na nika a manika za a dauke
daya, za a bar dayar. 42 Don haka sai ku yi zaman tsaro, domin baku san ranar da Ubangijinku zai zo
ba. 43 Amma ku san wannan, idan maigida ya san lokacin da barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar
gidan sa har a balle a shiga ba. 44 Don haka sai ku shirya, domin Dan Mutum zai zo a sa'ar da ba ku yi
zato ba. 45 To wanene amintaccen bawannan mai hikima, wanda maigidan sa ya sa ya kula mar da gida,
domin ya ba su abinci a kan lokaci? 46 Mai albarka ne bawan, da mai gidan zai same shi a kan aikin sa
a lokacin da ya dawo. 47 Ina gaya maku gaskiya mai gidan zai dora shi a kan dukkan a binda yake da
shi. 48 Amma idan mugun bawa ya ce a zuciyarsa, “maigida na ya yi jinkiri,” 49 sai ya fara dukan sauran
barorin, ya yi ta ci da sha tare da mashaya, 50 uban gidan bawan zai dawo a ranar da bawan bai zata ba,
a lokacin da bai sani ba. 51 Uban gidansa zai datsa shi biyu, karshen sa zai zama daidai da na munafukai,
za a sashi inda a ke kuka da cizon hakora.

25

1 Sa'annan mulkin sama zai zama kamar budurwai goma da suka dauki fitilunsu domin su taryi ango.
2 Biyar daga cikin su masu hikima ne biyar kuma wawaye. 3 Sa'adda wawayen budurwai suka dauki
fitilunsu, ba su dauki karin mai ba. 4 Amma budurwai masu hikimar suka dauki gorar mai tare da
fitilunsu. 5 To da angon ya makara, dukkan su sai suka fara gyangyadi sai barci ya dauke su. 6 Amma

da tsakkar dare sai aka yi shela, 'Ga ango ya iso! Ku fito taryensa. 7 Sai dukka budurwan nan suka tashi
suka gyaggyara fitilunsu. 8 Wawayen su ka ce da masu hikimar, 'Ku sammana kadan daga manku gama
fitilunmu su na mutuwa.' 9 “Amma masu hikimar suka ce 'Tun da man ba zai ishe mu tare da ku ba, sai
ku je gun ma su sayarwa ku sayo wa kanku. 10 Sa'adda suka tafi sayan man, sai angon ya shigo, kuma
wadanda suke a shirye su ka shiga tare da shi bukin auren, sai aka rufe kofar. 11 Bayan dan lokaci kadan
sauran budurwan suka dawo suna cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana kofar.' 12 Amma ya amsa ya
ce, 'A gaskiya ina gaya maku, ni ban san ku ba.' 13 Don haka sai ku lura, don baku san rana ko sa'a
ba. 14 Domin yana kama da wani mutum da zai tafi wata kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar sa.
15 Ga wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya ba shi biyu, ga wani kuma ya ba shi talanti daya. kowa an
bashi gwargwadon iyawarsa, sai wannan mutum ya yi tafiyar sa 16 nan da nan sai wanda ya karbi talanti
biyar ya sa nasa a jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. 17 Haka ma wanda ya karbi talanti biyu ya sami
ribar wasu biyu. 18 Amma bawan da ya karbi talanti dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne kudin
mai gidansa. 19 To bayan tsawon lokaci sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin yayi lissafin kudinsu.
20 Bawan da ya karbi talanti biyar, ya kawo nasa da ribar wasu biyar. Yace, 'Maigida, ka bani talanti biyar,
gashi na samo ribar karin talanti biyar.' 21 Maigidansa yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci! Ka
yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.'
22 Bawan da ya karbi talanti biyun, ya zo yace, 'Maigida, ka ba ni talanti biyu. Gashi kuwa na sami karin
ribar wasu biyun.' 23 Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa na gari mai aminci! Ka yi aminci
akan abubuwa kadan. Zan saka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' 24 Sai
bawan da ya karbi talanti daya ya zo yace, 'Maigida, na san kai mai tsanani ne. Kana girbi inda baka yi
shuka ba, kuma kana tattarawa inda ba ka watsa ba. 25 Na ji tsoro, don haka sai na je na boye talantinka
a rami. Duba, ga abinda yake naka.' 26 Amma ubangidansa ya amsa yace, kai mugu malalacin bawa, ka
san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba kuma ina tattarawa inda ban zuba ba. 27 To da ba sai ka kai
kudina a banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi abina da riba. 28 Saboda haka ku kwace talantin
daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan. 29 Gama ga wanda yake da shi za'a kara masa har ma
a yalwace za'a kara bashi. Amma ga wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a kwace. 30 Ku jefa
wannan mugun bawan marar amfani, cikin duhu mai zurfi, inda ake kuka da cizon hakora.' 31 Sa'adda
Dan mutum zai zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku tare da shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na
daukaka. 32 A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai, zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda
makiyayi yake rarraba tumaki daga awaki. 33 Zai sa tumakin a hannunsa na dama, amma awakin a
hannunsa na hagu. 34 Sa'annan sarkin zai ce wa na hannun damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya albarkata,
ku gaji mulkin da aka shirya maku kafin a kafa duniya. 35 Gama na ji yunwa kuka bani abinci; Na ji kishi
kuka bani ruwa; Na yi bakunci kun bani masauki; 36 Na yi huntanci kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka
kula dani; Ina kurkuku kuka ziyarceni.' 37 Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe
muka ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko kana jin kishi muka baka ruwan sha? 38 Kuma yaushe
muka ganka kana bakunci har muka baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka tufatar da kai?
39 Yaushe kuma muka ganka kana ciwo ko a kurkuku har muka ziyarce ka?' 40 Sa'annan Sarkin zai amsa
masu yace, 'Hakika Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya mafi kakanta daga cikin 'yan'uwana a
nan ni kuka yi wa.' 41 Sa'annan zai cewa wadanda suke hannunsa na hagu, 'Ku rabu da ni, ku la'anannu,
ku tafi cikin wutar jahannama da aka shirya wa Shaidan da aljannunsa, 42 domin ina jin yunwa baku
bani abinci ba; ina jin kishi ba ku bani ruwa ba; 43 Ina bakunci amma baku bani masauki ba; ina huntanci,
baku tufasar da ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, baku kula da ni ba.' 44 Sa'annan suma zasu amsa su
ce, 'Ubangiji, yaushe muka ganka kana jin yunwa, ko kishin ruwa, ko kana bakunci, ko kana huntanci,
ko ciwo, kuma a kurkuku, da bamu yi maka hidima ba?' 45 Sa'annan zai amsa ya ce masu, 'Ina gaya maku
hakika abin da baku iya yiwa mafi karanta daga cikin wadannan ba, ba ku yi mani ba.' 46 Wadannan
kuwa zasu tafi cikin madawwamiyar azaba amma adalai zuwa rai madawwami.”

26

1 Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan maganganu, sai ya cewa almajiransa, 2 “Kun sani sauran
kwana biyu idin ketarewa ya zo, kuma za'a bada Dan mutum domin a gicciye shi. 3 Sa'annan manyan
firistoci da dattawan jama'a suka taru a fadar babban firist, mai suna Kayafa. 4 Suka shirya yadda zasu
kama Yesu a boye su kuma kashe shi. 5 Amma suna cewa, “Ba a lokacin idin ba, domin kada tarzoma
ta tashi daga cikin mutane.” 6 Sa'adda Yesu yake Baita'anya a gidan Saminu Kuturu, 7 daidai lokacin da
ya zauna a gefen teburin cin abinci, sai wata mata ta shigo da kwalbar mai, mai tsada, ta zuba wa Yesu
a kansa. 8 Amma da almajiransa suka ga haka, sai suka ji haushi suka ce, “Ina dalilin yin irin wannan
asara? 9 Ai da an sayar da wannan mai da kudi mai yawa a rabawa talakawa.” 10 Amma da yake Yesu ya
san tunaninsu, sai yace masu, “Don me kuke damun matar nan? Ta yi abu mai kyau domina. 11 Kuna da
talakawa tare da ku koyaushe, amma ni ba zan kasance da ku ba koyaushe. 12 Don a sa'adda ta zuba man

nan a jikina, ta yi haka ne don jana'iza ta. 13 Hakika Ina gaya maku, duk inda za ayi wannan bishara a
dukan duniya, abin da matar nan tayi za'a rika ambatar da shi don tunawa da ita.” 14 Sai daya daga cikin
sha biyun, mai suna Yahuza Iskariyoti, ya tafi wurin manyan firistocin, 15 yace, ''Me kuke da niyyar bani
idan na mika maku shi?” Suka auna masa azurfa talatin. 16 Daga wannan lokacin yayi ta neman zarafi
da zai bada shi a wurinsu. 17 To a rana ta fari na idin ketarewa almajiran suka zo wurin Yesu suka ce,
''Ina kake so mu shirya maka da zaka ci abincin idin ketarewa?” 18 Yace, “Ku shiga cikin birnin zaku
sami wani mutum sai kuce masa, 'Mallam yace, “lokaci na ya kusa. Zan ci idin ketarewa a gidanka, da
almajiraina.”'" 19 Almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su, suka shirya abincin idin ketarewar.
20 Da yamma ta yi, sai ya zauna domin ya ci tare da almajiransa goma sha biyu. 21 Sa'adda suke ci, yace,
“Hakika ina gaya maku, daya daga cikin ku zai bada ni.” 22 Suka yi bakin ciki, suka fara tambayarsa daya
bayan daya, ''Na tabbata ba ni bane ko, Ubangiji?” 23 Sai ya amsa, “Wanda ke sa hannu tare da ni cikin
kwano daya shi ne zai bada ni. 24 Dan mutum zai tafi, kamar yadda aka rubuta akan sa. Amma kaiton
mutumin da ta wurin sa za'a bada Dan mutum! Gwamma da ba'a haifi mutumin nan ba.” 25 Yahuza da
zai bada shi yace, “Mallam ko ni ne?” Yace masa, “Ka fada da kanka.” 26 Yayin da suke ci, sai Yesu ya
dauki gurasa, ya sa albarka, ya karya. Ya ba almajiran yace, “Ku karba, ku ci, wannan jiki nane.” 27 Sai
ya dauki kokon yayi godiya, Ya ba su yace, “Ku sha, dukanku. 28 “Gama wannan jinina ne na alkawari
wanda aka zubar domin gafarar zunuban mutane da yawa. 29 Amma ina gaya maku, ba zan kara shan
ruwan inabin nan ba, sai ranar da zan sha shi sabo tare da ku a cikin mulkin Ubana.” 30 Da suka raira
waka, sai suka ka tafi dutsen zaitun. 31 Sai Yesu yace masu, “Dukan ku zaku yi tuntube a wannan dare
sabili da ni, gama a rubuce yake, ''Zan bugi makiyayin, garken tumakin kuma za su watse.' 32 Amma
bayan an tashe ni, zan riga ku zuwa Galili.” 33 Amma Bitrus yace masa, “Ko dama duka zasu fadi sabili
da kai, ni kam bazan fadi ba.” 34 Yesu yace masa, ''Hakika ina gaya maka, a wannan daren kafin carar
zakara, za ka yi musun sani na sau uku.” 35 Bitrus yace masa, koda zan mutu tare da kai, bazan yi
musunka ba.” Sai sauran almajiran suma suka fadi haka. 36 Sa'anna Yesu ya tafi tare da su, wurin da
ake kira Getsaimani sai yace wa almajiransa, ''Ku zauna a nan ni kuma zan je gaba in yi addu'a.” 37 Ya
dauki Bitrus da kuma 'ya'ya biyu na Zabadi tare da shi, sai ya fara damuwa da juyayi. 38 Sai yace masu,
“Raina na cikin damuwa sosai har ga mutuwa. Ku kasance anan kuna tsaro tare da ni.” 39 Ya dan taka
zuwa gaba kadan, sai ya fadi a fuskarsa, yayi addu'a. Yace, “Ya Ubana, in zai yiwu, bari kokon nan ya
wuce ni. Duk da haka, ba nufina za'a bi ba, amma naka nufin.” 40 Ya koma wurin almajiran ya same
su suna barci, sai ya cewa Bitrus, “Kai, ba zaku yi tsaro tare da ni ba koda sa'a daya? 41 Ku yi tsaro
kuma, kuyi addu'a domin kada ku fada cikin jaraba. Ruhu dai ya yarda amma, jiki ba karfi.” 42 Sai ya
koma karo na biyu yayi addu'a, Yace, “Ya Ubana, in wannan kokon ba zai wuce ba sai na sha shi, bari
nufinka ya kasance.” 43 Ya sake dawowa, ya same su suna barci, domin idanunsu sun yi nauyi. 44 Sai
ya sake barinsu ya tafi. Ya koma karo na uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri daya. 45 Sai Yesu ya
koma wurin almajiran yace masu, “Har yanzu barci kuke kuna hutawa? Duba, lokaci ya kusato, kuma
an bada Dan mutum ga hannun masu zunubi. 46 Ku tashi mu tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato.”
47 Sa'adda yana cikin magana Yahuza, daya daga cikin sha biyun, ya zo. Babban taro ya zo tare da shi
daga wurin manyan firistoci da dattawan jama'a. Suna rike da takubba da kulake. 48 To mutumin da
zai bada Yesu ya rigaya ya basu alama, cewa, ''Duk wanda na sumbata, shine. Ku kama shi.'' 49 Nan
da nan ya kaiga Yesu ya ce, “Gaisuwa, Mallam!” sai ya sumbace shi. 50 Yesu kuwa yace masa, “Aboki,
kayi abin da ya kawo ka.” Sai suka iso suka sa hannuwansu kan Yesu suka kama shi. 51 Nan take, daya
daga cikin wadanda suke tare da Yesu ya mika hannunsa, ya zare takobinsa, ya sare wa bawan babban
firist din kunne. 52 Sai Yesu yace, masa, “Ka maida takobinka cikin kubensa, domin duk wadanda suka
dauki takobi su ma ta wurin takobi za su hallaka. 53 Ko kana tunanin ba zan iya kiran Ubana ba, ya
kuma aiko da rundunar Mala'iku fiye da goma sha biyu? 54 Amma to tayaya za'a cika nassi, cewa dole
wannan ya faru?'' 55 A wannan lokacin Yesu yace wa taron, “Kun zo da takubba da kulake ku kama ni
kamar dan fashi? Ina zaune kowace rana a haikali ina koyarwa, amma baku kama ni ba. 56 Amma duk
wannan ya faru ne don a cika abinda annabawa suka rubuta.” Bayan haka sai dukkan almajiran suka
bar shi suka gudu. 57 Wadanda suka kama Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist, inda marubuta
da duttawan jama'a suka taru. 58 Amma Bitrus ya bi shi daga nesa, har zuwa farfajiyar babban firist
din. Ya shiga ya zauna da masu tsaro domin ya ga abinda zai faru. 59 A wannan lokaci manyan firistoci
da duk 'yan majalisar suka fara neman shaidar karya akan Yesu, domin su samu su kashe shi. 60 Amma
ba su samu ko daya ba, ko dayake an samu shaidun karya dayawa da suka gabata. Amma daga baya
sai wasu su biyu suka fito 61 sukace ''Wannan mutum yace zan iya rushe haikalin Allah, in kuma gina
shi cikin kwana uku.''' 62 Babban Firist din ya tashi tsaye yace masa, “Ba zaka ce komai ba? Wace irin
shaida ce ake yi akanka?” 63 Amma Yesu yayi shiru. Babban Firist ya ce, “Na umarce ka da sunan Allah
mai rai, ka gaya mana ko kai Almasihu ne, Dan Allah.'' 64 Yesu ya amsa masa, “ Ka fada da bakin ka.
Amma ina gaya maka, daga yanzu zaka ga Dan mutun na zaune a hannun dama na iko, ya na zuwa akan

gizagizai na sama.” 65 Sai babban firist din ya yayyaga rigarsa, yana cewa, “Yayi sabo! don me ku ke
neman wata shaida kuma? Duba, yanzu kun ji sabon. 66 Menene tunaninku?” Suka amsa sukace, “Ya
cancanci mutuwa.” 67 Sai suka tofa masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka, suka kuma mammare
shi da tafin hannuwansu, 68 sukace, ''Ka yi mana anabci, kai Almasihu. Wanene wanda ya dokeka. 69 To
Bitrus kuwa na zaune a farfajiyar, sai wata yarinya baiwa ta zo wurinsa tana cewa, “Kaima kana tare da
Yesu na Galili.” 70 Amma ya yi musun haka a gaban su duka, yace, “Ban ma san abinda kike magana akai
ba.” 71 Da ya fita zuwa bakin kofa, nan ma wata yarinyar baiwa ta gan shi tace wa wadanda suke wurin,
“Wannan mutumin ma yana tare da Yesu Banazare.” 72 Sai yayi musun haka kuma, har da rantsuwa,
yace, “Ban san mutumin nan ba.” 73 Bayan dan lokaci kadan wadanda suke a tsaye suka zo wurin Bitrus
suka ce masa, “Hakika kai daya daga cikin su ne, gama harshen ka ya tonaka.” 74 Sai ya fara rantsuwa
irin ta la'ana, yana cewa, ''Ban san wannan mutumin ba,” nan da nan zakara yayi cara. 75 Bitrus ya tuna
da maganar da Yesu ya fada, “Kafin carar zakara zaka yi musun sani na sau uku.” Sai ya fita waje yayi
kuka mai zafi.''

27

1 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da dattawan jama'a suka shirya yadda zasu kulla makirci
domin su kashe shi. 2 Suka daure shi, suka mika shi ga gwamna Bilatus. 3 Sa'adda Yahuza, wanda ya
bashe shi, ya ga an zartarwa Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma mayar da azurfar talatin ga
manyan firistocin da dattawan, 4 yace, “Na yi zunubi ta wurin cin amanar mara laifi.” Amma sukace,
“Ina ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?” 5 Sai ya jefar da kwandalolin azurfar a kasa cikin haikalin ya
kuma bar su, ya tafi ya rataye kansa. 6 Sai babban firist ya dauki kwandalolin azurfar ya ce, “Ba daidai
bane bisa ga shari'a musa wannan cikin ma'aji, saboda kudin jini ne.” 7 Sai suka tattauna al'amarin a
tsakanin su, kudin kuma suka sayi filin maginin tukwane domin makabatar baki. 8 Dalilin wannan ne
ake kiran wurin, “Filin jini” har yau. 9 Sai abin da aka fada ta bakin annabi Irmiya ya cika, cewa, “Suka
dauki tsabar azurfa talatin na farashin da mutanen Isra'ila suka sa a kansa, 10 suka bayar domin sayen
filin mai tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.” 11 Sai Yesu ya tsaya a gaban gwamna, gwamna
ya kuma tambaye shi, “Kai sarkin Yahudawa ne?” Yesu ya amsa, “Haka ka fada.” 12 Amma da manyan
firistocin da dattawan suka zarge shi, bai ce komai ba. 13 Sai Bilatus yace masa, “Baka ji dukan zarge-
zargen da ake yi maka ba?” 14 Amma bai ce masa ko kalma guda ba, sai gwamna yayi matukar mamaki.
15 To lokacin bikin idi, al'adar gwamna ne ya saki mutum guda wanda jama'a suka zaba. 16 A wannan
lokacin suna da wani sanannen dan kurkuku mai suna Barabbas. 17 To da suka tattaru, sai Bilatus yace
masu, “Wa kuke so a sakar maku? Barabbas, ko Yesu wanda ake kira Almasihu?” 18 Saboda ya san sun
kawo shi ne domin kishi. 19 Da yake zaune a kujerar shari'a, matarsa ta aika masa cewa, “Ka fita sha'anin
mutumin nan marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau cikin mafarki saboda shi.” 20 A lokacin nan
manyan firistoci da dattawa suka rinjayi ra'ayin jama'a suce a sakar masu da Barabbas, a kashe Yesu.
21 Sai gwamna ya tambayesu, “Wa kuke so a sakar maku?” Sukace, “Barabbas.” 22 Bilatus yace masu,
“Me zan yi da Yesu wanda ake kira Almasihu?” Sai duka suka amsa, “A gicciye shi.” 23 Sai yace, “Don
me, wane laifi ya aikata?” Amma suka amsa da babbar murya, “A gicciye shi” 24 Amma da Bilatus ya ga
ba zai iya komai ba don hargitsi zai iya barkewa, ya dauki ruwa ya wanke hannuwansa a gaban jama'a,
yace, “Ba ni da laifi ga jinin mutumin nan marar laifi. Ku yi abin da kuka ga dama.” 25 Duka mutanen
sukace, “Bari jininsa ya kasance a kan mu da 'ya'yan mu.” 26 Sai ya sakar masu da Barabbas amma
yayi wa Yesu bulala ya mika shi garesu domin su gicciye shi. 27 Sai sojojin gwamna suka dauki Yesu
zuwa farfajiya suka kuma tara dukan rundunar sojoji. 28 Suka yi masa tumbur sa'annan suka sa masa
jar alkyabba. 29 Sai suka yi masa rawanin kaya suka sa a kansa, suka kuma bashi sanda a hannunsa na
dama. Suka rusuna a gabansa suna masa ba'a, suna cewa, “Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!” 30 Suka
kuma tofa masa yawu, suka kwace sandar suka buga masa a ka. 31 Bayan sun gama masa ba'a, suka cire
masa alkyabbar suka sa masa kayansa, suka jagorance shi zuwa wurin da za a gicciye shi. 32 Da suka fito
waje, sai suka iske wani Bakurame mai suna Saminu, wanda suka tilasta ya tafi tare dasu domin ya dauki
gicciyen. 33 Suka iso wani wuri da ake kira Golgotta, wanda ke nufin,”Wurin kwalluwa.” 34 Suka bashi
ruwan inabi da aka gauraya da wani abu mai daci. Amma da ya 'dan-'dana shi sai ya ki sha. 35 Bayan da
suka gicciye shi, suka kada kuri'a a kan rigarsa. 36 Suka kuma zauna suna kallonsa. 37 A sama da kansa
suka sa abinda ake tuhumarsa da ita a rubuce, “Wannan shine sarkin Yahudawa.” 38 An gicciye shi da
'yanfashi guda biyu, daya ta damansa dayan kuma ta hagunsa. 39 Wadanda suke wucewa suna zaginsa,
suna girgiza kai, 40 suna kuma cewa, “Kai da kace zaka rushe haikali ka kuma gina shi a kwana uku, ka
ceci kanka mana! In dai kai Dan Allah ne, ka sauko daga gicciyen!” 41 Ta haka ma manyan firistocin
suka rika yi masa ba'a, tare da marubuta da shugabannin, suna cewa, 42 “Ya ceci wasu amma ya kasa
ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'ila. Ya sauko mana daga kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya gareshi.
43 Tun da ya yarda da Allah. Bari Allahn ya cece shi mana, saboda yace, “Ni dan Allah ne.” 44 Hakan

nan ma 'yanfashin guda biyu da aka gicciye su tare suka zage shi. [45] To tun da tsakar rana sai duhu ya
rufe kasar gaba daya har karfe uku na yamma. [46] Wajen karfe uku, Yesu ya tada murya mai karfi yace,
“Eli, Eli lama sabaktani?” wanda ke nufin, “Allahna, Allahna, don me ka yashe ni?” [47] Da wadanda suke
tsaye kusa suka ji haka, sai sukace, “Yana kiran Iliya.” [48] Nan take wani ya ruga da gudu ya dauki soso ya
tsoma cikin ruwan inabi mai tsami ya soka kan sandar kara ya mika masa ya sha. [49] Sai sauran sukace,
“Rabu da shi mu gani ko Iliya zai zo ya cece shi.” [50] Sai Yesu ya ta da murya mai karfi yayi kuka sai
ya saki ruhunsa. [51] Sai labullen haikali ya yage gida biyu daga sama zuwa kasa. Kasa kuma ta girgiza,
duwatsu suka farfashe. [52] Kaburbura suka bude, tsarkaka kuwa wadanda suke barci da yawa suka tashi.
[53] Suka fito daga kaburbura bayan tashinsa, suka shiga birni mai tsarki suka bayyana ga mutane da
yawa. [54] Da hafsan sojan da wadanda suke kallon Yesu suka ga girgizar kasar da abinda ya faru, suka ji
tsoro kwarai sukace, “Hakika wannan Dan Allah ne” [55] Mata dayawa da suka bi Yesu daga Galili domin
su lura da shi suka tsaya suna kallo daga nesa. [56] A cikin su akwai Maryamu Magadaliya, Maryamu
uwar Yesu da Yusufu, da uwar 'ya'yan Zabadi. [57] Da yamma sai wani attajiri mutumin Armatiya ya zo,
mai suna Yusufu wanda shi ma almajirin Yesu ne. [58] Ya je wurin Bilatus ya roka a bashi jikin Yesu. Sai
Bilatus ya umarta a bashi. [59] Yusufu ya dauki jikin, ya rufe shi da likafani mai tsabta, [60] sai ya sa shi a
cikin sabon kabarinsa da ya sassaka cikin dutse. Sai ya mirgina babban dutse a bakin kofar kabarin ya
tafi. [61] Maryamu Magadaliya da dayan Maryamun suna nan zaune akasin kabarin. [62] Washegari, wato
bayan ranar Shiri, Sai manyan firistoci da Farisawa suka taru tare da Bilatus. [63] Sukace, “Mai gida, mun
tuna lokacin da mayaudarin nan yake da rai, yace, “Bayan kwana uku zan tashi.” [64] Saboda haka, ka
bada umarni a tsare kabarin na kwana uku. In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi, kuma su ce wa
mutane, “Ya tashi daga mattatu.” Kuma yaudarar karshe zata fi ta farko muni.” [65] Bilatus yace masu,
“Ku dauki masu tsaro. Kuyi tsaro iyakar karfin ku.” [66] Sai suka tafi suka tsare kabarin, suka hatimce
dutsen, suka sa masu tsaro.

28

[1] Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari ga mako ta fara gabatowa, Maryamu Magadaliya da daya
Maryamun suka zo don su ziyarci kabarin. [2] Sai aka yi girgizar kasa mai karfi, saboda mala'ikan Ubangiji
ya sauko daga sama ya kuma murgine dutsen ya zauna a kai. [3] Kamanninsa kamar walkiya, tufafinsa
kuma fari fat kamar suno. [4] Masu tsaron suka razana don tsoro suka zama kamar matattun mutane.
[5] Mala'ikan ya yi wa matan magana cewa, “Kada ku ji tsoro, nasan kuna neman Yesu wanda aka gicciye.
[6] Baya nan, amma ya tashi kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga wurin da aka kwantar da shi. [7] Ku hanzarta
ku gaya wa almajiransa, 'Ya tashi daga matattu. Duba, ya tafi Galili, can zaku same shi.' Gashi ni kuwa
na fada maku.” [8] Matan suka yi hanzari suka bar kabarin da tsoro da murna, suka ruga domin su sanar
wa almajiransa. [9] Sai ga Yesu ya tare su, yace masu, “A gaishe ku.” Sai matan suka kama kafar sa, suka
kuma yi masa sujada. [10] Sai Yesu yace masu, “Kada ku ji tsoro. Ku je ku fada wa 'yan'uwana su je Galili.
Can zasu ganni.” [11] Sa'adda matan suke tafiya, sai wadansu masu tsaro suka shiga gari suka fada wa
Shugabanin Firistoci dukan abin da ya faru. [12] Firistocin suka hadu da dattawa suka tattauna al'amarin,
sai suka bada kudi masu yawa ga sojojin [13] Sukace masu, “Ku gaya wa sauran cewa, “Almajiran Yesu sun
zo da daddare sun sace gangar jikinsa lokacin da muke barci.” [14] Idan wannan rahoto ya isa wurin
gwamna, za mu lallashe shi mu ja hankalinsa mu raba ku da damuwa.” [15] Sai sojojin suka karbi kudin
suka yi abinda aka umarcesu. Wannan rahoto ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba har zuwa yau.
[16] Amma almajiran sha daya suka tafi Galili, kan dutsen da Yesu ya umarcesu. [17] Da suka gan shi, suka
yi masa sujada, amma wadansu suka yi shakka. [18] Yesu ya zo wurin su ya yi masu magana, yace, “Dukan
iko dake sama da kasa an ba ni. [19] Sai kuje ku almajirantar da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma
cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. [20] Ku koya masu su kiyaye dukan abin da na umarce
ku. Duba, ni kuma kullum ina tare da ku har karshen zamani.”

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu, Dan Allah. 2 kamar yadda aka rubuta cikin littafin
annabi Ishaya. Duba, ina aika manzona, a gabanka, wanda zai shirya maka hanya. 3 Akwai murya mai
kira a jeji, tana cewa ka shirya hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. 4 Yahaya ya zo, yana baptisma acikin
jeji yana wa'azin tuba, domin gafarar zunubai. 5 Dukan kasar Yahudiya da mutanen Urshalima suka zo
wurin sa, a ka kuma yi masu baptisma a kogin urdun. suna furta zunubansu. 6 Yahaya yana saye da tufa
ta gashin rakumi, yana kuma da damara ta fata a kugunsa, abincinsa fara ce da zuma. 7 Yana wa'azi,
ya ce “akwai mai zuwa a bayana wanda ya ke da iko fiye da ni. wanda ko maballin takalminsa ban isa
in kwance ba. 8 Ni ina yi maku baptisma da ruwa, amma mai zuwa a bayana zai yi maku baptisma da
Ruhu Mai Tsarki''. 9 Sai ya kasance a kwanakin nan Yesu ya zo daga Nazarat ta Galili, sai Yahaya ya yi
masa baptisma a kogin urdun. 10 Sa'adda Yesu ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai Ruhu ya sauko
a bisansa da kamanin kurciya. 11 Sai wata murya ta zo daga sama, tana cewa, “Kai kaunataccen Dana
ne. zuciyata ta na murna da kai kwarai''. 12 Sai Ruhu ya iza shi zuwa jeji. 13 Yana a jeji kwana arba'in,
Shaidan yana jarabtar sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai malaiku su ka yi masa hidima. 14 Bayan da aka
kama Yahaya, Yesu ya shiga kasar Galili yana wa'azin bisharar Allah. 15 Yana cewa, “Lokaci ya yi, gama
mulkin Allah ya kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga bishara”. 16 Sa'adda ya ke wucewa a gefen takun
Galili, sai ya ga Saminu da Andarawus, dan'uwansa suna jefa taru a teku, domin su masunta ne. 17 Yesu
ya ce masu ku zo, ku biyo ni, ni kuwa sai in maisheku masuntan mutane”. 18 Nan da nan suka bar tarun
su, suka bi shi. 19 Sa'adda Yesu ya yi tafiya kadan, sai ya ga Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa;
suna gyaran tarunsu a jirgin ruwa. 20 Sai ya kira su, su kuwa suka bar mahaifinsu Zabadi a jirgin ruwan
da ma'aikatansu, sai su ka bi shi. 21 Da su ka shigo cikin kafanahum, a ranar asabar, Yesu ya shiga
majami'a ya koya masu. 22 Su ka yi mamakin koyarwarsa, domin ya na koya masu da iko ba kamar
marubuta ba. 23 A nan cikin majami'a akwai wani mutum mai kazamin ruhu, sai ya yi ihu da karfi.
24 Yana cewa Ina ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne domin ka halakar da mu? Na san wanene
kai. Kai ne Mai Tsarki na Allah”. 25 Sai Yesu ya tsauta wa kazamin ruhun ya ce, “Ka yi shiru ka fita daga
cikinsa”. 26 Bayan da kazamin ruhun ya buga shi kasa, sai kazamin ruhun ya yi ihu sa'annan ya fita
daga jikinsa. 27 Sai dukan mutanen su ka yi mamaki kwarai, suna tambayar junansu menene wannan?
wace sabuwar koyarwa ce da iko haka? har yana umartar kazaman ruhohi suna kuwa yi masa biyayya!”
28 Nan da nan labarinsa ya bazu ko'ina a dukkan kewayen kasar Galili. 29 Bayan da suka bar majami'a,
sai su ka shiga gidan Saminu da Andarawus, suna kuma tare da Yakubu da Yahaya. 30 Surikar Saminu
tana kwance ba lafiya tana fama da zazzabi. Sai suka gaya wa Yesu game da ita. 31 Sai ya zo, ya kama
hannunta, ya daga ta, sai zazzabin ya sake ta, ta fara yi masu hidima. 32 Da yamman nan, bayan da rana
ta fadi, sai su ka kawo masa dukan marasa lafiya da masu fama da aljanu. 33 Dukan mutanen garin su
ka taru a bakin kofa. 34 ya warkar da masu ciwo da yawa da masu chututtuka iri-iri, ya kuma fitar da
bakaken aljanu, amma bai yarda aljanun su yi magana ba domin sun san shi. 35 Ya tashi da sassafe, tun
da sauran dare, ya tafi wurin da ba kowa, a can ya yi add'ua. 36 Saminu da wandanda suke tare da shi
suka neme shi. 37 Suka sa me shi, sai su ka ce masa, “kowa yana nemanka”. 38 Ya ce, bari mu tafi wani
wuri, zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye, Saboda in yi wa'azi a can kuma. Wannan shi yasa na
zo nan''. 39 Ya tafi dukan kasar Galili, yana wa'azi a majimi'un su yana kuma fitar da aljanu. 40 Wani
kuturu ya zo wurinsa. Yana rokonsa, ya durkusa. Ya ce masa, “in ka yarda kana iya warkar da ni. 41 Sai
ya yi juyayi, Yesu ya mi ka hannun sa ya ta ba shi ya na ce masa “Na yarda. Ka sarkaka”. 42 Nan da nan
kuturtar ta barshi, ya kuma sa mu tsarkakewa. 43 Yesu ya yi masa gargadi sosai, ya salame shi. 44 Ya ce
masa “ka tabbata fa kada ka gayawa kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, sai ka je ka yi hadaya
domin tsarkakewa kamar yadda Musa ya umurta, domin shaida. 45 Amma da ya fita sai ya fara gaya wa
kowa, ya baza maganar a ko'ina, har Yesu bai iya tafiya a sake a garin ba. Ya tafi ya tsaya a wuraren da
ba kowa, mutane kuwa su ka zo wurinsa daga ko'ina.

2

1 Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki kadan, aka ji cewa yana gida. 2 Da yawa suka taru
a can, ba wuri har kofa, sai Yesu ya yi masu magana. 3 Sai wadansu mutane su ka zo wurinsa dauke
da wuni mutum shanyayye, mutane hudu na dauke da shi. 4 Lokacin da ba su iya zuwa kusa da shi
ba domin yawan jama'a, sai su ka daye jinkar dakin daidai da inda ya ke. Bayan da suka huda ramin
suka saukar da gado wanda shanyayyen ke kwance a kai. 5 Da ganin bangaskiyarsu, Yesu ya ce wa
shanyayyen mutumin, “Da, an gafarta maka zunuban ka”. 6 Amma wadansu marubuta da ke zaune a
nan, suka yi tunani aransu. 7 Yaya wannan mutum zai yi magana haka? Ya yi sabo! wa ke iya gafarta

zunubi “sai Allah kadai?” 8 Nan da nan Yesu ya sani a ruhunsa, abinda suke tunani a tsakaninsu. Ya
ce masu, “Me ya sa kuke tunanin wannan a zuciyarku? 9 Me yafi sauki a cewa shanyayyen mutumin,
'An gafarta maka zunuban ka' ko kwa a ce masa, 'tashi, ka dauki shinfidarka, ka yi tafiyarka'? 10 Amma
domin ku san cewa Dan mutum na da ikon gafarta zunubi a duniya, ya ce wa shanyayyen, 11 ''Na ce
maka, tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidan ka.” 12 Sai nan da nan ya tashi ya dauki tabarmarsa, ya
fita gidan a gabansu, dukansu su ka yi mamaki, su ka girmama Allah, ''suka ce ba mu taba ganin abu
irin wannan ba.” 13 Ya sake fita gefen tafki, dukan taron jama'a suka zo wurinsa, sai ya koya masu.
14 Sa'adda ya na wucewa, ya ga Levi dan Halfa yana zaune a wurin karbar haraji, sai ya ce masa, “Ka
biyo ni.” Ya tashi, ya bi shi. 15 Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi yana cin abinci, masu karbar haraji da
masu zunubi da yawa su ka zo wurinsa da almajiransa, jama'a masu yawan gaske suka ka bi shi. 16 Da
Marubuta wadanda su ke Farisawa, sun ga cewa Yesu na cin abinci da masu zunubi da masu karbar
haraji, sai su ka ce wa almajiransa, “Me ya sa ya ke ci da masu karbar haraji da mutane masu zunubi?”
17 Da Yesu ya ji wannan ya ce masu, “Mutane wadanda ke da lafiya a jiki ba su bukatar likita; sai dai
ko marasa lafiya ke bukatarsa. Ban zo domin in kira mutane masu a dalci ba, amma mutane masu
zunubi.” 18 Almajiran Yahaya da Farisawa suna azumi, sai wadansu mutane suka zo suka ce, “Don me
almajiran Yahaya da almajiran Farisawa na azumi amma na ka almajiran ba su yi?” 19 Sai Yesu yace
masu, “Abokan ango, za su yi azumi sa'adda ango yake tare da su? muddin suna tare da ango ba za su
yi azumi ba. 20 Amma kwanaki za su zo da za a dauki angon daga gare su, a wadancan kwanakin ne, za
su yi azumi. 21 Babu wanda zai dinka sabuwar riga ya hada ta da tsohuwar riga, sai rigar ta yage, kuma
ta yi mummunar yagewa. 22 Babu wanda zai sa sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar salka, ai sai salkar
ta fashe kuma ruwan inabin ya zube. duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A maimakon haka,
sai ka sanya sabon ruwan inabi cikin sabuwar salka.” 23 A ranar asabar Yesu ya tafi cikin gonakin hatsi,
sai almajiransa su ka fara zagar hatsi, 24 Sai Farisawa su ka ce masa, “Duba, don me suke yin abin da bai
dace a yi ranar Asabar ba?” 25 Yace masu, Ba ku karanta ba abinda Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa,
shi da mutanen da ke tare da shi? 26 Yadda ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda Abiyata ya ke babban firist,
ya ci gurasa da ke ta firist wadda bai dace wani ya ci ba sai Firistoci. Har kuma ya ba wadanda ke tare
da shi.” 27 Yesu yace, “Asabar an yi ta don mutum ne, ba a yi mutum don Asabar ba. 28 Saboda haka,
Dan Mutum Ubangiji ne, har da na Asabar.”

3

1 Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai ga wani Mutum mai shanyayyen hannu. 2 Wadansu
mutane suna kallonsa sosai, su gani ko zai warkar da shi a ranar Asabar. don su zarge shi. 3 Yesu ya
ce wa mai shanyayyen hanun “ Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa.” 4 Sai ya ce wa mutane, “Ya dace a
yi abu mai kyau aranar Asabar ko a yi mugunta; a ceci rai, ko a yi kisa? “Amma suka yi shiru. 5 Sai ya
dube su cikin fushi, yana bakin ciki da taurin zuciyar su, ya ce wa mutumin ka mikar da hanunka, sai ya
mikar da hanunsa Yesu kuwa ya warkar da shi. 6 Sai Farisiyawa suka fita da sauri zuwa wurin mutanen
Hirudus suka shirya yadda za su kashe shi. 7 Sai Yesu da almajiransa, suka tafi bakin teku. sai mutane
dayawa suka bi shi, daga Galili da Yahudiya 8 Daga Urushalima da Edom gaba da Urdun da kewayan Taya
da Sidon, da baban taro, ya ji abinda yake yi. suka zo wurinsa. 9 Ya tambayi almajiransa su shirya masa
karamin jirgin ruwa domin yawan mutane, domin kada su murkushe shi. 10 Ya warkar da mutane da
yawa, yadda duk wadanda suke da cuttutuka suna kokari su taba shi. 11 Duk sa'adda kazaman ruhohin
suka ganshi, sai su durkusa a gabansa su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne.” 12 Ya umarce su da
karfi kada su sa a san shi. 13 Ya hau saman dutsen, ya kira wadanda yake bukar su, su zo wurinsa. 14 Ya
zabi guda goma sha biyu (ya kira su manzanni). Wadanda zasu kasance tare da shi, ya kuma aike su, su
yi wa, azi, 15 Ya kuma basu Ikon fitar da aljanu. 16 Ya zabi guda goma sha biyu wato Saminu kuma yaba
shi suna Bitrus. 17 Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan-uwan Yakubu wanda ya basu sunan Buwanarjis
watau 'ya'yan tsawa, 18 da Andarawus da Filibus da Bartalamawus da Matta da Toma da Yakubu dan
Halfa, da Taddawus da Saminu Ba-kananiye, 19 da Yahuza Iskariyoti wanda zai bashe shi. 20 Sa'adda ya
shiga gida, Taron kuwa ya sake haduwa, har ya hana su cin abinci, 21 Da iyalansa suka ji haka, sai suka
fito sun kamo shi, saboda sun ce, “Ai, baya cikin hankalinsa “ 22 Marubutan da suka zo daga Urushalima
suka ce “Ai Ba'alzabuba ne ya hau shi, da ikon sarkin aljannu kuma yake fitar da aljannu.” 23 Yesu ya
kirawo su wurinsa ya ce da su cikin misalai, “Yaya shaidan zai iya fitar da shaidan? 24 idan mulki ya rabu
gida biyu ba zai tsayawa ba. 25 Haka in gida ya rabu kashi biyu, gaba da kansa bai zai tsaya ba. 26 Shaidan
kuma in ya tayar wa kansa ya rabu, ba zai iya tsayawa ba, gama karshen sa ya zo kenan. 27 Amma ba mai
iya shiga gidan kakkarfan mutum ya kwace kayansa, ba tare da ya fara daure kakkarfan mutumin ba,
sa'an nan kuma ya kwashe kayan gidansa. 28 Hakika, ina gaya maku, dukan zunuban da mutane suka
yi za a gafarta masu, da kowane irin sabon da suka furta, 29 amma fa duk wanda yayi sabon Ruhun Mai
Tsarki baza a gafarta masa ba ko kadan, ya zama mai zunubi har abada.” 30 “Yesu ya fadi wadannan

abubuwa domin suna cewa yana da ba kazamin ruhu," 31 Sa'an nan uwatasa, da "Yan'uwansa suka zo
suna tsaye a waje. sai suka aika masa, suna kuma umurtar sa ya zo. 32 Taro kuwa na zaune kewaye da
shi, sai suka yi magana da shi da cewa, ga uwarka da yan-uwanka suna nan a waje, suna nemanka."
33 Ya amsa masu, "Dacewa su wanene uwa-ta da "yan'uwa na? " 34 Sai ya waiwayi wadanda suke zaune
kewaye da shi, yace, "Ga uwa-ta da yan-uwana anan! 35 Gama duk wanda ke yin abin da Allah yake so,
shine dan'uwana da yar, uwata, da kuma uwa-ta."

4

1 Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai babban taro kewaye da shi, sai ya shiga cikin jirgin ruwa
a cikin tekun, ya kuwa zauna. Duk taron kuwa na kan tudu a bakin tekun. 2 Ya koya masu abubuwa da
yawa da misalai, a cikin koyawarsa ya ce masu, 3 "ku saurara! wani mai shuka ya tafi shuka. 4 Yana cikin
yafa iri, sai wadansu iri suka fadi a kan hanya, tsuntsaye kuma suka zo suka tsince su. 5 Wadansu kuma
suka fadi a kan dutse inda ba kasa dayawa. Nan da nan kuwa suka tsiro saboda rashin zurfin kasa. 6 Da
rana fa ta daga, sai suka yankwane da yake ba su da saiwa sosai, sai suka bushe. 7 Wadansu kuma suka
fadi cikin kayayuwa su ka yi girma sai kayayuwan suka shake su, ba su yi tsaba ba. 8 Wadansu kuma suka
fadi a kasa mai kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba, suka yi girma, wadansu ribi talattin wadansu sittin,
wadansu kuma dari". 9 Sai ya ce, Duk mai kunnen ji, ya ji," 10 Sa'adda Yesu yake shi kadai, wadanda suke
kusa dashi tare da sha biyun suka tambaye shi ma'anar misalan. 11 Sai ya ce masu, "ku an yardar maku,
ku san asirin mulkin Allah, amma ga wadanda ba su cikinku, komai sai a cikin Misalai, 12 don gani da
ido sun gani, amma ba su gane ba. ji kuma, sun ji, amma ba su fahimta ba, don kada su juyo a gafarta
masu," 13 Ya ce masu, "Ashe, ba ku fahimci wannan misalin ba? yaushe za ku fahimci sauran? 14 Mai
shukan nan fa maganar Allah yake shukawa. 15 Wadanda suka fadi a hanyar kuwa, su ne kwatancin
wadanda. a aka shuka mganar a zuciyarsu, Da suka ji, nan da nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar
da aka shuka a zuciyarsu. 16 Haka kuma wadanda aka shuka a wuri mai duwatsu, sune wadanda da zarar
sun ji Maganar sai su karba da farin ciki. 17 Su kuwa basu da tushe, ba su da karfi, idan kunci ko tsanani
ya zo saboda kalmar, nan da nan sai su yi tuntube. 18 Wadansu kuma su ne kwatacin wadanda suka fadi
cikin kayayuwa, sune wadanda suka ji Maganar, 19 amma abubuwan duniya, da rudin dukiya da kuma
kwadayin wadansu abubuwa, sukan shiga su shake Maganar, har ta zama marar amfani. 20 Wadanda
aka shuka a kasa mai kyau kuwa, sune kwatancin wadanda suke jin Maganar, su karba, su kuma yin
amfani da ita wadansu ribi talatin, wadansu sittin, wadansu dari." 21 ya ce masu, "Shin, ana kawo fitila
a cikin gida don a rufe ta da kwando ko a ajiye ta a karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku dora
ta a kan madorinta. 22 Ba abin da yake boye, da baza a sani ba ko kuma ba abinda ke asirce da bazaya
bayyana a fili ba. 23 Bari mai kunnen ji, ya ji!'' 24 Sai ya ce masu, ku mai da hankali a kan abin da kuka ji,
Mudun da ka auna, da shi za a auna maka, har ma a kara maka. 25 Domin mai abu akan karawa, marar
abu kuma za a karba daga wurinsa a kuma karawa mai shi." 26 Sai ya ce, "Mulkin Allah kamar mutum
yake mai yafa iri a kasa. 27 A kwana a tashi har irin ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya aka yi ba.
28 Kasa da kanta, takan ba da amfani, tsiro shine ne na farko, 29 Sai kai, sa'anan sai kwaya mai kwari. Sa,
adda amfani ya nuna, sai ya sa lauje ya yanke nan da nan, wato kaka ta yi kenan." 30 Ya kuma ce, "Da
me za mu kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali za mu misalta shi? 31 Kamar kwayar zarra
yake wadda, in an shuka ta, ko da yake ita ce mafi kankanta cikin kwayoyi a duniya. 32 Duk da haka in
an shuka ta, sai ta yi girma fiye da duk sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi manyan rassa, har tsuntsaye su
iya yin sheka arassanta." 33 Da misalai da yawa, irin wadannan ya yi masu Magana, dadai gwargwadon
ganewarsu, 34 ba ya fada masu kome sai da misali, amma a kebe, yakan bayyana wa almajiransa dukan
abu. 35 A ranan nan da yama ta yi yace masu "Mu haye wancan ketaren." 36 Sai suka bar taron, suka
tafi tare da shi acikin cikin jirgin. wadansu jirage kuma na tare da shi. 37 Sai babban hadari da iska mai
karfi ya taso, rakuman ruwa kuma na ta girgizawa cikin jirgin, har jirgin ya cika. 38 Yesu kuwa na daga
karshen bayan jirgin a kan kujera, yana barci, sai suka tashe shi, suka ce masa "Malam za mu hallaka ba
ka kula ba?" 39 Sai ya farka, ya tsawata wa Iskar. Ya kuma ce wa ruwan tekun, "Ka natsu! ka yi shiru!"
Sai Iskar ta kwanta, wurin duk ya yi shiru. 40 Ya ce masu, "Don me kuka firgita haka? Har yanzu baku
da bangaskiya ne?" 41 Sai suka tsorata kwarai suka ce wa juna, "wanene wannan kuma, wanda har Iska
da teku ma suke yi masa biyayya?"

5

1 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke cikin yankin Garasinawa. 2 Sa'adda Yesu ya sauko daga
cikin jirgin ruwan sai wani mutum mai aljanu ya fito daga cikin kaburbura ya tarbe shi. 3 Mutumin
yana zama a cikin kaburbura. An daure shi da sarkoki da mari 4 An daure shi da sarkoki da mari sau
da yawa, amma ya tsuntsunke sarkoki da marin. har ma ba wanda zai iya daure shi kuma. 5 Dare da
rana a cikin kabarbarun da duwatsu mutumin ya na ihu ya na yaiyage jikinsa da duwatsu masu kaifi.

6 Sa'adda ya hango Yesu daga nesa, sai ya tarbi Yesu ya durkusa a gabansa. 7 Ya tada muryarsa da karfi
ya ce, ina ruwa na da kai? Yesu Dan Allah Madaukaki Ina rokon ka da sunan Allah kada ka bani wahala,
8 Gama Yesu ya ce masa kai aljani ka fito daga cikinsa." 9 Ya tambaye shi, "Yaya sunanka? Ya ce suna
na tari gama muna da yawa. 10 Ya yi ta rokonsa kada ya raba su da wannan yankin kasar. 11 Akwai
babban garken aladu a wurin suna kiwo a gindin tsauni. 12 Sai suka roke shi ya bar su su shiga cikin
wadannan aladun. 13 Shi kuma ya yardar masu. Aljanun suka fita suka shiga cikin aladun su kimanin
dubu biyu. Aladun dubu biyu suka gangaro daga gindin tsaunin suka fada cikin ruwa. 14 Mutanen da
ke kiwon aladun su ka shiga cikin gari da kewaye suka bada labarin abin da ya faru. Mutane da yawa
suka je su ga abin da ya faru 15 Sai suka zo wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a zaune, cikin
hankalinsa, saye da tufafi, sai suka tsorata. 16 Wadanda suka zo su ka ga abin da ya faru da mutumin
mai aljanun, suka je suka fada wa mutane abin da suka gani game da aladun. 17 Mutanen suka roke
shi ya fita daga yankin kasarsu. 18 Shi mutumin da aljanu ke iko da shi, sa'adda ya ga Yesu zai shiga
cikin jirgin ruwa ya tafi, ya roki Yesu da ya bi shi. 19 Amma Yesu bai yarda masa ba. Ya ce masa ka tafi
gidanku, wurin mutanenka ka gaya ma su alherin da Ubangiji ya yi maka. 20 Mutumin ya shiga cikin
Dikafolis yana shaidar babban abin da Yesu ya yi masa, dukansu suka cika da mamaki. 21 Sa'adda Yesu
ya sake ketaren kogin zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai taron jama'a suka keweye shi, a gefen tekun.
22 Sai wani daya daga cikin shugabannin Majami'a mai suna Yayirus, ya zo, wurinsa sa'adda ya ganshi
ya durkusa a gabansa. 23 Ya yi ta rokonsa, yana cewa, "Diya ta ba ta da lafiya har ma ta kusa mutuwa.
Ina rokonka mu je gida na ka dora ma ta hannu domin ta warke. ta rayu." 24 Sai ya tafi tare da shi,
babban taro suka biyo shi har ma suna matse shi. 25 Akwai wata mace wadda ta ke zubar jini ta kai
tsawon shekara goma sha biyu. 26 Ta sha wahala kwarai da gaske ta je wurin likitoci da yawa ta kashe
kudi sosai, amma ba ta warke ba abin ma sai karuwa ya ke yi. 27 Ta ji labarin Yesu. Sai ta biyo bayansa
yana tafiya cikin taro, ta taba habar rigarsa. 28 Domin ta ce "Idan dai na taba ko da habar rigarsa zan
warke." 29 Da dai ta taba shi sai zubar jinin ta ta tsaya, ta ji a jikin ta ta warke, daga damuwarta. 30 Nan
da nan, Yesu ya ji iko ya fita daga gare shi sai ya ce "wanene ya taba rigata?" 31 Almajiransa suka ce,
" a cikin wannan taron mutane da yawa ka ce wanene ya taba ni?" 32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko
wanene ya taba shi. 33 Matar ta san abin da ya faru sai ta zo cikin tsoro da rawar jiki ta durkusa a gaban
Yesu ta fada masa gaskiya. 34 Sai ya ce da ita, "Diya bangaskiyarki ta warkar da ke, ki tafi lafiya kin sami
warkewa daga cutarki". 35 Sa'adda ya ke magana da ita sai ga mutane daga gidan shugaban majami'a
suka ce "Diyarka ta mutu me ya sa za ka dami malam?" 36 Amma sa'adda Yesu ya ji abin da suka ce,
sai ya ce da shugaban majami'ar, "kada ka ji tsoro ka ba da gaskiya kawai." 37 Bai bari kowa ya kasance
tare da shi ba sai Bitrus da Yakubu da Yahaya dan'uwan Yakubu. 38 Suka zo gidan shugaban majami'ar
ya ga mutane suna bakin ciki, suna kuka sosai. 39 Sa'adda ya shiga gidan ya ce da mutane "Me ya sa
kuke damuwa da kuka?" Yarinyar ba ta mutu ba barci ta ke yi. 40 Sai su kayi masa dariya. Amma ya
fitar da su waje su duka. Ya kira baban yarinyar da mamar ta da wadansu da ke tare da shi su ka shiga
wurin da yarinyar ta ke. 41 Ya kama hannun yarinyar ya ce da ita "Tilatha koum" wato yarinya na ce
ki tashi" 42 Nan da nan yarinyar ta tashi ta yi tafiya [gama shekarun ta sun kai goma sha biyu]. Nan da
nan mutanen suka yi mamaki kwarai da gaske. 43 Ya ummurce su da gaske kada kowa ya sani. Ya ce da
su su ba ta abinci ta ci.

6

1 Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka biyo shi. 2 Sa'adda ranar Asabar tazo ya shiga cikin
masujada ya yi koyarwa. Mutane da yawa da su ka ji koyarwarsa su ka yi mamaki, suka ce daga ina ya
sami irin wannan koyarwar? Wacce irin hikima ce Allah ya ba shi haka? Wadanne irin ayyukan al'ajibi
ya ke yi da hannuwansa? 3 Wannan ba kafintan nan ba ne dan Maryamu, dan'uwan Yakubu da Yosi
da Yahuza da Saminu? Ba ga 'yan'uwan sa 'yan mata mu na tare da su ba? Ba su ji dadi ba a ransu
saboda Yesu. 4 Yesu ya ce, "Annabi ba ya rasa daraja sai a gidansa da garinsa da cikin danginsa." 5 Bai
iya yin wani aikin al'ajibi a wurin ba sai dai mutane kadan marasa lafiya ya dorawa hannu ya warkar
da su. 6 Rashin bangaskiyarsu ya ba shi mamaki. Sai ya tafi cikin kauyuka na kewaye da su ya yi ta
koyarwa. 7 Ya kira almajiransa su goma sha biyu, ya aike su biyu-biyu, ya ba su iko a kan aljanu, 8 ya
dokace su kada su dauki komai tare da su domin wannan tafiya, sai dai sanda kadai. Kada su dauki
abinci ko jaka ko kudi a cikin aljihunsu, 9 sai dai su sa takalmi kadai, kada su sa taguwa biyu a jikinsu.
10 Ya ce da su, idan ku ka shiga wani gida sai ku zauna a gidan har lokacin da za ku tashi. 11 Idan ku
ka je wani gari aka ki karbar ku, ku karkabe kurar da ke kafufunku ta zama shaida kan mutanen garin.
12 Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane cewa su tuba daga zunubansu. 13 Sun fitar da aljanu da yawa,
suka shafawa mutane da yawa mai suka warkar da su. 14 Sarki Hirudus ya ji wannan, gama sunan Yesu
ya zama sananne a wurin kowa da kowa. Wadansu suna cewa Yahaya mai yin baftisma ne ya tashi
daga matattu shi ya sa ake yin wadannan ayyukan al'ajibi ta wurinsa. 15 Wadansu kuma suna cewa,

“Iliya,” Har yanzu wadansu suna cewa daya “daga cikin annabawa ne na da can.” 16 Sa'adda Hirudus
ya ji wannan sai ya ce, “Yahaya wanda na fillewa kai shine ya tashi.” 17 Saboda Hirudus ne ya sa aka
kama Yahaya aka kulle shi a kurkuku saboda Hirodiya(matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure ta.
18 Saboda Yahaya ya gaya wa Hirudus cewa bai halarta ya auri matar dan'uwansa ba. 19 Sai ita Hirodiya
ta yi kudurin ta kashe Yahaya amma bai yiwu ba. 20 Domin Hirudus yana jin tsoron Yahaya, domin ya
sani shi mai adalci ce, mai tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani abu ya faru da Yahaya ba,
amma ya kan fusata idan ya ji wa'azin yahaya. Duk da haka da fari ciki yakan saurare shi. 21 Amma sai
dama ta samu inda Hirodiya za ta iya yin abin da ta ke so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar sa,
sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan da ke aiki tare da shi a cikin gwamnatin sa, da shugabannin
da ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya ta zo ta yi masu rawa, rawarta kuwa tagamshi Hirudus da bakinsa.
Sarki ya ce da yarinyar, “ki tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan ba ki shi”. 23 Ya rantse mata da
cewa”Ko menene ki ka ce ki na so, ko da rabin mulkina ne” 24 Sai ta fita ta je ta tambayi mamarta, “
me zan ce ya bani?” Sai ta ce kan Yahaya Mai Yin Baftisma. 25 Sai ta dawo da sauri cikin dakin taro
wurin sarki ta ce da shi, “Ina so ka ba ni kan Yahaya Mai Yin Baftisma a cikin tire.” 26 Sarki ya damu
kwarai, amma saboda ya yi alkawari ga kuma ofisoshinsa, ba dama ya ce a'a. 27 Sai sarki ya aiki wani
soja ya ba shi ummurni ya je ya kawo kan Yahaya. Sojan ya je ya fillo kan sa daga cikin kurkuku. 28 Ya
kawo kan a cikin tire ya ba yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta. 29 Da almajiran su ka ji labari,
suka zo suka dauki gawarsa suka rufe a cikin kabari. 30 Almajiran suka zo wurin Yesu, suka fada masa
dukkan abin da suka yi da abin da suka koyar. 31 Sai ya ce da su “ku je cikin kebabben wuri domin ku
huta kadan,” domin mutane suna ta kaiwa da komowa, ba su sami damar hutawa ba balle su ci abinci
32 Sai suka tafi kebabben wuri a cikin jirgin ruwa su kadai. 33 Amma mutane da yawa sun gansu suna
tafiya sun kuma gane su, sai suka fito daga cikin dukan garuruwa da gudu har su ka kai wurin kafin su
zo. 34 Sa'adda suka zo bakin gaba Yesu ya ga taron mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin sun yi
kamar tumakin da ba da mai kiwo. Sai ya cigaba da koya masu abubuwa da yawa. 35 Sa'adda yamma
ta yi, almajiran sa suka zo suka ce da shi, “wurinnan kebabben wuri ne kuma ga lokaci ya tafi. 36 Ka
sallami mutanen nan domin su shiga cikin garuruwa da kauyuka da ke kusa domin su sayi abin da zasu
ci. 37 Amma sai ya ba su amsa ya ce,”Ku ku basu abinci su ci mana”. Sai suka ce da shi, “ma iya zuwa
mu sawo gurasa ta sule dari biyu mu basu su ci?” 38 Sai ya ce dasu, “Dunkulen gurasa guda nawa kuke
dasu? Kuje ku gani.” Dasuka gano sai suka ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu.” 39 Sai ya ba
da umarni mutanen su dukka su zauna a kan danyar ciyawa. 40 Suka zauna kungiya kungiya wadansu
su dari wadansu hamsin. 41 Sai ya dauki dunkulen gurasa guda biyar da kifi guda biyu, ya ta da kansa
sama, yasa albarka, ya kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran domin su rabawa taron jama'a duka.
42 Dukansu suka ci suka koshi. 43 Suka tattara gutsattsarin gurasar suka cika kwanduna guda goma sha
biyu da gutsattsarin da kuma gutsattsarin kifin. 44 Mutanen da suka ci gurasar sun kai mutum dubu
biyar. 45 Nan da nan ya ce almajiran sa su hau jirgin ruwa su yi gaba kafin ya zo, su je Baitsaida. Shi
kuma ya tsaya domin ya sallami taron mutanen. 46 Bayan da suka tafi shi kuma ya hau kan dutse domin
ya yi addu'a. 47 Har yamma ta yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi shi kuma yana kan tudu shi kadai. 48 Ya
gansu suna wahala gama iska ta hana su tafiya. Wajan karfe hudu na asuba sai ya tawo wurin su yana
tafiya a kan ruwa, yana so ya wuce gaban su. 49 Sa'adda suka gan shi ya na tafiya a kan ruwa suka yi
tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, 50 gama su duka sun gan shi, tsoro ya kama su. Sai nan da nan ya yi
magana dasu ya ce, “Ku karfafa ni ne! kada ku ji tsoro!'' 51 Ya shiga cikin jirgin ruwan tare dasu, sai iska
ta dena bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai. 52 Gama basu gane batun dunkulen ba. Maimakon haka,
sai zukatansu suka taurare. 53 Sa'adda suka haye su zo kasar Janisarita suka sa wa jirgin sarka. 54 Su na
fitowa daga cikin jirgin kenan, mutane suka gane cewa Yesu ne. 55 Mutane suka ruga cikin yankin su,
suka kawo marasa lafiya a bisa shinfidun su zuwa wurinsa, dukan inda suka ji yana zuwa. 56 Ko ina ya
shiga birni da kauye, ko a cikin kasar sukan kawo marasa lafiya a kasuwanni suna rokonsa su taba ko
da habar rigarsa, dukan wadanda suka taba kuwa suka warke.

7

1 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da wadansu marubuta wadda suka zo daga Urushalima. 2 Sun
ga cewa wasu daga cikin almajiransa sun ci gurasa da hannuwa marasa tsabta, wato, basu wanke hannu
ba, 3 (Domin Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci sai dole sun wanke hannu da kyau domin
suna kiyaye al'adun dattawa. 4 Idan Farisawa suka dawo daga kasuwa, wajibi ne su yi wanka kamin
su ci abinci. Akwai sauran al'adun da suke kiyayewa, kamar wanke moda, tukwane, da wasu santula
na dalma, har da dakin cin abinci.) 5 Farisawa da Marubuta suka tambaye Yesu, “Don me almajiran
ka basu kiyaye al'adun dattawa, domin suna cin abinci ba tare da sun wanke hannu ba?” 6 Amma ya
amsa masu cewa, “Ishaya ya yi anabci akan ku masu bautan ganin ido, da ya rubuta cewa 'wadanan
mutane suna girmama ni a baka amma zuciyar su tana nesa da ni. 7 Sujadar wofi suke mani suna koyar

da ka'idodi na mutane a matsayin rukunansu'". 8 Kun watsar da dokar Allah sai kuka rungumi al'adun
mutane. 9 Sai yace masu, kun yi nasara wurin kau da dokokin Allah domin ku kiyaye al'adun ku na
mutane. 10 Koda shike Musa ya rubuta cewa, "ka girmama Ubanka da Uwarka", kuma, "duk wanda
ya zagi Ubansa ko Uwatasa, ya cancanci mutuwa nan take". 11 Amma kun ce, 'idan mutum ya ce wa
iyayensa, "duk taimakon da ya cacanci ku samu daga guna ya zama kebabbe (wato, 'na mika wa Allah)"'.
12 Sabo da haka, kun ba shi izini kada ya yi wa Ubansa ko Uwatasa wani abu. 13 Kuna mayar da dokan
Allah abin banza, sabili da al'adun ku da kuka mika masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar haka kuke
yi." 14 Ya kara kiran taron jama'ar yace masu, "ku kasa kunne gareni, kuma ku gane. 15 Babu wani abu
daga wajen mutum da zai iya gurbatar da shi har idan ya shiga cikinsa. Amma, abinda ya fita daga
cikinsa shike gurbatar da shi" 16 Bari mai kunnen ji, ya ji. 17 Da Yesu ya bar taron jama'ar, ya shiga gida,
sai almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan misali. 18 Sai Yesu yace, 'ashe baku da ganewa? ko
baku sani cewa abin da ya shiga cikin mutum daga waje ba zai iya gurbatar da shi ba, 19 domin ba zai
iya kai wa cikin zuciyarsa ba, sai dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin bayan gari a salga". Da
wannan magana, Yesu ya mayar da dukan abinci ya zama da tsabta. 20 Ya ce, abinda ke cikin mutum
shike gurbatar da shi 21 Domin daga cikin mutum, kuma daga cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata,
sata, kisa, 22 zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun guri, kishi, zargi, girmankai, wawanci. 23 Duk
wadannan miyagun abubuwa suna fitowa ne daga cikin mutum, kuma suke gurbatar da shi." 24 Ya
tashi daga nan ya tafi shiyyar Sur da Sida. Ya shiga wani gida don baya son wani ya sani cewa yana
nan, amma bai iya boyuwa ba. 25 Amma nan da nan wata mace, wadda diyarta ke da mugun ruhu-
wannan mace kuwa ta ji game da Yesu sai ta zo ta durkusa a gabansa. 26 Matar yar kasar Girka ce, kuma
asalinta daga Fonishiya take. Ta roke shi da ya fitar da mugun ruhun nan daga diyarta. 27 Sai ya ce
mata, "Bari a ciyar da 'ya'ya tukuna. Domin bai kamata a dauki abincin yaya a ba karnuka ba". 28 Sai
ta amsa masa cewa, "I, Ubangiji, Karnukan ma sukan ci abincin da ke fadowa daga teburin 'ya'yan."
29 Ya ce mata, "domin kin fadi haka, kina iya ki tafi domin aljani ya fita daga diyarki." 30 Ta koma gida
sai ta iske diyarta na kwance akan gado, aljanin ya fice daga jikinta. 31 Ya sake fita daga shiyar Sur, ya
biyo ta Sidon, har zuwa tekun Galili a shiyar Dikafolis. 32 Sun kawo masa wani kurma, kuma bebe ne
shi, suna rokansa ya dora hanuwansa a bisansa. 33 Sai ya jawo shi daga taron jama'ar, zuwa gefe, sai ya
sa hanunsa a kunuwan beben bayan ya tufa yawunsa, sannan ya taba harshensa. 34 Ya dubi sama, ya ja
numfashi ya ce masa, "Ifatha", wato, "bude!" 35 Nan da nan ya mayar masa da jinsa. abinda ya daure
harshensa ya sake shi, sai ya fara magana da kyau. 36 Ya umarce su da kada su gaya wa wani. Amma
duk da umarnin da yake basu, suna ta shaida shi ko'ina. 37 kuma suna ta mamaki cewa, "Yayi kowanne
abu da kyau, har ya sa kurame suna jin magana, da kuma bebaye na magana."

8

1 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman taron mutane, kuma basu da abincin ci. Yesu ya kirawo
almajiransa yace masu, 2 "Ina tausayin taron mutanen nan domin kwana uku kenan suna nan tare da
ni babu abinci. 3 Idan na salame su su koma gidajensu ba tare da sun ci abinci ba, za su galabaita a
hanya domin gidajensu na da nisa." 4 Almajiransa suka amsa masa cewa, "A ina za mu iya samu gurasa
a wannan jeji da zai ishi wadannan mutane haka?" 5 Ya tambaye su, "gurasa nawa kuke da su?" Sai
suka ce, "Bakwai." 6 Ya umarci mutanen da su zauna. Ya dauki gurasar bakwai, bayan da ya yi godiya,
ya kakarya gurasar, sa'annan ya umarci almajiransa da su raba wa mutanen. Su kuwa suka raba masu.
7 Suna kuma da kananan kifaye kadan. Bayan da ya yi godiya akan su, ya umurci almajiran su rabawa
mutanen. 8 Sun ci sun koshi. Suka tattara ragowar, har sun cika kwanduna bakwai. 9 Akwai maza
kimanin dubu hudu a wurin. Yesu ya sallame su. 10 Nan take, ya shiga jirgin ruwa da almajiransa zuwa
shiyyar Dalmanuta. 11 Sai Farisawa suka zo suka fara gardama da shi. Suna nema ya nuna masu alama
daga sama, domin su gwada shi. 12 Ya ja numfashi a ruhunsa yana cewa, "Don me wannan tsarar tana
neman alama. Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za a ba wannan tsarar." 13 Sai ya bar su ya
sake shiga jirgin zuwa hayin tafkin. 14 A lokacin nan, almajiransa sun manta su dauki gurasa. Domin
gurasa daya ce tak a garesu cikin jirgin ruwan. 15 Ya gargade su, "ku yi hattara da yisti na Farisawa
da Yisti na Hirudus." 16 Almajiran suka fara tattaunawa a tsakaninsu, "Saboda ba mu da gurasa ne."
17 Yesu yana sane da wannan, sa'annan ya ce masu, "Don me kuke tattaunawa akan rashin gurasa? Har
yanzu baku gane ba? Har yanzu ba ku da sane? Ko zuciyar ku ta duhunta ne?" 18 Kuna da idanu, ba
ku gani? Kuna da kunnuwa, ba ku ji? Ba ku tuna ba? 19 Da na kakkarya gurasar a cikin mutane dubu
biyar, kwanduna nawa kuka samu ragowa? Suka ce masa, "Goma sha biyu." 20 Kuma da na kakarya
gurasa bakwai a cikin mutane dubu hudu, kwanduna nawa kuka dauka cike da ragowar? Suka ce masa,
"bakwai." 21 Ya ce masu, "har yanzu baku gane ba?" 22 Sun zo Baitsaida. Mutanen wurin suka kawo
masa wani makaho, sai suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike hanun makahon, ya jagorance shi
zuwa bayan kauyen. Da ya tofa yawunsa a idon mutumin, kuma ya dora hanunsa akan mutumin, sai ya

tambaye shi “kana ganin wani abu kuwa?” 24 Ya daga ido sai ya ce, “ina ganin mutane na tafiya kamar
itatuwa.” 25 Ya sake dora masa hannu a idanuwansa, mutumin ya bude idanuwansa, sai ya fara ganin
gari da kyau. 26 Yesu ya sallame shi zuwa gidansa nan take, ya ce masa, “kada ka shiga cikin garin”
27 Yesu da almajiransa sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da suke kan hanya, sai ya tambaye su,
“Shin wanene mutane ke ce da ni?” 28 Suka amsa masa suka ce, Yahaya mai Baftisma. Wasu suka ce,
“Iliya”. wadansu kuma, 'Daya daga cikin anabawa”. 29 Ya tambaye su, “Amma me ku ke ce da ni?” Bitrus
ya ce, “Kai ne Almasihu.” 30 Yesu ya umarce su kada su gaya wa kowa game da shi. 31 Sai ya fara koya
masu cewa, dole ne Dan Mutum ya sha wahala, dattawa da marubuta da manyan Firistoci zasu ki shi,
a kuma kashe shi. Bayan kwana uku, zai tashi daga matattu. 32 Ya fadi wannan afili. Sai Birus ya ja shi
gefe ya fara tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya ya dubi almajiransa sa'annan ya tsautawa Bitrus yana
cewa, “Ka koma bayana Shaidan, domin kana kula da abubuwan mutane ne kawai, ba na Allah ba.”
34 Sai ya kira taron jama'ar da almajiransa a wuri daya, ya ce masu, “Duk wanda yake so ya bini, dole
ne ya musunci kansa, ya dauki giciyensa ya biyo ni. 35 Domin duk wanda yake so ya ceci ransa zai rasa
shi, amma duk wadda ya rasa ransa domina da kuma bishara zai cece shi. 36 Me zai amfani mutum idan
ya sami dukan duniya sannan ya rasa ransa. 37 Me mutum zai bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda
ke jin kunyata ko maganata a wannan mazinaciyar tsara mai zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa a
lokacin da ya dawo cikin daukakar Ubansa da Malaiku masu tsarki.”

9

1 Sai ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, akwai wasun ku anan da ba za su mutu ba, sai sun ga mulkin
Allah ya bayyana da iko.” 2 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, ya kai su kan
wani dutse mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a gabansu. 3 Sai tufafinsa ya zama fari fat, yadda
ba mai rinin da zai iya rininsa haka a duniya. 4 Sai Iliya da Musa suka bayyana gare su, suna magana da
Yesu. 5 Sai Bitrus ya amsa ya ce, malam, bari mu da muke anan mu kafa bukka uku, daya ta ka, daya ta
Musa, da ta Iliya, 6 Ya rasa abin da zai fada ne, don sun tsorota kwarai.) 7 Sai ga wani gajimare ya zo ya
rufe su, aka kuma ji wata murya daga gajimaren, “ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku saurare
shi. 8 Nan take da suka duba, ba su ga kowa ba, sai Yesu shi kadai. 9 Suna cikin gangarowa daga dutsen,
sai ya kwabe su kada su gaya wa kowa abin da suka gani, sai bayan da Dan Mutum ya tashi daga mattatu.
10 Sai suka bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi junansu “mene ne tashin matattu” ke nufi.
11 Suka tambaye shi yaya malaman attaura suka ce Iliya zai fara zuwa?” 12 Ya ce masu, laile ne Iliya ya
fara zuwa ya raya dukan abubuwan. Don me a ka rubuta cewa Dan Mutum, zai sha wuya iri iri a kuma
ki shi? 13 Amma ina gaya muku Iliya ya riga, ya zo, amma sun yi masa abin da suke so su yi kamar yadda
littatafai suka yi magana a kansa.” 14 Sa'adda suka dawo wurin sauran almajiran, suka ga taron jama'a
masu yawa suna ta muhawara tare da manyan malaman attaura. 15 Da ganin sa, sai dukan taron yayi
mamaki kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa a guje, suna gaishe shi. 16 Ya tambayi almajiransa,
“ Wacce muhawara ce kuke yi da su?” 17 Daya daga cikin taron ya amsa masa”malam, ga shi na kawo
maka dana don yana da beben aljani. 18 Duk lokacin da ya tasar masa yakan buga shi har kasa, na kuma
yi wa almajiranka magana su fitar sun kasa. 19 Ya amsa masu ya ce ya ku mutanen zamaninnan marasa
bangaskiya, har yaushe zan kasance tare da ku ina jimrewa? ku dai kawo mini shi. 20 Sai suka kawo
masa yaron. Da ruhun ya ga Yesu, nan da nan ya buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi yana
ta birgima, bakinsa yana kumfa. 21 Yesu ya tambayi mahaifin yaron, Tun yaushe wannan abu ya same
shi? Mahaifin yaron ya ce tun yana karami. 22 Ya kuwa sha jefa shi a ruwa da wuta, don ya halakar
da shi. Idan zaka iya yin wani abu, ka ji tausayinmu ka taimakemu. 23 Yesu ya ce masa, “In zan iya?
Ai dukan abu mai yiwuwa ne, ga duk wanda ya gaskata. 24 Nan da nan mahaifin yaron ya daga murya
ya ce, Na ba da gaskiya. A kore mini rashin bangaskiyata. 25 Da Yesu ya ga taron na dungumowa a
guje, sai ya tsawata wa bakin aljanin ya ce masa, “kai, beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan
yaron kar ka sake shigar sa. 26 Sai wannan aljanin ya daga murya ya fita ya rabu da wannan yaron.
Sai yaro ya zama kamar mattacce, sai sauran mutanen suka ce, “Ai, yaron ya mutu. 27 Yesu ya kama
hannunsa, ya daga shi, sai yaron ya mike tsaye. 28 Da Yesu ya shiga gida, sai almajiransa suka tambaye
shi a kadaice, me ya sa muka kasa fitar da shi?” 29 Ya ce masu, “Ai, irin wannan ba ya fita sai da addu'a.”
30 Sai suka ratsa cikin Galili, amma ba ya son kowa ya san inda suke. 31 Da yake koyar da almajiransa, ya
ce masu lokaci na zuwa da za'a ba da Dan mutum a hannun mutane, za su kuwa kashe shi, sa'adda aka
kashe shi kuma, bayan kwana uku zai tashi. 32 Amma fa ba su fahimci maganar ba, suna kuma jin tsoron
tambayarsa. 33 Sai suka zo kafarnahum. A lokacin da ya ke cikin gida, ya tambayi Al'majiransa, Menene
ku ke magana a kansa a hanya? 34 Amma suka yi shiru. don suna gardama da junansu akan hanya, a
kan wane ne mafi girma. 35 Sai ya zauna, ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace masu duk wanda ya
ke so ya zama na fari, dole ya kankantar da kansa, sa'annan ya bautawa sauran duka. 36 Sai ya dauko
karamin yaro a hannunsa ya sa shi a tsakiyarsu. Ya rumgome shi a kafadarsa ya ce masu. 37 Dukan

wanda ya karbi dan karamin yaron nan a cikin sunana ni ya karba, kuma dukan wanda ya karbi wani,
ni ya karba, bai kuma karbeni ni kadai ba, duk da wanda ya aiko ni.” 38 Sai Yahaya ya ce masa, Malam
mun ga wani yana fitar da aljanu da sunanka mun yi kokari mu hana shi domin ba ya tare da mu. 39 Sai
Yesu ya ce masu ku kyale shi domin babu wanda zai yi irin wannan babban aikin, sa'annan ya fadi wasu
maganganu mara sa kyau a kanmu. 40 Duk wanda ba ya gaba da mu, na mu ne. 41 Duk wanda ya ba ku
ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya nake fada maku ba za ya rasa ladansa ba. 42 Amma duk
wanda ya sa kananan nan tuntube, ya fi kyau a rataya masa dutsen nika a jefa shi a cikin teku. 43 Idan
har hannun ka zai sa ka yi tuntube, zai fi kyau ka yanke shi. Domin zai fi kyau ka shiga aljanna da
hannu daya da ka shiga jahannama da hannu biyu. 44 (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma bata
mutuwa). 45 Idan kafarka za ta sa ka yi tuntube, ka yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka shiga aljanna da kafa
daya da ka shiga jahannama da kafa biyu. 46 (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma bata mutuwa).
47 Idan idonka zai sa ka yi tuntube, ka kwakule shi ka yar, domin gwamma ka shiga mulkin Allah da ido
daya, da a jefa ka cikin wuta da idanu biyu. 48 Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma bata mutuwa.
49 Domin da wuta za a tsarkake kowa. 50 Gishiri yana da kyau, amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya za ka
sa shi yayi zaki kuma? Ku kasance da zaki, kuma ku yi zaman lafiya da kowa.

10

1 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin Yahudiya, wajen hayin kogin Urdun. Sai jama'a suka je
wurinsa. Ya ci gaba da koya masu, kamar yadda ya zama al'adarsa. 2 Sai Farisawa su ka zo wurinsa, su
ka ce, '' dai dai ne mutum ya saki matarsa?'' Wannan tambaya sun yi ta ne domin su gwada shi. 3 Ya
amsa ya ce, menene Musa ya umarce ku? 4 Suka ce, ''Musa ya yarda mutum ya rubuta takardar saki ga
matarsa, ya sallameta ta fita.'' 5 “Domin taurin zuciyarku ne ya rubuta maku wannan dokar,” Yesu ya ce
masu. 6 Amman tun daga farkon halitta, 'Allah ya halicci namiji da ta mata.' 7 Domin wannan dalilin ne
mutum zai rabu mahaifinsa da mahaifiyarsa ya mannewa matarsa. 8 Su biyu kuwa sun zama jiki daya,
ba biyu ba, 9 Saboda haka abinda Allah ya hada kada mutum ya raba.” 10 Lokacin da suke cikin gida, sai
almajiransa suka sake tambayarsa akan wannan magana. 11 Ya ce da su. Dukan wanda ya saki matarsa
ya kuma auro wata matar yayi zina da ita kenan. 12 Haka nan duk matar da ta saki mijinta ta auri wani
ta yi zina da shi kenan.” 13 Mutane suka kawo masa 'ya'yansu kanana don ya taba su, sai almajiransa
suka kwabe su. 14 Da Yesu ya gani, ya ji haushi, ya ce masu. Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku
hana su domin mulkin Allah na irinsu ne. 15 Gaskiya na ke fada maku duk mutumin da bai karbi mulkin
Allah kamar karamin yaro ba, babu shakka ba zai shiga mulkin Allah ba. 16 Sai ya rungume su ya sa
masu albarka. 17 Lokacin da ya fara tafiya, sai wani mutum ya rugo wurinsa, ya durkusa a gabansa. Ya
tambaye shi, yace ya ''Malam managarci, me zan yi domin in sami rai na har abada?'' 18 Amma Yesu ya
ce masa. Don me ka ke kira na managarci? Babu wani managarci sai dai Allah kadai. 19 Kasan dokokin.
Kada ka yi kisan kai, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, kada ka yi zamba, ka girmama
mahaifinka da mahaifiyarka.” 20 Sai mutumin ya ce masa Malam ai na kiyayye duk wadannan abubuwa
tun ina yaro. 21 Yesu ya dube shi duban kauna ya ce masa. Abu daya ka rasa. Shi ne ka je ka sayar da duk
mallakarka ka ba mabukata, za ka sami wadata a sama. Sa'annan ka zo ka bi ni. 22 Da ya ji haka sai ransa
ya baci, ya tafi yana bakin ciki, don shi mai arziki ne kwarai. 23 Yesu ya dubi almajiransa ya ce. ''Yana
da wuya masu arziki su shiga mulkin Allah!'' 24 Almajiransa suka yi mamakin maganarsa. Sai Yesu ce
masu, ya ku ya'ya'na yana da wuya kamar me a shiga mulkin Allah. 25 Zai zama da sauki ga rakumi yabi
ta kafar allura da mai arziki ya shiga mulkin Allah. 26 Sai suka cika da mamaki sosai, su kace wa juna,
''to idan haka ne wanene zai iya tsira kenan?'' 27 Yesu ya dube su ya ce masu. Ga mutane a bu ne mai
wuyar gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa ne. 28 Bitrus ya ce masa, ''to gashi mu mun bar kome,
mun bika''. 29 Yesu ya ce. Gaskiya na ke fada maku, babu wanda zai bar gidansa, da yan'uwansa maza
da mata, da mahaifiya ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni da kuma bishara, 30 sa'annan ya rasa
samun nikinsu dari a zamanin yanzu, na gidaje, da yan'uwa mata da maza' da iyaye mata da 'ya'ya da
gonaki, game da tsanani, a duniya mai zuw kuma ya sami rai madawwami. 31 Da yawa wadanda suke na
farko za su koma na karshe, na karshe kuma za su zama na farko. 32 Suna tafiya Urushalima, Yesu kuwa
na gabansu. Almajiransa sun yi mamaki, mutane da ke biye da su kuwa sun tsorata. Yesu kuwa ya sake
kebe sha biyun nan, ya fara fada masu abin da zai same shi. 33 “Kun ga, za mu Urushalima za a bada
Dan mutum ga manyan Firistoci da malan Attaura, za su kuma yi masa hukuncin kisa su kuma bada
shi ga al'ummai. 34 Za su yi masa ba a, su tofa masa yau, su yi masa bulala, su kashe shi, bayan kwana
uku kuwa zai tashi.” 35 Yakubu da Yahaya, 'ya'yan Zabadi, suka zo wurin sa, suka ce, ''Malam muna so
kayi mana duk abin da mu ka roke ka'' 36 Ya ce masu. ''Me ku ke so in yi maku?'' 37 Suka ce, ''ka yardar
mana, a ranar daukakarka, mu zauna daya a damanka, daya kuma a hagunka.'' 38 Yesu ya ce masu. ''Ba
ku san abinda ku ke roka ba. Kwa iya sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a a yi maku baftismar da
za a yi mani?'' 39 Suka fada masa, ''Zamu iya.'' Yesu ya ce masu, '' kokon da zan sha, da shi zaku sha,

baftismar da za ayi mani kuma da ita za a yi maku.'' 40 Amma zama a damata, ko a haguna, ba na wa ba
ne da zan bayar, ai na wadanda a ka shiryawa ne.” 41 Da sauran almajiran nan goma suka ji, suka fara jin
haushin Yakubu da Yahaya. 42 Yesu kuma ya kira su wurinsa ya ce masu, '' kun sani wadanda aka san su
da mulkin al'ummai sukan nuna masu iko, hakimansu kuma sukan gasa masu iko. 43 Amma ba haka zai
kasance a tsakaninku ba. Duk wanda ya ke son zama babba a cikinku, lalle ne ya zama baranku. 44 Duk
wanda ya ke so ya shugabance ku lalle ne ya zama bawan kowa. 45 Saboda haka ne Dan mutum ya zo
ba domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da mutane
da yawa.” 46 Sa'adda suka iso Yariko, yana fita daga Yariko kenan, shi da almajiransa, da wani babban
taro, sai ga wani makaho mai bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana zaune a gefen hanya. 47 Da
ya ji Yesu Banazare ne, ya fara daga murya yana cewa, ''Ya Yesu, Dan Dauda, kaji tausayina'' 48 Mutane
da yawa suka kwabe shi, cewa yayi shiru. Sai ya kara daga murya kwarai da gaske, yana cewa, Ya Dan
Dauda ka yi mani jinkai, ka ji tausayina!” 49 Yesu ya tsaya ya ce, ku kirawo shi. Su kuwa suka kirawo
makahon suka ce masa. ''Albishrinka, ta so! Yana kiranka.'' 50 Makahon ya yar da mayafinsa, ya zaburo
wurin Yesu. 51 Yesu ya tambaye shi, ya ce, '' me ka ke so in yi maka?'' Makahon ya ce, ''Malam in sami
gani.'' 52 Yesu ya ce masa. ''Yi tafiyarka, bangaskiyarka ta warkar da kai.'' Nan take idanunsa suka
bude, ya bi Yesu, suka tafi tare.

11

1 Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji, da Betanya, wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki
almajiransa biyu 2 ya ce masu, “ ku shiga kauyen can kusa da mu. Da zarar kun shiga za ku ga aholaki
a daure, wanda ba a taba hawa ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. 3 In wani ya ce maku, “Don me kuke
haka? ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsa, zai kuma komo da shi nan da nan.”' 4 Sai suka tafi, suka
tadda aholakin a daure a kofar gida a bakin hanya, suka kwance shi. 5 sai wadanda suke tsaye a gun
suka ce masu, “Don me kuke kwance aholakin nan? 6 Suka fada masu abinda Yesu yace, sai suka kyale
su suka tafi. 7 Almajiran nan biyu suka kawo wa Yesu aholakin, suka shimfida mayafansu a kai, sai ya
hau. 8 Sai mutane da yawa suka shimfida mayafansu a hanya, wadansu kuma suka baza ganyen da suka
yanko daga filayen. 9 Wadanda suke gaba da shi da wadanda ke bin bayansa suka yi sowa suna cewa,
“Hosanna! Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji. 10 Albarka ta tabbata ga mulkin nan
mai zuwa na Ubanmu Dawuda! Dukaka a cikin sama!” 11 San nan Yesu ya shiga Urushalima, ya shiga
Haikalin. Sai ya dudduba komai, da magariba ta yi, ya fita ya tafi Betanya tare da goma sha biyu nan.
12 Kashe gari, suka tashi daga Betanya, sai ya ji yunwa. 13 Da ya hango itacen baure mai ganye daga
nesa sai ya je ya ga ko za sami 'ya'ya. Da ya iso wurinsa bai ga komai ba sai ganye, don ba lokacin
'ya'yan baure ba ne. 14 Sai ya ce wa bauren, “Kada kowa ya kara cin ''ya'yanka har abada!” Almajiransa
kuwa sun ji maganar. 15 Suka iso Urushalima, da shigar su, ya kori masu saye da sayarwa, ya watsar
da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun masu sayar da tantabaru. 16 Ya hana kowa ya dauki wani abu
da za a i ya sayarwa a cikin haikalin. 17 Sai ya koyar da su cewa, “Ashe ba rubuce yake ba, “ Za a kira
gidana gidan addu'a na dukan al'ummai? Amma ku kun mayar da shi kogon yan fashi”. 18 Da mayan
Faristoci da marubutan attaura suka ji maganar da ya yi, sai suka nami hanyar da za su kashe shi. Amma
suka ji tsoronsa domin dukkan taron na mamakin koyarwarsa. 19 Kowace yamma kuma, sukan fita gari.
20 Da safe suna wucewa, sai suka ga bauren nan ya bushe. 21 Bitrus kuwa ya tuna ya ce “Malam, dubi!
Baurenan da ka la'anta ya bushe.” 22 Yesu ya amsa masu ya ce, “ ku gaskata da Allah.” 23 Hakika, ina
gaya maku, duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi ka fada cikin tekun', bai kuwa yi shakka a zuciyarsa
ba, amma ya gaskata haka kuwa zai faru, haka kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka ina dai gaya maku,
komai kuka yi addu'a kuka roka, ku gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama naku. 25 Duk sa'add
da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda suka yi maku laifi, domin Ubanku shima zai gafarta maku naku
laifi.” 26 (Amma in baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanku ma da ke sama ba zai gafarta maku ba.)
27 Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da
dattawa suka zo wurinsa, 28 suka ce masa, “Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa? Ko kuwa wa ya
ba ka ikon yinsu? “ 29 Sai Yesu ya ce masu, “Zan yi maku wata tambaya. ku ba ni amsa, ni kuwa zan
gaya maku ko da wanne iko ne nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya yayi, daga sama
take ko kuwa daga mutum take? ku bani amsa”. 31 Sai suka yi mahuwara da juna, suka ce, “in kuwa
muka ce, 'daga sama take,' za ya ce, “To, don me ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, “ amma
in muka ce ta mutum ce zasu jejjefemu domi suna jin tsoron jama'a, don duk kowa ya tabbata, cewa
Yahaya annabi ne. 33 Sai suka amsa wa Yesu suka ce, “Ba mu sani ba” Yesu ya ce masu, “Haka ni kuma
ba zan fada muku ko da wanne iko nake yin abubuwan nan ba.”

12

1 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai. “Wani mutum ne ya yi gonar inabi ya shingen ta, ya haka

ramin matse inabin, ya kuwa gina hasumayar tsaro. Ya ba wandansu manoma jinginar gonar, sa'an nan
ya tafi wata kasa mai nisa. 2 Da lokaci ya yi, sai ya aika masu wani bawansa domin ya karbi wadansu
daga cikin amfanin gonar. 3 Amma manoman suka kama shi, suka yin masa duka, suka kore shi hannu
banza. 4 Ya sake aikar wani bawan. Shi kuma suka raunata shi aka, suka wulakanta shi. 5 Ya sake aiken
wani. Shi kam, suka kashe shi. Haka fa aka yi ta yi da wadansu da yawa, sun dodoki wadansu, suka
kuma kashe wadansu. 6 Yanzu dai yana da sauran daya tak, shine kaunatacen dansa. Daga karshe ya
aike shi wurinsu, yana cewa, ai za su bashi girma. 7 Amma manoman nan suka ce wa juna, "ai, wannan
shine magajinsa, 'ku zo mu kashe shi, gadon ya zama namu." 8 Sai suka kamo shi, suka kashe shi, suka
jefar da shi bayan shinge. 9 To, me mai gonar inabin zai yi? Sai ya zo ya hallaka manoman nan, ya ba
wadansu gonar. 10 Ashe, ba ku karanta wannan nassi ba? cewa, ' Dutsen da magina suka ki, shi ne ya
zama mafi mahmimanci. 11 Wannan daga Ubangiji ne, kuma ya yi dai dai a idanunmu."' 12 Sai suka
nemi su kama shi, don sun lura a kansu ne ya yi masalin, amma suka ji tsoron jama'a. Don haka suka
kyele shi, suka tafi. 13 Suka aika masa da wadansu farisiyawa da Heridiyawa, don su sa masa tarko da
kalamai cikin maganarsa. 14 Da suka zo, suka ce masa, "Malam, gaskiya kana koyar da maganar Allah
sosai, ba ka nuna bambanci tsakani mutane, sai koyar da tafarkin Allah kake yi sosai. "Shin, mu biya
haraji ga Kaisar, ko a a?" 15 AmmaYesu ya gane munafuncinsu, ya ce masu, "Don me kuke gwada ni? ku
kawo mani dinarin in gani." 16 Suka kawowa Yesu daya. Ya ce masu, " Kamar waye da kuma rubutun
wanene? suka ce masa, "Na Kaisar ne." 17 Yesu ya ce, "to, ku ba Kaisar abinda yake na Kaisar, ku kuma ba
Allah abin da yake na Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai. 18 Sai Sadukiyawa suka zo wurinsa, su dake
cewa babu tashin matattu. Suka tambaya shi suka ce, 19 "Malam, Musa dai ya rubuta mana, cewa idan
dan'uwan mutum ya mutu, ya bar matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin ya auri matar, ya haifa
wa dan'uwansa 'ya'ya.' 20 To an yi wadansu 'yan'uwa maza guda bakwai, na farko ya yi aure, ya mutu bai
bar 'ya'ya ba. 21 Na biyu kuma ya aure ta, shi ma ya mutu, ba 'ya'ya. Na ukun ma haka. 22 Haka dai duk
bakwai din, ba wanda ya bar 'ya'ya. A karshe kuma ita matar ta mutu. 23 To, a tashin matattu, matar wa
za ta zama a cikinsu? Don duk bakwai din nan sun aure ta". 24 Sai Yesu ya ce, "Ba saboda wannan dalili
ne kuka yi kuskure ba, wato don ba ku san littafin ba, kuma ba ku san ikon Allah ba? 25 Domin in an
tashin daga matattu, ba a aure, ba a auraswa, amma sun zama kamar malaiku a sama. 26 Amma game da
mattattun da suka tashi, ashe, ba ku taba karantawa a littafin Musa ba, yadda Allah ya ce masa? "Ni ne
Allah na Ibrahim, da Ishaku, da kuma Yakubu'? 27 Ai, shi ba Allahn mattatu bane, amma na rayyayu ne.
Hakika kun yi kuskure ". 28 Sai wani malamin attuara ya zo ya ji suna muhawara da juna. Da dai ya ga
Yesu yana ba su kyakkyawar amsa, sai ya tambaye shi, "Wanne Umarni ne mafi girma dukka?" 29 Yesu
ya amsa yace, " mafi girma shine, 'ku saurara ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. 30 Sai
ka kaunaci Ubangiji Allah da dukkan zuciyarka, da dukkan ranka da dukkan tunaninka, da dukkan
karfinka. 31 ta biyu itace, 'ka kaunaci makwabcinka kamar kanka, Ba wata doka da ta fi wadannan.''
32 Sai malamin attaura ya ce masa, "Hakika gaskiyarka malam, Allah daya ne, ba kuma wani sai shi. 33 A
kaunace shi kuma da dukkan zuciya, da dukkan hankali, da dukkan karfi, a kuma kaunaci makwabci
kamar kanka, ai ya fi dukkan hadayu na konawa." 34 Da Yesu ya ga ya yi masa magana da hikima, sai ya
ce masa, "Ba ka nesa da mulkin Allah." Bayan wannan kuma ba wanda ya sake tambayarsa wani abu.
35 Yesu ya amsa a lokacin da yake koyarwa a Haikali, ya ce "Yaya malaman attaura suke ce wa Kristi
dan Dauda ne? 36 Domin Dauda kansa, ta ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce, "Ubangiji ya ce wa Ubangijina,
zauna a hannun damana, har sai na kaskantar da makiyanka'. 37 Dauda da kansa ya kira shi 'Ubangiji;
To, ta yaya ya Almasihu zai zama Dan Dauda?" Babban taron jama'ar suka saurare shi da murna. 38 A
koyarwa sa Yasu ya ce, "ku yi hankali da malaman attaura, masu son yawo da manyan riguna, suna so
a gaishesu a kasuwa, 39 da kuma son wuraren zama masu daraja a haikali, da wurin bukukuwa. 40 Sun
kuma kwace gidajen gwauraye, da yin doguwar addu'a, don mutane su gani. Wadanan mutanen zasu
sami hukunci mai tsanani." 41 Sai ya zauna a gaban akwatin baiko a Haikalin, yana duban yadda jama'a
suke zuba kudi a ciki. 42 Wadansu masu arziki da yawa suna zuba kudi masu tsoka. Sai gwauruwa mara
abin hanu ta saka anini biyu a ciki akwatin baikon. 43 Ya kira almajiransa, ya ce masu, "Hakika, ina gaya
maku, abinda gwauruwa nan ta saka a akwatin baikon nan ya fi na sauran dukka. 44 Su duk sun bayar
daga yalwa tasu ne, ita kuwa daga cikin rashinta ta bada duk abinda take da shi."

13

1 da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya daga cikin almajirnsa ya ce masa "malam, dubi kyawawan
duwatsunnan da kyawawan gine-ginnenan!" 2 Ya ce masa, ka ga wadannan kyawawan gine- ginen?
babu wani dutsen da za a bar shi akan dan'uwansa, da ba za a rushe shi ba." 3 Yana zaune a kan dutsen
zaitun wanda yake kusa da Haikali, sai Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, da Andarawus suka tambaye shi
a asirce, suka ce. 4 Gaya mana yaushe za a yi wadannan abubuwa? mecece zata zama alamar faruwar
wadanna abubuwa da zasu faru?'' 5 Yesu ya ce masu, "ku kula, kada kowa ya rudeku. 6 Da yawa za su zo

da sunana, suna cewa nine shi, har su bad da mutane da yawa. 7 In kuka ji labarin yake- yake, da jita-
jitarsu kada ku damu, wannan zai faru, amma karshen duniya bai gabato ba. 8 Al'umma za ta tasarwa
al'umma, mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar kasa awurare dabam-dabam, da kuma yunwa, amma
fa dukkan wadanna abubuwan mafarin azaba ne. 9 Amma, ku zauna a fadake. Don za su kai ku gaban
majalisa. za a yi maku duka a cikin majami'u. Su kuma kai ku gaban masu mulki da sarakuna, saboda
sunana, domin ku ba da shaida a gare su. 10 Amma lallai sai an fara yi wa dukkan al, ummai bishara.
11 Sa'ad da suka kai ku gaban shari'a suka mika ku, kada ku damu a wannan lokacin, za a baku abin
da zaku fada, Amma duk abin da aka yi muku a wannn lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke
magana ba, Ruhu mai tsarki ne. 12 Dan'uwa zai bada dan'uwarsa akashe shi, uba kuwa dansa. Yara
kuma zasu tayar wa iyayensu har su sa akashe su. 13 Za a ki ku saboda sunana, amma duk wanda ya
jumre har karshe zai cetu. 14 Sa'adda kuka ga an kafa mummunan aikin sabo mai ban kyama a wurin
da bai kamata ba (bari mai karatu ya fahimta), to, bari wadanda suke kasar Yahudiya, su gudu zuwa
dutse. 15 Wanda yake tudu kuma kada ya sauko ya shiga gida garin daukar wani abu. 16 Wanda yake
gona kuma kada ya koma garin daukar mayafinsa. 17 Amma, kaiton masu juna biyu da masu goyo a
wannan lokacin. 18 Ku yi addu, a kada abin ya faru da damina. 19 A lokacin za ayi wata matsanaciyar
wahala, wadda bata taba faruwa ba, tun farkon halittar da Allah ya yi har zuwa yau, ba kuwa za a taba
yi ba har abada. 20 In da ba ubangiji ya rage kwanakin nan ba, da ba Dan adam din zai tsira. Amma
saboda zabbabunan da ya zaba, ya rage kwanakin. 21 To, in wani ya ce maku, kun ga Almasihu nan!' ko,
'kun gan shi can, kada ku gaskata. 22 Gama almasihan karya, da annabawan karya zasu bayyana kuma,
zasu yi abubuwan al'ajibai masu ban mamaki. 23 Amma ku zauna a fadake, Na dai fada maku wadannan
abubuwan kafin lokacin. 24 Amma, bayan matsanaciyar wahalannan, rana zata duhunta, wata kuma
ba zai bada haske ba. 25 Taurari za su fado daga sararin sama, za a kuma girgiza manyan abubuwan
da suke a sararin sama. 26 Sa' annan zasu ga Dan mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko mai girma
da daukaka. 27 Zai aiko da mala'ikunsa su tattaro zabbabunsa daga kusuwoyi hudu na duniya(watau
Gabas da Yamma, kudu da Arewa) har zuwa karshen sama. 28 "Ku yi koyi da itacen baure. Da zarar
rassansa sun fara taushi yana kuma fitar da toho, kun san damina ta yi kusa ke nan. 29 Sa'adda kuka ga
wadannan abubuwa suna faruwa, ku dai sani ya kusato, a bakin kofa ma ya ke. 30 Hakika ina gaya maku,
zamanin nan ba zai shude ba sai dukan abubuwan nan sun faru. 31 Sararin sama da kasa za su shude,
amma maganata ba za ta shude ba. 32 Amma wannan rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama,
ko Dan, sai dai Uban kadai. 33 Ku kula, ku zauna a fadake, kuna addu'a don baku san ranar da lokacin
zai yi ba. 34 Kamar yadda mutum mai tafiya, in ya bar gida ya wakilta bayinsa kan gidansa, kowanne da
aikinsa, ya kuma umarci mai gadi ya zauna a fadake. 35 To, ku zauna a fadake don ba ku san lokacin da
maigidan zai zo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko da carar zakara ne, ko da safe ne. 36 Kada
ya zo ba zato, ya samu kuna barci. 37 Abinda na gaya maku, ina gaya wa kowa, shine ku zauna a fadake!"

14

1 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti sauran kwana biyu kenan, sai shugabanin firistoci da
malaman attaura suka nemi yadda zasu kama Yesu a asirce domin su kashe shi. 2 Suna cewa amma
"Ba a lokacin idin ba, domin kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane". 3 Yesu yana Betanya a gidan
Saminu kuturu, yana shirin liyafa kenan sai ga wata mace dauke da kwalbar turare mai tamanin kwarai,
ta shafa masa a kansa. 4 wasu dake tare da Yesu suka husata, suna kwalbarta da cewa 5 "Ai wannan
turare ne mai tsada, ina laifin a sayar a raba wa talakawa kudin? ina dalilin wannan almubazaranci?
6 Sai Yesu yace masu "Ku kyaleta, don me kuke tsauta mata, 7 ai Idan kuna da niyyar taimakon talakawa
ko matalauta, suna nan tare da ku ko a yaushe amma ni bazan kasance da ku kullum ba. 8 Macen nan
tayi aiki nagari domin shirya jikina ga jana'iza. 9 hakika, Ina gaya maku, duk inda za'a yi bishara a
duniya baza a mance da matan nan da hidimar da ta tayi mini ba." 10 Da jin haka sai Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin manzannin ya ruga zuwa wurin baban firist domin ya bashe shi a garesu, 11 Da mayan
firistoci suka ji haka suka yi murna matuka tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa sai ya fara
neman zarafin da zai mika Yesu a gare su. 12 A ranar farko ta bukin gurasa marar yisti da kuma hadayar
ragon Idin ketarewa, almajiransa suka ce masa "Ina zamu shirya liyafar domin idin ketarewa? 13 Ya
aiki biyu daga cikin almajiransa da cewa "Ku shiga cikin birnin, zaku tarar da wani mutum dauke da
tullun ruwa. 14 Duk gidan da ya shiga ku bishi, sai ku cewa mai gidan, malam yace "ina bukatar masauki
domin hidimar idin ketarewa tare da almajiraina?"' 15 Zai kuwa nuna maku babban bene gyararre. Sai
ku yi mana shiri a can." 16 Da shigar almajiran cikin birnin, sai kome ya kasance yadda ya fada, su kuwa
suka yi shirye shiryen idin ketarewar. 17 Da maraice ta yi, sai ya tare da sha biyun. 18 Yayin da suke
zazzaune a teburin suna cin abincin, sai Yesu ya ce "Hakika ina gaya maku wani da ke ci tare da ni a
nan zai bashe ni". 19 Sai suka damu suka tambaye shi daya bayan daya suna cewa "Hakika bani bane
ko?" 20 Yesu ya amsa masu da cewa "Daya daga cikin sha biyu ne, wanda ke sa hannu tare da ni yanzu

cikin tasar”. 21 Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi ya umarta game da shi amma kaiton wanda zai bashe
shi! “zai, fiye masa, dama ba a haife shi ba”. 22 Lokacin da suke cin abincin, Yesu ya dauki gurasa ya sa
albarka, ya gutsuttsura ta, sai ya basu yana cewa “Wannan jikinana ne”. 23 Ya kuma dauki koko, yayi
godiya, ya basu, su kuwa suka sha daga kokon. 24 Ya ce “Wannan jinina ne na alkawari da an zubar
ga yawancin mutane”. 25 Hakika, bazan kara sha daga wannan ruwan inabi ba sai a ranar da zan sha
sabo cikin mulkin Allah.” 26 Bayan sun raira wakar yabo ga Allah, sai suka tafi wurin dutsen zaitun.
27 Yesu ya ce masu dukkan ku zaku yi tuntube harma ku fadi saboda ni gama rubuce take cewa “Zan
buge makiyayin, tumakin kuwa za su watse; 28 Amma bayan tashina, zai yi gaba in riga ku zuwa Galili.
29 Bitrus ya ce masa “ko dukkansu sun fadi, faufau banda ni”. 30 Yesu yace masa “Hakika ina gaya maka,
cikin wannan dare kafin carar zakara ta biyu zaka yi musun sani na sau uku”. 31 Amma Bitrus ya sake
cewa “Koda za'a kasheni tare da kai ba zan yi musun sanin ka ba”. Dukkan su kuwa suka yi wannan
Alkawari. 32 Suka isa wani wuri da ake kira Getsamani, sai Yesu ya ce wa almajiransa “Ku dakata anan
domin zan je inyi addu'a”. 33 Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya. Ya fara jin wahala mutuka tare
da damuwa kwarai. 34 Sai ya ce masu “Raina na shan wahala harma kamar in mutu. Ku dakata a nan, ku
zauna a fadake”. 35 Da Yesu yayi gaba kadan, sai ya fadi kasa yayi addu'a yana cewa idan mai yiwuwa ne
“A dauke masa wannan sa'a daga gare shi. 36 Ya ce “Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka, ka dauke
mini kokon wahalan nan, duk da haka ba nufina ba sai dai naka”. 37 Da komowarsa ya same su suna
barci, sai ya ce wa Bitrus, Siman barci kake? Ashe, ba za ka iya zama a fadake ko da sa'a daya ba? 38 Ku
zauna a fadake, kuyi addu'a kada ku fada cikin jaraba. Lalle ruhu na da niyya amma jiki raunana ne.
39 Sai ya sake komawa, yayi addu'a, yana maimaita kalmominsa na farko. 40 Har wa yau kuma ya sake
dawowa, ya same su suna barci don barci ya cika masu idanu kwarai, sun kuwa kasa ce masa kome. 41 Ya
sake komowa karo na uku yace masu “har yanzu barci kuke yi kuna hutawa? Ya isa haka! Lokaci yayi,
an bada Dan Mutum ga masu zunubi”. 42 Ku tashi mutafi kun ga, ga mai bashe ni nan ya kusato.” 43 Nan
da nan, kafin ya rufe baki sai ga Yahuza, daya daga cikin sha biyun da taron jama'a rike da takkuba da
kulake. Manyan firistoci da malaman attaura da shugabanni suka turo su. 44 Mai bashe shi din nan ya
riga ya kulla da su cewa “Wanda zan yi wa sumba shine mutumin, ku kama shi ku tafi da shi a tsare.
45 Da isowarsa kuwa, sai ya zo wurin Yesu ya ce “Ya malam!”. Sai ya sumbace shi. 46 Su kuwa suka kama
shi, suka tafi da shi. 47 Amma daya daga cikin na tsaye ya zaro takobinsa ya kai wa bawan babban firist
sara, ya yanke masa kunne. 48 Sai Yesu ya ce “kun fito kamar masu kama yan fashi da takkuba da kulake,
domin ku kama ni? 49 Lokacin da nake koyarwa a Haikali, kowace rana da ku, baku kama ni ba. Amma
anyi haka ne domin a cika abinda Nassi ya fada.” 50 Daga nan duk wadanda suke tare da Yesu suka
yashe shi, suka tsere. 51 Wani saurayi, daga shi sai mayafi ya bi shi, suka kai masa cafka. 52 Shi kuwa ya
bar masu mayafin ya gudu tsirara. 53 Daga nan suka tafi da Yesu wurin babban firist. a can suka tara
dattawa duk da manyan firistoci da shugabanni da marubuta, suka taru a wurinsa. 54 Bitrus kuwa ya bi
shi daga nesa har cikin gidan babban firist. Ya zauna tare da dogaran Haikalin, yana jin dumin wuta.
55 Sai, manyan firistoci da duk 'yan majalisa Yahudawa suka nemi shaidar da za a tabbatar a kan Yesu,
don su samu su kashe shi. Amma basu samu ba. 56 Da yawa kuma suka yi masa shaidar Zur (Karya),
amma bakin su bai zama daya ba. 57 Sai wadansu kuma suka taso suka yi masa shaidar zur (karya) suka
ce. 58 “Mun ji ya ce, wai zai rushe haikalin nan da mutane suka gina, ya sake gina wani cikin kwana
uku, ba kuwa ginin mutum ba”. 59 Duk da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. 60 Sai babban firist ya
mike a tsakanin su, ya tambayi Yesu yace “Ba ka da wata amsa game da shaidar da mutanen nan suke
yi a kanka? 61 Amma yayi shiru abinsa, bai ce kome ba. Sai babban firist din ya sake tambayarsa “To,
ashe kai ne Allmasihu Dan Madaukaki? 62 Yesu ya ce “Nine. Za ku kuwa ga Dan Mutum zaune dama ga
mai iko, yana kuma zuwa cikin gajimare”. 63 Sai babban firist ya kyakketa tufafinsa yace “Wacce shaida
kuma zamu nema? 64 Kun dai ji sabon da yayi! Me kuka gani? Duk suka yanke masa hukunci akan ya
cancanci kisa. 65 Wadansu ma suka fara tottofa masa yau, suka daure masa idanu, suka bubbuge shi
suna cewa “Yi annabci” Dogaran kuma suka yi ta marinsa. 66 Bitrus kuwa na kasa a filin gida, sai wata
baranyar babban firist ta zo. 67 Da ta ga Bitrus na jin dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce “Kaima ai
tare kake da banazaren nan Yesu”. 68 Amma ya musa ya ce “Ni ban ma san abinda kike fada ba balle
in fahimta”. Sai ya fito zaure. Sai zakara yayi cara. 69 Sai baranyar ta ganshi, ta sake ce wa wadanda
ke tsaitsaye a wurin, “Wannan ma daya daga cikinsu ne”. 70 Amma ya sake musawa, jim kadan sai na
tsaitsayen suka ce wa Bitrus “Lalle kai ma dayansu ne don ba Galile ne kai”. 71 Sai ya fara la'anta kansa
yana ta rantsuwa yana ce wa “Ban ma san mutumin nan da kuke fada ba”. 72 Nan da nan sai zakara ya
yi cara ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar Yesu a gare shi cewa “Kafin zakara ya yi cara ta biyu,
za ka yi musun sani na sau uku”. Da ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15

1 Da sassafe, sai manyan firistoci suka hadu da dattawa da manyan malamai, da majalisa suka daure

Yesu, suka sa shi gaba suka mika shi ga Bilatus. 2 Bilatus ya tambaye shi, kaine sarkin Yahudawa?
ya amsa ya ce “haka ka ce” 3 Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri iri a kan Yesu. 4 Bilatus ya sake
tambayarsa, ba ka da abin cewa? ka lura da yawan zargi da ake yi maka. 5 Amma Yesu baya sake yi masa
magana ba. wannan ya ba shi mamaki. 6 A lokacin idi, Bilatus ya kan sakar masu da dan bursuna wanda
jama'a suka bukaci a saka, 7 A cikin gidan yari, in da aka tsare wadansu yan tawaye, da masu kisan kai,
akwai wani mai kisan kai, ana ce da shi Barrabbas. 8 Sai Jama'a suka zo wurin Bilatus ya yi masu kamar
yadda ya saba yi. 9 Bilatus ya amsa masu ya ce, kuna so in sakar maku sarkin Yahudawa? 10 Yayi wannan
domin ya sani cewa Firistoci sun bada shi ne domin suna kishin sa, 11 Sai Firistochi suka zuga jama'a, sai
suka yi kuwwa suna cewa, a sakar masu Barrabbas amaimakon Yesu. 12 Bilatus ya sake yi masu tambaya
“Yaya zan yi da Sarkin Yahudawa?” 13 sai suka amsa da kuwwa” a “giciye shi!” 14 Bilatus ya ce masu
menene laifinsa sai suka kara ihu, “a giciye shi.” 15 Bilatus don yana son ya farantawa jama'a zuciya sai
ya sakar masu da Barrabbas sai ya yi wa Yesu bulala, sannan ya mika shi a giciye shi. 16 Sojoji suka kai shi
cikin kagara, suka tara rundunan soja, 17 Suka sa masa tufafin shulaiya suka nada masa rawanin kaya,
18 Suna masa kirari na ba'a suna cewa, “A gaida sarkin Yahudawa!” 19 Sai suka buge shi a kai da kulki
suka kuma tofa masa yau a fuska, suka kuma durkusa suna yi masa sujadar ba'a. 20 Bayan sun gama yi
masa ba'a sai suka cire masa tufafin shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa, sai suka fitar dashi
don su giciye shi. 21 Suna cikin tafiya sai suka hadu da wani, mai suna Saminu Bakairawani (wato uban
Alizanda da Rufus); suka tillasta shi ya dauki gijiyen Yesu. 22 Sojojin suka kawo Yesu wurin da ake kira
Golgota (wato kokon kai) 23 Suka bashi ruwan inabi hade da mur, amma ya ki ya sha. 24 Sai suka giciye
shi, suka kuma raba tufafinsa suka kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya sami rabonsa. 25 A sa'a ta
uku aka giciye shi. 26 Sai aka rubuta alamar zargi da take cewa “Ga Sarkin Yahudawa” 27 Suka kuma
giciye shi tare da wadansu yan fashi guda biyu. 28 Daya a hannun damansa daya a hannun hagunsa.
Domin a cika abinda nassi ya fada. 29 suke wucewa suna zaginsa suna kada kai suna cewa, “Aha! kai
da zaka rushe haikali ka kuma gina shi cikin kwana uku, 30 ka ceci kanka mana, ka sauka daga giciye!”
31 Haka ma manyan firistoci da malamai, suka yi masa ba'a suna cewa “Ya ceci wadansu amma bai
iya ceci kansa ba” 32 Bari Almasihu Sarkin Yahudawa ya sauka daga giciye. Domin mu gaskata shi, sai
wadanda aka giciye shi tare dasu, suma suka yi masa ba'a. 33 sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya
rufe ko'ina, 34 A sa'a ta tara, Yesu ya tada murya da karfi ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?” Ma'ana
Ya Allahna Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?” 35 Wasu daga cikin na tsaye, da suka ji shi, sai suka ce,
“Duba, yana kiran Iliya.” 36 Sai wani ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma a ruwan inabi mai tsami,
ya soka agora ya mika masa don yasha. Mutumin yace bari mu gani ko Iliya zai zo ya saukar da shi.
37 Sai Yesu yayi kuka da babban murya da karfi sannan ya rasu. 38 Sai labulen haikalin ya rabu kashi
biyu daga sama har kasa. 39 Sa'adda da jarumin sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu ya ga yadda ya
mutum, Sai ya ce “hakika, wannan mutum Dan Allah ne.” 40 Akwai kuma mata wadanda ke dubawa
daga nesa. Daga cikinsu akwai Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar Yakubu da Yusufu) da Salome.
41 Wadannan matan sune suka bishi sa'adda da yake Galilee suna yi masa hidima. Da wadansu mata da
yawa suka zo Urushalima tare da shi. 42 Da maraice an shiga shirye shirye domin kashe gari asabbaci ce.
43 Sai Yusufu daga garin Arimatiya ya zo, mutumin kirki, mai girma kuma dan majalisar dattawa, mai
sauraron mulkin Allah, da gaba gadi ya tafi wurin Bilatus ya bukaci a bashi jikin Yesu. 44 Bilatus ya yi
mamakin mutuwar Yesu cikin lokaci kadan, sai ya kira jarumin ya tabbattar koYesu ya mutu. 45 Bayan
ya tabbattar daga wurin jarumin soja cewa Yesu ya mutu, sai ya bada jikin ga Yusufu. 46 Yusufu ya
sayo likafani. ya saukar da shi daga giciye, ya kawo likafanin nan ya lulube jikin Yesu dashi. Ya kai shi
kabarin da aka sassaka da dutse, wadda ya shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse ya rufe bakin kabarin
da shi. 47 Maryamu Magadaliya da Maryamu Uwar Yusufu sun ga wurin da aka yi jana'izar Yesu.

16

1 Bayan ranar assabaci, Maryamu Magadaliya da Maryamu uwar Yakubu da Salomi, suka sayo man
shafawa mai kamshi domin shafe jikin Yesu saboda jana'iza. 2 Da safiyar ranar farko ta mako sai suka tafi
kabarin a dai dai fitowar rana. 3 Suna magana a tsakaninsu suna cewa, wanene zai gangarar da dutsen
da aka rufe bakin kabarin da shi?” 4 Da suka daga ido, sai suka ga an riga an gangarar da dutsen, domin
yana da girma. 5 Da suka shiga cikin kabarin sai ga wani saurayi saye da farar tufa, yana zaune a hannun
dama, suna mamaki. 6 Sai ya ce masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna neman Yesu banazare, wanda aka giciye.
Ya tashi! Baya nan. Ku duba wurin da aka kwantar dashi. 7 Sai ku je, ku gaya wa almajiransa da Bitrus
cewa ya rigaya ya yi gabanku zuwa Galili. A can zaku ganshi, kamar yadda ya fada maku.” 8 Suka fita
daga cikin kabarin da gudu suna rawar jiki da mamaki, ba su cewa kowa komai ba domin suna jin tsoro.
9 Da safiyar ranar farko ta mako ya fara bayyana kansa ga Maryamu Magadaliya wadda ya kori aljannu
guda bakwai daga cikinta. 10 Sai ta tafi ta shaida wadanda suke tare da shi suke makoki da kuka. 11 Sai
suka ji cewa ya tashi kuma ta ganshi, amma basu gaskata ba. 12 Bayan wadannan al'amura ya bayana

kansa ta wata siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke tafiya akan hanya. [13] Sai suka tafi suka gaya wa sauran
almajiransa, duk da haka basu gaskata ba. [14] Bayan wani lokaci, Yesu ya bayyana kansa ga almajiransa
su goma sha daya, ya tsauta masu saboda rashin gaskatawa da taurin zuciya, bayansun ji daga wadanda
suka ganshi bayan ya tashi daga matattu. [15] Sai ya umarcesu cewa "Ku tafi cikin duniya ku yi bishara ga
dukan halitta. [16] Wanda ya ba da gaskiya aka kuma yi masa baftisma, zaya sami ceto, wanda baya bada
gaskiya ba za ya hallaka. [17] Wadannan alamu za su kasance da wadanda suka gaskata; a cikin sunana,
za su fidda aljannu, za su yi magana da sabbin harsuna. [18] Za su dauki macizai da hannayesu, idan sun
sha guba ba ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga marasa lafiya, za su sami warkaswa." [19] Bayan
Ubangiji ya gama magana da su, sai aka dauke shi zuwa sama in da zai zauna a hannun dama na Allah.
[20] Almajiransa kuma suka tafi ko'ina suna sheilar bishara. Ubangiji kuma yayi aiki tare da su, yana
tabbatar da kalma ta wurin ayukan al'ajiba tare da su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu akan abubuwan da suka cika a tsakaninmu, 2 kamar yanda
suka danka mana su, wadanda tun daga farko suka zama shaidu da idanunsu kuma manzanni ne na
sakon. 3 Sabili da haka, ni ma, bayan da na yi bincike da kyau akan yanayin wadannan abubuwa tun da
farko na ga ya yi kyau in rubuta wadannan abubuwa bi da bi ya mafi girmaTiyofilas. 4 Ya zama haka
domin ka san gaskiyar abin da aka koya maka ne. 5 A cikin zamanin Hirudus, Sarkin Yahudiya, akwai
wani firist mai suna Zakariya, daga yankin Abija. Matarsa daga cikin yaya mata na zuriyar Haruna ce,
kuma sunan ta Alisabatu ne. 6 Dukan su biyu masu adalci ne a gaban Allah; marasa zargi a tafiyarsu
cikin dukan dokoki da farilan Ubangiji. 7 Amma ba su da da, domin Alisabatu ba ta haihuwa, kuma
a wannan lokacin dukansu sun tsufa kwarai. 8 Ya zama kuma a lokacin da Zakariya yana gaban Allah,
yana yin hidimar sa ta firist bisa ga tsari da ka'idar aikinsa. 9 Bisa ga al'adar zaben firist da zai yi hidima,
an zabe shi ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji domin ya kona turare. 10 Dukan taron Jama'a
suna addu'a a waje a sa'adda ake kona turaren. 11 A lokacin, mala'ikan Ubangiji ya bayana a gare shi
yana tsaye a gefen daman bagadi na turaren. 12 Zakariya ya firgita sa'adda ya gan shi; tsoro ya kama shi.
13 Amma mala'ikan ya ce masa, "Kada ka ji tsoro, Zakariya, domin an ji addu'ar ka. Matar ka Alisabatu
za ta haifa maka da. Za ka kira sunansa Yahaya. 14 Za ka yi murna da farin ciki, kuma da yawa za su
yi murna da haifuwarsa. 15 Domin zai zama mai girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan inabi ba ko
wani abu mai sa maye, kuma zai cika da Ruhu Mai Tsarki tun daga cikin cikin mahaifiyarsa. 16 Kuma
mutanen Isra'ila da yawa za su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu. 17 Zai yi tafiya a gaban Unbangiji a
cikin ruhu da ikon Iliya. Zai yi haka domin ya juya zuciyar Ubanni zuwa ga 'ya'yansu, domin marasa
biyayya su yi tafiya a cikin tafarkin adalai. Don ya shirya wa Ubangiji mutanen da aka shirya dominsa."
18 Zakariya ya ce wa mala'ikan, "Ta yaya zan san wannan? Ga shi na tsufa kuma matata tana da shekaru
da yawa." 19 Mala'ikan ya amsa ya ce masa, "Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a gaban Allah. An aiko ni
in gaya maka wannan labari mai dadi. 20 Kuma duba, za ka zama bebe, ba za ka iya magana ba, sai
ran da wadannan abubuwa suka cika. Ya zama haka domin ba ka gaskanta da kalmomina ba, wadanda
za su cika a daidai lokacin." 21 Sa'adda mutane suke jiran Zakariya. Sun yi mamaki yadda ya dauki
lokaci sosai a cikin haikali. 22 Amma da ya fita, bai iya yin magana da su ba. Sun gane da cewa ya ga
wahayi lokacin da yake cikin haikali. Ya ci gaba da yi masu alamu, ba ya magana. 23 Ya zama bayan da
kwanakin hidimarsa suka kare, ya tafi gidansa. 24 Bayan kwanakin nan, matarsa Alisabatu ta samu juna
biyu. Ta boye kanta har na watani biyar. Ta ce, 25 "Wannan shi ne abin da Allah ya yi mani da ya dube
ni domin ya dauke kunyata a gaban jama'a." 26 A cikin watan ta na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu
daga wurin Allah zuwa wani birni a Galili mai suna Nazarat, 27 zuwa ga wata budurwa wanda aka ba da
ita ga wani mutum mai suna Yusufu. Shi dan zuriyar Dauda ne, kuma ana kiran budurwar Maryamu.
28 Ya zo wurin ta ya ce, "A gaishe ki, ke da ki ke da tagomashi sosai! Ubangiji yana tare da ke. 29 Amma
ta damu kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi tunani ko wacce irin gaisuwa ce wannan. 30 Mala'ikan
ya ce mata, "Kada ki ji tsoro, Maryamu, domin kin samu tagomashi a wurin Allah. 31 Duba, za ki sami
juna biyu, za ki haifi da. Za ki kira sunansa 'Yesu'. 32 Zai zama mai girma, kuma za a ce da shi Dan Allah
Madaukaki. Ubangiji Allah zai ba shi kursiyin ubansa Dauda. 33 Zai yi mulkin dukkan gidan Yakubu
har abada, kuma mulkinsa ba shi da iyaka." 34 Maryamu ta ce wa mala'ikan, "Yaya wannan zai faru,
tun da shike ni ban san namiji ba?" 35 Mala'ikan ya amsa ya ce mata, "Ruhu Mai-tsarki zai sauko a kan
ki, kuma ikon Madaukaki zai lullube ki. Sabili da haka, za a kira mai tsarkin da za ki haifa Dan Allah.
36 Ki kuma duba, ga 'yar'uwarki Alisabatu ta samu juna biyu a tsufanta. Watannin ta shida kenan, ita
wadda aka kira ta bakarariya. 37 Gama babu abin da ba shi yiwuwa a wurin Allah." 38 Maryamu ta ce,
"To, ni baiwar Ubangiji ce. Bari ya faru da ni bisa ga sakonka." Sai mala'ikan ya bar ta. 39 Sai Maryamu
ta tashi da sauri a cikin kwanakin nan, zuwa kasa mai duwatsu, zuwa wani birni a Yahudiya. 40 Ta shiga
gidan Zakariya ta kuma gai da Alisabatu. 41 Ya zama sa'adda Alisabatu ta ji gaisuwar Maryamu, sai dan
da ke cikinta ya yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu Mai Tsarki. 42 Ta daga murya, ta ce, "Mai
albarka kike a cikin mata, kuma mai albarka ne dan cikinki. 43 Kuma don me ya faru da ni da uwar
Ubangijina ta ziyarce ni? 44 Kuma duba, da na ji karar gaisuwan ki sai dan ciki na ya yi tsalle domin
murna. 45 Kuma mai albarka ce wadda ta gaskanta cewa abubuwan da aka alkawarta mata daga wurin
Ubangiji za su cika. 46 Maryamu ta ce, "Zuciyata ta yabi Ubangiji, 47 kuma ruhu na ya yi murna da
Allah mai ceto na." 48 Domin ya dubi kaskancin baiwarsa. Duba, daga yanzu, dukkan tsararraki za su
ce da ni mai albarka. 49 Domin shi madaukaki ya yi mani manyan abubuwa, kuma sunansa Mai Tsarki
ne. 50 Jinkansa ya tabbata daga tsara zuwa tsara wadanda suke girmama shi. 51 Ya nuna karfinsa da
hannuwansa; ya warwatsa ma su girman kai game da tunanin zuciyarsu. 52 Ya nakasar da magada daga

kursiyoyinsu, ya kuma fifita nakasassu. 53 Ya ciyar da mayunwata da abubuwa masu kyau, amma ya aiki
attajirai wofi. 54 Ya ba da taimako ga bawan sa Isra'ila, domin ya tuna ya kuma nuna jinkai 55 (kamar
yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da zuriyarsa har abada." 56 Maryamu ta zauna da Alisabatu
tsawon watanni uku sai ta koma gidanta. 57 Da lokaci yayi da Alisabatu za ta haifi danta, ta kuma haifi
da namiji. 58 Makwabtanta da 'yan'uwanta sun ji cewa Ubangiji ya ribanbanya jinkansa akanta, sai
suka yi murna tare da ita 59 Ya zama akan rana ta takwas, sun zo domin a yi wa yaron kaciya. Da sun
kira sunansa "Zakariya" kamar sunan ubansa, 60 amma mahaifiyarsa ta amsa ta ce, "A'a, za a kira shi
Yahaya." 61 Suka ce mata, "Babu wani a cikin danginku wanda ake kira da wannan suna." 62 Sun nuna
alama ga ubansa bisa ga yanda ya ke so a rada masa suna. 63 Ubansa ya nemi a ba shi allon rubutu, sai
ya rubuta, "Sunansa Yahaya." Dukan su suka yi mamaki kwarai da wannan. 64 Nan take, sai bakinsa
ya bude kuma harshensa ya saki. Ya yi magana ya kuma yabi Allah. 65 Tsoro ya kama dukan wadanda
suke zama kewaye da su. Sai labarin ya bazu cikin dukan kasar duwatsu ta Yahudiya. 66 Kuma dukan
wadanda suka ji su, sun ajiye su a cikin zuciyarsu, suna cewa, "To me wannan yaro zai zama ne?" Domin
hannun Ubangiji yana nan tare da shi. 67 Ruhu Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya yi anabci
cewa, 68 "Yabo ga Ubangiji, Allah na Isra'ila domin ya zo ya taimaki mutanen sa kuma ya yi aikin ceto
domin su." 69 Ya ta da kahon ceto dominmu daga gidan bawansa Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa,
70 kamar yadda ya fada ta bakin annabawansa tsarkaka tun zamanin zamanai. 71 Zai kawo mana ceto
daga magabtan mu da kuma daga hannun makiyanmu. 72 Zai yi haka domin ya nuna jinkai ga ubaninmu
ya kuma tuna da alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da ya fada wa ubanmu Ibrahim. 74 Ya rantse zai
yardar mana, bayan da an kubutar da mu daga hannun makiyanmu, mu bauta masa ba tare da tsoro
ba, 75 a cikin tsarki da adalci a gabansa dukan kwanakin ranmu. 76 I, kai kuma, yaro, za a kira ka annabi
na Madaukaki, domin za ka tafi gaban fuskar Ubangiji ka shirya hanyoyinsa, ka shirya mutane domin
zuwansa, 77 domin ba mutanensa ilimin ceto ta wurin gafarar zunubansu. 78 Wannan zai faru ne domin
girman jinkan Allahnmu, sabili da hasken rana daga bisa za ya zo wurinmu, 79 domin haskakawa akan
wadanda ke zaune a cikin duhu da kuma cikin inuwar mutuwa. Zai yi hakan nan domin ya kiyaye
kafafunmu zuwa hanyar salama. 80 Yaron ya yi girma ya kuma zama kakkarfa a cikin ruhu, yana kuma
cikin jeji sai ranar bayyanuwarsa ga Isra'ila.

2

1 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas ya yi shela ya umarta a kidaya dukan mutane da ke
zaune a cikin duniya. 2 Wannan itace kidaya ta farko da aka yi lokacin da Kiriniyus yake mulkin Suriya.
3 Sabili da haka, kowa ya koma garinsa domin a yi masa rijista domin kidayan. 4 Yusufu kuma ya tashi
ya bar birnin Nazarat zuwa garin Baitalami da ke Yahudiya, wanda ake kuma kira birnin Dauda, domin
shi daga zuriyar iyalin Dauda ne. 5 Ya je can ya yi rijista tare da Maryamu, wadda yake tashi tana kuma
da juna biyu. 6 Ya zama sa'adda suke can, lokaci ya yi da za ta haifi danta. 7 Ta haifi da, dan farinta kuwa,
ta nade shi da kyau da 'yan tsummoki. Ta sa shi cikin wani kwami na dabbobi, gama babu daki dominsu
a masaukin. 8 A cikin wannan yankin, akwai makiyaya wadanda suke zama a sarari suna tsaron garken
tumakinsu da dare. 9 Nan da nan, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare su, daukakar Ubangiji kuma
ta haskaka kewaye da su, sai suka figita kwarai. 10 Sai mala'ikan ya ce masu, "Kada ku ji tsoro, domin na
kawo maku labari mai dadi da zai kawo murna da yawa ga dukan mutane. 11 Yau an haifi maku mai ceto
a cikin birnin Dauda! Shine Almasihu Ubangiji! 12 Wannan itace alama da za a ba ku. Za ku ga dan jariri
nade cikin 'yan tsummoki kwance cikin kwamin dabbobi." 13 Nan take, sai ga babban taro daga sama
tare da mala'ikan suna yabon Allah, suna cewa, 14 "Daukaka ga Allah daga bisa, bari salama ta kasance
a duniya tsakanin mutanen da ya ke jin dadinsu." 15 Ya zama sa'adda mala'iku suka bar su zuwa cikin
sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu, "Bari mu je Baitalami mu ga wannan abin da ya faru, wanda
Ubangiji ya nuna mana." 16 Su ka yi hamzari suka tafi can sun iske Maryamu da Yusufu, suka ga jaririn
kuwa kwance a cikin kwamin dabbobin. 17 Bayan da sun ga wannan, suka gaya wa mutane abinda aka
gaya masu game da wannan yaro. 18 Dukan wadanda su ka ji, su ka yi mamaki kwarai game da abin
da makiyayan su ka gaya masu. 19 Amma ita Maryamu ta ci gaba da tunani akan wadanan abubuwa da
ta ji, tana tunani mai zurfi a cikin zuciyarta. 20 Makiyayan suka koma suna ta daukaka da yabon Allah
domin dukan abubuwan da suka ji, suka kuma gani, dadai da yadda aka gaya masu. 21 Da ya kai kwana
takwas, lokacin da za a yi wa jaririn kaciya, sai aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan ya bashi
kamin a yi cikinsa. 22 Da kwanakin tsarkakewar su ya wuce bisa ga shari'ar Musa, Yusufu da Maryamu
suka kawo shi cikin haikali a Urushalima dominsu mika shi ga Ubangiji. 23 Kamar yadda aka rubuta
a dokokin Ubangiji, "Za a kira duk da na fari kebabbe ga Ubangiji." 24 Suka kuma zo su mika hadaya
bisa ga yadda aka fada a shari'ar Ubangiji, "Kurciyoyi biyu ko 'yan tantabaru biyu." 25 Ga shi akwai
wani mutum a Ushalima mai suna Siman. Wannan mutum adali ne kuma mai ibada. Yana jiran mai
ta'aziyar Isra'ila, kuma Ruhu Mai-sarki na bisansa. 26 An kuma bayyana masa ta wurin Ruhu Mai-tsarki

cewa ba zai mutu ba sai ya ga Kristi na Ubangiji. 27 Wata rana Siman ya zo cikin haikali ta wurin jagorar
Ruhu Mai-tsarki. Da iyayen suka kawo yaron ciki, wato Yesu, domin su cika sharudan da shari'ar ke
bukata, 28 sai Siman ya karbe shi cikin hanuwansa, ya yabi Allah ya ce, 29 "Yanzu bari bawanka ya tafi
da salama, Ubangiji, bisa ga kalmarka. 30 Domin idanuna sun ga cetonka, 31 wanda ka shirya a gaban
dukan mutane: 32 Haske ne na wahayi ga al'ummai, kuma daukakar mutanenka Isra'ila." 33 Mahaifin
yaron da Mahaifiyarsa, sun yi mamaki kwarai domin abubuwan da aka fada akansa. 34 Sai Siman ya
albarkace su ya ce wa uwatasa Maryamu, "Ki ji da kyau, wannan yaro zai zama sanadiyar faduwa da
tashin mutane dayawa a Isra'ila, kuma alama wadda ake kushen ta. 35 Kuma takobi zai tsaga zuciyar
ki yadda tunanin mutane za ya bayyana." 36 Wata annabiya mai suna Annatu ta na nan wurin. Ita
diyar Fanuyila ce daga kabilar Ashiru. Ta riga ta manyanta a shekaru sosai. Ta kasance da maigidanta
shekaru bakwai bayan auren ta, 37 sannan ta yi zama gwambranci na shekaru tamanin da hudu. Ba ta
taba barin haikali ba, tana ci gaba da yi wa Ubangiji sujada, dare da rana. 38 A dadai lokacin nan, ta hau
zuwa wurinsu ta fara yi wa Allah godiya. Ta gaya wa dukan wadanda ke jiran fansar Urushalima. 39 Da
su ka gama komai da aka bukace su suyi bisa ga tafarkin shari'ar Ubangiji, sai suka koma Galili, zuwa
birninsu, Nazarat. 40 Yaron kuma ya yi girma ya zama da karfi, yana karuwa da hikima, alherin Ubangiji
kuma yana kansa. 41 Iyayensa sukan tafi Urushalima kowacce shekara domin idin ketarewa. 42 Da yana
shekara goma sha biyu, suka sake haurawa daidai lokacin idin a al'adance. 43 Bayan da sun cika dukan
kwanakin idin, sun fara dawowa gida. Amma dan yaron Yesu ya jinkirta ya zauna a Urushalima, kuma
iyayensa basu sani ba. 44 Suna tsammani yana tare da sauran mutane da suke tafiya tare, sai suka yi
tafiya na kwana daya. Suka fara neman sa a cikin danginsu da abokansu. 45 Da ba su gan shi ba, sai suka
koma Urushalima suna cigiyar sa a can. 46 Ya zama bayan kwanaki uku, su ka same shi a cikin haikali,
yana zama a tsakiyar malamai, yana sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi. 47 Dukan wadanda
suka ji shi suna ta mamakin fahimtar sa da amsoshin sa. 48 Da suka gan shi, suka yi mamaki kwarai.
Mahaifiyarsa ta ce masa, "Da na, don me ka yi mana haka? Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman ka
rai a bace." 49 Ya ce masu, "Don me kuke nema na? Ba ku sani cewa dole in kasance a gidan Ubana ba?"
50 Amma ba su gane abin da yake nufi da kalmomin nan ba. 51 Sa'annan ya koma gida tare da su zuwa
Nazarat yana kuma masu biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan wadannan abubuwa a zuciyarta
tana yin tunani akansu. 52 Amma Yesu ya ci gaba da hikima da girma, ya kuma karu da tagomashi wurin
Allah da mutane.

3

1 A cikin shekara ta goma sha biyar da Tibariyus Kaisar ke mulki, Bilatus Babunti kuma ke jagorar
Yahudiya, Hirudus yana sarautar Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar yankin Ituriya da Tirakonitis,
Lisaniyas kuma na sarautar yankin Abiliya, 2 kuma zamanin da Hanana da Kayafa suke manyan firistoci,
maganar Allah ta zo wurin Yahaya dan Zakariya, a cikin jeji. 3 Ya yi tafiya cikin dukan yankuna da
ke kewaye da Kogin Urdun, yana wa'azin baftismar tuba domin gafarar zunubai. 4 Kamar yadda aka
rubuta a cikin littafin annabi Ishaya, "Ga muryan wani yana kira a cikin jeji, 'Shirya hanyar Ubangiji,
ka daidaita tafarkunsa! 5 Za a cika kowani kwari, za a fasa kowani dutse a kuma baje kowani tudu, za a
mike karkatattun hanyoyi, za a cike hanyoyi masu gargada, 6 kuma dukan mutane za su ga ceton Allah."
7 Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar da ke zuwa domin ya yi masu baftisma, "Ku 'ya'yan macizai
masu dafi, wa ya gargadeku ku guje wa fushin nan mai zuwa? 8 Ku ba da 'ya'ya da sun cancanci tuba,
kada ku kuma fara cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a matsayin Ubanmu', domin ina gaya maku, Allah
yana iya ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin wadannan duwatsu. 9 Yanzu kuwa, an rigaya an sa gatari a
gindin itatuwa. Sabili da haka, duk itacen da bai ba da 'ya'ya masu kyau ba za a sare shi kasa a kuma
jefa shi cikin wuta." 10 Sai mutanen da ke cikin taron jama'ar suka tambaye shi cewa, "To me za mu yi?"
11 Ya amsa ya ce masu, "Idan wani yana da taguwa biyu, sai ya ba wanda bashi da ita daya, kuma wanda
yake da abinci ya yi haka nan." 12 Masu karban haraji ma suka zo domin a yi masu baftisma, suka ce
masa, "Malam, me za mu yi?" 13 Ya ce masu, "Kada ku karba kudi fiye da yadda aka umarce ku." 14 Wasu
sojoji ma suka tambaye shi cewa, "To, mu fa? Yaya za mu yi?" Ya ce masu, "Kada ku kwace wa wani kudi,
kada ku kuma yi wa wani zargin karya. Ku dogara ga albashinku." 15 Ana nan da mutane ke sauraron
zuwan Almasihu, kowa yana ta tunani a zuciyar sa game da Yahaya, ko shi ne Almasihu. 16 Yahaya ya
amsa ya ce masu duka, "Game da ni dai, na yi maku baftisma da ruwa, amma akwai wani tafiye wanda
ya fi ni iko, ban ma isa in kwance maballin takalmansa ba. Shi zai yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki
da kuma wuta. 17 Kwaryar shikarsa na hanun sa domin ya share masussukarsa da kyau ya kuma tara
alkama a cikin rumbunsa. Amma zai kona buntun da wuta marar mutuwa. 18 Da gargadi masu yawa
ya yi wa mutanen wa'azin bishara. 19 Yahaya kuma ya tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri matar
dan'uwansa, Hiruduya, da kuma sauran abubuwan da Hirudus ya yi. 20 Amma Hirudus ya kara yin wani
mugun abu. Ya sa an kulle Yahaya a cikin kurkuku. 21 Ana nan, lokacin da ake yiwa dukan mutane

baftisma, aka yiwa Yesu mai baftisma. Lokacin da yake yin addu'a, sai sama ta bude, 22 kuma Ruhu
Mai Tsarki ya sauko masa a kamanin kurciya, sai wata murya ta fito daga sama, “Kai ne kaunataccen
Da na. Ina jin dadin ka.” 23 Ana nan Yesu da kansa, da ya fara, yana kimanin shekara talatin. Shi dan
(kamar yadda ake tsammani) Yusufu ne, dan Heli, 24 dan Matat, dan Lawi, dan Malki, dan Yanna, dan
Yusufu, 25 dan Matatiya, dan Amos, dan Nahum, dan Hasli, dan Najjaya, 26 dan Ma'ata, dan Matatiya,
dan Shimeya, dan Yuseka, dan Yoda, 27 dan Yowana, dan Resa, dan Zarubabila, dan Shiyaltiyel, dan Niri,
28 dan Malki, dan Addi, dan Kosama, dan Almadama, dan Er, 29 dan Yosi, dan Aliyeza, dan Yorima, dan
Matat, dan Lawi, 30 dan Saminu, dan Yahuda, dan Yusufu, dan Yonana, dan Aliyakima, 31 dan Malaya,
dan Mainana, dan Matata, dan Natan, dan Dauda, 32 dan Yesse, dan Obida, dan Bu'aza, dan Salmon,
dan Nashon, 33 dan Amminadab, dan Adimi, dan Arama, dan Hezruna, dan Feresa, dan Yahuda, 34 dan
Yakubu, dan Ishaku, dan Ibrahim, dan Tera, dan Nahor, 35 dan Serug, dan Reyu, dan Feleg, dan Abiru,
dan Shela, 36 dan Kainana, dan Arfakshada, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek, 37 dan Metusela, dan
Anuhu, dan Yaret, dan Mahalel, dan Kainana, 38 dan Enosh, dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4

1 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga kogin Urdun, sai Ruhu Mai Tsarki ya bishe shi
zuwa cikin jeji 2 kwana arba'in, shaidan kuma ya jarabce shi. A kwanakin nan, bai ci abinci ba, kuma
yunwa ta kama shi bayan karshen lokacin. 3 Shaidan ya ce masa, “Idan kai Dan Allah ne, ka umarci
wannan dutse ya zama gurasa.” 4 Yesu ya amsa masa, “A rubuce yake, 'Ba da gurasa kadai Mutum
zai rayu ba.'” 5 Sai shaidan ya kai shi zuwa wani tudu mai tsawo, ya kuma nuna masa dukan mulkokin
duniyan nan a dan lokaci. 6 Shaidan ya ce masa, “Zan ba ka iko ka yi mulkin dukan wadannan, da dukan
daukakarsu. Zan yi haka domin an ba ni su duka in yi mulkinsu, kuma ina da yanci in ba dukan wanda
na ga dama. 7 Saboda da haka, idan ka rusuna ka yi mani sujada, dukansu za su zama naka.” 8 Amma
Yesu ya amsa ya ce masa, “A rubuce yake, 'Dole ne Ubangiji Allahnka za ka yi wa sujada, shi kadai kuma
za ka bauta wa.” 9 Sai shaidan ya kai Yesu Urushalima, ya tsayadda shi a bisan kololuwar haikali, kuma
ya ce masa, “Idan kai Dan Allah ne, ka jefas da kanka kasa daga nan. 10 Domin a rubuce yake, 'Zai ba
mala'ikunsa umarni su kiyaye ka, su kuma tsare ka,' 11 kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu, don kada
ka yi tuntube a kan dutse.” 12 Yesu ya amsa masa cewa, “An fadi, 'Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.'”
13 Da shaidan ya gama yi wa Yesu gwaji, sai ya kyale shi sai wani lokaci. 14 Sai Yesu ya koma Galili cike
da ikon Ruhu, kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren dake wannan yankin. 15 Ya yi ta koyarwa a
cikin majami'unsu, sai kowa na ta yabon sa. 16 Wata rana ya zo Nazarat, birnin da aka rene shi. Kamar
yadda ya saba yi, ya shiga cikin majami'a a nan ranar Asabaci, ya kuma tashi tsaye domin ya karanta
Nassi. 17 An mika masa littafin anabi Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga inda an rubuta, 18 “Ruhun
Ubangiji yana kai na, domin ya shafe ni in yi wa'azin Bishara ga matalauta. Ya aike ni in yi shelar yanci
ga daurarru, da kuma budewar idanu ga makafi, in 'yantar da wadanda su ke cikin kunci, 19 in kuma yi
shelar shekarar tagomashi na Ubangiji.” 20 Sai ya rufe littafin, ya mai da shi ga ma'aikacin majami'ar,
sai ya zauna. Dukan wadanda suke cikin majami'ar suka zura Idanuwansu a kansa. 21 Sai ya fara masu
magana, “Yau wannan Nassi ya cika a kunuwanku.” 22 Dukan wadanda ke wurin sun shaida abin da
ya fadi kuma dukansu sun yi ta mamakin kalmomin alheri da suke fitowa daga bakinsa. Suna cewa,
“Wannan ai dan Yusufu ne kawai, ko ba haka ba?” 23 Yesu ya ce masu, “Lallai za ku fada mani wannan
karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk abin da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi a nan
garinka ma.'” 24 Ya sake cewa, “Hakika na fada maku, annabi baya samun karbuwa a garinsa. 25 Amma
na gaya maku gaskiya akwai gwauraye da yawa cikin Isra'ila a zamanin Iliya, lokacin da an rufe sammai
shekaru uku da rabi babu ruwa, lokacin da anyi gagarumar yunwa a duk fadin kasar. 26 Amma ba a aiki
Iliya zuwa wurin waninsu ba, sai wurin gwauruwa da ke a Zarifat can kusa da Sidon. 27 Akwai kutare da
yawa kuma a Isa'ila a zamanin anabi Elisha, amma babu wanda aka warkar sai dai Na'aman mutumin
Suriya kadai. 28 Dukan mutanen da ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda suka ji wadannan
zantattuka. 29 Suka tashi suka tura shi zuwa wajen birnin, suka kai shi bakin dutsen da aka gina garinsu
a kai dominsu jefar da shi kasa. 30 Amma ya ratsa tsakaninsu ya yi gabansa. 31 Sannan ya gangara
zuwa Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci yana koya wa mutane a cikin majami'a. 32 Sun yi
mamaki kwarai da koyarwan sa, domin maganarsa na da iko. 33 A wannan lokacin akwai wani mutum
a cikin majami'a mai kazamin ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, 34 “Ina ruwan mu da kai, Yesu
Banazarat? Ka zo domin ka hallaka mu ne? Na san ko kai wanene! Kai ne Mai Tsarki na Allah!” 35 Yesu
ya tsauta wa aljanin yana cewa, “Yi shiru ka fita daga cikinsa!” Da aljanin ya jefar da mutumin kasa a
tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da yi masa rauni ba. 36 Dukan mutanen suka yi mamaki, kuma
suna ta zancen wannan abu a tsakaninsu. Sun ce, “Wanda irin maganganu kenan? Ya umarce kazaman
ruhohin da karfi da iko kuma sun fita.” 37 Saboda da haka, an fara yada labarinsa zuwa dukan kewayen
yankin. 38 Sai Yesu ya bar majami'ar ya shiga gidan Siman. A wannan lokacin, surukar Siman tana fama

da zazzabi mai zafi, sai suka roke shi dominta. 39 Sai ya tsaya a kanta, ya tsautawa zazzabin, kuma ya
rabu da ita. Nan take, ta tashi ta fara yi masu hidima. 40 Da faduwar rana, mutane suka kawo wa Yesu
dukan wadanda suke ciwo da cuttuttuka dabam dabam. Ya dora masu hannuwansa ya warkar da su.
41 Aljanu kuma sun fita daga wadasunsu da dama, suna kuka cewa, “Kai ne Dan Allah!” Yesu ya tsauta
wa aljannun ya kuma hana su magana, domin sun sani cewa shine Almasihu. 42 Da safiya ta yi, ya kebe
kansa zuwa wani wurin da babu kowa. Jama'a da dama suna neman sa suka zo inda yake. Sun yi kokari
su hana shi barin su. 43 Amma ya ce masu, “Dole in yi bisharar Allah a wasu birane da dama, domin
dalilin da aka aiko ni nan kenan.” 44 Sai ya ci gaba da wa'azi cikin majami'u dukan fadin Yahudiya.

5

1 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin Yesu suna sauraron maganar Allah, yana kuma yana
tsaye a bakin tabkin Janisarata. 2 Ya ga jiragen ruwa biyu tsaye a bakin tabkin. Masu kamun kifin kuwa
sun fita daga cikin jiragen suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya daga cikn jiragen wanda shike na
Bitrus ne, sai ya umarce shi ya dan zakuda da jirgin daga bakin tabkin kadan zuwa cikin ruwa. Sai ya
zauna ya kuma koya wa mutane daga cikin jirgin. 4 Da ya gama magana, ya ce wa Siman, “Zakuda jirgin
zuwa wuri mai zurfi sa'annan ka zuba tarunka domin kamu.” 5 Siman ya amsa ya ce, “Ubangiji, mun yi
aiki dukan dare bamu kama komai ba, amma bisa ga maganarka, zan jefa tarun.” 6 Da sun yi haka, suka
kama kifaye da yawan gaske, har tarunsu suna yagewa. 7 Sai suka roki abokan aikinsu da ke a dayan
jirgin su zo su taimake su. Suka zo sun cika jiragen biyu da kifaye, har suka fara nutsewa. 8 Amma
Siman Bitrus, da ya ga haka, ya russuna a gaban Yesu, yana cewa, “Ka rabu da ni Ubangiji, gama ni mai
zunubi ne.” 9 Domin ya yi mamaki, da dukan wadanda suke tare da shi, sabili da yawan kifaye da suka
kama. 10 Wannan ya hada da Yakubu da Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin Siman. Sai Yesu ya ce wa
Siman, “Kada ka ji tsoro, domin daga yanzu, za ka kama mutane.” 11 Da sun kawo jiragensu waje kan
kasa, suka bar komai suka kuma bi shi. 12 Sa'adda yana daya daga cikin biranen, wani mutum dauke da
kuturta yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi bisa fuskarsa kasa yana rokansa, yana cewa, “Ubangji,
idan ka yarda, za ka iya tsarkake ni.” 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba shi, yana cewa, “Na yarda. Ka
tsarkaka.” Sai nan da nan, kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya umarce shi kada ya gaya wa kowa, amma ya ce
ma sa, “Tafi ka nuna kanka ga firist sa'annan ka mika hadaya domin tsarkakewarka, kamar yadda Musa
ya umarta, a matsayin shaida a garesu.” 15 Amma labarinsa ya bazu nesa, taron mutane da yawa kuma
suka zo wurinsa domin su ji shi, su kuma samu warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan janye
zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a. 17 Ya zama daya a cikin kwanakin da yake koyarwa, akwai
Farisawa da malaman attaura da ke zaune a wurin wandanda suka zo daga kauyukan da suke kewaye
da Galili da Yahudiya da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana tare da shi domin warkarwa.
18 A lokacin nan, wasu mutane suka zo dauke da wani mutum shanyayye a kan tabarma, suka kuma
nemi yadda za su shigar da shi ciki, su kwantar da shi a gaban Yesu. 19 Ba su iya samun hanyar da za su
shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau saman gidan, suka saukar da shi daga rufin, a kan tabarman
sa, zuwa tsakiyar mutanen, dai dai a gaban Yesu. 20 Da ya ga bangaskiyarsu, Yesu ya ce, “Maigida, an
gafarta zunubanka.” 21 Marubuta da Farisawa suka fara sukar wannan, suna cewa, “Wanene wannan da
ke sabo? Wa zai iya gafarta zunubi, idan ba Allah kadai ba?” 22 Amma da Yesu ya fahimci abin da suke
tunani, sai ya amsa ya ce masu, “Don me kuke sukar wannan a zuciyarku? 23 Wanne ne ya fi sauki a ce,
'An yafe zunubanka' ko kuwa a ce, 'Tashi ka yi tafiya?” 24 Amma domin ku sani cewa Dan Mutum yana da
yancin gafarta zunubai a duniya, na ce maka, 'Tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidanka.'” 25 Nan take,
ya tashi a gabansu ya dauki tabarma da yake kwance; sai ya koma gidansa, yana daukaka Allah. 26 Kowa
yana ta mamaki kuma suka daukaka Allah. Suna cike da tsoro, suna cewa, “Yau mun ga abubuwan
al'ajibi.” 27 Bayan wadannan abubuwa sun faru, Yesu ya fito daga can sai ya ga wani mai karban haraji
mai suna Lawi yana zama a wurin karban haraji. Ya ce masa, “Ka biyo ni.” 28 Sai Lawi ya bar komai, ya
tashi, ya bi shi. 29 Lawi kuma ya shirya gagarumar liyafa a gidansa, kuma akwai masu karban haraji da
yawa a nan, da wasu mutane da ke zama a gaban teburin liyafar suna cin abinci tare da su. 30 Amma
Farisawa da Marubuta suka fara korafi ga almajiransa, suna cewa, “Don menene kuna ci da sha tare
da masu karban haraji da mutane masu zunubi?” 31 Yesu ya amsa masu, “Masu lafiya basu bukatar
likita, wadanda ke marasa lafiya kadai ke bukatar likita. 32 Ban zo domin kiran masu adalci ba, amma
na zo ne domin kiran masu zunubi zuwa ga tuba.” 33 Sun ce masa, “Almajiran Yahaya sukan yi azumi da
addu'a, kuma almajiran Farisawa ma sukan yi haka. Amma almajiranka suna ci suna sha?” 34 Yesu ya
ce masu, “Akwai wanda zai sa abokan ango su yi azumi, a lokacin da shi ango yana tare da su? 35 Amma
kwanaki na zuwa wadanda za a dauke ango daga wurinsu, a kwanakin za su yi azumi.” 36 Sai Yesu ya
sake fada masu wani misali. “Babu wanda zai yage kyalle daga sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita
ya dinka tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai yage sabuwar tufar, kuma kyallen daga sabuwar tufar
ba zai dace da kyallen tsohuwar tufar ba. 37 Kuma, babu mutum da zai sa sabon ruwan inabi a cikin

tsofafin salkuna. Idan ya yi haka, sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma ruwan inabin din zai
zube, salkunan kuma za su lallace. 38 Amma dole ne a sa sabon ruwan inabi a sabobin salkuna. 39 Babu
wanda zai yi marmarin sabon ruwan inabi bayan da ya sha tsohon, gama zai ce, “Tsohon ya fi sabon.”

6

1 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa cikin gonar hatsi, almajiransa kuma na karyar zangarkun
hatsin, suna murtsukawa a hanayensu suna ci. 2 Amma wasu daga cikin Farisawa suka ce, “Saboda me
kuke yin abin da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?” 3 Yesu ya amsa masu, ya ce, “Ba ku karanta abin da
Dauda ya yi a lokacin da yake jin yunwa ba, shi da mutanen da ke tare da shi? 4 Ya je cikin gidan Allah,
ya dauki gurasar alfarwa ya kuma ci daga ciki, ya kuma ba mazajen da ke tare da shi su ci, ko da shike ya
halarta ga Firistoci ne kadai su ci.” 5 Sai ya ce masu, “Dan Mutum shi ne Ubangijin asabaci.” 6 Ya kasance
a wata ranar Asabaci ya shiga cikin majami'a ya kuma koya wa mutane a can. Wani mutum na can wurin
wanda hannun damansa ya shanye. 7 Marubuta da Farisawa na kallonsa su ga ko zai warkar da wani a
ranar Asabaci, domin su samu dalilin zarginsa da yin abin da bai cancanta ba. 8 Amma ya san abin da
suke tunani, sai ya ce wa mai shanyeyen hannun, “Tashi, ka tsaya a nan tsakiyar jama'a.” Sai mutumin
ya tashi ya tsaya a nan. 9 Yesu ya ce masu, “Ina tambayar ku, ya halatta a ranar Asabaci a yi nagarta ko
mugunta, a ceci rai ko a hallaka shi? 10 Sai ya dube su duka, ya kuma ce wa mutumin, “Mika hannunka.”
Ya yi haka, sai hannunsa ya koma lafiyayye. 11 Amma suka fusata kwarai, suka yi shawara da junansu
game da abin da za su yi da Yesu. 12 Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisan dutse domin ya yi addu'a.
Ya ci gaba dukan dare yana addua'a ga Allah. 13 Da safiya ta yi, ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya
kuma zabi goma sha biyu daga cikinsu, wadanda ya kira su “Manzanni.” 14 Sunayen Manzannin sune
Siman (wanda ya kuma kira Bitrus) da dan'uwansa, Andrawus, Yakubu, Yahaya, Filibus, Bartalamawus,
15 Matta, Toma, Yakubu dan Halfa, Siman, wanda ake kira Zaloti, Yahuda dan Yakubu, 16 da Yahuda dan
Iskariyoti, wanda ya zama maci amana. 17 Sai Yesu ya gangaro daga dutsen tare da su, suka kuma tsaya
a sarari. Almajiransa da yawa na nan a wurin, tare da mutane da yawa daga Yahudiya da Urushalima,
da kuma bakin tekun Taya da Sidon. 18 Sun zo domin su ji shi, da kuma su sami warkarwa daga dukan
cututukansu. Mutane waddan da ke fama da kazaman ruhohi ma sun sami warkarwa. 19 Dukan taron
jama'ar suna kokarin su taba shi domin ikon warkarwa yana fitowa daga wurinsa, ya kuma warkar da
su duka. 20 Sai ya dubi almajiransa ya ce, “Masu albarka ne ku matalauta, gama Mulkin Allah naku ne.
21 Masu albarka ne ku masu yunwa yanzu, domin za a kosar da ku. Masu albarka ne ku masu kuka a
yanzu, domin za ku yi dariya. 22 Masu albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka nuna maku wariya suna
mai da sunayen ku na mugunta, domin Dan Mutum. 23 Za ku yi farin ciki a ranan nan kuna tsalle domin
murna, domin hakika za ku samu lada mai girma a sama, domin haka kakannin-kakannin su suka yi wa
annabawa. 24 Amma kaitonku mawadata! Domin kun rigaya kun samu ta'aziyar ku. 25 Kaitonku kosassu
a yanzu! Domin za ku ji yunwa nan gaba. Kaitonku masu dariya yanzu! Domin za ku yi makoki kuna
kuka nan gaba. 26 Kaiton ku idan kowadanne mutane suna yabon ku! Domin haka kakannin-kakanninsu
suka yi wa annabawan karya. 27 Amma ina ce maku ku masu saurare na, ku kaunaci magabtanku, ku
kuma aikata nagarta ga wadanda suke kinku. 28 Ku albarkaci masu zaginku, ku kuma yi addu'a ga
wadanda suke wulakanta ku. 29 Wanda ya mare ku a wannan kunci, ku juya masa dayan. Idan wani ya
dauki mayafinka, kada ka hana masa taguwarka. 30 Ku bayar ga duk wanda ya roke ku. Idan wani ya
dauki wani abu da ke naku, kada ku bidi ya mayar da shi. 31 Duk abin da kake so mutane su yi maka,
ka yi masu hakan nan. 32 Idan ka kaunaci masoyan ka ne kadai, me wannan zai amfane ka? Ko masu
zunubi ma na kaunar masoyan su. 33 Idan kuna nuna alheri ga wadan da ke maku alheri kadai, menene
ladan ku a nan? Ko masu zunubi ma na yin hakan nan. 34 Idan kun ba da rancen abubuwa ga mutanen
da kuna sa zuciya zasu mayar maku ne kadai, menene ribar ku a nan? Ko masu zunubi suna ba masu
zunubi rance, suna kuma sa zuciya a mayar masu dadai gwargwado. 35 Amma ku kaunaci magabtan ku,
ku kuma nuna masu alheri. Ku basu rance, kada ku sa zuciya a maido maku, kuma sakamakon ku zai
zama da girma. Za ku zama yayan Mafifici, domin shi da kansa yana nuna jinkai ga marasa godiya da
miyagun mutane. 36 Ku zama masu jinkai, domin Ubanku mai jinkai ne. 37 Kada ku shari'anta, kuma ba
za a shari'anta ku ba. Kada ku kayar, ku ma ba za a kashe ku ba. Ku yafe wa wasu, kuma za a yafe maku.
38 Ku bayar ga wasu, ku ma za a ba ku da yawa. Magwaji dankararre, girgizajje har ya cika yana zuba,
za su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da ku ka yi amfani da shi, da shi za a auna maku. 39 Sai
ya sake basu wani misali, “Makaho yana iya yi wa makaho jagora? Idan ya yi haka, dukansu biyu za su
fada cikin rami, ko ba haka ba? 40 Almajiri baya fin Malaminsa, amma duk wanda ya samu horo sosai zai
zama kamar malaminsa. 41 Don me kake duba dan hakin da ke a idon dan'uwanka, amma ba ka iya ganin
gungumen da ke a idonka ba? 42 Don me za ka ce wa dan'uwanka, 'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da ke
a idonka', bayan kai da kanka ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka ba? Kai munafuki! Ka fara cire
gungumen da ke a idonka, sa'annan za ka gani da kyau yadda zaka cire hakin da ke a idon dan'uwanka.

[43] Domin babu itace mai kyau da ke haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben itace da zai haifi kyawawan
'ya'ya. [44] Domin ana iya sanin ko wani itace ta wurin 'ya'yan da yake bayarwa. Domin mutane basu
kan tsinki 'ya'yan baure a jikin kaya, ko kuwa su dibi inabi daga jikin sarkakkiya. [45] Mutumin kirki,
daga wadatar zuciyarsa ya kan ba da yaya masu kyau, kuma mugu daga cikin muguwar ajiyar zuciyarsa
yake aikata mugunta. Domin daga cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana. [46] Don me kuke ce da ni,
'Ubangiji, Ubangiji', amma ba ku yin biyayya da magana ta? [47] Duk wanda ya zo wurina ya ji kalmomina
ya kuma yi biyayya da su, zan gaya maku yadda yake. [48] Yana kama da mutum da ke gina gida, wanda
ya haka da zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina harshashin gidan sa a kan dutse. Da rigyawa ta zo, sai
ruwa ya buga gidan, amma bai iya girgiza shi ba, domin an gina shi da kyau. [49] Amma duk mutumin da
ya ji kalmomina ya kuma ki biyayya da su, yana kamar mutum wanda ya gina gidansa a kan kasa, babu
harshashi. Amma da ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya rushe, ragargajewar gidan kuma da
girma take.

7

[1] Bayan da Yesu ya gama fadar dukan abubuwan da zai fadi a jin kunnen dukan mutanen, sai ya
shiga Kafarnahum. [2] Bawan wani jarumi, wanda yake kauna, ba shi da lafiya har ma ya kusa mutuwa.
[3] Amma da ya ji labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu dattawan Yahudawa, ya ce a roki Yesu ya zo ya
ceci bawansa daga mutuwa. [4] Sa'adda su ka zo kusa da Yesu, su ka roke shi da gaske, cewa, “Wannan
ya isa ka yi masa haka, [5] saboda shi mai kaunar kasar mu ne, kuma shi ne ya gina mana majami'a. [6] Sai
Yesu ya tafi tare da su. Amma sa'adda ya zo kusa da gidan mutumin, jarumin ya aiki abokansa su ka
ce da shi, “Ubangiji kada ka damu domin ni ban isa ka zo gida na ba. [7] Shi ya sa na ga ban isa in zo
wurinka ba, ka yi magana kadai bawa na kuwa zai warke. [8] Gama ni ma mutum ne mai iko, ina da sojoji
karkashina. Ina iya cewa da wannan, 'Ka je' sai ya tafi, in kuma ce da wani 'ka zo' sai ya zo, in kuma
ce da bawa na, 'Yi kaza,' sai ya yi.” [9] Sa'adda Yesu ya ji haka, ya yi mamakin mutumin, ya juya wajen
taron da su ke biye da shi, ya ce, “Na gaya maku, ko a cikin Isra'ila ban sami wani mai bangaskiya irin
wannan ba” [10] Daga nan wadanda a ka aika, suka dawo gida suka tarar da bawan cikin koshin lafiya.
[11] Wani lokaci bayan wannan, ya zama Yesu yana tafiya wani gari da ake kira Na'im. Almajiransa su na
tare da shi, da kuma taron mutane masu yawa. [12] Sa'adda ya kusa da kofar garin, sai ga wani matacce
ana dauke da shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa. Ita kuwa gwauruwa ce, mutane da dama
daga cikin gari suna tare da ita. [13] Da ganin ta, sai Ubangiji ya cika da tausayi a game da ita ya ce da
ita, “Kada ki yi kuka.” [14] Sai ya zo ya taba makarar, sai masu dauke da shi su ka tsaya. Ya ce 'Saurayi
na ce ma ka ka tashi.” [15] Sai mataccen ya tashi ya fara yin magana. Sai Yesu ya ba mahaifiyar danta.
[16] Sai tsoro ya kama su duka. Su ka kama yabon Allah, su na cewa, “An ta da wani annabi mai girma a
cikinmu” kuma “Allah ya dubi mutanensa.” [17] Wannan labari na Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya
da yankuna da su ke kewaye. [18] Almajiran Yahaya suka gaya masa dukan wadannan abubuwa. [19] Sai
Yahaya ya kira biyu daga cikin almajiransa, ya aike su wurin Ubangiji, suka ce da shi, “Kai ne mai zuwan
nan, ko akwai wani wanda za mu saurari zuwansa?” [20] Sa'adda suka zo kusa da Yesu, sai mutanen suka
ce, “Yahaya Mai Baftisma, ya aiko mu, mu tambaya, “Kai ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu
saurari zuwansa?” [21] A cikin wannan lokaci, ya warkar da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli
da miyagun ruhohi. Makafi da yawa sun sami ganin gari. [22] Yesu, ya amsa ya ce masu, “Bayan kun tafi,
ku ba Yohanna rahoton abin da ku ka ji da abin da ku ka gani. Makafi suna ganin gari, guragu suna
tafiya, ana kuma tsarkake kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu, ana gaya wa matalauta labari
mai dadi. [23] Mai albarka ne mutumin da ya tsaya a kan ba da gaskiya gare ni saboda ayukan da na ke yi.”
[24] Bayan da mutanen da Yahaya ya aiko suka tafi, Yesu ya fara yi wa taron magana game da Yahaya. “Me
ku ka tafi ku gani a cikin hamada, ciyawa wadda iska ta ke girgizawa? [25] Amma me ku ka tafi domin ku
gani, mutum mai saye da tufafi masu taushi? Duba mutanen da su ke saye da tufafi masu daraja, kuma
suna rayuwa cikin jin dadi suna fadar sarakuna. [26] Amma me ku ka tafi domin ku gani, annabi ne? I,
ina gaya ma ku, ya ma fi annabi. [27] Wannan shine wanda aka rubuta a kansa, “Duba, ina aika manzo
na a gabanka, wanda za ya shirya maka hanya a gabanka. [28] Ina gaya maku, a cikin wadanda mata
suka haifa, ba wanda ya fi Yahaya girma. Duk da haka, wanda ya fi kankanta a mulkin Allah, ya fi shi
girma. [29] Sa'anda dukan mutane suka ji haka, har da ma su karbar haraji, suka shaida Allah mai adalci
ne. Su na cikin wadanda Yahaya ya yi wa baftisma. [30] Amma Farisawa da wadanda su ke kwararru a
cikin shari'ar Yahudawa, wadanda ba shi ne ya yi masu baftisma ba, suka yi watsi da hikimar Allah don
kansu. [31] Sa'annan Yesu ya ce, “Da me zan kamanta mutanen wannan zamani? Da me suka yi kama?
[32] Suna kama da yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda suke magana da junansu suna cewa, “Mun yi
maku busa, ba ku yi rawa ba. Mun yi makoki, ba ku yi kuka ba.” [33] Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa ba,
bai sha ruwan inabi ba, amma ku ka ce, 'Aljani ne yake mulkinsa. [34] Dan Mutum, ya zo, yana ci, yana
sha, amma, kuka ki shi, kuna cewa dubi mutum mai hadama, mai shan ruwan inabi da yawa, abokin

masu karbar haraji da masu zunubi! 35 Amma hikimar Allah tana shaidar dukan 'yayanta.” 36 Wata rana
wani Bafarise, ya roki Yesu ya je ya ci abinci tare da shi. Bayan da Yesu ya shiga gidan Bafarisen, ya
zauna a teburi domin ya ci abinci. 37 Sai ga wata mace mai zunubi, ta fito daga cikin birni. Sa'anda ta
ji labari Yesu yana gidan Bafarisen, domin ya ci abinci. Ta dauki tandun mai na alabastar mai kamshi.
38 Ta tsaya kusa da Yesu tana kuka. Ta fara jika kafafunsa da hawayenta, tana shafe kafafunsa da gashin
kanta. Tana yi wa kafafunsa sumba, tana shafe su da turare. 39 Sa'anda Bafarisen da ya gaiyaci Yesu,
ya ga haka, sai ya yi tunani a cikin ransa, da cewa, “In da wannan mutum annabi ne, da ya gane ko
wacce irin mace ce, wannan da take taba shi, ita mai zunubi ce.” 40 Yesu ya amsa ya ce masa, “Siman,
ina so in gaya maka wani abu.” Ya ce, “malam sai ka fadi!” 41 Yesu ya ce, “wani mutum mai ba da bashi
yana bin wadansu mutane su biyu kudi, yana bin dayan sule dari, dayan kuma yana bin sa sule hamsin.
42 Da yake ba su da kudin da za su iya biyan sa, sai ya yafe masu, su duka biyu. A cikin su biyu, wanne
ne zai fi nuna kauna ga wannan mutum?” 43 Siman ya amsa ya ce, “Ina tsammani wanda ya yafe wa
kudi da yawa.” Yesu ya amsa ya ce masa, “Ka shari'anta dai dai.” 44 Yesu ya juya wajen matar, ya ce da
Siman, “Ka ga matan nan. Na shiga gidanka. Ba ka ba ni ruwa domin kafafuna ba, amma ita ta ba ni, da
hawayenta ta wanke kafafuna, ta kuma shafe su da gashin kanta. 45 Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma
ita ta yi, tun sa'adda na shigo nan ba ta dena sumbatar kafafuna ba. 46 Kai ba ka shafe kai na da mai ba,
amma ita ta shafe kafafuna da turare. 47 Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi da yawa ta bayar da
mai yawa, ta kuma nuna kauna mai yawa. Amma shi wanda aka gafarta wa kadan, ya kuma nuna kauna
kadan.” 48 Daga nan sai ya ce mata, “An gafarta zunubanki.” 49 Wadanda su ke a nan zaune tare da shi
suka fara magana da junansu, “Wanene wannan wanda har yake gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da
matar, “Bangaskiyarki ta cece ki. Ki tafi da salama.”

8

1 Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha biyu, su ka zagaya cikin birane da kauyuka dabam dabam,
suna wa'azi da shelar labari mai dadi game da mulkin Allah, 2 mata da yawa wadanda Yesu ya warkar
daga aljanu da cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A cikinsu akwai Maryamu wadda a ke ce da ita
Magadaliya, wadda ya fitar da aljanu bakwai daga cikinta, 3 da Yuwana matar Kuza wakilin Hirudus,
da Suzanatu da kuma wasu mata da yawa. Daga abin hannunsu suka tanada masu. 4 Wata rana aka
tara taron mutane da yawa, saboda mutane su na zuwa daga birane da yawa domin su ga Yesu. Ya yi
magana dasu cikin misali. 5 “Wani mai shuka ya tafi domin ya shuka iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu
iri suka fada a kan hanya. Sai mutane suka tattake su, tsuntsaye kuma suka tsince wadansu suka cinye.
6 Wadansu kuma suka fada a kan duwatsu inda babu kasa da yawa. Da suka tsaro suka fara girma, sai nan
da nan suka bushe saboda babu laima a wurin. 7 Wadansu irin kuma suka fada inda yake da kayayuwa.
Tsiretsiren kayayuwan suka fito tare da irin da aka shuka, suka shake su yadda basu iya yin girma ba.
8 Amma wadansu irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka yi girma sosai suka ba da anfani da yawa,
har rubi dari.” Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, sai ya yi kira gare su, “Duk mai kunnen ji,
bari ya ji.” 9 Sai almajiran Yesu suka tambaye shi ya gaya ma su ma'anar labarin. 10 ya ce da su, “Ku aka
ba dama ku gane boyayyun abubuwa, na mulkin Allah. Amma ga sauran mutane ina yi masu magana
cikin misalai, 'Domin ko da sun gani ba za su gane ba, kuma ko da sun ji ba za su fahimta ba.” 11 To
ga ma'anar misalin. Irin shi ne maganar Allah. 12 Irin da ya fada a kan hanya sune mutanen da suka ji
maganar Allah amma daga baya sai shedan ya zo ya dauke maganar daga cikin hankulansu, domin kada
su bada gaskiya su tsira. 13 Sa'annan, wadanda suka fada kan duwatsu sune mutanen da, da zarar sun
ji maganar, sukan karbe ta da murna, amma ba su da sauyu; su kan bada gaskiya na dan lokaci kadan
kawai, da zaran gwaji ya same su sai su ridda. 14 Irin da suka fada cikin kayayuwa, sune mutanen da
suka ji maganar, amma da suka ci gaba da rayuwa, sai suka bari matsalolin rayuwa kamar dukiya da jin
dadin rayuwa suka fi karfinsu, sai ya zama ba su iya bada 'ya'yan da suka yi girma ba. 15 Amma irin da
suka fada a kan kasa mai kyau, wadannan sune mutanen da suka ji maganar, suka karbe ta da gaskiya
da zuciya daya, sun rike ta kam-kam, suna jimrewa wurin ba da 'ya'ya. 16 Ba mai kunna fitila, ya rufe ta
da kasko, ko su sa ta a karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin zaman ta domin duk wanda ya shigo
ya iya ganin hasken ta. 17 Babu abin da yake a boye wanda ba za a tone shi ba, ko wani asiri da ba za ya
fito fili a san shi ba. 18 Ku yi hankali da yadda kuke ji, domin duk mai abu, shi za a kara wa, kuma duk
mara abu, dan kadan da yake tunani yana da shi ma, za a dauke.” 19 Sai mahafiyar Yesu da 'yan'uwansa,
su ka zo wurinsa, amma ba su iya zuwa ko kusa da shi ba saboda taron jama'a. 20 Sai wani ya gaya masa,
“Ga mahaifiyarka da 'yan'uwanka, su na tsayuwa a waje, su na son ganin ka.” 21 Amma Yesu ya amsa ya
ce ma su, “Mahaifiyata da 'yan'uwana sune wadanda suke jin maganar Allah, suke yin biyayya da ita.”
22 Wata rana kuma Yesu ya shiga cikin jirgin ruwa, shi da almajiransa. Ya ce masu, “Ina so mu je dayan
ketaren tafkin.” Sai su ka fara tafiya domin su ketare tafkin. 23 Amma sa'adda su ke tafiya sai Yesu ya
yi barci, sai wata iska mai karfi ta taso cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya fara cika da ruwa, kuma su

na cikin hatsari. 24 Sai almajiran Yesu su ka zo su ka tashe shi daga barci. Suka ce da shi, “Ya Shugaba!
Ya Shugaba! Za mu mutu!” Sai ya tashi ya umarci iskar, sai iskar mai hauka da tumbatsar ruwan sun
tsaya tsit. 25 Daga nan sai ya ce da su, “Ina bangaskiyar ku?” Almajiran suka tsorata suka yi mamakin
abin da ya faru nan take. Suka ce wa junansu, “Wanene wannan wanda har zai ba iska da ruwa umarni
kuma su yi masa biyayya?” 26 Suka zo yankin Garasinawa, wanda ke kusa da Gallili. 27 Sa'adda Yesu ya
sauka kasa, sai wani mutum daga wannan yankin ya tarbe shi. Wannan mutum kuwa yana da aljanu.
Mutumin ya dade ba ya sa tufafi, kuma ba ya zama a gida. Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya
ke zama. 28 Sa'adda ya ga Yesu, mutumin ya yi ihu da karfi, ya rusuna a gabansa da babban murya
ya ce, “Me zan yi da kai, Yesu, Dan Allah Madaukaki? Ina rokonka, kada ka ba ni azaba!” 29 Domin
Yesu ya umarci aljanun su fita daga cikinsa, domin sau da dama aljanun sukan kama shi. Ko an daure
mutumin da sarkoki an kuma tsare shi, yakan tsuttsunke su, kazaman ruhohin sukan kora shi cikin jeji.
30 Sa'annan Yesu ya tambaye shi, “Yaya sunanka?” Sai ya ba da amsa, “Suna na dubbai.” Ya ce haka ne
domin aljanu da yawa sun shiga wannan mutum. 31 Aljanun suka yi ta rokon Yesu kada ya ummarce
su su shiga cikin rami mai zurfi. 32 Akwai babban garken aladu su na kiwo a kan tsauni kusa da wurin.
Aljanun suka roki Yesu da ya barsu su shiga cikin aladun, shi kuwa ya yarda masu. 33 Aljanun suka bar
mutumin suka shiga cikin aladun, sai garken aladun suka gangara kwari suka fada cikin tafkin, suka
nutse. 34 Lokacin da mutanen da su ke kiwon aladun suka ga abin da ya faru, sai suka gudu! Suka ba da
rahoton abin da ya faru ga mutanen cikin gari da na wannan kewayen. 35 Don haka, mutanen da suka ji
haka suka tafi domin su ga abin da ya faru, suka zo wurin da Yesu yake, suka ga mutumin wanda aljanu
suka fita daga cikinsa. Suka ga ya na sanye da tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya kama su.
36 Mutanen da suka ga abin da ya faru, suka gaya wa wadansu yadda aka warkar da mutumin da aljanu
suke iko da shi. 37 Sai dukan mutane wadanda suke cikin yankin Garasinawa da wadanda suke kewaye,
suka roki Yesu da ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun ji tsoro kwarai da gaske. Daga nan Yesu
da almajiransa suka shiga cikin jirgin ruwa suka koma. 38 Mutumin wanda aljanu suka fita daga cikinsa,
ya roki Yesu cewa, “Ka barni in tafi tare da kai!” Amma Yesu ya sallame shi cewa, 39 “Ka koma gida ka
gaya wa mutanen ka abubuwa masu girma wadanda Allah ya yi maka.” Daga nan sai mutumin ya tafi
yana ta gayawa dukan mutanen birnin game da abubuwan da Yesu ya yi masa. 40 Sa'adda Yesu ya dawo,
mutanen suka marabce shi, gama, dukansu suna jiransa. 41 Sai ga wani mutum mai suna Yayirus, daya
daga cikin shugabannin majami'a, ya zo kusa da Yesu ya rusuna da kansa a kasa. Ya roke shi domin ya
zo gidansa, 42 saboda diyarsa mai kimanin shekara goma sha biyu ta na bakin mutuwa, kuma ita kadai
ce diya a gare shi. Amma sa'adda yake tafiya, taron mutane da yawa suna matsa shi. 43 Akwai wata
mace a nan wadda take zubar jini har shekara goma sha biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin likitoci,
domin su warkar da ita amma ba wanda ya iya warkar da ita. 44 Sai ta biyo ta bayan Yesu ta taba habar
rigarsa. Nan take sai zubar jinin ya tsaya. 45 Yesu ya ce, “Wanene ya taba ni?” Wadanda suke kewaye
da shi, kowa ya ce bai taba shi ba, Bitrus ya ce, “Shugaba, mutane da yawa suna ta taruwa kewaye da
kai suna ta matsowa kusa da kai.” 46 Amma Yesu ya ce, “Na sani, wani ya taba ni, domin iko ya fita
daga wurina.” 47 Sa'adda matar ta gane cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa cikin tsoro. Ta
durkusa a gaban Yesu, ta fada a gaban dukan jama'a dalilin da ya sa ta taba shi kuma nan da nan ta
warke. 48 Sai ya ce da ita, “Diya, bangaskiyarki ta warkar da ke. Tafi cikin salama.” 49 Yana cikin yin
magana, wani daga cikin gidan shugaban majami'ar ya zo, ya ce, “Diyarka ta riga ta mutu, kada ka dami
malam.” 50 Amma sa'adda Yesu ya ji haka, sai ya ce da shi, “Kada ka ji tsoro. Ka bada gaskiya za ta rayu.”
51 Sa'adda ya zo gidan, bai bar kowa ya shiga gidan tare da shi ba sai Bitrus da Yahaya da Yakubu, da
mahaifiyar yarinyar da babanta. 52 Dukan mutane a wurin, suna ta kuka da karfi saboda sun damu da
yarinyar ta mutu. Amma Yesu ya ce da su, “Ku dena kuka! Ba mutuwa ta yi ba! Barci ta ke yi kawai!”
53 Mutanen suka yi ma sa dariyan reni, saboda sun sani yarinyar ta mutu. 54 Amma ya kama hannun
ta yayi kira cewa, “Yarinya, na ce ki tashi!” 55 Nan da nan ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce
masu su ba ta wani abu ta ci. 56 Iyayenta suka yi mamaki, amma Yesu ya ce da iyayen kada su gaya wa
kowa abin da ya faru.

9

1 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko su fitar da kowanne irin aljani, su kuma warkar da
cututtuka daga mutane. 2 Ya aike su, su yi wa'azin mulkin Allah, su kuma warkar da marasa lafiya. 3 Ya
ce masu, “Kada ku dauki komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada ku dauki sanda, ko jakar matafiyi,
ko gurasa, ko kudi - Kada ma ku dauki taguwa biyu. 4 Dukan gidan da ku ka shiga, ku zauna a gidan har
zuwa lokacin da za ku tafi daga wannan yankin. 5 Dukan wadanda ba su marabce ku ba, sa'adda ku ke
barin wannan gari, ku karkabe kurar kafufunku a matsayin shaida a kansu.” 6 Daga nan sai almajiran
suka tafi zuwa cikin kauyuka, suka yi ta shelar bishara, su na warkar da mutane a ko'ina. 7 Ana nan
Hirudus, mai mulki, ya ji labarin dukan abubuwan da su ke faruwa. Ya yi mamaki saboda wadansu

mutane suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne ya sake dawowa da ransa. [8] Wadansu kuma suna cewa,
annabi Iliya ne ya sake bayyana, wadansu kuma suna cewa daya daga cikin annabawa na da can ne ya
sake bayyana da rai. [9] Hirudus ya ce, "Ba zai yiwu Yahaya ne ba, domin na datse masa kai. To, wanene
wannan da ni ke jin wadannan abubuwa a kansa?" Daga nan sai ya cigaba da neman hanyar da zai ga
Yesu. [10] Sa'adda manzannin suka dawo daga tafiyarsu, suka gaya wa Yesu dukan abubuwan da suka yi.
Daga nan sai ya dauke su domin su tafi tare da shi zuwa garin Baitsaida. [11] Amma sa'adda taron suka
ji inda Yesu ya tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce su ya yi masu jawabi a kan mulkin Allah, kuma ya
warkar da wadanda su ke bukatar warkarwa. [12] Da yake yamma ta fara yi, sai almajiransa goma sha
biyu suka zo suka ce da shi, "Idan ka yarda ka sallami wannan babban taron mutane dominsu shiga
cikin kauyuka, da ke kewaye da gonaki, dominsu sami abinci da wuraren da za su kwana, da yake mu
na nan a wurin da ba kowa." [13] Amma sai ya ce da su, "Ku ba su abin da za su ci." Suka amsa masa,
"Dukan abin da muke da shi shine, 'Yan dunkulen gurasa biyar da 'yan kifaye guda biyu, ba za mu iya
zuwa mu sawo abincin da zai ishi mutanen nan su duka ba." [14] Mutanen da suke wurin sun kai kimanin
mazaje dubu biyar. Sai Yesu ya ce da almajiran, "Ku ce da mutanen su zauna kungiya-kungiya, mutane
hamsin a kowacce kungiya." [15] Sai almajiran suka yi haka, dukan mutanen suka zauna. [16] Ya dauki
dunkulen gurasan guda biyar, da kifin guda biyu, yana dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan
ya gutsuttsura, ya ba almajiran domin su rarraba wa mutane. [17] Dukansu suka ci kowa ya koshi. Daga
nan almajiran suka tattara sauran abin da ya rage, har kwanduna goma sha biyu suka cika! [18] Wata
rana Yesu yana yin addu'a shi kadai, sai almajiransa suka zo sai ya tambaye su, "Wa mutane suke cewa
da ni?" [19] Suka amsa, "Wadansu suna cewa, Yahaya mai yin Baftisma, wadansu suna cewa kai annabi
Iliya ne, har yanzu wadansu suna cewa kai wani cikin annabawa na da can ne ya dawo da rai." [20] Ya
tambaye su, "Ku fa? Wa kuke cewa da ni?" Bitrus ya amsa, "Kai Almasihu ne wanda ya zo daga wurin
Allah." [21] Sai Yesu ya gargade su da karfi, kada su gayawa kowa haka tukuna. [22] Sa'annan ya ce, "Dan
Mutum dole ya sha wahalar abubuwa da yawa; dattawa za su ki shi da manyan fristoci da marubuta,
sa'annan za a kashe shi. Bayan kwana uku, za a tashe shi da rai." [23] Sai ya ce da su duka, "Dukan wanda
ya ke so ya biyo ni, dole ne ya yi musun kansa, ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo ni. [24] Dukan
wanda yake so ya ceci ransa, za ya rasa shi, amma dukan wanda ya ba da ransa domina, za ya cece shi.
[25] Wacce riba mutum zai samu idan ya sami duniya duka, amma ya rasa ransa? [26] Dukan wanda yake jin
kunya ta da magana ta, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa, sa'adda ya dawo cikin darajarsa da darajar Uba
da ta mala'iku masu tsarki. [27] Amma ina gaya maku wannan tabbas, wadansu cikinku da ke nan tsaye,
ba za su mutu ba sai sun ga mulkin Allah." [28] Kwana takwas bayan Yesu ya fadi wadannan kalmomi, sai
ya dauki Bitrus da Yahaya da Yakubu, ya hau kan dutse domin ya yi addu'a a can. [29] Sa'anda ya ke yin
addu'a sai yanayin fuskar sa ya canza sosai, tufafinsa kuma suka yi sheki da haske kamar walkiya. [30] Nan
da nan sai ga mutane biyu suna magana da shi, wato Musa da Iliya. [31] Suka bayyana da daraja kewaye da
su, suka yi magana da Yesu a kan tafiyarsa wadda za ta zo ba da dadewa ba a cikin Urushalima. [32] Bitrus
da almajiran da suke tare da shi barci mai nauyi ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su suka ga daukakar
Yesu; kuma suka ga mutanen su biyu da ke tsaye tare da shi. [33] Sa'adda Musa da Iliya suke shirin su bar
wurin Yesu, sai Bitrus ya ce, "Ya shugaba, ya yi kyau da muke a nan. Zai yi kyau mu yi runfuna uku,
daya dominka, daya domin Musa, daya kuma domin Iliya." Amma hakika bai san abin da ya ke fadi ba.
[34] Sa'adda yake fadin haka sai wani girgije ya zo ya rufe su. Sai suka ji tsoro sa'adda girgijen ya kewaye
su. [35] Sai ga wata murya daga cikin girgijen tana cewa, "Wannan Dana ne wanda na zaba, ku ji shi."
[36] Sa'adda muryar ta gama magana, Yesu yana nan shi kadai. Suka yi shiru ba su iya cewa kome ba a
kan abin da suka gani a kwanakin nan. [37] Washe gari, da suka sauko daga kan dutsen, sai taron mutane
da yawa suka zo wurinsa. [38] Nan da nan, wani mutum daga cikin taron mutanen ya yi magana da karfi,
"Mallam, kayi wani abu dominka taimaki da na, shi kadai ne gare ni. [39] Mugun ruhu ya kan hau kansa,
ya sa shi ya yi ta magowa. Ya kan girjiza shi da karfi ya sa bakinsa ya yi ta kumfa. Da kyar ya ke rabuwa
da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan ba bayan da ya bar shi. [40] Na roki almajiran ka su umurci
mugun ruhun ya fita daga cikinsa, amma ba su iya ba!" [41] Yesu, ya amsa, ya ce, "Ku karkatattun tsara
marasa bangaskiya, har yaushe zan zauna da ku ina jimrewa da ku? "Kawo yaronka anan." [42] Sa'adda
yaron yake zuwa, sai mugun ruhun ya fyada yaron a kasa, ya jijjiga shi sosai. Amma Yesu ya tsauta
wa mugun ruhun, ya warkar da yaron. Sa'annan ya mika yaron wurin mahaifinsa. [43] Dukansu suka yi
mamaki da girman ikon Allah. Amma sa'anda suke ta yin mamaki a kan dukan al'ajiban da ya yi, ya ce
da almajiransa, [44] "Ku saurara da kyau a kan abin da zan gaya maku, ba da dadewa ba za a bada Dan
Mutum ga mutane." [45] Amma almajiran ba su gane abin da yake nufi da haka ba, an hana su fahimta,
domin kada su gane abin da ya ke nufi tukuna, kuma suna jin tsoron su tambaye shi. [46] Wani lokaci,
almajiran suka fara gardama a tsakaninsu game da wanene za ya zama mafi girma a cikinsu. [47] Amma
Yesu ya san abin da suke tunani a zuciyarsu, sai ya kawo dan karamin yaro ya tsaya a kusa da shi, [48] sai

ya ce da su, “Idan wani ya karbi dan karamin yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake da ya karbe ni.
Idan kuma wani ya karbe ni, ya karbi wanda ya aiko ni kenan. Wanda yake mafi kankanta a cikinku, shi
ne mafi mahimmanci.” 49 Yahaya ya amsa yace, “Ya shugaba, mun ga wani mutum yana ba miyagun
ruhohi umarni su fita daga cikin mutane da sunanka. Sai muka ce da shi ya dena yin haka saboda baya
tare da mu.” 50 Amma Yesu ya ce, “Kada ku hana shi yin haka, domin dukan wanda ba ya gaba da ku,
yana tare da ku.” 51 Sa'adda rana ta kusato da zai hawo zuwa sama, ya kudurta sosai zai tafi Urushalima.
52 Ya aiki wadansu manzanni su shirya wuri dominsa kafin ya zo. Suka shiga wani kauye a cikin kauyen
Samariya domin su shirya masa wuri a can. 53 Amma mutanen can ba su karbe shi ba tun da ya ke
Urushalima zai tafi. 54 Sa'adda biyu daga cikin almajiransa, wato Yakubu da Yahaya suka ga haka, suka
ce, “Ubangiji, kana so mu umarci wuta ta sauko daga sama, ta hallaka su?” 55 Amma, ya juya ya tsauta
masu. 56 Sai suka tafi wani kauye dabam. 57 Da suna cikin tafiya a kan hanya, sai wani mutum ya ce
da shi, “Zan bi ka dukan inda za ka tafi.” 58 Yesu ya amsa masa, “Dila suna da ramuka a kasa inda za
su shiga, tsuntsaye kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi da inda zai kwanta.” 59 Yesu, ya ce
da wani mutumin kuma, “Ka biyo ni.” Amma mutumin ya ce, “Ubangiji, ka bari in koma gida in bizine
mahaifina tukuna.” 60 Amma Yesu ya ce masa, “Ka bar matattu su bizine matattunsu; amma kai ka tafi
ka yi wa mutane shelar mulkin Allah a ko'ina.” 61 Wani kuma ya ce, “Ubangiji zan tafi tare da kai, amma
bari in je gida inyi ban kwana da mutanena tukuna.” 62 Yesu ya ce da shi, “Dukan wanda ya fara huda
a gonarsa idan ya dubi baya, bai isa ya shiga mulkin Allah ba.”

10

1 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya sake nada wadansu saba'in ya aike su biyu biyu, domin su
tafi kowanne birni da wurin da yake niyyan zuwa. 2 Ya ce da su, “Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan
sun yi kadan. Saboda haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin, domin ya aiko da ma'aikata cikin
gonarsa. 3 Ku tafi, duba na aike ku kamar 'yan raguna cikin kyarkyetai. 4 Kada ku dauki jakan kudi,
ko jakar matafiyi, ko takalma, kada ku gai da kowa a kan hanya. 5 Dukan gidan da ku ka shiga, ku fara
cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan gida.' 6 Idan akwai mutum mai salama a gidan, salamar ku za
ta kasance a kansa, amma idan babu, salamar ku za ta dawo wurinku. 7 Ku zauna a wannan gidan, ku
ci ku sha abin da suka tanada maku. Gama ma'aikaci ya wajibci ladansa. Kada ku bi gida gida. 8 Dukan
birnin da ku ka shiga kuma sun karbe ku, ku ci abin da suka sa a gabanku. 9 Ku warkar da marasa lafiyar
da ke wurin. Ku ce da su, 'Mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 10 Amma dukan birnin da ku ka shiga, idan
ba su karbe ku ba, ku tafi cikin titunansu, ku ce, 11 'Ko kurar birninku da ta like a kafafunmu, mun
karkabe maku ita a matsayin shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 12 Na
gaya maku, a ranar shari'a Saduma za ta fi wannan birni samun sauki. 13 Kaiton ki, Korasinu! Kaiton
ki, Baitsaida! Ayyuka masu girma da aka yi a cikinku, da an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba
tuntuni a zaune cikin toka da tufafin makoki. 14 Amma a ranar shari'a Taya da Sidon za su fi ku samun
sauki. 15 Ke kuma Kafarnahum, kina tsammani har zuwa sama za a daukaka ki? Babu, za a gangarar
dake har zuwa hadas. 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni, wanda ya ki ku, ya ki ni, kuma wanda ya ki
ni, ya ki wanda ya aiko ni.” 17 Su saba'in din suka dawo da murna, suna cewa, “Ubangiji, har ma aljanu
suna yi mana biyayya, a cikin sunanka.” 18 Sai Yesu ya ce masu, “Na ga Shaidan yana fadowa daga sama
kamar walkiya. 19 Duba, na ba ku iko ku taka macizai da kunamai, da kuma kan dukan ikon magabci,
kuma ba zai iya yin illa a gareku ba ko kadan. 20 Amma duk da haka kada ku yi murna a kan wannan
kadai cewa ruhohi suna yi maku biyayya, amma ku yi murna domin an rubuta sunayenku a cikin sama.”
21 Cikin wannan lokacin, ya yi farin ciki kwarai cikin Ruhu Mai Tsarki, ya ce, “Na ba ka girma, ya Uba,
Ubangijin sama da kasa. Domin ka rufe wadannan abubuwa daga masu hikima da ganewa, ka bayyana
su ga wadanda ba koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba gama haka ne ya gamshe ka.” 22 Dukan
abu, Ubana ya damka su gare ni, kuma babu wanda ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda ya san Uban,
sai Dan. Sai kuma wanda Dan ya yi niyyar ya bayyana Uban a gareshi.” 23 Ya juya wajen almajiran, ya
ce da su a kadaice, “Masu albarka ne su wadanda suka ga abin da kuke gani. 24 Na fada maku, annabawa
da yawa, da sarakuna da yawa sun so da sun ga abubuwan da kuke gani, amma ba su gani ba. Kuma sun
so da sun ji abubuwan da kuke ji, amma ba su ji su ba.” 25 Sai ga wani malamin shari'ar Yahudawa, ya
zo ya gwada shi da cewa, “Malam, me zan yi domin in gaji rai na har abada?” 26 Sai Yesu ya ce masa,
“Yaya kake karanta abin da aka rubuta cikin shari'a?” 27 Ya amsa ya ce,”Dole ne ka kaunaci Ubangiji
Allah da dukan zuciyarka, da dukan ranka da dukan karfinka, da dukan lamirinka. Ka kuma kaunaci
makwabcinka kamar kanka.” 28 Yesu ya ce ma sa, “Ka amsa daidai, idan ka yi haka za ka rayu.” 29 Amma,
malamin ya na so ya 'yantar da kansa, sai ya ce da Yesu, “To, wanene makwabcina?” 30 Ya amsa ya ce,
“Wani mutum yana tafiya daga Urushalima za shi Yariko. Sai ya fada hannun mafasa, suka tube shi,
suka kwace dukan abin da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka bar shi kamar matacce. 31 Ya zama
sai ga wani firist ya na bin wannan hanya, da ya gan shi sai ya bi ta gefe daya ya wuce. 32 Haka kuma

sai ga wani Balawi, sa'adda ya zo wurin, ya gan shi sai ya bi ta wani gefe ya wuce shi. 33 Amma wani
Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin da mutumin yake, sa'adda ya ga mutumin sai tausayi ya
kama shi. 34 Ya zo inda mutumin yake, ya daure masa raunukan da aka ji masa, yana shafa masu mai da
ruwan inabi. Ya dora shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin kwana, ya kula da shi 35 Washegari ya kawo
dinari biyu, ya ba mai wurin kwanan ya ce 'Ka kula da shi, idan ma ka kashe fiye da haka, idan na dawo
zan biya ka.' 36 A cikinsu ukun nan, wanene kake tsammani makwabcin wannan mutum da ya fada
hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya ce, "Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace masa, "Ka je
kai ma ka yi haka." 38 Sa'adda suke tafiya, sai ya shiga cikin wani kauye, sai wata mata mai suna Marta
ta marabce shi a gidanta. 39 Tana da 'yar'uwa mai suna Maryamu, wadda ta zauna a kafafun Ubangiji
tana jin abin da yake fadi. 40 Amma ita Marta ta na ta kokari ta shirya abinci. Sai ta zo wurin Yesu ta ce,
"Ubangiji, ba ka damu ba 'yar'uwata ta bar ni ina ta yin aiki ni kadai? Ka ce da ita ta taya ni." 41 Amma
Ubangiji ya amsa ya ce da ita, "Marta, Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa, 42 amma abu daya ne
ya zama dole. Maryamu ta zabi abu mafi kyau, wanda ba za a iya kwace mata ba."

11

1 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani wuri, sai daya daga cikin almajiransa yace da shi,
"Ubangiji, ka koya mana yin addu'a kamar yadda Yahaya ya koya wa almajiransa." 2 Yesu ya ce ma
su, "Sa'anda ku ke yin addu'a ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya zo. 3 Ka ba mu abin da za
mu ci a kowacce rana. 4 Gafarta mana zunubanmu, kamar yadda muke gafarta ma wadanda suke mana
laifi. Kada ka kai mu cikin jaraba.'" 5 Yesu ya ce masu, "Wanene a cikinku idan yana da aboki, za ya
je wurinsa da tsakar dare ya ce masa, ''Aboki, ka ba ni rancen dunkulen gurasa guda uku, 6 da ya ke
wani abokina ya iso yanzu daga tafiya, kuma ba ni da abin da zan ba shi ya ci,' 7 Sai wanda yake ciki, ya
amsa, ya ce, 'Kada ka dame ni. Na riga na rufe kofa ta, kuma ni da yarana mun riga mun kwanta. Ba zan
iya tashi in ba ka gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya ba ka gurasar ba, a matsayin abokinsa,
ba ka ji kunya ba, ka nace da rokonsa, za ya tashi ya ba ka dukan yawan gurasar da kake bukata. 9 Ni
kuma ina ce maku, ku roka za a ba ku; ku nema za ku samu; ku kwankwasa za a bude maku. 10 Domin
dukan wanda yake roko ya na karba; dukan wanda ya ke nema kuma yana samu; kuma wanda yake
kwankwasawa, za a bude masa. 11 Wanne uba ne a cikinku, idan dansa ya tambaye shi kifi, zai ba shi
maciji a maimakon kifi? 12 Ko kuwa idan ya tambaye shi kwai, za ya ba shi kunama? 13 To, da yake ku
da kuke masu mugunta kun san ku ba 'yanyan ku abu mai kyau. Yaya fa ga Ubanku wanda yake cikin
sama, za ya ba da Ruhu Mai Tsarki ga wadanda suka roke shi?" 14 Wani lokaci, Yesu yana fitar da wani
beben aljani. Sa'adda aljanin ya fita, sai mutumin da yake bebe ya yi magana. Sai taron mutanen suka
yi mamaki! 15 Amma, wadansu daga cikin mutanen suka ce, "Da ikon Ba'alzabuba sarkin aljanu ne yake
fitar da aljanu." 16 Wadansu suka gwada shi, suka nemi ya nuna masu wata alama daga sama. 17 Amma
Yesu da yake ya san tunaninsu, ya ce da su, "Dukan mulkin da ya rabu biyu, gaba da kansa, ya rushe
kenan, kuma idan gida ya rabu biyu, gaba da kansa za ya fadi. 18 Idan Shaidan ya rabu biyu gaba da
kansa, ta yaya mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun ce ina fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. 19 Idan
ni na fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba, ta wurin wa wadanda suke bin ku suke fitar da aljanu? Saboda
haka, su ne zasu zama masu yi maku shari'a. 20 Amma idan daga wurin Allah na ke fitar da aljanu, to,
ya zama ke nan mulkin Allah ya zo wurinku. 21 Idan mutum mai karfi, mai kayan fada ya tsare gidansa,
kayansa za su tsira. 22 Amma idan wani mutum wanda ya fi shi karfi ya zo ya ci nasara a kansa, zai dauke
kayan fadan daga wurin mutumin, kuma ya kwashe kayansa. 23 Wanda ba ya tare da ni, gaba da ni ya
ke yi, kuma wanda ba ya tattarawa tare da ni, watsarwa yake yi. 24 Idan kazamin ruhu ya fita daga cikin
mutum, ya kan bi ta wurin busassun wurare yana neman wurin da zai huta. Idan bai samu ba sai ya ce,
'Bari in koma gidana inda na baro. 25 Sa'adda ya dawo, ya tarar an share gidan, an kuma gyara shi tsaf.
26 Sai ya je ya dauko wadansu aljanu guda bakwai wadanda su ka fi shi mugunta, su zo su zauna a wurin.
Sai karshen mutumin nan ya fi farkonsa muni." 27 Ya zama, lokacin da ya ke fadin wadannan abubuwa,
wata mace ta tada muryarta a cikin taron mutanen ta ce da shi, "Mai albarka ne cikin da ya haife ka,
da maman da ka sha." 28 Sai shi kuma ya ce, "Masu albarka ne wadanda suke jin maganar Allah suke
yin biyayya da ita." 29 Lokacin da mutane suke kara taruwa, sai ya fara cewa, "Wannan tsara, muguwar
tsara ce. Ta na neman alama, Ko da yake ba wata alamar da za a bata sai irin ta Yunusa. 30 Domin
kamar yadda Yunusa ya zama alama ga mutanen Neneba, haka kuma Dan Mutum za ya zama alama
ga wannan tsara. 31 Sarauniyar Kudu, za ta tsaya ta yi shari'a da mutanen wannan tsara, kuma za ta
kashe su, gama ta zo daga wuri mai nisa domin ta saurari hikimar Sulaimanu. Kuma ga wani wanda
ya fi Sulaimanu a nan. 32 Mutanen Neneba, za su tsaya shari'a da matanen wannan tsara, kuma za su
kashe su. Gama sun ji wa'azin Yunusa sun tuba. Kuma ga wani wanda ya fi Yunusa a nan. 33 Ba wanda
zai kunna fitila ya boye ta, ko kuwa ya sa ta a karkashin kasko, amma zai sa ta a mazaunin ta domin
dukan wanda ya shiga dakin ya ga haske. 34 Idon ku shine fitilar jikinku. Idan idonku yana gani sosai,

jikinku zai cika da haske. Amma idan idonku ba ya gani sosai, jikinku zai cika da duhu. 35 Ku yi hankali
fa, domin kada hasken da ya ke wurinku ya zama duhu. 36 Idan dukan jikinku yana cike da haske, babu
duhu ko kadan, to sai dukan jikinku ya zama kamar fitilar da take bada haskenta a bisanku." 37 Sa'adda
ya gama jawabi, sai wani Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci abinci, sai Yesu ya shiga ya zauna. 38 Sai
Bafarisen ya yi mamaki da ganin bai wanke hannu kafin ya ci abinci ba. 39 Amma sai Ubangiji ya ce da
shi, "Ku Farisawa kuna tsabtace bayan kofi da bangaji, amma cikin yana cike da kazamta da mugunta.
40 Ku mutane marasa tunani, wanda ya yi wajen, ba shine ya yi cikin ba? 41 Ku bayar da abin da ke
ciki ga matalauta, kuma dukan abu zai zamar maku da tsafta. 42 Amma kaitonku Farisawa, gama kuna
karbar zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin ganye na lambu, amma kun watsar da adalci da
kaunar Allah. Dole ne a yi adalci, a kaunaci Allah, a yi sauran abubuwan kuma. 43 Kaitonku Farisawa,
domin kuna so a ba ku wuraren zama masu kyau a cikin masujadai, a kuma yi maku gaisuwar bangirma
a cikin kasuwanni. 44 Kaiton ku, gama kuna kama da kabarbarun da ba yi masu shaida ba, mutane kuwa
suna tafiya akansu ba tare da saninsu ba." 45 Wani malami a cikin shari'ar Yahudawa ya amsa masa
ya ce, "Malam, abin da ka ce ya bata mana rai mu ma." 46 Sai Yesu ya ce, "Kaitonku malaman shari'a!
Gama kun dora wa mutane kaya mai nauyi wanda ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko da dan yatsa ba
ku taba kayan ba. 47 Kaiton ku, gama kuna gina abubuwan tunawa a kabuburan annabawa, alhali kuwa
kakanni-kakanninku ne suka kashe su. 48 Ya zama kenan kuna sane da ayyukan kakanni-kakanninku,
domin sune suka kashe annabawan da kuke tunawa da su. 49 Saboda wannan daliline hikimar Allah ta
ce, ''Zan aika manzanni da annabawa a wurinsu, kuma za su tsananta masu har ma za su kashe wadansu
daga cikinsu.' 50 Wannan tsarar, za ta dauki alhakin jinin dukan annabawan da aka kashe tun kafuwar
duniya. 51 Tun daga jinin Habila, har zuwa jinin Zakariya wanda aka kashe tsakanin bagadi da wuri
mai tsarki. I, na gaya ma ku za a nemi hakin su a wurin wannan tsarar 52 Kaitonku malaman shari'a na
Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku da kanku ba ku shiga ba, kuma kun hana masu shiga su
shiga." 53 Bayan da Yesu ya bar nan wurin, Marubuta da Farisawa suka yi gaba da shi, suka yi jayayya
da shi a kan abubuwa da yawa, 54 suna kokari su kafa masa tarko domin su kama shi a cikin kalmomin
da yake fadi.

12

1 Da jimawa kadan, bayan da mutane da yawa suka taru kwarai har suna tattaka junansu. Sai ya fara
yin magana da almajiransa. "Ku yi lura da yisti na Farisawa, wanda shine manufunci. 2 Amma ba abin
da ke rufe wanda ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda ba za a sani ba. 3 Saboda haka ba abin
da za ku fadi a asirce wanda ba za a ji shi a cikin sarari ba. Abin da ku ka fadi da rada cikin lungu, za a
yi shelarsa a ko'ina. 4 Ina gaya maku abokaina, kada ku ji tsoron wanda da za su kashe jiki. Bayan haka
kuma ba abin da za su iya yi. 5 Bari in gargade ku a kan wanda za ku ji tsoronsa. Ku ji tsoron shi wanda
bayan ya kashe zai iya jefa ku cikin jahannama. I, ina ce maku ku ji tsoronsa. 6 Ba a kan sayar da 'yan
tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba? Duk da haka, Allah ba zai manta da ko daya daga cikinsu ba. 7 Har
ma gashin da ke kan ku ya san yawan su. Kada ku ji tsoro, ku kun fi tsuntsaye daraja a wurinsa. 8 Ina
gaya maku, dukan wanda za ya shaida ni a gaban mutane, Dan Mutum kuma za ya shaida shi a gaban
mala'kun Allah. 9 Kuma dukan wanda ya ki ni a gaban mutane, za a ki shi a gaban mala'ikun Allah.
10 Dukan wanda ya yi magana gaba da Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma shi wanda ya yi sabon
Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba. 11 Idan suka kawo ku gaban majami'a, ko gaban masu shari'a,
ko gaban masu iko, kada ku damu da abin da za ku fada domin ku kare kanku. Ko kuwa abin da za ku ce.
12 Gama Ruhu Mai Tsarki zai koya maku abin da za ku fadi a wannan lokaci." 13 Sai wani a cikin taron ya
ce masa, "Malam, ka yi wa dan'uwana magana ya raba gado da ni 14 Yesu ya ce masa, "Kai, wanene ya
sa ni in zama alkali, ko matsakanci a kanku?" 15 Sai kuma ya ce masu, "Ku yi lura kada ku zama masu
hadama, gama ba abin da mutum ya mallaka ne ya fi mahimmanci a cikin rayuwar sa ba." 16 Sa'annan
Yesu ya fada masu wani misali, ya ce, "Gonar wani mutum ta bada amfani sosai, 17 ya yi tunani, ya ce,
'Me zan yi, domin ba ni da wurin da zan iya ajjiye amfanin gonata?' 18 Sai ya ce, na san abin da zan yi.
Zan rushe rumbuna na in gina wadansu manya-manya, a nan zan ajjiye hatsi na da dukan abubuwa.
19 Sai in ce da raina, "Ya raina, kana da abu da yawa da aka ajjiye dominka, sai ka huta, ka ci, ka sha,
ka yi murna." 20 Amma sai Allah ya ce da shi, 'Wawan mutum, a cikin daren nan ana son ranka daga
wurinka. Kayan da ka tara ka shirya wa kanka, na wa za su zama?' 21 Haka wanda ya tara wa kansa
dukiya yake, idan ba shi da dukiya a wurin Allah." 22 Yesu, ya ce da almajiransa, "Saboda haka ina cewa
da ku, kada ku damu da rayuwarku, wato, abin da za ku ci, ko abin da za ku sa a jikinku. 23 Gama rai ya
fi abinci, jiki kuma ya fi tufafi. 24 Ku dubi hankaki wadanda ba sa yin shuka, ba sa yin girbi. Ba su da
rumbuna ko dakunan ajjiya, amma Allah ya na ciyar da su. Ku fa kun fi tsuntsaye daraja! 25 Wanene a
cikinku ta wurin sha'awarsa za ya iya karawa kansa kwanaki? 26 Idan ba ku iya yi wa kanku dan karamin
abu ba, me ya sa za ku damu da sauran abubuwa? 27 Ku dubi furanni a daji - yadda suke yin girma. Ba

su kan yi aiki ba, ba su kan yi kadi ba. Ina gaya maku, ko Sulaimanu, a cikin darajarsa, bai sa tufafin da
suka fi nasu kyau ba. 28 Idan Allah ya sa wa ciyawa tufafi masu kyau haka, wadda yau tana nan, gobe
kuma a sa ta a wuta, ta yaya zai kasa sa maku tufafi, ku masu kankantar bangaskiya! 29 Kada ku damu
da abin da za ku ci, ko abin da za ku sha, kuma kada ku yi alhini. 30 Gama dukan al'umman duniya
suna neman wadannan abubuwa, kuma Ubanku ya san kuna bukatar wada nan abubuwan. 31 Amma
ku bidi mulkinsa, wadannan abubuwa kuma za a kara maku su. 32 Kada ku ji tsoro, ku 'yan kanana,
domin da murna Ubanku zai ba ku mulkin. 33 Ku sayar da abin da ku ke da shi ku ba matalauta. Kuyi
wa kanku jakukkuna wadanda ba za su lalace ba, ku yi ajjiya cikin sama inda abin ba ya karewa, inda
barayi ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba za su iya lalatawa ba. 34 Domin inda dukiyarka take, can
zuciyarka za ta kasance kuma. 35 Ku rage tsawon tufafinku, ku yi dammara, ya zama fitilarku tana ci
koyaushe, 36 ku kuma zama kamar wadanda suke jiran mai gidansu ya dawo daga gidan buki, domin
duk sa'adda ya zo ya kwankwasa kofa, nan da nan za su bude masa. 37 Masu albarka ne wadannan bayi,
wadanda ubangijinsu za ya tarar suna jiran dawowar sa. Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi dammara
yasa su zazzauna ya ba su abinci shi da kansa. 38 Ko da ubangijinsu ya zo da dare, ko da tsakar dare,
ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu albarka ne wadannan bayi. 39 Kuma ku san wannan, da mai
gida ya san lokacin da barawo zai zo, ba zai bari a fasa masa gida a shiga ba. 40 Sai ku zauna da shiri
fa domin ba ku san lokacin da Dan Mutum zai dawo ba." 41 Sai Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, mu ka ke
fadawa wannan misali, ko ga kowa da kowa ne?" 42 Sai Ubangiji ya ce, "Wanne shugaba ne, mai aminci,
mai hikima kuma wanda ubangijinsa za ya damka bayinsa a hannunsa, domin ya kula da su, ya ba su
abincinsu a kan lokaci? 43 Mai albarka ne wannan bawa, wanda ubangijinsa za ya tarar da shi yana yin
abin da aka sa shi ya yi. 44 Hakika, ina gaya maku, zai danka dukan malakarsa a gareshi. 45 Amma idan
wannan bawa, ya ce a cikin zuciyarsa, 'Ubangiji na yayi jinkirin dawowa,' sai ya fara dukan bayin, maza
da mata abokan bautarsa, ya ci ya sha, ya bugu, 46 ubangijin bawan nan zai dawo a lokacin da bawan bai
sa tsammani ba, kuma a cikin lokacin da bai sani ba, ya daddatsa shi gunduwa-gunduwa, ya kuma hada
shi da marasa aminci. 47 Bawan nan, ya san halin ubagijinsa, amma bai shirya yayi abin da ubangijinsa
yake so ba. Zai sha duka da bulala da yawa. 48 Amma shi wanda bai sani ba, kuma yayi abin da ba daidai
ba, ba zai sha duka da bulala da yawa ba. Dukan wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi abu da
yawa daga wurinsa. Kuma ga wanda aka ba abu da yawa amana, za a nemi abu mafi yawa daga gareshi.
49 Na zo domin in sa wuta a duniya, na so da ta riga ta kama. 50 Amma ni, ina da baftisma wadda za a yi
mani baftisma da ita, kuma na kagara, da an riga an yi ta! 51 Kuna zaton na zo duniya domin in kawo
salama? Na ce maku a'a, amma tsattsaguwa. 52 Daga yanzu za a sami mutane biyar a cikin gida daya,
kuma za su rarrabu, mutane uku suna gaba da biyu, biyun kuma suna gaba da ukun. 53 Da da mahaifi
za su yi gaba da juna, dan zai yi gaba da mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da diyarta, diya kuma gaba
da mahafiyarta; uwar miji za ta yi gaba da matar danta, matar da kuma gaba da uwar mijinta." 54 Yesu,
ya kuma gaya wa taron, "Da kun ga hadari ya taso daga yamma, nan da nan sai ku ce za a yi ruwa, haka
kuwa ya kan zama. 55 Idan iska tana busowa daga kudu sai ku ce za a yi zafi mai tsanani, haka kuwa
ya kan faru. 56 Munafukai, kun iya fasarta yanayin kasa da sama, amma baku iya fasarta abin da yake
faruwa yanzu ba? 57 Me ya sa ba ku iya gane abin da zai tamake ku? 58 Idan kuna tafiya wurin shari'a da
abokin husumarka, ka yi kokari ku daidaita tun a kan hanya domin kada ya kai ka wurin mai shari'a.
Domin kada mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron kurkuku, shi kuwa mai tsaron kurkuku ba zai nuna
maka sani a cikin kurkuku ba. 59 Na gaya maka, ba za ka iya fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke
binka?

13

1 A lokacin, wadansu mutane suka gaya masa game da galilawa wadanda Bilatus ya gauraye jininsu
da hadayunsu. 2 Sai Yesu ya amsa masu yace "Kuna tsammani wadannan Galilawa sun fi duk sauran
Galilawan zunubi ne, da suka sha azaba haka? 3 A'a, ina gaya maku. In ba ku tuba ba, dukanku za ku
halaka kamarsu. 4 Ko kuwa mutane goma sha takwas din nan da suna Siluwam wadanda hasumiya ta
fado a kansu ta kashe su, kuna tsamani sun fi duk sauran mutanen Urushalima laifi ne? 5 Ina gaya
maku ba haka bane. Amma duk wanda ya ki tuba, dukanku za su hallaka" 6 Yesu ya fada wannan misali,
"Wani mutum yana da baure wanda ya shuka a garkar inabinsa sai ya zo neman 'ya'yan itacen amma
bai samu ba. 7 Sai mutumin ya ce wa mai kula da garkar, "ka ga, shekara uku kenan nake zuwa neman
'ya'yan wannan baure, amma ban samu ba. A sare shi. Yaya za a bar shi ya tsare wurin a banza? 8 Sai
mai lura da garkar ya amsa yace, 'Ka dan ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba masa taki. 9 In yayi
'ya'ya shekara mai zuwa to, amma in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!"' 10 Wata rana Yesu yana koyarwa a
wata majami' a ran Asabaci. 11 Sai, ga wata mace a wurin shekarunta goma sha takwas tana da mugun
ruhu, duk ta tankware, ba ta iya mikewa. 12 Da Yesu ya gan ta, sai ya kira ta ya ce mata, an warkar da
ke daga wannan cuta." 13 Sai Yesu ya dora hannunsa a kanta, nan da nan sai ta mike a tsaye ta fara

daukaka Allah. 14 Amma shugaban majami'a yayi fushi domin Yesu yayi warkarwa a ranar Asabaci. Sai
shugaban ya amsa yace wa jama'a, “Akwai ranaku shida da ya kamata a yi aiki. Ku zo domin a warkar da
ku amma ba ranar Asabaci ba.” 15 Amma Ubangiji ya amsa masa ya ce, “Munafukai! Ashe kowannenku
ba ya kwance Jakinsa ko Sa daga turkensa ya kai shi banruwa ran Asabaci? 16 Ashe wannan 'yar gidan
Ibrahim, wanda shaidan ya daure ta shekara goma sha takwas, wato ba za a iya kwance ta a ranar
Asabaci kenan ba? 17 Da ya fada wadannan abubuwa, dukansu da suka yi adawa da shi suka kunyata,
duk taron kuwa suka yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja da yayi. 18 Sai Yesu ya ce, “Yaya za a
misalta mulkin Allah, kuma da me zan kwatanta shi? 19 Yananan kamar kwayar mastad, wanda wani
mutum ya dauka ya jefa ta a lambunsa, ta kuma yi girma ta zama gagarumin itace, har tsuntsaye suka
yi shekarsu a rassanta.” 20 Ya sake cewa, “Da me zan kwatanta mulkin Allah? 21 Yana kamar yisti wanda
wata mace ta dauka ta cuda da mudu uku na garin alkama don ya kumburar da shi.” 22 Yesu ya ziyarci
kowanne birni da kauye, a hanyar sa ta zuwa Urushalima yana koyar da su. 23 Sai wani ya ce masa,
“Ubangiji, wadanda za su sami ceto kadan ne?” Sai ya ce masu, 24 “Ku yi kokari ku shiga ta matsatsiyar
kofa, domin na ce maku, mutane dayawa za su nemi shiga amma ba za su iya shiga ba. 25 In dai maigida
ya riga ya tashi ya rufe kofa, sannan za ku tsaya a waje kuna kwankwasa kofar kuna cewa, 'Ubangiji,
Ubangiji, bari mu shiga ciki'. Sai ya amsa yace maku, 'Ni ban san ku ba ko daga ina ku ka fito.' 26 Sannan
za ku ce, 'Mun ci mun sha a gabanka, ka kuma yi koyarwa a kan titunanmu.' 27 Amma zai amsa ya ce,
“Ina gaya maku, ban san ko daga ina ku ka fito ba, ku tafi daga wurina, dukanku masu aikata mugunta!'
28 Za a yi kuka da cizon hakora a lokacin da kun ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu da dukan annabawa
a mulkin Allah amma ku-za a jefar da ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma, kudu, da arewa, za su ci
a teburin abinci a mulkin Allah. 30 Ku san da wannan, na karshe za su zama na farko, na farko kuma
za su zama na karshe.” 31 Nan take, wadansu farisiyawa suka zo suka ce masa, “Ka tafi daga nan domin
Hirudus yana so ya kashe ka.” 32 Yesu ya ce, “Ku tafi ku gaya wa dilan nan cewa, 'Duba, na fitar da
aljanu, ina warkarwa yau da gobe, kuma a rana ta uku kuwa zan gama aiki na.' 33 Ko da kaka, dole ne
in ci gaba da tafiyata yau, da gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe annabi nesa da Urushalima ba.
34 Urushalima, Urushalima masu kisan annabawa, masu jifan wadanda aka aiko gare ku. Sau nawa ne
ina so in tattara 'ya'yanki kamar yadda kaza take tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta, amma ba ki so
wannan ba. 35 Duba, an yashe gidanki. Ina kwa gaya maku ba za ku kara ganina ba sai ran da kuka ce,
'Albarka ta tabbata ga mai zuwa da sunan Ubangiji.'”

14

1 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani daya daga cikin shugabanin Farisawa domin cin abinci,
mutane kuwa suna sa masa idanu. 2 Sai ga wani a gabansa mai ciwon fara. 3 Yesu ya tambaye masanan
attaura da Farisawa, “Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?” 4 Amma suka yi shiru. Yesu kuwa ya
kama shi, ya warkar da shi, ya kuma sallame shi. 5 Sai yace masu, “Wanene a cikinku in yana da jaki
ko takarkari ya fadi a rijiya ran Asabaci, ba zai fitar da shi nan da nan ba?” 6 Sai suka kasa ba da amsar
wadannan abubuwa. 7 Sa'adda Yesu ya lura da yadda wadanda aka gayyato sun zabi mazaunan alfarma,
sai ya ba su misali yana ce masu, 8 “Sa'adda wani ya gayyace ka zuwa bikin aure, kada ka zauna a wuri
mai daraja, domin yana yiwuwa an gayyaci wani wanda ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya gayyace ku
duka biyu ya zo, zai ce maka, 'Ka ba mutumin nan wurinka,' sa'annan a kunyace za ka koma mazauni
mafi kaskanci. 10 Amma idan an gayyace ka biki, sai ka je ka zauna a wuri mafi kaskanci, domin idan
wanda ya gayyace ka ya zo, yana iya ce maka, 'Aboki, hawo nan mana'. Sannan za ka sami girma kenan
a gaban dukan wadanda kuke zaune tare a kan teburi. 11 Duk wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar
da shi, wanda ya kaskantar da kansa, kuma daukaka shi za a yi”. 12 Yesu ya ce wa mutumin da ya
gayyace shi, “Idan za ka gayyaci mutum cin abinci ko biki, kada ka gayyaci abokanka, ko 'yan'uwanka,
ko danginka, ko makwabtanka masu arziki, kamar yadda suna iya gayyatar ka, sai ya zama an maida
maka. 13 Amma idan za ka kira biki sai ka gayyace matalauta, da nakasassu, da guragu, da makafi, 14 za
ka kuwa sami albarka da yake ba su da hanyar saka maka. Gama za a saka maka a ranar tashin masu
adalci.” 15 Da daya daga cikin wadanda ke zama akan teburi da Yesu ya ji wadannan abubuwa, sai ya
ce masa, “Albarka ta tabbata ga wanda zai ci abinci a mulkin Allah!” 16 Amma Yesu ya ce masa, “Wani
mutum ne ya shirya babban biki ya gayyaci mutane da yawa. 17 Da lokacin biki ya yi, sai ya aiki bawansa
ya ce wa wadanda aka gayyata, “Ku zo, duk an shirya kome.” 18 Sai dukansu, suka fara kawo dalilai. Na
farko ya ce masa, 'Na sayi gona, lalle ne in je in gan ta. Ina rokonka ka dauke mani.' 19 Sai wani ya ce,
'Na sayi shanu garma biyar, ina so in gwada su. Ina ronkan ka, ka dauke mani.' 20 Wani mutum kuma
ya ce, 'Na yi aure, don haka ba zan iya zuwa ba.' 21 Da bawan ya zo ya fadi wa maigidansa wadannan
abubuwa, sai maigidan yayi fushi, ya ce wa bawansa, jeka da sauri ka bi cikin titunan birni da kwararo-
kwararo, ka kawo gajiyayyu, da nakasassu, da makafi, da guragu.' 22 Sai bawan ya ce, 'Maigida, abin
da ka umarta an gama, amma har yanzu da sauran wuri.” 23 Sai maigidan ya ce wa bawan, 'Jeka, ka bi

kwararo-kwararo da hanyoyin karkara, ka rinjayi mutane su shigo, don a cika gidana. 24 Gama ina gaya
maku, babu ko daya daga cikin mutanen da na gayyata da farko da zai dandana bikina." 25 Ana nan,
taron suna tafiya tare da shi, sai ya juya ya ce masu, 26 "Duk mai zuwa wurina amma bai ki mahaifinsa
da mahaifiyarsa, da matarsa, da 'ya'yansa, da 'yan'uwansa maza da mata ba - I, har da ransa ma, ba zai
iya zama almajirina ba. 27 Duk wanda bai dauki gijiyensa ya biyo ni ba, ba zai iya zama almajirina ba.
28 Wanene a cikinku wanda yake niyyar gina bene, da ba zai zauna ya yi lissafin abin da zai kashe ba
tun da farko, ko yana da ishashen kudi da zai iya kare aikin? 29 Kada ya zama bayan da ya sa harsashin
ginin, ya kasa gamawa, har duk wadanda suka gani su fara yi masa ba'a, 30 su rika cewa, ga mutumin
nan ya fara gini amma ya kasa gamawa.' 31 Ko kuwa wanne sarki ne, in za shi je yaki da wani sarki,
da ba zai zauna da farko ya yi shawara ya ga ko shi mai jarumawa dubu goma zai iya karawa da dayan
sarkin mai jarumawa dubu ashirin ba? 32 In kuwa ba zai iya ba, to tun wancan yana nesa, sai ya aiki
wakili ya kuma tambayo sharudan salama. 33 Haka ma, ba wani a cikinku wanda bai rabu da duk abin
da ya mallaka ba, da zai iya zama almajirina." 34 "Gishiri abu ne mai kyau, amma idan gishiri ya sane,
da me za a dadada shi? 35 Ba shi da wani anfani a kasa, ko ya zama taki. Sai dai a zubar kawai. Duk mai
kunnen ji, ya ji."

15

1 To sai duk masu karbar haraji da masu zunubi suna ta zuwa wurin Yesu suna sauraronsa. 2 Dukan
Farisawa da Marubuta suna ta gunaguni da junansu, cewa, "Wannan mutum yana karbar masu zunubi,
har ma tare suke cin abinci." 3 Yesu ya fadi wannan misali, ya ce, 4 "Idan waninku yana da tumaki dari,
sai dayarsu ta bace, wato ba zai bar tasa'in da taran nan a makiyaya, ya bi sawun wadda ta bata gudan
nan har sai ya same shi ba? 5 Idan kuwa ya same ta, sai ya dauke ta a kafadarsa yana farin ciki. 6 In ya
dawo gida, sai ya kira abokansa da makwabta, yace masu, 'Ku taya ni murna don na samo tunkiyata da
ta bata.' 7 Ina gaya maku, haka kuma za a yi farin ciki a sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye
da kan masu adalci tassa'in da tara wadanda ba su bukatar tuba. 8 Ko kuwa wacce mace ce, in tana da
kudi azurfa guda goma, in ta batar da daya, ba za ta kunna fitila ta share gidan, ta yi ta neman shi har
sai ta same shi ba? 9 In kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da makwabtanta, ta ce, 'Ku taya ni farin
ciki don na sami kudin nan nawa da ya bace.' 10 Haka nake gaya maku, abin farin ciki ne ga mala'ikun
Allah idan mai zunubi guda ya tuba." 11 Sai Yesu ya ce, "Akwai wani mutum mai 'ya'ya biyu maza, 12 sai
karamin ya ce wa mahaifinsa, 'Baba, bani rabona daga cikin dukiyarka.' Sai mahaifinsa ya raba masu
dukiyarsa tsakaninsu. 13 Bayan 'yan kwanaki kadan, sai karamin dan ya tattara duk mallakarsa, ya kama
hanya zuwa wata kasa mai nisa. A can ya batas da kudinsa, yana sayan abubuwan da ba ya bukata, ya
kuma batas da kudinsa a wajen masha'a. 14 Bayan da ya batas da duk abin da ya ke da shi, sai aka yi
babbar yunwa a kasar, sai ya shiga fatara. 15 Ya je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar, sai ya
aike shi cikin gonakinsa domin ya rika ba aladu abinci. 16 Har yayi marmarin ya ci daga cikin barbashin
da aladu suke ci, domin babu wanda yake ba shi wani abu ya ci. 17 Amma da hankalinsa ya dawo, ya
ce, 'Barorin mahaifina su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina nan a nan, ina mutuwa sabili
da yunwa! 18 Zan tashi, in tafi gun mahaifina, in ce masa, "Baba, na yi wa sama zunubi, na kuma saba
maka. 19 Ban cancanci a kara kira na danka ba; ka mai da ni kamar daya daga cikin barorinka.'" 20 Sai
ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma tun yana daga nesa, sai mahaifinsa ya hango shi tausayi ya
kama shi, ya ruga a guje, ya rungume shi, ya yi ta sumbatar sa. 21 Dan kuma ya ce masa, 'Baba, na yi
wa sama zunubi, na kuma saba maka. Ban isa a kara kira na danka ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa
bayinsa, 'Ku yi hamzari ku kawo riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe a hanunsa da takalma a
kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen marakin nan, a yanka. Mu yi buki! 24 Gama da na ya mutu a
da, amma yanzu yana a raye. Ya bata a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka fara liyafa. 25 A wannan
lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai kusa da gida, ya ji ana kade-kade da raye-raye. 26 Sai ya kira
wani bawan gidan, ya tambayi manufar wadannan abubuwa. 27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya
dawo gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen marakin nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28 Amma
dan'uwan ya yi fushi, ya ki ya shiga ciki, mahaifinsa kuwa ya fito, ya roke shi. 29 Amma babban dan ya
amsa wa ubansa ya ce, 'Duba, duk yawan shekarun nan da nake bauta maka, ban taba karya umarnin
ka ba, duk da haka ba ka taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare da abokaina ba, 30 amma da dan
nan naka ya zo wanda ya fallasar da dukiyarka a kan karuwai, ka yanka masa kiwataccen marakin nan.
31 Sai mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare da ni, duk abin da yake nawa naka ne. 32 Amma,
daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'uwan nan naka da ya mutu, amma yanzu yana da rai, da ya
bata, amma yanzu an same shi.'"

16

1 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, "Akwai wani mai arziki da yake da wakili, sai aka yi karan sa da

cewa wannan wakili yana fallasar masa da dukiya. 2 Sai mai arziki ya kira shi ya ce masa, 'Labarin me
nake ji game da kai? Kawo lissafin wakilcin ka, don ba za ka sake zama wakili na ba.' 3 Sai wakilin ya ce
a ransa, 'Kaka zan yi, da yake maigida na zai karbe wakilci daga hannuna? Gashi, ba ni da karfin noma
ina kuwa jin kunya in yi roko. 4 Na san abin da zan yi domin idan an fitar da ni daga wakilcin, mutane su
karbe ni a gidajensu. 5 Sai wakilin ya kira kowanne daya da maigidansa ke bi bashi, yace wa na farkon,
'Nawa maigida na yake bin ka?' 6 Ya ce, 'Garwan mai dari.' Sai ya ce masa, 'Ga takardarka, maza ka
zauna, ka rubuta hamsin.' 7 Ya kuma ce wa wani, 'Nawa ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.' Ya ce
masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.' 8 Sai maigida ya yaba wa wakilin nan marar gaskiya saboda
wayonsa. Gama 'ya'yan zamanin nan a ma'ammalar su da mutanen zamaninsu sun fi 'ya'yan haske
wayo. 9 Ina gaya maku ku yi abuta ta dukiya ta rashin gaskiya, saboda idan ya kare, su karbe ku a gidaje
masu dauwama. 10 Wanda yake da aminci a karamin abu, mai aminci ne a babban abu, wanda yake
marar gaskiya a karamin abu, marar gaskiya ne a babban abu. 11 Idan fa ba ku yi aminci da dukiya mara
adalci ba, wa zai amince maku da dukiya ta gaskiya? 12 Idan kuma ba ku yi aminci da kudin wani ba,
wa zai ba ku kudin da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya
so daya ko kuwa ya amince wa dayan, ya raina dayan. Ba za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa
dukiya ba." 14 Da Farisawa da ke da kaunar kudi suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa ba'a.
15 Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar da kanku a gaban mutane, amma Allah ya san zuciyarku. Abin
da mutane suke girmamawa kwarai abin kyama ne a gun Allah. 16 Attaura da litattafan annabawa suna
nan har zuwan Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar mulkin Allah, kowa kuma yana kokarin
kutsawa zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi sauki sama da kasa su shude, da ko digo daya na attaura
ya shude. 18 Duk wanda ya saki matansa ya auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya auri sakakkiya
ya aikata zina. 19 Akwai wani mai arziki, mai sa tufafi na alfarma masu tsada yana shagalin sa kowace
rana. 20 Aka ajiye wani gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk jikinsa miki ne, 21 Shi kuwa yana
marmarin ya koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin mai arzikin nan har ma karnuka sukan zo
suna lasar mikinsa. 22 Ana nan sai gajiyayyen nan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka kai shi
wurin Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu, aka kuma binne shi, 23 yana cikin hades yana shan azaba, sai
ya daga kai ya hangi Ibrahim daga nesa, da Li'azaru a kirjinsa. 24 Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim, ka
ji tausayi na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha a
cikin wannan wuta.' 25 Amma Ibrahim ya ce, 'Yaro, ka tuna fa a zamanka na duniya ka sha duniyarka, ka
kuma karba abubuwa masu kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala. Amma yanzu dadi ake bashi a nan,
kai kuwa kana shan azaba. 26 Banda haka ma, akwai rami mai zurfi, domin wadanda suke son ketarewa
zuwa wurinku kada su iya, kada kuma kowa ya ketaro zuwa wurinmu daga can.' 27 Sai mai arziki ya ce,
'To ina rokonka, Baba Ibrahim, ka aike shi zuwa gidan mahaifina - 28 domin ina da 'yan'uwa maza biyar,
ya je ya yi masu gargadi kada su ma su zo wurin azaban nan.' 29 Amma Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa
da annabawa; bari su saurare su.' 30 Sai mai arziki ya amsa, 'A'a, Baba Ibrahim, idan wani daga cikin
matattu ya je wurinsu, zasu tuba.' 31 Amma Ibrahim ya ce masa, 'In dai har basu saurari Musa da na
annabawa ba, ko da wani ya tashi daga matattu ma, ba za su rinjayu ba.'"

17

1 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka akwai sanadodin tuntube da za su sa mu yin zunubi
amma kaiton wanda shine sanadin su! 2 Zai gwammaci a rataya masa dutsen nika a wuyansa, a jefar da
shi a cikin teku fiye da wanda zai zama sanadiyar tuntube ga wadannan kananan. 3 Ku kula da kanku.
Idan dan'uwanka ya yi laifi, ka tsauta masa, in kuwa ya tuba ka yafe masa. 4 Idan ya yi maka laifi sau
bakwai a rana daya sa'annan ya juyo wurinka sau bakwai ya ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe masa!"
5 Sai Manzannin suka ce wa Ubangiji, 'Ka kara mana bangaskiya.' 6 Ubangiji kuwa ya ce, "In kuna da
bangaskiya kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan durumin, 'Ka tuge, ka kuma dasu a cikin teku,'
zai yi biyayya da ku. 7 Amma wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin masa noma ko kiwon tumaki,
da zarar ya dawo daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna ka ci abinci'? 8 Ba zai ce masa, 'Ka shirya mani
wani abu domin in ci ka kuma yi damara, ka yi mini hidima har in gama ci da sha. Bayan haka sai ka ci
ka sha'? 9 Ba zai yi wa bawan nan godiya ba domin ya yi biyayya da abubuwan da aka umarce shi ya yi,
ko zai yi haka? 10 Haka kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce ku, sai ku ce, 'Mu bayi ne marasa
amfani. Mun dai yi abin da yake wajibi ne kurum.'" 11 Wata rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya
bi iyakar kasar Samariya da Galili. 12 Yayin da yana shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare maza
guda goma suka tarye shi suna tsaye daga nesa da shi 13 sai suka daga murya suka ce, "Yesu, Ubangiji,
ka yi mana jinkai." 14 Da ya gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna kanku a wurin firistoci." Ya zama sa'adda
suke tafiya, sai suka tsarkaka. 15 Daya daga cikinsu da ya ga an warkar da shi, ya koma, yana ta daukaka
Allah da murya mai karfi. 16 Ya fadi a gaban Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye ne. 17 Yesu
ya amsa ya ce, "Ba goma ne aka tsarkake ba? Ina sauran taran? 18 Babu wani da ya dawo ya girmama

Allah sai wannan bakon kadai?” 19 Sai ya ce masa, “Tashi, kayi tafiyarka. Bangaskiyarka ta warkar da
kai.” 20 Da Farisawa suka tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce,
“Mulkin Allah ba lura ake yi da shi ba. 21 Ba kuwa za a ce, 'Gashi nan!' Ko kuwa, 'Ga shi can ba!' domin
mulkin Allah yana tsaknaninku.” 22 Yesu ya ce wa almajiran, “Kwanaki na zuwa da za ku yi begen ganin
rana daya cikin ranakun Dan Mutum, amma ba zaku gani ba. 23 Za su ce maku, 'Duba can! 'Duba nan!'
Amma kada ku je kuna dubawa, ko kuwa ku bi su. 24 Kamar yadda walkiya take haskakawa daga wannan
bangaren sararin sama zuwa wancan bangaren, haka ma dan mutum zai zama a ranar bayyanuwarsa.
25 Amma lalle sai ya sha wahaloli dabam dabam tukuna, mutanen zamanin nan kuma su ki shi. 26 Kamar
yadda ya faru a zamanin Nuhu, haka kuma zai faru a lokacin bayyanar Dan Mutum. 27 Ana ci, ana sha,
ana aure, ana aurarwa, har zuwa ga ranar da Nuhu ya shiga jirgi - ruwan tufana kuma ya zo, ya hallaka
su duka. 28 Haka ma aka yi a zamanin Lutu, ana ci, ana sha, ana saye, ana sayarwa, ana shuke-shuke
da gine-gine. 29 Amma a ranar da Lutu, ya fita daga Saduma, aka zubo wuta da kibiritu daga sama, aka
hallaka su duka. 30 Haka kuma zai zama a ranar bayyanuwar Dan Mutum. 31 A ranar nan fa, wanda yake
kan soro kada ya sauka domin daukan kayansa daga cikin gida. Haka kuma wanda yake gona kada ya
dawo. 32 Ku tuna fa da matar Lutu. 33 Duk mai son ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa,
zai same shi. 34 Ina gaya maku, a wannan dare za a sami mutum biyu a gado daya. Za a dauka daya, a
kuma bar dayan. 35 Za a sami mata biyu suna nika tare. Za a dauka daya a bar daya.” 36 [“Za a ga mutum
biyu a gona. Za a dauki daya a bar daya.”] 37 Sai suka tambaye shi, “Ina, Ubangiji?” Sai ya ce masu,
“Duk in da gangar jiki yake, a nan ungulai sukan taru.”

18

1 Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata kullum su yi addu'a kada kuma su karaya, 2 yace, “A
wani gari an yi wani alkali mara tsoron Allah, kuma baya ganin darajan mutane. 3 Akwai wata mace
gwauruwa a wannan garin, wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa, 'Ka taimake ni yanda zan sami
adalci a kan abokin gaba na.' 4 An dade bai so ya taimaka mata, amma daga baya sai ya ce a ransa, 'ko da
yake ba na tsoron Allah, ba na kuma darajanta mutane, 5 duk da haka saboda gwauruwar nan ta dame ni,
zan taimake ta domin ta sami adalci, yadda ba za ta gajiyar da ni da zuwanta wurina ba.'” 6 Sai Ubangiji
ya ce, “Ku ji fa abin da alkalin nan marar gaskiya ya fada. 7 A yanzu Allah ba zai biya wa zababbunsa da
suke yi masa kuka dare da rana hakkinsu ba? Zai yi jinkiri a wajen taimakonsu ne? 8 Ina gaya maku, zai
biya masu hakkin su da wuri. Amma sa'adda Dan Mutum ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?” 9 Ya
sake ba da misalin nan ga wadansu masu amincewa da kansu, wai su masu adalci ne, har suna raina
sauran mutane, 10 “Wadansu mutane biyu suka shiga haikali domin yin addu'a - daya Bafarise, dayan
kuma mai karbar haraji ne. 11 Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a kan wadannan abubuwa game da
kansa, 'Allah, na gode maka, da cewa ni ba kamar sauran mutane dake mazambata ba, ko marasa adalci,
ko mazinata, ko kamar wannan mai karbar harajin. 12 Duk mako ina azumi sau biyu. Nakan bayar da
zakkar dukan abin da na samu.' 13 Amma mai karbar harajin kuwa yana tsaye daga can nesa, bai yarda
ya daga kai sama ba, sai dai yana bugun kirjin sa, yana cewa, 'Allah, ka yi mini jinkai, ni mai zunubi.'
14 Ina gaya maku, wannan mutum ya koma gidansa baratacce, ba kamar dayan ba, domin dukan wanda
ya daukaka kansa, za a kaskantar da shi, amma duk wanda kaskantar da kansa kuwa daukaka shi za a
yi.” 15 Sai mutanen suka kawo masa jariransu, domin ya taba su, da almajiransa suka ga haka, sai suka
kwabe su. 16 Amma Yesu ya kira su wurinsa, ya ce, “Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana
su. Ai mulkin Allah na irin su ne. 17 Gaskiya ina gaya maku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar
karamin yaro ba, lallai ba zai shige shi ba.” 18 Wani shugaban jama'a ya tambaye shi ya ce “Malam
managarci, me zan yi in gaji rai Madawwami?” 19 Yesu ya ce masa, “Don me ka kira ni managarci?
Babu wani managarci sai Allah kadai. 20 Ka dai san dokokin - kada ka yi zina, kada ka yi kisankai, kada
ka yi sata, kada ka yi shaidar karya, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka.” 21 Sai shugaban ya ce,
“Dukan wadannan abubuwa na kiyaye su tun a kuruciya ta.” 22 Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, “Abu daya
ne kadai ya rage maka. Dole ne ka sayar da dukan mallakarka, ka rarraba wa gajiyayyu, za ka kuma sami
wadata a sama - sa'annan ka zo ka biyoni.” 23 Amma da mai arzikin ya ji wadannan abubuwa, sai yayi
bakin ciki kwarai, don shi mai arziki ne sosai. 24 Yesu kuwa, da ya ga ransa ya baci, sai ya ce, “Yana
da wuya masu dukiya su shiga mulkin Allah! 25 Zai zama da sauki rakumi ya shiga kafar allura, da mai
arziki ya shiga mulkin Allah.” 26 Wadanda suka ji wannan magana suka ce, “Idan hakane wa zai sami
ceto kenan?” 27 Yesu ya amsa, “Abin da ya fi karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun Allah.” 28 Sai Bitrus
ya ce, “To, ga shi mun bar mallakarmu, mun bi ka.” 29 Yesu ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, ba
wanda zai bar gida, ko matarsa, ko 'yan'uwansa, ko iyayensa, ko kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah,
30 sa'annan ya kasa samun ninkin ba ninkin a duniyan nan, da rai na har abada a duniya mai zuwa.”
31 Bayan da ya tara su goma sha biyun nan, ya ce masu, “Ga shi, muna tafiya zuwa Urushalima, duk
abubuwan da aka rubuta game da Dan Mutum ta hannun annabawa zasu tabbata. 32 Gama za a bashe

shi ga al'ummai, a yi masa ba'a, a wulakanta shi, a kuma tofa masa miyau. 33 Za su yi masa bulala, su
kashe shi, a rana ta uku kuma zai tashi." 34 Amma ba su fahimci ko daya daga cikin wadannan abubuwa
ba, domin zancen nan a boye yake daga garesu, ba su ma gane abin da aka fada ba. 35 Da ya kusato
Yariko, ga wani makaho zaune a gefen hanya, yana bara, 36 da ya ji taro na wucewa, sai ya tambaya ko
menene. 37 Suka ce masa Yesu Banazarat ne yake wucewa. 38 Sai makahon ya ta da murya mai karfi,
ya ce, "Yesu, Dan Dauda, ka yi mani jinkai." 39 Sai wadanda suke gaba suka kwabe shi, suna gaya masa
ya yi shiru. Amma ya kara daga murya kwarai da gaske, yana cewa, "Dan Dauda, ka yi mani jinkai."
40 Sai Yesu ya tsaya, ya umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya zo kusa, sai Yesu ya tambaye shi,
41 "Me kake so in yi maka?" Ya ce, "Ubangiji, ina so in samu gani." 42 Yesu ya ce masa, "Karbi ganin
gari, bangaskiyarka ta warkar da kai." 43 Nan take ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka Allah. Ganin
haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19

1 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta. 2 Sai ga wani mutum a wurin mai suna Zakka. Shugaba
ne na masu karban haraji, kuma mai arziki ne. 3 Yana kokarin ya ga ko wanene Yesu, amma bai iya gani
ba sabo da yawan jama'a, domin shi gajere ne. 4 Sai ya ruga gaba ya hau itacen baure domin ya gan shi,
saboda Yesu zai wuce ta wannan hanya. 5 Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli sama sai ya ce masa, "Zakka,
ka sauko da sauri, domin yau dole in sauka a gidanka." 6 Sai ya sauko da sauri, ya karbe shi da farin ciki.
7 Sa'adda dukansu suka ga wannan, sai suka yi gunaguni, cewa, "Ya ziyarci mutum mai zunubi." 8 Zakka
ya tsaya ya ce wa Ubangiji, "Duba, Ubangiji, zan ba matalauta rabin arzikina, idan kuma na cuci wani
a kome, zan mai da adadinsa sau hudu." 9 Yesu ya ce masa, "Yau ceto ya shigo wannan gida, domin
shi ma dan Ibrahim ne. 10 Gama Dan Mutum ya zo ne domin ya nemi, ya kuma ceci batattun mutane."
11 Da suka ji wadannan abubuwan, ya cigaba da magana, sannan ya fada masu wani misali, domin yana
kusa da Urushalima, sai suka yi tsamani mulkin Allah za ya bayyana nan da nan. 12 Sai ya ce, "Akwai
wani mutum mai sarauta wanda ya tafi wata kasa mai nisa domin ya karba wa kansa mulki sa'annan
ya dawo. 13 Sai ya kira bayinsa guda goma, ya ba su fam goma, sai ya ce masu, 'Ku yi kasuwanci da
wannan har sai na dawo.' 14 Amma mutanensa suka ki shi sai suka aiki jakadu bayansa, cewa, 'Ba za
mu yarda wannan mutum ya yi mulki a kanmu ba.' 15 Anan nan sa'adda ya koma kuma, bayan da ya
sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira masa bayin da ya basu kudi, domin ya san ribar da suka samu
wajen kasuwancin da suka yi. 16 Na farkon ya zo wurinsa, cewa, 'Ubangiji, fam nan na ka ya yi riban
fam goma.' 17 Masaraucin ya ce masa, 'Madalla, bawan kirki. Domin ka yi aminci a karamin abu, za a
baka iko kan birane goma.' 18 Na biyun ya zo, yana cewa, 'Fam na ka, Ubangiji, ya yi ribar fam biyar.'
19 Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki mulkin birane biyar.' 20 Wani kuma ya zo, yana cewa, 'Ubangiji,
ga fam naka da na ajjiye shi da kyau cikin kaya, 21 gama na ji tsoronka, domin kai mutum mai tsanani
ne. Kana daukar abu da baka ajiye ba, kana kuma girbin abin da ba ka shuka ba.' 22 Masarauncin ya ce
masa, 'Da kalmominka zan shari'antaka, kai mugun bawa. Ka sani cewa ni mutum mai tsanani ne, ina
daukan abinda ban ajiye ba, ina kuma girbin abinda ban shuka ba. 23 To don me ba ka kai kudi na wurin
masu banki ba, saboda bayan da na dawo zan karbe shi da riba?' 24 Masaraucin ya ce wa wadanda suke
a tsaye a wurin, 'Ku karba fam da ke a wurinsa, ku ba mai fam goman nan.' 25 Suka ce masa, 'Ubangiji,
yana da fam goma.' 26 'Ina ce maku, duk wanda yake da abu za a kara masa, amma wadda bai da shi, za a
karba sauran da ke wurinsa. 27 Amma wadannan abokan gabana, wadanda ba sa so in yi mulki bisansu,
a kawo su nan a kashe su a gaba na.' 28 Da ya fadi wadannan abubuwan, sai ya yi gaba, yana tafiya zuwa
Urushalima. 29 Ananan sa'adda ya zo kusa da Baitfaji da Baitanya, a kan tudu da a ke kira Zaitun, sai ya
aiki almajiransa guda biyu, cewa, 30 cewa, "Ku tafi cikin kauye da ke gabanku. Sa'adda ku ka shiga, za ku
same dan aholaki da ba a taba hawansa ba. Ku kwance sai ku kawo mani shi. 31 Idan wani ya tambaye
ku, 'Don me ku ke kwance shi?' Ku ce, 'Ubangiji ne ke bukatarsa." 32 Wadanda aka aike su suka je sun
sami aholakin kamar yadda Yesu ya gaya masu. 33 Sa'adda suna kwance aholakin, sai masu shi suka
ce masu, "Don me ku ke kwance aholakin?" 34 Suka ce, "Ubangiji yana bukatar sa." 35 Suka kawo wa
Yesu, suka shimfida tufafinsu akan aholakin sai suka dora Yesu akansa. 36 Da yana cikin tafiya, suka
shimfida tufafinsu akan hanya. 37 Da ya yi kusa da gangaren tudun Zaitun, sai dukan taron almajiransa
suka fara yin murna suna kuma yabon Allah da murya mai karfi domin dukan ayukan al'ajibi da suka
gani, 38 cewa, "Albarka ta tabbata ga sarki da ke zuwa cikin sunan Uba! Salama a sama da daraja mafi
daukaka kuma!" 39 Wadansu Farisawa daga cikin taron jama'a suka ce masa, "Malam, ka tsauta wa
almajiranka." 40 Yesu ya amsa ya ce, "Ina gaya maku gaskiya, in wadannan sun yi shiru, duwatsu za su
yi shewa." 41 Sa'adda Yesu yana kusatowa, sai ya yi kuka akan birnin, 42 cewa, "Da kun san wannan rana,
ko ku ma, abubuwan da ke kawo maku salama! Amma yanzu an boye su daga idanunku. 43 Gama rana
zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina ganuwa a kewaye da ke, su kuma fada maki daga kowace
gefe. 44 Za su sare ki kasa tare da 'ya'yanki. Ba za su bar wani dutse akan dan'uwansa ba, domin ba ki

lura da lokacin da Allah ya na kokarin ceton ki ba." 45 Yesu ya shiga Haikalin sai ya fara korar masu
sayarwa, 46 ya na ce masu, "A rubuce yake, 'Gida na zai zama wurin addu'a,' amma kun mayar da shi
kogon mafasa." 47 Yesu yana nan yana koyarwa kowace rana a cikin haikali. Amma manyan firistoci
da marubuta da shugabanin jama'a suna so su kashe shi, 48 amma ba su sami hanyar yin wannan ba,
domin mutane suna sauraron sa sosai.

20

1 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa a haikali da wa'azin bishara, sai shugaban firistoci da
marubuta suka zo wurinsa da dattawa. 2 Suka yi magana, su na ce masa, "Gaya mana da wanne iko ne
ka ke yin wadannan abubuwan? Ko wanene ya baka wannan ikon?" 3 Ya amsa sai ya ce masu, "Ni ma
zan yi maku tambaya. Gaya mani game 4 da baptisman Yahaya. Daga sama take ko kuwa daga mutane
ne?" 5 Sai suka yi mahawara da junansu, suna cewa, "In mun ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To don me ba
ku ba da gaskiya gareshi ba?' 6 Amma in mun ce, 'Daga mutane ne,' dukan mutane za su jejjefe mu da
duwatsu, domin sun tabbata a ransu Yahaya annabi ne." 7 Sai suka amsa cewa ba su san ko daga ina
ne take ba. 8 Yesu yace masu, "To haka ni ma ba zan gaya maku ko da wanne iko nake yin wadannan
abubuwan ba." 9 Ya gaya wa mutane wannan misali, "Wani mutum ya dasa gonar inabi, ya ba wadansu
manoma jinginarta, sai ya tafi wata kasa har ya dade. 10 Da lokacin girbi ya yi sai ya aiki wani bawansa
zuwa wurin manoman, saboda su bashi daga cikin anfanin gonar. Amma manoman suka doke shi, sai
suka kore shi hannu wofi. 11 Ya aike wani bawa kuma sai suka daddoke shi, suka kunyatar da shi, suka
kore shi hannu wofi. 12 Ya kuma sake aike na uku suka yi masa rauni, suka jefar da shi a waje. 13 Sai
mai gonar inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan aiki kaunattacen dana. Watakila zasu ba shi daraja.' 14 Amma
sa'adda manoman suka gan shi, suka yi shawara a tsakaninsu, cewa, 'Wannan ne magajin. Bari mu
kashe shi, saboda gadon ya zama namu.' 15 Suka jefar da shi waje daga gonar, suka kashe shi. Menene
ubangijin gonar inabin zai yi da su? 16 Zai zo ya halakar da wadannan manoma, sai ya ba wadansu
gonar." Da suka ji wannan, suka ce, "Allah ya sawake!" 17 Amma Yesu ya kalle su, sai yace, "Menene
ma'anar wannan nassi? 'Dutsen da magina suka ki, an mayar da shi kan kusurwa'? 18 Duk wanda ya fadi
kan dutsen zai farfashe. Amma duk wanda dutsen ya fadi a kansa, zai rugurguza shi." 19 Sai marubutan
da manyan firistocin suka so su kama shi a wannan sa'a, domin sun sani ya yi wannan misali a kansu
ne. Amma sun ji tsoron mutane. 20 Suna fakonsa, suka aiki magewaya, wadanda suke kamar masu
adalci, saboda su sami kuskure cikin maganarsa, don su mika shi ga hukumci da kuma ikon gwamna.
21 Suka tambaye shi, cewa, "Malam, mun sani da cewa kana fada da koyar da abin ke daidai, kuma ba
wanda yake cusa maka ra'ayi, amma kana koyar da gaskiya game da hanyar Allah. 22 Wai shin doka ne
mu biya haraji ga Kaisar, ko babu?" 23 Amma Yesu ya gane makircinsu, sai ya ce masu, 24 "Nuna mani
dinari. Sifar wanene da kuma rubutun wanene akan sa?" Suka ce, "Na Kaisar ne." 25 Sai ya ce masu,
"To sai ku ba Kaisar abin da ke na Kaisar, ku kuma ba Allah, abin da ke na Allah." 26 Marubutan da
manyan firistocin ba su sami abin zargi cikin maganarsa, a gaban mutane ba. Suka yi mamakin amsar
sa, ba su kuma ce komai ba. 27 Sa'adda wadansu Sadukiyawa suka zo wurinsa, wadan da suka ce babu
tashin mattatu, 28 suka tambaye shi, cewa, "Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan dan'uwan mutum
ya mutu, mai mace kuma ba shi da yaro, sai dan'uwansa ya auri matar, ya samar wa dan'uwansa yaro.
29 Akwai 'yan'uwa guda bakwai kuma na farin ya yi aure, sai ya mutu babu da, 30 haka ma na biyun.
31 Na ukun ya aure ta, haka nan na bakwai ma bai bar yaya ba, har suka mutu. 32 Daga baya sai matar
ma ta mutu. 33 To a ranar tashin mattatu, matar wa za ta zama? Domin duka bakwai din sun aure ta."
34 Yesu ya ce masu, "'Ya'yan duniyan nan suna aure, ana kuma ba da su ga aure. 35 Amma wadanda
aka ga cancantarsu a waccan tsara, sun isa su sami tashin mattatu, ba za suyi aure ko a aurar da su
ba. 36 Gama ba za su mutu kuma ba, domin suna daidai da mala'iku kuma su 'ya'yan Allah ne, da shike
su 'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun tashi matattu, ko Musa ma ya nuna wannan, a cikin jeji,
inda ya kira Ubangiji, Allah na Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da Allah na Yakubu. 38 Yanzu shi ba
Allahn matattu ba ne, amma na masu rai, saboda duka suna raye a wurinsa." 39 Wadansu marubuta
suka amsa, "Malam, ka amsa da kyau." 40 Gama ba su sake yi masa wadansu tambayoyi ba. 41 Yesu ya ce
masu, "Yaya suke cewa Almasihu dan Dauda ne? 42 Gama Dauda da kansa ya ce a cikin littafin Zabura,
Ubangiji ya ce wa Ubangiji na, 'Zauna a hannun dama na, 43 sai na maida makiyanka a karkashin tafin
sawunka.' 44 Dauda ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama dan Dauda?" 45 Dukan mutane suna ji
ya ce wa almajiransa, 46 "Ku yi hankali da marubuta, wadanda suna son tafiya da manyan riguna, suna
kuma son a gaishe su a cikin kasuwanni, da mayan wuraren zama a cikin majami'u, da kuma manyan
wurare a wurin bukukkuwa. 47 Suna kuma kwace wa gwamraye gidaje, suna kuma badda kama ta wurin
yin doguwar addu'a. Wadannan za su sha hukumci mai girma."

21

1 Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu arziki wadanda suke saka baikonsu a cikin ma'aji. 2 Ya ga
wata gwauruwa matalauciya tana saka anini biyu a ciki. 3 Sai ya ce, “Gaskiya ina gaya maku, wannan
matalauciyar gwauruwa ta saka fiye da dukansu. 4 Duka wadannan sun bayar da baikonsu daga cikin
yalwarsu. Amma wannan gwauruwan, daga cikin talaucin ta, ta saka dukan iyakar kudinta na zaman
gari da take da shi.” 5 Kamar yadda wadansu suke maganan haikali, yadda aka yi masa ado da duwatsu
masu daraja da bayebaye, ya ce, 6 “Game da wadannan abubuwa da ku ke gani, rana tana zuwa da ba
dutse ko daya da zai zauna kan dan'uwansa da ba za a rushe kasa ba.” 7 Sai suka yi masa tambaya, cewa,
“Malam, yaushe ne wadannan abubuwan zasu faru? Menene kuma zai zama alama sa'adda wadannan
abubuwa suna shirin faruwa?” 8 Yesu ya amsa, “Ku yi hankali kada a rude ku. Gama dayawa zasu zo a
cikin sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma, 'Lokaci ya yi kusa.' Kada ku bi su. 9 Sa'adda ku ka ji game
da yakoki da hargitsi, kada ku firgita, dole ne wadannan abubuwa su faru tukuna, amma karshe ba zai
faru nan da nan ba.” 10 Sa'annan ya ce masu, “Al'umma za ta tasar ma al'umma, mulki kuma za ya tasar
wa mulki. 11 Za a yi babbar girgizan kasa, a wurare dabam dabam kuma za a yi yunwa da annoba. Za
a yi al'amura masu ban tsoro da manyan alamu daga sama. 12 Amma kafin abubuwan nan duka, za su
kama ku, su kuma tsananta maku, suna mika ku ga majami'u da kuma gidajen kurkuku, za su kawo
ku gaban sarakuna da gwamnoni saboda sunana. 13 Zai zamar maku zarafin shaida. 14 Saboda haka
ku kudurta a ranku kada ku shirya yadda za ku amsa, 15 gama ni zan ba ku kalmomi da hikima, wadda
dukan makiyanku ba za su yi tsayayya ko su karyata ku ba. 16 Amma har da mahaifa da 'yan'uwa da
dangi da abokai za su bashe ku, su kuma kashe wadansun ku. 17 Kowa zai ki ku saboda sunana. 18 Amma
ba ko gashin kanku da zai hallaka. 19 A cikin hankurin ku za ku ribato rayukanku. 20 Sa'adda ku ka
ga Urushalima tana kewaye da sojoji, sai ku sani da cewa faduwarta ta yi kusa. 21 Sai wadanda su ke
Yahudiya su gudu zuwa kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari kuma su tafi, kada su bar wadanda suke
kauyuka su shigo ciki. 22 Gama wadannan ranakun ramako ne, saboda duka abubuwan da aka rubuta
su cika. 23 Kaiton wadanda suke da juna biyu da masu ba da mama a wannan kwanakin! Gama za a sha
kunci mai girma a kasan, da fushi kuma zuwa ga mutanen nan. 24 Za su fadi ta kaifin takobi kuma za a kai
su cikin bauta ga dukan kasashe, al'ummai za su tattake Urushalima, har ya zuwa lokacin al'ummai ya
cika. 25 Za a ga alamomi cikin rana da wata da kuma taurari. A duniya kuma, al'ummai za su sha kunci,
za su rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. 26 Mutane za su suma da tsoro da kuma da tunanin
abubuwa da za su abko wa duniya. Gama za a girgiza ikokin sammai. 27 Sa'annan za su ga Dan Mutum
yana zuwa a cikin gajimarai da iko da daukaka mai girma. 28 Amma sa'adda wadannan abubuwa suka
fara faruwa, tashi saye, sai ku daga kanku sama, saboda ceton ku ya kusato.” 29 Yesu ya bada misali,
“Duba itacen baure, da duka itatuwa. 30 Sa'adda su ke fitar da ganye, za ku gani da kanku cewa bazara
ta yi kusa kuma. 31 Haka kuma, sa'adda ku ka ga wadannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa mulkin
Allah ya yi kusa. 32 Gaskiya, na ke gaya maku, wannan zamani ba za ya shude ba, sai duka abubuwan
nan sun faru. 33 Sama da kasa za su shude, amma maganata ba za ta shude ba. 34 Amma ku lura da
kanku, domin kada ku nawaita zuciyarku da tararradin duniya da shayeshaye da damuwa ta rayuwa.
Gama ranar za ta zo babu shiri 35 kamar tarko. Gama zai zo akan kowa da ke rayuwa a fuskar dukan
duniya. 36 Amma ku zama a fadake kowanne lokaci, kuna addu'a domin ku iya samun karfin tserewa
dukan wadannan abubuwa da za su faru, da kuma yadda za ku tsaya a gaban Dan Mutum.” 37 Da rana
yana koyarwa a cikin haikali, dukan dare kuma yakan tafi dutsen da a ke kira zaitun. 38 Dukan mutane
suka rika zuwa wurinsa da sassafe domin su ji shi a haikali.

22

1 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi kusa, wanda a ke kira Idin ketarewa. 2 Manyan firistoci da
marubuta suka yi shawara yadda za su kashe Yesu, gama suna jin tsoron mutane. 3 Shaidan ya shiga
Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin goma sha biyun. 4 Yahuza ya je ya yi shawara da manyan firistoci da
Jarumawa yadda zai ba da Yesu a garesu. 5 Suka yi farin ciki, suka yarda su ba shi kudi. 6 Sai ya yarda,
sai ya nimi dama yadda zai ba da shi garesu a lokacin da babu taro. 7 Ranar idin gurasa mara yisti ya
yi, da dole za a yi hadayan rago na Idin ketarewa. 8 Yesu ya aiki Bitrus da Yahaya, ya ce masu, “Ku je ku
shirya mana abincin Idin ketarewa, domin mu ci.” 9 Suka tambaye shi, “A ina ka ke so mu shirya?” 10 Ya
amsa masu, “Ku ji, sa'adda ku ka shiga birnin, wani mutum mai dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku
bishi zuwa cikin gidan da za ya shiga. 11 Sai ku gaya wa mai gidan, 'Malam ya ce, “Ina dakin baki, inda
zan ci abincin Idin ketarewa da almajirai na?'” 12 Zai nuna maku babban bene wanda yake a shirye.
Ku shirya a can.” 13 Sai suka tafi, suka sami komai kamar yadda ya gaya masu. Sai suka shirya abincin
Idin ketarewan. 14 Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna da almajiran. 15 Sai ya ce masu, “Ina da marmari
matuka in ci wannan abincin Idin ketarewa da ku kamin in sha wahala. 16 Gama na ce maku, ba zan ci
shi kuma ba, sai dai an cika shi a mulkin Allah.” 17 Sai Yesu ya dauki koko, sa'adda ya yi godiya, sai yace,

“Karba wannan, ku rarraba a tsakaninku. 18 Gama ina ce maku, ba zan sha wannan ruwan inabi kuma
ba, sai dai mulkin Allah ya zo.” 19 Sai ya dauki gurasa, sa'adda ya yi godiya, ya kakkarya shi, sai ya ba su,
cewa, “Wannan jikina ne wanda aka bayar dominku. Ku yi wannan domin tunawa da ni.” 20 Sai ya dauki
kokon kuma bayan jibi, cewa, “Wannan koko sabon alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar dominku.
21 Amma ku yi lura. Wanda zai bashe ni yana tare da ni a teburi. 22 Gama Dan Mutum zai tafi lallai kamar
yadda aka kaddara. Amma kaiton wannan mutum da shine za ya bashe shi!” 23 Sai suka fara tambaya
a tsakaninsu, wanene a cikinmu da zai yi wannan abu. 24 Sai gardama ta tashi a tsakaninsu game da
wanene mafi girma. 25 Ya ce masu, “Sarakunan al'ummai suna nuna iko akansu, kuma wadanda suke da
iko a kansu ana ce da su masu mulki da daraja. 26 Amma kada ya zama haka da ku. A maimakon haka,
bari wanda ya ke mafi girma a cikinku ya zama mafi kankanta. Bari wanda yafi muhimmanci kuma ya
zama kamar mai hidima. 27 Gama wanene yafi girma, wanda ya zauna a teburi, ko kuwa wanda yake yin
hidima? Ba wanda ya zauna a teburi ba? Duk da haka ina kamar mai hidima a tsakaninku. 28 Amma ku
ne wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabobina. 29 Na baku mulki, kamar yadda Ubana ya ba ni mulki,
30 domin ku ci ku kuma sha a teburi na mulkina. Za ku zauna a kan kursiyai kuna shari'anta kabilun
nan goma sha biyu na Israila. 31 Siman, Siman, ka yi hankali, shaidan ya nemi izini a bada kai domin
ya tankade ka kamar alkama. 32 Amma na yi maka addu'a, saboda kada bangaskiyarka ta fadi. Bayan
da ka juyo kuma, ka karfafa 'yan'uwanka.” 33 Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina shirye in tafi tare da
kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa.” 34 Yesu ya amsa masa, “Ina gaya maka, Bitrus, kamin caran
zakara a yau, za ka yi musu na sau uku cewa ba ka sanni ba.” 35 Sa'annan Yesu ya ce masu, “Lokacin da
na aike ku babu jaka, ko burgami ko takalma, ko kun rasa wani abu? Sai suka amsa, “Babu.” 36 Ya kuma
ce masu, “Amma yanzu, wanda ya ke da jaka, bari ya dauka, da kuma burgami. Wanda ba shi da takobi
sai ya sayar da taguwarsa ya sayi guda. 37 Gama ina ce maku, abin da aka rubuta game da ni dole sai
ya cika, 'An lisafta shi kamar daya daga cikin masu karya doka.' Gama abinda aka fada akaina ya cika.”
38 Sai suka ce, “Ubangiji, duba! Ga takuba biyu.” Sai ya ce masu, “Ya isa.” 39 Bayan cin abincin yamma,
Yesu ya tafi, kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen Zaitun, sai almajiran suka bi shi. 40 Sa'adda suka iso,
ya ce masu, “Ku yi addu'a domin kada ku shiga cikin jaraba.” 41 Ya rabu da su misalin nisan jifa, sai ya
durkusa kasa ya yi addu'a, 42 yana cewa “Uba, in ka yarda, ka dauke wannan kokon daga gareni. Ko da
yake ba nufina ba, amma bari naka nufin ya kasance.” 43 Sai mala'ika daga sama ya bayyana a wurinsa,
yana karfafa shi. 44 Yana cikin wahala sosai, sai ya dukufa cikin addu'a, har zufarsa kuma tana diga a
kasa kamar gudajen jini. 45 Sa'adda ya tashi daga addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same su suna
barci domin bakin cikinsu, 46 sai ya tambaye su, “Don me kuke barci? Tashi ku yi addu'a, saboda kada
ku shiga cikin jaraba.” 47 Sa'adda yana cikin magana, sai, ga taron jama'a suka bayana, tare da Yahuza,
daya daga cikin sha biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da Yesu domin ya yi masa sumba, 48 amma
Yesu ya ce masa, “Yahuza, za ka ba da Dan Mutum da sumba?” 49 Sa'adda wadanda suke kewaye da
Yesu suka ga abin da yake faruwa, sai suka ce, “Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?” 50 Sai daya daga
cikinsu ya kai wa bawan babban firist sara a kunne, sai ya yanke masa kunnensa na dama. 51 Yesu ya
ce, “Ya isa haka.” Sai ya taba kunnensa, sai ya warkar da shi. 52 Yesu yace wa manyan firistoci, da
masu tsaron haikali, da dattawa wadanda suke gaba da shi, “Kun fito kamar za ku kama dan fashi, da
takuba da sanduna? 53 Sa'adda nake tare da ku kowace rana a haikali, ba ku kama ni ba. Amma wannan
shine lokacinku, da kuma ikon duhu.” 54 Suka kama shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi cikin gidan
babban firist. Amma Bitrus yana binsa daga nesa. 55 Bayan da suka hura wuta a tsakiyar gidan da suka
zazzauna tare, Bitrus ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai wata baranya ta ganshi ya zauna a hasken wuta, sai
ta zura masa ido ta ce, “Wannan mutum ma yana tare da shi.” 57 Amma Bitrus ya yi musu, yana cewa,
“Mace, ban san shi ba.” 58 Bayan dan karamin lokaci sai wani mutum ya gan shi, sai ya ce, “Kaima kana
daya daga cikinsu.” Amma Bitrus ya ce, “Mutumin, ba ni ba ne.” 59 Bayan sa'a daya sai wani mutum ya
nace da cewa, “Gaskiya wannan mutum yana tare da shi, gama shi dan Galili ne.” 60 Amma Bitrus ya ce,
“Mutumin, ban san abin da kake fada ba.” Sai nan da nan, da yana cikin magana, sai zakara ta yi cara.
61 Yana juyawa, sai Ubangiji ya dubi Bitrus. Sai Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji, sa'adda ya ce masa,
“Kafin zakara ya yi cara yau za ka musunce ni sau uku.” 62 Da fitowarsa waje, Bitrus ya yi kuka mai zafi.
63 Sai mutanen da ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a da bulala kuma. 64 Bayan da suka rufe masa idanu,
suka tambaye shi, cewa, “Ka yi annabci! Wa ya buge ka?” 65 Suka yi wadansu miyagun maganganu na
sabo game da Yesu. 66 Da gari ya waye, sai dattawa suka hadu tare, da manyan firistoci da marubuta.
Sai suka kai shi cikin majalisa 67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.” Amma yace masu, “Idan na
gaya maku, ba za ku gaskanta ba, 68 idan na yi maku tambaya, ba za ku amsa ba. 69 Amma nan gaba, Dan
Mutum zai zauna a hannun dama na ikon Allah.” 70 Suka ce masa, “Ashe kai Dan Allah ne?” Sai Yesu ya
ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce, “Don me muke neman shaida? Gama mu da kanmu munji
daga bakinsa.”

23

1 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu gaban Bilatus. 2 Suka fara saransa, cewa "Mun same
wannan mutum yana ruda kasarmu, ya haramta a ba Kaisar haraji, yana kuma cewa shi da kansa ne
Almasihu, sarki." 3 Bilatus ya tambaye shi, cewa "Shin kaine Sarkin Yahudawa?" Sai Yesu ya amsa masa
ya ce, "Haka ka ce." 4 Sai Bilatus ya ce wa manyan firistocin da taro mai yawa, "Ban samu ko laifi daya
game da wannan mutumin ba." 5 Amma suka yi ta cewa, "Yana ta da hankalin mutane da koyarwa a
dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa ga wannan wuri." 6 Sa'adda Bilatus ya ji wannan, sai ya
tambaya ko mutumin daga Galiline. 7 Sa'adda ya gane cewa yana karkashin mulkin Hirudus, sai ya tura
Yesu wurin Hirudus, wanda shi da kansa yana Urushalima a wadannan kwanakin. 8 Sa'adda Hirudus
ya ga Yesu, sai ya cika da farin ciki sosai, saboda ya so ganinsa tunda dadewa. Tun can ya ji game da
shi sai ya yi begen ganin wadansu al'ajibai da zai yi. 9 Hirudus ya tambaye Yesu cikin kalmomi masu
yawa, amma Yesu bai amsa masa da komai ba. 10 Sai manyan firistoci da marubuta suka tsaya, suna ta
yi masa zargi mai zafi. 11 Hirudus da sojojinsa suka zarge shi, suka kuma yi masa ba'a, suka sa masa
tufafi masu kyau, sa'annan ya sake aika Yesu zuwa wurin Bilatus. 12 Sai Hirudus da Bilatus suka zama
abokai a wannan rana (da ma su abokai gaba ne). 13 Bilatus ya kira manyan firistoci tare da masu mulki
da kuma taron jama'ar, 14 sai ya ce masu, "Kun kawo mani wannan mutum kamar wanda yake jagorar
mutane ga munanan ayyuka, ku kuma gani, Ni, na tuhume shi a gabanku, ban sami ko kuskure daya
daga mutumin nan game da abinda ku ke zarginsa da shi ba. 15 Babu, ko Hirudus ma, ya sake komar
mana da shi, kun gani, babu wani abu wanda ya yi da ya cancanci mutuwa, 16 saboda haka zan yi masa
horo sa'annan in sake shi." 17 [Ya zama dole Bilatus ya sakar wa Yahudawa wani daurarre guda daya
lokacin idin.] 18 Amma dukansu suka yi ihu tare, cewa, "A tafi da wannan mutumin, sai a sako mana
Barabbas!" 19 Barabbas mutum ne wanda aka sa a cikin kurkuku saboda wani tada hankali a cikin birni
da kuma kisankai. 20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana so ya saki Yesu. 21 Amma suka yi ihu, cewa,
"A giciye shi, a giciye shi." 22 Sai ya sake ce masu sau na uku, "Don me, wace magunta wannan mutum
ya yi? Ban sami wani abu da ya isa sanadin mutuwa game da shi ba. Saboda haka bayan na hore shi, zan
sake shi." 23 Amma suka nace da murya mai karfi, suna so a giciye shi, sai muryarsu ta rinjayi Bilatus.
24 Sai Bilatus ya yarda ya yi masu bisa ga abin da suke so. 25 Ya sako masu wanda suka tambaya ya ba
su wanda aka sa a kurkuku domin tada hankali da kuma kisankai. Amma ya ba da Yesu bisa nufinsu.
26 Da suka tafi da shi, sai suka kama wani mai suna siman Bakurane, yana zuwa daga karkara, sai suka
daura masa giciyen ya dauka, yana biye da Yesu. 27 Babban taron jama'a, da na mata da suke makoki
da kuka dominsa, suna binsa. 28 Amma da ya juya wurinsu, Yesu yace, "Yan matan Urushalima, kada
ku yi kuka domina, amma ku yi kuka domin kanku da 'ya'yanku. 29 Gama ku gani, kwanaki suna zuwa
da za su ce, 'Albarka ta tabbata ga bakararru da wadanda basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba
a taba shan mamansu ba.' 30 Sa'annan za su fara ce wa duwatsu, 'Ku fado bisanmu,' da tuddai ma, 'Ku
rufe mu.' 31 Gama idan sun yi wadannan abubuwan lokacin da itace yana danye, me zai faru sa'adda ya
bushe?" 32 Aka kai wadansu mutum biyu masu laifi, domin a kashe shi tare da su. 33 Sa'adda suka zo
wurin da a ke kira kwalluwa, nan suka giciye shi da barayin, daya daga hannun damansa dayan kuma
daga hannun hagu. 34 Yesu yace, "Uba, ka yafe masu, gama basu san abin da suke yi ba." Sai suka
jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa. 35 Mutane sun tsaya suna kallo sa'annan masu mulki suna ta yin
masa ba'a, cewa, "Ya ceci wadansu. Bari ya ceci kansa, idan shine Almasihu na Allah, zababben nan."
36 Sojojin ma suka yi masa dariya, suna zuwa wurinsa, suna mika masa ruwan tsami, 37 suna cewa, "Idan
kai Sarkin Yahudawa ne, ceci kanka." 38 Akwai wata alama bisansa, "Wannan shine Sarkin Yahudawa."
39 Daya daga cikin barayi wanda aka giciye, ya zage shi, cewa, "Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci kanka
da mu." 40 Amma dayan ya amsa, ya tsauta masa cewa, "Ba ka tsoron Allah, da yake shari'arka daya
ne da nasa? 41 Mu kam an yi ma na daidai, gama mun samu bisa ga abin da muka yi. Amma wannan
mutum bai yi wani abu mara kyau ba." 42 Sai ya kara, "Yesu, ka tuna da ni sa'adda ka shiga mulkinka."
43 Yesu ya ce masa, "Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance tare da ni a firdausi." 44 Anan nan a wajen
sa'a na shida, sai duhu ya mamaye kasar duka har zuwa sa'a na tara 45 sa'adda rana ya fadi. Sai labulen
haikalin ya rabu a tsakiya zuwa kasa. 46 Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace, "Uba, na mika Ruhu na a
hannunka." Bayan da ya fadi wannan, sai ya mutu. 47 Sa'adda jarumin ya ga abin da ya faru, ya daukaka
Allah, cewa, "Lallai wannan mutumin mai adalci ne." 48 Sa'adda dukan taro mai yawa wadanda suka
zo tare domin su shaida da idanunsu suka ga abubuwan da suka faru, suka koma suna bugan kirjinsu.
49 Amma duk idon sani, da kuma matan da suka bi shi tun daga Galili, suka tsaya daga nesa, suna duban
wadannan abubuwa. 50 Ga shi kuwa, wani mutum mai suna Yusufu, shi dan majalisa ne, nagari ne kuma
mutum mai adalci ne 51 (bai yarda da shawarar da kuma abin da suka aikata ba), daga Arimatiya a kasar
Yahudiya, wanda yake jiran mulkin Allah. 52 Wannan mutum, ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi jikin
Yesu. 53 Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin likafani na linin mai kyau, ya kwantar da shi cikin
kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda ba a taba binne wani ba. 54 Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci

kuma ta kusato. 55 Matan da suka taho da shi tun daga Galili, suka biyo baya, su ga kabarin da inda aka
ajiye shi. 56 Suka koma, sai suka shirya kayan kamshi da mai. Suka kuma huta a ranar Asabaci bisa ga
doka.

24

1 Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo kabarin, suka kawo kayan kamshi wadda suka shirya.
2 Sai suka samu dutsen a mirgine shi daga kabarin. 3 Suka shiga ciki, amma ba su sami jikin Ubangiji
Yesu ba. 4 Ya faru kuwa, yayin da suke a rikice game da wannan, ba zato, mutane guda biyu suka
tsaya a gabansu da tufafi masu walkiya. 5 Sa'adda matan suka sunkuyar da kansu kasa domin tsoro,
suka ce wa matan, "Don me kuke neman mai rai ciki matattatu? 6 Baya nan, amma ya tashi! Ku
tuna fa yadda ya yi maku magana tun sa'adda ya ke Galili, 7 cewa za a ba da Dan Mutum ga mutane
masu zunubi su kuma giciye shi, a rana ta uku, zai tashi kuma" 8 Sai matan suka tuna da kalmominsa,
9 suka koma daga kabarin sai suka gaya wa sha dayan wadannan abubuwan da dukan sauran. 10 Su
Maryamu Magadaliya, Yuwana, Maryamu uwar Yakubu, da sauran matan da ke tare da su suka ba
manzanni rohoton wadannan abubuwan. 11 Amma manzannin suka dauki maganar kamar ba ta da
amfani, kuma ba su bada gaskiya ga matan ba. 12 Duk da haka Bitrus ya tashi, sai ya gudu zuwa kabarin,
ya sunkuya yana kallon ciki, sai ya gan likaftani linin kadai. Sa'annan Bitrus ya tafi gidansa, yana ta
mamakin abinda ya faru. 13 A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna tafiya zuwa wani kauye suna
Imawus, wanda nisansa kimanin mil ne daga Urushalima. 14 Suna tattaunawa da junansu game da
dukan abubuwan da suka faru. 15 Sai ya zama da cewa, sa'adda su ke tattaunawa tare da tambayoyi,
sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya tare da su. 16 Amma idanunsu basu iya ganewa da shi ba.
17 Yesu ya ce masu, "Menene ku ke magana akai sa'adda ku ke tafiya?" Suka tsaya a wurin suna bakin
ciki. 18 Daya daga cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa, "Kai ne kadai mutumin da ke Urushalima
wanda bai san abubuwan da suka faru a can a wannan kwanakin ba?" 19 Yesu ya ce masu, "Wadanne
abubuwa?" Suka amsa masa, "Abubuwa game da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne, mai manyan
ayuka da kalmomi daga Allah da kuma mutane. 20 Da yadda manyan firistoci da masu mulkinmu suka
bada shi domin a hukunta shi ga mutuwa a kuma giciye shi. 21 Amma mun yi begen cewa shine wanda za
ya yantar da Isra'ila. I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan tunda wadannan abubuwan suka
faru. 22 Amma har'ila yau, wadansu mata da ke tare da mu sun yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a
kabarin tunda sassafe. 23 Sa'adda ba su sami jikinsa ba, suka zo, da cewa su ma sun ga wahayin mala'iku
wadanda suka ce masu ya na da rai. 24 Wasu maza wadanda ke tare da mu suka tafi kabarin, suka tarar
da shi kamar yadda matan suka fada. Amma ba su ganshi ba." 25 Yesu ya ce masu, "Ku mutane masu
wauta da marasa ba da gaskiya ga abin da annabawa suka fada! 26 Bai zama dole ne Almasihu ya sha
wahalan wadannan abubuwan ba, ya kuma shiga cikin daukakarsa?" 27 Sa'annan da farko daga Musa da
har zuwa dukan annabawa, Yesu ya fasara masu duka abubuwa da ke game da kansa a dukan littattafai.
28 Da suka yi kusa da kauyen, inda suke tafiya, ko da yake Yesu ya yi kamar zai wuce su. 29 Amma suka
tilasta shi, cewa, "Ka zauna da mu, gama yamma ta yi kusa rana kuma ta kusa karewa." Sai Yesu ya tafi
ya zauna da su. 30 Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare da su domin ya ci abinci, sai ya dauki gurasan, ya
albarkace shi, ya kakkarya, sai ya ba su. 31 Sa'annan idanunsu suka bude, da suka gane shi, sai ya bace
daga garesu, 32 Suka ce wa junansu, ashe zuciyarmu ba ta yi kuna a cikinmu ba, sa'adda yake magana da
mu a hanya, sa'adda ya bude mana littattafai?" 33 Suka tashi a wancan sa'a, sai suka koma Urushalima.
Suka sami sha dayan nan tare, da wadanda suke tare da su, 34 cewa, "Lalle ne Ubangiji ya tashi, ya kuma
bayyana ga Siman." 35 Sai suka fadi abubuwan da suka faru a hanya, da yadda aka bayyana masu Yesu
sa'adda ya kakkarya gurasa. 36 Sa'adda suke fadin wadannan abubuwan, sai Yesu ya tsaya a sakaninsu,
sai ya ce masu, "Salama a gareku." 37 Amma suka firgita suna cike da tsoro, suna tsammani sun ga
fatalwa. 38 Yesu ya ce masu, don me ku ke damuwa? Don me tambayoyi ke tasowa a zuciyarku? 39 Duba
hannayena da kafafuna, cewa nine da kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi da jiki da kashi, kamar
yadda ku ka ga nake da su." 40 Bayan da ya fadi wannan, sai ya nuna masu hannayensa da kafafunsa.
41 Sa'adda suke cike da farin ciki, da mamaki, Yesu ya ce masu, "Kuna da wani abinci?" 42 Sai suka
bashi gasasshen kifi. 43 Yesu ya karba, ya ci a gabansu. 44 Sai ya ce masu, "Sa'adda nake tare da ku
na gaya maku cewa duka abin da aka rubuta a cikin dokokin Musa da na annabawa da Zabura dole
su cika." 45 Sai ya bude hankalinsu, saboda su gane littattafai. 46 Ya ce masu, "A rubuce yake, cewa
Almasihu za ya sha wuya, zai tashi kuma daga matattu a rana ta uku. 47 Ku yi wa'azin tuba da gafarar
zunubai a cikin sunansa ga dukan al'ummai, ku fara daga Urushalima. 48 Ku shaidu ne ga wadannan
abubuwan. 49 Duba, ina aiko da alkawarin Ubana a kanku. Amma ku jira a birni, sai an suturta ku da
iko daga sama." 50 Sa'annan Yesu ya tafi tare da su har sai da suka kai kusa da Betanya. Sai ya daga
hannunsa ya albarkace su. 51 Ya zama sa'adda yake sa masu albarka, ya bar su sai aka dauke shi zuwa

cikin sama. 52 Sai suka yi masa sujada, suka komo Urushalima da murna mai yawa. 53 Kullayaumin suna cikin haikali, suna albarkatar Allah.

Yahaya

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma tana tare da Allah, wannan Kalma kuwa Allah ne. 2 Shi
kuwa tare da Allah yake tun farko. 3 Dukan abu ta wurinsa aka yi su, babu abin da aka halitta sai ta wurin
sa. 4 A cikinsa rai ya ke, kuma wannan rai ya zama haske ga dukan mutane. 5 Hasken ya haskaka a cikin
duhu, kuma duhun bai rinjaye shi ba. 6 Akwai wani mutum wanda Allah ya aiko, mai suna Yahaya. 7 Ya
zo a matsayin mai ba da shaida game da hasken, domin kowa ya ba da gaskiya ta wurinsa. 8 Ba Yahaya
ne hasken ba, amma ya zo ne domin ya shaida hasken. 9 Wannan shine haske na gaskiya mai ba da haske
ga dukan mutane, da ke zuwa cikin duniya. 10 Yana cikin duniya, kuma an halicci duniya ta wurinsa,
amma duniya bata san shi ba. 11 Ya zo wurin nasa, amma nasa basu karbe shi ba. 12 Amma duk iyakar
wadanda suka karbe shi, suka kuma ba da gaskiya ga sunansa, ya ba su 'yanci su zama 'ya'yan Allah.
13 Wadanda aka haife su ba ta wurin jini ba, ko ta wurin nufin jiki, ko nufin mutum, amma ta wurin
Allah. 14 Kalmar kuma ya zama jiki ya zauna cikin mu. Mun ga daukakarsa, daukaka irin ta makadaici
shi kadai wanda ya zo daga Uban, cike da alheri da gaskiya. 15 Yahaya ya yi shaida akansa yana kira
da karfi, cewa, "Wannan shine wanda na yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda ke zuwa bayana, ya fi ni,
domin ya kasance kafin ni.'" 16 Domin daga cikarsa ne muka karbi alheri akan alheri. 17 Gama shari'a
ta zo daga wurin Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. 18 Babu lokacin da wani
ya taba ganin Allah, shi wanda shi kadai ne Allah, wanda ke jingine da kirjin Uba, shi ya bayyana shi.
19 Wannan ita ce shaidar Yahaya sa'adda Yahudawa suka aika da Firistoci da Lawiyawa zuwa gareshi don
su tambaye shi, "Wanene kai?" 20 Ya fada dalla dalla, kuma bai musunta ba, yana amsa masu cewa, "ba
nine Almasihu ba." 21 Sai suka tambaye shi, "To kai wanene? Kai Iliya ne?" Yace, "Ba ni ba ne." Suka ce,
"Kai ne anabin?" Ya amsa, "A'a". 22 Sai suka ce masa, "Kai wanene, domin mu bada amsa ga wadanda
suka aiko mu? Me kake fadi game da kanka?" 23 Yace, "Ni murya ne, da ke kira cikin jeji, 'Ku daidaita
hanyar Ubangiji,' kamar yadda annabi Ishaya ya fada." 24 Su wadanda aka aika daga wurin Farisawa
suke. Sai suka tambaye shi cewa, 25 "To don me kake baftisma idan kai ba Almasihu bane, ko Iliya, ko
annabin?". 26 Yahaya ya amsa masu, cewa, "Ina baftisma ne da ruwa. Amma a cikinku akwai wani tsaye
wanda ba ku sani ba, 27 shi wanda ke zuwa bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban isa in kwance ba."
28 Wadannan abubuwa sun faru ne a Baitanya, a dayan ketaren Urdun, a wurin da Yahaya ke Baftisma.
29 Washegari, Yahaya ya ga Yesu yana zuwa wurinsa ya ce, "Duba, ga Dan Ragon Allah wanda ke dauke
zunubin duniya! 30 Wannan shine wanda na fada maku cewa, "Shi wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin
ya kasance kafin ni.' 31 Ban san shi ba, amma saboda a bayyana shi ga Isra'ila ne nazo ina baftisma da
ruwa. " 32 Yahaya ya shaida, cewa, "Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya daga sama, ya kuma zauna
a kansa. 33 Ban gane shi ba, amma shi wanda ya aiko ni in yi baftisma cikin ruwa ya fada mani cewa,
'duk wanda ka ga Ruhun ya sauka kuma ya zauna a kansa, shine wanda ke yin baftisma cikin Ruhu mai
tsarki.' 34 Na gani, na kuma shaida cewa wannan shine Dan Allah." 35 Kuma, washegari, da Yahaya na
tsaye da biyu daga cikin almajiransa, 36 suka ga Yesu na wucewa, sai Yahaya ya ce, "Duba, ga Dan rago
na Allah!" 37 Sai almajiransa biyu suka ji ya fadi haka, suka kuwa bi Yesu. 38 Da Yesu ya waiwaya ya
gan su suna bin sa, sai ya ce masu, "Me kuke so?" Suka amsa, " Rabbi (wato 'Mallam'), ina kake da
zama?" 39 Yace masu, "Zo ku gani." Sai suka zo suka ga inda yake zama; suka zauna da shi ranan nan,
gama wajen sa'a ta goma ne. 40 Daya daga cikin wadanda suka ji maganar Yahaya suka kuma bi Yesu
shine Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus. 41 Ya fara neman dan'uwansa Siman yace masa, "Mun sami
Almasihu" (wanda ake kira 'Kristi'). 42 Ya kawo shi wurin Yesu. Yesu ya dube shi yace, "Kai ne Siman
dan Yahaya. Za a kira ka Kefas," (ma'ana, 'Bitrus'). 43 Washegari, da Yesu yana shirin tafiya zuwa Galili,
sai ya sami Filibus, ya ce masa, "ka biyo ni." 44 Filibus dan asalin Baitsaida ne, garin Andarawus da
Bitrus. 45 Filibus ya sami Natana'ilu yace masa, "Mun same shi, shi wanda Musa ya rubuta shi a cikin
attaura, da annabawa: Yesu Dan Yusufu, Ba-Nazarat." 46 Natana'ilu ya ce masa, "za a iya samun wani
abu nagari a Nazarat?" Filibus yace masa, "Zo ka gani." 47 Yesu ya ga Natana'ilu yana zuwa wurinsa
sai yayi magana game da shi, "Duba, Ba-Isra'ile na hakika wanda babu yaudara a cikinsa." 48 Natana'ilu
yace masa, "Ta yaya ka san ni?" Sai Yesu ya amsa masa yace, "Tun kafin Filibus ya kira ka, sa'adda
kake a gindin baure, na gan ka." 49 Natana'ilu ya amsa, "Rabbi, Kai Dan Allah ne! Kai Sarkin Isra'ila
ne!" 50 Yesu ya amsa masa yace, "Don na ce maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta? Za ka ga
abubuwa da suka fi wannan girma." 51 Sai yace, 'Hakika, hakika ina gaya maka, zaka ga sammai a bude,
mala'ikun Allah kuma suna hawa suna sauka akan Dan Mutum."

2

1 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta Galili, mahaifiyar Yesu kuma tana wurin. 2 An gayyaci Yesu

da almajiransa zuwa auren. 3 Da ruwan inabin ya kare, maihafiyar Yasu tace masa, “basu da ruwan
inabi.” 4 Yesu yace mata, “Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci na bai yi ba tukuna”. 5 Maihafiyarsa
tace wa ma'aikatan, “Ku yi duk abin da yace maku.” 6 To akwai randunan ruwa na dutse guda shidda
a wurin wadanda Yahudawa ke amfani da su domin al'adansu na tsarkakewa, kowace zata iya daukar
durom guda. 7 Yesu yace masu, “Cika randunan da ruwa”. Sai suka cika randunan makil. 8 Sai yace wa
ma'aikatan, “Ku diba daga ciki ku kai wa shugaban biki.” Sai suka yi hakannan. 9 Shugaban bikin ya
dandana ruwan da ya zama ruwan inabin, amma bai san inda ya fito ba (amma ma'aikatan wadanda
suka jawo ruwan sun sani). Sai ya kira ango 10 yace masa, “Kowane mutum yakan raba ruwan inabi mai
kyau da farko, kafin mai arhar bayan an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye mai kyaun sai yanzu.”
11 Wannan alama ta farko ce da Yesu yayi a Kana ta Galili, ya kuma bayyana daukakarsa, almajiransa
kuma suka gaskata da shi. 12 Bayan wannan, Yesu, da mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da almajiransa
suka tafi Kafarnahum, kuma suka zauna can wasu 'yan kwanaki. 13 To idin ketarewa na Yahudawa ya
kusato, Yesu kuwa ya wuce zuwa Urushalima. 14 Ya iske wadanda suke sayar da shanu da tumaki da
tantabaru, masu canjin kudi kuma na zaune a wurin. 15 Sai yayi tsumingiya da igiyoyi ya kore su duka
daga cikin haikalin, duk da tumakin da shanun. Sai ya watsar da sulallan masu canjin kudin ya birkitar
da teburansu. 16 Yace wa masu sayar da tantabaru, “Ku fitar da wadannan abubuwa daga nan. Ku daina
maida gidan Ubana wurin kasuwanci.” 17 Almajiransa suka tuna a rubuce yake, “Himma domin gidanka
za ta cinye ni.” 18 Sai shugabannin Yahudawa suka amsa suka ce masa, “Wace alama za ka nuna mana,
da shike kana yin wadannan abubuwan?” 19 Yesu ya amsa, “Ku rushe wannan haikali, kuma a cikin
kwana uku zan gina shi.” 20 Sai shugabanin Yahudawa suka ce, “An dauki shekaru arba'in da shidda
kamin a gama gina wannan haikalin, za ka dau kwanaki uku kadai wajen gina shi?” 21 Amma yana
nufin haikali na jikinsa ne. 22 Bayan da aka tashe shi daga matattu, sai almajiransa suka tuna ya fadi
haka, suka kuma ba da gaskiya ga nassi da wannan kalami da Yesu ya fada. 23 Kuma, da yana Urushalima
a idin ketarewa, a lokacin idin, mutane da yawa suka gaskata ga sunansa, sa'adda suka ga alamun da ya
yi. 24 Amma Yesu bai yadda da su ba domin ya san su duka, 25 saboda baya bukatar wani ya shaida masa
game da mutum, domin ya san abinda ke cikin sa.

3

1 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu, shugaba a cikin Yahudawa. 2 Wannan mutum ya zo
wurin Yesu da dare ya ce masa, “Rabbi, mun sani cewa kai malami ne da kazo daga wurin Allah, gama
ba wanda zai iya yin wadannan alamu da kake yi sai idan Allah na tare da shi.” 3 Yesu ya amsa masa,
“Hakika, hakika, idan ba a sake haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba.” 4 Nikodimu ya
ce masa, “Yaya za a sake haifuwar mutum bayan ya tsufa? Ba zai iya sake shiga cikin cikin uwarsa kuma
a haife shi ba, zai iya?” 5 Yesu ya amsa, “Hakika, hakika, idan ba a haifi mutum da ruwa da kuma Ruhu
ba, ba zai iya shiga cikin mulkin Allah ba. 6 Abin da aka haifa ta wurin jiki, jiki ne, kuma abin da aka
haifa ta wurin Ruhu, Ruhu ne. 7 Kada ka yi mamaki don na ce maka, 'dole a maya haifuwar ka.' 8 Iska
takan hura duk inda ta ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba ka san inda ta fito ko inda za ta tafi
ba. Haka duk wanda aka haifa daga Ruhu.” 9 Nikodimu ya amsa yace masa, “Yaya wannan zai yiwu?”
10 Yesu ya amsa yace masa, “Kai malami ne a Israila amma ba ka san wadannan al'amura ba? 11 Hakika,
hakika, ina gaya maka, muna fadin abubuwan da muka sani, kuma muna shaida abubuwan da muka
gani. Duk da haka ba ku karbi shaidar mu ba. 12 Idan na gaya maka abubuwan da ke na duniya amma
baka gaskata ba, to yaya zaka gaskata idan na gaya maka abubuwa na sama? 13 Babu wanda ya taba
hawa zuwa sama sai dai shi wanda ya sauko daga sama: wato Dan Mutum. 14 Kamar yadda Musa ya ta
da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan Mutum 15 domin dukan wadanda suka bada gaskiya gareshi su
sami rai na har abada. 16 Gama Allah ya kaunaci duniya sosai, har ya ba da makadaicin Dansa, domin
duk wanda ya bada gaskiya gareshi, kada ya mutu, amma ya samu rai madawwami. 17 Gama Allah bai
aiko da Dansa cikin duniya domin ya kayar da duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurin sa. 18 Duk
wanda ya bada gaskiya gare shi ba a kayar da shi ba, amma duk wanda bai bada gaskiya gare shi ba an
riga an kayar da shi, domin bai bada gaskiya ga sunan wannan da shi kadai ne Dan Allah ba. 19 Wannan
shi ne dalilin shari'ar, domin haske ya zo duniya, amma mutane suka kaunaci duhu fiye da hasken,
sabili da ayyukan su na mugunta ne. 20 Domin duk wanda ke mugayen ayyuka ya ki haske, kuma baya
zuwa wurin hasken domin kada ayyukansa su bayyanu. 21 Sai dai duk wanda yake aikata gaskiya kan
zo wurin hasken domin ayyukansa, da ake aiwatarwa ga Allah, su bayyanu. 22 Bayan wannan, Yesu da
almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya dan zauna tare da su ya kuma yi Baftisma. 23 Yahaya ma
yana Baftisma a Ainon kusa da Salim domin akwai ruwa da yawa a can. Mutane na zuwa wurin sa yana
masu Baftisma, 24 domin a lokacin ba a jefa Yahaya a kurkuku ba tukuna. 25 Sai gardama ta taso tsakanin
almajiran Yahaya da wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. 26 Suka je wurin Yahaya suka ce, “Rabbi,
wanda yake tare da kai a dayan ketaren kogin Urdun, kuma ka shaida shi, duba, yana baftisma, kuma

mutane duka suna zuwa wurin sa." [27] Yahaya ya amsa, "Mutum ba zai iya samun wani abu ba sai an ba
shi daga sama. [28] Ku da kanku zaku shaida na ce, 'Ba ni ne Almasihu ba' amma amaimakon haka, 'an
aiko ni kafin shi.' [29] Amaryar ta angon ce. Yanzu abokin angon, wanda ke tsaye yana saurarensa, yana
murna sosai saboda muryan angon. Murnata ta cika domin wannan. [30] Dole shi ya karu, ni kuma in
ragu. [31] Shi wanda ya fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya zo daga duniya, na duniya ne, kuma game
da duniya yake magana. Shi wanda ya fito daga sama yana saman kowa. [32] Ya shaida abubuwan da ya
ji ya kuma gani, amma babu wanda ya karbi shaidarsa. [33] Duk wanda ya karbi shaidarsa ya tabbatar
Allah gaskiya ne. [34] Domin duk wanda Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah. Domin bai bada
Ruhun da ma'auni ba. [35] Uban ya kaunaci Dan, ya kuma ba da dukan komai a hanunsa. [36] Shi wanda
ya bada gaskiya ga Dan ya na da rai madawwami, amma wanda ya ki yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba,
amma fushin Allah na kansa.

4

[1] Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa yana samun almajirai yana kuma yi masu baftisma fiye
da Yahaya [2] (ko da shike ba Yesu da kansa ke yin baftismar ba, amma almajiransa ne), [3] ya bar Yahudiya
ya koma Galili. [4] Amma ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya. [5] Ya zo wani birnin Samariya, mai
suna Sika, kusa da filin da Yakubu ya ba dansa Yusufu. [6] Rijiyar Yakubu na wurin. Da Yesu ya gaji da
tafiyarsa sai ya zauna gefen rijiyar. Kusan karfe goma sha biyu na rana ne. [7] Wata mace, Ba-Samariya ta
zo domin ta dibi ruwa, sai Yesu ya ce mata, "Ba ni ruwa in sha." [8] Gama almajiransa sun tafi cikin gari
don sayen abinci. [9] Sai ba-Samariyar tace masa, "Yaya kai da kake Bayahude kake tambaya ta ruwan
sha, ni da nike 'yar Samariya?" Domin Yahudawa ba su harka da Samariyawa. [10] Sai Yesu ya amsa yace
mata, "In da kin san kyautar Allah, da shi wanda yake ce da ke, 'Ba ni ruwan sha,' da kin roke shi, sai
kuma ya ba ki ruwan rai." [11] Matar tace masa, "Mallam, ga shi ba ka da guga, kuma rijiyar tana da zurfi.
Ina za ka samu ruwan rai? [12] Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu ba, ko ka fi shi, shi wanda ya ba mu rijiyar, shi
kansa kuma ya sha daga cikin ta, haka kuma 'ya'yansa da shanunsa?" [13] Yesu ya amsa yace mata, "duk
wanda ya sha daga wannan ruwan zai sake jin kishi, [14] amma duk wanda ya sha daga ruwa da zan ba shi
ba zai sake jin kishi ba. Maimakon haka, ruwan da zan bashi zai zama mabulbular ruwa a cikinsa wanda
ke bulbula zuwa rai madawwami." [15] Matar tace masa, "Mallam, ka ba ni wannan ruwa yadda ba zan
kara jin kishi ba ba kuma sai na zo nan don in dibi ruwa ba." [16] Yesu ya ce mata, "Je, ki kira maigidanki
ku zo nan tare." [17] Matar ta amsa tace masa, "Ba ni da miji." Yesu yace, "Kin fadi daidai da kika ce, 'ba
ni da miji,' [18] domin kin auri mazaje har biyar, kuma wanda kike da shi yanzu ba mijin ki bane. Abinda
kika fada gaskiya ne." [19] Matar tace masa, "Mallam, Na ga kai annabi ne. [20] Ubaninmu sun yi sujada
a wannan dutse, amma kun ce Urushalima ce wurin da ya kamata mutane su yi sujada." [21] Yesu ya ce
mata, "Mace, ki gaskata ni, cewa lokaci na zuwa wanda ba za ku yi wa Uban sujada ba ko akan wannan
dutse ko a Urushalima. [22] Ku kuna bauta wa abinda ba ku sani ba. Mu muna bauta wa abinda muka
sani, gama ceto daga Yahudawa yake. [23] Sai dai, sa'a tana zuwa, har ma ta yi, wadda masu sujada na
gaskiya za su yi wa Uba sujada a cikin ruhu da gaskiya, domin irin wadannan ne Uban ke nema su zama
masu yi masa sujada. [24] Allah Ruhu ne, kuma mutanen da ke yi masa sujada, dole su yi sujada cikin
ruhu da gaskiya." [25] Matar ta ce masa, "Na san Almasihu na zuwa (wanda ake kira Kristi). Sa'adda ya
zo, zai bayyana mana kowane abu. [26] Yesu ya ce mata, "Ni ne shi, wanda ke yi maki magana." [27] A daidai
wannan lokaci, almajiransa suka dawo. Suna ta mamakin dalilin da yasa yake magana da mace, amma
babu wanda yace, "Me kake so?" Ko kuma, "Don me ka ke magana da ita?" [28] Sai matar ta bar tulunta,
ta koma cikin gari, tace wa mutanen, [29] "Ku zo ku ga wani mutum wanda ya gaya mani duk wani abu da
na taba yi. Wannan dai ba Almasihun bane, ko kuwa?" [30] Suka bar garin suka zo wurinsa. [31] A wannan
lokacin, almajiransa suna rokansa, cewa, "Mallam, ka ci." [32] Amma ya ce masu, "ina da abinci da ba
ku san komai akai ba." [33] Sai almajiran suka ce da junansu, "Babu wanda ya kawo masa wani abu ya ci,
ko akwai ne?" [34] Yesu ya ce masu, "Abincina shine in yi nufin wanda ya aiko ni, in kuma cika aikinsa.
[35] Ba ku kan ce, 'akwai wata hudu tukuna kafin girbi ya zo ba?' Ina gaya maku, daga idanunku ku ga
gonakin, sun rigaya sun isa girbi. [36] Shi wanda ke girbi yakan karbi sakamako ya kuma tattara amfanin
gona zuwa rai na har abada, ta haka shi mai shuka da shi mai girbi za su yi farinciki tare. [37] Gama cikin
wannan maganar take, 'Wani na shuka, wani kuma na girbi.' [38] Na aike ku ku yi girbin abinda ba ku
yi aiki a kai ba. Wandansu sun yi aiki, ku kuma kun shiga cikin wahalarsu. [39] Yawancin Samariyawan
da ke wannan birni suka gaskata da shi sabili da labarin matar data bada shaida, "Ya gaya mani duk
abinda na taba yi." [40] To sa'adda Samariyawa suka zo wurinsa, sai suka roke shi ya zauna tare da su, ya
kuwa zauna wurin kwana biyu. [41] Wasu da dama kuma suka gaskata domin maganarsa. [42] Suka cewa
matar, "Mun bada gaskiya, ba saboda maganar ki kadai ba, amma mu kanmu munji, yanzu kuma mun
sani cewa wannan lallai shine mai ceton duniya." [43] Bayan wadannan kwana biyu, ya bar wurin zuwa
Galili. [44] Domin Yesu da kansa yace, ba a girmama annabi a kasarsa. [45] Da ya zo Galili, Galiliyawan

suka marabce shi. Sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima wurin idin, domin su ma sun je idin.
46 Kuma ya koma Kana ta Galili inda ya mayar da ruwa zuwa ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin fada
wanda dansa na rashin lafiya a Kafarnahum. 47 Da ya ji cewa Yesu ya bar Yahudiya ya koma Galili, sai
ya tafi wurin Yesu ya roke shi ya sauko ya warka da dansa wanda ke bakin mutuwa. 48 Yesu yace masa,
"Idan ba ku ga alamu da mu'ujizai ba, ba za ku gaskata ba." 49 Ma'aikacin ya ce masa, "Mallam, ka sauko
kafin da na ya mutu." 50 Yesu yace masa, "Je ka. Dan ka ya rayu." Mutumin ya gaskata maganar da Yesu
ya gaya masa, Sai yayi tafiyarsa. 51 Yayin da yake sauka kasa, bayinsa suka same shi, suna cewa, danka
yana raye. 52 Sai ya tambaye su sa'ar da ya fara samun sauki. Suka amsa masa, "Jiya a sa'a ta bakwai
zazabin ya bar shi." 53 Sai Uban ya gane cewa wannan sa'a ce Yesu ya ce masa, "Jeka, danka na raye."
Sabili da haka, shi da dukan gidansa suka bada gaskiya. 54 Wannan ce alama ta biyu da Yesu ya yi bayan
da ya bar Yahudiya zuwa Galili.

5

1 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma Yesu ya tafi Urashalima. 2 To a cikin Urashilima kusa
da kofar tumaki akwai tabki, wanda ake kira Baitasda da harshen Ibraniyanci, yana da shirayi biyar.
3 Taron mutane dayawa masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu suna kwance a wurin [suna jira
a dama ruwan]. 4 Gama mala'ikan Ubangiji kan sabko a cikin tabkin ya dama ruwan, wanda ya fara taba
ruwan sai ya warke komai cutar da yake da ita. 5 Akwai wani mutum a bakin tabki yana kwance yana
da rashin lafiya har shekara talatin da takwas. 6 Da Yesu ya gan shi yana kwance a wurin sai ya gane ya
dade a wurin, sai ya ce masa, " Ko kana so ka warke?" 7 Sai mai rashin lafiyar ya amsa ya ce, "Malam,
bani da kowa da zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya motsa. Yayinda na ke kokari sai wani ya riga
ni." 8 Yesu ya ce masa," Ka tashi ka dauki shimfidarka ka tafi." 9 Nan dan nan Mutumin ya warke, ya
dauki shimfidarsa ya tafi. Ranar kuwa Asabar ce. 10 Sai Yahudawa suka ce da wanda aka warkar din,
"Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka dauki shimfidarka ba." 11 Sai ya amsa ya ce, "Ai wanda ya warkar da
ni, shine ya ce mani 'Dauki shimfidarka, ka tafi." 12 Suka tambaye shi, "wane mutum ne ya ce maka,
'Dauki shimfidar ka yi tafiya'?" 13 Sai dai, shi wanda aka warka din, ba san ko wanene ya warkar da
shi ba, domin Yesu ya riga ya tafi aboye, saboda akwai taro a wurin. 14 Bayan haka, Yesu ya same shi a
Haikalin, ya ce masa, "ka ga fa, ka warke. To, kada ka kara yin zunubi don kada wani abu da ya fi wannan
muni ya same ka." 15 Sai mutumin ya tafi ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu ne ya warkar da shi. 16 To
saboda haka Yahudawa suka fara tsanantawa Yesu, don ya yi wadannan abubuwa ran Asabar. 17 Yesu
kuwa ya amsa masu ya ce, "Ubana yana aiki har yanzu, ni ma ina aiki." 18 Saboda haka, Yahudawa suka
kara nema su kashe shi ba don ya keta Asabar kadai ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa ne, wato
yana maida kansa dai-dai da Allah. 19 Yesu ya amsa masu ya ce, hakika hakika, ina gaya maku, Dan ba
ya yin kome shi kadai, sai abin da ya ga Uba yana yi. 20 Domin Uban na kaunar Dan, yana kuma nuna
masa dukan abinda shi da kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan da suka fi wadannan, domin
ku yi mamaki. 21 Gama kamar yadda Uba yakan tada matattu ya kuma basu rai, haka Dan ma yake bada
rai ga duk wanda ya nufa. 22 Gama Uban ba ya hukunta kowa, sai dai ya damka dukan hukunci ga Dan,
23 domin kowa ya girmama Dan, kamar yadda suke girmama Uban. Shi wanda ba ya girmama Dan, ba
ya girmama Uban da ya aiko shi. 24 Hakika, hakika, duk mai jin Maganata, yana kuma gaskata wanda
ya aiko ni, yana da rai madawwami ba kuma za a kashe shi ba, domin ya ratse daga mutuwa zuwa rai.
25 Hakika hakika, ina gaya maku, lokaci na zuwa, har ma ya yi da matattatu za su ji muryar Dan Allah,
wadanda suka ji kuwa za su rayu. 26 Kammar yada Uba ya ke da rai a cikinsa, haka ya ba Dan don ya zama
da rai cikin kansa. 27 Uban ya kuma ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda shi ne Dan Mutum. 28 Kada
ku yi mamakin wannan, domin lokaci na zuwa da duk wadanda suke kaburbura za su ji muryarsa, 29 su
kuma fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi na rai, wadanda suka aikata mugunta kuwa zuwa
tashi na hukunci. 30 Ba na iya yin kome ni da kai na. Yadda na ke ji, haka nake yin hukunci, Hukunci na
kuwa na adalci ne, domin ba nufin kaina nake bi ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. 31 Idan zan yi shaida
game da kaina, shaidata baza ta zama gaskiya ba. 32 Akwai wani wanda ya ke bada shaida game da ni,
na kuwa sani shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. 33 Kun aika zuwa wurin Yahaya, shi kuma
ya yi shaidar gaskiya. 34 Duk da haka shaidar da na karba bata mutum bace. Na fadi wadanan abubuwa
domin ku sami ceto. 35 Yahaya fitila ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda ku yi farinciki da haskensa
dan lokaci kadan. 36 Amma shaidar da ni ke da ita ta fi ta Yahaya karfi. Domin ayyukan da Uba ya bani
ni in yi, wato ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke shaida ta cewa, Uba ne ya aiko ni. 37 Uba wanda
ya aiko ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba ku taba jin muryar sa ba, ko ganin kamanninsa. 38 Maganarsa
kuwa ba ta zaune a zuciyarku, domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba. 39 Kuna nazarin littattafai,
don a tsammaninku a cikinsu za ku sami rai Madawwami, alhali kuwa su ne suke shaidata. 40 kuma
baku niyyar zuwa wurina domin ku sami rai. 41 Ba na karbar yabo daga wurin mutane, 42 amma na sani
baku da kaunar Allah a zuciyarku. 43 Na zo a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni ba. Idan wani

ya zo da sunan kansa, za ku karbe shi. 44 Ta yaya za ku ba da gaskiya, ku da kuke karban yabo daga
junanku, amma ba ku neman yabon dake zuwa daga wurin Allah? 45 Kada ku yi tunani zan zarge ku a
wurin Uba. Mai zargin ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin sa. 46 Inda kun gaskata Musa, da
kun gaskata da ni domin ya yi rubutu game da ni. 47 Idan kuwa ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, ta
yaya za ku gaskata maganata?"

6

1 Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare tekun Galili, wanda a ke kira tekun Tibariya. 2 Sai taro
mai yawa suka bi shi domin suna ganin alamu da yake yi akan marasa lafiya. 3 Sai Yesu ya hau dutse
ya zauna a can tare da almajiransa. 4 (Kuma da idin Ketarewa, wato idin Yahudawa, ya kusato.) 5 Da
Yesu ya daga kai sai ya ga babban taro yana zuwa wurinsa, sai ya ce ma Filibus, "Ina za mu sayi gurasar
da Mutanen nan za su ci?" 6 (Ya fadi haka ne domin ya gwada shi, saboda shi kansa ya san abin da
zai yi.) 7 Filibus ya amsa masa, "gurasar dinari biyu ma ba zata ishi kowannensu ya samu ko kadan
ba." 8 Daya daga cikin almajiransa, wato Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus, ya ce masa, 9 "Ga wani
dan yaro nan da dunkule biyar na sha'ir, da kifi biyu. Amma menene wadannan za su yi wa mutane
masu yawa?" 10 Yesu ya ce, "ku sa mutane su zauna."(wurin kuwa akwai ciyawa.) Sai mazajen suka
zauna, sun kai wajen dubu biyar. 11 Sai Yesu ya dauki gurasar, bayan da ya yi godiya, sai ya rarraba
wa wadanda suke zaune. Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon abin da zai ishe su. 12 Da Mutanen
suka ci suka kuma koshi, sai ya ce wa almajiransa, ku tattara gutsattsarin da suka rage, kada ya zama
asara." 13 Sai suka cika kwanduna goma sha biyu da gutsattsarin gurasar nan biyar da ya rage bayan
da kowa ya ci. 14 Da jama'a suka ga alamar da ya yi, sai suka ce, " Hakika wannan shi ne annabin nan
mai zuwa cikin duniya. 15 "Da Yesu ya gane suna shirin zuwa su dauke shi da karfi da yaji su nada shi
sarki, sai ya sake komawa kan dutsen da kansa. 16 Da yamma ta yi, sai almajiransa suka gangara teku.
17 Suka shiga cikin jirgi, suka haye teku zuwa kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu kuwa bai riga
ya iso wurinsu ba tukuna.) 18 Iska mai karfin gaske tana kadawa, kuma tekun yana hargowa. 19 Bayan
da almajiran suka yi tuki na wajen kimanin mil ashirin da biyar ko talatin, sai suka hango Yesu yana
tafiya a kan teku ya kuma kusa da jirgin, sai suka firgita. 20 Amma ya ce masu, "Ni ne! kada ku firgita."
21 Sa'an nan suka yarda suka karbe shi a cikin jirgin, kuma nan da nan jirgin ya kai gacci. 22 Kashe gari,
sauran taron da suke tsaye a dayan hayin tekun suka ga cewa babu wani jirgi a wajen sai dayan, Yesu
kuma bai shiga ciki da almajiransa ba, amma almajiransa suka tafi su kadai. 23 Sai dai, akwai wadansu
jirage da suka zo daga Tibariya kusa da wurin da taron suka ci gurasa bayan da Ubangiji ya yi godiya.
24 Sa'anda taron suka gane cewa Yesu da almajiransa ba su wurin, su da kansu su ka shiga cikin jiragen
suka tafi Kafarnahum neman Yesu. 25 Da suka same shi a hayin tekun, suka ce masa, "Mallam, yaushe
ka zo nan?" 26 Yesu ya amsa masu, da cewa, " hakika, kuna nema na ne, ba don kun ga alamu ba, amma
domin kun ci gurasar nan kun koshi. 27 Ku daina yin wahala a kan neman abinci mai lalacewa, sai dai
a kan abinci mai dawwama wanda zai kaiku ga rai madawwami wanda Dan Mutum zai ba ku, domin
Ubangiji Allah ya sa hatiminsa a kansa." 28 Sai suka ce Masa, "Me za mu yi, domin mu aikata ayyukan
Allah? 29 Yesu ya amsa, "Wannan shi ne aikin Allah: wato ku gaskata da wanda ya aiko." 30 Sai suka ce
masa, "To wace alama za ka yi, don mu gani mu gaskata ka? 31 Me za ka yi? Kakanninmu sun ci manna a
jeji, kamar yadda aka rubuta, "Ya ba su gurasa daga sama su ci." 32 Sa'an nan Yesu ya ce masu, "hakika,
hakika, ina gaya maku ba Musa ne ya ba ku gurasa nan daga sama ba, amma Ubana ne ya baku gurasa
ta gaskiya daga sama. 33 Gurasar Allah itace mai saukowa daga sama mai kuma bada rai ga duniya,"
34 Sai suka ce masa, "Mallam, ka rika ba mu irin wannan gurasa kodayaushe." 35 Yesu ya ce masu, "Ni
ne gurasa mai ba da rai. Wanda ya zo wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya gaskanta da ni ba zai
kara jin kishi ba. 36 Amma na gaya maku cewa, hakika kun gan ni, duk da haka ba ku ba da gaskiya ba.
37 Duk wanda Uba ya bani zai zo gare ni, wanda kuwa ya zo gare ni ba zan kore shi ba ko kadan. 38 Gama
na sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. 39 Wannan shi ne
nufin wanda ya aiko ni, kada in rasa ko daya daga cikin wadannan da ya bani, sai dai in tashe su a ranar
karshe. 40 Gama wannan shi ne nufin Ubana, duk wanda yake ganin Dan ya kuma gaskata da shi zai
sami rai madawwami, ni kuma zan tashe shi a ranar karshe. 41 Sai Yahudawa suka yi gunaguni akansa,
domin ya ce, "Nine Gurasar da ta sauko daga sama." 42 Suka ce, "Ba wannan ne Yesu Dan Yusufu, wanda
Ubansa da Uwarsa mun san su ba? Ta yaya yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga sama'? 43 Yesu ya amsa, ya
ce masu, "Kada ku yi gunaguni a junanku. 44 Ba mai iya zuwa wurina sai dai in Uba wanda ya aiko ni
ya jawo shi, ni kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. 45 A rubuce yake cikin litattafan anabawa cewa,
'Dukkansu Allah zai koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma koya daga wurin Uba, ya kan zo gare ni. 46 Ba
cewa wani ya taba ganin Uban ba, sai shi wanda yake daga wurin Allah - shine ya ga Uban. 47 Hakika,
hakika, wanda ya bada gaskiya, yana da rai Madawwami. 48 Ni ne Gurasa ta rai. 49 Ubanninku sun ci

manna cikin jeji, suka kuma mutu. [50] Ga gurasa da ta sauko daga sama, domin mutum ya ci daga cikinta
ba kuwa zai mutu ba. [51] Ni ne gurasa mai rai da ya sauko daga sama. Duk wanda ya ci daga gurasar,
zai rayu har abada. Wannan gurasar da zan bayar jiki na ne don ceton duniya." [52] Sai Yahudawa suka
fusata a tsakanin junansu suka kuma fara gardama, cewa, "Yaya mutumin nan zai iya bamu naman
jikinsa mu ci? [53] Sai Yesu ya ce masu, " hakika, hakika, in ba ku ci naman jikin Dan mutum ba, ba ku
kuma sha jininsa ba, ba za ku sami rai a cikin ku ba. [54] Dukan wanda ya ci nama na ya kuma sha jinina
yana da rai Madawwami, ni kuwa zan tashe shi a ranar karshe. [55] Domin namana abinci ne na gaske,
jinina kuma abin sha ne na gaskiya. [56] Duk wanda ya ci namana, ya kuma sha jinina yana zamne a ciki
na, ni kuma a cikinsa. [57] Kamar yadda rayayyen Uba ya aiko ni, nake kuma rayuwa saboda Uban, haka
ma wanda ya ci namana, zai rayu sabo da ni. [58] Wannan itace gurasar da ta sauko daga sama, ba irin
wadda Ubanninku suka ci suka mutu ba. Dukan wanda ya ci gurasar zai rayu har abada." [59] Yesu ya
fadi wadan nan abubuwa a cikin majami'a sa'ad da yake koyarwa a Kafarnahum. [60] Da jin haka, da yawa
daga cikin almajiransa suka ce, "Wannan Magana yana da karfi, wa zai iya jinta?" [61] Yesu, kuwa da yake
ya sani a ransa da cewa almajiransa suna gunagunin wannan, sai ya ce masu, "Wannan ya zamar maku
laifi? [62] Yaya Ke nan in kun ga Dan Mutum yana hawa inda yake a da? [63] Ruhu shine mai bayar da rai;
Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na fada maku ruhu ne, da kuma rai. [64] Amma fa akwai wadansun
ku da ba su ba da gaskiya ba. Domin tun farko Yesu ya san wadanda ba su ba da gaskiya ba, da kuma
wanda zai bashe shi. [65] Ya fada cewa, "shiyasa na gaya maku, ba mai iya zuwa wurina, sai ta wurin
Uban." [66] Bayan haka, da yawa daga cikin almajiransa suka koma da baya, ba su kara tafiya tare da shi
ba. [67] Sai Yesu ya ce wa goma sha biyun, "ku ba kwa so ku tafi, ko ba haka ba? [68] Bitrus ya amsa masa ya
ce, "Ya Ubangiji, gun wa za mu je? kai kake da maganar rai madawwami. [69] Mu kwa mun gaskata mun
kuma sani kai ne mai tsarkin nan na Allah." [70] Yesu ya ce masu, "Ba ni na zabe ku, goma sha biyu ba,
amma dayanku Iblis ne?" [71] Wato yana magana akan Yahuda dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya daga
cikin sha-biyun ne, wanda zai ba da Yesu.

7

[1] Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya cikin Gallili, saboda baya so ya shiga cikin Yahudiya
domin Yahudawa suna shirin su kashe shi. [2] To Idin Bukkoki na Yahudawa ya kusa. [3] Sai 'yan'uwansa
suka ce da shi, "ka tashi ka tafi Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da kake yi su ma. [4] Ba
wanda ya ke yin wani abu a boye idan dai yana so kowa da kowa ya san shi. Da yake ka na yin wadannan
abubuwa sai ka nuna kan ka a fili ga duniya. [5] Domin ko 'yan'uwansa ma basu bada gaskiya gare shi
ba. [6] Yesu ya ce dasu, "lokaci na bai yi ba tukuna, amma ku koyaushe lokacin ku ne. [7] Duniya baza ta
iya kin ku ba, amma ta ki ni saboda ina fadin cewa ayyukanta ba su da kyau. [8] Ku ku je wurin idin, ni
ba zan je wurin idin ba domin lokacina bai yi ba tukuna. [9] Bayan da ya gaya masu wadannan abubuwa,
ya tsaya a cikin Gallili. [10] Amma bayan da 'yan'uwansa su ka tafi wurin idin shi ma ya tafi, amma a
asirce ba a fili ba. [11] Saboda Yahudawa suna neman sa a wurin idin, su na cewa "Ina yake?" [12] Akwai
maganganu dayawa a kansa cikin taron. Wadansu suna cewa, "shi mutumin kirki ne." Wadansu kuma
suna cewa,"A'a yana karkatar da hankalin jama'a." [13] Amma duk da haka ba wanda ya yi magana a fili a
kansa saboda suna jin tsoron Yahudawa. [14] Sa'anda aka kai rabin idin, sai Yesu ya shiga cikin haikali ya
fara koyarwa. [15] Yahudawa suna mamaki suna cewa,"Yaya aka yi wannan mutum ya sami ilimi dayawa
haka? Shi kuwa bai je makaranta ba." [16] Yesu ya ba su amsa ya ce,"Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta
wanda ya aiko ni ce." [17] Idan wani yana so ya yi nufinsa, za ya gane koyarwannan ko daga wurin Allah
ta zo, ko ko tawa ce ta kaina. [18] Ko wanene yake maganar kansa, yana neman darajar kansa kenan,
amma ko wanene ya nemi darajar wanda ya aiko ni, wannan mutum mai gaskiya ne, babu rashin adalci
a cikin sa. [19] Ba Musa ya baku dokoki ba? Amma duk da haka ba mai aikata dokokin. Me yasa ku ke so
ku kashe ni? [20] Taron suka ba shi amsa, "Ka na da aljani. Wanene yake so ya kashe ka?" [21] Yesu ya amsa
ya ce masu, "Nayi aiki daya, dukan ku kuna mamaki da shi. [22] Musa ya baku kaciya, {ba kuwa daga
Musa take ba, amma daga kakannin kakanni ta ke}, kuma a ranar Asabar kukan yi wa mutum kaciya.
[23] Idan mutum ya karbi kaciya ranar Asabar, domin kada a karya dokar Musa, don me kuka ji haushi na
saboda na mai da mutum lafiyayye sarai ranar Asabar? [24] Kada ku yi shari'a ta ganin ido, amma ku yi
shari'a mai adalci." [25] Wadansun su daga Urushalima suka ce, "wannan ba shine wannan da suke nema
su kashe ba?" [26] Kuma duba, yana magana a fili, sannan ba wanda ya ce da shi komai. Ba zai yiwu ba
mahukunta su sani cewa wannan Kristi ne, ko ba haka ba? [27] da haka, mun san inda wannan mutum ya
fito. Amma sa'anda Kristi za ya zo, ba wanda zai san inda ya fito." [28] Yesu yayi magana da karfi a haikali,
yana koyarwa ya na cewa, "Kun san ni kuma kun san inda na fito. Ban zo domin kaina ba, amma wanda
ya aiko ni mai gaskiya ne, ku kuwa baku san shi ba. [29] Ni na san shi domin daga wurinsa na fito, kuma
shine ya aiko ni." [30] Suna kokari su kama shi, amma ba wanda ya iya sa masa hannu domin sa'arsa ba ta

yi ba tukuna. 31 Duk da haka wadansu dayawa a cikin taron suka bada gaskiya gare shi suka ce,"Sa'anda
Kristi ya zo, zai yi alamu fiye da wadanda wannan mutum ya yi?" 32 Farisawa suka ji tattarmukan suna
yin rada a kan wadannan abubuwa game da Yesu, Sai manyan malamai da Farisawa su ka aika jami'ai su
kama shi. 33 Sa'annan Yesu yace ma su," jimawa kadan ina tare ku, sa'annan in tafi wurin wanda ya aiko
ni. 34 Za ku neme ni ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya zuwa ba." 35 Yahudawa fa su ka cewa
junan su, "Ina wannan mutum zai je inda ba za mu iya samun sa ba? Ko za ya tafi wurin Helinawa na
warwatsuwa ya koyawa Helinawa? 36 Wace kalma ya ke fadi haka, 'za ku neme ni amma ba za ku same
ni ba; inda na tafi, ba za ku iya zuwa ba'?" 37 To a rana ta karshe, babbar rana ta idin, Yesu ya mike ya
yi magana da karfi cewa, "Idan kowa yana jin kishi, ya zo wuri na ya sha. 38 Shi wanda ya bada gaskiya
gare ni kamar yadda nassi ya fadi, daga cikin sa rafukan ruwa na rai za su bulbulo." 39 Amma ya fadi
haka a kan Ruhu, wanda wadanda suka bada gaskiya gare shi za su karba; ba a ba da Ruhun ba tukuna,
saboda ba a rigaya an daukaka Yesu ba. 40 Wadansu a cikin taron, sa'anda suka ji wadannan kalmomi,
suka ce, "Wannan lallai annabi ne." 41 Wadansu suka ce, "Wannan Almasihu ne." Amma wadansu suka
ce, "Almasihu zai fito daga Gallili ne.? 42 Ba nassi ya ce Almasihu zai fito daga cikin dangin Dauda daga
Baitalami ba, daga kauyen da Dauda ya fito?" 43 Sai aka sami rabuwa a cikin taron saboda shi. 44 Da
wadansun su sun kama shi, amma ba wanda ya sa masa hannu. 45 Sa'annan jami'an suka dawo wurin
manyan Fristoci da Farisawa, wadanda suka ce," me yasa ba ku kawo shi ba?" 46 Jami'an su ka amsa,
"Ba mutumin da ya taba yin magana kamar haka." 47 Farisawa suka amsa masu, "kuma an karkatar da
ku? 48 Ko wani daga cikin mahukunta ya bada gaskiya gare shi, ko kuwa daga cikin Farisawa? 49 Amma
wannan taro da basu san shari'a ba, la'anannu ne." 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda ya zo wurin
Yesu da, daya daga cikin Farisawa), 51 " Ko shari'armu bata hana hukunta mutum ba, sai ta ji daga gare
shi ta kuma san abin da ya aikata ba?" 52 Suka amsa masa suka ce,"kai ma daga Galili ka fito? Ka yi
bincike ka gani ba annanbin da zai fito daga Galili." 53 Daga nan sai kowa ya tafi gidansa.

8

1 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya dawo Haikali, dukan mutane kuma suka zo wurin sa;
yazauna koya masu. 3 Sai marubuta da Farisawa suka kawo mace wadda aka kama ta tana zina. Su ka sa
ta a tsakiya. 4 Sai su ka ce da shi, "Malam, wannan mace an kama ta tana cikin yin zina. 5 A cikin shari'a,
Musa ya bamu umurni mu jejjefe irin wandannan mutume, kai me ka ce game da ita?" 6 Sun fadi haka
ne domin su gwada shi su sami abinda za su zarge shi da shi, amma Yesu ya sunkuya yayi rubutu da
yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka cigaba da tambayar sa, ya mike tsaye yace masu, "shi wanda ba shi da
zunubi a cikin ku, ya fara jifar ta da dutse." 8 Ya sake sunkuyawa, ya yi rubutu da yatsansa a kasa. 9 Da
suka ji haka, sai suka fita dai-dai da dai-dai, kama daga babbansu. A karshe dai aka bar Yesu shi kadai,
tare da matar wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya tashi tsaye ya ce da ita, "mace, ina masu zargin ki?
Ba wanda ya kashe ki? 11 Ta ce, "Ba kowa, Ubangiji" Yesu ya ce, "Ni ma ban kashe ki ba. Ki yi tafiyar
ki, daga yanzu kada ki kara yin zunubi." 12 Yesu ya kara yin magana da mutanen cewa, "Ni ne hasken
duniya, shi wanda ya biyo ni, ba zai yi tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami hasken rai. 13 Farisawa
suka ce masa, "Kana bada shaida a kan ka, shaidarka ba gaskiya ba ce." 14 Yesu ya amsa ya ce masu,
"Ko ma na bada shaida a kai na, shaidata gaskiya ce, na san daga inda na fito da inda zan tafi, amma ku
baku san daga inda na fito ba, baku kuma san inda zan tafi ba. 15 Kuna shari'a ta son kai, ni ko ban yi wa
kowa shari'a ba. 16 Ko ma da na yi shari'a, shari'ata gaskiya ce domin ba ni kadai ba ne, amma ina tare
da Uba wanda ya aiko ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa shaidar mutum biyu gaskiya ce. 18 Ni ne
ni ke shaidar kaina, kuma Uba wanda ya aiko ni ya na shaida ta. 19 Su ka ce da shi, "Ina ubanka?" Yesu
ya amsa ma su ya ce, "baku san ni ba balle Ubana, in da kun san ni da kun san Uba na kuma. " 20 Ya
fadi wadannan kalmomi a kusa da wurin ajiya sa'adda ya ke koyarwa a cikin haikali, kuma ba wanda ya
kama shi saboda sa'arsa bata yi ba tukuna. 21 Ya kara cewa da su,"Zan tafi, za ku neme ni ba za ku same
ni ba, za ku mutu cikin zunubinku. Inda ni ke tafiya, ba za ku iya zuwa ba". 22 Yahudawa su ka ce,"Zai
kashe kansa ne, da ya ce inda ni ke tafiya ba za ku iya zuwa ba?" 23 Yesu ya ce masu ku daga kasa kuke,
Ni kuwa daga bisa ni ke. Ku na wannan duniya ne, Ni kuwa ba na wannan duniya ba ne. 24 Shiyasa na
ce maku za ku mutu cikin zunubanku. In ba kun bada gaskiya NI NE ba, za ku mutu cikin zunubanku.
25 Sai kuma suka ce da shi,"Wanene kai?" Yesu ya ce masu, "Abin da na gaya maku tun daga farko. 26 Ina
da a bubuwa da yawa da zan gaya maku, in kuma hukunta ku a kai. Duk da haka, wanda ya aiko ni, mai
gaskiya ne, abubuwan da naji daga wurin sa, wadannan abubuwan su ni ke gaya wa duniya." 27 Ba su
gane ba yana yi masu magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce, "Sa'adda kuka tada Dan Mutum sama sa'annan
za ku gane NI NE, kuma ban yi komi domin kaina ba. Kamar yadda Uba ya koya mani, haka nike fadin
wadannan abubuwa. 29 Shi wanda ya aiko ni, yana tare da ni kuma bai bar ni ni kadai ba, domin kullum
ina yin abubuwan da suke faranta masa rai." 30 Sa'adda Yesu ya ke fadin wadannan abubuwa, dayawa
suka bada gaskiya gare shi. 31 Yesu ya gayawa wadancan Yahudawa da suka bada gaskiya gare shi, "Idan

kun tsaya a cikin magana ta ku almajiraina ne na gaskiya, 32 Kuma za ku san gaskiya, gaskiya kuwa zata
'yantar da ku." 33 Suka amsa masa, " Mu zuriyar Ibrahim ne kuma bamu taba yin bauta wurin kowa ba,
yaya za ka ce, 'Za a 'yantar da ku'?" 34 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, ina ce maku, dukan wanda ya
ke aika zunubi bawan zunubi ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama a gida dindindin, da yana zama dindindin.
36 Saboda haka, idan Dan ya 'yantar da ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku zuriyar Ibrahim ne,
kuna so ku kashe ni saboda kalma ta bata da wurin zama a cikin ku. 38 Na fadi abubuwan da na gani a
wurin Ubana, ku kuma kuna yin abubuwan da kuka ji daga wurin ubanku." 39 Suka amsa suka ce masa,
"Ibrahim ne ubanmu" Yesu ya ce masu, "Da ku 'yayan Ibrahim ne da kun yi ayukan da Ibrahim ya yi.
40 Amma, yanzu kuna so ku kashe ni, mutumin da ya gaya maku gaskiyar da ya ji daga wurin Allah.
Ibrahim bai yi haka ba. 41 Kuna yin ayyukan ubanku. Suka ce masa, "mu ba a haife mu cikin fasikanci
ba, muna da Uba daya: Allah." 42 Yesu ya ce masu, "Inda Allah Ubanku ne, da kun kaunace ni, gama na
zo daga wurin Allah kuma ga ni anan, gama ba domin kaina nazo ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku
gane magana ta ba? Ai saboda ba za ku iya jin maganata ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan ne, kuma
kuna so ku yi nufe-nufe na ubanku. Shi mai kisan kai ne tun daga farko kuma ba ya tsayawa gaskiya
saboda da babu gaskiya a cikin sa. Sa'anda yake fadin karya, yana maganar halinsa ne domin shi dama
makaryaci ne da uban karya kuma. 45 Dayake ina fadin gaskiya baku bada gaskiya gare ni ba. 46 Wanene
a cikin ku ya kama ni da zunubi? Idan na fadi gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi wanda yake na
Allah ya kan ji maganar Allah, ku ba kwa jin maganar Allah da yake ku ba na Allah bane," 48 Yahudawa
suka amsa suka ce masa, "Bamu fadi gaskiya ba da muka ce kai Basamariye ne kuma kana da aljan?"
49 Yesu ya amsa, "Ni ba ni da aljan, ina girmama Ubana, ku kuma ba kwa girmama ni." 50 Ba na neman
daraja domin kaina, akwai wanda ke nema yana kuma hukuntawa. 51 Hakika, hakika, iIna ce maku,
dukan wanda ya kiyaye maganata, ba za ya ga mutuwa ba." 52 Sai Yahudawa su ka ce masa, Yanzu mun
sani kana da aljan. Ibrahim da annabawa sun mutu, amma kai ka ce, 'dukan wanda ya yi biyayya da
maganata ba zai dandana mutuwa ba'. 53 Ai baka fi ubanmu Ibrahim girma ba wanda ya mutu, ko ka fi
shi? Annabawa kuma sun mutu. Wa kake daukar kanka ne?" 54 Yesu ya amsa, "Idan na daukaka kaina,
daukaka ta banza ce, Ubana ne ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne Allahnku. 55 Ku kuwa ba ku san
shi ba, amma ni na san shi. Idan na ce ban san shi ba, na zama kamar ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni
na san shi ina kiyaye maganarsa. 56 Ubanku Ibrahim ya yi farinciki da ganin rana ta; ya gan ta kuma ya
yi murna." 57 Yahudawa su ka ce masa, "Baka kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Ibrahim?"
58 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI NE." 59 Suka dauki duwatsu
za su jefe shi, amma Yesu ya boye kansa, ya fita daga haikali.

9

1 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum makaho tun daga haihuwa. 2 Sai almajiransa suka
tambaye shi, "Mallam, wa yayi zunubi, mutumin ne ko iyayensa, har aka haife shi makaho?" 3 Yesu ya
amsa, Ba mutumin ne ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin aikin Allah ya bayyana a cikinsa.
4 Dole mu yi aikin wanda ya aiko ni tunda rana. Dare na zuwa inda ba mai iya yin aiki. 5 Yayinda ina
duniya, ni ne hasken duniya." 6 Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, ya tofa yawu a kasa, ya
kwaba kasar da yawunsa, sai ya shafe idanun mutumin da kasar. 7 Ya ce masa, tafi, ka wanke a tafkin
Siloam (ma'anarsa: aike)." Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya dawo yana gani. 8 Sai makwabtansa da
mutanen da da suka gan shi tun can yana roko suka ce, " Ba wannan mutum ne wanda ya ke zaune
yana roko ba?" 9 Wadansu suka ce, "shi ne." Wadansu suka ce, "A'a, amma yana kama da shi." Amma
shi ya ce, "Ni ne wannan mutum." 10 Suka ce masa, " To yaya aka bude maka idanu?" 11 Sai ya amsa,
"Mutumin da ake ce da shi Yesu shi ya kwaba kasa ya shafa mani a idanuna ya ce mani, 'je ka kogin
Siluwam ka wanke.' Sai naje na wanke, sannan na samu gani." 12 Suka ce masa, "Ina yake?" Ya amsa,
"Ban sani ba." 13 Suka kawo mutumnin da yake makaho a da wurin farisawa. 14 A ranar asabar ne kwa
Yesu ya kwaba kasa ya bude masa idanu. 15 Har yanzu farisawan suka tambaye shi yadda ya sami ganin
gari. Ya ce masu, "Ya sa mani kasa a idanuna, na wanke, kuma yanzu ina gani." 16 Wadansu daga cikin
farisawa suka ce, "Wannan mutum ba daga Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar Asabar. "Wadansu
suka ce, "Yaya mai zunubi zai yi irin wadannan alamu?" Sai rabuwa ta shiga tsakanin su. 17 Sai suka
tambayi makahon kuma, "Me kake cewa game da shi dashike ya bude maka idanu?" Makahon ya ce, "
shi annabi ne." 18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda da makantarsa ba da ganin gari da ya samu, sai
da suka kirayo iyayen shi wanda ya sami ganin garin. 19 Su ka tambayi iyayen, "Wannan shine yaronku
da kuka ce an haife shi makaho? Yaya yanzu ya ke iya gani?" 20 Sai iyayen suka amsa masu, "Mun san
wannan yaronmu ne kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke gani yanzu, bamu sani ba, kuma
wanda ya bude masa idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi, ba yaro ba ne. Zai iya magana don kansa."
22 Iyayensa sun fadi wadannan abubuwan, domin suna ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan sun
rigaya sun yarda duk wanda yace Yesu Almasihu ne, za a fitar dashi daga majami'a. 23 Domin wannan

ne, iyayensa suka ce, “Ai shi ba yaro ba ne, ku tambaye shi.” 24 Suka sake kiran mutumin dake makaho
karo na biyu, suka ce masa, “Ka girmama Allah. Mu kam mun sani wannan mutum mai zunubi ne.”
25 Sai wannan mutum ya amsa, “ Ban sani ba ko shi mai zunubi ne. Abu guda daya na sani: da Ni
makaho ne, amma yanzu ina gani.” 26 Sai su ka ce masa, “Me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?”
27 Ya amsa, “ Na rigaya na gaya maku, amma ba ku ji ba! Don me kuke so ku sake ji? Ko kuma kuna so
ku zama almajiransa, haka ne? 28 Sai suka kwabe shi suka ce, “kai ne almajirinsa, amma mu almajiran
Musa ne. 29 Mun sani Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum, bamu san ko daga ina ne ya
zo ba.” 30 Mutumin ya amsa masu ya ce, “ Tirkashi, baku san inda ya fito ba, duk da haka shi ya bude
mani idanu. 31 Mun san da cewa Allah baya jin masu zunubi, amma idan wani mai ibada ne yana kuma
yin nufinsa, to yana jin sa. 32 Tunda duniya ta fara ba a taba jin cewa wani ya bude idanun wanda aka
haifa makaho ba. 33 In mutumin nan ba daga Allah yake ba, ba zai iya yin komai ba.” 34 Suka amsa suka
ce masa, “an haife ka cikin zunubai, yanzu kana so ka yi mana koyarwa?” Sai suka fitar da shi. 35 Yesu
ya ji cewa sun fitar da shi daga majami'a. Da ya same shi sai ya ce masa, “Kana bada gaskiya ga Dan
Allah?” 36 Sai ya amsa masa yace, “Wanene shi, Ubangiji, da zan bada gaskiya gare shi?” 37 Yesu yace
masa, “Ai ka gan shi, shine wanda yake magana da kai.” 38 Mutumin ya ce, “Ubangiji, Na bada gaskiya.”
Sai ya yi masa sujada. 39 Yesu ya ce, “ Don hukunci na zo wannan duniya domin wadanda ba su gani
su gani, saboda kuma wadanda suke gani su zama makafi.” 40 Wadansu Farisawa wadanda suke tare da
shi suka ji wadannan abubuwan, suka tambaye shi, “Muma makafi ne?” 41 Yesu ya ce masu, “ Inda ku
makafi ne, da ba ku da zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don haka zunubinku ya tabbata.

10

1 “Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai shiga ta kofa zuwa garken tumaki ba, amma ya haura
ta wata hanya, wannan mutum barawo ne da dan fashi. 2 Wanda ya shiga ta kofa shine makiyayin
tumakin. 3 Mai gadin kofar zai bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na kuma kiran tumakinsa da
sunayensu, ya kuma kai su waje. 4 Bayanda ya kawo su duka a waje, yana tafiya a gabansu, sai tumakin
su bi shi, domin sun san muryarsa. 5 Ba za su bi bako ba amma sai dai su guje shi, domin basu san
muryar baki ba.” 6 Yesu ya yi masu magana da wannan misali, amma basu gane wadannan abubuwa
da yake gaya masu ba. 7 Sai Yesu ya ce masu kuma, “Hakika, Hakika, Ina ce maku, Ni ne kofar tumaki.
8 Dukan wadanda suka zo kamin ni barayi ne da yan fashi, amma tumakin ba su ji su ba. 9 Ni ne kofa,
In kowa ya shiga ta wurina, zai sami ceto, zai shiga ya fita ya kuma sami wurin kiwo. 10 Barawo ba ya
zuwa sai don ya yi sata, ya kashe, ya kuma hallakar. Na zo ne domin su sami rai su kuma same shi a
yalwace. 11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana bada ransa domin tumakinsa. 12 Wanda
yake dan sako kuma, ba makiyayi ba, wanda ba shine mai tumakin ba, in ya ga kyarkeci na zuwa sai ya
saki tumakin ya gudu. Sai kyarkecin ya dauke su ya kuma warwatsa su. 13 Ya gudu domin shi mai aikin
kudi ne kuma bai damu da tumakin ba. 14 Nine makiyayi mai kyau, na kuma san nawa, nawa kuma sun
san ni. 15 Uban ya san ni, ni ma na san Uban, na kuma bada raina domin tumakin. 16 Ina da wadansu
tumaki wadanda ba na wannan garken ba. Wadannan, kuma, dole in kawo su, su ma za su ji muryata
saboda za su zama garke daya da makiyayi daya. 17 Domin wannan ne Uban yake kauna ta: Na bada
raina domin in same shi kuma. 18 Babu wanda zai dauke shi daga wurina, amma ina bayar da shi da
kaina. Ina da ikon bada shi, ina da iko in dauke shi kuma. Na karbi wannan umarnin daga wurin Ubana.”
19 Tsattsaguwa ta sake tashi tsakanin Yahudawa domin wadannan kalmomin. 20 Dayawa a cikinsu suka
ce, yana da aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke sauraronsa?” 21 Wadansu suka ce, wadannan ba
kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko mai aljani zai iya bude idanun makaho?” 22 Sai lokacin idin
Tsarkakewa a Urushalima ya zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa yana tafiya a shirayi cikin haikalin
Sulaimanu. 24 Sai Yahudawa suka zagaye shi suka ce masa, “Har yaushe ne za ka bar mu cikin shakka?
In kai ne Almasihun, ka gaya mana dalla-dalla.” 25 Yesu ya ce masu, “Na gaya maku, amma baku gaskata
ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan Ubana, su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da haka baku gaskata ba
domin ku ba tumakina ba ne. 27 Tumakina suna jin murya ta; Na san su, suna kuma bi na. 28 Ina ba su
rai na har abada; ba za su taba mutuwa ba, babu wanda zai kwace su daga hannu na. 29 Ubana, wanda
ya bani su, ya fi kowa girma, kuma ba mai iya kwace su daga hannun Uban. 30 Ni da Uban daya ne.”
31 Sai Yahudawa suka dauki duwatsu kuma domin su jajjefe shi. 32 Yesu ya amsa masu, “Na nuna maku
kyawawan ayyuka masu yawa daga wurin Uban. Saboda wane daga cikin wadannan ayyukan kuke jefe
ni?” 33 Sai Yahudawa suka amsa masa, “ba don wani aiki mai kyau muke son mu jefe ka ba, amma don
sabo, domin kai, mutum ne, amma kana mayar da kanka Allah.” 34 Yesu ya amsa masu, “Ba a rubuce
yake a shari'arku ba, 'Na ce, “ku alloli ne”'?” 35 In ya kira su alloli, su wadanda maganar Allah ta zo gare
su (kuma ba za a iya karya nassi ba), 36 kuna gaya wa wanda Uban ya kebe ya kuma aiko cikin duniya,
'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah ne'? 37 In ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38 Amma, idan
ina yin su, ko ba ku gaskata da ni ba, ku gaskata da ayyukan saboda ku sani, ku kuma gane cewa Uban

yana ciki na, ni kuma ina cikin Uban." 39 Suka sake kokarin kama shi, amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga
hannunsu. 40 Ya yi tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun zuwa inda Yahaya ke yin baftisma ada, ya
kuma zauna a wurin. 41 Mutane masu yawa suka zo wurinsa, suka ce,"Hakika Yahaya bai yi wasu alamu
ba, amma dukan abubuwan da Yahaya ya ce game da wannan mutum gaskiya ne." 42 Mutane dayawa
suka bada gaskiya gare shi a wurin.

11

1 To wani mutum mai suna Li'azaru, yayi rashin lafiya. Shi mutumin Baitanya ne, wato kauyen su
Maryamu da 'yar'uwarta Matta. 2 Wato wannan Maryamu da ta shafe Ubangiji da mur ta kuma share
masa kafafunsa da gashin kanta, wadda dan'uwanta Li'azaru ke rashin lafiya. 3 'Yan'uwannan mata
suka aika sako wurin yesu, cewa, "Ubangiji, duba, shi wanda kake kauna yana rashin lafiya". 4 Da Yesu
ya ji, sai ya ce "Wannan ciwo ba zai kai ga mutuwa ba, amma domin daukakar Allah ne, domin Dan
Allah ya sami daukaka tawurin ta". 5 Yesu yana kaunar Matta, da 'yar'uwarta da Li'azaru. 6 Da yaji cewa
Li'azaru na rashin lafiya, sai ya tsaya kwana biyu a inda ya ke. 7 Bayan haka, sai ya ce wa almajiransa,
"Bari mu je Yahudiya kuma." 8 Sai almajiransa suka ce masa, "Mallam, harwayau Yahudaya na neman
ka domin su jefe ka da duwatsu, kuma kana son komawa can?" 9 Yesu ya amsa, "Ba sa'a goma sha biyu
ce ta haske a rana guda ba? Idan mutum ya yi tafiya da rana, ba za ya yi tuntube ba, domin yana gani
ta wurin hasken wannan duniya. 10 Amma idan mutum ya yi tafiya chikin dare, za ya yi tuntube domin
haske ba ya tare da shi. 11 Ya fadi wadannan al'amura, kuma bayan wadannan abubuwa, sai ya ce masu,
"Abokinmu Li'azaru ya yi barci, amma zan je don In tashe shi daga barci". 12 Sai almajirai suka ce masa,
"Ubangiji, idan barci yake yi, ai za ya farka." 13 Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li'azaru ne, amma
su suna tsammani yana magana akan barci ne na hutu. 14 Sai Yesu ya yi masu bayani cewa, "Li'azaru
ya mutu. 15 Ina farinchiki domin ku, da bani a wurin domin ku gaskata. Bari mu je wurinsa." 16 Toma
wanda ake kira Dan tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, "Bari mu tafi domin mu mutu tare da Yesu."
17 Da Yesu ya iso, sai ya tarar cewa Li'azaru ya rigaya ya yi kwana hudu a kabari. 18 Baitanya kuma tana
kusa da Urushalima, 'yar tafiya marar nisa ce a tsakanin su. 19 Yahudawa dayawa sun zo wurin Maryamu
da Matta domin su yi masu ta'aziyar mutuwar dan'uwansu. 20 Da Matta ta ji cewa Yesu na zuwa, sai
ta tafi domin ta same shi, amma Maryamu na zamne a cikin gida. 21 Matta ta ce wa Yesu, "Ubangiji,
da kana nan tare da mu, da dan'uwana baya mutu ba". 22 Ko yanzu na san cewa duk abinda ka roka a
wurin Allah, za ya ba ka. 23 Yesu ya ce mata, "Dan'uwanki za ya rayu kuma. 24 Sai Matta ta ce masa, "Na
san zaya rayu kuma a tashin mattatu na ranar karshe." 25 Yesu ya ce mata, "Ni ne tashin matattu, ni ne
kuma rai; wanda ya bada gaskiya gare ni, ko ya mutu, za ya rayu; 26 Kuma duk wanda yake raye, ya kuma
bada gaskiya gare ni, ba zai mutu ba dadai. Kin gaskata da wannan?" 27 Sai ta ce masa, "I, Ubangiji, Na
gaskata cewa kaine Almasihu, Dan Allah, wanda ke zuwa duniya. 28 Sa'adda ta fadi haka, sai ta koma ta
kira yar'uwarta Maryamu gefe guda. Ta ce, "mallam ya iso, kuma yana kiran ki." 29 Da ta ji haka, sai
ta tashi da sauri ta tafi wurin sa. 30 Yesu bai rigaya ya shiga kauyen ba, yana nan inda Matta ta zo ta
same shi. 31 Da Yahudawan nan dake tare da Maryamu, wato wadannan da suka zo mata ta'aziya, suka
ga ta fita daga chikin gida da sauri, sai suka bi ta, suna tsammanin cewa ta tafi ta yi kuka ne a kabari.
32 Da Maryamu ta kai inda Yesu ya ke, sai ta fadi gaban sawayensa, ta ce, "Ubangiji, inda kana tare da
mu, da dan'uwana bai mutu ba". 33 Da Yesu ya gan ta tana kuka, da wadannan Yahudawa da suka bi
ta, sai ya yi juyayi a ruhu ya damu kuma; 34 sai ya ce, "A ina kuka kwantar da shi?" Sai suka ce masa,
"Ubangiji, zo ka gani." 35 Yesu ya yi kuka. 36 Sai Yahudawa suka ce, "Dubi yadda yake kaunar Li'azaru!"
37 Amma wadansun su suka ce, "Shi wannan mutum da ya iya ba makaho ganin gari, da bai iya hana
wannan mutum mutuwa ba? 38 Yesu yana cikin juyayi kuma a cikin kansa, sai ya tafi kabarin. Kabarin a
kogo ne an kuma rufe bakinsa da dutse. 39 Sai Yesu ya ce, "A kawar da dutsen." Matta yar'uwar Li'azaru
wanda ya mutu, ta ce wa Yesu, "Ubangiji, Yanzu jikin ya ruba domin ya kai kwana hudu da mutuwa".
40 Yesu ya ce mata, "Ba na ce maki idan kin gaskata za ki ga daukakar Allah ba?" 41 Sai suka kawar da
dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce, "Uba, na gode maka domin kana ji na." 42 Na san kana ji na a
kowane lokaci, amma domin wannan taro da ke tsaye kewaye da ni nike wannan magana, domin su
bada gaskiya cewa kaine ka aiko ni." 43 Bayan ya yi wannan magana, sai ya daga murya ya ce, "Li'azaru,
ka fito!" 44 Sai mataccen ya fito; kafafunsa da hannayensa na daure da likkafani, fuskarsa kuma na
lullube da tsumma. Yesu ya ce masu, "Ku kwance shi, ya tafi". 45 To dayawa daga cikin yahudawan da
suka zo wurin Maryamu suka kuma ga abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi; 46 amma wadansu suka
koma wurin farisawa suka fada masu abubuwan da Yesu ya yi. 47 Sai manyan firistoci da farisawa suka
tara majalisa wuri guda, suka ce, "menene za mu yi?" Mutumin nan yana alamu masu yawa. 48 Idan
mun kyale shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za su zo su kwace wurinmu da al'ummar mu.
49 Duk da haka, wani daga cikin su wato, Kayafas wanda shine babban firist a wannan shekara, ya ce
da su, "baku san komai ba". 50 Ba ku lura cewa ya fi maku kyau mutum daya ya mutu domin mutane,

a maimakon dukan al'umma ta hallaka.” 51 Ya fadi wannan ne ba don kansa ba, amma sabo da shine
babban firist, ya yi anabci ne cewa ya kamata Yesu ya mutu domin al'ummar; 52 kuma ba don alummar
kawai ba, amma domin a tattara 'ya'yan Allah da suke warwatse ko'ina wuri daya. 53 Tun daga wannan
rana suka fara neman hanyar da za su kashe Yesu. 54 Tun daga nan Yesu ya dena tafiya a sarari chikin
Yahudawa, amma sai ya koma wani yanki kusa da jeji a wani gari da ake kira Ifraimu. A can kuma ya
zamna da almajiransa. 55 Idin ketarewa na Yahudawa ya yi kusa, da yawa sun tafi Urushalima daga
yankin kasar kamin ranar idi domin su tsarkake kan su. 56 Suka shiga neman Yesu, suna magana da
junan su yayin da suke tsaitsaye a haikali, cewa “me kuke tunani? Ba za ya zo idin bane?” 57 Babban
firist da farisawa sun rigaya sun ba da umurni cewa duk inda aka ga Yesu a zo a shaida domin su kama
shi.

12

1 Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu ya zo Baitanya inda Li'azaru yake, wato wannan da Yesu
ya tada daga matattu. 2 Sai suka shirya masa abinci a wurin kuma Matta ce ke hidima, Li'azaru kuwa
ya kasance cikin wadanda ke kan tebiri tare da Yesu. 3 Sai Maryamu ta dauki wani turare da aka yi da
man nard, ta shafe kafafun Yesu da shi, ta kuma share kafafun nasa da gashin kanta. Sai gida ya cika da
kamshin turaren. 4 Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin almajiransa, wanda zai bashe shi, ya ce, “ 5 “Me
yasa ba a sayar da wannan turare dinari dari uku a ba gajiyayyu ba?” 6 Ya fadi haka ba don ya damu da
gajiyayyu ba, amma domin shi barawo ne: shi ne ma'aji, kuma yana sata daga jakkar kudi. 7 Yesu ya ce,
“Ku kyale ta ta ajiye abinda ta tanada domin jana'iza ta. 8 Gajiyayyu suna tare da ku a koyaushe, ni kuwa
ba zan kasance da ku koyaushe ba. 9 To babban taron Yahudawa sun ji cewa Yesu yana wurin, sai suka
zo, ba don Yesu kawai ba amma domin su ga Li'azaru, wanda Yesu ya tada daga matattu. 10 Sai manyan
firistoci suka kulla makirci akan yadda za su kashe Li'azaru shima; 11 domin saboda shi ne yahudawa
dayawa suka je suka bada gaskiya ga Yesu. 12 Kashegari, babban taro suka zo idin. Da suka ji cewa Yesu
na zuwa Urushalima, 13 Sai suka dauki ganyen dabino suka fita gari suka tare shi da kira mai karfi suna
cewa, “Hosanna! Mai albarka ne wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Isra'ila. 14 Yesu ya sami
wani Aholakin jaki, ya hau kansa; kamar yadda aka rubuta, 15 “Kada ki ji tsoro ke 'yar Sihiyona; duba,
ga Sarkinki na zuwa, zaune a kan danJaki”. 16 Almajiransa basu fahimci wannan al'amari ba da farko,
amma bayan da aka daukaka Yesu, sai suka tuna cewa an rubuta wadannan abubuwa game da shi, kuma
sun yi masa wadannan abubuwa. 17 Sai taron da ke tare da Yesu a ranar da ya kira Li'azaru daga kabari
ya kuma tashe shi daga matattu, suka bada shaida. 18 Domin wannan ne kuma taron suka zo domin
su sadu da shi saboda sun ji cewa ya yi wannan alama. 19 Don haka, sai farisawa suka shiga magana a
tsakanin su suna cewa “Duba, babu abinda zaku iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. 20 Akwai wadansu
Helinawa cikin wadanda suka je sujada a idin. 21 Wadannan suka tafi wurin filibus, mutumin Betsaida
da ke Galili, suka ce masa, “Mallam, muna so mu ga Yesu. 22 Filibus ya tafi ya fadawa Andrawus; sai
Andrawus ya tafi tare da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu. 23 Yesu ya amsa masu ya ce, “sa'a ta zo da
za'a daukaka Dan mutum. 24 Hakika, hakika, Ina ce maku, in ba kwayar alkama ta fadi kasa ba ta mutu,
za ta kasance ita kadai; amma idan ta mutu, za ta bada 'ya'ya masu yawa. 25 Duk wanda yake son ransa,
zai rasa shi; amma wanda ba ya son ransa a duniyan nan za ya kiyaye shi domin rayuwa ta har abada.
26 Idan wani na bauta mani, to bari ya biyo ni; kuma duk inda nike, a can bawana zai kasance kuma.
Duk wanda ke bauta mani, Uban zai girmama shi. 27 Yanzu raina na cikin damuwa, to me zan ce? 'Uba,
ka cece ni daga wannan sa'a? Amma Saboda wannan dalili ne na zo wannan sa'a. 28 Uba, ka daukaka
sunanka”. Sai wata murya daga sama ta ce, “Na daukaka shi, zan kuma sake daukaka shi. 29 Daganan sai
taron dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa. Wasu suka ce, “Mala'ika ya yi magana da shi”.
30 Yesu ya amsa ya ce, “wannnan murya ta zo ba saboda ni ba, amma domin ku.” 31 Yanzu za'a shar'anta
duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan an daga ni daga duniya, zan jawo
dukan mutane zuwa gare ni”. 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar da za ya yi. 34 Taro
suka amsa masa cewa, “Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za ya kasance har abada. Yaya za ka ce,
'za'a daga dan mutum'? Wanene wannan dan mutum?” 35 Yesu ya ce masu, “Nan da lokaci kadan za ku
kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na tare da ku, kada duhu ya mamaye ku. Wanda ke tafiya cikin
duhu, bai san inda za shi ba. 36 Ku gaskata ga haske tun yana tare da ku domin ku zama yayan haske”.
Yesu ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu. 37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama
a gabansu, duk da haka ba su gaskata shi ba. 38 Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda ya ce,
“ Ubangiji, wa ya gaskata rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana? 39 Saboda wannan
dalili basu gaskata ba, gama Ishaya ya sake cewa, 40 ya makantar da su, ya kuma taurare zuciyarsu,
saboda kada su gani da idanunsu, su kuma sami fahimta da zuciyarsu, su juyo wurina in warkar da su.
41 Ishaya ya fadi wadannan abubuwa ne domin ya hangi daukakar Yesu ya kuma yi magana game da
shi. 42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni suka gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu

shaida shi a sarari ba, domin kada a kore su daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane fiye da yabon
dake zuwa daga Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya, ya ce, “Wanda ya gaskata ni, ba ni yake
gaskatawa kadai ba, amma kuma yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma wanda ke gani na, yana ganin
shi wanda ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a duniya, saboda duk wanda ya gaskata da ni ba za ya
yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk wanda ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi; gama ban zo in
yi wa duniya hukunci ba, amma don in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma ki ya karbi magana ta,
akwai wanda za ya yi masa hukunci. Kalmar da na fada, ita ce za ta yi masa hukunci a rana ta karshe.
49 Maganar da ni ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba wanda ya aiko ni shi ke bani umarni game da abin
da zan ce da abin da zan fadi. 50 Na san umarninsa rai ne madawwami, don haka na ce - kamar yadda
Uba ya fada, haka ni ma nake fadi.”

13

1 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu ya san lokaci ya yi da zai tashi daga wannan duniya zuwa
wurin Uba, da yake ya kaunaci nasa wadanda ke duniya- ya kaunace su har karshe. 2 Iblis ya rigaya
ya sa a zuciyar Yahuza Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3 Ya san cewa Uba ya bada kome a
hannunsa, kuma ya zo daga wurin Allah, kuma zai koma wurin Allah. 4 Ya tashi daga cin abincin, ya
tube tufafinsa, ya dauki tawul ya lullube kansa da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a bangaji, ya fara wanke
kafafun almajiran, yana shafe su da tawul din da ya lullube jikinsa da shi. 6 Ya zo wurin Bitrus Saminu,
sai Bitrus ya ce masa,”Ubangiji, za ka wanke mani kafa?” 7 Yesu ya amsa ya ce, “Abin da nake yi ba za
ka fahimce shi yanzu ba, amma daga baya za ka fahimta.” 8 Bitrus ya ce masa, “Ba za ka taba wanke
mani kafa ba.” Yesu ya amsa masa ya ce, “In ban wanke maka ba, ba ka da rabo da ni”. 9 Bitrus ya ce
masa, “Ubangiji, ba kafafuna kadai za ka wanke ba, amma da hannayena da kaina.” 10 Yesu ya ce masa,
“Duk wanda ya yi wanka ba ya da bukata, sai dai a wanke kafafunsa, amma shi tsarkakakke ne baidaya;
ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku ba.” 11 (Don Yesu ya san wanda zai bashe shi, shiyasa ya ce, “Ba
dukanku ne ke da tsarki ba.”) 12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu, ya dauki tufafinsa ya zauna kuma,
ya ce masu, “Kun san abin da na yi muku? 13 kuna kirana, 'Malam, da Ubangiji,' kun fadi daidai, don
haka Nake. 14 Idan ni Ubangiji da kuma mallam, na wanke maku kafafu, ya kamata kuma ku wanke wa
junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali, saboda ku yi yadda na yi maku. 16 Lalle hakika ina gaya muku,
bawa ba ya fi mai gidansa girma ba; dan aike kuma ba ya fi wanda ya aiko shi girma ba. 17 Idan kun san
wadannan abubuwa, ku masu albarka ne idan kun aikata su. 18 Ba ina magana akan dukanku ba; Na san
wadanda na zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi Wanda ya ci gurasata, ya tayar mani'. 19 Ina fada
maku wannan yanzu tun kafin haka ta faru domin sa'adda ta faru, ku gaskata Ni ne. 20 Hakika, hakika,
Ina gaya maku, wanda ya karbi wanda na aiko, Ni ya karba, wanda kuma ya karbe ni, ya karbi wanda ya
aiko ni. 21 Bayan Yesu ya fadi haka, ya damu a ruhu, ya yi shaida ya ce, “Lalle hakika, ina gaya muku cewa
daya daga cikinku zai bashe ni.” 22 Almajiran suka kalli juna, suna juyayin ko akan wa yake magana.
23 Daya daga cikin almajiransa, wanda Yesu yake kauna, yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. 24 Siman
Bitrus ya ce wa almajirin, “ka fada mana ko akan wa ya ke magana.” 25 Sai ya sake jingina a kirjin Yesu,
ya ce masa, “Ubangiji, wanene?” 26 Sannan Yesu ya amsa, “Shine wanda zan tsoma gutsuren gurasa in
ba shi.” Sannan bayan ya tsoma gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman Iskariyoti. 27 To bayan gurasar, sai
shaidan ya shige shi, sai Yesu ya ce masa, “ Abinda kake yi, ka yi shi da sauri.” 28 Babu wani a teburin
da ya san dalilin dayasa ya fada masa wannan. 29 Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun da Yahuza ne ke
rike da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, “Ka sayi abinda muke bukata don idin”, ko kuma ya bada wani
abu domin gajiyayyu. 30 Bayan Yahuza ya karbi gurasar, sai ya fita nan da nan. Da daddare ne kuwa.
31 Bayan Yahuza ya tafi, Yesu ya ce, “Yanzu an daukaka Dan mutum, kuma an daukaka Allah a cikinsa.
32 Allah zai daukaka shi a cikin kansa, kuma zai daukaka shi nan da nan. 33 'Ya'ya kanana, ina tare da
ku na wani gajeren lokaci. Zaku neme ni, kuma kamar yadda na fadawa Yahudawa, 'in da zan tafi ba za
ku iya zuwa ba.' Yanzu kuma na fada maku wannan. 34 Ina baku sabuwar doka, ku kaunaci juna; kamar
yadda na kaunace ku, haka kuma ku kaunaci juna. 35 Ta haka kowa zai san ku almajiraina ne, idan kuna
kaunar juna.” 36 Siman Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina za ka?” Yesu ya amsa ya ce, “Inda za ni, ba
zaka iya bi na ba yanzu, amma zaka bini daga baya.” 37 Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, don me ba zan iya
binka a yanzu ba? Zan bada raina domin ka.” 38 Yesu ya amsa ya ce, “ Za ka bada ranka domina? Lalle
hakika, ina gaya maka, kafin zakara ya yi cara zaka yi musu na sau uku.”

14

1 “Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata da Allah, sai kuma ku gaskata da ni. 2 A gidan Ubana akwai
wurin zama dayawa. Da ba haka ba, da na fada maku, domin zan tafi in shirya maku wuri. 3 In kuwa na
je na shirya maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina domin inda nake kuma ku kasance. 4 Kun
san hanya inda zan tafi.” 5 Toma ya ce wa Yesu, “Ubangiji, bamu san inda za ka tafi ba, yaya za mu san

hanyar?” 6 Yesu ya ce masa, “Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai; Ba mai zuwa wurin Uba sai ta wurina.
7 Da kun san ni, da kun san Ubana kuma. Amma daga yanzu kun san shi, kuma kun gan shi.” 8 Filibus ya
ce wa Yesu, “Ubangiji, ka nuna mana Uban, wannan za ya ishe mu.” 9 Yesu ya ce masa, “Ina tare da ku
da dadewa, amma har yanzu baka san ni ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni, ya ga Uban. Yaya za ka ce,
'Nuna mana Uban'? 10 Baka gaskata cewa Ina cikin Uban, Uban kuma yana ciki na ba? Maganganun da
nake fada maku, ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da yake zaune a ciki na yake yin ayyukansa.
11 Ku gaskata ni cewa ina cikin Uban, Uban kuma na ciki na, ko kuwa ku bada gaskiya domin ayyukan
kansu. 12 “Lalle hakika, ina gaya maku, duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan da nake yi, kuma zai
yi ayyuka fiye da wadannan, domin zan tafi wurin Uba. 13 Duk abinda kuka roka da sunana, zan yi shi
domin a daukaka Uban cikin Dan. 14 Idan kuka roke ni komai cikin sunana, zan yi shi. 15 “Idan kuna
kaunata, za ku kiyaye dokokina. 16 Sa, annan zan yi addu'a ga Uba, zai kuwa baku wani mai ta'aziya
domin ya kasance tare daku har abada. 17 Ruhun gaskiya. Wanda duniya ba zata iya karba ba, domin
bata gan shi ba, ko ta san shi. Amma ku kun san shi, domin yana tare da ku, zai kuma kasance a cikin
ku. 18 Ba zan barku ku kadai ba; zan dawo wurin ku. 19 Sauran dan gajeren lokaci, duniya kuma ba zata
ka ra gani na ba, amma ku kuna gani na. Saboda ina raye, kuma zaku rayu. 20 A wannan rana zaku sani
ina cikin Ubana, ku kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin ku. 21 Shi wanda yake da dokokina yake kuma
bin su, shine ke kauna ta, kuma shi wanda ke kauna ta Ubana zai kaunace shi, Ni ma kuma zan kaunace
shi in kuma bayyana kaina gare shi.” 22 Yahuza (ba Iskariyoti ba) ya ce ma Yesu, “Ubangiji, meyasa za
ka bayyana kanka a gare mu, ba ga duniya ba?” 23 Yesu ya amsa ya ce masa,”Kowa yake kauna ta, zai
kiyaye maganata. Ubana kuwa zai kaunace shi, za mu zo wurinsa mu zauna tare da shi. 24 Shi wanda
baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna. Maganar da kuke ji ba daga gareni take ba, amma daga Uba
wanda ya aiko ni take. 25 Na fada maku wadannan abubuwa, sa'adda nake tare da ku. 26 Saidai, mai
ta'aziyar- Ruhu Mai Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai koya maku kome, kuma zai tunashe
ku dukan abinda na fada maku. 27 Na bar ku da salama; ina ba ku salamata. Ba kamar yadda duniya ke
bayarwa Nake bayarwa ba. Kada zuciyarku ta baci, kuma kada ku tsorata. 28 Kun ji dai na fada maku,
'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'. Idan kuna kaunata, za ku yi farinciki domin za ni wurin Uban, gama
Uban ya fi ni girma. 29 Yanzu na fada maku kafin ya faru, domin idan ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara
magana mai yawa da ku ba, domin mai mulkin duniyan nan yana zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma
domin duniya ta san cewa ina kaunar Uban, Ina yin daidai abinda Uban ya Umarce ni. Mu tashi mu tafi
daga nan.

15

1 “Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa shi ne manomin. 2 Yakan cire duk wani rashe a cikina da
ba ya bada 'ya'ya, mai bada 'ya'ya kuwa ya kan gyara shi domin ya kara bada 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun
tsarkaka saboda maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni kuma cikin ku. Kamar yadda reshe ba
ya iya bada 'ya'ya shi kadai sai ya zauna cikin itacen, haka kuma ba za ku iya ba, sai kun zauna ciki na.
5 Ni ne itacen inabi, ku ne rassan. Wanda ya zauna ciki na, ni kuma cikin sa, yana bada 'ya'ya dayawa,
gama in ba tare da ni ba, ba za ku iya yin kome ba. 6 Wanda kuma bai zauna a ciki na ba, akan jefar
da shi kamar reshe, ya bushe, kuma sukan tattara rassan su jefa a wuta, su kone. 7 In kun zauna a ciki
na, maganata kuma ta zauna a cikin ku, sai ku roki duk abinda kuke so, za a kuwa yi maku. 8 Ta haka
ake daukaka Ubana: cewa ku bada 'ya'ya dayawa, kuma cewa ku almajiraina ne. 9 Kamar yadda Ubana
ya kaunace ni, haka Ni ma na kaunace ku; Ku zauna cikin kaunata. 10 Idan kun kiyaye dokokina, za
ku zauna cikin kaunata kamar yadda Na kiyaye dokokin Ubana, na kuma zauna cikin kaunarsa. 11 Ina
gaya maku wadannan al'amura domin farincikina ya kasance a cikin ku, kuma domin farincikinku ya
zama cikakke. 12 “Wannan shine umarnina, cewa ku kaunaci juna kamar yadda na kaunace ku. 13 Babu
wanda ke da kaunar da tafi haka, wato ya bada ransa domin abokansa. 14 Ku abokaina ne idan kuna
yin abubuwan da na umarce ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da ku bayi ba, don bawa bai san abinda
Ubangijinsa ke yi ba. Na kira ku abokaina, domin na sanar da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana.
16 Ba ku kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku, na aike ku don ku je ku bada 'ya'ya, 'ya'yanku kuma
su tabbata. Wannan ya zama domin duk abinda kuka roki Uba a cikin sunana, zai baku. 17 Na baku
wannan umarni: domin ku kaunaci juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa ta kini kafin ta ki ku. 19 Da
ku na duniya ne, da duniya ta kaunace ku kamar nata. Amma saboda ku ba na duniya bane, na kuma
zabe ku daga duniya, don haka duniya take kin ku. 20 Ku tuna da maganar da na yi muku, 'Bawa ba ya fi
Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta mani, ku ma za su tsananta maku; Idan sun kiyaye maganata,
za su kuma kiyaye maganarku. 21 Za su yi maku duk wadannan abubuwa saboda sunana, don basu san
wanda ya aiko ni ba. 22 Da ban zo na yi masu magana ba, da basu da zunubi, amma yanzu, basu da wata
hujja don zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni ya ki Ubana. 24 Da ban yi ayyukan da babu wanda ya taba
yinsu a cikin su ba, da basu da zunubi, amma yanzu sun gani, sun kuma ki ni da Ubana duka. 25 An yi

wannan kuwa domin a cika maganar da ke rubuce a cikin shari'arsu, ' Sun ki ni ba dalili.' [26] Sa'adda
Mai Ta'aziya- wanda zan aiko maku daga wurin Uban, wato, Ruhun gaskiya, wanda ke fita daga wurin
Uban-ya zo, zai bada shaida a kai na. [27] Ku ma kuna bada shaida saboda kuna tare da ni tun daga farko.

16

[1] "Na fada maku wannan ne domin kada kuyi tuntube. [2] Zasu fitar da ku daga majami'u. Amma, sa'a
tana zuwa, wadda idan wani ya kasheku, zai yi zaton aikin Allah yake yi. [3] Za suyi haka ne kuwa domin
ba su san Uban ko ni ba. [4] Na fada maku wadannan abubuwa ne domin in lokacin da zasu faru yayi, ku
tuna na fada maku." Ban fada maku wadannan abubuwa ba tun da farko, domin ina tare da ku. [5] Yanzu
kuwa za ni wurin wanda ya aiko ni, duk da haka a cikinku, ba wanda ya tambaye ni, 'Ina za ka?' [6] Amma
saboda na fada maku wadannan abubuwa, bakin ciki ya cika zuciyarku. [7] Amma ina gaya maku gaskiya:
zai fi ye maku in na tafi. Domin in ban tafi ba, Mai Ta'aziyya ba zai zo gare ku ba, in kuwa na tafi, zan
aiko shi gare ku. [8] Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai fadarkar da duniya a kan zunubi, da adalci, da
kuma hukunci. [9] Game da zunubi, domin basu gaskata da ni ba, [10] Game da adalci, domin za ni wurin
Uba, kuma ba za ku sake ganina ba, [11] game da hukunci kuma, domin an yanke wa mai mulki duniyan
nan hukunci. [12] "Akwai abubuwa da yawa da zan gaya maku, amma ba za ku iya fahimta a yanzu ba.
[13] Saboda haka, sa'adda Ruhu na gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin dukan gaskiyar, domin ba zai yi
magana don kansa ba, sai dai duk abin da ya ji, shi zai fada, zai kuma sanar da ku al'amuran da zasu
faru. [14] Zai daukaka ni, domin zai dauko abubuwa dake nawa ya sanar da ku. [15] Duk abinda Uba yake da
shi, nawa ne. Domin wannan ne nace zai dauko abubuwa da yake nawa ya sanar da ku. [16] "Bayan dan
lokaci kadan, ba zaku kara ganina kuma ba. bayan dan lokaci kadan kuma, zaku gan ni." [17] Sai wadansu
almajiransa sukace wa juna, "Me nene wannan da yake fadi mana, 'Bayan dan lokaci kadan ba zaku
gan ni ba, bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan ni?' da kuma, ' zan tafi wurin Uba'?" [18] Saboda haka
sukace, "Me nene wannan da yake fada, 'Bayan dan lokaci kadan'? Bamu san abinda yake fada mana
ba." [19] Yesu kuwa ya ga suna so su tambaye shi, sai ya ce masu, "Wato kuna tambayar juna ne abinda
nake nufi da cewa, "Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba, bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan
ni'? [20] Hakika, hakika, ina gaya maku, zaku yi kuka da makoki, amma duniya za ta yi farin ciki, zaku
cika da bakin ciki, amma bakin cikinku zai koma farin ciki. [21] Mace takan ji zafi lokacin da take nakuda
don lokacin haihuwa ya zo. Amma da zarar ta haifi jinjirin nan, ba ta kara tunawa da zafin, domin ta
na fariciki an haifi mutum a duniya. [22] To yanzu dai kuna bakin ciki, amma zan sake ganinku, kuma ba
wanda zai iya kwace maku wannan farin ciki. [23] A rannan, ba zaku tambaye ni komai ba. Hakika hakika,
ina gaya maku, komai kuka roki Uba a cikin sunana zai ba ku shi. [24] Harwa yau, ba ku roki komai cikin
sunana ba. Ku roka, zaku karba, domin farin cikin ku ya zama cikakke." [25] "Na fada maku wadannan
abubuwa cikin karin magana. Amma sa'a tana zuwa da ba zan kara fada maku komai ba cikin karin
magana, amaimakon haka zan gaya maku komai a sarari game da Uba. [26] A ranar nan, zaku yi roko
a cikin sunana kuma bance maku zan yi addu'a ga Uba a madadinku ba, [27] domin Uba da kansa yana
kaunarku, domin kun kaunace ni, kun kuma gaskata daga wurin Uban na fito. [28] Daga wurin Uban na
fito, kuma na shigo duniya. Har wa yau, kuma zan bar duniya in koma wurin Uba." [29] Almajiransa
sukace, duba, "Yanzu kake magana a sarari, ba cikin karin magana ba! [30] Yanzu mun sani ka san komai,
ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta haka muka gaskata daga wurin Allah ka fito." [31] Yesu ya amsa masu
yace, "Ashe, yanzu kun gaskata? [32] Duba, sa'a na zuwa, I, sa'ar ta yi, da za a warwatsa ku, kowa ya koma
gidansa, kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba ni kadai nake ba, domin Ubana yana tare da
ni. [33] Na fada maku wannan ne domin a ciki na ku sami salama. A duniya kuna shan tsanani, amma ku
karfafa: na yi nasara da duniya,"

17

[1] Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai ya tada idanunsa sama ya ce, ya Uba, sa'a ta zo; ka daukaka
Danka, domin Dan shi ya daukaka ka, [2] kamar yadda ka ba shi iko akan dukkan 'yan adam, ya ba da rai
madawwami ga duk wanda ka ba shi. [3] Wannan ne rai madawwami: wato su san ka, Allah makadaici
na gaskiya, da shi kuma wanda ka aiko, Yesu Almasihu. [4] Na daukaka ka a duniya, na gama aikin da ka
ba ni in yi. [5] Yanzu, ya Uba, ka daukaka ni tare da kai da daukaka wadda ni ke da ita tare da kai tun
kafin duniya ta kasanci. [6] Na bayyana sunanka ga mutunen da ka ba ni acikin duniya. Na ka suke, ka
ba ni su, sun kuwa kiyaye maganarka. [7] Yanzu kuwa sun san duk iyakar abinda ka ba ni daga gare ka
yake, [8] don kuwa maganganun da ka fada mani. Na fada masu, sun kuma karba, sun sani kuwa hakika
na fito daga gareka ne, kuma sun gaskata kai ne ka aiko ni. [9] Ina yi masu addu'a. Ba domin duniya ni
ke yin addu'a ba, amma domin wadanda ka bani gama na ka ne. [10] Gama dukan abinda ke nawa na ka
ne, naka kuwa nawa ne, an kuma daukaka ni a cikinsu. [11] Ba na cikin duniya kuma, amma wadannan
mutane suna cikin duniya, ni kuwa ina zuwa wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka adanasu cikin sunanka

da ka ba ni domin su zama daya, kamar dai yadda muke daya. 12 Lokacin da ina tare da su, na adanasu
acikin sunanka da ka ba ni. Na kiyaye su, kuma ko daya kuwa daga cikinsu ba ya bace ba, sai dai dan
hallakar nan, domin Nassi ya cika. 13 Amma yanzu ina zuwa wurinka, Ina fadar wadannan abubuwa
tun ina duniya, domin farin cikina ya zama cikakke a zukatansu. 14 Na ba su maganarka, kuma duniya
ta tsane su domin su ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne. 15 Ba ina roko ka dauke su
daga cikin duniya ba, amma domin ka tsare su daga mugun nan. 16 Su ba na duniya ba ne, kamar yadda
ni ba na duniya ba ne. 17 Ka kebe su domin kanka cikin gaskiya. maganarka gaskiya ce. 18 Kamar dai
yadda ka aiko ni cikin duniya, haka kuma na aike su cikin duniya. 19 Na kebe kaina gareka sabili da su,
domin su ma kansu a kebe su gareka cikin gaskiya. 20 Ina addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma
har da wadanda zasu gaskata da ni ta wurin maganarsu, 21 Domin su zama daya dukansu, kamar yadda
kai, ya Uba, ka ke ciki na, ni kuma na ke cikin ka. Ina roko suma su kasance a cikinmu, domin duniya ta
gaskata cewa ka aiko ni 22 Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin su zama daya, kamar yadda mu ke
daya; 23 ni a cikinsu, kai kuma a ciki na. Domin su kammalu cikin zama daya, domin duniya ta sani cewa
ka aiko ni, kuma ka kaunace su, kamar yadda ka kaunace ni. 24 Ya Uba, ina so wadanda ka ba ni, su ma
su kasance tare da ni inda nake, domin su dubi daukakata da ka yi mani. Domin ka kaunace ni tun kafin
halittar duniya. 25 Ya Uba mai adalci, duniya kam, ba ta sanka ba, amma ni na sanka; kuma wadannan
sun sani kai ne ka aiko ni. 26 Na sanar masu da sunanka, zan kuma sanar da shi domin kaunar da ka yi
mani ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu,

18

1 Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu, ya fita shi da almajiransa zuwa daya barayin kwarin
Kidiron, inda wani lambu ya ke, ya kuma shiga da almajiransa. 2 Yahuza ma wanda zai bashe shi ya
san wurin, domin Yesu ya saba zuwa wurin da almajiransa. 3 Yahuza kuwa, bayan ya dauko kungiyar
soja daga manyan firistoci, da Farisawa, da 'yan majalisa, suka zo wurin, rike da fitilu, da cociloli, da
makamai. 4 Sai Yesu, da ya san duk abinda ke faruwa da shi, yayiwo gaba, yace masu, ''Wa kuke nema''
5 Suka amsa masa su ka ce, ''Yesu Banazare'' Yesu yace masu, Ni ne'' Yahuza kuma, wanda ya bashe
shi, yana tsaye tare da sojojin. 6 Sa'adda ya ce masu, ''Ni ne'', suka koma da baya, suka fadi a kasa. 7 Ya
sake tambayarsu kuma, ''Wa ku ke nema?'' su ka ce, ''Yesu Banazare.'' 8 Yesu ya amsa, ''Ai, na gaya
maku cewa, Ni ne. In kuwa ni ku ke nema, ku bar wadannan su tafi abinsu;'' 9 Wannan kuwa domin
maganar daya fada ta cika, ''Daga cikin wadanda ka ba ni, ko daya bai bace mani ba.'' 10 Saminu Bitrus
kuwa, da ya ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan babban firist sara, ya dauke masa kunnensa
na dama, sunan bawan Malkus ne. 11 Yesu ya ce wa Bitrus, ''Mai da takobin ka kubenta. Ba zan sha
kokon da Uba ya ba ni ba.'? 12 Sai sojojin da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa, suka kama Yesu,
suka daure shi. 13 Da fari suka tafi da shi wurin Hanana, don shi surukin Kayafa ne, wanda ya ke shi
ne babban firist a shekaran nan. 14 Kayafa kuma shi ne ya ba Yahudawa shawara, cewa ya fiye masu
mutum daya ya mutu domin mutane. 15 Saminu bitrus ya bi bayan Yesu, haka kuma wani almajirin
yayi. Almajirin nan kuwa sananne ne ga babban firist, sai ya shiga har farfajiyar babban firist din tara
da Yesu; 16 Amma bitrus kuwa ya tsaya a bakin kofa daga waje. Sai daya almajirin da ya ke sananne ga
babban firist ya fita, yayi magana da macen da ta ke tsaron kofar, sa'an nan ya shigo da Bitrus. 17 Sai
yarinyar mai tsaron kofar ta ce wa Bitrus, ''kai ma ba kana cikin almajiran mutumin nan ba?'' Yace
''bani ba.'' 18 To, barorin da dogaran Haikali suna tsaye a wurin, sun kuwa hura wutar gawayi, suna jin
dumi, gama ana sanyi. Bitrus ma yana tsaye tare da su yana jin dumin. 19 babban firist ya tambayi Yesu
game da almajiransa da koyarwarsa kuma. 20 Yesu ya amsa masa, Ai, na yi wa duniya magana a bayyane.
Na kuma sha koyarwa a majami'u da Haikali in da Yahudawa duka sukan taru. Ban fadi komai a boye
ba. 21 Don me kake tambaya ta? Ka tambayi wadanda suka saurare ni a kan abinda na fada, ai, sun san
abinda na fada. 22 Sa'adda Yesu ya fadi wannan, wani daga cikin 'yan majalisar da ke tsaye a wurin ya
nushi Yesu, yace, ''Kana amsa wa babban firist haka.'' 23 Yesu ya amsa masa yace, ''Idan na fadi mugun
abu to, ka bada shaida kan hakan. In kuwa dai dai na fada, to, dan me za ka nushe ni?'' 24 Sai Hanana
ya aika daYesu a daure wurin Kayafa, babban firist. 25 To Saminu Bitrus yana tsaye yana jin dumin.
Mutanen kuwa suka ce masa, ''Anya kai ma ba cikin almajiransa ka ke ba?'' Sai yayi musu yace, ''A'a,
ba na ciki.'' 26 Sai wani daga cikin bayin babban firist, wato dan'uwan wanda Bitrus ya fillewa kunne,
yace, ''Ashe, ban gan ka tare da shi a lambun ba? 27 Bitrus ya sake yin musu, nan da nan kuwa zakara
yayi cara. 28 Daga wurin Kayafa kuma suka kai Yesu fadar Gwamna. Da asuba ne kuwa, su kansu ba su
shiga fadar Gwamnan ba, wai don kada su kazantu su kasa cin jibin Ketarewa. 29 Sai bilatus fa ya fita
zuwa wurinsu, yace, 'Wane zargi ku ke kawowa akan mutumin nan?' 30 ''Sai suka amsa suka ce, ''idan
da mutumin nan bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi kararsa a wurin ka'' 31 bilatus yace masu, ''Ku
tafi da shi da kan ku mana, ku hukunta shi bisa ga shari'arku!'' Sai Yahudawa su kace masa, ''Ai, ba mu
da ikon zartar da hukuncin kisa akan kowa.'' 32 Sun fadi Wannan ne don a cika maganar da Yesu yayi,

wadda ta kwatanta irin mutuwar da zai yi. 33 Sai bilatus ya sake shiga cikin fadar Gwamnan, ya kira Yesu ya ce masa, ''kai sarkin Yahudawa ne?'' 34 Yesu ya amsa, '' wannan fadarka ce, ko kuwa wadansu ne suka ce da ni haka a wurinka?'' 35 Bilatus ya amsa “Ni ba Bayahude bane, ko kuwa?'' Ai, jama'arka ne da manyan firistoci suka bashe ka gareni. ''Me ka yi?'' 36 Yesu ya amsa, ''Mulkina ba na duniya nan ba ne. Da mulkina na duniyan nan ne da barorina za su yi yaki kada a bashe ni ga Yahudawa. To, mulkina ba daga nan ya ke ba.'' 37 Sai Bilatus yace masa, ''Wato ashe, sarki ne kai?'' Yesu ya amsa, ''Yadda ka fada, ni sarki ne. Domin wannan dalili aka haife ni, domin kuma wannan dalili na zo cikin duniya, don in bada shaida game da gaskiya. Kowane mai kaunar gaskiya kuma yakan saurari muryata.'' 38 Bilatus yace masa, ''Menene gaskiya?'' Bayan da ya fadi haka, ya sake fitowa wurin Yahudawa, yace masu, ''Ni kam, ban sami mutumin nan da wani laifi ba. 39 Amma dai kuna da wata al'ada, in Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar maku mutum daya. To, kuna so in sakar maku sarkin Yahudawa?'' 40 Sai suka sake daukar kururuwa suna cewa, ''A; a, ba wannan mutum ba, sai dai Barabbas.'' Barabbas din nan kuwa dan fashi ne.

19

1 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. 2 Sojojin kuwa suka saka rawanin kaya. Suka kuwa dora wa Yesu a kai suka sa mashi kaya irin na saurata. 3 Suka zo wurin sa sukace, “Ranka ya dade, sarkin Yahudawa! sai suka nushe shi. 4 Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, “Dubi, zan kawo maku mutumin domin ku sani ban same shi da wani laifi ba”, 5 Yesu kuwa ya fito, da rawanin kaya da kaya irin na sarauta. Sai Bilatus yace “Ga mutumin nan”. 6 Da manyan firistocin tare da yan majalisar suka ga Yesu, sai suka yi ta ihu suna cewa “A gicciye shi, A gicciye shi” Sai Bilatus yace masu, “ku dauke shi ku gicciye shi, ni kam ban same shi da wani laifi ba”. 7 Sai Yahudawan sukace mashi, “Ai muna da shari'a, kuma bisa ga shari'ar ya cancanci mutuwa domin ya mai da kansa Dan Allah”. 8 Da Bilatus ya ji wannan zance sai ya tsorata kwarai. 9 Sai ya sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu, “Daga ina ka fito?” amma Yesu bai amsa mashi ba. 10 Sai Bilatus yace masa “Ba zaka yi mani magana ba? Baka san ina da iko in sake ka ba, kuma in gicciye ka? 11 Yesu ya amsa masa, “Ai ba ka da iko a kaina sai dai in an baka daga sama, Saboda haka, wanda ya mika ni a gare ka shine mafi zunubi”. 12 Da jin haka, sai Bilatus yayi kokari a sake shi, amma sai Yahudawa suka tada murya sukace, “In ka saki mutumin nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk wanda ya maida kansa sarki, ya sabawa Kaisar”. 13 Da Bilatus ya ji irin maganganunsu sai ya fito da Yesu waje ya kuma zauna akan kujeransa a inda ake kira “Dakalin shari'a,” a Yahudanci kuma, “Gabbata.” 14 To a ran nan ana shirye shiryen idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan, wato tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan “Ga sarkin ku!” 15 Su kuwa suka yi ihu, a tafi da shi, a tafi da shi, a gicciye shi, Bilatus yace masu “In gicciye sarkin ku? Sai manyan firistocin sukace “Ba mu da wani sarki sai Kaisar”. 16 Sai Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi. 17 Sai suka tafi da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen zuwa wurin da ake kira “Wurin kwalluwa” da Yahudanci kuma “Golgota”. 18 Suka gicciye Yesu a wurin, tare da wasu mutum biyu, daya a kowane gefe, Yesu kuwa na tsikiya. 19 Bilatus kuwa ya rubuta wata alama a kan gicciyen, “YESU BANAZARE, SARKIN YAHUDAWA”. 20 Yahudawa da yawa kuwa suka karanta wannan alama domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da Birnin. Alamar kuwa an rubuta ta da Yahudanci, da Romanci, da Helenanci. 21 Sai manyan firistocin yahudawa sukace wa Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa, amma kace, 'wannan yace “Ni ne sarkin Yahudawa”'. 22 Bilatus kuwa ya amsa, “Abinda na rubuta na rubuta kenan.” 23 Bayan da sojojin suka gicciye Yesu, sai suka yayyaga rigarsa kashi hudu, kowane soja da nasa, kashin, sai kuma alkyabbar. Alkyabbar kuwa bata da dinki an saka tane daga sama har kasa. 24 Sai sukace wa junansu, “Kada mu yaga alkyabbar, amma kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene zai dauke ta, anyi haka ne domin a cika nassi cewa “Sun raba rigata a tsakaninsu, sun kuwa jefa kuri'a domin alkyabbata. 25 Sojojin suka yi wadannan abubuwa. Uwar Yesu, da 'yar'uwarta, da Maryamu matar Kilofas, da kuma Maryamu Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye kusa da gicciyen Yesu. 26 Da Yesu ya ga mahaifiyarsa da almajirin nan da yake kauna tsaye kusa da juna, yace, “Mace, dubi, dan ki!” 27 Sai yace wa almajirin, “Dubi, mahaifiyarka!” Daga wannan sa'a almajirin ya dauke ta zuwa gidansa. 28 Bayan wannan Yesu, saboda ya san yanzu komai ya kammala, domin a cika nassin, sai yace “Ina jin kishi. 29 A gefensu kuma akwai gora cike da ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a cikin ruwan inabin mai tsami suka daura a wata sanda sai suka mika masa a baki. 30 Da Yesu ya tsotsi ruwan tsamin, sai yace “An gama” Sai ya sunkuyar da kansa ya kuwa saki ruhunsa. 31 Sai Yahudawan, domin ranar shirye shirye ne, domin kada a bar jikunansu akan gicciye har ranar asabacin (domin asabacin rana ce mai muhimmanci), suka roki Bilatus ya kakkarye kafafunsu kuma ya saukar da su. 32 Sai sojojin suka zo suka karya kafafun mutum na farko da kuma mutum na biyun wadanda aka gicciye tare da Yesu. 33 Da suka iso kan Yesu sai suka tarar ya riga ya mutu, sai basu kuwa karya kafafunsa ba. 34 Duk da haka daya daga cikin sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan da nan sai jini da ruwa suka fito. 35 Wanda ya ga wannan, shi ya zama shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya sani

cewa abinda ya fada gaskiya ne saboda ku ma ku gaskata. 36 Wadannan sun faru ne domin a cika nassi,
“Babu ko daya daga cikin kasusuwansa da za'a karya”. 37 Kuma wani nassin yace, “Zasu dube shi wanda
suka soka.” 38 Bayan wadannan abubuwa, Yusufu mutumin Arimatiya, wanda yake almajirin Yesu ne
(amma a boye saboda tsoron Yahudawa) ya roki Bilatus izini domin ya dauke jikin Yesu. Bilatus kuwa
ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya dauki jikin. 39 Nikodimu ma ya zo, wanda da farko ya zo wurin Yesu da
daddare, ya kawo hadin man kamshi na mur da al'ul wajen nauyin awo dari. 40 Sai suka dauki jikin Yesu
suka sa shi a likkafanin lillin tare da kayan kamshin nan, domin jana'iza bisa ga al'adar Yahudawa. 41 To
a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai wani lambu, a cikin lambun kuma akwai sabon kabari wanda ba'a
taba sa kowa ba. 42 Da yake ranar shirye shirye ce ta Yahudawa, kabarin kuwa na kusa, sai suka sa Yesu
a ciki.

20

1 To da sassafe ranar farko ta mako, da sauran duhu, Maryamu Magadaliya ta zo kabarin, ta tarar
an kawar da dutsen daga kabarin. 2 Sai ta ruga da gudu zuwa wurin Saminu Bitrus tare da almajirin
nan da Yesu ke kauna, tace masu, “Sun dauke Ubangiji daga kabarin, bamu kuwa san inda aka sa shi
ba.” 3 Sai Bitrus tare da almajirin nan suka fita, kuma suka tafi kabarin, 4 dukansu suka ruga da gudu
tare, amma daya almajirin ya riga Bitrus isowa kabarin, 5 Sai ya sunkuya ya leka ciki, ya ga likkafanin
lillin a wurin, amma fa bai shiga ciki ba. 6 Sai Saminu Bitrus ya iso daga bayansa sai ya shiga kabarin,
ya tarar da likkafanin lillin a ajiye. 7 sai fallen kuma da yake kansa. Ba'a ajiye tare da likkafanin ba
amma aka linkeshi aka ajiye shi daban. 8 Sai almajirin nan da ya riga isa kabarin shi ma ya shiga ya
gani, sai ya ba da gaskiya. 9 Har ya zuwa wannan lokacin basu san nassin daya ce zai tashi daga matattu
ba. 10 Sai almajiran suka sake komawa gida kuma. 11 Amma Maryamu tana tsaye a bakin kabarin tana
kuka. Yayin da take kuka, sai ta sunkuya ta leka cikin kabarin. 12 Sai ta ga mala'iku guda biyu cikin
fararen kaya zaune, daya ta wurin kai daya kuma ta wurin kafafu inda aka kwantar da Yesu. 13 Sukace
mata, “Uwargida don me kike kuka? Sai tace masu, “Domin sun dauke Ubangijina, ban kuwa san inda
suka ajiye shi ba. 14 Bayan ta fadi haka, ta juya sai ta ga Yesu tsaye a wurin. Amma bata san cewa
Yesu bane, 15 Yesu yace mata, “Uwargida, me yasa kike kuka? Wa kuma kike nema? Domin tana zaton
shine mai kula da lambun, sai tace masa, “Maigida in kaine ka dauke shi, gaya mani inda ka sa shi, ni
kuwa in dauke shi.” 16 Yesu yace mata, “Maryamu”. Sai ta juya, tace masa da Armaniyanci “Rabboni!”
wato mallam. 17 Yesu yace mata, kada ki taba ni, domin har yanzu ban hau wurin Uba ba tukuna,
amma kije wurin 'yan'uwana kice masu, zan je wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma Allahnku”.
18 Maryamu Magadaliya ta je tace wa almajiran, “Na ga Ubangiji” Ta kuma ce ya fada mata wadannan
abubuwa. 19 Da yamma a wannan rana, a rana ta farko ta mako, almajiran suna kulle a daki saboda
tsoron Yahudawa, Yesu yazo ya tsaya a tsakaninsu, yace “Salama Agareku”. 20 Bayan ya fadi haka, sai
ya nuna masu hannuwansa da kuibinsa. Da almajiran suka ga Ubangiji, sai suka yi farin ciki. 21 Yesu ya
sake ce masu, “salama agareku. “Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku”. 22 Da Yesu ya fadi
haka, sai ya hura masu lumfashinsa, yace masu, “Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. 23 Duk wanda kuka gafarta
wa zunubai, an gafarta masa; kowa kuka rike zunubansa, an rikesu.” 24 Toma, daya daga cikin sha biyun,
wanda ake kira Dan Tagwai, baya tare dasu lokacin da Yesu ya bayyana. 25 Sauran almajiran sukace masa
“Mun ga Ubangiji”. Sai yace masu, “In ban ga gurbin kusoshi a hannuwansa ba, in sa yatsana a gurbin
kusoshin ba, in kuma sa hannuna cikin kuibinsa ba, ba zan bada gaskiya ba. 26 Bayan kwana takwas har
wa yau almajiran na cikin gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna kulle, sai ga Yesu a tsakaninsu yace,
“Salama agareku”. 27 Sa'an nan yace wa Toma, “Iso nan da yatsanka, dubi hannuwana. Miko hannunka
kuma kasa a kuibina, kada ka zama marar bada gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya”. 28 Toma ya amsa
yace “Ya Ubangijina da Allahna!” 29 Yesu yace masa, “Wato saboda ka gan ni, ka bada gaskiya? Albarka
ta tabbata ga wadanda basu gani ba, amma kuwa sun bada gaskiya. 30 Yesu yayi wadansu alamu da
yawa dabam dabam a gaban almajiransa, wadanda ba'a rubuta a littafin nan ba. 31 Amma an rubuta
wadannan ne, domin ku bada gaskiya Yesu shine Almasihu, Dan Allah, ta wurin gaskatawa kuma ku
sami rai cikin sunansa.

21

1 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake bayyana kansa ga almajiran a bakin tekun Tibariya. Ga
yadda ya bayyana kansa: 2 Saminu Bitrus na tare da Toma wanda ake kira Dan Tagwai, da Natana'ilu
daga Kana ta kasar Galili, da 'ya'yan nan na Zabadi, da kuma wadansu almajiran Yesu biyu. 3 Saminu
Bitrus yace masu, “Zani su.” sukace masa “Mu ma za mu je tare da kai.” Sai suka fita suka shiga jirgi,
amma a daren nan basu kama komai ba. 4 To, gari na wayewa, sai ga Yesu tsaye a bakin gaci, amma
almajiran basu gane cewa Yesu bane. 5 Sai Yesu yace masu, “Samari, kuna da wani abinda za a ci?” Suka
amsa masa sukace “A'a”. 6 Yace masu, “Ku jefa taru dama da jirgin zaku samu wasu.” Suka jefa tarunsu

har suka kasa jawo shi don yawan kifin. [7] Sai almajirin nan da Yesu yake kauna yace wa Bitrus, “Ubangiji
ne fa!” Da Saminu Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji ne, yayi damara da taguwarsa, (don a tube yake), ya fada
a tekun. [8] Sauran almajiran kuwa suka zo a cikin karamin jirgi, (domin basu da nisa da kasa, kamar
kamu dari biyu zuwa sama), janye da tarun cike da kifi. [9] Da isowarsu gaci, sai suka ga garwashin wuta
a wurin da kifi akai, da kuma gurasa. [10] Yesu ya ce masu “Ku kawo wandansu daga cikin kifin da kuka
kama yanzu”. [11] Sai Saminu Bitrus ya hau, ya jawo tarun gaci, cike da manyan kifaye dari da hamsin
da uku (153). Amma duk da yawansu, tarun bai tsage ba. [12] Yesu yace masu, “Ku zo ku karya kumallo”.
Daga cikin almajiran kuwa babu wanda yayi karfin halin tambayarsa “Ko shi wanene?” Domin sunsani
Ubangiji ne. [13] Yesu zo ya dauki gurasar ya ba su, haka kuma kifin. [14] Wannan shine karo na uku da
Yesu ya bayyana ga almajiransa bayan tashinsa daga matattu. [15] Da suka karya kumallon, Yesu yace wa
Saminu Bitrus, “Bitrus dan Yahaya, kana kaunata fiye da wadannan?” Bitrus yace masa “I ya Ubangiji,
ka sani ina kaunarka” Yesu yace masa “Ka ciyar da 'ya'yan tumakina”. [16] Ya sake fada masa karo na
biyu, “Saminu Dan Yahaya, kana kaunata?” Bitrus Yace masa “I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka”.
Yesu yace masa, “Ka lura da Tumakina”. [17] Ya sake fada masa, karo na uku, “Bitrus Dan Yahaya, kana
kaunata? Sai Bitrus bai ji dadi ba domin Yesu ya fada masa karo na uku, “Kana kaunata” Yace masa,
“Ubangiji ka san komai duka, ka sani ina kaunarka.” Yesu yace masa “Ka ciyar da tumaki na. [18] Hakika,
hakika, Ina gaya maka, lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka damara, ka tafi inda ka ga dama.
amma in ka tsufa, zaka mike hannuwanka wani yayi maka damara, ya kai ka inda baka nufa ba.” [19] To
Yesu ya fadi haka ne domin ya nuna irin mutuwar da Bitrus zai yi ga daukakar Allah. Bayan ya fadi
haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. [20] Bitrus ya juya sai ya ga almajirin da Yesu yake kauna yana biye
dasu; wanda ya jingina a kirgin Yesu lokacin cin jibin nan da yace “Ya Ubangiji, wanene zai bashe ka?”
[21] Da Bitrus ya gan shi, yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me mutumin nan zai yi?” [22] Yesu yace masa, “Idan
ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.” [23] Wannan zance ya yadu cikin 'yan'uwa cewa,
wannan almajirin ba zai mutu ba. Alhali Yesu bai cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai mutu ba, Amma
“Idan ina so ya zauna har in dawo ina ruwanka?” [24] Wannan shine almajirin da yake shaida wadannan
abubuwa, wanda ya rubuta su, kuma mun tabbata shaidarsa gaskiya ne. [25] Akwai kuma sauran abubuwa
da yawa wanda Yesu yayi. Idan da an rubuta kowannensu daya bayan daya, ina gaya maku, ko duniya
bazata iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni

1 Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya fadi abubuwan da Yesu ya fara yi ya kuma koyar,
2 har zuwa ranar da aka karbe shi zuwa sama. Wannan kuwa bayan da ya ba da umarni ga zababbun
manzanninsa ta wurin Ruhu Mai Tsarki. 3 Bayan ya sha wahala, ya bayyana kan sa da rai a garesu,
da alamu da dama masu gamsarwa. Kwana arba'in ya baiyana kansa a garesu yana yi masu magana
game da mulkin Allah. 4 Yayin da yana zaune tare da su ya basu umarni cewa kada su bar Urushalima,
amma su jira alkawarin Uban, wanda ya ce, ''Kun ji daga gare ni, 5 cewa Yahaya babu shakka ya yi
baftisma da ruwa, amma ku za a yi maku baftisma da Ruhu Mai Tsarki nan da kwanaki kadan.'' 6 Sa'adda
suna tare suka tambaye shi, ''Ubangiji, a wannan lokaci ne za ka maido da mulki ga Isra'ila?" 7 Ya ce
masu, ''Ba naku bane ku san lokaci ko sa'a wanda Uba ya shirya ta wurin ikonsa. 8 Amma za ku karbi
iko, idan Ruhu Mai Tsarki ya zo bisanku, sa'annan za ku zama shaidu na cikin Urushalima da kuma
cikin dukan Yahudiya da Samariya, har ya zuwa karshen duniya." 9 Lokacin da Ubangiji Yesu ya fadi
wadannan abubuwa, yayin da suna kallon sama, sai aka dauke shi zuwa sama, kuma girgije ya boye
shi daga idanunsu. 10 Da suka dinga kallon sama yayin da ya tafi, nan da nan, mazaje biyu suka tsaya
a gabansu cikin fararen tufafi. 11 Suka ce, ''Ku mazajen Galili me yasa ku ke tsaye a nan kuna kallon
sama? Wannan Yesu wanda ya hau zuwa sama zai dawo kamar yadda kuka gan shi yana tafiya zuwa
sama.'' 12 Da suka dawo Urushalima daga dutsen Zaitun, wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar Asabaci
daya ne. 13 Da suka iso, sai suka haye zuwa cikin bene inda suke da zama. Sune su Bitrus, Yahaya,
Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matiyu, Yakubu dan Alfa, Siman mai tsattsauran
ra'ayi, kuma da Yahuza dan Yakubu. 14 Dukansu kuwa suka hada kai gaba daya, yayin da suka ci gaba
da naciya cikin addu'a. Tare da su kuma akwai mata, Maryamu mahaifiyar Yesu, da kuma 'yan'uwansa.
15 A cikin wadannan kwanaki Bitrus ya tashi tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane dari da ashirin,
ya ce, 16 '' 'Yan'uwa, akwai bukatar Nassi ya cika, wanda Ruhu Mai Tsarki ya fada a baya ta bakin Dauda
game da Yahuza, wanda ya jagoranci wadanda suka kama Yesu 17 Domin yana daya daga cikinmu kuma
ya karbi rabonsa na ladan wannan hidima," 18 (Wannan mutum fa ya sai wa kansa fili da cinikin da ya yi
na muguntarsa, kuma a nan ya fado da ka, cikinsa ya fashe, hanjinsa suka zubo waje. 19 Duka mazaunan
Urushalima suka ji wannan, saboda haka suka kira wannan fili da harshensu "Akeldama'' wato, "Filin
Jini.") 20 "Domin an rubuta a littafin Zabura, 'Bari filinsa ya zama kufai, kada a bar kowa ya zauna
wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki matsayinsa na shugabanci.' 21 Saboda haka ya zama dole, daya daga
cikin wadanda suke tare da mu tun lokacin da Ubangiji Yesu yana shiga da fita, a tsakaninmu, 22 farawa
daga baftismar yahaya har zuwa ranar da aka dauke shi daga wurinmu zuwa sama, ya zama daya daga
cikin mu wurin shaidar tashinsa." 23 Suka gabatar da mutum biyu, Yusufu wanda ake kira Barsabbas,
wanda kuma aka yiwa suna Justus, da kuma Matayas. 24 Su ka yi addu'a suka ce, ''Ubangiji, kai ka san
zuciyar dukan mutane, ka bayyana mana wanda ka zaba cikin su biyun nan 25 Domin ya dauki gurbin
da kuma manzancin daga inda Yahuza ya kauce zuwa nashi waje'' 26 suka jefa kuri'a a kansu; zabe ya
fada kan Matayas kuma suka lissafta shi tare da manzanni sha dayan.

2

1 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare wuri daya. 2 Nan da nan sai ga wata kara daga sama
kamar ta babbar iska, kuma ta sauko ta cika duka gidan inda suke zaune. 3 Sai ga wasu harsuna kamar
na wuta sun bayyana a garesu aka rarraba su, kuma suka zauna bisa kowannensu. 4 Dukansu suka cika
da Ruhu Mai Tsarki suka fara magana da wadansu harsuna, yadda Ruhu ya ba su iko su yi magana. 5 A
lokacin akwai Yahudawa dake zaune a Urushalima, mutanen Allah, daga kowace kasa karkashin sama.
6 Da suka ji wannan kara jama'a duk suka taru suka rude saboda kowannensu ya ji suna magana da
harshensa. 7 Suka yi mamaki matuka; suka ce, ''Lallai, wadannan duka ba Galiliyawa ba ne? 8 Yaya mu
ke jinsu duka, kowannensu na magana a cikin harshen da aka haife mu? 9 Fisiyawa da Mediyawa da
Elimawa, da Yahudawa da Kafadokiya, cikin Fontus da Asiya, 10 cikin Firgia da Bamfiliya, cikin Masar da
yankunan Libiya ta wajen Sur, da baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin Yahudanci, Kiretawa
da Larabawa, duk munji su suna fadi a harshenmu game da manyan ayyukan Allah.'' 12 Dukansu suka yi
mamaki suka rikice; suka ce da junansu, ''Menene ma'anar wannan?'' 13 Amma wasu suka yi ba'a suka
ce, ''Sun bugu ne da sabon ruwan inabi.'' 14 Amma Bitrus ya tashi tare da sha dayan, ya daga murya
ya ce da su, ''Mutanen Yahuda da dukanku dake zaune a Urushalima, bari ku san wannan; ku saurari
maganata. 15 Domin wadannan mutanen ba buguwa suka yi ba yadda kuke zato, domin yanzu karfe tara
ne na safe kawai. 16 Amma wannan shine abinda aka fada ta wurin annabi Yowel. 17 Allah ya ce, 'Haka
zai kasance a kwanakin karshe, zan zubo Ruhuna a kan dukan mutane, 'ya'yanku maza da mata za su

yi anabci, kuma samarinku za su ga wahayoyi, kuma tsofaffinku za su yi mafarkai. 18 Haka kuma a bisa
bayi na maza da mata, a kwanakin nan zan zubo da Ruhuna, kuma za su yi anabci. 19 Zan nuna al'ajibai
a sararin sama da kuma alamu a bisa duniya, jini da wuta, da girgije. 20 Rana zata juya ta koma duhu
kuma wata ya koma jini, kafin Babbar ranan nan ta Ubangiji ta zo. 21 Zai kuma zama dukan wanda ya
kira ga sunan Ubangiji zai sami ceto. 22 Mutanen Isra'ila, ku saurari wadannan magana. Yesu Banazare,
mutumin da Allah ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan ayyuka da ban mamaki da alamu da Allah
ya yi ta wurinsa a tsakiyarku, kamar yadda ku da kanku kuka sani. 23 Saboda tabbataccen shiri da riga
sani na Allah, aka bayar dashi, ku kuma, ta hannun mutane 'yan tawaye, kuka gicciye shi kuma kuka
kashe shi. 24 Wanda Allah ya tayar, bayan ya cire zafin mutuwa daga gareshi, saboda ba zai yiwu ba
ta rike shi. 25 Gama, game da shi, 'Ina ganin Ubangiji a gabana ko yaushe, domin yana gefen hannun
damana saboda kada in firgita. 26 Saboda haka zuciyata na farin ciki harshena yana yin murna. Kuma,
jikina zai zauna gabagadi. 27 Gama ba za ka watsar da raina a lahira ba, ba kuwa za ka bar Mai Tsarkinka
ya ga ruba ba. 28 Ka bayyana mani hanyar rai; da fuskarka zaka cika ni da farin ciki. 29 'Yan'uwa, zan yi
magana da ku gabagadi game da baba Dauda: ya mutu kuma aka bizne shi, kuma kabarinsa na nan tare
da mu har yau. 30 Domin haka, don shi annabi ne kuma ya san Allah ya yi masa alkawari da rantsuwa
cewa daga cikin zuriyarsa zai sanya wani bisa kursiyinsa. 31 Ya hango wannan al'amari kuma ya yi
magana game da tashin Almasihu, 'Ba ayi watsi da shi ba a lahira, kuma jikinsa bai ga rubewa ba.'
32 Wannan Yesun - Allah ya tashe shi, wanda dukanmu shaidu ne. 33 Saboda haka yadda aka tashe shi
zuwa hannun dama na Allah kuma ya karbi alkawarin Ruhu Mai Tsarki daga wurin Uba, shine ya zubo
mana wannan da kuke gani kuma kuke ji. 34 Dauda bai hau zuwa sama ba, amma ya ce, ''Ubangiji ya
ce wa Ubangijina, “Zauna hannun dama na, 35 har sai na maida makiyanka abin takawar sawunka.'''
36 Saboda haka, bari gidan Isra'ila su sani tabbas wannan Yesun wanda kuka gicciye, Allah ya maishe
shi Ubangiji da kuma Almasihu. 37 Da suka ji haka sai suka soku a zukatansu, suka cewa Bitrus da
sauran manzanni, '''Yan'uwa me za mu yi?'' 38 Sai Bitrus ya ce masu, ''Ku tuba ayi wa kowannenku
baftisma, cikin sunan Yesu Almasihu domin gafarar zunubanku, kuma za ku karbi baiwar Ruhu Mai
Tsarki. 39 Domin alkawarin a gareku ne da 'ya'yanku da duk wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen
da Ubangiji Allahnmu zai kira.'' 40 Da maganganu da yawa ya ba da shaida kuma ya karfafa su; ya ce, ''Ku
ceci kan ku daga wannan muguwar tsara.'' 41 Sai suka karbi maganar sa kuma aka yi ma su baftisma, a
wannan rana kuma aka sami karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su ka cigaba cikin koyarwar manzanni da
zumunta, cikin kakkaryawar gurasa da kuma cikin addu'o'i. 43 Tsoro ya sauko bisa kowane rai, kuma aka
yi abubuwan ban mamaki da alamu da yawa ta wurin manzannin. 44 Duka wadanda suka ba da gaskiya
suna tare kuma komai nasu na kowanensu ne, 45 kuma suka saida kadarorinsu da mallakarsu kuma suka
rarrabawa kowa, bisa ga irin bukatar da kowannensu yake da ita. 46 A kowace rana suka cigaba tare da
nufi daya a cikin haikali, suna kakkarya gurasa a gidaje, kuma suna raba abinci tsakaninsu cikin farin
ciki da tawali'u a zuciya; 47 Suna yabon Allah kuma suna da tagomashi a gaban dukan mutane. Ubangiji
kuma kullum yana kara masu wadanda suke samun ceto.

3

1 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa haikali a lokacin addu'ar karfe uku. 2 Wani mutum,
gurgu ne tun daga haihuwa, ana daukar sa kulluyomi zuwa kofar haikali da ake kira Kyakkyawa, domin
bara gun mutanen da ke shiga haikalin. 3 Da ya ga Bitrus da Yahaya suna shiga haikalin, sai ya roke su
sadaka. 4 Bitrus da Yahaya kuwa suka zuba masa ido, Bitrus ya ce, ''Ka dube mu.'' 5 Gurgun nan kuwa ya
dube su, yana tsammanin zai sami wani abu a wurin su. 6 Amma Bitrus ya ce, “Azurfa da Zinariya ba ni
da su, amma abin da nake da shi, zan baka. A cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya'' 7 Bitrus ya
kama hannun damarsa, ya daga shi; nan da nan kafafunsa da kashin idon sawayensa suka samu karfi.
8 Da gurgun ya yunkura, ya mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga haikali tare da Bitrus da Yahaya, yana
takawa, yana tsalle, yana kuma girmama Allah. 9 Dukan mutane suka gan shi yana tafiya yana kuma
yabon Allah. 10 Sun lura cewa, shine mutumin da ke zama yana bara a Kyakyawar kofar haikali; sai suka
cika da mamaki domin abin da ya faru. 11 Yayin da yake rike da Bitrus da Yahaya, dukan jama'a suka
matso wurinsu, a gefen dakalin Sulaimanu, suna ta mamaki kwarai. 12 Da Bitrus ya ga haka ya amsa
wa jama'ar, “Ya ku mutanen Isra'ila, don me ku ke mamaki?” Don me ku ka zura mana ido, kamar mu
ne muka sa shi ya yi tafiya da ikon kanmu ko adalcin mu? 13 Allah na Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu,
Allah na iyayenmu ya girmama bawansa Yesu. Shi kuka ki kun kuma bashe shi a gaban Bilatus da ya so
ya sake shi. 14 Kuka ki Mai Tsarkin nan, Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar maku mai kisan
kai. 15 Kun kashe mai ba da rai, wanda Allah ya tayar daga matattu, mu kuwa shaidu ne ga wannan
al'amari. 16 Yanzu, ta bangaskiya ga sunansa - wannan mutum da kuke gani kuma kun san shi - ta
wurin wannan sunan ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu ta ba shi cikakkiyar lafiya, a gabanku
duka. 17 Ya ku 'yan'uwa, na san kun yi haka ne cikin rashin sani, yadda shugabaninku suka yi. 18 Amma

duk abubuwan da Allah ya fada ta bakin dukan anabawansa, cewa Almasihunsa zai sha wahala, yanzu
ya cika. 19 Saboda haka, Ku tuba, ku juyo, domin a shafe zunubanku, domin lokacin sabuntuwa daga
wurin Ubangiji ya zo; 20 domin a aiko maku da Almasihu wanda aka kaddara wato, Yesu. 21 Shine wanda
dole sama ta karbe shi har zuwa lokacin komo da dukan abubuwa, game da abubuwan da Allah ya fada
tun da ta bakin annabawansa tsarkaka. 22 Musa hakika ya ce, 'Ubangiji Allah zai tayar maku da wani
annabi kamar ni daga cikin, 'yan'uwanku. Za ku saurari dukan abin da zai fada maku. 23 Zai kasance
kowanne mutum da bai saurari annabin nan ba za a kau da shi gabadaya daga cikin mutanensa.' 24 I,
dukan annabawa tun daga Sama'ila da wadanda suka zo bayansa, sun yi magana sun ambaci wadannan
kwanaki. 25 Kune 'ya'yan annabawa da na alkawari wanda Allah ya yi da kakanninku, yadda ya ce wa
Ibrahim, 'Daga zuriyarka dukan al'uman duniya za su sami albarka.' 26 Bayan da Allah ya ta da bawansa,
a gareku ne ya fara aiko shi, domin ya albarkace ku tawurin juyadda kowannenku daga muguntarsa.”

4

1 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana da mutanen, sai firistoci da shugaban masu tsaron
Haikali da kuma Sadukiyawa suka afko masu. 2 Sun damu sosai domin Bitrus da Yahaya suna koyar da
mutane game da Yesu kuma suna shelar tashinsa daga matattu. 3 Suka kama su suka jefa kurkuku sai
washegari, domin yamma ta riga ta yi. 4 Amma mutane da yawa da suka ji sakon suka ba da gaskiya;
kimanin mazaje dubu biyar ne kuwa suka ba da gaskiya. 5 Washegari, da shugabaninsu, da dattawansu,
da Marubuta suka taru a Urushalima. 6 Anas babban firist, yana nan, da Kayafa, da Yahaya da Iskandari,
da dukan dangin babban firist 7 Da suka kawo Bitrus da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye su,
“Da wanne iko, ko cikin wanne suna k ka yi haka?” 8 Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya ce, “Ku
shugabanni da dattawan jama'a, 9 idan mu yau ana tuhumarmu saboda aikin kirki da aka yi ga wannan
mara lafiya - ta yaya wannan mutum ya sami lafiya? 10 Bari ku da dukan mutanen Isra'ila, ku san
wannan, cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, wanda kuka giciye, wanda Allah ya tayar daga matattu
ta dalilinsa ne wannan mutumin yake tsaye a gaban ku lafiyayye. 11 Yesu Almasihu ne dutsen da ku
magina kuka ki, amma an mai da shi kan gini. 12 Babu ceto daga kowanne mutum, domin babu wani
suna da aka bayar karkashin sama, a cikin mutane wanda ta wurinsa za a iya samu ceto.'' 13 Sa'adda,
suka ga karfin halin Bitrus da Yahaya, suka gane mutane ne talakawa marasa ilimi, sai suka yi mamaki,
suka kuma lura suka gane Bitrus da Yahaya sun kasance tare da Yesu. 14 Da yake suna ganin mutumin
nan da aka warkar tare da su, sai suka rasa abin yi. 15 Amma bayan sun fitar da manzannin daga majalisa
sai suka tattauna a tsakaninsu. 16 Suka ce, “Yaya za mu yi da wadannan mutane? Babu shakka aikin
al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma sananne ne ga dukan mazauna Urushalima, kuma ba mu da iko mu
musanci haka. 17 Amma saboda kada ya cigaba da yaduwa cikin mutane, bari mu yi masu kashedi kada
su kara magana da kowa cikin wannan suna.'' 18 Suka kira Bitrus da Yahaya suka dokace su kada su
kara magana ko kuma koyarwa ko kadan a cikin sunan Yesu. 19 Amma Bitrus da Yahaya suka amsa
suka ce, ''Ko ya yi daidai a gaban Allah mu yi maku biyayya fiye da shi, ku hukunta. 20 Baza mu iya
daina magana game da abubuwan da muka ji kuma muka gani ba.'' 21 Bayan sun sake yi wa Bitrus
da yahaya kashedi, sai suka sake su, su tafi. Domin ba su iya samu wata hujja da za su hore su a kai
ba, domin dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya faru. 22 Mutumin da ya sami wannan
al'ajibi na warkarwa yana sama da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su, Bitrus da Yahaya suka zo cikin
mutanensu suka ba da rahoton duk abin da manyan firistoci da dattawa suka fada masu. 24 Da suka
ji haka, suka daga muryarsu tare ga Allah suka ce, ''Ubangiji, kai da ka yi sama da duniya da teku da
duk abin da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin Ruhu Mai Tsarki ta bakin ubanmu Dauda bawanka, ya ce,
'Me ya sa al'ummai suka tunzura, kuma mutane suke tunanin abubuwan banza? 26 Sarakunan duniya
sun hada kansu tare, kuma shugabanninsu sun taru don su yi gaba da Ubangiji, da kuma Almasihunsa.'
27 Hakika, Hiridus da Buntus Bilatus, tare da al'ummai da mutanen Isra'ila, sun taru a wannan birni
domin su yi jayayya da bawanka mai tsarki Yesu, shafaffe. 28 Sun taru domin su aiwatar da dukan abin
da hannunka da nufinka ya shirya zai faru. 29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi kashedin su, ka ba bayin ka
ikon furta maganar ka gabagadi. 30 Sa'adda ka mika hannunka domin warkarwa, alamu da al'ajibai
su faru ta wurin sunan bawanka mai tsarki Yesu.” 31 Bayan sun gama addu'a, wurin da suka taru ya
girgiza, suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka furta maganar Allah gabagadi. 32 Babban taron da suka ba
da gaskiya kansu hade yake; kuma ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne; maimakon haka, komai
na su daya ne. 33 Da iko mai karfi manzannin suka yi shelar shaidarsu game da tashin Yesu Ubangiji
daga matattu, babban alheri kuma na bisansu. 34 Babu wani a cikinsu wanda ya rasa komai, domin masu
filaye da gidaje suka sayar suka kawo kudin abin da suka sayar 35 sai suka kawo kudin gaban manzanni.
Aka rarraba wa kowanne mutum bisa ga bukatarsa. 36 Yusufu, Balawi, mutumin tsibirin Kubrus, wanda
manzannisu ka yi wa lakani da suna Barnaba. (wato, mai karfafa zuciya). 37 Yana da fili sai ya sayar da
shi ya kawo kudin gaban manzanni.

5

1 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa Safiratu, suka sayar da filinsu, 2 Hananiya kuwa ya boye
wasu daga cikin kudin filin, (kuma da sanin matarsa), sa'annan suka kawo ragowar kudin a gaban
manzannin. 3 Amma Bitrus ya ce, ''Hananiya don me shaidan ya cika zuciyarka, har ka yi wa Ruhu Mai
Tsarki karya? Har ka boye wasu daga kudin filin? 4 Sa'adda ba ka sayar da filin ba, ba mallakarka bane?
Bayan da ka sayar ma, ba naka bane? Don me kayi irin wannan tunanin a zuciyarka? To ba mutane ka
yi wa karya ba, Allah ka yi wa." 5 Nan take da jin haka, Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa na karshe.
Dukan mutanen da suka ji labarin kuwa tsoro mai girma ya afko masu 6 Matasa suka zo suka nannade
gawarsa, suka fitar da shi waje suka binne shi. 7 Bayan wajen sa'a uku, sai matarsa ta iso, ba tare da
sanin abin da ya faru ba. 8 Sai Bitrus ya ce mata, ''ki gaya mini ko nawa kuka sayar da filin?'' Sai ta amsa,
''ta ce kaza ne." 9 Sa'annan Bitrus ya ce mata, ''Don me kuka shirya wannan makidar tare da mijinki don
ku gwada Ruhun Ubangiji? Kiji tafiyar wadanda suka bizne mijinki a bakin kofa, kuma za su dauke ki
yanzu.'' 10 Nan take sai ta fadi a gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan kuwa suka zo suka same
ta ta mutu; sai suka dauki gawarta suka kai waje suka kuma bizne ta kusa da mijinta. 11 Tsoro mai girma
kuwa ya afko wa iklisiyar gaba daya da dakan wadanda suka ji wadan nan al'amura. 12 Ayyukan alamu
da ban mamaki masu yawa kuwa sun faru ga mutane, ta hannun manzannin. Dukansu kuma suna nan
tare a dakalin Sulaimanu, 13 Sai dai babu mai karfin halin ya hada kai tare dasu; amma suna da kwarjini
sosai a gaban jama'a. 14 Har wa yau aka rika samun karin masu ba da gaskiya, dinbin jama'a, maza da
mata, 15 har sukan dauki marasa lafiya su kai su bakin titi, suna kwantar da su a bisa gadaje da shinfidu,
domin idan Bitrus ya zo wucewa ko da inuwarsa ma ta taba wasunsu. 16 Mutane dayawa kuwa sukan zo
daga garuruwan da ke kewaye da Urushalima, suna kuma kawo masu rashin lafiya, da wadanda aljannu
ke damunsu, aka kuma warkar da su duka. 17 Amma babban firist ya taso tare da duk wadanda ke tare
da shi (wato 'yan darikar Sadukiyawa); suka cika da kishi matuka 18 suka kama manzannin suka kuma
jefasu a kurkuku. 19 A cikin dare sai mala'ikan Ubangiji ya bude kofofin kurkukun ya kuma fito da su
waje, ya ce, 20 "Kuje ku tsaya a gaban haikali ku kuma gaya wa mutane maganar wannan rai." 21 Sa'adda
suka ji haka, sai suka tafi haikalin da wayewar gari suka yi koyarwa. Amma babban firist da jama'arsa
suka zo suka kuma kira taro da kuma dukan yan majalisa, da dattawan jama'ar Isra'ilawa suka fito suka
kuma ba da umarni, a fito masu da manzannin. 22 Amma ma'aikatan da suka je kurkukun basu sami
kowa, a kurkukunba, sai suka dawo suka ba da rahoto, 23 Su ka ce kurkukun a rufe gam da masu gadi suna
nan a tsaye a bakin kofar amma da muka shiga, bamu sami kowa a ciki ba. 24 Yanzu sa'adda shugaban
haikalin da manyan firistoci suka ji wadannan kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka ce yanzu
me wannan zai haifar. 25 Sai wani ya zo ya ce masu, ''Wadannan mutanen da kuka jefa a kurkuku suna
can a cikin haikali suna koyar da jama'a.'' 26 Sai shugaban haikalin ya je da ma'aikatansa suka kawosu,
ba tare da tashin hankali ba, domin gudun kada jama'a su jejjefesu. 27 Da suka kawo su, sai suka gabatar
da su gaban majalisa, babban firist kuwa ya tuhume su, 28 cewa ''Ba mun yi maku kashedi da karfi kada
ku yi koyarwa cikin wannan sunan ba? Amma ga shi duk kun cika Urushalima da koyarwarku, kuna
kuma neman kusa jinin mutumin nan ya sauko kanmu." 29 Amma Bitrus da manzannin suka amsa suka
ce, ''Dole mu yi wa Allah biyayya ba mutane ba. 30 Allah na ubanenmu ya ta da Yesu, wanda kuka kashe,
ta wurin rateye shi a bisa itace, 31 Allah kuwa ya daukaka shi a hannun damarsa, domin ya zama sarki
da kuma mai ceto, ya ba Isra'ila tuba da gafarar zunubai. 32 Mu kuwa shaidu ne ga wadannan al'amura,
haka ma Ruhu Mai Tarki, wanda Allah ya bayar ga dukan wadanda suka yi biyayya a gareshi.'' 33 Da
yan majalisa suka ji haka sai suka fusata kwarai da gaske, har suka nemi su kashe manzannin. 34 Amma
wani Bafarise mai suna Gamaliel, malami ne kuma na attaura wanda dukan jama'a suna martabawa, sai
ya mike ya ba da umarni cewa a fid da manzannin waje na dan lokaci. 35 Sai ya ce masu ''Ya ku mutanen
Isra'ila, ku lura sosai da a binda kuke niyyar yi wa mutanen nan, 36 A kwanakin baya wani ya zo mai
suna Tudas ya dauki kansa wani abu, kimanin mutane dari hudu ne suka bishi, amma da aka kashe shi
jama'arsa baki daya sai suka watse, ba wanda ya kara jin labarinsu. 37 Bayansa kuma, aka yi wani mai
suna Yahuza na Galili wanda a kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da yawa, shima ya lalace, duk
wadanda suka bi shi kuwa suka watse. 38 Don haka ina gaya maku ku rabu da mutanen nan, domin idan
shirinsu ko kuma ayyukansu na mutane ne za su lalace. 39 Amnma idan abin nan daga Allah yake baza
ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba da Allah.'' Sai suka rinjayu. 40 Da suka kira manzannin ciki
suka yi masu duka, sai suka umarce su da cewa kada su sake koyarwa a cikin sunan Yesu, sai suka barsu
suka tafi. 41 Suka fita daga cikin majalisar, suna murna domin sun cancanta su sha wulakanci saboda
sunan. 42 Bayan haka kullayomin suna zuwa haikali, suna bi gida gida, suna wa'azi, suna kuma koyarwa
ba fasawa cewa Yesu shine Almasihu.

6

1 A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya ci gaba da ribanbanya, sai Yahudawan da suke zama a

kasar Helanawa suka fara gunaguni game da Yahudawan Isra'ila, domin basu damu da gwamrayensu,
wajen raba abinci da ake yi kullum. 2 Manzannin nan sha biyu suka kira taron almajiran suka ce masu,
"Bai kamata mu bar maganar Allah mu shiga hidimar rabon abinci ba. 3 Don haka ku zabi 'yan'uwa
maza daga cikinku, mutane bakwai wadanda a ke ganin su da daraja, cike da Ruhu da kuma hikima,
wadanda za mu zaba suyi wannan hidima. 4 Mu kuwa mu ci gaba da da addu'a da kuma hidimar kalmar."
5 Maganar su kuwa ta farantawa dukan jama'a rai sosai. Sai suka zabi Istifanus, shi kuwa mutum ne cike
da bangaskiya kuma da Ruhu Mai Tsarki da Filibus, da Birokoros, da Nikanar, da Timan, da Barminas,
da kuma Nikolas, mutmin Antakiya wanda ya yi tuban Yahudanci. 6 Masu bin kuwa suka gabatar da
wadannan mutanen a gaban manzannin, su kuwa suka yi masu addu'a suka kuma dora hannuwansu
a kansu. 7 Sai maganar Allah ta yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya matuka a Urushalima;
firistoci da yawa na Yahudawa suka bada gaskiya. 8 Sai Istifanus, cike da alheri da iko, ya rika yin
ayyukan ban mamaki da alamu a cikin jama'a. 9 Amma sai ga wadansu mutane daga wata majami'a da
ake kira majami'ar Yantattu, wato su Kuramiyawa da Iskandariyawa, da kuma wasu daga kasar Kilikiya
da Asiya. Wadannan mutanen kuwa suna muhawara da Istifanus. 10 Amma suka kasa yin tsayayya da
Istifanus, saboda irin hikima da Ruhun da Istifanus ya ke magana da shi. 11 Sai a asirce suka zuga wasu
mutane su je su ce, "Ai munji Istifanus yana maganganun sabo game da Musa da kuma Allah." 12 Sai
suka zuga mutanen, har da dattawa da marubuta suka tunkari Istifanus, suka kama shi, suka kawo
shi gaban majalisa. 13 Suka kawo masu shaidar karya suka ce, "Wannan mutumin har yanzu bai dena
maganganun gaba akan wannan wuri mai tsarki da kuma shari'a ba. 14 Domin kuwa mun ji shi, yana
cewa wannan Yesu Banazarat zai rushe wannan wuri zai kuma canza al'adun da muka gada daga wurin
Musa." 15 Dukan wadanda suke zaune a majalisar suka zuba masa ido, sai suka ga fuskarsa kamar ta
mala'ika.

7

1 Sai babban firist ya ce, "Wadannan al'amura gaskiya ne?" 2 Sai Istifanus ya amsa ya ce, "Ya
'yan'uwa da ubanni, ku saurare ni, Allah Madaukaki ya bayyana ga ubanmu Ibrahim tun yana can kasar
Mesofotamiya, kafin ma ya zauna a kasar Haran; 3 ya ce masa, 'Ka bar kasarka da danginka, ka tafi kasar
da zan nuna maka.' 4 Sa'annan ya bar kasar Kaldiyawa ya zo ya zauna a Haran; daga can, bayan rasuwar
mahaifinsa, sai Allah ya kira shi zuwa wannan kasa da kuke ciki. 5 Amma Allah bai ba shi kasar gado ba
tukuna, ko da misalin tafin sawunsa. Amma ya alkawarta - ko da yake bai riga ya haifi da ba tukuna -
wanda zai ba shi kasar gado, shi da zuriyarsa, a bayansa. 6 Allah ya yi magana da shi kamar haka, cewa
zuriyarsa za su yi bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen wannan kasar kuwa za su gwada
masu bakar azaba su kuma bautar da su har shekaru dari hudu. 7 'Kuma zan hukunta wannan al'umma
da ta bautar da su,' Allah ya ce, 'Bayan haka za su fito daga wannan kasa su bauta mini a wannan wuri.'
8 Allah ya ba Ibrahim alkawarin kaciya, sai Ibrahim ya haifi Ishaku ya yi masa kaciya a rana ta takwas;
Ishaku ya haifi Yakubu, Yakubu kuma ya haifi ubanni Isra'ila su goma sha biyu. 9 Wadannan 'yan'uwa
suka yi kyashin danuwansu Yusifu suka sayar da shi bauta zuwa Masar. Amma Allah na tare da shi.
10 Ya kuwa cece shi daga dukan sharin da yan uwansa suka kulla masa, Allah kuwa ya ba shi tagomashi
da hikima a gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna kuwa ya mai da shi mai mulki a dukan kasar Masar
da kuma dukan mallakarsa. 11 Sai aka yi babbar yunwa a dukan kasar Masar da ta Kan'ana, iyayenmu
suka sha wuya saboda rashin abinci. 12 Amma lokacin da Yakubu ya ji akwai hatsi a kasar Masar, sai ya
aiki ubannimu a karo na farko. 13 Da suka je a karo na biyu, sai Yusifu ya bayyana kansa ga yanuwansa;
a wannan lokaci ne Fir'auna ya gane da yanuwan Yusufu. 14 Yusufu ya aiki yanuwansa su kawo Yakubu
ubansu da dukan mallakarsu da iyalansu zuwa Masar, Dukansu mutane saba'in da biyar ne. 15 Yakubu
ya tafi ya zauna a Masar; shi da zuriyarsa har mutuwar su. 16 Aka dauke su zuwa Shekem aka binne su a
kabarin da Ibrahim ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan Hamor a Shekem. 17 Yayin da alkawarin
Allah ya kusato wanda Allah ya fada wa Ibrahim, mutanen suka karu suka hayayyafa kwarai a Masar,
18 Sai a ka yi wani sarki a Masar wanda bai san Yusifu ba, 19 Wannan sarki ya yaudari kakkaninmu
ya yi masu mugunta kwarai da gaske, har ma ya kai ga suna barin jariransu cikin hasari don su ceci
rayukansu. 20 A wannan lokaci ne aka haifi Musa, kuma kyakkyawan yaro ne sai aka yi renon sa tsawon
wata uku a gidan mahaifinsa a asirce. 21 Yayin da aka jefar da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene
shi kamar danta. 22 Aka ilimantar da Musa da dukan ilimi irin na Masar; kuma ya shahara cikin fasahar
magana da kuma ayyukansa. 23 Amma lokacin da yakai shekara arba'in, sai ya yi niyyar ya ziyarci
'yan'uwansa, Isra'ilawa. 24 Sai ya ga wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa ya taimaki wanda ake kwara
ta wurin murkushe Bamasaren: 25 zaton Musa 'yan'uwansa za su fahimci taimakon Allah ne ya zo masu
amma ina! Basu gane ba. 26 Washegari ya ga wasu Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari ya raba su;
sai ya ce masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan juna ne; don me kuke fada da junanku?' 27 Amma shi wanda ake
kwarar makwabcinsa ya ture Musa a gefe guda, ya ce, 'Wa ya nada ka shugaba ko alkali akanmu? 28 Kana

so ka kashe ni ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya gudu, zuwa
kasar Midinawa, a matsayin dan gudun hijira. Anan ya haifi ''ya'ya biyu maza. 30 Bayan da shekaru
arba'in suka wuce, sai mala'ika ya bayyana gare shi a jeji, kusa da dutsen Sinai, a cikin harshen wuta
a cikin jeji. 31 Sa'adda Musa ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya maso kusa don ya kara dubawa,
sai ya ji muryar Ubangiji na cewa, 32 'Nine Allah na ubanninka, Ibrahim, da na Ishaku, da na Yakubu.'
Musa ya razana har ma bai sake daga kai ya duba ba. 33 Ubangiji ya ce masa, 'Tube takalminka, domin
in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka na ga wahalar da mutane na ke sha a Masar, kuma na
ji nishinsu, don haka na zo in cece su, yanzu fa sai ka zo, in aike ka zuwa Masar.' 35 Wannan fa shine
Musan da suka ki, harma da cewa, 'Wanene ya nada ka alkali ko shugaba a kanmu?' Shine kuma wanda
Allah ya aiko masu a matsayin shugaba da kuma mai ceto. Allah ya aiko shi ta hannun mala'ikan da
ya gani a daji. 36 Bayan alamu da al'ajibai iri-iri a Masar da kuma Baharmaliya, Musa ya fito da su daga
Masar da kuma cikin jeji, a lokacin da suka yi tafiya shekara arbain. 37 Wannan shine Musan da ya cewa
Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar maku da wani annabi kamar ni daga cikin Yan'uwan ku.' 38 Wannan shine
mutumin da ke tare da mutane a jeji. Karkashin jagorancin mala'ikan da ya yi magana da shi a dutsen
Sinai. Wannan ne mutumin da ke tare da ubannen mu, wannan shi ne mutumin da ya ba mu maganar
Allah mai rai. 39 Wannan shine mutumin da ubannenmu suka ki su yi masa biyayya; su ka fitar da shi
daga cikinsu, suka kudurta a zuciyarsu za su koma masar. 40 A lokacin ne suka cewa Haruna, 'ya yi
masu allolin da za su jagorance su zuwa masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da ya fito da mu
daga Masar, ba mu san abin da ya faru da shi ba.' 41 Sai suka kera dan maraki suka kawo wa gunkin
hadaya, suka yi murna da abin da hannayensu suka kera. 42 Allah ya bashe su su bauta wa tauraran
sama, kamar yadda yake a rubuce cikin littattafafan annabawa, 'Kun mika mani hadayu na yankakkun
dabbobi a jeji ne a shekaru arba'in din nan ya ku Isra'ilawa?' 43 Kun yarda da haikalin Molek da kuma
tauraron allahn nan Rafem, da kuma siffofin nan da kuka kera don ku yi masu sujada; don haka zan kai
ku bauta har gaba da Babila.' 44 Kakkaninmu suna da alfarwa ta sujada domin shaida a cikin jeji, kamar
yadda Allah ya umarta yayin da ya yi magana da Musa, cewa ya yi shi bisa ga salon da aka nuna mashi.
45 Wannan shine Alfarwar da kakkaninmu suka zo da shi, a lokacin Joshuwa. Wannan ya faru ne yayin
da suka mallaki wannan kasa ta al'ummai da Allah ya kora a gaban kakkaninmu. Haka abin yake har
ya zuwa zamanin Dauda, 46 wanda ya sami tagomashi a wurin Allah; don ya gina masujada domin Allah
na Yakubu. 47 Amma Sulaimanu ne ya gina Gidan Allah. 48 Sai dai Madaukaki ba yakan zauna a gidan
da hannaye suka gina ba, kamar yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina ce, duniya kuwa wurin ajjiye
sawayena ne. To wane irin gida za ku gina mani? inji Ubangiji: ko kuwa ina ne wurin da zan huta?
50 Ko ba hannayena ne suka yi dukan wadannan ba?' 51 Ku mutane masu taurin kai masu zuciya mara
kaciya da kunnuwa marasa ji, kullum kuna gaba da Ruhu Mai Tsarki, kuna aikata abin da kakkaninku
suka aikata. 52 Wane annabi ne kakkaninku ba su tsanantawa ba? Sun kashe annabawan da suka rigayi
zuwan Mai Adalcin nan, kuma kun zama wadanda suka kasance masu bashe shi da masu kashe shi,
53 kune mutanen da kuka karbi shari'a wadda mala'iku suka bayar, amma ba ku kiyaye ta ba”. 54 Yayin
da majalisar suka ji wannan, sai ransu ya baci kwarai, har suna cizon hakoransu don gaba da Istifanus.
55 Amma shi, cike da Ruhu Mai Tsarki, sai ya daga idonsa sama, ya ga daukakar Allah; ya kuma hango
Yesu na tsaye a hannun daman Allah. 56 Istifanus ya ce, “Duba, ina ganin sama ta bude, ga Dan Mutum
na tsaye a hannun dama na Allah.” 57 Amma yan majalisar suka daga murya da karfi, suka yi ihu, suka
kuma toshe kunnuwansu, gaba dayansu suka afka masa; 58 suka fitar da shi bayan gari, suka jejjefe shi
da duwatsu, don shaida sai suka tube manyan rigunansu suka ajiye a gaban wani matashi da ake ce
da shi Shawulu. 59 Lokacin da suke kan jifan Istifanus, ya dinga kira yana cewa, ''Ya Ubangiji Yesu, ka
karbi ruhu na.” 60 Ya durkusa ya daga murya da karfi, ya ce, “Ya Ubangiji, kada ka rike wannan zunubi
a kansu.” Yayin da ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8

1 Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan rana tsanani mai zafi ya fara tasowa akan Iklisiya da take
a Urushalima, sai masu bangaskiya duka suka bazu ko ina a cikin garuruwan Yahudiya da Samariya, sai
manzannin kadai aka bari. 2 Amintattun mutane suka bizne Istifanus suka yi babban makoki game da
shi. 3 Amma Shawulu ya yi wa Iklisiya mugunta kwarai, ya dinga shiga gida gida yana jawo mutane maza
da mata, kuma yana kulle su cikin kurkuku. 4 Duk da haka masu bangaskiyar nan da suka warwatsu suka
tafi suka dinga yada wa'azin maganar. 5 Filibus ya tafi can Samariya ya yi shelar Almasihu. 6 Da taron
mutane suka ji kuma suka ga alamun da Filibus yake yi, sai suka mai da hankali dukansu domin su ji
abinda yake fadi. 7 Domin kazaman ruhohi sun fito daga cikin mutane da yawa da suka saurare shi
suna kuka da kururuwa; nakasassun mutane dayawa da guragu suka warke. 8 Kuma aka yi farin ciki
mai girma a birnin. 9 Amma akwai wani mutum a cikin birnin da ake kira Siman, wanda tun farko shi
masafi ne da kuma dan dabo, yana yi wa mutanen Samariya abubuwan ban mamaki, yayin da yake

kiran kansa wani mai muhimmanci. 10 Dukan Samariyawa, manya da yara, suna sauraronsa, su kan
ce, ''Wannan mutum shine ikon Allahn nan wanda ake kira mai girma.'' 11 Suna sauraron sa, domin
ya dade yana yi masu abubuwan mamaki da tsafe-tsafensa. 12 Amma da suka yi bangaskiya da wa'azin
bisharar da Filibus yake yi game da mulkin Allah da sunan Yesu Almasihu, sai aka yi masu Baftisma
dukansu maza da mata. 13 Har shima Siman da kansa ya ba da gaskiya. Bayan an yi masa Baftisma ya
cigaba da bin Filibus, da ya ga ana nuna alamu da manyan ayyuka, sai ya yi mamaki. 14 Da manzannin
da ke Urushalima suka ji labarin Samariya ta karbi maganar Allah, sai suka aika masu Bitrus da Yahaya.
15 Da suka iso, suka yi masu addu'a, domin su karbi Ruhu Mai Tsarki. 16 Domin har wannan lokaci,
Ruhu Mai Tsarki bai sauko kan kowannensu ba; an dai yi masu baftisma ne kadai cikin sunan Ubangiji
Yesu. 17 Sai Bitrus da Yahaya suka dora masu hannuwansu, sai suka karbi Ruhu Mai Tsarki. 18 Sa'adda
Siman yaga ana bayar da Ruhu Mai Tsarki ta wurin dorawar hannuwan manzanni, ya basu kudi. 19 Ya
ce, "Ku bani wannan iko, ni ma, don duk wanda na dora wa hannu ya karbi Ruhu Mai Tsarki.'' 20 Amma
Bitrus yace masa, ''Azurfarka ta lalace tare da kai, saboda kana tunanin za ka malaki baiwar Ubangiji
da kudi. 21 Baka da wani rabo a wannan al'amari, domin zuciyarka ba daidai take da Allah ba. 22 Saboda
haka ka tuba daga wannan muguntarka, ka kuma yi addu'a ga Ubangiji, domin mai yiwuwa ya gafarta
maka game da manufar zuciyarka. 23 Domin na gane kana cikin bacin rai da kuma cikin daurin zunubi.''
24 Siman ya amsa ya ce, ''Kayi addu'a ga Ubangiji domina, kada wani daga cikin abubuwan nan da ka
fada ya faru da ni.'' 25 Sa'anda Bitrus da Yahaya suka bada shaida kuma suka fadi maganar Ubangiji,
sun koma Urushalima; akan hanya, suka yi wa'azin bishara a kauyukan samariyawa da yawa. 26 Yanzu
kuwa Mala'ikan Ubangiji ya yi wa Filibus magana cewa, ''Tashi ka tafi ta kudu da hanyar da ta yi kasa
daga Urushalima zuwa Gaza'' (wannan hanyar yana cikin hamada.) 27 Ya kuwa tashi ya tafi. Sai ga
wani mutum daga Habasha, baba ne mai babban matsayi a karkashin Kandakatu, sarauniyar Habasha.
Shine yake mulkin dukan dukiyarta. Ya zo Urushalima domin ya yi ibada. 28 Yana komawa zaune cikin
karussarsa, kuma yana karanta Littafin annabi Ishaya. 29 Ruhun ya ce wa Filibus, ''Ka je kusa da karussar
nan.'' 30 Sai Filibus ya gudu ya same shi, kuma ya ji shi yana karanta littafin annabi Ishaya, sai ya ce,
''Ka fahimci abin da kake karantawa?'' 31 Bahabashen ya ce. ''Yaya zan iya, idan ba wani ya bishe ni
ba?'' Ya roki Filibus ya shigo cikin karussar ya zauna tare da shi. 32 Wannan kuwa shine nassin da
Bahabashen yake karantawa, ''An kai shi kamar tunkiya zuwa mayanka; shiru kuma, kamar dan rago
a hannun masu sosayarsa, bai bude baki ba. 33 Cikin kaskancinsa aka yi masa shari'a da rashin adalci:
Wa zai bada tarihin tsararsa? Domin an dauke ransa daga duniya.'' 34 Sai baban ya tambayi Filibus,
ya ce, ''Na roke ka, gaya mani, game da wa annabin yake magana? Da kansa, ko kuwa wani mutum
dabam?'' 35 Filibus ya fara magana; akan littafin Ishaya, ya kuwa yi masa wa'azi akan Yesu. 36 Yayin da
suke tafiya akan hanya, sai suka iso bakin wani kogi; Baban ya ce, "Duba, ga ruwa anan; me zai hana
ayi mani baftisma?" 37 Filibus ya ce," Idan ka gaskanta da zuciya daya, ana iya yi maka baftisma." Sai
Bahabashen ya ce, "Na gaskata Yesu Almasihu shine Dan Allah." 38 Sai Bahabashen ya umarta a tsai
da karussar. Sai suka zo wurin ruwa dukan su biyu, Filibus da baban, Filibus kuwa yayi masa baftisma.
39 Yayin da suka fito daga cikin ruwan, Ruhun Ubangiji ya dauke Filibus; baban bai sake ganin shi ba,
sai ya ci gaba da tafiyar sa yana murna. 40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa wannan yankin
yana wa'azin bishara a dukan garuruwan, har sa'anda ya iso Kaisariya.

9

1 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun tsoratarwa har ma da na kisa ga almajiran Ubangiji, ya
tafi wurin babban firist 2 kuma ya roke shi wasiku zuwaga majami'un da ke Dimashku, domin idan ya
sami wani da ke na wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su Urushalima a daure. 3 Yayin da yana
tafiya, ya kasance da ya iso kusa da Dimashku, nan da nan sai ga wani haske daga sama ya haskaka
kewaye da shi; 4 Sai ya fadi a kasa kuma yaji wata murya na ce da shi, ''Shawulu, Shawulu, me yasa
kake tsananta mani?'' 5 Shawulu ya amsa, ''Wanene kai, Ubangiji?'' Ubangiji ya ce, ''Nine Yesu wanda
kake tsanantawa; 6 amma ka tashi, ka shiga cikin birnin, kuma za a gaya maka abinda lallai ne kayi.
7 Mutanen da ke tafiya tare da Shawulu suka tsaya shiru sun rasa abin fada, suna sauraron muryar,
amma ba su ga kowa ba. 8 Shawulu ya tashi daga kasa, kuma daga ya bude idanunsa, baya ganin komai;
sai suka kama hannuwansa suka yi masa jagora suka kawo shi cikin birnin Dimashku. 9 Har kwana uku
ba ya kallo, kuma ba ya ci balle sha. 10 Akwai wani almajiri a Dimashku mai suna Hananiya; sai Ubangiji
ya yi magana da shi cikin wahayi, ya ce, ''Hananiya.'' Sai ya ce, ''Duba, gani nan Ubangiji.'' 11 Ubangiji
ya ce masa, ''Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke, kuma a gidan wani mai suna Yahuza ka tambaya
mutum daga Tarsus mai suna Shawulu; gama yana addu'a; 12 kuma ya gani cikin wahayi mutum mai
suna Hananiya na shigowa kuma ya daura masa hannu, domin idanunsa su bude.'' 13 Amma Hananiya
ya amsa, ''Ubangiji, na ji labari daga wurin mutane da yawa game da mutumin nan, da irin muguntar
da ya aikata ga tsarkakan mutanenka da ke Urushalima. 14 An bashi izini daga babban firist domin ya

kama dukan wanda ke kira bisa sunanka." 15 Amma Ubangiji ya ce masa, "Jeka, gama shi zababben
kayan aiki na ne, wanda zai yada sunana ga al'ummai da sarakuna da 'ya'yan Isra'ila; 16 Domin zan
nuna masa irin wahalar da zai sha sabo da sunana." 17 Sai Hananiya ya tafi, ya shiga gidan. Ya dora
masa hannu a kai, ya ce, "Dan'uwa Shawulu, Ubangiji Yesu, wanda ya bayyana a gareka a hanya sa'adda
kake zuwa, ya aiko ni domin ka sami ganin gari ka kuma cika da Ruhu Mai Tsarki." 18 Nan take wani
abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu, kuma ya sami ganin gari; ya tashi aka yi masa baftisma;
19 kuma ya ci abinci sai aka karfafa shi. Ya zauna tare da almajirai a Dimashku kwanaki da yawa. 20 Nan
take ya fara shellar Yesu cikin haikali, yana cewa shine dan Allah. 21 Dukan wadanda suka saurare shi
suka yi mamaki suka ce "Ba wannan mutumin ne yake hallaka mutanen Urushalima da ke kira bisa ga
wannan suna ba? Ya kuma zo nan domin ya ba da su a daure ga manyan firistoci." 22 Amma Shawulu
kuwa ya sami iko sosai, kuma yana haddasa damuwa tare da rinjaya tsakanin Yahudawan dake zama a
Dimashku ta wurin tabbatar da Yesu shine Almasihu. 23 Bayan kwanaki da yawa, sai Yahudawan suka
yi shiri domin su kashe shi. 24 Amma shirin su ya zama sananne ga Shawulu. Suna fakkon sa ta wurin
tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe shi. 25 Amma da tsakar dare almajiransa suka daukeshi
a kwando, suka zurara shi ta katanga. 26 Sa'adda ya zo Urushalima, Shawulu ya yi niyyar hada kai da
almajirai, amma dukansu suna tsoronsa, domin ba su yarda cewa shima ya zama almajiri ba. 27 Amma
Barnaba ya dauke shi ya kawo shi wurin manzannin. Ya kuwa gaya musu yadda Shawulu ya sadu da
Ubangiji a hanya, har Ubangiji ya yi magana da shi, kuma yadda Shawulu ya yi wa'azi cikin sunan Yesu
gabagadi a Dimashku. 28 Ya sadu da su lokacin shigar su da fitar su a Urushalima. Ya yi wa'azi gabagadi
cikin sunan Ubangiji Yesu 29 kuma yana muhawara da Yahudawan Helenanci; amma sun ci gaba da
kokarin kashe shi. 30 Da 'yan'uwa suka gane haka, sai suka kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura shi zuwa
Tarsus. 31 Sa'annan iklisiya dake dukan kasar Yahudiya, Galili da kuma Samariya suka sami salama da
kuma ginuwa; suka kuwa ci gaba da tafiya cikin tsoron Ubangiji, da kuma ta'aziyar Ruhu Mai Tsarki,
iklisiyar kuwa ta karu da yawan mutane. 32 Har ta kai, yayin da Bitrus ya zaga dukan yankin kasar, ya
dawo wurin masu bi dake zama a garin Lidda. 33 A can kuwa ya sami wani mutum mai suna Iniyasu,
wanda yake shanyayye ne, yana kwance har tsawon shekara takwas a kan gado. 34 Bitrus ya ce masa,
"Iniyasu, Yesu Almasihu ya warkar da kai. Tashi ka nade shimfidarka." Nan take sai ya mike. 35 Sai
duk mazauna kasar Lidda da kasar Sarona suka ga mutumin, suka kuma juyo ga Ubangiji. 36 Yanzu
kuwa a Yafa akwai wata almajira, mai suna Tabita, ma'ana "Dokas." Wannan matar kuwa tana chike
da ayyukan nagarta da halin tausayi da take yi ga mabukata. 37 Ya kai ga cewa a kwanakin can ta yi
rashin lafiya har ta mutu; da suka wanke gawar ta suka kwantar da ita a bene. 38 Da shike Lidda na kusa
da Yafa, almajiran kuma sun ji cewa Bitrus yana can, suka aika mutane biyu wurinsa. Suna rokansa,
"Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba." 39 Bitrus ya tashi ya tafi da su, da isowar sa, suka kai shi benen.
Sai dukan gwamrayen suka tsaya kusa da shi suna kuka, sai suka dauko riguna da sutura da Dokas ta
dinka lokacin da take tare da su. 40 Bitrus ya fitar da su duka daga cikin dakin, ya durkusa, ya yi addu'a;
sai, ya juya wurin gawar, ya ce, "Tabita, tashi." Ta bude idanunta, da ta ga Bitrus ta zauna, 41 Bitrus
kuwa ya mika hannunsa ya tashe ta; sa'annan ya kira masu bi da gwamrayen, ya mika ta a raye garesu.
42 Wannan al'amari ya zama sananne cikin dukan Yafa, kuma mutane da yawa suka bada gaskiya ga
Ubangiji. 43 Ya kasance, cewa, Bitrus ya zauna kwanaki da dama a Yafa tare da wani mutum mai suna
Saminu, majemi.

10

1 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya, mai suna Karniliyas, shugaban sojoji ne na kungiyar da ake
kira Italiya. 2 Mutum ne mai ibada, wanda ya mika kansa da iyalinsa ga bautar Allah; ya kan bada
taimakon kudi mai yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a ko yaushe ga Allah. 3 Wajen sa'a ta tara
ga yini, an bayyana masa cikin wahayi mala'kan Ubangiji na zuwa gare shi sai mala'ikan ya ce masa,
"Karniliyas!" 4 Karniliyas ya zuba wa mala'ikan ido a tsorace ya ce "Menene, mai gida?" mala'ikan ya
ce masa, "Addu'ar ka da taimakon ka ga talakawa ya kai sama matsayin sadaka abin tunawa a gaban
Allah, 5 "Yanzu ka aika mutane zuwa birnin Yafa su kawo mutum mai suna Saminu wanda ake kira
Bitrus. 6 Yana zama tare da Saminu majemi, wanda gidansa ke bakin teku. 7 Da mala'ikan da ya yi
magana da shi ya tafi, Karniliyas ya kira biyu daga barorin gidansa, da kuma soja guda mai bautar Allah
daga cikin sojojin da suke masa hidima. 8 Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru sai ya aike su
Yafa. 9 Washe gari wajen sa'a ta shida (tsakar rana) suna cikin tafiya da suka yi kusa da birni, Bitrus ya
hau kan bene don ya yi addu'a. 10 Sai ya ji yunwa kuma yana bukatar wani abinda da zai ci, amma a
yayin da mutanen na dafa abinci, sai ya ga wahayi. 11 Sai ya ga sararin sama ya bude kuma wani tasa
na saukowa, wani abu kamar babban mayafi yana saukowa zuwa duniya, ana zuro shi ta kusuryoyinsa
hudu. 12 A cikinsu kuwa akwai dukan halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma masu rarrafe a duniya
da tsunstayen sama. 13 Sai murya ta yi magana da shi; “Tashi, Bitrus, yanka ka ci " 14 Amma Bitrus ya

ce ''Ba haka ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu mara tsarki ko mai kazanta ba." 15 Amma muryar ta
sake zuwa masa karo na biyu kuma; "Abinda Allah ya tsarkake, kada ka kira shi kazantacce." 16 Wannan
ya faru sau uku; nan da nan sai aka dauki tasar zuwa sama. 17 A yayin da Bitrus na cikin rudani game
da ma'anar wahayin da ya gani, sai ga mutanen da Karniliyas ya aika suna tsaye a bakin kofar gidan,
bayan sun tambayi hanyar zuwa gidan, 18 Kuma suka yi sallama suna tambaya ko Saminu wanda ake
kira Bitrus ya sauka a nan. 19 A yayin da Bitrus yana kan tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, "Duba,
mutane uku na neman ka." 20 Tashi ka sauka ka tafi tare da su. Kada ka yi jinkirin tafiya tare da su,
domin Nine na aike su." 21 Bitrus kuwa ya sauko wurin mutanen ya ce, "Ni ne wanda kuke nema. Me ya
sa kuka zo?" 22 Suka ce, "Shugaban soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma mai bautar Allah, yana
da kyakkyawar shaida a dukan al'umman Yahudawa, shi ne wanda mala'ika mai tsarki na Allah ya aika
domin ka zo gidansa, ya ji sako daga wurinka." 23 Sai Bitrus ya gayyace su su zo ciki kuma su zauna tare
da shi. Washegari sai ya tafi tare da su, kuma wadansu 'yan'uwa daga Yafa suka raka shi. 24 Kashegari
suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa yana jiran su; har ma ya gayyaci 'yan'uwansa da kuma abokansa
na kusa. 25 Ya kasance sa'adda Bitrus ya shiga, Karniliyas ya sadu da shi kuma ya durkusa ya yi masa
sujada. 26 Amma Bitrus ya tashe shi yana cewa, "Tashi tsaye! Ni ma mutum ne." 27 A lokacin da Bitrus
yake magana da shi, ya shiga ciki sai ya tarar da mutane da yawa sun taru a wuri daya. 28 Ya ce masu,
"Ku da kanku kun sani bai dace Bayahuden mutum ya yi ma'amulla ko ya ziyarci wani ko wata kabila ba.
Amma Allah ya ce da ni kada in ce da kowa mara tsarki ko kazantacce. 29 Wannan shine yasa na zo ba tare
da musu ba, a lokacin da kuka kira ni. Don haka na tambaye ku me ya sa kuka aika in zo." 30 Karniliyas
ya ce "Kwanaki hudu da sun wuce a daidai wannan lokaci, ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe uku)
a gidana, sai na ga mutum tsaye a gabana da tufafi mai haske. 31 Ya ce, "Karniliyas, Allah ya ji addu'ar
ka, kuma taimakon ka ga talakawa ya tuna ma Allah da kai. 32 Saboda haka ka aika da wani Yafa, ya kira
maka mutum mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. Yana zama a gidan Saminu majemi, da ke bakin
teku. 33 [Idan ya zo, zai yi magana da kai.] 34 Sai Bitrus ya bude bakinsa ya ce, "Gaskiya, na fahimci Allah
baya nuna bambanci. 35 Maimakon haka, cikin kowace al'umma duk mai ibada kuma mai aikata adalci
karbabbe ne a gare shi. 36 Ku kun san sakon da ya aika wa mutanen Isra'ila, a lokacin da ya sanar da
labarin mai kyau na salama ta wurin Yesu Kristi, wanda shine Ubangiji na duka. 37 Ku da kanku kun san
al'amuran da suka kasance, wanda ya faru cikin Yahudiya, farawa daga Galili, bayan sanarwar baftismar
da Yahaya ya yi. 38 Al'amura game da Yesu Banazare, yadda Allah ya kebe shi da Ruhu Mai Tsarki da iko
kuma. Ya kuma ci gaba da aikin alheri da warkarwa ga dukan wadanda shaidan ya daure, domin Allah
yana tare da shi. 39 Mu shaidu ne ga dukan abubuwan da ya yi a kasar Yahudawa da cikn Urushalima,
wannan Yesu wanda suka kashe, ta wurin giciye shi a akan itace. 40 Wannan mutumin, Allah ya ta da
shi rana ta uku ya kuma maishe shi sananne, 41 ba ga dukan mutane ba, amma ga shaidun da Allah ya
zaba tun da farko - mu kanmu, wadanda muka ci muka sha tare da shi bayan tashin sa daga matattu,
42 Ya umarce mu mu yi wa mutane wa'azi mu kuma tabbatar cewa shine wanda Allah ya zaba ya yi
shariya bisa masu rai da matattu. 43 Gareshi ne dukan annabawa suka yi shaida, domin dukan wanda
ya bada gaskiya gareshi ya sami gafarar zunubai ta wurin sunansa.` 44 Sa'adda Bitrus yana kan magana
game da wadannan abubuwa, Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan dukan wadanda suke saurararon wa'azin
sa. 45 Mutanen da ke kungiyar masu bi da suka yarda da kaciya, dukan wadanda suka zo tare da Bitrus
suka yi mamaki, domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan al'ummai. 46 Domin sun ji al'umman
nan suna magana da wasu harsuna suna yabon Allah. Sai Bitrus ya amsa, 47 "Ko akwai wanda zai hana
wa wadannan baftisma ta ruwa, da shike suma sun karbi Ruhu Mai Tsarki kamar mu?" 48 Sai ya ba da
umarni a yi masu baftisma cikin sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi ya kasance da su na wasu kwanaki.

11

1 Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke cikin Yahudiya suka ji cewa al'ummai ma sun karbi
maganar Allah 2 Lokacin da Bitrus ya je Urushalima, wadanda suke na kaciya suka zarge shi; 3 suka
ce, "Ka hada kai tare da mutane marasa kaciya kana ci tare da su!" 4 Amma Bitrus ya fara bayyana
masu dalla-dalla; ya ce, 5 Ina addu'a a cikin birnin Yafa, sai na ga wahayi game da taska yana saukowa,
kamar babban mayafi da aka saukar daga sama ta kusurwan nan hudu. Ya sauko gabana. 6 Na zura
masa ido kuma na yi tunani a kansa, na ga dabbobi masu kafa hudu na duniya, miyagun dabbobi, da
masu rarrafe, da tsuntsayen sama. 7 Sai na ji murya tana ce da ni, "Tashi, Bitrus, yanka ka ci." 8 Na ce,
"Ba haka ba, Ubangiji: gama babu abu mara tsarki ko mai kazanta da ya taba shiga bakina." 9 Amma
murya ta amsa kuma daga sama cewa, "Abin da Allah ya kira mai tsarki, kada ka kira shi mara tsarki."
10 Wannan ya faru sau uku, sai dukan komai ya koma sama. 11 Nan da nan sai ga mutane uku tsaye a
gaban gidan da muke; an aike su daga Kaisariya zuwa gare ni. 12 Ruhun ya umurce ni in tafi tare da su,
ba tare da nuna banbanci game da su ba. Yan'uwan nan shida sun tafi tare da ni, sai muka shiga gidan
mutumin. 13 Ya fada mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin gidansa yana cewa "Aiki mutane zuwa

Yafa, su kirawo Saminu wanda ake kira Bitrus. 14 Zai gaya maku sakon da za ku sami ceto kai da dukan
gidanka." 15 Da na fara magana da su, Ruhu Mai Tsarki ya sauko akansu kamar yadda ya sauko mana
tun da farko. 16 Sai na tuna da maganar Ubangiji, yadda ya ce,"Hakika Yahaya ya yi baptisma da ruwa,
amma ku za a yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki." 17 To, idan Allah ya yi masu baiwa kamar yadda
ya yi mana yayin da muka bada gaskiya ga Ubangiji Yesu Almasihu, wane ni da zan yi jayayya da Allah?
18 Da suka ji wadannan abubuwa, suka rasa ta cewa, amma suka daukaka Allah suka ce "Ga al'ummai ma
Allah ya basu tuba zuwa rai." 19 Sai wadanda suka warwatsu saboda tsananin da ya bi bayan mutuwan
Istifanas, suka yadu har zuwa Finikiya, Kuburus da Antakiya, amma suka yi wa'azin Yesu ga Yahudawa
kadai. 20 Amma wadan sunsu, mutane daga Kuburus da Kurane, suka zo Antakiya suka yi magana da
hellenawa, suna yi masu wa'azin Ubangiji Yesu. 21 Kuma ikon Ubangiji yana tare da su, har mutane da
yawa suka gaskata kuma suka juyo wurin Ubangiji. 22 Labari game da su ya iso kunnen ikilisiya da ke
Urushalima: sai suka aika da Barnaba zuwa can Antakiya. 23 Da ya iso kuma ya ga kyautar Allah, sai
ya yi farinciki; ya karfafa su dukka su kafu cikin Ubangiji da dukan zuciyar su. 24 Domin shi mutumin
kirki ne, cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da bangaskiya, sai mutane da yawa suka karu ga Ubangiji. 25 Sai
Barnaba ya tafi Tarsus domin ya nemi Shawulu. 26 Da ya same shi, ya kawo shi Antakiya. Ya kasance,
shekara guda suna taruwa tare da ikilisiya suka koyar da mutane da yawa. A Antakiya ne aka fara
kiran almajiran Krista. 27 A cikin kwanakin nan wadansu annabawa daga Urushalima suka zo Antakiya.
28 Daya daga cikinsu, mai suna Agabas ya mike tsaye yayi magana da ikon Ruhu cewa za a yi tsanani
fari ko'ina a duniya. Wannan ya faru ne a zamanin Kalaudiya. 29 Sai, almajiran, suka dau niyya kowa
gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa da ke Yahudiya da taimako. 30 Suka yi haka; sun aika wa
dattawa da kudi ta hanun Barnaba da Shawulu.

12

1 A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu masu bi hannu domin ya musguna masu. 2 Ya kashe
Yakubu dan'uwan Yahaya da takobi. 3 Bayan da ya ga hakan ya gamshi Yahudawa, sai ya kama Bitrus
ma. 4 Bayan ya kama shi, sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji hudu su dinga tsaron sa; yana
niyyar kawo shi gaban mutanen a bayan Idin katarewa. 5 To, Bitrus na tsare a kurkuku, amma 'yan'uwa
na iklisiya suna yin addu'a ga Allah sosai domin sa. 6 Ana kamar gobe Hiridus zai fitar da shi, a wannan
daren, Bitrus yana barci a tsakanin sojoji biyu, daure da sarkoki biyu; sojoji kuma na gadi a bakin
kurkukun. 7 Ba zato, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana a gareshi, haske ya haskaka dakin. Ya taba
Bitrus a gefe ya tashe shi kuma ya ce, "Tashi da sauri." Sai ga sarkokin suka zube daga hannunsa.
8 Mala'ikan ya ce masa, "Yi damara ka sa takalmanka." Bitrus kuwa yayi haka. Mala'ikan ce ma sa,
"Yafa mayafinka, ka biyo ni." 9 Bitrus kuwa ya bi mala'ikan suka fita waje. Bai gane abin da mala'ikan
ke yi zahiri ne ba. Yana zaton ko yana ganin wahayi ne. 10 Bayan da suka wuce masu tsaron fari da
na biyu, sun kai kofar da aka yi da karfe wadda ta mike zuwa cikin gari; ta bude masu da kanta. Suka
fita sun bi titin, kuma nan take kuma sai mala'ikan ya bar shi. 11 Da Bitrus ya komo hayyacin sa, ya
ce, "Hakika yanzu na gane Ubangiji ya aiko da mala'ikansa don ya kubutar da ni daga hannun Hiridus
da abin da Yahudawa suke zato." 12 Da ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar Yahaya wanda
sunan mahaifinsa Markus; masu bi da yawa sun taru a can suna addu'a. 13 Da ya kwankwasa kofar gidan,
sai baiwar gidan mai suna Roda ta zo don ta bude kofar. 14 Da ta gane muryar Bitrus, don farin ciki ta
kasa bude kofar; maimakon haka, ta koma daki a guje, don ta basu labari Bitrus na tsaye a bakin kofa.
15 Suka ce mata, "Kin haukace." Amma ta nace da cewa haka ne. Suka ce, "Mala'ikansa ne." 16 Amma
Bitrus ya ci gaba da kwankwasawa, da suka bude kofar, sai suka ga ai shine, suka sha mamaki kwarai.
17 Bitrus kuwa ya yi masu hannu yana, masu alama su yi shuru. Sai ya gaya masu labarin yadda Ubangiji
ya kubutar da shi daga kurkukun. Ya ce, "Ku gaya wa Yakubu da dukan 'yan'uwa abin da ya faru." Sai
ya bar su, ya tafi wani wuri. 18 Sa'anda gari ya waye ba karamar hargowa ce ta tashi a cikin sojojin
ba, game da abin da ya faru da Bitrus. 19 Bayan da Hiridus ya neme shi kuma bai same shi ba, sai ya
tambayi masu tsaron kuma ya bada umarni a kashe su. Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa Kaisariya ya
yi zamansa a can. 20 Yanzu kuwa Hiridus ya yi fushi sosai da mutanen Taya da Sidon. Suka tafi wurinsa
tare. Suka roki Bilastasa, mataimakin sarkin, ya taimake su. Sai suka nemi sasantawa don suna samun
abinci daga kasarsa ne. 21 A ranan da aka kayyade, Hirudus ya sha damara da kayan saurata kuma ya
zauna akan kursiyi; ya yi masu jawabi. 22 Mutanen suka yi ihu, "Wannan muryar allahce, ba ta mutum
ba!" 23 Nan take mala'ika Ubangiji ya buge shi don bai ba Allah daukaka ba, nan take tsutsotsi suka
cinye shi har ya mutu. 24 Maganar Allah ta yadu tana ta ribabbanya. 25 Bayan Barnaba da Shawulu sun
gama aikin su a Urushalima. Suna dawowa, suka zo tare da Yahaya wanda sunan mahaifinsa Markus
ne. [Barnaba da Shawulu suka koma Urushalima.]

13

1 A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai annabawa da malamai. Sune su Barnabas, Saminu (wadda
ake kira Baki) da Lukiya Bakurame da Manayin (wanda aka yi renon su tare da sarki Hiridus mai mulki)
da Shawulu. 2 Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ku kebe mani
Barnaba da Shawulu domin aikin da na kiraye su”. 3 Bayan taron sun yi addu'a da azumi, sai suka sa
masu hannu, su suka sallame su. 4 Sai Shawulu da Barnabas suka yi biyayya da Ruhu Mai Tsarki suka
tafi Sulukiya; daga nan suka ketare zuwa tsibirin Kuburus. 5 Sa'adda suke garin Salami, suka koyar da
maganar Ubangiji a majami'un Yahudawa, suna kuma tare da Yahaya Markus mai taimakonsu. 6 Bayan
sun zaga tsibirin duka har Bafusa, nan suka iske wani Bayahude mai suna Bar-yeshua mai tsafi kuma
annabin karya. 7 Wannan mai tsafin wanda ke tare da Makaddas, shi Sarjus Bulus mutum mai basira
ne. Wannan kuwa ya kira Shawulu da Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah. 8 Amma Elimas “mai
tsafi” (fasarar sunansa kenan) ya yi adawa da su; yana so ya baudar da Makaddashin daga bangaskiya.
9 Amma Shawulu wanda ake ce da shi Bulus yana cike da Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. 10 Sai ya
ce, “Kai dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara da mugunta. Kai abokin gabar kowanne irin adalci
ne. Ba za ka daina karkata mikakkakun hanyoyin Ubangiji ba? 11 Yanzu ga hannun Ubangiji bisa kanka,
zaka zama makaho. Ba za ka ga rana ba nan da dan lokaci.” Nan take kuwa sai wani hazo da duhu suka
rufe shi ya fara yawo yana neman mutane su yi masa jagora. 12 Bayan da Makaddashin ya ga abin da
ya faru ya ba da gaskiya saboda ya yi mamakin koyarwa game da Ubangiji. 13 Bulus da abokansa suka
shirya suka ketare a jirgin ruwa daga Bafusa zuwa Firjiya a Bamfiliya. Amma Yahaya ya bar su ya koma
Urushalima. 14 Bulus da abokansa suka tafi daga Firjiya zuwa Antakiya na kasar Bisidiya. Nan suka shiga
majami'a ran Asabaci suka zauna. 15 Bayan karatun dokoki da annabawa, shugabanin iklisiyar suka tura
sako cewa, “'Yan'uwa, idan kuna da wani sakon karfafawa ga jama'a ku fadi.” 16 Bulus kuwa ya tashi
ya yi alama da hannunsa ya ce, “Mutanen Isra'ila da ku wadanda kuke girmama Allah, ku ji. 17 Allahn
Isar'ila ya zabi kakkaninmu ya kuma ribabbanya su sa'adda suke kasar Masar da kuma madaukakin
iko ya fito da su daga cikinta. 18 Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon shekara arba'in. 19 Bayan ya
hallaka kasashe bakwai a kasar Kan'ana, ya ba kakkaninmu kasar nan gado. 20 Duk wadanan abubuwan
sun faru shekaru dari hudu da hamsin da suka wuce. Bayan wadannan, Allah ya ba su alkalai har sai
da annabi Sama'ila ya zo. 21 Sai jama'a suka roka a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su Saul dan Kish,
mutumin kabilar Binyamin ya zama sarki har na tsawon shekara arba'in. 22 Allah kuwa ya cire shi daga
kan kujerar sarauta, ya daga Dauda ya zama sarkinsu. A kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na sami Dauda dan
Yessi, mutumin da zuciyata ke so; zai yi duk abin da nake so'. 23 Daga zuriyar mutumin nan Allah ya
fito da mai ceto, Yesu, kamar yadda aka alkawarta zai yi. 24 Wannan ya faru kafin Yesu ya zo, Yahaya
ya yi shelar baftimar tuba ga jamma'ar Isra'ila. 25 Sa'adda Yahaya ya gama aikin sa, sai ya ce, 'Wanene
ni a tsamanin ku? Ba nine shi ba. Amma ku saurara, akwai wani mai zuwa bayana wanda maballin
takalminsa ban isa in kwance ba.' 26 Yan'uwa 'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda ke bautar Allah
a cikinku, saboda mune aka turo sakon ceto. 27 Saboda wadanda ke zaune cikin Urushalima, da masu
mulkinsu, ba su gane shi ba, kuma sun cika fadin annabawa da a ke karantawa kowace ranar Asabaci
ta wurin kashe shi. 28 Duk da cewa ba su sami dalilin mutuwa a kansa ba, suka roki Bilatus ya kashe
shi. 29 Bayan sun gama duk abin da aka rubuta game da shi, sai suka sauke shi daga giciye suka sa shi
a cikin kabari. 30 Amma Allah ya tashe shi daga matattu. 31 Mutanen da suka zo tare da shi daga Galili
da Urushalima kuwa suka yi ta ganinsa har kwanaki da yawa. Wadanan mutane kuma sune shaidunsa
ga jama'a a yanzu. 32 Mun kawo maku labari mai dadi game da alkawaran da aka yi wa kakkaninmu.
33 Ubangiji ya bar mana alkawaran. Don haka ya ta da Yesu daga matattu. Kamar yadda ya ke a littafin
zabura ta biyu: ''Kai da na ne yau na zama mahaifinka.'' 34 Kuma dalilin tayar da shi daga matattu
shine saboda kada jikinsa ya rube, ya yi magana kamar haka: ''Zan baku albarkun Dauda masu tsarki
tabatattu.'' 35 Wannan shine dalilin da ya yi magana kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai Tsarkinka
ya rube ba.' 36 Bayan Dawuda ya yi wa Allah bauta a cikin zuciyarsa da kuma abin da Allah yake so, ya
mutu, aka binne shi tare da kakkaninsa, ya kuma ruba, 37 amma wanda Allah ya tayar bai ga ruba ba.
38 'Yan'uwa, ku sani cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku wa'azin gafarar zunubai. 39 Ta wurinsa
ne duk wanda ya ba da gaskiya zai kubuta daga dukan abin da dokar Musa bata 'yantar da ku a kai ba.
40 Saboda haka ku yi hankali da abubuwan da annabawa suka fada kada su faru a kanku: 41 'Ku masu
reni, za ku rude don mamaki, ku kuma shude; saboda ina aiki a cikin kwananakinku, aikin da ba za ku
yarda ba ko da wani ya gaya maku.” 42 Da Bulus da Barnaba suna fita kenan, sai jama'a suka rokesu,
su sake yin irin wannan magana ranar Assabaci mai zuwa. 43 Bayan da sujadar ta kare, Yahudawa da
yawa da kuma wadanda suka shiga addinin Yahudanci suka bi Bulus da Barnaba, sai suka gargade su
da su cigaba da aikin alherin Allah. 44 Da Asabaci ta kewayo, kusan dukan garin suka taru domin su
ji maganar Ubangiji. 45 Sa'adda Yahudawa suka ga taron jama'a, sai suka cika da kishi suna karyata
abubuwan da Bulus ya fada suka kuma aibata shi. 46 Amma Bulus da Barnaba sun yi magana gabagadi

suka ce, “Dole ne a fara fada maku maganar Allah. Amma da yake kun ture ta, kun nuna baku cancanci
rai madawwami ba soboda haka zamu juya ga al'ummai. 47 Don haka Ubangiji ya umarce mu, cewa,
'Na sa ku haske ga al'ummai, saboda ku kawo ceto ga iyakar duniya.'” 48 Da al'ummai suka ji haka, sai
suka yi murna suka kuma yabi kalmar Ubangiji. Dukan wadanda aka kaddarawa samin rai madawwami
suka tuba. 49 Kalmar Ubangiji kuwa ta bazu a kowanne bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka
zuga wadansu mata masu sujada, masu daraja da kuma shugabannin mazan garin. Wannan ya tayar da
tsanani ga Bulus da Barnaba har suka fitar da su daga iyakar garinsu. 51 Amma Bulus da Barnaba suka
kade masu kurar kafarsu. Suka tafi garin Ikoniya. 52 Amma almajiran suka cika da farin ciki da kuma
Ruhu Mai Tsarki.

14

1 A lokacin da Bulus da Barnaba sun shiga garin Ikoniya suka shiga majami'an Yahudawa suka yi
wa'azi yadda har mutane da yawa daga cikin Yahudawa da Hellinawa suka ba da gaskiya. 2 Amma
Yahudawa da basu yi biyayya ba, suka zuga al'umman har suka yi fushi da 'yan'uwan. 3 Suka zauna
a wurin na tsawon lokaci, suna yni maganarsu gabagadi da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon
alherinsa. Ya yi wannan ta wurin alamu da al'ajibai ta hannun Bulus da Barnaba. 4 Saboda haka
mutanen garin sun rabu: wadansun su suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu kuwa sun bi manzannin.
5 Al'umman garin da Yahudawa sun nemi jan hankali shugabanninsu, don su wulakanta Bulus da
Barnaba, su jajjefe su, 6 da suka gane haka suka gudu zuwa biranen Likoniya, Listira da Darbe, da
garuruwa wadanda ke kewaye da su, 7 a can suka yi wa'azin bishara. 8 A Listira akwai wani wanda
ke zaune bai taba tashi da kafafunsa ba, don shi gurgu ne tun daga haihuwa. 9 Wannan mutumin ya ji
Bulus yana magana. Bulus ya kafa masa ido, ya gane mutumin na da bangaskiya da za a warkar da shi.
Sai ya ce masa da murya mai karfi, “Tashi ka tsaya akan kafafunka” 10 Sai mutumin ya yi tsalle ya fara
tafiya da kafafunsa, yana yawo. 11 Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi, suka tada muryarsu suna
cewa da Likoniyanci, “Ai alloli sun ziyarce mu daga sama, da kamanin mutane.” 12 Suna kiran Barnaba
da sunan “Zafsa,” Bulus kuwa suka kira shi da sunan “Hamisa” domin shine yafi yin magana. 13 Sai firist
din zafsa wanda dakin yin masa sujada na kofar birni; ya kawo bijimai biyu da furannin da aka saka su
kamar gammo; shi da jama'arsa suna so su yi masa hadaya. 14 Amma da manzannin, wato Barnaba da
Bulus, su ka ji labarin, suka yage rigunansu, suka hanzarta zuwa gun taron mutanen. 15 Suna ta cewa,
“Kuji! Ku mutane don me kuke wannan abin? Mu fa mutane ne kamarku. Mun kawo maku labari mai
dadi ne, da cewa, ku rabu da abubuwa marar amfani, ku koma ga Allah mai rai, wanda ya hallici sama
da kasa da teku da dukan abubuwa da ke cikinsu. 16 A da dai ya bar mutane su yi abinda suka ga dama.
17 Duk da haka, bai bar kansa ba tare da shaida ba, don yana bada abubuwa masu kyau, yana ba ku ruwan
sama, lokatai masu albarka, ya cika ranku da abinci da farin ciki.” 18 Duk da wadannan kalmomin da
kyar, Bulus da Barnaba suka iya tsayar da su daga yi masu hadaya. 19 Amma wasu Yahudawa daga
Antakiya da wasunsu daga Ikoniya suka rinjayi tarun jama'ar. Suka jajjefi Bulus suka ja shi zuwa wajen
garin, suna ganin kamar ya mutu. 20 Duk da haka da almajirai suka kewaye shi a tsaitsaye, sai ya tashi
ya koma cikin garin. Washegari, ya tafi Darba tare Barnaba. 21 Bayan sun yi wa'azin bishara a wannan
birnin suka kuma sami almajirai da yawa, suka dawo Listira, da Ikoniya da Antikiya. 22 Suna karfafa
zuciyar almajiran su rike bangaskiyarsu, su ci gaba da ita, suna ce masu, “Ta wurin jimrewa mai yawa
zamu shiga mulkin Allah, don haka dole ne mu sha wahala.” 23 Da suka zabar masu dattawa a kowace
iklisiya, sai suka yi addu'oi da azumi, suka mika su ga Ubangiji, ga wanda suka gaskanta a gareshi.
24 Sa'annan sun bi ta Bisidiya suka kai Bamfiliya. 25 Da suka yi maganarsu a Biriya, sun wuce zuwa har
Italiya. 26 Ta jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka mika su ga alherin Allah don aikin da suka gama
a yanzu. 27 Da isowarsu Antakiya sun tara 'yan iklisiya a wuri daya, sun ba da labarin dukan abin da
Allah ya yi ta wurinsu. Da yadda Ya bude kofa a wurin al'ummai ta bangaskiya. 28 Sun zauna tare da
almajiran na tsawon lokaci.

15

1 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya suka koyar da 'yan'uwa, cewa, “Idan ba yi maku kaciya bisa
ga al'addar Musa ba, ba za ku sami ceto ba.” 2 Da Bulus da Barnaba suka tunkare su da mahawara, sai
'yan'uwa suka yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je Urushalima wurin manzanni da dattawa
a kan wannan magana. 3 Da shike iklisiya ce ta aike su, sai suka bi ta Finikiya da ta Samariya suka sanar
da tuban al'ummai. Ya kawo murna mai yawa a wurin 'yan'uwa. 4 Bayan sun zo Urushalima, sai iklisiya
da manzanni da dattawa, suka marabce su, sai suka fada masu abin da Allah ya yi ta wurinsu. 5 Amma
wadansu mutane wadanda suka ba da gaskiya daga cikin Farisawa, suka tashi suka ce, “Dole ne a yi
masu kaciya a kuma umarce su su kiyaye dokar Musa.” 6 Sai manzanin da dattawan suka taru don su
duba wannan lamari. 7 Bayan mahawara mai tsanani, sai Bitrus ya tashi ya ce masu, “'Yan'uwa, kun san

lokacin baya da ya wuce, Allah ya yi zabi a cikinku, cewa ta bakina ne al'ummai za su ji bishara, su kuma
ba da gaskiya. 8 Allah, wanda ya san zuciya, ya yi masu shaida, ya kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar
yadda ya yi mana; 9 kuma bai bambanta mu da su ba, ya tsabtace zuciyarsu ta wurin bangaskiya. 10 To,
saboda haka don me kuke gwada Allah, kuna sa wa almajirai nauyi a wuya wanda ubanninmu duk da
mu ba mu iya dauka ba? 11 Amma mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin alherin Ubangiji Yesu, kamar
yadda suke." 12 Dukan taron jama'ar suka yi shiru sa'adda suke sauraron sakon shaidar da mamakin
abin da Allah ya yi ta wurin Bulus da Barnaba a cikin al'ummai. 13 Bayan sun gama magana, Yakubu ya
amsa, ya ce, "'Yan'uwa, ku ji ni. 14 Saminu ya fada yadda Allah ya fara nuna jinkai ga al'ummai domin
ya dauke jama'a daga cikinsu domin sunansa. 15 Maganar annabawa ta yarda da wannan, kamar yadda
yake a rubuce, 16 'Bayan wadannan abubuwa zan dawo, zan gina gidan Dauda wanda ya fadi kasa; in
sake gina bangonsa, in tsayar da shi, 17 saboda sauran jama'a su nemi fuskar Ubangiji, har da al'ummai
da ake kira da sunana. 18 Wannan shine abin da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan abubuwa
da aka sani tun zamanin da. 19 Saboda haka, a gani na kada mu matsa wa al'umman da suka juyo gun
Allah; 20 amma zamu rubuta masu da cewa, su guje wa gumaka da zina da faskanci da maye da cin
mushe. 21 Tun zamanin da akwai mutane a kowanne birni wadanda suke wa'azi da karatun Musa a
majami'u kowanne Asabaci." 22 Sai ya yi wa manzanin kyau su da dattawa da dukan iklisiyar su zabi
Yahuza da Barnaba da Sila da dattawan iklisiya a tura su Antakiya tare da Bulus da Barnaba. 23 Sai suka
rubuta wasika, "Manzani da dattawa da 'yan'uwa zuwa ga al'ummai 'yan'uwa a Antakiya da Suriya da
Kilikiya, gaisuwa mai yawa. 24 Mun ji cewa wasu mutane daga cikinmu wadanda ba mu umarce su ba,
sun fita daga cikinmu sun yi maku koyarwar da ta daga maku hankali. 25 Ya yi kyau da dukanmu, muka
amince mu zabi wadansu mutane mu tura su wurinku tare da Bulus da Barnaba, 26 mutane wadanda
suka sadaukar da ransu domin sunan Ubangiji Yesu Almasihu. 27 Mun aika Yahuza da Sila su gaya maku
wadannan abubuwa. 28 Saboda haka ya yi kyau Ruhu Mai Tsarki da mu, kada mu sa maku nauyi fiye da
wadannan abubuwan: 29 ku bar yi wa gumaka hadaya, ku bar cin mushe da shan kayan maye da zina
da faskanci, in kun kiyaye wadannan abubuwa za ku zauna lafiya. Ku huta lafiya." 30 Da aka sallame su,
sai suka je Antakiya. Bayan sun tara jama'a sai suka ba su wasikar. 31 Bayan da suka karanta ta, sai suka
yi murna sosai saboda karfafawa. 32 Yahuza da Sila, da shike su annabawa ne, suka karfafa 'yan'uwa
da kalmomi masu yawa. 33 Bayan sun yi kwananki a wurin, sai aka sallame su zuwa wurin 'yan'uwa
wadanda suka aiko su. 34 Amma ya gamshe Sila ya zauna a wurin. 35 Amma Bulus da Barnaba suka
tsaya a Antakiya da sauran 'yan'uwa, suna koyar da maganar Ubangiji. 36 Bayan kwanaki kadan Bulus
ya ce ma Barnaba, "Mu koma yanzu mu ziyarci dukan 'yan'uwa da muka yi masu bisharar Ubangiji, mu
ga yadda suke. 37 Barnaba yana so su dauki Yahaya wanda kuma ake kira Markus. 38 Amma Bulus ya yi
tunanin bai kamata a tafi da Markus ba, tun da ya bar su a Bamfiliya bai ci gaba da su ba. 39 Nan jayayya
ta tashi tsakaninsu, har suka rabu da juna sai Barnaba ya tafi tare da Markus suka ketare zuwa Kuburus.
40 Amma Bulus ya zabi Sila suka tafi, bayan 'yan'uwa sun yi masu addu'ar alherin Allah ya kiyaye su.
41 Bulus ya tafi ya zazzaga Suriya da Kilikiya yana ta karfafa iklisiyoyin.

16

1 Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in da akwai wani almajiri mai suna Timoti a wurin, dan wata
Bayahudiya wadda ta ba da gaskiya; ubansa kuwa Baheline ne. 2 Ana maganar kirki a kansa ta bakin
'yan'uwa da ke Listira da Ikoniyan. 3 Bulus ya yi wa Timoti kaciya, domin yana so su yi tafiya tare,
domin kuma saboda Yahudawan da ke wurin, sun san cewa ubansa Baheline ne. 4 Suna shiga cikin
biranen, suna yi wa iklisiyoyi gargadi da su yi biyayya da umurnan da Manzanni da dattawa suka rubuta
a Urushalima. 5 Bangaskiyar iklisiyoyi kuwa ta karu, ana kuma samun karuwa na wadanda suke ba da
gaskiya kowace rana. 6 Bulus da abokan aikin sa sun shiga cikin lardin Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu
Mai Tsarki ya hana su wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya. 7 Sun zo kusa da Misiya, da nufin shiga
cikin Bitiniya, Ruhun Yesu ya hana su. 8 Da suka ratse ta cikin Misiya, sai suka shiga birnin Taruwasa.
9 Bulus ya ga wahayi cikin dare, wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana cewa. ''Ka zo Makidoniya
ka taimake mu''. 10 Bulus, da ganin haka, ya kama hanya zuwa Makidoniya, da tunanin Allah ne ya ke
so su kai wa mutanen Makidoniya bishara. 11 Da barin Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun shiga jirgin
ruwa zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma sun tafi Niyafolis; 12 Daga nan kuma suka tafi Filibi, birni
na Makidoniya, mai muhimmanci ne a yankin Roma, in da mun yi zango kwanaki da dama. 13 Ranar
Asabaci mun je kofar gari, gefen rafi, da tunanin samun wurin addu'a. Mun zauna mun kuma yi magana
da matan da sun taru a wurin. 14 Wata mace mai suna Lidiya, 'yar kasuwa ce a birnin Tiyatira, mai
bautar Allah ce, ta saurare mu. Ubangiji ya bude zuciyarta, ta mai da hankali ga maganar da Bulus ke
fadi. 15 Sa'anda da aka yi mata Baftisma tare da mutanen gidanta, ta ce da mu, "Idan kun dauke ni mai
bautar Allah, ku zo gidana ku zauna." Sai ta rinjaye mu. 16 A daidai wannan lokaci, muna tafiya wurin
addu'a, wata yarinya mai ruhun duba ta hadu da mu. Iyayen gijinta na arziki da ita sosai. 17 Tana bin

Bulus, tare da mu, tana fadi da murya mai karfi cewa, ''Wadannan mutanen, bayin Allah mafi daukaka
ne, suna sanar maku hanyar ceto ne''. 18 Ta dauki kwanaki tana haka. Amma Bulus ya yi fushi da ita
ainun, ya juya ya umarci ruhun, ya ce, ''Na umarce ka, ka rabu da ita a cikin sunan Yesu Almasihu''.
Ruhun ya yi biyayya ya rabu da ita nan take. 19 Da iyayengijinta suka ga cewa hanyar shigar kudinsu
ta toshe, sai suka kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa suka kai su gaban mahunkunta. 20 Da
suka kai su Kotu, suka ce, ''Wadannan mutane Yahudawa ne, suna kawo tashin hankali a birninmu.
21 Suna koyar da abubuwa da ba su karbuwa a gare mu, balle mu aikata, a matsayinmu na Romawa.”
22 Sai jama'a gaba daya sun tayar wa Bulus da Sila; alkalan kuma sun yage rigunansu, sun ba da umarni
a duki Bulus da Sila da bulala. 23 Bayan dukan, an jefa su Bulus a kurkuku, an ba mai tsaron kurkukun
umurni ya kulle su da kyau, kada su gudu. 24 Shi kuma ya yi hakanan, ya sa masu sarkoki a kafafun
su, kamar yadda aka umurce shi. 25 Da tsakar dare, Bulus da Sila suna yin adu'a, su na raira wakoki ga
Allah, sauran 'yan sarkar su na jin su. 26 Nan da nan sai ga wata girgizar kasa, wadda ta sa ginshikan
kurkukun sun kadu, nan da nan kofofin kurkukun sun bude, 'yan sarka kuma, sarkokin su sun karkatse.
27 Mai tsaron kurkukun ya tashi daga barci ya ga kofofin kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai kashe kan
sa, a tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. 28 Amma Bulus ya ta da murya da karfi, ya ce, ''kada kayi wa
kanka barna, domin dukan mu muna nan''. 29 Mai tsaron kurkukun ya aika a kawo fitila, ya shiga ciki
a gurguje da rawan jiki, ya fadi a gaban Bulus da Sila, 30 ya fitar da su waje ya ce, ''Shugabanni, me ya
kamata in yi domin in tsira?'' 31 Sun ce masa, ''ka ba da gaskiya ga Yesu Ubangiji, da kai da gidan ka,
za ku sami tsira''. 32 Bulus da Sila suka fada masa maganar Ubangiji, tare da iyalinsa. 33 Shi mai tsaron
kurkukun ya dauke su cikin daren, ya wanke raunukansu, an kuma yi masa Baftisma nan da nan tare
da iyalinsa. 34 Ya kai Bulus da Sila gidansa, ya ba su abinci. Murna ta cika gidan mai tsaron kurkukun,
domin iyalin sa duka sun ba da gaskiya ga Allah. 35 Da gari ya waye, alkalai sun ba da sako a saki Bulus
da Sila. 36 Mai tsaron kurkukun kuwa ya sanar wa Bulus wannan magana ta alkalan, saboda haka ya ce
wa Bulus, ''Ku tafi cikin salama''. 37 Amma Bulus ya ce masu, “Sun yi mana duka a fili a gaban mutane
mu da muke Romawa, ba a kashe mu ba, sun kuma sa mu a kurkuku; suna koran mu a asirce? Su zo da
kansu su fitar da mu. 38 Masu tsaron kurkuku sun mayar da maganar Bulus ga alkalan, wanda ya sa sun
firgita, da jin cewa Bulus da Sila Romawa ne. 39 Alkalai da kansu sun zo sun roki Bulus da Sila; da suka
fitar da su daga kurkukun, sun ce wa Bulus da Sila su bar birnin. 40 Da hakanan ne Bulus da Sila suka
fita daga kurkuku, sun je gidan Lidiya. Da Bulus da Sila sun ga 'yan'uwa, sun karfafa su, sa'annan suka
bar birnin.

17

1 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da Aboloniya, sun iso birnin Tasalunika, in da akwai wata
majami'ar Yahudawa a wurin. 2 Bulus, kamar yadda ya saba, ya nufi wurinsu, yana tattaunawa da
su har Asabaci uku, daga cikin littattafai. 3 Bulus ya bude littattafai yana bayyana masu cewa, dole
ne Almasihu ya sha wahala, ya kuma tashi daga matattu. Ya ce, ''Wannan Yesu kuwa da nake sanar
maku, shine Almasihu''. 4 Wasu Yahudawa sun yarda, sun bi Bulus da Sila, da wadansu Helenawa, da
Shugabannin Mata da jama'a da yawa. 5 Yahudawan da basu ba da gaskiya ba suka cika da kishi, suka
dauki wadansu 'yan ta'adda daga cikin kasuwa, suka tada tarzoma cikin birnin, mutane da yawa na
bin su. Sun kai hari a gidan Yason, da niyyar fitar da Bulus da Sila a gaban jama'a. 6 Amma da ba
su ga Bulus da Sila ba, suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi zuwa gaban mahukuntar birnin, suna
cewa, ''Wadannan ne fa masu ta da zaune tsaye, gashi sun zo mana. 7 Wadannan mutane da Yason ya
marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna cewa akwai wani sarki mai suna - Yesu.'' 8 Da taron jama'a,
da mahukuntan birnin suka ji haka, sun damu. 9 Bayan da sun amshi kudi daga wurin Yason da sauran
'yan'uwan, sai suka sake su. 10 A wannan daren, 'yan'uwa masu bi suka fitar da Bulus da Sila, suka aike
su garin Biriya. Da isar su can, su ka nufa majami'ar Yahudawa. 11 Mutanen Biriya daban suke da na
Tasalunika, sun yarda da sakon Bulus da zuciya daya, suna kuma binciken littattafai kowace rana domin
su tabbatar da sakon Bulus, ko gaskiya ne. 12 Saboda haka mutane da yawa cikin su sun ba da gaskiya,
tare da wadansu sannanun mata Helenawa da maza da yawa. 13 Amma da Yahudawan Tasalunika suka
ji cewa Bulus yana wa'azin kalmar Allah a Biriya, sun haura can, sun tada hankulan jama'a. 14 Nan da
nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun aika shi zuwa teku, an bar Sila da Timoti a Biriya tukuna.
15 Wadanda sun fitar da Bulus, sun kai shi har zuwa birnin Atina. Bulus ya ba su sako, su fada wa Sila da
Timoti suyi hanzari su same shi. 16 Sa'anda Bulus yana jiran zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi a
ransa, da ya ga birnin cike da gumakai. 17 Ya tattauna da Yahudawa a cikin majami'a tare da masu yin
sujada ga Allah, da kuma wadanda yake samu a kowace rana, a kasuwa. 18 Amma wadan su Abikuriyawa
da masana sun yi karo da shi. Wadansun su na cewa, ''Menene wannan sakaren ke cewa?'' Wadansu
kuma sun ce, ''Da alama mai wa'azi ne na wasu alloli dabam,'' domin yana wa'azin Yesu da tashin sa
daga matattu. 19 Suka dauki Bulus zuwa Tudun Arasa, suna cewa, ''Ko za ka sanar mana da wannan

sabuwar koyaswar taka? 20 Abubbuwan da kake fadi, baki ne a gare mu. Muna so mu san ma'anar su.''
21 (Atiniyawa da bakin da ke cikinsu, suna ba da lokacin su ga fadin sabobbin abubuwa da sauraron su).
22 Bulus ya tsaya a tsakiyar Tudun Arasa ya ce, ''Ku mutanen Atiniya na lura masu kwazon addini ne
ku. 23 Na lura da abubuwan sujadar ku yayin da nake zagawa, amma na ga wani bagadi da rubutu a
kansa mai cewa, ''Ga Allah wanda ba a sani ba." Abin da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi nake sanar
maku. 24 Allahn da ya yi duniya da kome da ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin sama da kasa, ba
ya zama a haikalin da mutane suka gina da hannu. 25 Ba ya neman taimakon kowa, babu kuma wanda
ya isa ya ba shi. Shine ke ba da rai, da numfashi da kowanne abu. 26 Daga mutum daya ya hallici dukan
al'umman duniya, ya rarraba, ya kuma sanya kowa a inda ya shirya masa. 27 Domin su nemi Allah ko
za su iya kaiwa zuwa gareshi su same shi, ga shi kuwa ba ya nesa da kowannenmu. 28 A cikinsa muke
rayuwa, muna walwala, kamar yadda wani daga cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa ne'. 29 Idan mu
'ya'yan Allah ne, bai kamata mu danganta Allah da zinariya ko azurfa, ko kuma duwatsu da itatuwa da
an sassaka ba. 30 Saboda haka ne, Allah ya kawar da kwanakin jahilci, amma ya ba da umarni kowa a
ko'ina ya tuba. 31 Akwai ranar da ya shirya zai yi wa duniya shari'a cikin adalci, ta wurin mutumin da
ya zaba. Allah ya nuna wannan mutumin, ta wurin ta da shi daga matattu''. 32 Da mutanen Atina sun ji
batun tashi daga matattu, wadansu suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma sun ce, ''Za mu saurare
ka kuma, a kan wannan maganar.'' 33 Bayan haka, Bulus ya bar su. 34 Amma wasu maza a cikinsu sun
yarda da bisharar, sun ba da gaskiya, hade da Diyonisiyus dan Majalisar Tudun Arasa da wata mace mai
suna Damaris, da wadansu tare da su.

18

1 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya daga nan, ya wuce Korinti. 2 A can ya sadu da wani Bayahude
mai sunan Akila, dan kasar Buntus ne; bai dade da zuwa garin ba, daga Italiya ya zo da matarsa mai suna
Balkisu, saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan Yahudawa su bar Roma; sai Bulus ya je wurinsu.
3 Bulus ya zauna a gidansu don sana'arsu daya ce, wato, masu aikin Tanti ne. 4 Saboda haka Bulus
na zuwa majami'a, yana yin nazari tare da su a kowace Asabaci. Yana kokari ya rinjayi Yahudawa da
Helinawa. 5 Amma a lokacin da Sila da Timoti suka iso Makidoniya, Ruhu ya matsa Bulus ya shaida
wa Yahudawa cewa Yesu Almasihu ne. 6 Lokacin da Yahudawa suka tayar masa suna zarginsa. Bulus
ya kakkabe rigansa a gabansu yana cewa, "Alhakin jininku yana kanku; daga yanzu zan koma wurin
al'ummai." 7 Da ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus Yustus mai wa Allah sujada. Gidansa na kusa
da majami'a. 8 Kiristus shine shugaban majami'a, sai shi da dukan iyalin gidansa sun ba da gaskiya ga
Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka ji jawabin Bulus suka ba da gaskiya, aka yi masu Baftisma. 9 Da dare
Ubangiji ya ce wa Bulus a cikin wahayi, "Kada ka ji tsoro, amma ka yi magana kada kuma ka yi shuru.
10 Gama ina tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama ina da mutane anan garin." 11 Bulus ya zauna
a nan tsawon shekara daya da wata shida, yana koyar masu da maganar Allah. 12 Amma da Galiyo ya
samu zaman gwamnan Akaya, sai Yahudawa suka tayar wa Bulus har suka kai shi gaban dakalin shari'a.
13 Suna cewa, "Wannan mutumin yana kokarin rinjayar mutane su yi sujadar da ta saba wa dokarmu."
14 Duk da haka kafin Bulus ya yi magana, Galiyo ya ce wa Yahudawa, "Ku Yahudawa in da karar ku ta
wani babban laifi ce wanda ya aikata, da sai in hukunta. 15 Amma tun da ya ke akan al'amurar, kalmomi
ne, da ta sunaye da dokokin ku, ku je ku sasanta al'amuran ku." 16 Galiyo ya kore su daga dakalin shari'a.
17 Saboda haka sai suka kama Sastanisu, suka yi masa duka sosai a gaban dakalin shari'a. Amma Galiyo
bai damu da yadda suka karasa ba. 18 Bulus kuwa, bayan ya zauna tare da su na wasu kwanaki masu
yawa, ya bar 'yan'uwan zuwa Suriya ta jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin ya bar tashar jiragen
ruwa da ke a Sankuriya, ya tafi saboda ya aske kansa, domin ya dauki alkawarin Banazare. 19 Da suka iso
Afisa, Bulus ya bar Balkisu da Akila anan. Shi kuwa ya shiga majami'ar Yahudawa yana nazari tare da
su. 20 Da suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon lokaci, bai yarda ba. 21 Ya kama hanyarsa ya bar su ya
ce, "In Allah ya yardar mani zan dawo wurinku wata rana." Sai ya shiga jirgin ruwa daga Afisa. 22 Daga
saukar su a Kaisariya, sai ya haura zuwa Urushalima ya gai da iklisiya daga nan ya tafi Antakiya. 23 Bayan
ya zauna na dan lokaci a wurin, Bulus ya kama hanyarsa zuwa yakin Galatiya da Firjiya anan ya karfafa
almajirai. 24 A nan dai akwai wani Bayahude mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne da haihuwa,
ya zo Afisa. Shi masani ne a maganar Allah. 25 Afolos dai ya sami horo daga maganar Ubangiji. Shi mai
kokari ne a ruhu, yana wa'azi da koyarwa daidai game da Yesu. Amma ya san da Baftismar Yahaya ne
kadai. 26 Afolos ya fara wa'azinsa da gabagadi a cikin majami'a. Da Balkisu da Akila suka ji shi sai suka
yi abokantaka da shi, suka kara bayyana masa game da labarin hanyar Allah mafi daidai. 27 Da ya so ya
wuce zuwa cikin Akaya 'yan'uwa suka karfafa shi, sun rubuta wa almajiran da ke a Akaya, don su karbe
shi da hannu biyu. Da ya iso wurinsu, ya kuwa karfafa 'yan'uwa da sun ba da gaskiya ta wurin alheri.
28 Afolos ya ba Yahudawa mamaki da irin ikon da yake da shi da gwanintarsa, yadda yake nunawa daga
nassoshi cewa Yesu shine Almasihu.

19

[1] Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya zagaya kasar tudu ya zo birnin Afisa, a nan kuma ya sami
wadansu almajirai. [2] Bulus ya ce masu, “Ko kun karbi Ruhu Mai Tsarki sa'anda kuka ba da gaskiya?”
Suka amsa, “A'a bamu taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. [3] Bulus ya ce, “Wacce irin baftisma aka
yi maku?” Suka ce, “Baftismar Yahaya” [4] Bulus ya amsa ya ce, “Yahaya ya yi wa mutane baftismar
tuba, ya ce su ba da gaskiya wanda zai zo bayansa, wato, Yesu kenan.” [5] Da mutanen suka ji haka, sai
aka yi masu baftisma cikin sunan Ubangiji Yesu. [6] Sa'adda Bulus ya dibiya hannu a kansu, Ruhu Mai
Tsarki kuma ya sauka a kansu suka yi magana da harsuna da kuma annabci. [7] Su wajen mutum goma
sha biyu ne. [8] Bulus ya shiga majami'a ya yi ta koyarwa gabagadi misalin tsawon wata uku. Yana bi
da su cikin nazarin maganar yana fahimtar da mutane su gaskanta game da abubuwa da suka shafi
mulkin Allah. [9] Amma sa'adda wadansu Yahudawa suka taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara
bata hanyar Almasihu a gaban taron. Saboda haka sai Bulus ya janye daga wurinsu tare da wadanda
suka ba da gaskiya. Ya fara koyarwa a makarantar Tiranus. [10] Haka ya cigaba shekaru biyu har duk
mazaunan Asiya suka ji maganar Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. [11] Allah ya yi manyan al'ajibai ta
hannun Bulus, [12] har marasa lafiya suka warke, mugayen ruhohi suka fito daga cikin mutane, sa'adda
suka karbi kyallaye da mayafai daga jikin Bulus. [13] Amma akwai Yahudawa masu tsubu da suka biyo ta
wajen, suka dauka wa kansu su yi amfani da sunan Yesu. Suka ce, “Mun dokace ku cikin sunan Yesu
wanda Bulus yake wa'azinsa, ku fita.” [14] Wadanda suka yi wannan su bakwai ne 'ya'yan wani babban
firist Bayahude mai suna Siba. [15] Mugun ruhun ya amsa ya ce, “Na san Yesu, na san Bulus, amma ku,
su wanene?” [16] Sai mugun ruhun da ke cikin mutumin ya fada a kan matsubatan ya fi karfinsu ya
kuma bubuge su. Suka runtuma da gudu suka fice daga dakin tsirara da raunuka. [17] Wannan ya zama
sanannen abu ga dukan mutane, Yahudawa da Helenawa mazaunan Afisa. Suka ji tsoro kwarai, sunan
Ubangiji Yesu ya sami daukaka. [18] Masu bi da yawa kuma, suka zo suka furta mugayen ayyukan da suka
aikata. [19] Masu sihiri suka kawo littattafansu suka kona a gaban mutane. Da aka yi jimilar tamaninsu,
aka samu sun kai dubu hamsin na azurfa. [20] Sai maganar Ubangiji ta yadu da iko ta hanyoyi da yawa.
[21] Da Bulus ya kammala aikinsa na bishara a Afisa, Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniya da Akiya a
kan hanyarsa zuwa Urushalima. Ya ce, “Bayan na je can, dole in je Roma.” [22] Bulus ya aiki almajiransa
biyu Timoti da Irastus zuwa Makidoniya, wadanda suka taimake shi. Amma shi da kansa ya jira a Asiya
na dan lokaci. [23] A wannan lokacin sai aka yi babban tashin hankali a Afisa game da wannan Hanyar.
[24] Wani Makeri mai suna Damatrayus wanda ke kera sifoffin gunkin azurfa na Dayana, wanda sana'a
ce mai kawo wa makera riba sosai. [25] Ya tattara makera ya ce da su, “Kun sa ni da wanan sana'a ne
muke samun kudi mai yawa. [26] Kun gani kun kuma ji cewa, ba a Afisa kadai ba, amma har da fadin
kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da yawa. Yana cewa babu alloli da ake kerawa da hannu.
[27] Ba sana'ar mu kadai ke cikin hatsari ba, amma har da haikalin allahnmu Dayana babba zai zama mara
amfani. Ta haka za ta rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya da duniya ke wa sujada.” [28] Da suka ji
haka sai suka fusata kwarai, suka yi kira mai karfi suna cewa “Mai girma ce Dayana ta Afisa.” [29] Gari
gaba daya ya rude, jama'a kuma sun hanzarta zuwa wurin taron. Kafin wannan lokaci, sun riga sun
kama abokan tafiyar Bulus, wato Gayus da Aristakas wadanda suka zo daga Makidoniya. [30] Bulus ya yi
niyya ya shiga cikin taron jama'ar, amma almajiran suka hana shi. [31] Haka nan ma wadansu abokan
Bulus da ke shugabanin yankin al'umma Asiya sun aika masa da roko mai karfi kada ya shiga dandalin.
[32] Wadansu mutane na kirarin wani abu, wadansu kuma na kirarin wani abu dabam, domin jama'a
sun rude. Da yawa daga cikinsu ma ba su san dalilin taruwarsu ba. [33] Yahudawa suka kawo Iskandari
ya tsaya a gaban taruwan jama'a. Iskandari ya mika hannunsa sama domin ya yi bayani ga jama'a.
[34] Amma da suka gane shi Bayahude ne, sai dukansu suka kwala ihu wajen sa'a biyu, “Mai girma ce
Dayana ta Afisa.” [35] Da magatakardar garin ya sha kan jama'a, sai ya ce, “Ya ku mutanen Afisa, wanene
bai san cewa birnin Afisa cibiya ce na allahn nan Dayana mai girma da na sifar da ta fado daga sama
ba? [36] Tun da ba a karyata wadannan abubuwa ba, ya kamata ku yi shuru don kada ku yi wani abu
a gaggauce. [37] Gama kun kawo wadannan mutane a wannan dakin sharia ba a kan su mafasa ne na
haikali ba ko kuma masu sabo ga allahnmu ba. [38] Saboda haka idan Damatrayas da makeran da ke tare
da su na da wata tuhuma a kan wani, kotuna suna nan a bude masu shari'a kuma suna nan. Ba ri su kai
karar junansu. [39] Amma idan akwai maganganu na dubawa, za a daidaita su a taronmu na lokaci lokaci.
[40] Domin hakika muna cikin hatsarin zargi game da hargitsin yau. Babu dalilin wanan yamutsi domin
ba mu da bayani a kansa.” [41] Da ya fadi haka, sai ya sallami taron.

20

[1] Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a kira al'majiran, ya karfafa su. Sa'annan ya yi bankwana
da su, ya tashi zai tafi Makidoniya. [2] Bayan ya ratsa cikin lardunan yana yi wa masu bi gargadi sosai,
sai ya zo kasar Helenawa. [3] Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka kulla masa makirci, yayin

da yake shirin hawa Jirgi zuwa Suriya, sai ya canza ra'ayi ya koma ta Makidoniya. 4 Masu yi wa Bulus
rakiyar zuwa yankin Asiya sun hada da Sobatarus dan Burus daga Biriya; Gayus mutumin Derbe; Timoti
da Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne daga Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga Asiya.
5 Amma wadansu har suka rigaye mu, suka jira mu a Taruwasa. 6 Da muka shiga Jirgi daga Filibi bayan
kwanakin Gurasa mara yisti; bayan kwanaki biyar muka iske su a Taruwasa; kwananmu bakwai a wurin.
7 A rana ta fari ga mako, da muka taru domin karya gurasa. Bulus ya yi wa masubi jawabi, don ya yi
niyyar ya tafi da wayewar gari; jawabinsa ya kai har tsakar dare. 8 A benen da suka taru akwai fitilu da
yawa. 9 Wani matashi mai suna Aftikos yana zaune a kan taga, barci mai nauyi ya dauke shi; da shike
Bulus ya tsawaita jawabinsa, saurayin da shike barci mai nauyi ya dauke shi sai ya fado daga kan bene
na uku aka dauke shi matacce. 10 Sai Bulus ya sauka ya mike a bisansa ya rungume shi, sa'annan ya ce,
“Kada kowa ya damu; domin yana darai bai mutu ba.” 11 Sa'annan ya hawo kan bene domin cin gurasa
tare da su, ya yi magana da su har gari ya waye daga nan ya bar su. 12 Suka kawo saurayin da rai, sun
sami ta'aziya ba kadan ba. 13 Amma mu, da muka riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga zuwa Asos,
mun shirya mu dauki Bulus a jirgi amma shi ya kudurta ya yi tafiya a kasa. 14 Da muka sadu a Asos,
mun dauke shi a Jirgin ruwa zuwa Mitilitus. 15 Bayan tashin mu daga can, washegari muka zo tsibirin
Kiyos. Washegari kuma muka zo birnin Militus. 16 Amma Bulus ya kudurta wucewa Afisa a Jirgi, don
kada ya bata lokaci a Asiya, don yana sauri in ya yiwu ranar Fentekos ta same shi a Urushalima. 17 Daga
Militus ya aika a kira masa dattawan iklisiyar Afisa. 18 Da suka zo wurinsa sai ya ce masu, “Ku da kanku
kun san tun daga ranar da na sa kafata a Asiya, irin zaman da muka yi da kasancewar mu tare. 19 Na
bauta wa Ubangiji da tawaliu har da hawaye, da wahalun da na sha saboda makircin Yahudawa. 20 Kun
sani ban ji nauyin sanar da ku kowanne abu mai amfani ba, na bi ku gida gida ina koyar da ku abubuwa
a sarari. 21 Kunsan yadda na gargadi Yahudawa da Hellenawa game da tuba ga Allah da bangaskiya
ga Ubangiji Yesu. 22 Yanzu fa, gashi, zan tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a fili dole in
je, ban san abin da zai faru da ni a can ba. 23 Sai dai Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a kowanne gari
cewa, sarkoki da wahalu suna jira na. 24 Amma ban dauka cewa raina yana da wani amfani gare ni
ba, domin in cika tsere da hidimar da na karba daga wurin Ubangiji Yesu, ta shaidar bisharan alherin
Allah. 25 Yanzu fa, duba, na san dukanku, wadanda na yi wa wa'azin mulkin Allah, ba za ku kara gani
na ba. 26 Don haka na shaida maku a wannan rana, ba ni da alhakin jinin kowanne mutum. 27 Don banji
nauyin sanar maku da dukan nufin Allah a gare ku ba. 28 Saboda haka ku kula da kanku, da masubi da
Ruhu Mai Tsarki ya sanya ku shugabanni. Ku kula ku yi kiwon iklisiyar Allah, wadda ya saya da jininsa.
29 Na sani cewa bayan tafiyata, kyarketai masu zafi za su shiga tsakaninku, kuma baza su rangwanta
wa masubi ba. 30 Na sani har daga cikinku wadansu mazaje za su zo su fadi gurbattatun zantattuka,
domin su janye almajirai zuwa gare su. 31 Saboda haka ku yi lura. Ku tuna da cewa shekara uku ban
fasa yi wa kowannenku gargadi da hawaye dare da rana ba. 32 Yanzu ina mika ku ga Allah, da maganar
Alherinsa, wadda take da ikon gina ku ta kuma ba ku gado tare da dukan wadanda ke cikin kebabbu na
Allah. 33 Ban yi kyashin azurfa, ko zinariya, ko tufafin wani ba. 34 Ku da kanku kun sani na yi aiki da
hannuwana, na biya bukatu na da na wadanda ke tare da ni. 35 Na zama maku abin koyi a kowace hanya
game da yadda za ku taimaka wa nakasassu ta wurin aiki, da yadda za ku tuna da maganar Ubangiji
Yesu, maganar da shi da kansa ya ce: ''Bayarwa tafi karba albarka.'' 36 Bayan da ya yi magana haka,
ya durkusa ya yi addu'a tare da su duka. 37 Dukansu kuwa suka yi kuka mai tsannani, suka rungume
shi kuma suka sunbace shi. 38 Suka yi bakin ciki musamman domin abin da ya ce masu, ba za su kara
ganinsa ba. Sai dukansu suka yi masa rakiya zuwa wurin jirgin ruwa.

21

1 Da muka rabu da su, muka shiga jirgin ruwa muka mike hanya zuwa birnin Kos, washegari sai
birnin Rodusa, daga nan sai kuma zuwa birnin Batara. 2 Da muka sami jirgi mai hayewa zuwa Fonisiya
sai muka shiga. 3 Da muka hango tsibirin Kubrus muka bar shi a hagun mu muka nufi Suriya, muka
sauka a birnin Taya domin a nan ne jirgin ruwan zai sauke kayansa. 4 Bayan mun sami almajirai sai
muka zauna can kwana bakwai. Al'majiran suka ce ma Bulus, ta wurin Ruhu, kada ma ya je Urushalima.
5 Bayan 'yan kwanaki muka cigaba da tafiyarmu. Dukansu da matansu da 'ya'yansu suka raka mu har
bayan birnin. Sa'annan muka durkusa a bakin gacci muka yi addu'a muka yi sallama da juna. 6 Sai muka
shiga jirgin ruwa, su kuma suka koma gida. 7 Da muka gama tafiyarmu a Taya muka iso Talamayas. A
nan ne muka gaisa da 'yan'uwa, muka zamna kwana daya da su. 8 Washegari muka tashi muka tafi
Kaisariya. Muka shiga gidan Filibus mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din, muka zauna da shi.
9 Wannan mutum yana da 'ya'ya hudu mata, budurwai masu yin annabci. 10 Sa'anda muka zauna can
'yan kwanaki, wani annabi ya zo daga Yahudiya mai suna Agabus. 11 Ya zo wurinmu ya dauki damarar
Bulus ya daure tasa kafar da hannayensa ya ce, “Ruhu Mai Tsarki ya ce, 'Haka Yahudawa za su daure
mai wannan damarar, zasu kuma bashe shi ga al'ummai.'” 12 Da muka ji wannan sakon, sai dukanmu da

mazaunan wurin muka roki Bulus kada ya tafi Urushalima. 13 Sai Bulus ya amsa ya ce, “Me kuke yi, kuna
kuka kuna karya mani zuciya? Bama a shirye don dauri kadai nake ba har ma da mutuwa a Urushalima,
sabili da sunan Ubangiji Yesu.” 14 Tun da Bulus bashi da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka muka ce,
“Bari nufin Ubangiji ya tabbata.” 15 Bayan wadannan kwanaki, muka dauki jakkunanmu muka haura
Urushalima. 16 Wadansu almjirai daga Kaisariya suka bi mu. Sun zo ne tare da wani ana ce da shi
Manason, mutumin Kuburus mai bi na farko, wanda za mu zauna da shi. 17 Da muka isa Urushalima,
'yan'uwa suka marabce mu da farin ciki. 18 Washegari Bulus ya tafi tare da mu zuwa wurin Bitrus,
dukan dattawa kuma suna nan. 19 Bayan ya gaishe su, sai ya shaida masu daya bayan daya abubuwan
da Allah ya yi cikin al'ummai ta wurin hidimarsa. 20 Da suka ji haka, suka yabi Ubangiji suka ce masa,
“Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun bada gaskiya suna kuma da niyyar kiyaye shari'a. 21 An kuma
gaya masu a kanka cewa, kana koya wa Yahudawan da suke zaune cikin al'ummai su yi watsi da Musa.
Kana koya masu kada su yi wa 'ya'yansu kaciya, kada kuma su bi tsofaffin al'adu. 22 Me ya kamata mu
yi? Hakika za su ji ka zo. 23 Sabo da haka ka yi abin da muka fada maka yanzu. Muna da maza hudu
da suka dauki wa'adi. 24 Tafi da wadannan ka tsarkake kanka tare da su, ka dauki dukan dawainiyar su
dana askin kai. Ta haka kowanne mutum zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya ne. Za su sani
cewa kai mai kiyaye shari'a ne. 25 Game da al'umman da suka bada gaskiya mun yi masu wasika, mun
bada umarni su kaurace kansu daga sadakokin da aka mika wa gumaku, da jini, da abin da aka makare
da kuma fasikanci. 26 Sai Bulus ya dauki mazannan, washegari ya tsarkake kansa tare da su, suka shiga
haikali, domin ya sanar da cikar ranakun tsarkakewarsu, wato ranar ba da sadaka domin kowanne
dayansu. 27 Da kwanakin nan bakwai suka yi gab da cika, wadansu Yahudawa daga Asiya suka ga Bulus
a haikali, sai suka zuga taro, suka danke shi. 28 Suna ta kururuwa, “Mutanen Isra'ila ku taimaka mana.
Wannan shine mutumin da ke koya wa dukan mutane ko'ina abubuwa gaba da mutane, da shari'a da
kuma wannan wurin. Banda haka ya kawo Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da wannan wuri
tsatsarka.” 29 Domin dama sun ga Tarofimas mutumin Afisa tare da Bulus cikin birni, suka yi zaton ya
kawo shi cikin haikali. 30 Sai duk gari ya rude, mutane suka runtuma suka danke Bulus. Suka ja shi waje
daga cikin haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. 31 Suna kokarin kashe shi kenan, sai labari ya kai wurin
hafsan sojoji cewa Urushalima duk ta yamutse da tarzoma. 32 Nan take ya dauki mayaka da jarumawa,
suka sheka da gudu wurin taron. Da mutane suka ga hafsan sojoji da rundunansa sai suka daina dukan
Bulus. 33 Sai hafsan ya tafi ya danke Bulus ya sa aka daure shi da sarkoki biyu. Ya tambaya ko shi
wanene da kuma laifinsa. 34 Wadansu cikin taron suna ta kururuwa wadansu su ce wannan, wadansu
su ce, wancan. Tunda hafsan bai fahimci abin da suke fadi ba, sabo da ihunsu, ya dokaci a shigar da
Bulus farfajiyar sojoji. 35 Da suka kai matakala, sojoji suka dauki Bulus sabo da tsananin husatar taron
jama'a. 36 Domin taron suka biyo baya suna ihu suna cewa, “A kashe shi.” 37 An kusa shigar da shi
farfajiyan kenan sai Bulus ya ce wa babban hafsan, “Ko ka yarda inyi magana da kai?” Hafsan ya ce,
“Ka iya Helenanci? 38 Ashe ba kai ne Bamasaren nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka dauki
'yan ta'adda dubu hudu ka kai su jeji ba?” 39 Bulus ya ce, “Ni Ba'ibrane ne daga birnin Tarsus a Kilikiya.
Ni dan kasar babban birni ne. Ka amince mani in yi magana da mutanen.” 40 Da hafsan ya bashi izni,
Bulus ya mike a kan matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni su yi shuru. Da wuri ya yi tsit, Bulus
ya yi masu magana da Ibraniyanci. Ya ce,

22

1 “Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta zuwa gare ku yanzu.” 2 Da taron sun ji Bulus na magana
a harshen Ibraniyawa sai sun yi tsit. Ya ce, 3 Ni Bayahude ne daga garin Tarwasa na Kilikiya, amma a
karkashin Gamaliyal aka ilimantar da ni. An horar da ni sosai bisa ga bin hanyar dokokin kakkaninmu.
Ina da himma ga bin Allah kamar yadda ku ma kuna da ita. 4 Na tsananta wa wannan Hanyan har
ga mutuwa; na daure maza da mata sa'annan na jefa su cikin gidan yari. 5 Hakannan ma babban
firist da dukan dattawa za su ba da shaida cewa na karbi izini daga wurinsu domin 'yan'uwa da ke a
Dimashku, saboda in tafi can. Haki na shine in daure mabiyan Hanyan nan, in kawo su Urushalima
domin a hukunta su. 6 Sa'anda ina cikin tafiya, ina kuma kusa da Dimashku, da tsakar rana sai farat
daya ga babban haske daga sama ya haskaka kewaye dani. 7 Na fadi kasa sa'anan na ji murya na ce da
ni, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mani?' 8 Na amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya ce mani,
'Nine Yesu Banazarat wanda kake tsananta wa.' 9 Wadanda ke tare da ni sun ga hasken, amma ba su
gane muryar wanda ya yi magana da ni ba. 10 Na ce, 'Me zan yi ya Ubangiji?” Ubangiji ya ce mani,
'Tashi ka tafi cikin Dimashku, a can za a fada maka abinda wajibi ne ka yi. 11 Ban iya ganin wuri ba
domin walkiyar hasken, sai na tafi cikin Dimashku ta wurin jagorancin wadanda ke tare da ni. 12 A can
na sami wani mai suna Ananiya, mai tsoron Allah bisa ga sharia, da kyakyawan suna kuma a gaban
Yahudawa da ke zama a can. 13 Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa Shawulu, karbi ganin gari.' A daidai
wannan sa'a na gan shi. 14 Sa'annan ya ce, 'Allah na kakkaninmu ya zabe ka ka san nufinsa, ka ga Mai

Adalcin nan, ka kuma ji muryar da ke fitowa daga bakinsa. 15 Gama za ka zama mashaidinsa ga dukan
mutane game da abinda ka gani da wanda ka ji. 16 A yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka baftisma a
wanke zunubanka, kana kira bisa sunansa.' 17 Bayan da na dawo Urushalima, sa'anda ina addu'a a cikin
haikali, sai na karbi wahayi. 18 Na gan shi ya ce mani, 'Gaggauta ka bar Urushalima yanzu, domin ba za
su yarda da shaidarka game da ni ba.' 19 Na ce, 'Ubangiji, su da kansu sun san yadda na sa su a kurkuku
na kuma doddoke wadanda suka gaskanta da kai a kowacce masujada. 20 A sa'anda a ke zubar da jinin
mashaidinka Istifanus, ina nan tsaye ina goyon baya, ina kuma lura da rigunan wadanda suka kashe
shi.' 21 Amma ya ce mani, 'Tafi, domin zan aike ka can wurin Al'ummai.' 22 Mutanen sun bar shi yayi
magana har zuwa ga wannan lokacin. Amma sai suka ta da murya suna cewa, 'A kawar da wannan dan
taliki daga duniya: don bai kamata ya rayu ba.' 23 Sa'anda suke tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu
da kuma baza kura a iska, 24 babban hafsan ya umarta a kawo Bulus a farfajiyan. Ya umarta da cewa a
bincike shi da bulala, domin ya san dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka. 25 Bayan da suka daure
shi da tsirkiya, Bulus ya ce wa Jarumin da ke kusa da shi, “Ko daidai ne bisa ga doka a yi wa Barome
wanda ma sharia ba ta kashe shi ba bulala?” 26 Da Jarumin ya ji haka, ya tafi wurin babban hafsan,
yana cewa, “Me kake so ka yi? Gama wanan mutumin dan asalin Roma ne.” 27 Babban hafsa ya zo ya ce
masa, “Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?” Bulus ya ce, “Haka ne.” 28 Babban hafsan ya amsa masa,
“Da kudi masu yawa na sayi yancin zama dan kasa.” Amma Bulus ya ce, “An haife ni dan kasar Roma.
29 “Sai mutanen da sun zo su tuhume shi sun bar shi nan da nan. Babban hafsa shi ma ya tsorata da
ya gane Bulus dan asalin Roma ne, domin ya riga ya daure shi. 30 Washegari, babban hafsan ya so ya
san gaskiyar tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya kwance shi daga sarka, ya kuma umarci
babban firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo Bulus ya sa shi a tsakiyarsu.

23

1 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, "'Yan'uwa, na yi rayuwa tare da Allah da lamiri mai kyau
har wannan ranan." 2 Babban firist Hannaniya ya ba wandanda suke tsaye tare da shi urmarni su buge
bakinsa. 3 Bulus ya ce, “Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama domin ka shari'anta ni da shari'a,
kuma ka umarce a buge ni, gaba da sharia?" 4 Wanda suka tsaya a gefe suka ce, "Kada ka zage babban
firis na Allah." Bulus yace, "Ban sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. 5 Domin a rubuce yake, Ba
za ku zargi shugaban mutanenku ba." 6 Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren Sadukiyawa ne dayan kuma
Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa, "'Yan'uwa, ni Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin
matattu ne kuna shari'anta ni." 7 Daya fadi haka, mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da Sadukiyawa,
sai taron ya rabu kashi biyu. 8 Don Sadukiyawa suka ce babu tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma
ruhohi, amma Farisawa suka ce dukan abubuwan nan sun kasance. 9 Sai mahawara ta tashi, wadansu
marubutan Farisawa suka tashi da mahawara cewa, "Ba mu same mutumin nan da laifi ba sam. Ko
mala'iku da ruhohi ne suka yi masa magana?" 10 Da jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro kada su
yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su kwato shi da karfi daga 'yan majalisa, su tafi da shi farfajiya.
11 Da dare Ubangiji ya tsaya kusa da shi yace, "Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka ba da shaida game
da ni a Urushalima, dole zaka sake zama shaida a Roma." 12 Da gari ya waye, wadansu Yahudawa sun
yi yarjejeniya suka dauka wa kansu la'ana: suka ce ba za su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe Bulus.
13 Mutane fiye da arba'in suka kulla wannan makirci. 14 Suka je wurin manyan firistoci da dattawa suka
ce, "Mun sa wa kanmu la'ana, ba za mu ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe Bulus. 15 Yanzu, bari
majalisa ta ba wa babban hafsa izini a kawo shi a gaba, kamar zai yanke hukunci. Mu kam, a shirye
muke mu kashe shi kafin ya iso nan. 16 Amma dan yar'uwan Bulus ya ji suna labe, sai ya tafi ya shiga
farfajiyar ya fada wa Bulus. 17 Bulus ya kira daya daga cikin jarumai yace, "Dauki saurayin nan ka kai
shi wurin babban hafsa, don yana da abin da zai fada masa." 18 Jarumin ya dauke saurayin ya kai shi
wurin babban hafsa yace, "Bulus dan sarka ne yace in kawo saurayin nan a gaban ka. Yana da abin da
zai fada maka." 19 Babban hafsa ya kai shi wani lungu, sai ya tambaye shi, “Menene kake so ka fada
mani?" 20 Saurayin yace, "Yahudawa sun yarda su roke ka ka kawo Bulus gobe a majalisa, kamar zasu
kara bincike a kan al'amarin. 21 Amma kada ka yarda da su, mutane fiye da arba'in suna jiransa. Sun sa
wa kansu la'anna, ba za su ci ba ba za su sha ba sai dai sun kashe shi. Yanzu a shirye suke; suna jira ka ba
su izini." 22 Sai babban hafsa yace wa saurayin ya tafi, da ya gama masa magana, "Kar ka fada wa wani
al'amuran." 23 Sai ya kira jarumai biyu yace, "Ku shirya sojoji dari biyu, yan dawakai saba'in, masu
daukar mashi dari biyu su tafi kaisariya karfe uku na dare." 24 Ya umarta a shirya dabbobin da Bulus
zai hawo da zasu kai shi lafiya wurin Filikus gwamna. 25 Sai ya rubuta wasika a misalin haka: 26 Gaisuwa
zuwa Kuludiyas Lisiyas zuwa ga mai martaba gwamna Filikus. 27 Yahudawa sun kama wannan mutumin
suna shirin kashe shi, na abko masu da sojoji na kwace shi, bayan da na ji shi Barome ne. 28 Inna son
sani dalilin zarginsa, sai na kai shi majalisa. 29 Na gane cewa ana zarginsa ne a kan tambayoyi game da
shari'ansu, amma ba wani zargi da ya cancanci dauri ko mutuwa. 30 Da aka sanar da ni shirin makircin,

sai na tura shi wurinka ba da bata lokaci ba, na umarce masu zarginsa su kawo zarginsu wurinka. Huta
lafiya." 31 Sai sojoji suka yi biyayya da umarni da aka basu: suka dauki Bulus suka kawo shi dadare a
wurin Antibatris. 32 Da gari ya yawe, yan dawakai suka tafi tare da shi kuma sauran sojoji suka koma
farfajiya. 33 Bayan da yandawakan suka isa Kaisiririya sun mika wasika ga gwamna, suka kuma danka
Bulus a hanunsa. 34 Da gwamna ya karanta wasikar, sai ya tambaye su daga wani yanki ne Bulus ya fito;
da ya ji daga yankin kilikiya ne, 35 Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu zargin ka sun zo. Sai ya
umarta a tsare shi a fadar Hiridus.

24

1 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban firist, Wasu dattawa da wani masanin shari'a mai suna
Tartilus, sun tafi can. Suka kai karar Bulus gaban gwamna. 2 Lokacin da Bulus ya tsaya gaban gwamna,
Tartilus ya fara zarginsa yace wa gwamnan, "Saboda kai mun sami zaman lafiya; sa'annan hangen
gabanka ya kawo gyara a kasarmu; 3 don haka duk abin da ka yi mun karba da godiya, ya mai girma
Filikus. 4 Domin kada in wahalsheka, ina roko a yi mani nasiha don in yi magana kadan. 5 An iske
mutumin nan yana barna irir iri, yana kuma zuga jama'ar Yahudawa a dukan duniya su yi tayarwa. 6 Har
ma ya yi kokarin kazantar da haikali; saboda haka muka kama shi. [Mun so mu shari'anta masa bisa ga
dokarmu.] 7 Amma Lisiyas jami'i ya zo ya kwace shi da karfi daga hannunmu. 8 Idan ka binciki Bulus
game da wadannan al'amura, kai ma, zai tabbatar maka abin da muke zarginsa a kai. 9 Dukan Yahudawa
suna zargin Bulus cewa wadannan abubuwa gaskiya ne. 10 lokacin da gwamnan ya alamta wa Bulus ya yi
magana sai yace, "Yanzu na fahimci cewar da dadewa kana mulkin kasarnan, don haka da farin ciki zan
yi maka bayani. 11 Zaka iya tabbatarwa cewa bai kai kwana sha biyu ba tun da nake zuwa Urushalima
don yin sujada. 12 Da suka same ni a haikali, ban yi jayayya ko kawo rudami a tsakanin jama'a ba. 13 Don
haka ba su da tabbas akan abinda suke zargina a kansa yau. 14 Amma na sanar da kai, bisa ga abin da
suke kira darika, haka ni ma nake bautawa Allah na kakanninmu. Na yi aminci wajen kiyaye dukan abin
da ke a rubuce a Attaurat da litattafan annabawa. 15 Ina sa bege ga Allah, kamar yadda za a yi tashin
matattu, masu adalci da miyagu; 16 a kan haka kuma, nake kokarin zama mara abin zargi a gaban Allah
da mutane ina yin haka cikin dukan al'amura. 17 Bayan wadansu shekaru na zo in kawo wasu sadakoki
da baikon yardar rai. 18 Cikin kudurin yin haka, sai wasu Yahudawa daga kasar Asiya suka iske ni a
cikin ka'idodin tsarkakewa a haikali, ba da taro ko ta da hargitsi ba. 19 Yakamata wadannan mutanen
su zo gabarka a yau, har idan suna da wani zargi a kai na. 20 In kuwa ba haka ba bari mutanennan su
fada in sun taba iske ni da wani aibu a duk lokacin da na gurfana a gaban majalisar Yahudawa; 21 sai
dai ko a kan abu daya da na fada da babbar murya sa'adda na tsaya a gabansu, 'Wato batun tashin
matattu wanda ake tuhumata ake neman yi mani hukunci yau.'" 22 Filikus yana da cikakken sanin
tafarkin Hanyar, shi yasa ya daga shari'ar. Yace da su, "Duk sa'anda Lisiyas mai ba da umarni ya zo
daga Urushalima, zan yanke hukunci." 23 Sa'annan ya umarci jarumin ya lura da Bulus, amma ya yi
sassauci, kada ya hana abokansa su ziyarce shi ko su taimake shi. 24 Bayan wadansu kwanaki, Filikus da
mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya ce, ya kuma aika a kira Bulus ya saurare shi game da bangaskiya
cikin Kristi Yesu. 25 Amma sa'adda Bulus yake bayyana zancen adalci, kamunkai, da hukunci mai zuwa,
Filikus ya firgita ya ce, "Yanzu ka tafi. Amma idan na sami zarafi an jima, zan sake neman ka." 26 A
wannan lokacin, yasa zuciya Bulus zai bashi kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi magana da shi.
27 Bayan shekaru biyu, Borkiyas Festas ya zama gwamna bayan Filikus, domin neman farin jini a wurin
Yahudawa, ya ci gaba da tsaron Bulus a gidan yari.

25

1 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan kwana uku, ya tashi daga Kaisariya ya tafi Urushalima. 2 Sai
babban firist da manyan Yahudawa suka kawo wa Festas sara a kan Bulus. 3 Suka roki tagomashi wurin
Festas ya kira Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi a hanya. 4 Amma Festas ya amsa masu cewa,
Bulus dan sarka ne a Kaisariya, kuma ba da dadewa ba shi da kansa zai koma can. 5 "Saboda haka duk
wadanda za su iya, su biyo mu. Idan akwai wani laifi game da mutumin, sai ku zarge shi." 6 Bayan
kwana takwas ko goma, sai ya gangara zuwa Kaisariya. Washegari ya zauna bisa kursiyin shari'a ya
bada umarni a kawo Bulus a gabansa. 7 Da Bulus ya iso, Yahudawa daga Urushalima suka tsaya kusa,
suka yi ta kawo kararraki, amma basu iya tabbatar da su ba. 8 Bulus ya kare kansa ya ce, "Ban yi wa
kowa laifi ba, ko Yahudawa, ko haikali, ko kuma Kaisar." 9 Amma Festas yana neman farin jini wajen
Yahudawa, sabo da haka ya tambayi Bulus ya ce, "Kana so ka je Urushalima in shari'anta ka a can game
da wadannan abubuwa?" 10 Bulus ya ce, "Ina tsaye a Ddakalin Shari'ar Kaisar inda dole a shari'anta ni.
Ban yi wa Yahudawa laifi ba, kamar yadda ka sani sosai. 11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi abin da ya
chanchanci mutuwa, ban ki ba in mutu. Amma idan zarginsu karya ne, kada kowa ya bashe ni gare su.
Ina daukaka kara zuwa ga Kaisar." 12 Bayan Festas ya tattauna da majalisa ya amsa ya ce, "Kana kira ga

Kaisar; za ka tafi wurin Kaisar.” 13 Bayan wadansu kwanaki, sarki Agaribas da Barniki suka iso Kaisariya
domin su ziyarci Festas. 14 Da ya kasance kwanaki da yawa, Festas ya fada wa sarki labarin Bulus ya
ce, “Akwai wani mutum dan sarka da Filikus ya bari a kurkuku. 15 Sa'anda nake a Urushalima, babban
firist da dattawan Yahudawa suka kawo kararsa gare ni, suka roka a kashe shi. 16 Game da wannan na
amsa na ce masu, ba al'adar Romawa ba ce a ba da mutum tagomashi; sai wanda ake kararsa an bashi
zarafi ya kare kansa a gaban masu kararsa, ya kuma bada hujjojinsa game da kararakin. 17 Saboda haka,
da duk suka taru ban bata lokaci ba, washegari na zauna a kujerar shari'a, na ba da umarni a kawo
mutumin. 18 Da masu karar suka fadi kararsu, sai na fahimci karar ba wani muhimmin abu a cikinta.
19 Sai dai na ga cewa jayayya ce tsakanin su ta addini a kan wani Yesu da ya mutu, wanda Bulus ya ce
yana da rai. 20 Na rasa yadda zan bincike wannan al'amarin, sai na tambaye shi ko zai je Urushalima a
shari'anta shi kan wadannan abubuwa. 21 Amma da Bulus ya nemi a lura da shi, Kaisar ya shari'anta
shi, sai na ba da umarni a ajiye shi har sai na aika shi wurin Kaisar.” 22 Agaribas yace wa Festas. “Zan so
ni ma in saurari mutumin nan.” “Gobe za ka ji shi,” in ji Fostus. 23 Washegari Agaribas da Barniki suka
zo tare da kasaitaccen taro suka shiga dakin taro tare da hafsoshi da shugabanin gari. Da Festas ya ba
da umarni, aka fito da Bulus wurinsu. 24 Festas ya ce, “Sarki Agaribas da dukanku da kuke tare da mu
a nan, kun ga mutumin nan, dukan Yahudawa sun gana da ni a Urushalima da nan kuma. Suna mani
ihu cewa, bai chanchanta a bar shi da rai ba. 25 Na gane bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa ba;
amma saboda ya daukaka kara zuwa Kaisar, na yanke shawara in aika shi. 26 Amma ba ni da wani dalili
na musamman da zan rubuta wasika ga Kaisar. Saboda wannan dalili na kawo shi gabanku, masamman
kai ya sarki Agaribas. Domin in sami karin abin da zan rubuta game da shi. 27 Gama a ganina wauta ce
in aika dan sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba.”

26

1 Sai Agaribas ya ce wa Bulus, “Za ka iya kare kan ka.” Sai Bulus ya daga hannunsa ya fara kare kansa.
2 “Ina farinciki, ya sarki Agaribas, game da saran da Yahudawa ke kawowa a kaina yau; 3 musamman
ma don kai masani ne game da al'adun Yahudawa da al'amuransu. Don haka, ina rokanka ka yi hakuri
ka saurare ni. 4 Hakika, dukan Yahudawa sun san yadda na yi rayuwa ta daga kurciyata a kasa ta, da
kuma Urushalima. 5 Sun san ni tun farko, kuma yakamata su yarda cewa na yi rayuwa kamar Bafarase,
darikan nan mai tsatsauran ra'ayi ta addininmu. 6 Yanzu ina tsaye a nan dominn a shari'anta ni, saboda
alkawalin da Allah ya yi wa ubanninmu. 7 Domin wannan shine alkawalin da kabilunmu goma sha biyu
suka sa zuciya su karba, yayin da suke yin sujada da himma ga Allah dare da rana. Saboda wanan bege,
Sarki Agaribas, Yahudawa ke tuhuma ta. 8 Me ya sa wani zai yi tunani cewa abin mamaki ne Allah
ya ta da mattatu? 9 Da, na yi tunanin yin abubuwa gaba da sunan Yesu Banazarat. 10 Na yi wadanan a
Urshalima. Na kulle masu bi da yawa a kurkuku, sanadiyar iko da na samu daga wurin manyan firistoci,
kuma da ake kashe su ma, ina ba da goyon baya. 11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan majamiu
ina kuma yin kokari in tilasta masu su yi sabo. Na yi gaba mai zafi da su kuma na tsananta masu har
zuwa birane na wadansu kasashe. 12 A sa'anda nake yin wannan, na tafi Dimashku da izinin manyan
firistoci; 13 a cikin tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na ga haske daga sama da ya fi rana sheki, ya
haskaka keway da ni da kuma wadanda ke tafiya tare da ni. 14 Da dukanmu muka fadi kasa, na ji wata
murya na magana da ni a harshen Ibraniyawa tana cewa, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta
mani? Yana da wuya ka hauri abin da ke mai tsini.' 15 Sai na ce, 'Wanene kai ya Ubangiji?' Ubangiji
ya amsa, 'Ni ne Yesu wanda kake tsanantawa. 16 Yanzu ka tashi tsaye domin saboda wannan dalili ne
na bayyana gare ka in sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game da abubuwan da ka sani a kaina
yanzu da wadanda zan bayyana maka daga bisani; 17 Zan kubutar da kai daga wurin mutane da kuma
al'ummai da zan aike ka wurinsu, 18 domin ka bude idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa haske da daga
ikon Shaidan zuwa ga Allah, domin su karbi gafarar zunubai da gado da zan ba wadanda na kebe wa
kaina ta wurin bangaskiya gare ni.' 19 Saboda haka, sarki Agaribas, ban yi rashin biyayya da wahayin
da na gani daga sama ba; 20 amma, da farko ga wadanda ke a Dimashku, sa'annan a Urushalima da
kasar Yahudiya gaba daya, da dukan Al'ummai, na yi wa'azi domin su tuba su kuma juyo ga Allah,
su yi ayyukan da suka chanchanci tuba. 21 Domin wannan dalili ne Yahudawa suka kama ni a cikin
haikali kuma suke kokari su kashe ni. 22 Allah ya taimake ni har wa yau, domin in iya tsayawa gaban
mutane kanana da manya, in bada shaida game da iyakar abin da annabawa da Musa suka fada zai faru;
23 wato lallai Almasihu zai sha wahala, ya kuma zama na farko da za'a rayar daga matattu ya kuma yi
shelar haske zuwa ga mutanen Yahudawa da Al'ummai.” 24 Da Bulus ya gama kare kansa, Festas ya yi
magana da babban murya, “Bulus, kana hauka; yawan iliminka yasa ka hauka.” 25 Amma Bulus ya ce,
“Ba na hauka, ya mai girma Festas; amma da karfin zuciya nake fadi kalmomin gaskiya da na natsuwa.
26 Saboda sarkin ya san wadannan abubuwa duka; shi ya sa nake magana gabagadi, don na hakikance
cewa, ba abin da ke a boye gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa a boye ba. 27 Ko ka gaskanta da

annabawa, Sarki Agaribas? Na sani ka gaskanta." [28] Agaribas ya ce wa Bulus, "A cikin karamin lokaci
kana so ka rinjaye ni ka mai da ni Krista?" [29] Bulus ya ce, "Ina roko ga Allah, domin ko a karamin lokaci
ko a dogon lokaci, ba kai kadai ba, amma har da wadanda ke sauraro na yau su zama kamar ni, amma
ban da wadannan sarkokin." [30] Sai sarki ya tashi tsaye tare da gwamna da Barniki da dukan wadanda
ke zaune tare da su; [31] da suka bar dakin taron, suka ci gaba da magana da juna suna cewa, "Wannan
mutum bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa ko kuma dauri ba." [32] Agaribas ya ce wa Fastos, "Da
mutumin nan bai daukaka kara zuwa ga Kaisar ba da an sake shi."

27

[1] Bayan da aka amince zamu tafi Italiya, sun mika Bulus tare da wadansu daurarru a hanun wani
jarumi mai suna Yuliyas, daga batalian Agustas. [2] Muka shiga Jirgin ruwa daga Adramatiya, wanda
ke shirin tashi zuwa kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku. Aristakus mutumin Tasalonika a
Makidoniya ya tafi tare damu. [3] Washegari muka sauka birnin Sidon, inda Yuliyas ya nuna wa Bulus
karamci ya kuma yarda abokansa su bi shi don ya kula da su. [4] Daga wurin, muka bi teku muka tafi
ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska da ke gaba damu. [5] Sa'adda muka ketare ruwa zuwa
sassan Kilikiya da Bamfiliya, muka zo Mira ta birnin Lisiya. [6] Anan, jarumin ya sami jirgin ruwa daga
Iskandariya wanda za shi Italiya. Ya samu cikinsa. [7] Kwana da kwanaki muna tafiya a hankali a karshe
da kyar muka sauka kusa da Sinidus, iska ta hana mu tafiya, sai muka ratsa ta Karita, kusa da Salmina.
[8] Da wahala muka bi ta makurda har muka zo wani wuri da ake kira Mafaka Mai Kyau wanda ke kusa
da birnin Lasiya. [9] Yanzu mun dauki dogon lokaci, gashi lokacin azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar
kuma ta zama da hatsari. Bulus ya gargade su, [10] ya ce, "Jama'a, na gane tafiyarmu zata zamar mana da
barna da asara mai yawa, ba ga kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan mu." [11] Amma jarumin
ya fi mai da hankali ga maganar shugabansa da mai jirgin ruwan, fiye da abubuwan da Bulus ya fadi.
[12] Da shike tashar ba za ta yi dadin zama da hunturu ba, mafi yawa sun ba da shawara a bar wurin, in
maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya, don mu yi hunturu a can. Finikiya tashar jirgin ruwa ce
a Karita, tana fuskantar arewa maso gabas da kudu maso gabas. [13] Sa'adda iska daga kudu ta huro a
hankali, sun tsammaci bukatarsu ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin ruwan sukabi ta Karita kusa da
gaba. [14] Amma bayan wani dan lokaci sai iska mai karfi da ake kira Yurokilidon, ta fara bugun mu daga
tsibirin. [15] Sa'adda Jirgin ruwan ya kasa fuskantar iskar, sai muka bi inda iskar ta nufa. [16] Sai muka bi
ta inda muka sami kariya kusa da wani dan tsibiri wanda ake kira Kauda; kuma da wahala muka daure
karamin jirgin a jikin babban. [17] Bayanda suka daga shi, sun yi amfani da igiyoyi don su daure jirgin don
gudun fadawa kan yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta korarsu. [18] Mun yi ta fama da hadari ba kadan
ba, da gari ya waye ma'aikatan jirgin suka fara zubar da kaya daga jirgin. [19] A rana ta uku, ma'aikatan
jirgi suka jefar da kaya daga cikin jirgin da hannuwansu. [20] Kwanaki dayawa ba mu ga hasken rana da
taurari a bisan mu ba. Babban hadari kadai ke dukanmu, duk mun fidda zuciya zamu tsira. [21] Sa'adda
sun dade basu ci abinci ba, sai Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi yace, "Jama'a, da kun saurare
ni, da bamu tashi daga Karita ba, balle mu fuskanci wannan barna da asarar. [22] Yanzu fa ina karfafa
ku kuyi karfin hali, domin ba wanda zai rasa ransa a cikinku, sai dai jirgin kadai za a rasa. [23] Domin
daren da ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa ne, wanda kuma nake bautawa -mala'ikansa ya tsaya
kusa dani [24] ya ce, "Kada ka ji tsoro, Bulus, dole ka tsaya gaban Kaisar, duba kuma, Allah cikin jinkansa
ya baka dukan wadannan da ke tafiya tare da kai. [25] Domin haka, jama'a, kuyi karfin hali, domin na
gaskanta da Allah, kamar yadda aka fada mani haka zai faru. [26] Amma lallai dole ne a jefa mu kan wani
tsibiri". [27] Sa'adda dare na goma sha hudu ya yi, ana ta tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen
tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci sun kusanci wata kasa. [28] Da suka gwada sai suka iske kamu
ashirin; bayan dan lokaci kadan, sun sake aunawa sai suka iske kamu sha biyar ne. [29] Tsoro ya kama su
ko watakila a jefar da mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu daga karshen jirgin suka yi addu'a
don gari ya waye da sauri. [30] Ma'aikatan jirgin ruwan suna neman hanyar da za su rabu da jirgin kuma
sun jefa karamin jirgin a cikin teku. Suka yi kamar zasu jefa wasu linzamai daga gaban jirgin. [31] Amma
Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, "Idan mutanen nan ba zasu tsaya cikin jirgin ba, ba zaku tsira ba".
[32] Sai sojojin suka yanke igiyoyin jirgin suka kuma barshi ya fadi. [33] Da gari ya fara wayewa, Bulus ya
roke su duka su dan ci abinci, ya ce, "Yau kwana goma sha hudu kenan ba ku ci kome ba. [34] Saboda
haka na roke ku ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku ne; kuma ko gashin kanku daya baza ku
rasa ba". [35] Da ya fadi haka sai ya dauki gurasa ya yi godiya ga Allah a idanun kowa. Sai ya gutsutsura
gurasa ya fara ci. [36] Sai dukansu suka karfafu suka kuma ci abinci. [37] Mu mutane 276 (dari biyu da
saba'in da shida) ne cikin jirgin. [38] Da suka ci suka koshi, suka zubar da alkamar cikin teku domin su
rage nauyin jirgin. [39] Da gari ya waye, basu fahimci kasar ba, amma suka hangi wani lungu a gacci, sai
suka yi shawara tsakaninsu ko su tuka jirgin zuwa cikin lungun. [40] Sai suka yanke linzaman suka bar
su cikin tekun. Cikin lokaci guda suka kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki filafilan goshin jirgi

suka nufi gabar tekun. 41 Da suka iso inda ruwa biyu suka hadu, sai jirgin ya tsaya kasa. Gaban jirgin
ya kafe a nan, ba damar matsawa, sai kuma kurar jirgin ta fara kakkaryewa saboda haukan rakuman
ruwa. 42 Shirin sojojin ne su kashe 'yan kurkukun domin kada su yi iyo su tsere. 43 Amma shi hafsan ya
so ya ceci Bulus, sai ya tsai da shirin su, ya ba da umarni, duk masu iya iyo su yi tsalle su fada ruwa su
kai gacci. 44 Sa'annan sauran mazajen su biyo baya, wadansu a kan karyayyun katakai, wadansu akan
abubuwan da ke a jirgin. Ta haka ne dukanmu muka kai gacci lafiya.

28

1 Sa'adda muka sauka lafiya, sai muka ji cewa sunan tsibirin Malita. 2 Mutanen garin sun nuna mana
alheri matuka don sun hura wuta don mu ji dimi, saboda ruwan sama da sanyin da ake yi. 3 Amma
sa'adda Bulus ya tara kiraruwa don hura wuta, sai maciji saboda zafin wuta, ya fito ya nade hannuwansa.
4 Da mazaunan garin suka ga maciji ya nade hannuwansa, sai suka cema junansu, “Ba shakka wannan
mutumin mai kisan kai ne, koda shike ya tsira daga Teku, sharia baza ta barshi da rai ba”. 5 Amma ya
karkade macijin cikin wuta ba tare da ya cutar da shi ba. 6 Sun saurara su gani ko zai kumbura ko ya fadi
matacce. Amma da suka jira dan lokaci basu ga wata matsala ta same shi ba sai suka canza tunaninsu
sukace shi wani allah ne. 7 A kusa da wannan wurin tsibirin akwai wasu gonakin wani babban mutumin
tsibirin, mai suna Babiliyas. Ya karbe mu ya biya bukatun mu har kwana uku. 8 Ana nan ashe mahaifin
Babiliyas yana fama da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga, yayi masa addu'a, ya dibiya masa hannu, ya
sami warkarwa. 9 Sa'adda wannan ya faru, sauran marasa lafiya da ke tsibirin sun zo sun sami warkarwa.
10 Mutanen sun mutunta mu kwarai. Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk abinda muke bukata.
11 Bayan watanni uku, mun shiga jirgin Iskandariya wanda tun da hunturu yake a tsibirin mai zane
kamannin Tagwaye Maza. 12 Bayan saukar mu a birnin Sirakus, mun yi kwana uku a wurin. 13 Daga nan
sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum. Bayan kwana daya iska mai karfi daga kudu ta taso, a cikin
kwana biyu muka iso Butiyoli. 14 A can muka iske wasu 'yan'uwa suka roke mu mu zauna tare da su har
kwana bakwai. Ta wannan hanyar ce muka zo Roma. 15 Daga can da 'yan'uwa suka ji labarin mu, suka
fito don su tarbe mu tun daga Kasuwar Abiyas da kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya gan su, ya yi wa Allah
godiya ya kuma sami karfafawa. 16 Sa'adda muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus ya zauna shi kadai
tare da sojan da ke tsaronsa. 17 Ana nan bayan kwana uku, Bulus ya kira shugabannin Yahudawa. Bayan
da suka taru, sai ya ce masu, “Yan'uwa, ko da shike ban yi wa kowa laifi ko keta al'adun Ubanninmu ba,
duk da haka an bashe ni daurarre tun daga Urushalima zuwa ga hannunwan mutanen Roma. 18 Bayan
tuhumata, sun yi kudirin saki na, domin ban yi laifin da ya cancanci mutuwa ba. 19 Amma da Yahudawa
suka tsaya a kan ra'ayin su, ya zama dole in daukaka kara zuwa ga Kaisar, ba domin ina da wani dalilin
da zan yi karar al'ummata ba ne. 20 Saboda wannan ne na bukaci ganinku in yi magana da ku. Saboda
begen da Isra'ila suke da shi ya sa nake daure da wannan sarkar”. 21 Sai suka ce masa, “Bamu karbi
wasiku daga Yahudiya game da kai ba, babu kuma wani daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani
rahoto ko wata magana game da kai. 22 Amma muna so mu ji daga gare ka abin da kayi tunani ka kuma
gani game da wannan darikar, gama mun sani ana kushenta a ko'ina.” 23 Sa'adda suka sa masa rana,
mutane da dama suka same shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan a gare su, yana tabbatar da
bayyanuwar mulkin Allah. Har ya nemi ya rinjaye su a kan zancen Yesu, tun daga attaurat ta Musa
zuwa litattafan annabawa, ya yi wannan tun daga safiya har yamma. 24 Wasu sun kawar da shakkar
abin da aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. 25 Da shike ba su yarda da junansu ba, sai suka tafi
bayan da Bulus ya fadi kalma daya, “Ruhu Mai Tsarki ya yi magana ta bakin annabi Ishaya zuwa ga
kakanninku. 26 Ya ce, 'Jeka wurin al'umman nan ka ce, cikin ji zaku ji amma ba zaku fahimta ba; zaku
gani amma ba zaku gane ba. 27 Amma zuciyar mutanen nan ta yi kanta, kunnuwansu sun ji da kyar,
sun rufe idanunsu; don kada su gani su gane, su kuma ji da kunuwansu, kuma su fahimta da zuciyarsu,
domin su juyo ni kuma in warkar da su.” 28 Saboda haka, sai ku sani cewa wannan ceto na Allah an aikar
da shi zuwa ga Al'ummai, za su kuma saurara.” 29 [Sa'adda ya fadi wannan zantattuka, Yahudawa suka
tashi, suna gardama da junansu.] 30 Bulus ya zauna shekaru biyu a cikin gidan hayarsa, yana marabtar
duk wadanda suka zo wurinsa. 31 Yana wa'azin mulkin Allah, yana koyarwa da al'amuran Ubangiji Yesu
Kristi gaba gadi. Ba wanda ya hana shi.

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar Allah.
2 Wannan itace bisharar da ya alkawarta tuntuni ta wurin annabawansa ta wurin tsarkakakkun
littattafan sa. 3 Game da Dansa ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zancen jiki. 4 Ta wurin tashinsa
daga mattatu aka aiyana shi ya zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na tsarkakewa. Yesu Almasihu
Ubangijimu. 5 Ta wurinsa muka karbi alheri da manzanci sabo da biyayyar imani a cikin dukkan
al'ummai, domin darajar sunansa. 6 cikin wadannan al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku zama na Yesu
Almasihu. 7 Wannan wasika ga dukkanku ne da kuke cikin Roma, kaunatattu na Allah, kirayayyun
mutane tsarkakakku. Bari alheri ya kasance tare daku, da salama daga Allah Ubanmu, da kuma Ubangiji
Yesu Almasihu. 8 Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya ta wurin Yesu Almasihu domin ku duka,
domin kuwa ana labarta bangaskiyarku ko ina a cikin dukkan duniya. 9 Domin kuwa Allah shi ne shaida
ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna a cikin bisharar Dansa, yadda a koyaushe na ke ambaton ku.
10 A kullum ina roko cikin addu'o'ina domin ta kowanne hali in yi nasarar zuwa gare ku da izinin Allah.
11 Gama ina marmarin ganin ku, domin in baku wata baiwa ta ruhaniya, domin in karfafa ku. 12 Wato
ina dokin in sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta wurin bangaskiyar junanmu, wato tawa da taku.
13 Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa, sau da yawa nake yin niyyar zuwa wurinku, amma har yanzu
hakan din bata samu ba. Na so yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na ruhu a cikinku kamar dai yadda ya
ke a sauran Al'ummai. 14 Ina dauke da nawayar Hellinawa da ta sauran jama'a, masu hikima da marasa
hikima. 15 Don a shirye na ke in sanar da bishara a gare ku, ku da kuke cikin Roma. 16 Don kuwa ni
ba na jin kunyar yin bishara, don ita ce ikon Allah don samun ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko
dai Yahudawa kana kuma Hellinawa, 17 Domin a cikin ta adalcin Allah ya bayyana daga bangaskiy zuwa
bangaskiya, kamar yadda yake a rubuce, “Mai adalci zai rayu ne tawurin bangaskiya.” 18 Domin fushin
Allah ya bayyana ne daga sama gaba da rashin ibada da rashin adalci na yan'adam, wadanda suke danne
gaskiya ta wurin rashin adalcin su. 19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani game da Allah a bayyane ya
ke a gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana masu shi a zahiri. 20 Domin al'amuransa da ba'a iya gani a
bayyane suke tun halittar duniya. A na iya gane su ta wurin halitatattun abubuwa. Wadannan al'amura
kuwa sune madawwamin ikonsa da Allahntakarsa. Sakamakon haka, wadannan mutane ba su da hujja.
21 Dalili kuwa, koda suna jin sun san Allah, amma basu darajanta shi a matsayin Allah ba, ko kuma su
nuna masa godiya. Maimakon haka, suka zama wawaye a cikin tunaninsu, zukatansu marasa tunani
sun duhunta. 22 Suna daukar kansu akan masu hikima ne su, amma sai ga su sun zama wawaye. 23 Sun
musanya daukakar Allah madawwami da ta kamannin abubuwan da basa dawwama, kamar mutum,
da tsuntsaye, da dabbobi masu kafafu hurhudu, da masu jan ciki. 24 Saboda haka Allah ya bashe su ga
sha'awoyin kazantar zukatansu, su wulakantar da jukunansu a junansu. 25 Sune suka musanya gaskiyar
Allah da karya, Kuma suke sujada da bauta ga halittaccen abu, maimakon Mahaliccin, Wanda yake abin
yabo har abada. Amin. 26 Saboda haka Allah ya bashe su, ga sha'awowin su na lalata da wulakanci, har
matansu suka canza ka'idar jima'i da aka saba zuwa madigo mace da mace. 27 Mazajensu ma suka sauya
ka'idar jima'i tsakanin mace da miji zuwa namiji da namiji suna yin aikin lalata. Maza su na kwana da
maza suna aikata aikin ban kyama, suna kuwa girbe sakamakon aiknsu na ban kyama. 28 Tunda shike
ba su amince da Allah a cikkin al'amuransu ba, Allah ya bashe su ga bataccen hankalinsu, su aikata
wadannan munanan abubuwa. 29 Suna cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta, kuma cike
da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci, da kuma munanan manufafofi. 30 Masu gulma da kage, makiyan
Allah. Masu tada zaune tsaye, masu taurin kai, da ruba, masu kaga kowadanne miyagun abubuwa,
kuma masu kin yin biyayya ga iyayensu. 31 Masu duhun zuciya; masu cin amana, marasa soyayya, da
kuma rashin tausayi. 32 Suna sane da tsarin Allah cewa masu yin irin wadannan al'amura sun cancanci
hukuncin mutuwa. Ba kuwa yin wadannan abubuwan ka dai suke yi ba, harma goyon bayan masu yinsu
suke yi.

2

1 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai mai shara'antawa, domin kuwa abinda kake
shara'antawa akan wasu kana kada kanka da kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana aikata
wadannan abubuwa. 2 Amma mun san cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda zata fado wa masu
aikata wadannan irin abubuwa. 3 Amma ka lura da wannan, ya kai mutum, mai shara'anta masu aikata
wadannan ababuwa. Duk da shike kaima kana aikatawa. Kana jin zaka kubucewa hukuncin Allah? 4 Ko
kana raina falalar alheransa da yake yi ta wajen jinkirin hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa
alheransa musanman domin su kai ka ga tuba bane? 5 Amma saboda taurin kanka da zuciyarka marar

tuba, kana tanadarwa kanka fushi, a ranar fushi, wato ranar bayyanuwar shari'ar adalci ta Allah. 6 Zai
baiwa kowanne mutum daidai sakamakon ayyukansa: 7 Ga wadanda kuma suka nace da yin ayyukan
alheri ba fasawa, sun samarwa kansu, yabo da daraja, da rai na har'abada. 8 Amma ga masu son kai,
wadanda suka ki yin biyayya ga gaskiya, suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi da hasala mai zafi zai
afko masu. 9 Allah kuma zai sauko da bala'i da bakin ciki ga dukkan rayukan da suka aikata mugunta,
ga Yahudawa da fari, sannan kuma Hellinawa. 10 Amma yabo daraja da salama zasu kasance ga dukkan
wadanda suka aikata ayukan alheri, ga Yahudawa da fari sannan Hellanawa. 11 Domin kuwa Allah ba
mai tara bane. 12 Ga wadanda suka yi zunubi batare da shari'aba, zasu hallaka ba tare da shari'a ba, ga
wadanda suka yi zunubi cikin shari'a kuma za'a hukunta su bisa ga shari'a. 13 Domin kuwa ba masu jin
shari'ar ne masu adalci agaban Allah ba, amma masu aikatawa ne zasu samu barata. 14 Gama al'umai
da basu san shari'a ba, bisa ga dabi'a sun yi abinda ke na shari'a, sun kuma zame wa kansu shari'a,
koda shike basu da shari'ar. 15 Dalilin haka kuwa sun nuna cewa ayukan da shari'a take bukata na
nan a rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na yi masu shaida, tunanainsu kuma, ko dai yana kashe su,
ko kuma yana karesu. 16 hakanan kuma ga Allah. Wannan zai faru ranar da Allah zai shara'anta asiran
boye na dukkan mutane, bisa ga bishara ta cikin Yesu Almasihu. 17 Da shike kana kiran kanka Bayahude,
kana zaune akan shari'a, kana alfahari cikin Allah, 18 ka san nufinsa, ka kuma san abubuwan da suka
bambanta da hakan, ka kuma sami koyarwa cikin shari'ar. 19 Da shike kana da gabagadi akan cewa kai
jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu, 20 mai horo ga marasa hikima, mai koyar da
jirirai, kuma a cikin shari'ar kana da abin da ya shafi sani da kuma gaskiya. 21 ku da kuke koyar da
wadansu, ba ku koyar da kanku? ku da kuke wa'azi kada ayi sata, ba ku yin sata? 22 Ku da ke wa'azi
kada ayi zina, ba ku yin zina? ku da ke hana bautar gumaka, ba ku yin sata a haikali? 23 ku masu murna
da tinkaho cikin shari'ar, ba kwa wulakanta Allah cikin kurakuranku na rashin bin shari'a? 24 ''Domin
kuwa an wulakanta sunan Allah cikin Al'umai sabili da ku,'' kamar yadda aka riga aka rubuta. 25 Lallai
kuwa kaciya tana da riba a gare ku, idan kuka kiyaye doka, amma idan ku marasa bin doka ne kaciyarku
ta zama rashin kaciya. 26 domin kuwa idan mutum marar kaciya zai kiyaye dukkan bukatun doka, baza'a
iya daukan rashin kaciyarsa a matsayin mai kaciya ba? 27 Sannan idan mutum marar kaciya ta jini zai
kiyaye dukkan dokoki, ba zai iya shara'anta ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka kuma ya kasance ne
domin kuna da shari'a a rubuce da kuma kaciya amma ba kwa bin doka! 28 Domin shi kuwa ba Bayahude
bane a waje; ba kuwa mai kaciyar da aka tsaga fata ba. 29 Amma Bayahude ne ta ciki, sanna kuma mai
kaciyar zuciya da kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna mutumin yabonsa ba daga wurin mutane yake
zuwa ba, amma daga Allah.

3

1 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma ina ribar kaciya? 2 Akwai muhimmancinsu ta kowacce
hanya. Tun farko dai, yahudawa ne aka dankawa wahayi daga Allah. 3 Idan wasu yahudawa basu bada
gaskiya ba fa? Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah aiki? 4 Bazai taba zama haka ba. Maimakon
haka, bari Allah ya zama mai gaskiya, ko da kowanne mutum makaryaci ne. Kamar yadda aka rubuta,
“Domin a nuna kai mai adalci cikin maganganunka, kuma kayi nasara a lokacin da aka kawo ka gaban
shari'a.” 5 Amma idan rashin adalcinmu ya nuna adalcin Allah, to me zamu ce? Allah ba marar adalci
ba ne, wanda ke aiwatar da fushinsa, ko kuwa? Ina magana bisa ga tunanin mutuntaka. 6 Bazai taba
zama haka ba. Domin idan haka ne ta yaya Allah zai shar'anta duniya? 7 Amma idan gaskiyar Allah ta
wurin karyata ta habaka yabonsa, To me yasa ake shar'anta ni a matsayin mai zunubi? 8 To me zai hana
ace kamar yadda ake fadin zancen karya a kanmu, wasu kuma sun dauka cewa mun fadi hakan, “Bari
muyi mugunta, domin nagarta tazo?” Hukuncin su halal ne. 9 To me kenan? Zamu ba kanmu hujja ne?
ko kadan. Domin mun riga munyi zargin yahudawa da hellinawa, da cewar dukkansu, suna karkashin
zunubi. 10 Kamar yadda aka rubuta, babu wani mai adalci, babu ko daya. 11 Babu wani mai fahimta. Babu
wani mai neman Allah. 12 Dukansu sun kauce hanya, dukansu gaba daya sun zama marasa amfani. Babu
mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda daya. 13 Makogwaronsu a bude yake kamar kabari. Harsunansu
na dauke da cuta. Dafin macizai na karkashin lebunansu. 14 Bakunansu cike suke da la'ana da daci.
15 Sawayensu na saurin zuwa zubar da jini. 16 Tafarkinsu wahala ce da lalacewa. 17 Wadannan mutane
basu san hanyar salama ba. 18 Babu tsoron Allah a idanunsu.” 19 To mun san dai duk abin da shari'a tace,
shari'a na magana ne da wadanda ke karkashinta, domin a rufe kowanne baki, domin dukan duniya ta
bada amsa a gaban Allah. 20 Domin a gabansa babu wanda zai barata ta wurin ayukan shari'a. Domin
ta wurin shari'a ne sanin zunubi yazo. 21 Amma yanzu ba tare da shari'a ba an bayyana sanin adalcin
Allah, wanda shari'a da annabawa suke shaidawa. 22 Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin Yesu
Almasihu ga dukkan wadanda ke bada gaskiya. Domin babu bambanci: 23 Domin duk sun yi zunubi sun
kuma kasa kaiwa ga darajar Allah, 24 Da alherinsa an baratar da mu ta wurin fansar dake cikin Yesu
Almasihu. 25 Amma Allah ya bayar da Yesu Almasihu wanda yake hadayar fansa ta wurin bangaskiya

cikin jininsa. Ya mika Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo da kuma ketarewar zunubanmu
na baya 26 cikin hakurinsa. Duk wannan ya faru ne domin a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani,
domin ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma ya nuna shine mai baratar da kowa saboda bangaskiya
cikin Yesu. 27 To ina fahariya? An fitar da ita. A kan wane dalilin? Don ayyuka? A'a, amma ta dalilin
bangaskiya. 28 Domin wannan muka kammala cewar ana baratar da mutum ta wurin bangaskiya ba
tare da ayyukan shari'a ba. 29 Ko kuwa Allah Allahn yahudawa ne kadai? Shi ba Allahn al'ummai bane?
I, na al'ummai ne kuma. 30 Idan dai lallai Allah daya ne, zai baratar da mai kaciya ta wurin bangaskiya,
da marar kaciya kuma ta wurin bangaskiya. 31 Mun kawar da shari'a kenan ta wurin bangaskiya? ba
zai taba kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta shari'a kenan.

4

1 Me kenan zamu ce game da Ibrahim, kakanmu a jiki, me ya samu? 2 Domin idan Ibrahim ya sami
kubutarwa ta wurin ayuka, ai da ya sami dalilin fahariya, amma ba a gaban Allah ba. 3 Kuma fa me nassi
ke fadi? “Ibrahim ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci gare shi.” 4 Yanzu fa shi dake yin
ayyuka, ladansa ba a lisafta shi alheri ba ne, amma abun da ke nasa. 5 Amma kuma shi da bai da ayyuka
kuma maimakon haka ya gaskanta ga wanda ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa an lisafta ta a
misalin adalci. 6 Dauda ya yi furcin albarka bisa mutumin da Allah ya lisafta mai adalci da rashin ayyuka.
7 Sai ya ce, “Masu albarka ne wadanda aka yafe laifofinsu, kuma wadanda zunubansu a rufe suke. 8 Mai
albarka ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya lisafta zunubin sa ba.” 9 To albarkar da aka fadi ko
a bisansu wadanda aka yi wa kaciya ne kadai, ko kuwa a bisan su ma marasa kaciya? Domin mun yi
furcin, “Bangaskiyar Ibrahim an lisafta ta adalci ce agare shi.” 10 Yaya aka lisafta ta? Bayan Ibrahim ya
yi kaciya, ko kuwa a rashin kaciya? Ba a cikin kaciya ba, amma a rashin kaciya. 11 Ibrahim ya amshi
alamar kaciya. Wannan shi ne hatimin adalcin bangaskiyar da ya ke da ita tun cikin rashin kaciyarsa.
Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama uban dukkan wadanda suka badagaskiya, ko da shike ba
su da kaciya. Wato ma'ana, adalci za a lisafta masu. 12 Wannan kuma yana da ma'anar cewa Ibrahim ya
zama uban kaciya ga wadanda suka fito ba domin masu kaciya kadai ba, amma kuma domin wadanda
ke biyo matakin ubanmu Ibrahim. Kuma wannan itace bangaskiyar da ya ke da ita a rashin kaciya.
13 Domin ba ta wurin shari'a aka bada alkawarin nan da aka yi wa Ibrahim da zuriyarsa ba, wannan
alkawarin da ya ce zasu gaji duniya. Maimako, a ta wurin adalcin bangaskiya ne. 14 Domin idan su da ke
na shari'a magada ne, bangaskiya bata da komai, kuma alkawarin an wofintar da shi kenan. 15 Domin
shari'a ta kan jawo fushi, amma ta wurin rashin shari'a, babu karya umarni. 16 Saboda wannan dalili
haka ta faru ta wurin bangaskiya, domin ya zama bisa ga alheri. Kamar haka, alkawarin ya tabbata ga
dukkan zuriya. Kuma wannan zuriya ba zata kunshi wadanda suke da sanin shari'a ba kadai, har ma da
wadanda ke daga bangaskiyar Ibrahim. Saboda shi ne uban dukkan kowa, 17 kamar yadda aka rubuta,
“Na maishe ka uba ga kasashe masu yawa.” Ibrahim na gaban aminin sa, wato, Allah, mai bada rai ga
mattatu kuma ya kan kira abubuwan da basu da rai su kuma kasance. 18 Duk da halin da ke a bayyane,
Ibrahim ya gaskata ga Allah kai tsaye game da abubuwan da ke nan gaba. Sai ya zama uba ga kasashe
masu yawa, kamar yadda aka ambata, “... Haka zuriyarka zata kasance.” 19 Ba ya karaya a bangaskiya
ba. Ibrahim ya yarda da cewa jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun sa na misalin dari). Ya kuma yarda da
cewa mahaifar Saratu bata iya bada 'ya'ya ba. 20 Amma domin alkawarin Allah, Ibrahim bai ji nauyin
rashin bangaskiya ba. Maimakon haka, ya sami karfafawa a bangaskiyarsa sai ya daukaka Allah. 21 Ya
na da cikakkiyar gamsuwa cewa idan Allah ya yi alkawari, shi mai iya kammalawa ne. 22 Haka nan ne
kuma aka lisafta masa wannan a matsayin adalci. 23 To ba'a rubuta kawai damin amfaninsa kadai ba,
da aka lisafta dominsa. 24 A rubuce yake domin mu, domin wadanda za'a lisafta su, mu da muka bada
gaskiya gare shi wanda ya tada Yesu Ubangijinmu daga matattu. 25 Wannan shi ne wanda aka bashe shi
domin zunubanmu kuma an tada shi saboda fasar mu.

5

1 Tun da shike mun sami barata, sabili da bangaskiya, mun sami salama tare da Allah ta wurin
Yesu Almasihu. 2 . Ta wurin sa kuma mun sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa albarkacin
bangaskiyarmu. Muna murna da gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da zai faru, gabagadin
da zamu dandana nan gaba cikin daukakar Allah. 3 Ba kuwa haka kadai ba, amma muna murna da
shan wahalolinmu. Mun san cewa shan wuya na haifar da 4 Jimiri, Jimiri kuma na kawo amincewa,
amincewa na kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba. 5 Wannan gabagadi wato begen da muke
da shi baya kunyatarwa, domin kuwa an kwarara mana kaunar Allah a cikin zuciyarmu ta wurin Ruhu
Mai Tsarki, da aka ba mu. 6 Domin kuwa ko yayin da muke raunana, Almasihu ya mutu a lokacin da
ke dai dai domin marasa ibada. 7 To ai kuwa yana da wuya kwarai wani mutum ya yarda ya mutu don
mutumin kirki ma. Watakila, wani na iyayin kasada ya yarda ya mutu don nagarin mutum. 8 Amma

Allah ya tabbatar mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa tun muna masu zunubi, Almasihu ya mutu
domin mu. [9] Balle ma yanzu, da muka barata ta wurin jininsa, za mu sami tsira daga fushin Allah.
[10] Domin kuwa, in tun muna makiya, aka sulhunta mu da Allah ta wurin mutuwar Dansa, balle ma,
yanzu da muka sami sulhu, zamu sami tsira ta wurin ransa. [11] Bama haka kadai ba, amma muna murna
a cikin Allah ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa ne muka sami wannan sulhu.
[12] Saboda haka, kamar yadda ta wurin mutum daya zunubi ya shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta
shigo ta dalilin zunubi. [13] Domin kuwa tun kafin a bada shari'a, zunubi na nan a duniya, amma ba' a
lissafin zunubi in da ba shari'a. [14] Duk da haka, mutuwa ta mallake tun daga Adamu har Musa, har ma
wadanda basu yi zunubin keta umarni irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai zuwan nan a gaba.
[15] Amma kyautar ba kamar keta umarnin take ba. Domin in sabo da laifin mutum dayan nan ne, da
yawa suke mutuwa, haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin mutum dayan nan, Yesu Almasihu, sai
baiwar ta wadata zuwa ga masu yawa. [16] Domin kyautar ba kamar sakamakon wannan da yayi zunubin
bace. Ta haka din nan ne, hukuncin nan mai tsanani ya zo sabo da zunubin mutum dayan. Har yanzu
dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne bayan laifuffuka masu yawa. [17] Domin, idan sabo da laifin mutum
dayan nan ne, mutuwa ta mallake, saboda dayan, haka ma wadanda suka karbi alheri mai yawa da kuma
baiwar adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. [18] Don haka, kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya
zo kan dukka, haka ma aikin adalci na dayan zai kawo barata da rai ga mutane masu yawa. [19] Kuma
kamar yadda rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu yawan gaske su zama masu zunubi, haka ma ta
biyayyar dayan mutane da yawan gaske za su sami adalci. [20] Amma shari'a ta zo, inda ta sa zunubi ya
habaka. Amma inda zunubi ya habaka, alheri ma ya habaka ribin ribi. [21] Wannan ya faru ne, don kamar
yadda zunubi yai mallaka zuwa mutuwa, haka kuma alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har abada
ta wurin Yesu Almasihu Ubangijin mu.

6

[1] Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da yin zunubi domin Alheri ya yawaita? [2] Ba zai taba faruwa
ba. 'Yaya za'ace mu da muka mutu cikin zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? [3] Ba ku san cewa duk
wadanda aka yi masu baftisma cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma har ya zuwa mutuwarsa ne ba?
[4] An kuwa binne mu tare da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa. Haka kuma ya kasance ne domin
kamar yadda Almasihu ya tashi daga matattu cikin daukakar Uba. Sakamakon haka muma zamu yi
tafiya cikin sabuwar rayuwa. [5] Domin kuwa idan muna tare dashi cikin kamannin mutuwarsa zamu
kuwa zauna tare dashi har ga kamannin tashinsa. [6] Mun kuma san cewa, an giciye wannan tsohon
mutunmin nan namu tare dashi, domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya kasance ne domin kada
mu ci gaba da bautar zunubi. [7] Duk kuma wanda ya mutu an ambace shi a matayin adali akan zunubi.
[8] Amma idan muka mutu tare da Almasihu, mun bada gaskiya zamu yi rayuwa tare dashi. [9] Muna da
sanen cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata
da iko a kansa. [10] Game da mutuwar da yayi ga zunubi yayi sau daya kuma domin dukka. Rayuwar da
yake yi kuma yana yi wa Allah ne. [11] Don haka ku ma sai ku dauki kanku a matsayin matattu ga zunubi
amma rayayyu ga Allah cikin Almasihu Yesu. [12] Sabili da haka kada ku bar zunubi yayi mulki a cikin
jikinku, har ku yi biyayya ga sha'awarsa. [13] Kada ku mika gabobin jikinku ga zunubi a matsayin kayan
aikin rashin adalci. Amma ku mika kanku ga Allah rayayyu daga mutuwa. Ku kuma mika gabobin
jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki na adalci. [14] kada ku ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin
ba karkashin doka kuke ba, amma karkashin alheri kuke. [15] To sai me? Sai mu yi zunubi wai don ba
a karkashin doka muke ba amma alheri. ba zai taba faruwa ba. [16] Ba ku san cewa duk ga wanda kuka
mika kanku a matsayin bayi, a gareshi ku bayi ne ba? Wannan fa gaskiya ne, ko dai ku bayi ne ga zunubi
wanda kaiwa ga mutuwa ko kuma bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci. [17] Amma godiya ta tabbata
ga Allah! domin da ku bayin zunubi ne, amma kun yi biyayya daga zuciyarku irin salon koyarwar da
aka baku. [18] An 'yantar daku daga bautar zunubi, an kuma maishe ku bayin adalci. [19] Ina magana da ku
kamar mutum, domin kasawarku ta nama da jini. Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku ga kazamta
da miyagun ayyuka, haka ma yanzu ku mika gabobin jikinku a matsayin bayi na adalci. [20] Domin a
lokacin da kuke bayin zunubi, ku yantattu ne ga adalci. [21] A wannan lokacin wanne amfani kuka samu
na ayyukan da yanzu kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon wadannan ayyuka shine mutuwa.
[22] Amma yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka mai da ku bayin Allah, amfaninsa ku kuwa shine
tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai na har abada. [23] Don kuwa sakamakon zunubi mutuwa ne.
Amma kyautar Allah itace rai madauwami cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu.

7

[1] 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana da wadanda suka san shari'a), cewar shari'a na mulkin
mutum muddin ransa? [2] Domin ta wurin shari'a matar aure a daure take muddin mijinta nada rai,

amma idan mijinta ya mutu, ta kubuta daga shari'ar aure. 3 To don haka idan, mijinta na da rai, sai ta
tafi ta zauna da wani mutumin, za'a kirata mazinaciya. Amma idan mijin ya mutu, ''yantarciya ce daga
shari'a, domin kada ta kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum. 4 Domin wannan, 'yan'uwana,
ku ma an sa kun mutu ga shari'a ta wurin jikin Almasihu, saboda a hada ku aure da wani, wato, ga
wanda aka tashe shi daga matattu, domin mu haifawa Allah 'ya'ya. 5 Domin sa'adda muke cikin jiki,
ana motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan mu ta wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa
mutuwa. 6 Amma yanzu an kubutar damu daga shari'a, mun mutu daga abin da ya daure mu, domin
mu yi bauta cikin sabuntuwar Ruhu, ba cikin tsohon rubutun shari'a ba. 7 To me zamu ce kenan? ita
shari'ar kanta zunubi ce? ba zai taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin shari'a ba, ba zan taba
sanin zunubi ba, in ba ta wurin shari'a ba. Ba zan taba kyashin abin wani ba, har sai da shari'a tace,
“Kada kayi kyashi.” 8 Amma zunubi, sai ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya jawo dukkan sha'awa dake
cikina. Domin in da babu shari'a, zunubi matacce ne. 9 Ada na rayu sau daya ba tare da shari'a ba,
amma da dokar ta zo, sai zunubi ya farfado, ni kuma na mutu. 10 Dokar wadda ta kamata ta kawo rai,
sai na same ta matacciya. 11 Domin zunubin, ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya rude ni, kuma ta wurin
dokar ya kashe ni. 12 Domin haka, shari'ar na da tsarki, dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau. 13 To
abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan? ba zai taba zama haka ba. Amma zunubi, domin ya nuna
shi zunubi ne ta wurin abin da ke mai kyau, sai ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya kasance haka ne
domin ta wurin dokar, zunubi ya zama cikakken zunubi. 14 Domin mun san shari'a mai Ruhaniya ce,
amma ni ina cikin jiki. An sai da ni karkashin bautar zunubi. 15 Domin ni ma ban fahimci abin da nake
aikatawa ba. Domin abin da nake so in aikata, ba shi nake aikatawa ba, kuma abin da bana so, shi nake
aikatawa. 16 Amma idan na aikata abin da bana so, na amince da shari'a kenan, cewar shari'a nada kyau.
17 Amma yanzu ba ni ke aikata abin ba, amma zunubi da ke zaune a cikina. 18 Domin na san a cikina,
wato cikin jikina, babu wani abu mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai kyau na tare da ni, amma
ba ni iya aikatawa. 19 Domin abu mai kyau da na ke so in aikata bana iyawa, amma muguntar da ba na
so ita na ke aikatawa. 20 To idan na yi abin da ba ni so in aikata, wato kenan ba ni bane ke aikatawa,
amma zunubin da ke zaune a cikina. 21 Don haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake son aikata abu
mai kyau, amma kuma ainihin mugunta na tare dani. 22 Domin a cikina ina murna da shari'ar Allah.
23 Amma ina ganin wasu ka'idoji daban a gabobin jikina, su na yaki da wannan sabuwar ka'idar da ke
cikin tunanina, suna kuma sanya ni bauta ta wurin ka'idar zunubi wadda ke cikin gabobin jikina. 24 Ni
wahalallen mutum ne! wa zai kubutar dani daga wannan jiki na mutuwa? 25 Amma godiya ga Allah
ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu! Domin haka ni kaina a wannan hannu bisa ga tunani na ina
bautawa shari'ar Allah. Duk da haka, ta wani gefen ina bautawa ka'idar zunubi da ke tare da jikina.

8

1 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda ke cikin Almasihu Yesu. 2 Domin ka'idar ruhun rai a
cikin Almasihu Yesu ta maishe mu 'yanttatu daga ka'idar zunubi da mutuwa. 3 Saboda abin da shari'a
bata iya aikatawa ba domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya aiko da dansa a kamanin jiki mai zunubi
domin ya zama hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah wadai da zunubi a cikin jiki. 4 Ya yi haka domin
bukatar shari'a ta sami cika a cikinmu, mu da muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba, amma ta gwargwadon
ruhaniya. 5 Wadanda ke rayuwa gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki, amma su da ke rayuwa a
gwargwadon Ruhu sukan mai da hankali ga al'amuran Ruhu. 6 To kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma
kwallafa rai ga Ruhu rai ne da salama. 7 Haka yake domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah, gama
baya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma ya iya. 8 Wadanda ke a jiki ba su iya faranta wa Allah zuciya.
9 Duk da haka, ba ku cikin jiki amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun Allah na rayuwa cikinku.
Amma idan wani ba shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane. 10 In Almasihu na cikinka, jikin ka fa
matacce ne ga zunubi, amma ruhu na rayuwa bisa ga adalci. 11 Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga
matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya tada Almasihu da ga matattu za ya bada rai ga jikinku masu
matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke rayuwa a cikin ku. 12 To, 'yan' uwa, muna da hakki amma ba bisa jiki
ba, da za mu yi rayuwa bisa ga dabi'ar jiki. 13 Gama idan kun yi rayuwa gwargwadon jiki, za ku mutu
kenan, amma idan ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan jiki, za ku rayu. 14 Gama duk wadanda Ruhun
Allah ke bishe su, su 'ya 'yan Allah ne. 15 Gama ba ku karbi ruhun bauta da ke sa tsoro ba. Maimakon
haka, kun karbi ruhun diyanci, ta wurinsa muke tadda murya muna kira, “Abba, Uba!” 16 kansa na bada
shaida tare da namu ruhun cewa mu 'ya'yan Allah ne. 17 Idan mu 'ya'ya ne, ai mu magada ne kenan,
magadan Allah. Kuma mu magada ne tare da Almasihu, hakika idan mun sha wahala tare da shi za a
kuma daukaka mu tare da shi. 18 Gama na yi la'akari cewa wahalonin zamanin nan ba su isa a kwatanta
su da daukakar da za'a bayyana mana ba. 19 Saboda yadda halitta ke marmarin bayyanuwar 'ya'yan
Allah. 20 Gama an kaskantar da halitta ga banza, ba da nufin ta ba, amma na shi wanda ya kaskantar da
ita. Ta na cikin tabbacin alkawarin. 21 Cewa halitta kanta za ta kubuta daga bautar rubewa, kuma za a

kawo ta zuwa ga 'yantarwa na yabon daukakar 'ya'yan Allah. [22] Gama mun sani dukan halitta na nishi
da zafin nakuda tare har ya zuwa yanzu. [23] Ba haka kadai ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar farko na
Ruhu—mu kanmu muna nishi acikin mu, muna jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu kenan. [24] Gama
ta wanan hakikancewa aka cece mu. Amma dai abin da muke da tabbacin zai faru ba mu gan shi ba
tukuna, domin wanene wa ke begen tabbatacce abin da yake gani? [25] Amma idan muna da tabbacin
abin da ba mu gani ba tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. [26] Hakanan, Ruhu kuma ke taimako a
kasawarmu. Gama ba mu da san yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu kansa na roko a madadinmu da
nishe-nishen da ba'a iya ambatawa. [27] Shi da ke bidar zuciya yana sane da tunanin Ruhu, domin yana
roko a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin Allah. [28] Mun san cewa ga wadanda ke kaunar Allah,
yakan aikata dukan al'amura domin su zuwa ga alheri, ga duk wadanda aka kira bisa ga nufinsa. Dukan
abubuwa sukan zama alheri. [29] Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya kardara su zama da kamanin
dansa, domin ya zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa. [30] Su da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda
ya kira, su ya kubutar. Su da ya kubutar, sune kuma ya daukaka. [31] Me zamu ce game da wadannan
al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba da mu? [32] Shi da baya hana dansa ba, amma ya bada shi
a madadinmu dukka, me zai hana shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da shi? [33] Wa zaya kawo
wata tuhuma ga zababbu na Allah? Allah ne ke "yantarwa. [34] Wanene ke hukumtawa? Almasihu ne da
ya mutu sabili da mu har ma fiye da haka, shi wanda kuma aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri
mai daukaka, shi ne kuma ya ke roko sabili da mu. [35] Wa za ya raba mu da kaunar Allah? Kunci, ko
bacin rai, ko tsanani, ko yunwa, ko tsiraci, ko hadari, ko takobi? [36] Kamar yadda aka rubuta, "Saboda
kai ake kisanmu dukkan yini. An mai da mu kamar tumaki yanka." [37] A dukan al'amuran nan mun fi
karfi a ce da mu masu nasara ta wurin shi da ke kaunar mu. [38] Gama na tabata cewa ko mutuwa, ko rai,
ko mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran yanzu, ko al'amura masu zuwa, ko iko, [39] ko tsawo, ko zurfi, kai
ko wace irin halitta, ba su isa su raba mu da kaunar Allah, da ke a cikin Almasihu Yesu Ubangijin mu
ba.

9

[1] Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin Almasihu. Ba karya nake yi ba. Lamirina, na shaida a
cikin Ruhu Mai Tsarki. [2] cewa ina da matukar bakin-ciki da takaici marar karewa a zuciyata. [3] Dama
ace, a la'anta ni, in rabu da Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina da suke zuriyata bisa ga jiki.
[4] Sune Isra'ilawa, sun sami karbuwa, da daukaka, da baiwar shari'a, da yi wa Allah sujada, da alkawarai.
[5] Dukkan ubanni nasu ne daga cikinsu Almasihu ya fito bisa ga jiki- wanda shi ke Allah bisa kowa.
Yabo ya tabbata a gare shi har abada. Amin. [6] Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba ne, ba dukkan
Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya ba. [7] Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim ne 'ya'yansa ba.
Amma "ta wurin Ishiyaku ne za'a kira zuriyarka." [8] Yana nuna mana cewa ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan
Allah ba. Amma 'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka kebe su. [9] Wanna ce kalmar alkawari, "badi
warhaka zan dawo, Saratu kuwa zata sami da." [10] Amma ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu ta dauki
ciki daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku. [11] Yaran nan kafin ma a haife su, balle ma a ce sun yi wani
abu mai kyau ko laifi, saboda zaben da Allah yayi, bai danganta da abin da suka yi ba, ko don aiki ba,
amma don shine mai kira— [12] kamar yadda Ya ce, mata, "babban zaya yiwa karamin bauta," haka nassi
yace, [13] "Kamar yadda aka rubuta: "Yakubu na ke kauna, amma Isuwa na ki shi." [14] To me zamu ce
kenan? Allah ya yi rashin adalci kenan? Ko kadan. [15] Gama ya ce wa Musa, "Ina nuna jinkai ga wanda
zan yi wa jinkai, zan ji tausayi ga wanda zan tausaya masa." [16] Saboda haka, ba don wanda ke da aniya
ba ne, ko kuwa wanda yake kokari ba, amma saboda Allah mai nuna jinkai. [17] Gama nassi ya ce da
Fir'auna, " Saboda wannan dalilin ne, na tada kai, don in nuna ikona mai karfi a kanka, don sunana
ya yadu ga dukkan duniya." [18] Ta haka Allah ya nuna jinkansa ga wanda ya so, ya taurarar da zuciyar
wanda ya ga dama. [19] Za kuce mani, to don me, "Yake kama mu da llaifi? Wa ya taba yin jayayya da
nufinsa?" [20] In ma mun duba, kai mutum wanene kai da zaka ja da Allah? Ko abin da aka gina zai ce
wa magininsa, "Don me yasa ka ginani haka?" [21] Ko maginin ba shi da iko akan yimbu daya da zai
gina tukunya mai daraja, wata kuma tukunyar don kowanne irin aiki? [22] In ace Allah, dake niyyar nuna
fushinsa da ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar hakuri mai yawa da tukwanen fushi da ya shirya
don hallakarwar fa? [23] To ko ma ya yi haka don ya nuna yalwar daukakarsa da take dauke da alheri,
wanda ya shirya don daukakarsa tun farko? [24] Zai yiwu ma ya yi haka ne domin mu, mu da ya kira, ba
ma daga cikin Yahudawa kadai ba, amma har ma daga cikin al'ummai? [25] Kamar yadda ya ce a cikin
littafin Yusha'u: "zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena, da kuma kaunatattunta wadanda ba
kaunatattu ba. [26] Zai zama kuma a inda aka ce da su, "ku ba mutanena bane, za a kisa su 'ya'yan Allah
mai rai."' [27] Ishaya ya yi kira game da Isra'ila, "in a ce yawan 'ya'yan Isra'ila zasu zama kamar yashi a
bakin teku, ragowarsu ne kawai za su sami ceto. [28] Ubangiji zai tabbatar da cikar kalmarsa a duniya,
ba kuwa da dadewa ba. [29] Yadda Ishaya ya rubuta ada, "In da ba Ubangiji mai runduna bai bar mana

zuriya ba, da zamu zama kamar Saduma, da kuma an maida mu kamar Gomarata. 30 To me za mu ce
kenan? Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu adalci ta wurin bangaskiya. 31 Amma Isra'ila,
wadanda suka nemi adalcinsu ta wurin shari'a, ba su kai ga gaci ba. 32 To don me? don ba su neme
shi da bangaskiya ba, amma ta ayyuka. Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa laifi. 33 Kamar yadda aka
rubuta, “Ga, shi na ajiye dutse a kan Sihiyona dutsen tuntube mai sa laifi. Ga wanda ya bada gaskiya
gare shi ba zai ji kunya ba.”

10

1 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan addu'oi na ga Allah dominsu shine don su sami ceton.
2 Domin na shaida game da su cewa suna da kwazo game da Allah, amma ba a kan sani ba. 3 Don, ba
su da sani akan adalcin Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin kansu. Ba su bada kan su ga adalcin
Allah ba. 4 Gama Almasihu shi ne cikar doka zuwa ga adalci ga dukkan wadanda suka gaskata. 5 Musa
kam ya rubuta game da adalci da zai samu ta shari'a: ''mutumin da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu ta
wurin wannan adalcin.'' 6 Amma adalcin da ya zo ta wurin bangaskiya yace, ''Kada ku ce a zuciyarku,
wa zai hau zuwa sama?''(don ya sauko da Almasihu kasa). 7 Kada ku ce, ''Wa zai gangara zuwa kasa?''
(Wato wa zai fito da Almasihu daga cikin matattu). 8 Amma me yake cewa? “ kalmar tana kusa da
kai a cikin bakinka da kuma cikin zuciyarka.” Wato kalmar bangaskiya, wadda muke shaidawa. 9 Don
idan da bakinka, ka shaida Yesu Ubangiji ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah ya tashe shi
daga matattu, za ka sami ceto. 10 Don da zuciya ne mutum yake gaskatawa zuwa ga adalci, da kuma
baki ne yake shaida zuwa ga ceto. 11 Don nassi na cewa, ''Duk wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya
ba,'' 12 Gama ba bambanci tsakanin Bayahude da Ba'al'ume. Gama dukkansu Ubangijinsu daya ne, Shi
mayalwaci ne ga dukkan wanda ya kira shi. 13 Duk wanda ya kira sunan Ubangiji zai sami ceto. 14 To ta
yaya zasu kira ga wanda basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga wanda ba su taba jin labarinsa
ba? 15 Kuma ta yaya zasu ji in ba ayi masu wa'azi ba? Kuma ta yaya zasu yi wa'azin in ba an aike su
ba? - Kamar yadda yake a rubuce, “Ina misalin kyau na kafafun wadanda ke shaida labarin farin ciki na
abubuwa masu kyau!” 16 Amma ba dukkansu ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya ya ce, ''Ubangiji, wa
ya gaskata da sakon? 17 Saboda haka bangaskiya na zuwa ta wurin ji, jin kuwa daga maganar Almasihu.
18 Amma na ce, “ko basu ji ba ne? I, tabbas'' muryarsu ta kai dukkan duniya, kuma kalmominsu sun
kai har karshen duniya.'' 19 yau, na ce, ''Ko Isra'ila basu sani ba ne?'' Da farko Musa ya ce, “Zan sa kuyi
fushi da kishi da abin da ba al'umma ba. Abin da nake nufi nan shine al'ummar da basu da fahinta, zan
more su, in tayar maku da hankali.'' 20 Amma Ishaya da karfin hali ya ce, ''Ga wadanda basu neme ni
ba suka same ni. Na bayyana ga wadanda basu nemi ni ba. 21 ''Amma ga Isra'ila kam ya ce, '' na mika
hannu na ga masu rashin biyayya dukkan tsawon rana, domin su mutane ne masu taurin kai.''

11

1 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai taba yiwuwa ba. Domin ni ma ba-Isra'ile ne, na zuriyar
Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. 2 Allah bai ki mutanen sa da ya ke da rigyasaninsu ba. Ko kun san
abin da nassi ya ce game da Iliya, yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah? 3 Ya ce, ''Ubangiji, sun
kashe annabawanka, sun rushe alfarwanka kuma, Ni kadai ne na rage, ga shi suna neman su kashe ni.''
4 Amma wacce amsa ce Allah ya ba shi? Ya ce, ''Ina da mutane dubu bakwai da na kebe don kaina, da
ba su taba rusuna wa Ba'al ba.'' 5 Ban da haka ma, ban da haka ma a wannan lokacin akwai sauran zabe
na alheri. 6 Amma tun da ta wurin alheri ne, ba ga ayyuka ba. In ba haka ba, alheri ba zai zama alheri
ba kenan. 7 Sai kuma me? Abin da Isra'ila ke nema, ba su samu ba, amma zababbun sun same shi, saura
kuma sun taurare. 8 Kamar yadda yake a rubuce, ''Allah ya ba su ruhun rashin fahimta, ga idanu amma
ba za su gani ba, ga kunnuwa amma ba za su ji ba, har zuwa wannan rana.'' 9 Dauda kuma ya ce, ''bari
teburinsu ya zama taru, da tarko, ya zama dutsen tuntube da abin ramako a gare su. 10 Bari idanunsu
ya duhunta domin kada su gani; bayansu kuma a duke kullum.'' 11 Na ce, ''sun yi tuntube domin su
fadi ne?'' Kada abu kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa baya da suka yi ya sa, ceto ya zo ga
Al'ummai, domin ya sa su kishi. 12 Idan yanzu juyawa baya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin
su kuma arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin girmansa zai kasance in sun zo ga kammala? 13 Yanzu
ina magana da ku ku da ke Al'ummai. Tunda yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma fahariya cikin
hidimata. 14 Yana yiwuwa in sa ''yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su. 15 Idan kinsu ya kawo
sulhuntawa ga duniya, Karbarsu kuma zata zama yaya? Zata zama rai ne daga mutuwa. 16 'ya'yan farko
sunan haka ma kakkabensu yake, Idan saiwar itace na nan, haka ma rassan za su zama. 17 Amma idan an
karye wasu daga cikin rassan, idan ku rassan zaitun na ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu, kuma idan
kuna da gado tare da su, acikin saiwar itacen zaitun din. 18 Kada ku yi fahariya a kan rassan. Amma
idan kuka yi fahariya to ba ku bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke karfafa ku. 19 Kana iya
cewa, ''An karye rassan domin a same ni a ciki.'' 20 Wannan gaskiya ne! Saboda rashin bangaskiyarsu

ne ya sa aka karye su daga rassan, amma ku tsaya da karfi acikin bangaskiyarku. Kada ku dauki kanku
fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro. 21 Domin idan Allah bai bar ainihin rassan ba, to ba zai
bar ku ba. 22 Ku duba yadda irin ayyuka masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma, tsanannin
kan zoa kan Yahudawa wadanda suka fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo maku, idan kun cigaba cikin
alherinsa baza a sare ku ba. Amma in kun ki za a sare ku. 23 Hakanan, idan ba su ci gaba cikin rashin
bangaskiyarsu ba, za a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya sake maida su. 24 Idan an yanke ka daga
itacen zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an hada ka cikin itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan
Yahudawa wadanda sune ainihin rassan, da za'a maido cikin zaitun da ke na ainihi? 25 Yan'uwa, ba na
so ku kasance cikin duhu a game da wannan asirin, domin kada ku zama da hikima cikin tunaninku.
Wannan asirin shine cewa wannan taurarewa ta faru a Isra'ila, har sai da Al'ummai suka shigo ciki. 26 Ta
haka dukan Isra'ila za su tsira, kamar yadda yake a rubuce: ''Daga cikin Sihiyona mai Kubutarwa zai
fito; Zai kawar da kazanta daga cikin Yakubu. 27 Wannan zai zama alkawarina da su, sa'adda na kawar
da zunubansu.'' 28 A wani bangaren kuma game da bishara, su makiya ne amamadinku, ta wani fannin
kuma bisa ga zabin Allah su kaunattatu ne saboda ubanni. 29 Domin baye-baye da kiran Allah basa
canzawa. 30 Domin ku ma da ba ku yin biyayya ga Allah, amma yanzu kun sami jinkai saboda rashin
biyayyarsu. 31 Ta wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun zama marasa biyayya. Sakamakon
haka shine ta wurin jinkan da aka nuna maku, suma su samu jikai yanzu. 32 Domin Allah ya rufe kowa
ga rashin biyayya, domin ya nuna jinkai ga kowa. 33 Ina misalin zurfin wadata da kuma hikima da sani
na Allah! Hukunce-hukuncensa sun fi gaban a bincika, hanyoyinsa kuma sun fi gaban ganewa! 34 Don
wanene ya san tunanin Ubangiji? Wanene kuma ya zama mai bashi shawara? 35 Ko kuma, wanene ya
fara ba Allah wani abu, domin a biya shi?'' 36 Daga wurinsa ne, ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne kuma
dukan abu suka fito. A gare shi daukaka ta tabbata har abada. Amin.

12

1 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan nan na Allah, da ku mika jikunanku hadaya mai rai,
mai tsarki kuma abar karba ga Allah. wannan itace hidimarku ta zahiri. 2 Kada ku kamantu da wannan
duniya, amma ku sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi haka don ku san abin da ke nagari,
karbabbe, kuma cikakken nufin Allah. 3 Don ina cewa, saboda alherin da aka bani, ka da waninku ya
daukaka kansa fiye da inda Allah ya ajiye shi; a maimakon haka ku kasance da hikima, gwargwadon
yadda Allah yaba kowa bangaskiya. 4 Domin muna da gababuwa da yawa a jiki daya, amma ba dukansu
ne ke yin aiki iri daya ba. 5 haka yake a garemu, kamar yadda muke da yawa haka cikin jikin Almasihu,
dukkanmu gabobin juna ne. 6 Muna da baye-baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka bayar a gare mu.
Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi bisa ga iyakar bangaskiyarsa. 7 In wani yana da baiwar hidima, sai
yayi hidimarsa. Idan baiwar wani koyarwa ce, yayi koyarwa. 8 Idan baiwar wani karfafawa ce, yayi ta
karfafawa; Idan baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake; Idan baiwar wani shugabanci ne, yayi
shi da kula; Idan baiwar wani nuna jinkai ne, yayi shi da sakakkiyar zuciya. 9 Ku nuna kauna ba tare
da riya ba. Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata abin da ke nagari. 10 Akan kaunar 'yan'uwa kuma, ku
kaunaci juna yadda ya kamata; akan ban girma kuma, ku ba juna girma. 11 Akan himma kuma, kada ku
yi sanyi; akan ruhu kuma, ku sa kwazo; Game da Ubangiji kuma, ku yi masa hidima. 12 Akan gabagadi
kuma, ku yi shi da farin ciki; akan tashin hankali kuma, ku cika da hakuri; akan adu'a kuma, ku nace.
13 Ku zama masu biyan bukatar tsarkaka, ku zama masu karbar baki a gidajenku. 14 Ku albarkaci masu
tsananta maku, kada ku la'anta kowa. 15 Ku yi farinciki tare da masu farinciki; Ku yi hawaye tare da masu
hawaye. 16 Tunanin ku ya zama daya. Kada tunaninku ya zama na fahariya, amma ku yi abokantaka
da matalauta. Kada wani a cikin ku ya kasance da tunanin yafi kowa. 17 Kada ku rama mugunta da
mugunta. Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. 18 Ku yi duk abin da za ku iya yi domin ku yi zaman
salama tare da kowa. 19 'Yan'uwa, kada ku yi ramako, ku bar Allah ya rama maku. A rubuce yake, ''
'Ramako nawa ne; zan saka wa kowa,' in ji Ubangiji.'' 20 ''Amma idan makiyin ka na jin yunwa, ba shi
abinci ya ci. Idan yana jin kishin ruwa, ba shi ruwan sha. Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za ku
saka akan duk makiyi.'' 21 Kada mugunta ta rinjaye ku, amma ku rinjayi mugunta ta wurin yin aikin
nagarta.

13

1 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda babu wata hukuma sai dai in tazo daga Allah; mahukunta
da suke nan kuwa daga Allah ne. 2 Saboda da haka duk wanda ya ja hukuma ya ja da dokar Allah; kuma
dukan wadanda suka ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don kuwa mahukunta ba abin tsoro ne ga masu
nagarta ba, amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku zama marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku
sami yabo daga yin hakan. 4 Saboda shi bawan Allah ne a gare ku don nagarta. Amma in kun yi abu mara
kyau, kuyi tsoro, saboda ba ya dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don shi bawan Allah ne mai saka wa

mugu da fushi. [5] Saboda haka dole kuyi biyayya, ba don fushi ba, amma saboda lamiri. [6] Saboda wannan
ne kuke biyan haraji. Don masu mulki bayin Allah ne, wadanda suke yin haka kullum. [7] Ku bawa kowa
hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin fito ga mai fito; tsoro ga wanda ya cancanci tsoro; girma ga wanda
cancanci girmamawa. [8] Kada ku rike bashin kowa, sai dai ku kaunaci juna. Domin duk wanda ya kaunaci
dan'uwansa ya cika doka. [9] To, "Kada kuyi zina, kada kuyi kisa, kada kuyi sata, kada kuyi kyashi, idan
har akwai wata doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: "Ka kaunaci dan'uwanka kamar kanka."
[10] Kauna bata cutar da makwabci. Domin haka, kauna tace cikar shari'a. [11] Saboda wannan, kun san
lokaci yayi, ku farka daga barci. Domin cetonmu yana kusa fiye da yadda muke tsammani. [12] Dare yayi
nisa, gari ya kusan wayewa. Don haka, sai mu rabu da ayyukan duhu, mu yafa makaman haske. [13] Sai
muyi tafiya yadda ya kamata, kamar da rana, ba a cikin shashanci ko buguwa ba. Kada kuma muyi tafiya
cikin fasikanci da muguwar sha'awa, ba kuma cikin husuma ko kishi ba. [14] Amma ku yafa Ubangiji Yesu
Almasihu, kada kuwa ku tanadi halin mutumtaka, don biye wa muguwar sha'awarsa.

14

[1] Ku karbi duk wanda yake da rarraunar bangaskiya, ba tare da sukar ra'ayinsa ba. [2] Wani yana da
bangaskiyar yaci komai, wani wanda yake da rauni yakanci ganye ne kawai. [3] Kada wanda yake cin
komai ya raina wanda baya cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin kowanne abu ya shara'anta
sauran da suke cin komai. Saboda Allah ya karbe shi. [4] Kai wanene, kai wanene da kake ganin laifin
bawan wani? Tsayawarsa ko faduwarsa ai hakin maigidansa ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da
shi. [5] Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran. Wani kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa ya
zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa. [6] Shi wanda ya kula da wata rana, ya kula da ita don Ubangiji.
Kuma wanda yaci, yaci ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi wanda bai ci ba, yaki
ci ne domin Ubangiji. Shima yana yi wa Allah godiya. [7] Domin babu wanda yake rayuwa don kansa a
cikinmu, kuma babu mai mutuwa don kansa. [8] Domin in muna raye, muna raye don Ubangiji. Kuma
in mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. Ashe, ko muna raye, ko a mace mu na Ubangiji ne. [9] Domin
wannan dalilin Almasihu ya mutu ya kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga matattu da rayayyu.
[10] Amma ku don me kuke shara'anta yan'uwanku? kai kuma don me kake raina dan'uwanka? Dukan
mu zamu tsaya gaban kursiyin shari'ar Allah. [11] Domin a rubuce yake, " Na rantse, "inji Ubangiji",
kowacce gwiwa zata rusuna mani, kowanne harshe kuwa zai yabi Allah." [12] Domin kowannenmu zai
fadi abin da shi yayi da bakinsa a gaban Allah. [13] Saboda da haka kada muyi wa juna shari'a, amma
maimakon haka ku dauki wannan kudduri, don kada kowa ya zama sanadin tuntunbe ko faduwa ga
dan'uwansa. [14] Na sani na kuma tabbata tsakani na da Ubangiji Yesu, ba abin da yake mara tsarki ga
asalinsa. Sai dai ga wanda ya dauke shi marar tsarki ne yake zama marar tsarki. [15] Idan har abincinka
na cutar da dan'uwanka, ba ka tafiya cikin kauna. Kada ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da
abincinka. [16] Saboda haka, kada abubuwan da aka dauka kyawawa su zama abin zargi ga wadansu.
[17] Saboda mulkin Allah ba maganar ci da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama, da farin ciki a
cikin Ruhu Mai Tsarki. [18] Domin wanda yake bautar Almasihu a wannan hanya, karbabbe ne ga Allah,
kuma jama'a sun yarda da shi. [19] Don haka, mu nemi abubuwa na salama da abubuwan da zasu gina
juna. [20] Kada ku lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da tsarki, amma kaiton mutumin da yake
cin abin da zai sa shi ya fadi. [21] Bashi da kyau a ci nama ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo
faduwar dan'uwanka. [22] Wannan bangaskiyar da kuke da ita, ku adana ta tsakaninku da Allah. Mai
albarka ne wanda zuciyarsa bata da laifi akan abin da hankalinsa ya ga daidai ne. [23] Duk wanda yayi
shakka amma kuma yaci, ya sani yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya bane. Duk abin da ba na
bangaskya bane zunubi ne.

15

[1] Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu dau nauyi raunana, kuma bai dace mu nuna son kai
ba. [2] Bari kowannenmu ya faranta wa makwabcinsa rai, domin wannan yana da kyau, don a gina shi.
[3] Domin Almasihu bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka rubuta, "zagin da wadansu suka yi
masa ya sauka a kaina." [4] Don abin da aka rubuta a baya an rubuta ne domin a gargade mu, domin ta
hakuri da karfafawar litattafai mu sami karfi. [5] Yanzu Allah mai hakuri da karfafawa ya baku zuciya
daya ta zaman tare da juna bisa ga halin Yesu Almasihu. [6] Domin ya yi haka ne da zuciya daya domin
ku yi yabo da bakinku daya. [7] Domin ku karbi juna, kamar yadda Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka
Allah. [8] Saboda na ce an mai da Almasihu bawan kaciya a madadin gaskiyar Allah. Ya yi wannan ne don a
tabbatar da alkawarai da aka ba kakanin kakaninmu. [9] Domin Al'umai su daukaka Allah saboda jinkansa,
kamar yadda ya ke a arubuce, "Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai in yi wakar yabon sunanka."
[10] Kuma an ce. "Ku yi faranciki, ku Al'ummai tare da mutanensa." [11] Kuma." Ku yabi Ubangiji, ku dukan
Al'ummai; bari dukan mutane su yabe shi." [12] Kuma, Ishaya ya ce "Za a sami tsatson Yessi, wanda zai

tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai za su sami karfin hali a cikinsa." [13] Yanzu Allah mai karfafawa ya
cika ku da dukkan farin ciki salama, saboda da bangaskiyarku, domin ku sami cikkakiyar karafafawa,
ta wurin ikon Ruhu Mai Tsarki. [14] Ni kaina na amince da ku, yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da
kanku kuna cike da alheri, cike da dukkan sani. Na amince cewa za ku sami zarafi ku gargadi juna.
[15] Amma ina rubuta maku da gabagadi kan wadansu abubuwa, domin in tunasheku, saboda baiwar da
aka bani daga wurin Allah. [16] Cewa baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu da aka aika ga Al'ummai,
limami na bisharar Allah. Zan yi wannan saboda baikon Al'ummai ya zama karbabbe, kuma kebbabe
ga Allah ta wurin Ruhu Mai Tsarki. [17] Don haka ina jin dadi cikin Yesu Almasihu da abubuwa na Allah.
[18] Domin ba ni da abin da zan ce, sai abin da Yesu ya aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya ta
magana da aiki. [19] Ta wurin alamu, da al'jibai, da ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga Urushalima, da kewaye
har zuwa Ilirikum, an kai bisharar Almasihu ko'ina dukka. [20] A cikin hanyar nan, burina in sanar da
bishara, amma a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada in sa gini akan harshashi wani.
[21] Kamar yadda yake a rubuce."Wadanda ba a taba fada wa labarinsa ba, su gane. Wadanda ba su taba
jin labarinsa ba su fahimta." [22] Saboda an hana ni zuwa wurin ku a lokatai da dama. [23] Amma yanzu
bani da sauran wani wuri a lardin nan, kuma cikin shekaru masu yawa ina da marmarin in zo wurin ku.
[24] Duk lokacin da zan tafi Asbaniya ina begen ganin ku yayin wucewa, don ku raka ni bayan na ji dadin
zama da ku na dan lokaci. [25] Amma yanzu ina tafiya Urushalima don in yi wa tsarkaka hidima. [26] Domin
abin farinciki ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya
wadanda suke a Urushalima. [27] Suna jin dadi domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin Al'ummai
sun yi tarayya da su cikin ayyukan ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma su taimake su da abubuwa.
[28] Domin lokacin da na gama basu kudin, zan zo gareku a hanyata ta zuwa Asbaniya. [29] Na san cewa
lokacin da na zo gareku, zan zo da cikakkun albarku na Almasihu. [30] Yanzu ina rokonku, yan'uwa, ta
wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu Mai Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin yin addu'o,
inku ga Allah saboda ni. [31] Kuyi haka saboda in tsira daga wadanda suke masu biyayya ga Yahudiya,
domin kuma hidimata saboda Urushalima ta zama karbabbiya. [32] Ku yi addu'a cewa in zo wurinku da
farinciki ta wurin nufin Allah, cewa tare da ni da ku, mu sami hutu. [33] Allah na salama ya kasance tare
da ku duka. Amin.

16

[1] Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu, wanda take hidima a Ikilisiya dake cikin Kankiriya. [2] Domin
ku karbe ta cikin Ubangij. A hanyar da ta dace ga masu bada gaskiya, ku tsaya tare da ita cikin kowacce
bukata. Domin ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa, har da ni ma. [3] Ku gai da Bilkisu da Akila
abokan aiki cikin Yesu Almasihu. [4] Wadanda sabo da ni suka sadaukar da ransu. Ina godiya garesu,
ba ni kadai ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin Al 'mmai. [5] Gaida Ikilisiya da ke gidansu. Ku gai da
Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya fara bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. [6] Ku gai da Maryamu,
wadda ta yi maku aiki tukuru. [7] Ku gai da Andaranikas da Yuniyas, yan'uwana da abokan kurkukuna. Su
sanannu ne cikin manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin ni. [8] Ku gai da Amfiliyas kaunatace na
cikin Ubangiji. [9] Ku gai da Urbanas abokin aikinmu cikin Almasihu, da Istakis kaunataccena. [10] Ku gai
da Abalis amintacce cikin Almasihu. Ku gai da wadanda su ke gidan Aristobulus. [11] Ku gai da Hirudiya,
dan'uwa na, da wadanda ke gidan Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. [12] Ku gai da Tarafina daTarafusa,
masu aikin Ubangiji. [13] Ku gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi aikin Ubangiji da yawa. Ku gai
da Rufas zababbe cikin Ubangiji da mamarsa da ni. [14] Ku gai da Asinkiritas da Filiguna da Hamis da
Baturobas da Hamisu da kuma yan'uwa da ke tare da su. [15] Ku gai da Filolugus daYuliya da Niriyas
da yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan tsarkaka da ke tare su. [16] Ku gaggai da juna da tsatsarkar
sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu na gaishe ku. [17] Yanzu ina rokon ku, yan'wa, ku yi tunani fa game
da masu kawo rabuwa da tuntube. Sabanin koyarwar da ku ka koya. Ku yi nesa da su. [18] Domin irin
mutanen nan ba sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai tumbinsu. Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar
marasa laifi. [19] Domin rayuwar biyayyarku takai ga kunnen kowa, na yi farin ciki da ku, amma ina
so ku zama da hikima game da abin ya ke mai kyau, ku zama marasa laifi ga abin da ke na mugunta.
[20] Allah na salama zai sa ku tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen ku. Alherin Ubangijin mu
Yesu Almasihu ya kasance tare da ku. [21] Timoti abokin aikina, yana gaishe ku, haka Lukiyas da Yason
da Susibataras da kuma yan'uwana. [22] Ni Tartiyas wanda ya rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin
Ubangiji. [23] Gayus mai masaukina da kuma dukan Ikilisiya, suna gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na
gaishe ku, da Kwartus dan'uwanmu. [24] Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku
dukka. Amin. [25] Yanzu ga wanda ke da Ikon karfafa ku bisa ga bisharata da wa'azin Yesu Almasihu,
wanda ta gare shi ne aka bayyana asiran nan da suke boye tun da dadewa, [26] amma yanzu sanannu
ne ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin Allah madauwami, domin biyayyar bangaskiya cikin

Al'ummai dukka. [27] Ga Allah mai hikima kadai, ta wurin Yesu Almasihu daukaka ta tabbata har abada. Amin.

1 Korintiyawa

1 Bulus, kirayayye daga Almsihu Yesu don zama manzo ta wurin nufin Allah, da dan'uwanmu
Sastanisu, 2 zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke korinti, zuwa ga wadanda aka kebe su cikin Almasihu Yesu,
wadanda aka kira domin su zama al'umma maitsarki. Muna kuma rubuta wa dukan masu kira bisa
sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu a ko'ina, wato Ubangijinsu da Ubangijinmu kuma. 3 Bari alheri
da salama su zo gare ku daga Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu. 4 Kodayaushe ina gode wa
Allahna domin ku, saboda alherin Allah da Almasihu Yesu ya yi maku. 5 Ya ba ku arziki ta kowace
hanya, cikin dukkan magana da dukkan ilimi. 6 Kamar yadda shaida game da Almasihu ta tabbata
gaskiya a tsakaninku. 7 Saboda haka baku rasa wata baiwa ta ruhaniya ba yayinda kuke marmarin jiran
bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 8 Zai kuma karfafa ku zuwa karshe, saboda ku zama marasa
aibi a ranar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 9 Allah mai aminci ne shi wanda ya kira ku zuwa zumunta ta
Dansa, Yesu Almasihu Ubangijimu. 10 Ina rokon ku, yan'uwa, cikin sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu,
ku yarda da juna, kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku. Ina rokon ku ku zama da zuciya daya da
kuma nufi daya. 11 Gama mutanen gidan Kulowi sun kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a cikin ku. 12 Ina
nufin: kowannen ku na cewa, “ Ina bayan Bulus,” ko “ Ina bayan Afollos,” ko “Ina bayan Kefas,” ko “Ina
bayan Almasihu.” 13 Almasihu a rarrabe yake? An gicciye Bulus domin ku? Ko an yi maku baftisma a
cikin sunan Bulus? 14 Na godewa Allah domin ban yi wa wanin ku baftisma ba, sai dai Kirisfus da Gayus.
15 Na yi wannan saboda kada wani ya ce an yi maku baftisma a cikin sunana. 16 (Na kuma yi wa iyalin
gidan Sitifanas baftisma. Banda haka, ban sani ko na yi wa wani baftisma ba.) 17 Gama Almasihu bai aiko
ni domin yin baftisma ba, amma domin yin wa'azin bishara. Bai aiko ni domin in yi wa'azi da kalmomin
hikimar mutum ba, saboda kada giciyen Almasihu ya rasa ikonsa. 18 Gama wa'azin gicciye wauta ne ga
wadanda su ke mutuwa. Amma cikin wadanda Allah ke ceto, ikon Allah ne. 19 Gama a rubuce yake,
“Zan watsar da hikimar masu hikima. Zan dode fahimtar masu basira.” 20 Ina mai hikima? Ina masani?
Ina mai muhawara na duniyan nan? Allah bai juya hikimar duniya zuwa wauta ba? 21 Tunda duniya
cikin hikimarta bata san Allah ba, ya gamshi Allah ta wurin wautar wa'azi ya ceci masu bada gaskiya.
22 Gama Yahudawa suna bidar al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima. 23 Amma muna wa'azin
Almasihu gicciyayye, dutsen tuntube ga yahudawa da kuma wauta ga Helinawa. 24 Amma ga wadanda
Allah ya kira, Yahudawa da Helinawa, muna wa'azin Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar Allah.
25 Gama wautar Allah tafi mutane hikima, kuma rashin karfin Allah yafi mutane karfi. 26 Dubi kiranku,
yan'uwa. Ba dukkan ku ke da hikima a ma'aunin mutane ba. Ba dukkan ku ke da iko ba. Ba dukkan ku ke
da haifuwa ta sarauta ba. 27 Amma Allah ya zabi abubuwan da suke wofi na duniya domin ya kunyatar
da masu hikima. Allah ya zabi abin da ke marar karfi a duniya domin ya kunyatar da abinda ke mai
karfi. 28 Allah ya zabi abinda ke marar daraja da kuma renanne a duniya. Ya ma zabi abubuwan da ake
dauka ba komai ba, domin ya wofinta abubuwan da ake dauka masu daraja. 29 Ya yi wannan ne domin
kada wani ya sami dalilin fahariya a gabansa. 30 Domin abinda Allah ya yi, yanzu kuna cikin Almasihu
Yesu, wanda ya zamar mana hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu, da tsarkinmu da fansarmu. 31 A
sakamakon haka, kamar yadda nassi ya ce, “Bari mai yin fahariya, ya yi fahariya cikin Ubangiji.”

2

1 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo da gwanintar magana ko hikima ba yayinda na yi
shelar boyayyun bayanai game da Allah [a yayinda na bada shaida game da Allah]. 2 Domin na kudura
a zuciyata kada in san komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu Almasihu, gicciyayye. 3 Ina tare da
ku cikin kasawa, da tsoro, da fargaba mai yawa. 4 Kuma sakona da shelata basu tare da kalmomin hikima
masu daukar hankali. Maimakon haka, sun zo da bayyanuwar Ruhu da iko, 5 saboda kada bangaskiyarku
ta zama cikin hikimar mutane, amma cikin ikon Allah. 6 Yanzu muna maganar hikima ga wadanda
suka ginu, amma ba hikima ta duniyan nan ba, ko ta masu mulkin wannan zamani, wadanda suke
shudewa. 7 Maimakon haka, muna maganar hikimar Allah ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da
Allah ya kaddara kafin zamanin daukakarmu. 8 Babu wani mai mulki na zamanin nan da ya san wannan
hikimar, domin inda sun gane ta a wancan lokacin, da basu gicciye Ubangijin daukaka ba. 9 Amma
kamar yadda yake a rubuce, “Abubuwan da babu idon da ya gani, babu kunnen da ya ji, babu zuciyar
da ta yi tsammanin sa, abubuwan da Allah ya shirya wa wadanda suke kaunarsa. 10 Wadannan ne
abubuwan da Allah ya bayyana mana ta wurin Ruhu. Gama Ruhu yana bincika komai, har ma abubuwa
masu zurfi na Allah. 11 Gama wanene ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun mutumin da ke cikinsa?
Haka ma, babu wanda ya san abubuwa masu zurfi na Allah sai dai Ruhun Allah. 12 Ba mu karbi ruhu
na duniya ba, amma Ruhun da ya zo daga wurin Allah, domin mu san abubuwan da aka bamu a sake

daga wurin Allah. 13 Muna maganar wadannan abubuwa da kalmomin da hikimar da mutum baza ta iya
koyarwa ba, amma wadanda Ruhu ke koyar da mu. Ruhu yana fassara kalmomi na ruhaniya da hikima
ta ruhaniya. 14 Mutum marar ruhaniya ba ya karbar abubuwan da suke daga Ruhun Allah, gama wauta
suke a gareshi. Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu ne yake bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya
yana shari'anta dukan abubuwa, amma shi baya karkashin shari'ar sauran mutane. 16 "Wa zai iya sanin
zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi umarni?" Amma mu muna da lamiri irin na Almasihu.

3

1 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da ku kamar mutane masu ruhaniya ba, amma kamar mutane
masu jiki, kamar jarirai cikin Almasihu. 2 Na shayar da ku da Madara ba da nama ba, don baku isa cin
nama ba, kuma ko yanzu ma baku isa ba. 3 Gama har yanzu ku masu jiki ne. Muddin akwai kishi da
jayayya a tsakaninku, ashe, ku ba masu jiki ba ne, kuma kuna tafiya bisa magwajin mutane? 4 Domin
in wani ya ce, "Ina bayan Bulus," wani kuma ya ce, "Ina bayan Afollos," ashe, ba zaman mutuntaka
kuke yi ba? 5 To wanene Afollos? Wanene kuma Bulus? Bayi ne wadanda kuka bada gaskiya ta wurin
su, kowannen su kuwa Allah ya bashi ayyuka. 6 Ni nayi shuka, Afolos yayi banruwa, amma Allah ne ya
sa girma. 7 Don haka, da mai shukar da mai banruwan, ba komi bane. Amma Allah ne mai sa girman.
8 Da mai shukar, da mai banruwan, duk daya suke, kuma kowannen su zai sami nasa lada, gwargwadon
aikinsa. 9 Gama mu abokan aiki ne na Allah. Ku gonar Allah ne, ginin Allah kuma. 10 Bisa ga alherin
Allah da aka bani a matsayin gwanin magini, na kafa harsashi, wani kuma yana dora gini a kai. Sai dai
kowane mutum, ya lura da yadda yake dora ginin. 11 Gama ba wanda ke iya kafa wani harsashin daban
da wanda aka rigaya aka kafa, wato, Yesu Almasihu. 12 Yanzu fa in wani ya dora gini a kan harashin
da zinariya, ko azurfa, ko duwatsu masu daraja, ko itace, ko ciyawa, ko tattaka, 13 aikinsa zai bayyanu,
domin ranar nan zata tona shi. Gama za a bayyana shi cikin wuta. Wutar kuwa zata gwada ingancin
aikin da kowa ya yi. 14 Duk wanda aikinsa ya tsaya, zai karbi lada; 15 amma duk wanda aikinsa ya kone,
zai sha Asara, amma shi kansa zai tsira, sai dai kamar ta tsakiyar wuta. 16 Ashe, baku san ku haikalin
Allah ne ba, Ruhun Allah kuma yana zaune a cikin ku? 17 Idan wani ya lalata haikalin Allah, Allah zai
lalata shi. Gama haikalin Allah mai tsarki ne, kuma haka ku ke. 18 Kada kowa ya rudi kansa. Idan wani a
cikin ku na ganin shi mai hikima ne a wannan zamani, bari ya zama" wawa" domin ya zama mai hikima.
19 Gama hikimar duniyar nan wauta ce a gun Allah. Gama a rubuce yake, "Yakan kama masu hikima a
cin makircin su." 20 Har wa yau, "Ubangiji ya san tunanin masu hikima banza ne." 21 haka ba sauran
fariya akan mutane! Domin kuwa kome naku ne, 22 Ko Bulus, ko Afollos, ko kefas, ko duniya, ko rai, ko
mutuwa, ko abubuwa na yanzu, ko abubuwa masu zuwa. Duka naku ne, 23 Ku kuwa na Almasihu ne,
Almasihu kuma na Allah ne.

4

1 Ga yadda za ku dauke mu, kamar bayin Almasihu da kuma masu rikon asiran Allah. 2 Hade da
wannan, ana bukatar wakilai su zama amintattu. 3 Amma a gare ni, karamin abu ne ku yi mani shari'a,
ko a wata kotu irin ta mutane. Gama bani yi wa kaina shari'a. 4 Ban sani ko akwai wani zargi a kaina ba,
amma wannan bai nuna cewa bani da laifi ba. Ubangiji ne mai yi mani shari'a. 5 Sabili da haka, kada ku
yanke shari'a kafin lokaci, kafin Ubangiji ya dawo. Zai bayyana dukkan boyayyun ayyuka na duhu, ya
kuma tona nufe-nufen zuciya. San nan kowa zai samu yabonsa daga wurin Allah. 6 Yan'uwa, ina dora
wadannan ka'idoji a kaina da Afollos domin ku, yadda ta wurin mu za ku koyi ma'anar maganar nan
cewa, "kada ku zarce abin da aka rubuta." Ya zama haka domin kada waninku ya kumbura yana nuna
fifiko ga wani akan wani. 7 Gama wa yaga bambanci tsakanin ku da wasu? Me kuke da shi da ba kyauta
kuka karba ba? Idan kyauta kuka karba, don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne? 8 Kun rigaya
kun sami dukkan abubuwan da kuke bukata! Kun rigaya kun zama mawadata! Kun rigaya kun fara
mulki- kuma ba tare da mu ba! Hakika, marmarina shine ku yi mulki, domin mu yi mulki tare da ku.
9 A tunanina, mu manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe kamar mutanen da aka zartar wa hukuncin
mutuwa. Mun zama abin kallo ga duniya, ga mala'iku, ga mutane kuma. 10 Mun zama marasa wayo
sabili da Almasihu, amma ku masu hikima ne a cikin Almasihu. Mu raunana ne, amma ku masu karfi
ne. Ana ganin mu marasa daraja, ku kuwa masu daraja. 11 Har zuwa wannan sa'a, muna masu yunwa da
kishi, marasa tufafi masu kyau, mun sha kazamin duka, kuma mun zama marasa gidaje. 12 Mun yi fama
sosai, muna aiki da hanuwanmu. Sa'adda an aibata mu, muna sa albarka. Sa'adda an tsananta mana,
muna jurewa. 13 Sa'adda an zage mu, muna magana da nasiha. Mun zama, kuma har yanzu an dauke mu
a matsayin kayan shara na duniya da abubuwa mafi kazamta duka. 14 Ban rubuta wadannan abubuwa
domin in kunyata ku ba, amma domin in yi maku gyara kamar kaunatattun yayana. 15 Ko da kuna
da masu riko dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da ubanni da yawa. Gama ni na zama ubanku cikin
Almasihu Yesu ta wurin bishara. 16 Don haka, ina kira gare ku da ku zama masu koyi da ni. 17 Shiyasa na

aiko Timoti wurin ku, kaunatacce da amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai tunashe ku hanyoyina cikin
Almasihu, kamar yadda nake koyar da su ko'ina da kowace Ikilisiya. 18 Amma yanzu, wadansun ku sun
zama masu fahariya, suna yin kamar ba zan zo wurinku ba. 19 Amma zan zo gare ku ba da dadewa
ba, idan Ubangiji ya nufa. Sannan zan san fiye da maganar masu fahariya, amma kuma zan ga ikonsu.
20 Gama Mulkin Allah ba magana kadai ya kunsa ba, amma ya kunshi iko. 21 Me kuke so? In zo wurin
ku da sanda ne ko kuwa da kauna da ruhun nasiha?

5

1 Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin ku, irin lalatar ba ba a yarda da ita ba ko a cikin
al'ummai. Labarin da na samu shine, wani daga cikin ku yana kwana da matar mahaifinsa. 2 Kuma
kuna fahariya sosai! Ba bakinciki ya kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka, dole a fitar da shi daga
cikin ku. 3 Gama Kodashike ba ni tare da ku cikin jiki, amma ina tare daku a ruhu, na rigaya na hukunta
wanda yayi wannan, tamkar ina wurin. 4 Lokacin da ku ka taru a cikin sunan Ubangijinmu Yesu, ruhuna
yana nan tare da ku cikin ikon Ubangiji Yesu, na rigaya na hukunta wannan mutum. 5 Na yi haka ne
domin in mika wannan mutum ga Shaidan domin a hallaka jikin, don ruhunsa ya tsira a ranar Ubangiji.
6 Fahariyarku bata yi kyau ba. Ko baku sani ba yisti dan kadan ya kan bata dukan dunkule? 7 Ku tsarkake
kan ku daga tsohon yisti domin ku zama sabon dunkule, wato gurasar da ba ta da yisti. Gama an yi
hadayar Almsihu, dan ragonmu na idi. 8 Don haka, bari mu yi idinmu ba da tsohon yisti ba, wato yisti
irin na rashin tabi'a da mugunta. Maimakon haka, bari muyi bukin idi da gurasa marar yisti ta aminci
da gaskiya. 9 Na rubuta maku a cikin wasikata cewa kada ku yi hudda da fasikan mutane. 10 Ba ina nufin
fasikan mutane na wannan duniya ba, ko masu zari, ko 'yan'damfara, ko masu bautar gumaka, tunda
kafin ku rabu da su sai kun bar wannan duniya. 11 Amma yanzu ina rubuta maku cewa kada ku yi hudda
da duk wanda ake kira dan'uwa amma yana zama cikin fasikanci, ko zari, ko bautar gumaka, ko in shi
mai ashar ne, ko mashayi, ko dan'damfara. Kada ko abinci ku ci da irin wannan mutum. 12 Domin ta
yaya zan iya shar'anta wadanda ba 'yan Ikklisiya ba? Maimakon haka, ba ku ne zaku shar'anta wadanda
ke cikin ikilisiya ba? 13 Amma Allah ke shar'anta wadanda ke waje. "Ku fitar da mugun mutumin daga
cikin ku."

6

1 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani, to sai ya tafi kotu gaban alkali marar bada gaskiya, a
maimakon gaban masu bi? 2 Ko ba ku sani ba, masubi ne za su yiwa duniya shari'a? Kuma idan ku za ku
yi wa duniya shari'a, sai ku kasa sasanta al'amura marasa mahimmanci? 3 Baku sani ba mu za mu yiwa
mala'iku shari'a? Balle shari'ar al'amuran wannan rai? 4 Idan kuna shar'anta al'amuran yau da kullum,
don me ku ke kai irin wadannan matsaloli gaban wadanda ba 'yan ikilisiya ba? 5 Na fadi wannan domin
ku kunyata. Babu wani mai hikima a cikin ku ko daya da zai iya sasanta gardama a tsakanin 'yan'uwa?
6 Amma kamar yadda yake, mai bi ya na kai karar mai bi a kotu, kuma a gaban mai shari'a wanda ba
mai bi ba! 7 Kasancewar rashin jituwa a tsakanin Kirista na nuna cewa kun rigaya kun gaza. Don me ba
za ka shanye laifi ba? Don me ba za ka yarda a kware ka ba? 8 Amma kun yi wa wadansu laifi kun kuma
cutar su, su kuwa 'yan'uwanku ne! 9 Ba ku sani ba marasa adalci ba za su gaji Mulkin Allah ba? Kada
ku gaskata karya. Da fasikai, da masu bautar gumaka, da mazinata, da karuwai maza, da masu ludu,
10 da barayi, da masu zari, da mashaya, da masu zage-zage, da 'yan damfara - ba waninsu da zai gaji
Mulkin Allah. 11 Kuma da haka wadansu a cikinku suke, amma an tsarkake ku, an mika ku ga Allah, an
maida tsayuwar ku dai-dai a gaban Allah a cikin sunan Ubangji Yesu Almasihu, kuma ta wurin Ruhun
Allahnmu. 12 Dukkan abu halal ne a gare ni", amma ba kowanne abu ne mai amfani ba. "Dukan abu
halal ne a gare ni," amma ba zan yarda wani abu ya mallake ni ba. 13 "Abinci don ciki ne, kuma ciki don
abinci ne", amma Allah za ya kawar da su duka. Ba a yi jiki saboda fasikanci ba. Maimakon haka, jiki
don Ubangiji ne, kuma Ubangiji zai yi wa jiki tanaji. 14 Allah ya tada Ubangiji, kuma za ya tashe mu ta
wurin ikonsa. 15 Ba ku sani ba jikunanku gabobi ne na Almasihu? Na dauki gabobin Almasihu in hada
su da karuwa? Allah ya sawwake! 16 Ko baku sani ba dukan wanda yake hade da karuwa, ya zama jiki
daya da ita kenan? 17 Kamar yadda Littafi ya fadi, "Su biyun za su zama nama daya." Amma wanda yake
hade da Ubangiji ya zama ruhu daya da shi kenan. 18 Ku gujewa fasikanci! Kowane zunubi mutum yake
aikatawa a waje da jikinsa yake, amma mutum mai fasikanci yana zunubi gaba da jikinsa. 19 Ba ku sani
ba jikinku haikali ne na Ruhu Mai-tsarki, wanda yake zaune a cikinku, wanda ku ka samu daga wurin
Allah? Ba ku sani ba cewa ku ba na kanku ba ne? 20 An saye ku da tsada. Don haka, ku daukaka Allah
da jikin ku.

7

1 Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi kyau ga mutum kada ya taba mace." 2 Amma Saboda
jarabobi na ayyukan fasikanci masu yawa, ya kamata kowane mutum ya kasance da matarsa, kowace

mace kuma ta kasance da mijinta. 3 Kowanne maigidanci ya ba matarsa hakin ta, kuma kowace mace
ta ba maigidan ta hakinsa na saduwa da juna. 4 Matan ba ta da iko akan jikin ta amma maigidan ne.
Haka ma, maigidan bashi da iko akan jikinsa amma matar ce. 5 Kada ku hana wa junanku saduwa, sai
dai da yardar junanku domin wani dan lokaci. Kuyi haka domin ku bada kanku ga addu'a. Daganan sai
ku sake saduwa, domin kada Shaidan ya jarabce ku saboda rashin kamun kanku. 6 Amma ina fada maku
wadannan abubuwa ne a matsayin nuni, ba a matsayin umurni ba. 7 Na so da kowa da kowa kamar ni
yake. Amma kowa na da baiwarsa daga wurin Allah. Wani na da irin wannan baiwar, wani kuma waccan.
8 Ga marasa aure da gwamraye, Ina cewa, yana da kyau a garesu su zauna ba aure, kamar yadda nike.
9 Amma idan baza su iya kame kansu ba, ya kamata su yi aure. Gama yafi masu kyau su yi aure da
su kuna da sha'awa. 10 Ga masu aure kwa, ina bada wannan umarni- ba ni ba, amma Ubangiji: “Kada
mace ta rabu da mijinta.” 11 Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna ba aure ko kuma ta shirya
da shi. Haka kuma “ Kada miji ya saki matarsa.” 12 Amma ga sauran ina cewa-Ni, ba Ubangiji ba-idan
wani dan'uwa yana da mata wadda ba mai bi ba, kuma idan ta yarda ta zauna da shi, to kada ya sake ta.
13 Idan kuwa mace tana da miji marar bi, idan ya yarda ya zauna tare da ita, to kada ta kashe aure da shi.
14 Gama miji marar bada gaskiya ya zama kebabbe saboda matarsa, sannan mata marar bada gaskiya ta
zama kebbiya saboda mijinta mai bi. In ba haka ba 'ya'yanku za su zama marasa tsarki, amma a zahiri
su kebabbu ne. 15 Amma idan abokin aure marar bi ya fita, a bar shi ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa
ko 'yar'uwa ba a daure suke ga alkawarinsu ba. Allah ya kira mu da mu zauna cikin salama. 16 Yaya kika
sani, ke mace, ko za ki ceci mijinki? ko yaya ka sani, kai miji, ko za ka ceci matarka? 17 Bari dai kowa ya
yi rayuwar da Ubangiji ya aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo shi. Wannan ce ka'idata a dukkan
ikilisiyu. 18 Mutum na da kaciya sa'adda aka kira shi ga bada gaskiya? Kada yayi kokarin bayyana kamar
marar kaciya. Mutum ba shi da kaciya sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya bidi kaciya. 19 Gama
kaciya ko rashin kaciya ba shine mahimmin abu ba. Mahimmin abu shine biyayya da dokokin Allah.
20 Kowa ya tsaya cikin kiran da yake lokacin da Allah ya kira shi ga bada gaskiya. 21 Kai bawa ne lokacin
da Allah ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma idan kana da zarafin samun 'yanci, ka yi haka.
22 Domin wanda Ubangiji ya kira shi lokacin da yake bawa, shi 'yantacce ne na Ubangiji. Hakanan kuma,
wanda shike 'yantacce lokacin da aka kira shi ga bada gaskiya, Bawan Almasihu ne. 23 An saye ku da
tsada, donhaka kada ku zama bayin mutane. 24 Yan'uwa, a kowace irin rayuwa kowannenmu ke ciki
lokacin da aka kira mu ga bada gaskiya, bari mu tsaya a haka. 25 Game da wadanda basu taba aure ba,
ba ni da wani umarni daga wurin Ubangiji. Amma ina bada ra'ayina kamar mutum wanda, ta wurin
jinkan Allah, yake yardajje. 26 Don haka, Ina ganin saboda yamutsin dake tafe ba da jimawa ba, ya yi kyau
mutum ya zauna yadda yake. 27 Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci daga gare ta. Baka daure da
mace? Kada ka nemi auren mace. 28 Amma idan ka yi aure, ba ka yi zunubi ba. Kuma idan mace marar
aure ta yi aure, bata yi zunubi ba. Saidai su wadanda suka yi aure za sha wahalhalu iri-iri a yayinda suke
raye, kuma ina so in raba ku da su. 29 Amma wannan nike fadi ya'nuwa: lokaci ya kure. Daga yanzu,
bari wadanda suke da mata suyi rayuwa kamar basu da su. 30 Masu kuka su zama kamar marasa kuka,
masu farinciki kamar marasa farinciki, masu sayen abubuwa kamar marasa komai. 31 Wadanda suke
harka da duniya kamar ba su harka da ita, domin ka'idar duniyan nan tana kawowa ga karshe. 32 Ina
so ku kubuta daga damuwa mai yawa. Mutum marar aure yana tunani akan al'amuran Ubangiji, yadda
zai gamshe shi. 33 Amma mai aure yana tunani akan al'amuran duniya, yadda za ya gamshi matarsa,
34 hankalinsa ya rabu. Mace marar aure ko budurwa tana tunanin al'amuran Ubangiji, yadda za ta kebe
kanta a jiki da ruhu. Amma mace mai aure tana tunanin al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta.
35 Ina fadar wannan domin amfaninku ne, ba domin in takura ku ba. Na fadi wannan domin abinda ke
daidai, yadda zaku bi Ubangiji ba tare da hankalinku ya rabu ba. 36 Amma idan wani yana tunani da
cewa baya yin abinda ya dace ga budurwarsa- idan ta wuce shekarun aure, kuma hakan ya zama dole-
sai yayi abinda yake so. Ba zunubi yake yi ba. Sai suyi aure. 37 Amma idan ya tsaya da karfi a zuciyarsa,
idan baya shan wani matsi kuma yana iya kame kansa, har ya kudurta a zuciyarsa yayi haka, wato ya
kiyaye budurwarsa da yake tashi, to hakan ya yi daidai. 38 Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa yayi
daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure yafi yin daidai. 39 Mace tana a daure ga mijinta a duk
tsawon rayuwarsa. Amma idan mijin ya mutu, tana da 'yanci ta auri duk wanda take so ta aura, amma
a cikin Ubangiji. 40 Amma a ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda take. Kuma ina tunanin ni
ma ina da Ruhun Allah.

8

1 Game da abinci da ake yiwa gumakai hadaya: Mun sani cewa, “Dukanmu muna da ilimi.” Ilimi
ya kan kawo takama, amma kauna tana ginawa. 2 Idan wani yana tunanin ya san wani abu, wannan
mutumin bai rigaya ya san abinda ya kamata ya sani ba. 3 Amma idan wani yana kaunar Allah, to
ya san da wannan mutum. 4 Game da abincin da aka yiwa gumakai hadaya: Mun san cewa, “Gunki a

duniyan nan ba wani abu bane," kuma cewa" Babu wani Allah sai guda daya." 5 To wata kila ma a ce
wadanda ake kira alloli sun kasance, ko a cikin sama ko duniya, kamar yadda akwai wadanda ake ce dasu
"alloli dabam dabam a duniya ko a sama," kamar yadda akwai "alloli da iyayengiji" da yawa. 6 "Amma
a wurin mu, Allah daya ne, Uban dukan duniya, daga wurinsa aka halita dukan abu, domin sa muke
rayuwa, Ubangiji Yesu Almasihu daya, wanda ta wurin sa kome ya kasance, mu kuma daga wurinsa
muke." 7 Amma ba kowa ke da wannan ilimi ba. Shi ya sa tun da, wadan su na bauta wa gunki, kuma
suna cin wannan abincin kamar abin da aka mika wa gunki. Lamirin su ya kazantu sabo da yana da
rauni. 8 Amma ba abinci ke bamu tagomashi a wurin Allah ba. Ko mun ci, bamu kara karbuwan mu ba,
ko ba mu ci ba, ba mu rage karbuwan mu ba. 9 Amma, ka yi hatara kada 'yancin ka ya zama sanadiyar
tuntuben wani mai rarraunar bangaskiya. 10 Anar misali, idan wani mai rarraunar lamiri ya hango ka
mai ilimi, kana cin abincin da aka mika wa gunki, ai ba ka bashi kwarin gwiwa kenan yaci abincin da
aka mika wa gunki ba? 11 Sabili da ganewar ka akan yanayin gumaka, dan'uwa rarrauna wanda Yesu ya
mutu domin sa ya hallaka. 12 Saboda haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin a lamiri, ka yi zunubi
a gaban Almasihu. 13 Idan abinci zai sa dan'uwa na yayi tuntube, zan huta cin nama, domin kada in
jawo wa 'yan'uwana faduwa.

9

1 Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne? Ban ga Ubangijinmu Yesu ba? ba ku ne aikin hannuna
cikin Ubangiji ba? 2 Idan ni ba Manzo ba ne ga wadansu, hakika ni Manzo ne a gare ku. Ai kune shedar
manzanci na cikin Ubangiji. 3 Ga kariya ta zuwa masu zargi na, 4 Ba mu da 'yanci mu ci mu sha? 5 Ba mu
da 'yanci mu dauki mace mai bada gaskiya kamar sauran manzanni da Kefas da 'yan'uwan Ubangiji?
6 ko ni da Barnabas ne kawai muka cancanci aiki? 7 Wake aikin soja daga aljihunsa? Wake shuka gonar
inabi baya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko kuwa wake kiwon tumaki ba ya shan madarasu? 8 Ina wannan zance
da ikon mutum ne? Doka bata fadi haka ba? 9 Gama a rubuce yake a attaura ta Musa cewa, Takarkari
mai tattake hatsi kada a sa masa takunkumi. Amma shanu ne Ubangiji ke zance a kai? 10 Ba don mu
yake magana ba? An rubuta domin mu ne. Domin wanda yake noma, yayi cikin bege. mai tattake
hatsi kuma yayi da begen samu. 11 Idan mun yi shuka ta ruhaniya a rayuwarku, mai wuya ne mu girbi
kayan ku na jiki? 12 Idan wadansu sun mori wannan 'yanci a gurin ku, ba mu fi su cancanta ba? duk da
haka bamu yi amfani da wannan 'yancin ba, maimakon haka, mun yi jimriya da duk abin da zaya hana
bisharar Yesu Almasihu. 13 Baku sani ba masu bauta a haikali suna samun abincinsu ne daga haikalin?
Baku sani ba masu bauta a bagadi, suna da rabo daga abin da ake kawowa kan bagadin? 14 Haka kuma
Ubangiji ya umarta masu aikin bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara. 15 Amma ban yi amfani da
wannan 'yanci ba, ba kuma ina rubuta maku domin ayi mani wani abu bane, na gwanmace in mutu
maimakon wani ya hana ni wannan fahariya. 16 Ko nayi shelar bishara, ba ni da dalilin fahariya domin
ya zama dole in yi. Kaito na idan ban yi shelar bishara ba 17 Idan na yi hidimar nan da yardar zuciyata,
ina da sakamako, idan kuma ba da yaddar zuciyata ba, harwa yau akwai nauwaya akai na. 18 To menene
sakamako na? shi ne in yi shelar bishara kyauta, da haka ba zan yi amfani the 'yanci na cikin bishara ba
19 Ko da shike ni 'yantacce ne ga duka, amma na mai da kaina bawan kowa domin in ribato masu yawa,
20 Ga yahudawa, na zama bayahude, domin in ribato yahudawa, ga wadanda ke karkashin shari'a, na
maishe kaina kamarsu, domin in ribato wadanda ke karkashinta. Na aikata wannan ko da shike bana
karkashin shari'a 21 Ga wadanda basu karkashin shari'a, na maishe kaina kamar su. Ko da shike ban rabu
da shari'ar Allah ba. Amma ina karkashin dokar Almasihu. Na yi haka ne domin in ribato wadanda ba
sa karkashin shari'a. 22 Ga marasa karfi, na maishe kaina kamar marar karfi, domin in ribato raunana.
Na mai da kaina dukan abu ga dukan mutane domin in sami zarafin da zan ribato wadansu zuwa ceto.
23 Ina dukan abu sabili da bishara, domin kuma in sami albarkar da ke cikinta 24 Baku sani ba mutane
da dama suna shiga tsere amma daya neke karbar sakamakon, saboda haka ku yi tsere domin ku karbi
sakamako. 25 Dan wasa yana motsa jiki da kame kansa. Yana yi saboda ya karbi wannan sakamako mai
lalacewa, amma muna tsere domin mu karbi sakamako marar lalacewa. 26 Saboda haka ba na tsere ko
fada haka nan kamar mai bugun iska. 27 Amma ina matse jiki na in maishe shi bawa, kada bayan na yi
wa wadansu wa'azi ni kuma a karshe a fitar da ni.

10

1 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu duka suna karkashin gajimarai kuma sun bi ta cikin teku.
2 Dukansu an yi masu baftisma cikin gajimarai da kuma teku, 3 kuma dukansu sun ci abincin ruhaniya
iri daya. 4 Dukansu sun sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama sun sha daga wani dutsen ruhaniya
da ya bisu, kuma wannan dutsen Almasihu ne. 5 Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu ba, saboda
haka gawawakin su suka bazu a jeji. 6 Wadan nan al'amura, an rubuta mana su domin muyi koyi da su,
kada mu yi sha'awar miyagun ayyuka kamar yadda suka yi. 7 Kada ku zama masu bautar gumaka kamar
yadda wadansun su suka yi. Wannan kamar yadda aka rubuta ne, "Mutanen sukan zauna su ci su sha

kuma su tashi suyi wasa." 8 Kada mu shiga zina da faskanci kamar yadda yawancin su suka yi, a rana
guda mutane dubu ashirin da uku suka mutu. 9 Kada mu gwada Almasihu kamar yadda yawancinsu
suka yi, macizai suka yi ta kashe su. 10 kada kuma ku zama masu gunaguni kamar yadda suka yi, suka
yi ta mutuwa a hannun malaikan mutuwa. 11 Wadannan abubuwa sun faru dasu ne a matsayin misalai
a garemu. An rubuta su domin gargadinmu - mu wadanda karshen zamanai yazo kanmu. 12 Saboda
haka, bari duk wanda yake tunanin shi tsayyaye ne, to yayi hattara kada ya fadi. 13 Babu gwajin da ya
same ku wanda ba a saba da shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah mai aminci ne. Da ba zaya
bari ku jarabtu ba fiye da iyawarku. Tare da gwajin zai tanadar da hanyar fita, domin ku iya jurewa.
14 Saboda haka ya kaunatattu na, ku guji bautar gumaka. 15 Ina magana da ku kamar masu zurfin tunani,
domin ku auna abin da ni ke fadi. 16 Kokon albarka da muke sa wa albarka, ba tarayya bane cikin jinin
Almasihu? Gurasa da muke karyawa ba tarayya bane cikin jikin Almasihu? 17 Domin akwai gurasa guda,
mu da muke dayawa jiki daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne. 18 Dubi mutanen Isra'ila: ba
wadanda ke cin hadayu ke da rabo a bagadi ba? 19 Me nake cewa? gunki wani abu ne? Ko kuma abincin
da aka mika wa gunki hadaya wani abu ne? 20 Amma ina magana game da abubuwan da al'ummai suke
hadaya, suna wa aljannu ne hadaya ba Allah ba. Ba na son kuyi tarayya da al'janu! 21 Ba zaku sha daga
kokon Ubangiji ku kuma sha na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta a teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu
ba. 22 Ko muna so mu sa Ubangiji kishi ne? Mun fi shi karfi ne? 23 "Komai dai dai ne," amma ba komai
ke da amfani ba, "Komai dai dai ne," amma ba komai ke gina mutane ba. 24 Kada wani ya nemi abinda
zaya amfane shi. A maimako, kowa ya nemi abinda zaya amfani makwabcinsa. 25 Kana iya cin duk abin
da ake sayarwa a kasuwa, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. 26 Gama "duniya da duk abin da ke cikin
ta na Ubangiji ne." 27 Idan marar bangaskiya ya gayyace ka cin abinci, kana kuma da niyyar zuwa, ka
je ka ci duk abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin lamiri ba. 28 Amma idan wani ya ce maka,
"Wannan abinci an yi wa gumaka hadaya da shi ne" To kada ka ci. Wannan za ka yi ne saboda wanda
ya shaida maka, da kuma lamiri (gama duniya da dukan abinda ke cikin ta na Ubangiji ne). 29 Ba ina
nufin lamirin ka ba, amma lamirin wanda ya fada maka. Don me za a hukunta 'yanci na domin lamirin
wani? 30 Idan na ci abincin tare da bada godiya, don mi za a zage ni don abin da na bada godiya a kansa?
31 Saboda haka, ko kana ci ko kana shi, ka yi komai domin daukakar Allah. 32 Kada ka zama sanadiyyar
tuntube, ga Yahudawa, ko Helenawa, ko ikilisiyar Allah. 33 Na yi kokari in farantawa dukan mutane rai
cikin dukan abubuwa. Ba riba nake nema wa kaina ba, amma domin kowa. Na yi wannan ne domin su
sami ceto.

11

1 Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi da Almasihu. 2 Yanzu ina yaba maku ne, don kuna tunawa da
ni cikin abu duka. Ina kuma yaba maku wajen bin al'adun da na ba ku daidai yadda na ba ku. 3 Amma fa
ina son ku fahimta da cewa, shugaban kowane mutum Almasihu ne, shugaban kowace mace mutumin
ne, shugaban Almasihu Allah ne. 4 Kuma duk mutumin da ya yi addu'a ko annabci kansa a rufe, ya
wulakanta shugabansa. 5 Amma duk macen da ta yi addu'a ko annabci kanta a bude, ta wulakanta
shugabanta. Gama yayi dai dai da idan tayi aski. 6 Gama idan mace ba zata rufe kanta ba, to ta yanke
gashinta ya zama gajere. Idan abin kunya ne mace ta yanke gashinta ko ta aske kanta, bari ta rufe kanta.
7 Bai kamata na miji ya rufe kansa ba, tun da yake shi siffa ne da daukakar Allah. Amma mace daukakar
namiji ce. 8 Don kuwa namiji ba daga jikin mace yake ba. A maimako, matar daga jikin namiji take. 9 Ba
a kuma halicci namiji don mace ba. A maimako, an halicci mace don namiji. 10 Shi ya sa mace za ta
kasance da alamar iko a kanta, saboda mala'iku. 11 Duk da haka, a cikin Ubangiji, mace ba a rabe take
da namiji ba, haka kuma namiji ba a rabe yake da mace ba. 12 Kamar yadda mace take daga namiji, haka
ma namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan abubuwa daga Allah suke. 13 Ku hukunta da kanku:
Daidai ne mace ta yi addu'a ga Allah kanta a bude? 14 Ashe, ko dabi'a bata nuna maku cewa abin kunya
ne namiji, ya kasance da dogon gashi ba? 15 Ba dabi'a ta koya maku cewa idan mace tana da dogon gashi,
daukakar ta ne ba? Gama domin rufewa aka yi mata baiwar gashin. 16 To idan wani yana da niyyaryin
gardama game da wannan, mu dai bamu da wata al'adar, ikilisiyoyin Allah kuma haka. 17 Amma game
da umarnin dake biye, ban yaba maku ba, taruwarku ba ta kirki ba ce, ta rashin gaskiya ce. 18 Farko dai
sa'adda kuke, taron ikklisiya, na ji har akwai rarrabuwa tsakaninku, har na fara amincewa da maganar.
19 Dole ne a sami tsattsaguwa a tsakaninku, don a iya gane wadanda suke amintattu a cikinku. 20 Domin,
in kun taru a wuri daya, ba jibin Ubangiji kuke ci ba! 21 Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa ne kamin
sauran Wani yana jin yunwa, wani kuma ya zarin ci, har ya bugu. 22 Baku da gidajen da zaku ci ku sha,
kuna raina ikkilisiyar Allah, kuna kuma wulakanta wa wadanda basu da komai? To, me zan ce maku?
Yaba maku zan yi? Ba zan yaba maku ba akan wannan. 23 Amma abin da na karba a gun Ubangiji shi
nake baku cewa Ubangiji Yesu, a daren da aka bashe shi ya dauki gurasa. 24 Bayan ya yi godiya, sai ya
kakkarya ya ce, "wanna shi ne jikina wanda yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni." 25 Ta wannan

hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya ce, “kokon nan na sabon alkawari ne, da aka tabbatar da shi da cikin
jinina. Ku yi haka kuna sha don tunawa da ni.” 26 Duk sa'adda kuke cin gurasar nan, kuna kuma sha
cikin kokon nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan, har sai ya dawo. 27 Saboda haka duk wanda
ya ci gurasar nan, ko ya sha a cikin kokon nan, na Ubangiji da rashin cancanta, ya yi laifin wulakanta
jikin Ubangiji da jininsa. 28 Sai kowa ya fara auna kansa, kafin ya ci gurasar, ya kuma sha a cikin kokon
nan. 29 In kowa ya ci, ya sha ba tare da rarrabewa da jikin Ubangiji ba, lalle ya jawowa kansa hukunci, ta
wurin ci da sha da ya yi. 30 Shi ya sa da yawa a cikin ku suke raunana, kuma suna fama da rashin lafiya,
har ma wasun ku da dama suka yi barci. 31 Amma, in mun auna kanmu, ba a za a hukunta mu ba. 32 In
kuwa Ubangiji ne ya ke hukunta mu, To, muna horuwa ke nan, don kada a kayar damu tare da duniya.
33 Saboda haka, ya ku 'yan'uwana, idan kuka tattaru don cin abinci, sai ku jira juna. 34 Idan kuwa wani
yana jin yunwa, ya ci a gida, kada ya zama taronku ya jawo maku hukunci. Batun sauran abubuwan da
kuka rubuta kuwa, zan ba da umarni a kai sa'ad da na zo.

12

1 Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki 'yan'uwa, bana so ku zama da jahilci. 2 Kun san cewa lokacin
da ku ke al'ummai, an rude ku da alloli marasa magana ta hanyoyi dabam dabam marasa kan gado.
3 Saboda haka ina so ku sani babu wanda ya ke magana da Ruhun Allah da zai ce, “Yesu la'ananne ne.”
Babu kuma wanda zaya ce, “Yesu Ubangili ne,” sai dai ta Ruhu Mai Tsarki. 4 Akwai bay bye iri iri, amma
Ruhu daya ne. 5 Akwai hidimomi iri iri, amma Ubangiji daya ne. 6 Akwai aikace aikace iri iri, amma
Allah daya ke bayyanawa kowane mutum yadda zai aiwatar da su. 7 To ga kowanne an bayar da ikon
nuna ayyukan Ruhu a fili domin amfanin kowa. 8 Ga wani ta wurin Ruhu an bayar da baiwar hikima,
kuma ga wani kalmar sani ta wurin Ruhu daya. 9 Ga wani an ba shi baiwar bangaskiya ta wurin Ruhun
nan, ga wani kuwa an ba shi baiwar warkarwa ta wurin wannan Ruhun. 10 Ga wani yin ayyukan iko, ga
wani kuwa annabci. Ga wani kuwa an ba shi baiwar bambance ruhohi, ga wani harsuna daban daban,
kuma ga wani fassarar harsuna. 11 Dukan wadannan Ruhu daya ne ya ke iza su, ya kuma rarraba baye
bayen ga kowannen su yadda ya nufa. 12 Kamar yadda jiki daya ne amma da gabobi da yawa kuma duk
gabobin na jiki daya ne, haka nan Almasihu yake. 13 Gama ta Ruhu daya aka yi wa kowa baftisma cikin
jiki daya, ko Yahudawa ko al'ummai, ko bayi ko 'ya'ya, dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu daya.
14 Gama jiki ba daya ba ne sungun, amma gabobi ne da yawa. 15 Idan kafa ta ce, “tun da dai ni ba hannu
ba ne to ni ba fannin jikin bane,” wannan baya rage masa matsayin sa a jikin ba. 16 Kuma da kunne zaya
ce, "'Da yake ni ba ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne,'' fadar haka ba za ta raba shi da zama gabar jikin
ba. 17 Idan dukan jikin ya kasance ido ne da me za a ji? Da dukan jikin kunne ne, da me za a sunsuna?
18 Amma Allah ya shirya gabobin jiki bisa ga tsarin sa. 19 Amma da duk jiki gaba daya ce, da ina jikin
zai kasance? 20 Ga shi akwai gabobi da yawa, kuma jiki daya ne. 21 Ba da ma ido ya fadawa hannu,
''Bana bukatar ka,'' ko kuma kai ya fadawa kafafu, ''Ba na bukatar ku.'' 22 Amma, sai ma gabobin da ake
gani kamar raunannu su ne masu humimmanci, gabobin jiki kuwa da ake gani kamar sun kasa sauran
daraja, mu kan fi ba su martaba. 23 Ta haka gabobinmu marasa kyan gani, akan kara kyautata ganinsu.
Gabobin mu masu kyan kuma ba sai an yi masu ado ba. 24 Amma Allah ne da kansa ya hada jiki, yana
bada mafificiyar martaba ga kaskantacciyar gaba. 25 Yayi haka ne domin kada a sami tsattsaguwa a cikn
jikin, amma domin gabobin su kula da juna da matsananciyar lura. 26 Kuma idan gaba daya na wahala,
dukan gabobin suna wahala tare. ko kuma idan an girmama gaba daya, dukan gabobin na farin ciki
tare. 27 Yanzu ku jikin Almasihu ne, saboda haka kuma kowannen ku gabarsa ne. 28 A cikin ikilisiya,
Allah ya sa wasu su zama, na farko manzanni, na biyu annabawa, na uku masu koyarwa, sa'an nan sai
masu yin ayyukan iko, sai masu aikin warkarwa, da masu bayar da taimako, da masu aikin tafiyar da
al'amura, da masu harsuna daban daban. 29 To kowa manzo ne? ko kuwa duka annabawa ne? ko kuma
duka masu koyarwa ne? Kowa ne ke yin manyan ayyukan iko? 30 Ko kuwa dukan su ne suke da baiwar
warkarwa? Dukan su ne ke magana da harsuna? ko kuma dukan su ne ke fassara harsuna? 31 Amma
bari ku himmantu ga neman baiwa mafi girma. Kuma zan nuna maku wata hanya mafificiya.

13

1 Koda ya zamanto ina magana da harsunan mutane, har ma da na mala'iku, amma kuma ba ni da
kauna, na zama kamar kararrawa mai yawan kara, ko kuge mai amo. 2 Ko da ya zamanto ina da baiwar
annabci kuma na fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan ilimi, ko ina da matukar bangaskiya,
har ma zan iya kawar da duwatsu. muddin ba ni da kauna, ni ba komai ba ne. 3 Ko da ya zamanto na
bayar da dukan mallakata domin a ciyar da matalauta,, in kuma mika jikina domin a kona. Amma in
ba ni da kauna, ban sami ribar komai ba. (Na bayar da jikina ne domin inyi fahariya.) 4 Kauna na da
hakuri da kirki. kauna bata kishi ko fahariya. kauna ba ta girman kai 5 ko fitsara. Bata bautar kanta.
Bata saurin fushi, kuma bata ajiyar lissafin laifuffuka. 6 Bata farin ciki da rashin adalci. A maimako,

tana farin ciki da gaskiya. 7 Kauna tana jurewa cikin dukan abubuwa, tana gaskata dukan abubuwa,
tana da yarda game da dukan abubuwa, tana daurewa dukan abubuwa. 8 Kauna ba ta karewa. Idan
akwai anabce anabce, zasu wuce. Idan akwai harsuna, zasu bace. Idan akwai ilimi, zaya wuce. 9 Domin
muna da sani bisa - bisa kuma muna anabci bisa - bisa. 10 Sa'adda cikakke ya zo, sai marar kammalar ya
wuce. 11 Da nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya, nakan yi tunani irin na kuruciya, nakan ba da
hujjojina irin na kuruciya. Da na isa mutum na bar halayen kuruciya. 12 Gama yanzu muna gani sama -
sama kamar ta madubi, amma a ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa, amma a lokacin zan sami
cikakken sani kamar yadda aka yi mani cikakken sani. 13 To, a yanzu abubuwan nan uku sun tabbata:
bangaskiya, da gabagadi mai zuwa, da kuma kauna, amma duk mafi girma a cikinsu ita ce kauna.

14

1 Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin baye bayen ruhaniya, musamman domin kuyi anabci.
2 Domin wanda yake magana da harshe bada mutane yake magana ba amma da Allah. domin babu mai
fahimtarsa saboda yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu. 3 Amma wanda yake anabci da mutane
yake magana domin ya gina su, ya karfafa su, kuma ya ta'azantar dasu. 4 Wanda yake magana da wani
harshe, kansa yake ginawa, amma mai yin annabci kuwa, ikilisiya yake ginawa. 5 To, fatana ace dukan
ku kuna magana da harsuna. Amma fiye da hakama, fatana ace kuyi anabci. Wanda yake anabci yafi
wanda yake magana da harsuna (sai dai idan wani ya fassara domin ikilisiya ta ginu). 6 Amma yanzu,
'yan'uwa, in na zo wurin ku ina magana da harsuna, ta yaya zaku karu dani? ba zaya yiwu ba, sai idan
nayi maku magana da wahayi, ko sani, ko anabci, ko koyarwa. 7 Idan kayan kida marasa rai suna fitar
da sauti - kamar su sarewa da algaita - kuma basu fitar da amo daban daban, ta yaya wani zaya san irin
amon da sarewar da algaitar suke kadawa? 8 Domin idan aka busa kaho da sauti marar ma'ana, ta yaya
wani zaya san lokacin da ya dace ya shirya zuwa yaki? 9 Haka yake game da ku. Idan kuka furta zance
marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci abinda kukace? zaku yita magana, kuma babu wanda zaya
fahimce ku. 10 Babu shakka akwai harsuna daban daban a duniya, kuma babu wanda baya da ma'ana.
11 Amma idan ban san ma'anar wani harshe ba, zan zama bare ga mai maganar, kuma mai maganar
zaya zama bare a gareni. 12 haka yake gare ku. Tun da kuna da dokin bayyanuwar Ruhu, ku himmatu
da habaka cikin gina ikilisiya. 13 To wanda yake magana da harshe yayi addu'a domin ya iya fassarawa.
14 Domin idan nayi addu'a da harshe, ruhuna yayi addu'a, amma fahimtata bata karu ba. 15 To, me zan
yi? Zan yi addu'a da ruhuna, in kuma yi addu'a da fahimtata. Zan yi raira waka da ruhuna, kuma in
raira waka da fahimtata. 16 In ba haka ba, idan ka yi yabon Allah da ruhu kawai, ta yaya wanda yake
waje zai ce, “Amin” a kan godiyar da kake yi in bai san abin da kake fada ba? 17 Babu shakka kayi godiya
sosai, amma wanin baya ginu ba. 18 Nagodewa Allah ina magana da harsuna fiye da ku duka. 19 Duk da
haka dai a taron ikilisiya na gwammace in yi magana da kalmomi biyar cikin fahimta saboda inganta
wadansu fiye da dubu goma da harshe. 20 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin tunani, sai dai a wajen
aikin mugunta, ku yi halin jarirai, amma a tunaninku ku girma. 21 A rubuce yake a shari'a cewa, “zan
yi magana da mutanen nan ta wurin mutane masu bakin harsuna, da kuma lebunan baki. Duk da haka
kuwa ba za su saurare ni ba”, in ji Ubangiji. 22 Amma harsuna alamu ne, ba ga masu bada gaskiya ba,
sai dai ga marasa ba da gaskiya. Annabci kuwa alama ce ga masu ba da gaskiya, amma ba don marasa
bangaskiya ba. 23 Saboda haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa yana magana da wasu harsuna,
wadansu na waje da kuma marasa ba da gaskiya suka shigo, ashe, ba sai su ce kun haukace ba ba? 24 In
kuwa kowa yana yin annabci, wani kuma marar ba da gaskiya ko wani daga waje ya shigo, maganar kuwa
zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan maganar, 25 asiran zuciyarsa kuma za su tonu. Sakamokon
haka, sai ya fadi ya yi wa Allah sujada, zaya furta cewa lallai Allah yana tare da ku. 26 Sai me kuma
'yan'uwa? idan kuka tattaru, wani yana da zabura, koyarwa, wahayi, harshe, ko fassara. Kuyi komai
domin gina ikilisiya. 27 Idan wani yayi magana da harshe, bari a sami mutum biyu ko uku a yawansu,
kuma kowa yayi daya bayan daya. Sai wani ya fassara abinda aka fada. 28 Amma idan babu wanda zaya
fassara, bari dukansu suyi shiru a ikilisiya. Bari kowa yayi wa kansa maganar a gida shi kadai da kuma
Allah. 29 Bari annabawa biyu ko uku suyi magana, bari sauran su saurara tare da bambance abinda ake
fada. 30 Idan kuma anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin sujadar, bari wanda yake ta magana
kafin yanzu yayi shiru. 31 Dukanku kuna iya yin annabci daya bayan daya, domin kowannen ku yayi
koyi, a kuma samu karfafawa. 32 Gama ruhohin annabawa suna karkashin annabawa, 33 domin Allah
ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka yake kuwa a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya. 34 Mataye
suyi shiru a ikilisiyoyi. Domin ba a basu dama ba suyi magana. A maimako, su zama masu sadaukar
da kansu, kamar yadda doka ta ce. 35 Idan akwai abinda suke so su koya, bari su tambayi mazajen su a
gida. Domin abin kunya ne mace tayi magana a ikilisiya. 36 Daga wurinku maganar Allah ta zo ne? ko
kuwa a gare ku kadai ta iso? 37 In wani yana zaton shi ma annabi ne, ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya
fahimta, abin nan da nake rubuta maku umarni ne daga wurin Ubangiji. 38 In kuwa wani ya ki kula da

wannan, shi ma kada a kula da shi. [39] Saboda haka, 'yan'uwa, ku yi marmarin yin annabci sosai, sa'an
nan kada ku hana kow yin magana da harsuna. [40] Sai dai a yi komai ta hanyar da ta dace bisa ga tsari.

15

[1] Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game da bisharar nan da nake shelarwa, wadda kuka karba kuke
kuma dogara da ita. [2] Da wannan bishara aka yi maku ceto, idan kuka rike wa'azi da na yi maku da
karfi, sai in dama kun gaskanta a banza. [3] Domin na baku muhimmin sako kamar na farko da na karba:
cewa Almasihu ya mutu domin zunubanmu, bisa ga nassosi, [4] cewa kuma an bizne shi, ya kuwa tashi
daga matattu a rana ta uku bisa ga nassosi. [5] Cewa kuma ya bayyana ga Kefas, sa'an nan ga sha biyun.
[6] Daga nan ya bayyana ga 'yan'uwa sama da dari biyar a lokaci guda. Wadanda mafi yawan su na da rai
har yau, amma wasun su sun yi barci. [7] Daga nan ya bayyana ga Yakubu, da kuma ga manzannin duka.
[8] A karshe, sai ya bayyana a gare ni, kamar dan da aka haifa bakwaini. [9] Gama ni ne mafi kankanta
a cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo ba, domin na tsanantawa ikklisiyar Allah. [10] Amma
saboda alherin Ubangiji ina matsayin da nake a yau, kuma alherin sa da ke ciki na ba a banza yake ba.
A maimako, nayi aiki tukuru fiye da su duka. Amma duk da haka ba ni bane, amma alherin Allah da
ke tare da ni. [11] Saboda haka ko nine ko Su, haka mukayi wa'azin, haka kuma kuka gaskata. [12] To idan
anyi shela a matsayin cewa Yesu ya tashi daga matattu, tayaya wadansunku su ke cewa babu tashin
matattu? [13] Amma idan babu tashin matattu, Almasihu ma ai ba a tashe shi ba kenan. [14] idan kuwa ba a
tashi Almasihu ba, wa'azin mu ya zama banza kenan, haka kuma bangaskiyar ku ta zama banza. [15] Mun
kuma zama shaidun karya game Allah kenan, muna shaida akan Allah cewa ya tashi Almasihu daga
matattu alhali ko bai tashe shi ba. [16] Domin idan babu tashin matattu, kai, ko Almasihu ma ba a tashe
shi ba kenan. [17] Idan har ba a tashi Almasihu ba, bangaskiyar ku a banza take, har yanzu kuma, kuna
cikin zunuban ku. [18] To wadanda suka mutu cikin Almasihu kuma sun hallaka kenan, [19] idan a wannan
rayuwa ce kadai muke da bege cikin Almasihu, to cikin dukkan mutane munfi kowa zama abin tausayi.
[20] Amma yanzu, Almasihu ya tashi daga matattu, wanda ya sa shi ya zama nunar fari cikin tashi daga
matattu. [21] Domin yadda mutuwa ta shigo duniya ta hanyar mutum guda, hakkan nan ma tashi daga
matattu. [22] Gama kamar yadda a cikin Adamu duka suka mutu, haka kuma a cikin Almasihu za a rayar
da duka. [23] Amma kowanne da tsarinsa: Almasihu, nunan fari, sannan su wadanda ke na Almasihu za
a rayar da su lokacin zuwansa. [24] Sa'an nan karshen zai gabato, lokacin da Almasihu zai mika mulkin
ga Allah Uba. sa'an nan ne zaya kawar da dukkan mulki, martaba da iko. [25] Gama mulkinsa zai habaka
har sai ya sa dukkan makiyansa a karkashin sawayen sa. [26] Mutuwa kuwa, ita ce makiyi na karshe da
za'a hallaka. [27] Domin " yasa dukkan komai a karkashin ikonsa," Amma da aka ce" yasa dukkan komai
a karkashin ikonsa," a sarari yake cewa wannan baya hada da wanda yasa dukan komai a karkashin
ikonsa ba. [28] Idan dukan abu na karkashin mulkinsa, to Dan da kansa zaya kasance a karkashin ikon
shi wanda yasa komai a karkashin ikonsa. Wannan zaya kasance ne saboda Allah Uba ya zama dukkan
komai cikin dukkan komai. [29] ko kuma me zai faru da wadanda ake yi wa baftisma domin matattu? Idan
kuwa babu tashin matattu sam sam, ina amfanin yi masu baftisma domin su? [30] Kuma me yasa muke
cikin hadari kowace sa'a? [31] Ina mutuwa kullum. Wannan nake furtawa ta wurin fahariya, 'yan'uwa,
wadda nake da ita cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. [32] Menene ribata, a idanun mutane, idan nayi
kokowa da bisashe a Afisa, idan babu tashin matattu? " bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu."
[33] Kada fa a yaudare ku, domin " tarayya da mugaye takan bata halayen kirki." [34] "Ku natsu! kuyi zaman
adalci! kada ku cigaba da zunubi. Domin wasunku basu da sanin Allah. Ina fadar wannan domin in
baku kunya. [35] Amma wani zaya ce, "Yaya za'a yi tashin matattu? Wane irin jiki kuma zasu tashi da
shi? [36] Ku jahilai ne sosai! Abinda ka shuka ba zaya fara girma ba sai ya mutu. [37] Abinda ka shuka ba
jikin da zaya kasance bane, amma kwayar irin ne kawai. Wanda zaya zama alkama ko wani abu daban.
[38] Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya zaba, ga kowane kwayar iri da nashi jikin. [39] Ba duka jiki ne
yake iri daya ba. A maimako, akwai jiki irin na mutane, akwai kuma wani irin na dabbobi, kuma wani
jikin irin na tsuntsaye, kuma da irin na kifi. [40] Akwai kuma jikina na samaniya da jikina na duniya.
Amma daukakar jikin samaniya wata daban ce kuma daukakar jikin duniya daban ce. [41] Akwai daukaka
irin ta rana, da kuma wata daukakar irin ta wata, da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin wani
tauraron ya bambanta da wani wajen daukaka. [42] Haka yake a tashin matattu. Abinda aka shuka mai
lalacewa ne, wanda aka tayar marar lalacewa ne. [43] An shuka shi cikin rashin daraja; an tayar da shi
cikin daukaka. An shuka shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. [44] An shuka shi jiki na zahiri; an tayar
da shi jiki na ruhaniya. Idan akwai jiki na zahiri, to akwai jiki na ruhaniya. [45] Haka kuma aka rubuta, "
Adamu na farko ya zama rayayyen taliki." Adamu na karshe ya zama Ruhu mai bayar da rai. [46] Amma
na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma na zahirin, daga nan na ruhaniyar. [47] Mutumin farkon ai
daga turbaya ya fito, wato na duniya. Amma shi na biyun daga sama yake. [48] kamar yadda mutumin
ya fito daga turbaya haka ma wadanda aka halitta da turbaya. kamar yadda mutumin yake daga sama

haka ma wadanda ke na sama. 49 Kamar yadda muke dauke da jiki mai kamannin turbaya, haka ma
zamu kasance da kamannin mutumin sama. 50 To wannan na fada, 'yan'uwa, cewa nama da jini ba za
su gaji mulkin Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba za ya gaji marar lalacewa ba. 51 Duba! ina gaya
maku asirtacciyar gaskiya: Ba dukanmu zamu mutu ba, amma dukanmu za a canza mu. 52 Za a canza mu
nan da nan, cikin keftawar ido, a kaho na karshe. Domin za a busa kaho, kuma za a tada matattu marasa
lalacewa, kuma za a canza mu. 53 Domin wannan jiki mai lalacewa dole ya sanya jiki marar lalacewa,
kuma wannan jiki mai mutuwa dole ya sanya marar mutuwa. 54 Amma idan wannan jiki mai lalacewa
ya sanya marar lalacewa, kuma wannan jiki mai mutuwa ya sanya marar mutuwa, sai abinda aka rubuta
ya cika, “An hadiye mutuwa cikin nasara.” 55 “Mutuwa, ina nasararki? Mutuwa, ina dafinki?” 56 Gama
dafin mutuwa zunubi ne, kuma ikon zunubi shari'a ce. 57 Amma godiya ga Allah, wanda ya bamu nasara
ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu! 58 Saboda haka, ya ku 'yan'uwana kaunatattu, ku dage kuma kada
ku jijjigu. Ko yaushe ku habaka da aikin Ubangiji, domin kun san cewa aikinku cikin Ubangiji ba a banza
yake ba.

16

1 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa ga masu bi, kamar yadda na umurci ikilisiyun Galatiya,
haka za ku yi. 2 A ranar farko ga mako, kowannen ku ya ajiye wani abu, yana tarawa bisa ga iyawarku.
Ku yi haka don in na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan aiki duk wadanda kuka yarda da su da
wasiku don su kai sakonku Urushalima. 4 Sannan idan ya dace nima in tafi, sai su tafi tare da ni. 5 Zan zo
wurinku sa'adda na ratsa Makidoniya. Domin zan ratsa ta makidoniya. 6 Meyuwa in jima a wurinku, har
ma in yi damuna, domin ku taimaka mani game da tafiyata, duk inda za ni. 7 Gama ba na so in yi maku
gani na gajeren lokaci. Don ina so in dau lokaci tare da ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma zan tsaya
Afisus har ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani kofa mai fadi, kuma akwai magabta da yawa. 10 Sa'adda
Timoti ya zo, ku tabbata ya sami sakewa acikinku, tun da aikin Ubangiji yake yi kamar yadda nake yi.
11 Kada fa kowa ya rena shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya, domin ya komo gare ni, don ina duban
hanyarsa tare da yan'uwa. 12 Game da zancen dan'uwanmu Afollos kuwa, na karfafa shi ya ziyarce ku
tare da 'yan'uwa. Sai dai baya sha'awar zuwa yanzu. Amma zai zo sa'adda lokaci ya yi. 13 Ku zauna a
fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya, kuna nuna halin maza, ku yi karfin hali. 14 Bari dukan abinda
kuke yi ayi shi cikin kauna. 15 Kun dai sani iyalin gidan Sitefanas su suka fara tuba a Akaya, kuma sun
bada kansu ga yi wa masu bi hidima. Yanzu ina rokonku, 'yan'uwa, 16 kuyi biyayya da irin wadannan
mutane da duk wanda ke taimakawa a cikin aikin, yana kuma fama tare da mu. 17 Na yi farinciki da
zuwan Sitefanas, da Fartunatas, da Akaikas. Sun debe mini kewarku. 18 Gama sun wartsakar da ruhuna
da naku kuma. Don haka, Sai ku kula da irin wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin kasar Asiya suna gaishe
ku. Akila da Bilkisu, tare da ikilisiyar da take taruwa a gidansu, suna gaishe ku cikin Ubangiji. 20 Dukan
'yan'uwa masu bi na gaishe ku. Ku gaida juna da sumba maitsarki. 21 Ni Bulus, nake rubuta wannnan da
hannuna. 22 Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji bari ya zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka zo! 23 Alherin
Ubangiji Yesu ya kasance tare da ku. 24 Bari kaunata ta kasance tare da ku duka a cikin Almasihu Yesu.
[Amin].

2 Korantiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, da kuma Timoti dan'uwan mu, zuwa ga
Ikilisiyar Allah da ke a Korantus, da kuma dukan 'yan'uwa da ke yankin kasar Akaya. 2 Bari alheri
ya kasance tare da ku da kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu Almasihu. 3 Bari yabo
ya tabbata ga Allah da kuma Uba na Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine Uba na dukan jiyejiyenkai, da
kuma Allah na dukan ta'aziya. 4 Allah yana ta'azantar da mu a cikin dukan wahalarmu, domin mu iya
ta'azantar da wadanda ke cikin kowace wahala. Muna ta'azantar da wasu da irin ta'aziyar da Allah
ke ta'azantar da mu. 5 Gama kamar yadda wahalhalun Almasihu suka karu domin mu, haka kuma
ta'aziyarmu ta yawaita cikin Almasihu. 6 Amma fa idan muna shan wuya, domin ta'aziyarku ne da
cetonku. Haka kuma in mun ta'azantu, domin ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku tana aiki ne sosai yayinda
kuka jure da irin shan wuyar da mu ma muke sha. 7 Kuma gabagadinmu game da ku tabbatacce ne.
Mun kuwa sani kamar yadda kuke tarayya cikin shan wahalhalun, haka kuma za ku yi tarayya cikin
ta'aziyyar. 8 Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa, game da tsananin da ya same mu a Asiya. An
murkushe mu gaba daya har fiye da karfin mu, har ma mun fidda zuciya za mu rayu. 9 Hakika, mun
ji hukuncin mutuwa akan mu. Amma wannan ya faru ne domin kada mu dogara ga kanmu, sai dai
ga Allah, wanda ke tada matattu. 10 Ya kubutar da mu daga wannan mummunan hatsari na mutuwa,
kuma zai sake kubutar da mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai sake kubutar da mu. 11 Zai aikata
wannan yayinda kuka taimake mu da addu'ar ku. Sa'an nan da dama za su bada godiya a madadin mu
don tagomashin alheri da aka yi mana ta wurin addu'o'in mutane masu yawa. 12 Muna kuwa alfahari da
haka: wato shaidar lamirinmu. Gama da kyakkyawan nufi da aminci da ke zuwa daga Allah muka tafiyar
da rayuwarmu a Duniya. Mun yi wannan ne musamman tare da ku-ba kuwa cikin hikimar Duniya
ba, amma ta wurin alherin Allah. 13 Bamu rubuta maku abinda ba za ku iya karantawa ko fahimta
ba. Ina fata za ku fahimce mu baki daya, 14 kamar yadda kuka fahimce mu kadan yanzu. Daganan a
ranar Ubangijinmu Yesu za mu zama dalilinku na alfahari, kamar yadda za ku zama namu. 15 Saboda
gabagadin da nake da shi game da haka, naso in zo gare ku da farko, domin ku amfana da ziyara sau
biyu. 16 Ina da shirin ziyaratar ku a kan hanyata ta zuwa Makidoniya. Daga nan kuma ina da yi niyyar in
sake ziyartar ku, a tafiya ta daga Makidoniya, domin ku aike ni a hanyata ta zuwa Yahudiya. 17 Yayinda
nake irin wannan tunani, ina shakka ne? Ina shirya abubuwa ne bisa ga magwajin mutum, ta yadda har
zan ce “I, i” da “A, a, a, a” a lokaci guda? 18 Amma kamar yadda Allah yake amintacce, ba ma fadin ''I''
da ''A'a'' a lokaci guda. 19 Gama Dan Allah, Yesu Almasihu, wanda Silbanus da Sila, da Ni muka shaida
maku, ba “I” da “A, a” ba ne. Maimakon haka, Shi “I” ne a kodayaushe. 20 Gama dukan alkawaran Allah
'I' ne a cikin sa. Haka kuma ta wurin sa muna cewa ''Amin'' zuwa ga daukakar Allah. 21 Yanzu dai Allah
ne ya tabbatar da mu da ku a cikin Almasihu, ya kuma kebe mu. 22 Ya sa hatiminsa a kan mu ya kuma
ba mu Ruhu a zuciyar mu a matsayin tabbacin abinda zai bamu daga baya. 23 Maimakon haka, na yi
kira ga Allah ya zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo Korintis ba domin in kare ku ne. 24 Ba
muna kokarin mu sarrafa yadda bangaskiyar ku za ta zama ba ne. Maimakon haka, muna aiki tare da
ku ne domin farincikinku, yayinda kuke tsaye cikin bangaskiyarku.

2

1 Don haka na yanke shawara daga bangarena, ba zan sake zuwa wurin ku cikin yanayi mai tsanani
ba. 2 Idan na bata maku rai, wa zai karfafa ni, in ba shi wanda na bata wa rai ba? 3 Na rubuto maku
kamar yadda na yi domin idan na zo gareku kada in sami bacin rai a wurin wadanda ya kamata su
faranta mani rai. Ina da gabagadi game da dukan ku, cewa farincikin da nake da shi, shine kuke da
shi duka. 4 Domin kuwa na rubuto maku cikin kunci da bacin rai da kuma hawaye mai yawa. Ba zan
so in sake bata maku rai ba. Maimakon haka, na so ku san zurfin kaunar da nake da ita domin ku.
5 Idan wani ya kawo sanadin bacin rai, ba ni kadai ya kawo wa wannan abin ba, amma ta wani fannin-
domin kada a tsananta- har a gare ku duka. 6 Hukuncin nan da galibinku kuka yi wa mutumin nan ya
isa. 7 Don haka, yanzu a maimakon hukunci, ku gafarta masa, ku kuma ta'azantar da shi. Ku yi haka
domin kada bakinciki mai yawa ya danne shi. 8 Don haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar da kuke
yi masa a fili. 9 Wannan shine dalilin da ya sa na rubuto maku, domin in gwada ku, ko kuna biyayya
cikin komai. 10 Duk mutumin da kuka gafarta wa, ni ma na gafarta masa. Abin da na gafarta-idan na
gafarta wani abu-an gafarta ne domin ku a gaban Almasihu. 11 Wannan ya zama haka ne domin kada
shaidan ya yaudare mu. Don ba mu jahilci irin makircinsa ba. 12 Na samu budaddiyar kofa daga wurin
Ubangiji yayin da nazo birnin Tarwasa, in yi wa'azin bisharar Almasihu a can. 13 Duk da haka, raina bai
kwanta ba, domin ban ga dan'uwana Titus a can ba. Sai na bar su a can, na dawo Makidoniya. 14 Amma

godiya ta tabbata ga Allah, wanda cikin Almasihu yake kai mu ga nasara a koyaushe. Ta wurin mu
ya baza kamshi mai dadi na saninsa ko'ina. 15 Gama mu, kamshi ne mai dadi na Almasihu ga Allah,
a tsakanin wadanda ake ceton su, da kuma tsakanin wadanda suke hallaka. 16 Ga mutanen da suke
hallaka, kamshi ne daga mutuwa zuwa mutuwa. Ga wadanda suke samun ceto kuma kamshi ne daga
rai zuwa rai. Wanene ya cancanci wadannan abubuwan? 17 Gama mu ba kamar sauran mutane muke
ba, masu sayar da maganar Allah domin samun riba. Maimakon haka, da tsarkakkiyar manufa, muke
magana cikin Almasihu, kamar yadda Allah ya aiko mu, a gaban Allah.

3

1 Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu bukatar wasikun shaida daga gare ku ko zuwa gare ku,
kamar wadansu mutane, ko ba haka ba? 2 Ku da kanku kune wasikar shaidarmu, wadda aka rubuta a
zukatanmu, wadda Kuma dukan mutane suka sani suke kuma karantawa. 3 Kuma kun nuna ku wasika
ne daga Almasihu, wadda muka isar. Ba da tawada aka rubuta ta ba amma da Ruhun Allah mai rai.
Ba bisa allunan duwatsu aka rubuta ta ba, amma bisa allunan zukatan mutane. 4 Gama wannan ne
gabagadin da muke da shi cikin Allah ta wurin Almasihu. 5 Ba mu da wata gwanintar kanmu da za mu
yi takamar wani abu ya zo daga gare mu. Maimakon haka, gwanintar mu daga Allah take. 6 Allah ne ya
maishe mu kwararrun bayi na sabon alkawari. Wannan alkawari ne ba na rubutu ba amma na Ruhu.
Gama rubutu kisa yake yi, amma Ruhu rai yake bayarwa. 7 To hidimar da ta haifar da mutuwa- wadda
aka rubuta bisa duwatsu- ta zo cikin irin wannan daukaka da har Israila ba su iya kallon fuskar Musa kai
tsaye ba. Wannan kuwa saboda daukakar da ke fuskarsa ne, daukaka mai shudewa. 8 Ina misalin girman
daukakar hidimar da Ruhu ke yi? 9 Gama idan hidimar kayarwa tana da daukaka, ina misalin yalwatar
daukaka da hidimar adalchi za ta yi! 10 Babu shakka, abin da aka maishe shi mai daukaka a da, ba ya
da sauran daukaka a wannan fanni, saboda irin daukakar da ta zarce shi. 11 To idan har mai shudewar
nan ya na da daukaka, ina misalin daukakar da abu na dindindin zai samu! 12 Dashike muna da wannan
tabbaci, muna da gabagadi sosai. 13 Ba kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya rufe fuskarsa, ta
yadda mutanen Isra'ila basu iya kallon karshen daukaka mai shudewa ba kai tsaye. 14 Amma tunaninsu
ya zama a rufe. Har yau kuwa mayafin na nan sa'adda ake karanta tsohon alkawari. Ba a bude shi ba,
saboda a cikin Almasihu ne kadai ake kawar da shi. 15 Amma har yau, duk lokacin da ake karanta littafin
Musa, akwai mayafi shimfide a zukatansu. 16 Amma sa'adda mutum ya juyo wurin Ubangiji, an kawar
da mayafin. 17 To Ubangiji shine Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci. 18 Dukan mu yanzu,
da fuskoki marasa mayafi, muna ganin daukakar Ubangiji. Muna samun sakewa zuwa cikin irin wannan
daukaka, daga wannan mataki na daukaka zuwa wani matakin, kamar dai daga wurin Ubangiji, wanda
shine Ruhun.

4

1 Don haka, domin muna da wannan hidima, da kuma yadda muka karbi jinkai, ba mu karaya
ba. 2 Maimakon haka, sai muka rabu da dukan hanyoyin da ke na kunya, kuma na boye. Ba mu
rayuwar makirci, kuma bamu yiwa maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin gabatar da gaskiya, muna
mika kanmu ga lamirin kowa a gaban Allah. 3 Amma, idan bishararmu a rufe take, tana rufe ne ga
wadanda ke hallaka. 4 A al'amarinsu, allahn wannan duniya ya makantar da zukatansu marasa bada
gaskiya. A sakamakon haka, ba su iya ganin hasken bisharar daukakar Almasihu ba, wanda shine surar
Allah. 5 Gama ba mu yin shelar kanmu, amma Almasihu Yesu a matsayin Ubangiji, mu kuma bayinku
saboda Yesu. 6 Gama Allah shine wanda ya ce, “Haske zai haskaka daga cikin duhu.” Ya haskaka cikin
zukatanmu don ya bada hasken sanin daukakar Allah a gaban Yesu Almasihu. 7 Amma muna da wannan
dukiya a randunan yunbu, yadda zai zama a bayyane cewa mafi girman iko na Allah ne ba namu ba.
8 Muna shan tsanani ta kowace hanya, ba a ci mu dungum ba. Mun rikice amma ba mu karaya ba, an
tsananta mana amma ba a watsar da mu ba. 9 Ana tsananta mana amma ba a yashe mu ba. Aka doddoke
mu amma ba mu lalace ba. 10 Mu dai a kullayaumin muna dauke da mutuwar Yesu a jikkunanmu, saboda
a bayyana rayuwar Yesu a jikkunanmu kuma. 11 Mu da muke a raye kuwa a kulluyaumin ana mika mu
ga mutuwa saboda Yesu, domin rayuwar Yesu ta zama a bayyane a jikunanmu na mutuntaka. 12 Saboda
haka, mutuwa tana aiki a cikinmu, amma rai na aiki a cikinku. 13 Amma dai muna da wannan Ruhu
na bangaskiya kammar yadda aka rubuta: “Na gaskata, saboda haka na furta.” Mu ma mun gaskata,
haka kuwa muke fada. 14 Mun sani cewa wanda ya tada Ubangiji Yesu daga matattu za ya sake tada mu
tare da Yesu. Mun san cewa zai gabatar da mu tare da ku a gabansa. 15 Dukan abubuwa sabili da ku
suke domin, yayin da aka baza alheri ga mutane dayawa, bada godiya ta karu ga daukakar Allah. 16 Don
haka ba mu karaya ba. Kodashike daga waje muna lalacewa, daga ciki ana sabunta mu kulluyaumin.
17 Domin wannan 'yar wahala ta dan lokaci tana shirya mu zuwa ga nauyin madauwamiyar daukaka
wadda ta wuce gaban aunawa. 18 Domin ba muna kallon abubuwan da ake gani bane, amma abubuwan

da ba a gani. Abubuwan da muke iya gani ba masu dawwama ba ne, amma abubuwan da ba a gani madawwama ne.

5

[1] Mun san cewa idan wannan gidan da muke zaune a ciki ya rushe, muna da wani ginin daga wurin Allah. Gida ne wanda ba hannuwan mutane suka gina ba, amma madawwamin gida ne a cikin sama.
[2] Domin a cikin wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta mu da wurin zaman mu na samaniya.
[3] Muna jiran wannan ne domin ta wurin suturtar da mu ba za a same mu tsirara ba. [4] Gama babu shakka
yayinda muke cikin wannan alfarwa, muna gurnani, muna nawaita. Ba mu so muyi zaman hutanci.
Maimakon haka, muna so a suturtar da mu, domin rai ya hadiye abu mai mutuwa. [5] Wanda kuwa yake
shirya mu domin ainihin wannan abu Allah ne, wanda ya ba mu Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke
zuwa. [6] Domin wannan mu zama da gabagadi koyaushe. Mu lura da cewa yayinda muka shagala cikin
jiki, muna nesa da Ubangiji. [7] Gama bisa ga bangaskiya muke tafiya, ba bisa ga ganin ido ba. [8] Don
haka muna da gabagadi. Mun gwammace mu rabu da jiki domin mu zauna tare da Ubangiji. [9] Sai muka
maishe shi burinmu, ko muna cikin jiki ko nesa, mu gamshe shi. [10] Domin tilas dukanmu mu hallara a
gaban kursiyin shari'a na Almasihu, saboda kowa ya karbi sakamakon abubuwan da yayi cikin jiki, ko
masu kyau ne ko marasa kyau. [11] Don haka, domin mun san tsoron Ubangiji, muna rinjayar mutane.
Allah na ganin yadda muke a fili. Ina fatan hakan a fili take ga lamirinku. [12] Ba muna kokarin mu
rinjaye ku domin ku kalle mu a matsayin amintattun mutane ba. Maimakon haka, muna ba ku dalilin
yin takama da mu, domin ku sami amsar da za ku bada ga wadanda ke fahariya da kasancewarsu amma
ba game da abinda ke zuciya ba. [13] Gama idan mun fita daga hankulanmu, saboda Allah ne. Kuma idan
muna cikin hankalinmu, domin ku ne. [14] Domin kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin mun tabbatar
da wannan: cewa mutum daya ya mutu domin kowa, kuma domin wannan duka sun mutu. [15] Kuma
Almasihu ya mutu domin kowa, domin wadanda ke raye kada su sake rayuwa domin kansu. A maimakon
haka, su yi rayuwa domin shi wanda ya mutu kuma aka tashe shi. [16] Domin wannan dalili, daga yanzu ba
za mu kara shar'anta kowa bisa ga ma'aunin 'yan'adam ba, ko da yake a baya mun taba duban Almasihu
a haka. Amma yanzu mun daina shar'anta kowa ta haka. [17] Saboda haka, duk wanda ke cikin Almasihu,
sabon halitta ne. Tsofaffin al'amura sun shude. Duba, sun zama sababbi. [18] Dukan wadannan abubuwa
daga Allah ne. Ya sulhunta mu da kansa ta wurin Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu. [19] Wato,
cikin Almasihu, Allah na sulhunta duniya zuwa gare shi, ba tare da lissafin zunubansu a kansu ba. Yana
damka mana sakon sulhu. [20] Don haka an zabe mu a matsayin wakilan Almasihu, kamar dai Allah na
kira ga mutane ta wurin mu. Muna rokon ku, saboda Almasihu: ''ku sulhuntu ga Allah!'' [21] Shi ya maida
Almasihu ya zama hadaya domin zunubinmu. Shine wanda bai taba zunubi ba. Ya yi haka ne don mu
zama adalchin Allah a cikin sa.

6

[1] haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku kar ku yi watsi da alherin Allah. [2] Domin ya ce, “A
lokacin alheri na saurare ku, kuma a ranar ceto na agaje ku.” Yanzu ne fa, lokacin alheri. Duba, yanzu
ne ranar ceto. [3] Ba mu sa sanadin faduwa a gaban kowannen ku, domin ba mu so hidimarmu ta zama
marar amfani. [4] Maimakon haka, mun tabbatar da kan mu ta wurin dukan ayyukanmu, cewa mu bayin
Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin yawan jimiri, azaba, kunci, wahala, [5] duka, kurkuku, tarzoma, cikin
aiki tukuru, cikin rashin barci yawancin dare, cikin yunwa, [6] cikin tsarki, ilimi, hakuri, kirki, cikin Ruhu
Mai tsarki, da sahihiyar kauna. [7] Mu bayinsa ne cikin kalmar gaskiya, cikin ikon Allah. Muna kuma da
makamai na adalci, a hanun dama da hagu. [8] Muna aiki cikin daraja da rashin daraja, kushe da yabo. Ana
zargin mu a kan mu mayaudara ne, duk da haka mu masu gaskiya ne. [9] Muna aiki kamar ba a san mu ba,
gashi kuwa mu sanannu ne. Muna aiki kamar masu mutuwa-duba! -har yanzu muna raye. Muna aiki
kamar wadanda aka hukunta, amma ba hukuncin kisa ba. [10] Muna aiki kamar muna bakinciki, amma a
koyaushe muna farinciki. Muna aiki kamar matalauta, amma muna azurta mutane dayawa. Muna aiki
kamar ba mu da komai, amma mun mallaki komai. [11] Mun fada maku dukan gaskiyar, Korantiyawa,
kuma zuciyar mu a bude ta ke. [12] Ba mu kange zukatan ku ba, ku ne kuka kange zukatanku a gare mu.
[13] Yanzu a sabanin haka-Ina magana da ku kamar yara-ku bude mana zukatanku. [14] Kada ku yi cudanya
da marasa bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin adalci da take shari'a? Ko kuma wace zumunta ce
ke tsakanin haske da duhu? [15] Wace yarjejeniya ke tsakanin Almasihu da Ibilis? ko kuma me ya hada
masu bangaskiya da marasa bangaskiya? [16] ko wace yarjejeniya ce a tsakanin haikalin Allah da gumaka?
Domin kuwa mu haikali ne na Allah mai rai, kamar yadda Allah ya ce: ''Zan zauna a cikin su, in kuma
yi tafiya a tsakanin su. Zan zama Allahnsu, su kuma za su zama mutanena.” [17] Sabili da haka, ''Ku fito
daga cikin su, kuma ku zama kebabbu,'' in ji Ubangiji. ''Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe ku.
[18] Zan zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama 'ya'ya maza da mata a gare ni,'' in ji Ubangiji Mai iko
duka.

7

[1] Kaunatattu, da shike muna da wadannan alkawura, bari mu tsaftace kanmu, daga dukan abubuwan
da ke kazantar da jikinmu da ruhunmu. Bari mu bidi tsarki cikin tsoron Allah. [2] Ku ba mu dama! Bamu
bata wa kowa rai ba. Ba mu cutar da kowa ko mu zambaci kowa ba. [3] Ba domin in kayar da ku na fadi
haka ba. Domin kuwa na riga na fada muku, cewa kuna zuciyar mu, domin mu mutu tare mu kuma rayu
tare. [4] Ina da muhimmin gabagadi a cikin ku, Ina fahariya da ku. Ina cike da ta'aziya. Farincikina ya cika
makil duk da wahalhalunmu. [5] Yayin da muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu hutu ba. A maimakon
haka, mun shiga matsaloli ta ko wace hanya ta wurin tashin hankali a waje tsoro kuma a ciki. [6] Amma
Allah, mai ta'azantar da raunana, ya ta'azantar da mu ta wurin zuwan Titus. [7] Ba ta wurin isowar sa
kadai Allah ya yi mana ta'aziyya ba. Amma kuma ta wurin ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin ku.
Ya gaya mana irin matsananciyar kaunarku, bakincikinku, da zurfin kulawarku a kaina. Na kuwa yi
farinciki sosai. [8] Kodashike wasikata, ta bata maku rai, ban yi da na sanin haka ba. Amma sa'adda na
ga wasika ta ta bata maku rai, na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan lokaci ne. [9] Yanzu kuwa, ina
farinciki, ba domin bacin ranku ba, amma domin bacin ranku ya kawo ku ga tuba, kun fuskanci bakinciki
na ibada, donhaka ba ku yi rashi ba sabili da mu. [10] Domin bakinciki daga Allah ya kan kai ga tuba da
ke kammala ceto ba tare da-da na sani ba. Bakinciki na duniya kuwa ya kan kai ga mutuwa. [11] Ku dubi
irin kyakkyawar niyya da bakincikin nan daga Allah ya haifar a cikin ku. Ina misalin girman niyyar nan
taku ta nuna cewa baku da laifi. Ina misalin girman fushinku, tsoronku, da sa zuciyarku, himmar ku, da
marmarin ku na ganin cewa an yi adalci! A cikin komai, kun nuna kanku marasa laifi a cikin wannan
al'amari. [12] Kodayake na rubuto maku, ban rubuto saboda mai laifin ba, ko kuma saboda wanda aka
yi wa laifin. Na rubuto ne domin himmarku gare mu ta sanu gare ku a gaban Allah. [13] Dalilin haka
ne muka samu karfafawa. Baya ga ta'aziyyar mu, mun kuma yi murna sosai saboda farin cikin Titus,
domin ruhunsa ya wartsake ta wurin ku duka. [14] Domin kuwa idan na yi fahariya da ku a gaban sa, ban
ji kunya ba. A sabanin haka, kamar yadda kowane abu da muka fada maku gaskiya ne, fahariyarmu
a kan ku ga Titus ta zama gaskiya. [15] Kaunarsa a gare ku tana da girma, kamar yadda ya rika tunawa
da biyayyarku duka, yadda kuka karbe shi da tsoro da rawar jiki. [16] Ina farinciki matuka domin ina da
cikakken gabagadi a cikin ku.

8

[1] Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da alherin Allah da aka bayar ga Ikkilisiyoyin Makidoniya. [2] A
lokacin babban gwajin wahala, yalwar farincikinsu da tsananin talaucinsu ya haifar da yalwar bayarwa
hannu sake. [3] Domin ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye da abinda ma suke iyawa. Cikin
yaddar ransu [4] da roko mai yawa suka nace da a ba su zarafi su yi tarayya a wannan hidima ga masu
bi. [5] Haka ya auku ba kamar yadda muka yi zato ba. A Maimakon haka, sai da suka fara bada kansu ga
Ubangiji. Kuma suka bada kansu gare mu bisa ga nufin Allah. [6] Sai muka karfafa Titus, wanda ya rigaya
ya fara wannan aiki, domin ya kammala wannan aiki na bayarwa ta fannin ku. [7] Amma kun habaka
cikin komai-cikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin aiki tukuru, cikin kaunarku dominmu.
Don haka, ku tabbata kun habaka a wannan aiki na bayarwa. [8] Na fadi haka ne ba kamar ina umurtar
ku ba. A maimakon haka, na fadi haka ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin kwatanta ta da
himmar sauran mutane. [9] Domin kun san alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu. Kodashike shi mai
arziki ne, amma ya zama matalauci, domin ta wurin talaucinsa ku yi arziki. [10] A wannan al'amari zan
ba ku shawarar da za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba fara wani abu kawai kuka yi ba, amma
kun yi marmarin ku yi shi. [11] Yanzu ku kammala shi. Kamar yadda kuke da niyya da marmarin yin
haka a lokacin, bari ku yi kokari ku kawo shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. [12] Idan kuna niyya ku yi
wannan aiki, abu mai kyau ne karbabbe kuma. Tabbas ya zama dai-dai da abinda mutum ke da shi, ba
abinda ba ya da shi ba. [13] Domin wannan aiki ba domin a nawaita maku sannan wadansu su samu sauki
ba ne. A maimakon haka, ya kamata a sami daidaituwa. [14] Yalwar ku a wannan lokaci za ta zama abin
biyan bukatarsu. Haka nan kuma domin yalwar su ta iya biyan bukatarku, domin a sami daidaituwa.
[15] Yana nan kamar yadda aka rubuta: “Wanda ke da shi dayawa bai samu raguwar komai ba, kuma
wanda yake da kadan bai rasa komai ba.” [16] Amma godiya ga Allah, da yasa a zuciyar Titus marmarin
kulawa da ku kamar wadda nake da ita domin ku. [17] Gama ba rokon mu kadai ya karba ba, amma ya yi
da gaske akan haka. Ya zo gare ku ne da yardar kan sa. [18] Mun aiko tare da shi dan'uwa da ake yaba
masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi domin ayyukansa a cikin shelar bishara. [19] Ba domin wannan kadai
ba, amma Ikkilisiyoyi ne suka zabe shi ya tafi tare da mu a cikin yin wannan hidima ta alheri. Wannan
domin girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin aniyarmu ta taimakawa. [20] Muna gudun kada kowa
ya sa mana laifi game da wannan alheri da muke dauke da shi. [21] Niyyar mu ce mu yi kyakkyawan abu,
ba a gaban Ubangiji kadai ba, amma a gaban mutane ma. [22] Mun kuma aiki wani dan'uwan tare da
su. Mun sha gwada shi, kuma mun same shi da himma wajen ayyuka da dama. Yanzu kuma ya kara

himma, saboda amincewa mai girma da yake da ita gare ku. 23 Game da Titus, shi abokin tafiyata ne,
kuma abokin aikina domin ku. Game da yan'uwanmu, an aiko su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja
ne ga Almasihu. 24 Don haka, ku nuna masu kaunarku, ku kuma nuna wa Ikilisiyoyi dalilin fahariyarmu
game da ku.

9

1 Game da hidima domin tsarkaka, ya dace in rubuta maku. 2 Na san marmarinku, wanda na yi
fahariya da shi a gaban mutanen Makidoniya. Na gaya masu Akaya sun riga sun shirya tun bara.
Kwazon ku ya sa yawancin su sun shiga aiki. 3 To na aiko maku da 'yan'uwa saboda kada fahariyarmu
akanku ta zama a banza, domin kuma ku zauna a shirye, kamar yadda na ce za ku yi. 4 Idan kuwa ba
haka ba, idan wani cikin makidoniyawa ya biyoni kuma ya tarar da baku shirya ba, za mu ji kunya-ba ni
cewa komai game da ku-domin ina da gabagadi a kan ku. 5 Sai na ga ya dace in turo 'yan'uwa su zo wurin
ku kafin lokaci yayi suyi shirye shirye game da gudummuwar da kuka yi alkawari. Wannan ya zama
haka ne domin a shirya shi a matsayin bayarwar albarka, ba wani abin kwace ba. 6 Batun shine: wanda
ya shuka kadan zai girbi kadan, wanda kuma ya shuka da manufar albarka zai girbi albarka 7 Bari kowa
ya bayar bisa ga yadda ya yi niyya a zuciyarsa. Kada ya bayar da bacin rai ko kamar dole. Gama Allah
yana kaunar mai bayarwa da dadin rai. 8 Allah na da ikon ya sa kowace albarka ta ribanbanya domin ku,
domin, a koyaushe, a cikin dukan abubuwa, ku sami duk abinda kuke bukata. Hakan zai kasance domin
ku ribabbanya kowanne kyakkyawan aiki. 9 Kamar yadda aka rubuta, ''Ya rarraba arzikinsa, ya bada shi
ga matalauta. Adalcinsa ya dawwama har abada.'' 10 Shi wanda ke bayar da iri ga mai shuka da gurasa
domin abinci, zai bayar ya kuma ribabbanya maku iri domin shuka. Zai sa girbin adalcinku ya karu. 11 Za
ku wadata ta kowace hanya domin ku zama masu bayarwa, wannan kuwa zai sa a yi wa Allah godiya
ta wurin mu. 12 Aiwatar da wannan hidima ba biyan bukatun tsarkaka kawai take yi ba. Tana kuma
ribanbanya zuwa ayyuka masu yawa na bada godiya ga Allah. 13 Domin an gwada ku an tabbatar da ku
akan wannan hidima, za ku kuma daukaka Allah ta wurin biyayyar ku ga shaidar bisharar Almasihu.
Za ku kuma daukaka Allah ta wurin yalwar bayarwarku gare su da kowa duka. 14 Suna marmarin ganin
ku, suna kuma yi maku addu'a. Suna yin haka saboda alherin Allah mai girma da ke bisan ku. 15 Godiya
ga Allah domin kyautarsa wadda ta fi gaban bayyanawa.

10

1 Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta wurin tawali'u da nasihar Almasihu. Ina da saukin kai yayinda
nake gaban ku, amma ina da gabagadi a gare ku yayinda ba na tare da ku. 2 Ina rokon ku, yayinda nake
gabanku, ba ni so in zama mai tsaurin hali. Amma ina ganin zan bukaci zama mai gabagadi sa'adda nake
tsayayya da su wadanda ke zaton muna zama bisa ga jiki. 3 Kodashike dai muna tafiya bisa jiki, ba ma
yin yaki bisa jiki. 4 Domin makaman da muke yaki da su ba na jiki ba ne. Maimakon haka, makamai ne
na Allah da ke da ikon rushe ikokin shaidan. Suna kawar da dukan gardandamin da ke kawo kaucewa.
5 Muna kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin Allah. Muna kuma kama kowanne tunani zuwa
biyayya ga Almasihu. 6 Muna kuma shirye mu hukunta kowanne irin aiki na rashin biyayya, da zarar
biyayyarku ta tabbata. 7 Dubi abin da aka sa a bayyane a gaban ku. In har wani ya tabbata shi na
Almasihu ne, bari fa ya tunatar da kansa cewa kamar yadda shi na Almasihu ne, hakanan muma muke.
8 Ko da zan yi fahariya da ikon da muke dashi, wanda Ubangiji ya ba mu domin mu inganta ku, ba
domin mu rushe ku ba, ba zan ji kunya ba. 9 Ba na so ya zama kamar ina firgita ku ne da wasikuna.
10 Domin wadansu mutane na cewa, “Wasikunsa na da iko da firgitarwa, amma in ka gan shi kumama
ne. Kalmominsa ba abin saurare ba ne.” 11 Bari wadannan mutane su sani cewa abinda muke fadi a
kalmomin wasikunmu lokacin da ba mu nan, haka za mu yi in muna nan. 12 Mu dai ba mu hada kanmu
da kowa, ko kuma mu kwatanta kanmu da wadanda ke yabon kansu. Amma yayin da suke gwada kansu
da junansu, suke kuma kwatanta kansu da junansu, ba su da ganewa. 13 Saidai, ba za mu yi fahariya
fiye da yadda ya kamata ba. Maimakon haka, za mu yi haka ne gwalgwadon iyakar abinda Allah ya sa
muyi, iyakar da takai gareku. 14 Gama bamu yi zarbabi ba sa'adda muka kai gareku. Mune na farko
da muka kai gare ku da bisharar Almasihu. 15 Ba mu yi fahariya fiye da kima game da aikin wasu ba.
Maimakon haka, muna fatan bangaskiyar ku ta karu domin bangaren aikin mu ya kara fadada kwarai,
kuma a daidai iyakarsa. 16 Muna fatan haka, domin mu kai bishara zuwa yankunan da ke gaba da naku.
Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a yankin wani ba. 17 “Amma bari duk wanda zai yi fahariya,
ya yi ta cikin Ubangiji.” 18 Domin ba wanda ya ke shaidar kansa shine yardajje ba. Maimakon haka, sai
dai wanda Ubangiji ke shaidarsa.

11

1 Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta kadan. Ko da yake lallai kuna jurewa da ni! 2 Domin ina kishi
sabili da ku. Kishi na kuwa irin na Allah ne domin ku. Tun da na alkawartar da ku a cikin aure ga
miji daya. Na kuma yi alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa mai tsarki ga Almasihu. 3 Gama ina
fargaba a kan ku, ko watakila, kamar yadda macijin ya yaudari Hauwa'u ta wurin kissarsa, Ya zamana
tunaninku ya kauce daga sahihiyar sadaukarwa ga Almasihu. 4 Anar misali idan wani ya zo ya kawo
shelar wani Yesu daban da wanda muka yi maku wa'azinsa. Ko kuma kun karbi wani ruhu daban da
wanda muka karba. Ko kuma kun karbi wata bishara daban da wadda muka karba. Amincewar da kuka
yi wa wadannan abubuwa ta isa! 5 Don kuwa ina tsammanin ba a baya nake ba ga sauran wadanda ake
kira manyan manzanni. 6 To ko ma ba a ilimantar da ni ba akan yin jawabi, ban rasa horarwar ilimi ba.
Ta kowace hanya kuma cikin abubuwa duka mun sanar da ku wannan. 7 Na yi zunubi ne da na kaskantar
da kai na domin a daukaka ku? Domin na yi maku wa'azin bisharar Allah kyauta. 8 Na yi wa sauran
Ikilisiyoyi kwace ta wurin karbar gudummuwa daga wurin su domin inyi maku hidima. 9 Lokacin da
ina tare da ku kuma na sami kai na cikin bukata, ban dora wa kowa nauyi ba. Domin 'yan'uwa da suka
zo daga Makidoniya sun biya bukatuna. A cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya a gare ku,
kuma zan cigaba da yin haka. 10 Kamar yadda gaskiyar Almasihu ke ciki na, ba zan yi shiru da wannan
fahariya tawa ba a cikin dukan kasar Akaya. 11 Don me? Saboda ba na kaunar ku? Allah ya sani. 12 Amma
abinda na ke yi, zan cigaba da yi. Zan yi haka ne domin in yanke zarafin wadanda ke son samun zarafi
kamar mu akan abubuwan da suke fahariya da shi. 13 Don irin wadannan mutane manzannin karya
ne masu aikin yaudara. Suna badda kama kamar manzannin Almasihu. 14 Wannan ba abin mamaki
ba ne, domin shaidan ma yakan badda kama ya fito kamar mala'ikan haske. 15 Ba wani babban abin
mamaki ba ne idan bayin sa sun badda kamanninsu don a dauka bayin adalci ne su. Karshen su zai
zama sakamakon abin da suka aikata. 16 Ina kara fadi: Kada wani ya yi zaton ni wawa ne. Idan kun yi
zaton hakan, to ku dauke ni kamar wawan don inyi fahariya kadan. 17 Abinda nake fadi game da wannan
gabagadi mai fahariya ba bisa ga amincewar Ubangiji ba ne, amma ina magana a matsayin wawa. 18 Tun
da mutane dayawa suna fahariya bisa ga jiki, ni ma zan yi fahariya. 19 Gama kuna murnar tarayya da
wawaye. Ku masu hikima ne! 20 Kuma kuna hakuri da wanda zai bautar da ku, idan ya tauye ku, yana
amfani da ku don ribar kansa, idan ya dauki kansa fiye da ku, ko ya mammare ku a fuska. 21 Ina mai
cewa mun kunyata da muka rasa gabagadin yi maku haka. Duk da haka idan wani zai yi fahariya-Ina
magana kamar wawa-Ni ma zan yi fahariya. 22 Su yahudawa ne? Ni ma haka. Su Isra'ilawa ne? Nima
haka. Su zuriyar Ibrahim ne? Nima haka. 23 Su bayin Almasihu ne? (Ina magana kamar ba ni cikin
hankalina) na fi su ma. Na ma yi aiki tukuru fiye da su duka, shiga kurkuku fiye da kowa, a shan duka
babu misali, a fuskantar haduran mutuwa da yawa. 24 Daga hannun yahudawa sau biyar na sha bulala
''Arba'in ba daya''. 25 Sau uku na sha dibga da sanduna. Sau daya aka jejjefe ni da duwatsu. Sau uku na
yi hadari a jirgin ruwa. Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar teku. 26 Ina shan tafiye tafiye, cikin
hadarin koguna, cikin hadarin 'yan fashi, cikin hadari daga mutane na, cikin hadari daga al'ummai,
cikin hadarin birni, cikin hadarin jeji, cikin hadarin teku, cikin hadarin 'yan'uwan karya. 27 Na sami
kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin hali, cikin yin dare dayawa ba barci, cikin yunwa da kishin ruwa,
cikin yawan azumi, cikin sanyi da tsiraici. 28 Baya ga wadannan duka, akwai nauyi a kaina kullayaumin
saboda damuwata akan Ikkilisiyoyi duka. 29 Waye kumama, wanda ban zama kumama akan shi ba?
Wanene aka sa yayi tuntube, kuma ban kuna ba? 30 Idan zan yi fahariya, zan yi fahariya akan abinda
ke nuna kasawata. 31 Allah kuma Uba na Ubangijinmu Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya san ba
karya nake yi ba! 32 A Damasku, gwamnan da ke mulki karkashin sarki Aritas yasa aka yi tsaron birnin
Damasku domin a kama ni. 33 Amma ta taga cikin kwando aka ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa
kucce daga hannunsa.

12

1 Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata da ribar komai. Amma zan ci gaba da wahayoyi da ruyoyi
daga Ubangiji. 2 Na san wani mutum cikin Almasihu, wanda shekaru goma sha hudu da suka wuce-ko
a cikin jiki ne ko ba a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-an dauke shi zuwa sama ta uku. 3 Kuma na san
wannan mutumin-ko cikin jiki ko kuma ba cikin jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani- 4 an dauke shi zuwa
Firdausi ya kuma ji madaukakan al'amura wadanda ba mai iya fadi. 5 A madadin irin wannan mutumin
zan yi fahariya. Amma a madadin kaina ba zan yi fahariya ba, sai dai game da kumamancina. 6 Idan
ina so inyi takama, ba zai zama wauta ba, domin gaskiya zan rika fada. Amma zan guje wa fahariya,
domin kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya gani ko ya ji daga gare ni. 7 Zan kuma gujewa fahariya
saboda irin wadannan gagaruman ruyoyi. Domin kada in cika da girman kai, an ba ni kaya cikin jikina,
manzon shaidan ya wahalshe ni, domin kada in yi girman kai dayawa. 8 Na roki Ubangiji har sau uku
domin ya kawar mini da wannan. 9 Amma ya ce mani, “Alherina isasshe yake a gare ka, domin ta wurin

kumamanci karfi yake cika." Don haka zan gwammace takama a akan kasawata, domin ikon Almasihu
ya zauna a ciki na. 10 Sabili da haka a gamshe nake ta dalilin Almasihu, cikin kumamanci, ko raini, ko
matsaloli, ko jarabobi, ko kuma nawaya. Don ko dayaushe na raunana, ina da karfi kuma. 11 Na zama
wawa! Amma ku ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku yabe ni, domin ban kasa ga wadan da ake kira
manyan manzanni ba, ko da shike ni ba komai ba ne. 12 Cikakkun alamun mazanni sun faru a tsakanin
ku, da cikakken hakuri, alamu da abubuwan ban mamaki da manyan ayyuka. 13 Ta yaya kuka zama da
rashin muhimmanci akan sauran Ikkilisiyoyin, sai dai don ban zama matsala a gare ku ba? Ku gafarce
ni a kan wannan laifin. 14 Duba! A shirye nake domin in zo gare ku karo na uku. Ba zan so in zamar
maku nawaya ba, domin ba kayanku nake so ba. Amma ku nake so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi
wa iyaye tanadi ba. Amma iyaye ne ya kamata su yi wa 'ya'ya tanadi. 15 Zan yi murnar biyan bukatunku,
ko ya kai ga in bada rai na. Idan ni na kaunace ku, sosai, sai ni za a kaunata kadan? 16 Amma kamar
yadda yake, ban nawaita maku ba. Amma, da shike ni mai dabara ne, Ni ne na kama ku da yaudara.
17 Ko na cutar da ku ta wurin wadanda na turo maku? 18 Rokar Titus na yi domin ya zo gare ku, sa'an
nan na turo shi da wani dan'uwa. Ko da na turo Titus, ya cutar da ku ne, ba cikin hanya daya muka yi
tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi tafiya ba? 19 Kuna tsammanin a dukan wannan lokaci muna kare kan
mu a gaban ku ne? A gaban Allah, a cikin Almasihu muke fadin komai domin ku sami karfi. 20 Ina tsoro
domin idan na zo ba zan same ku yadda nake zato ba. Ina tsoro kuma ba za ku same ni kamar yadda
ku ke zato ba. Ina tsoron cewa za a sami gardandami, kishi, barkewar fushi, buri na son kai, gulma,
girman kai da yamutsi. 21 Ina tsoron cewa bayan na dawo, Allahna zai iya kaskantar da ni a gaban ku.
Ina tsoron cewa zan yi bakinciki domin mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu, wadanda kuma
ba su tuba daga rashin tsarki da zina da fasikanci da ayyukan sha'awa da suka aikata ba.

13

1 Wannan ne karo na uku da nake zuwa gare ku, "Ana tabbatar da kowanne zargi ta bakin shaidu
biyu ko uku." 2 Na riga na yi magana a baya da wadanda suka yi zunubi da kuma sauran a lokacin da
ina tare da ku karo na biyu, kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa, ba zan raga masu ba. 3 Ina fadi maku
wannan ne domin kuna neman shaida ko Almasihu na magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane zuwa
gare ku. Maimakon haka, Shi mai iko ne a cikin ku. 4 Domin an gicciye shi cikin kasawa, amma yana
da rai ta ikon Allah. Don mu ma kasassu ne a cikin shi, amma za mu rayu tare da shi cikin ikon Allah
dake cikinku. 5 Ku auna kanku ku gani ko kuna cikin bangaskiya. Ku yi wa kanku gwaji. Ba ku lura da
cewa Yesu Almasihu yana cikin ku ba? Yana cikin ku, sai dai in ba a amince da ku ba. 6 Gama ina da
gabagadin cewa za ku iske an amince da mu. 7 Ina addu'a ga Allah cewa ba za a same ku da laifi ba. Ba
wai ina rokon mu bayyana kamar mun ci gwadawar ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda ke
dai dai, ko dayake mun yi kamar mun fadi gwadawar. 8 Domin bamu iya yin wani abu na tsayayya da
gaskiya ba, sai dai mu yi domin gaskiya. 9 Muna farin ciki idan mun kasa ku kuma kun yi karfi. Muna
addu'a kuma domin ku kammalu. 10 Na rubuta wadannan abubuwa yayinda ba ni tare da ku, saboda
yayin da zan kasance da ku ba zan zamar maku mai fada ba. Ba na so inyi amfani da ikon da Ubangiji ya
bani in tsattsaga ku, sai dai in gina ku. 11 A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki don sabuntuwa,
ku karfafa, ku yarda da juna, ku zauna cikin salama. Kuma Allahn kauna da salama zai kasance tare
da ku. 12 Ku gai da juna da tsattsarkar sumba. 13 Masu bi duka suna gaishe ku. 14 Bari alherin Ubangiji
Yesu Almasihu, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

GALATIYAWA

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa, bai zo daga mutane ba ko mutum, amma ta wurin
Yesu Almasihu da Allah Uba wanda da ya tashe shi daga matattu. 2 Ni da dukan 'yan'uwa da nake tare
da su a nan, ina rubuto maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. 3 Alheri zuwa gare ku da salama daga Allah
Ubanmu da kuma Ubangjinmu Yesu Almasihu, 4 wanda ya ba da kansa domin zunubanmu saboda ya
kubutar da mu daga wannan mugun zamani, bisa ga nufin Allah da Ubanmu. 5 Daukaka ta tabbata a
gare shi har abada abadin. 6 Na yi mamaki kwarai yadda kuka juya da sauri zuwa wata bishara daban.
Na yi mamakin cewa kuna juyawa daga shi wanda ya kira ku ta wurin alherin Almasihu. 7 Ba wata
bishara, amma akwai wadansu mutane da suke kawo maku rudani kuma suna so su gurbata bisharar
Almasihu. 8 Amma, ko da mu ne ko mala'ika daga sama ya yi maku shelar wata bishara ta daban da
wadda muka yi shelar ta, la'ananne ne. 9 Kamar yadda muka fadi maku a da, yanzu kuma ina sake fada,
“Idan wani ya yi maku shelar wata bishara ta daban da wadda kuka karba, la'ananne ne.” 10 To yanzu
ina neman shaidar mutane ne ko Allah? Ina neman in gamshi mutane ne? Idan har yanzu ina kokarin
in gamshi mutane ne, ni ba bawan Almasihu ba ne. 11 Ina son ku sani fa 'yan'uwa, cewa bisharar da
nake shelar ta ba daga mutane take ba. 12 Ban karbe ta daga mutum ba, ba ma wanda ya koyar mani A
maimakon haka, ta wurin wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni. 13 Kun riga kun ji game da rayuwa
ta a da cikin Yahudanci, yadda da nake da kwazon tsananta wa iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina
lalatar da ita. 14 Ina gaba-gaba cikin Yahudanci fiye da yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa fiye da
kima game da al'adun ubannina. 15 Amma ya gamshi Allah ya zabe ni daga cikin mahaifiyata. Ya kira ni
ta wurin alherinsa. 16 Ya bayyana dansa a gareni, saboda in yi shelar sa cikin al'ummai. Nan da nan, ban
nemi shawarar nama da jini ba 17 kuma ban tafi Urushalima ba wurin wadanda suka zama manzanni
kafin ni. Maimakon haka sai na tafi Arebiya, daga nan sai na dawo Dimashku. 18 Bayan shekara uku
na je Urushalima don in san Kefas, na zauna da shi na kwana goma sha biyar. 19 Amma ban ga ko daya
daga cikin manzannin ba sai Yakubu kadai, dan'uwan Ubangiji. 20 Duba, a gaban Allah, ba karya nake
yi ba cikin abin da na rubuta maku. 21 Daga nan sai na je lardin Suriya da Kilikiya. 22 Har a lokacin babu
wanda ya san ni a fuska a iklisiyoyin Yahudiya da suke cikin Almasihu, 23 amma sai labari kawai suke
ji, “Wanda a da yake tsananta mana yanzu yana shelar bangaskiyar da a da yake rusarwa.” 24 Suna ta
daukaka Allah saboda ni.

2

1 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu na koma Urushalima tare da Barnaba. Na kuma dauki Titus
tare da ni. 2 Na koma ne domin Allah ya nuna mani in koma. Sai na gabatar masu shelar bisharan da
nake yi a cikin al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da wadanda aka dauka muhimman shugabanni).
Na yi haka ne domin in tabbatar da cewa ba gudun banza nake yi ba, ko kuma na yi gudun banza.
3 Amma ko Titus wanda yake tare da ni, Baheline, ba wanda ya tilasta masa ya yi kaciya. 4 Wannan
maganar ta taso ne daga 'yan'uwan karya da suka zo cikinmu a boye su ga 'yancin mu a cikin Yesu
Almsihu. Sun yi marmarin su maishe mu bayi ga doka. 5 Ba mu mika kanmu biyayya gare su ba ko
da na sa'a daya, domin gaskiyar bishara ta kasance babu canzawa domin ku. 6 Amma su wadanda a ke
ganin su da muhimmanci ba su taimaka mani da komai ba. Ko su wanene su bai dame ni ba. Allah ba ya
karbar wanda mutane suka fi so. 7 Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar bishara ga wadanda
ba su da kaciya. Kamar yadda aka ba Bitrus shelar bishara ga masu kaciya. 8 Gama Allah wanda yake yin
aiki a cikin Bitrus domin manzanci zuwa ga masu kaciya, haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai.
9 Da Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke gani masu gina ikilisiya, suka fahimci alherin da aka ba
ni, suka bamu hannun dama na zumunci ni da Barnaba, Sun yi haka ne kawai domin mu mu tafi zuwa
wurin al'ummai, su kuma su je wurin masu kaciya. 10 Suna kuma so mu tuna da matalauta. Ni ma
ina da aniyar yin haka. 11 Da Kefas ya kai Antakiya, na yi tsayayya da shi a gabansa domin shine ke da
kuskure. 12 Da ma Kefas yana cin abinci tare da al'ummai kafin zuwan wasu mutane daga wurin Yakubu.
Amma da wadannan mutane suka iso, sai ya dena kuma ya ware kansa daga al'umman. Yana jin tsoron
wadannan mutanen da ke bukatar kaciya. 13 Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da shi sun
bi munafurcin sa. A sakamakon haka Barnaba ma ya bi munafurcin su. 14 Da na ga basu bin gaskiyar
da take cikin bisharar, na gaya wa Kefas a gaban su duka, “Idan kai Bayahude ne kana rayuwar ka ta
al'ummai a maimakon rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa al'ummai su yi zaman Yahudawa?
“ 15 Mu da muke Yahudawa daga haihuwa, ba ''Al'ummai masu zunubi ba.'' 16 Ku sani fa, babu wanda
za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon haka an baratar da su ta wurin bangaskiya cikin Yesu
Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu Yesu domin mu samu baratarwa ta bangaskiya cikin Almasihu,

kuma ba ta ayyukan shari'a ba. Domin ta ayyukan shari'a babu wanda zai samu baratarwa. 17 Amma
idan mun nemi Allah ya baratar da mu cikin Almasihu, mun samu kanmu masu zunubi kenan, Almasihu
ya zama bawan zunubi ne? Ko kadan! 18 Idan na sake gina dogara ta a kan shari'a, dogarar da na juya
wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a kenan. 19 Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a, domin in yi
rayuwa irin ta Allah. 20 An giciye ni tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma, amma Almasihu ke
rayuwa a cikina. Rayuwar da nake yi a yanzu a cikin jiki, ina yin ta ne, ta wurin bangaskiya ga dan Allah,
wanda ya kaunace ni ya ba da kansa domina. 21 Ban yi watsi da alherin Allah ba, domin idan adalci ya
wanzu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu a banza kenan.

3

1 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun ido ya cuce ku? Ashe, ba Yesu Almasihu gicciyayye
aka nuna a gaban idon ku ba? 2 Ina so in gane wannan daga wurin ku ne kawai. Kun karbi Ruhun ta
wurin ayyukan doka ne ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji? 3 Rashin wayonku ya yi yawa
haka ne? Kun fara da Ruhu, sai kuma yanzu ku karasa a cikin jiki? 4 Kun fuskanci abubuwa da yawa
a banza ne - har idan a banza ne? 5 To, shi wanda ya ba ku Ruhun, da ayyuka masu iko a tsakanin ku,
ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta wurin ji tare da bangaskiya? 6 Ibrahim "ya ba da gaskiya ga
Allah, kuma an lisafta mashi wannan a matsayin adalci." 7 Ta wannan hanya ku fahimta su wadanda
suka ba da gaskiya, 'ya'yan Ibrahim ne. 8 Nassi ya riga ya hangi gaba cewa, ta wurin bangaskiya Allah
zai baratar da Al'ummai. An yi wa Ibrahim shelar bishara tuntuni: "A cikinka ne dukan al'ummai za
su yi albarka." 9 Saboda haka, wadanda suka ba da gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda
ke da bangaskiya. 10 La'ana na kan wadanda sun dangana ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce yake,
"La'ananne ne kowanne mutum da bai tsaya ga duk abin da ke a rubuce cikin littafin shari'a ba, ya
kuma aikata shi duka."' 11 Yanzu a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa ta wurin shari'a, domin
"Mai adalci zai rayu ta bangaskiya." 12 Doka ba daga bangaskiya take ba, 'Amma a maimakon haka, “Shi
wanda ke yin wadannan abubuwa cikin shari'a, zai yi rayuwa ta wurin shari'a." 13 Almasihu ya fanshe
mu daga la'anar shari'a da ya zama la'ananne saboda mu. Kamar yadda yake a rubuce, "La'ananne ne
duk wanda aka sargafe a bisa itace." 14 Dalilin shine, albarkan da ke bisan Ibrahim ta zo ga al'ummai
cikin Almasihu Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu ta wurin bangaskiya. 15 'Yan'uwa, ina
magana bisa ga ka'idojin mutane. Idan mutane sun yi yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko a kara shi.
16 Yanzu fa, an fada alkawaran nan ne ga Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, "ga zuriya ba" da manufar masu
yawa; amma a maimakon haka ga daya kadai, "ga zuriyar ka," wanda shine Almasihu. 17 Yanzu na fadi
wannan. Shari'a, wadda ta zo shekaru 430 daga baya, ba ta kawar da alkawarin da Allah ya tabbatar
da shi ba tun a baya. 18 Domin idan da gadon ya zo ta dalilin shari'a ne, da ba za ya zo kuma ta dalilin
alkawari ba. Amma Allah ya ba da shi ga Ibrahim kyauta ta wurin alkawari. 19 Me ya sa kenan aka ba
da shari'a? An kara ta ne saboda laifuffuka, har sai zuriyar Ibrahim din nan ta zo ga wadanda aka yi
masu alkawarinta. An kaddamar da ikon shari'ar ta wurin mala'iku, ta hannun matsakaici. 20 Yanzu
dai matsakanci yana nufin mutum fiye da daya, duk da haka Allah daya ne. 21 Shari'a tana tsayayya
da alkawaran Allah kenan? Ko kadan! Domin idan da an ba da shari'a da ke iya bayar da rai, babu
shakka da adalci ya zo ta wurin wannan shari'a. 22 A maimakon haka, nassi ya kulle abubuwa duka a
karkashin zunubi. Allah ya yi wannan domin alkawarin sa na ceton mu ta wurin bangaskiya cikin Yesu
Almasihu ya samu a ba da shi ga wadanda suka gaskanta. 23 Amma kafin bangaskiya cikin Almasihu ta
zo, an kulle mu kuma aka tsare mu da shari'a har zuwa ga wahayin bangaskiya. 24 Daga nan shari'a ta
zama mana jagora har sai da Almasihu ya zo, domin mu samu baratarwa ta wurin bangaskiya. 25 Yanzu
da bangaskiya ta zo, ba mu kuma a karkashin jagora. 26 Domin dukanku 'ya'yan Allah ne ta wurin
bangaskiya cikin Almasihu Yesu. 27 Dukanku da aka yi wa baftisma cikin Almasihu, kun suturce kanku
da Almasihu. 28 Babu Bayahude ko Baheline, bawa ko 'yantacce, babu na miji ko mace, domin dukanku
daya ne cikin Almasihu Yesu. 29 Idan ku na Almasihu ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan, magada bisa ga
alkawarin.

4

1 Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu bambancin sa da bawa, ko da yake shine mai mallakan dukan
kadarorin. 2 A maimakon haka, yana karkashin masu jagora da amintattu har sai lokacin da mahaifinsa
ya ajiye. 3 Hakannan mu ma, lokaci da muke yara, an rike mu cikin kangi na tushin ka'idojin wannan
duniya. 4 Amma da lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko da dansa, haihuwar mace, haihuwar karkashin
shari'a. 5 Ya yi haka ne domin ya fanshi wadanda ke a karkashin shari'a, domin mu karbi diyanci a
matsayin 'ya'ya. 6 Domin ku 'ya'ya ne, Allah ya aiko da Ruhun Dansa cikin zuciyarmu, Ruhun wanda
ke kirar, “Abba, Uba.” 7 Saboda wannan dalilin kai ba kuma bawa ba ne amma da. Idan kai da ne,
hakannan kuma kai ma magaji ne ta wurin Allah. 8 Duk da haka a da, da ba ku san Allah ba, bayi ne

ku ga alloli wadanda ainihi ba alloli ba ne ko kadan. [9] Amma yanzu da kuka san Allah, ko kuma, yanzu
da Allah ya san ku, me ya sa kuke sake komawa zuwa ga tushen ka'idodin nan mara karfi da amfani?
Kuna so ku sake komawa zaman bayi kuma daga farko? [10] Kuna kiyaye ranaku na musamman, sabobin
watanni, lokatai, da shekaru. [11] Ina ji maku tsoro. Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a wofi. [12] Ina
rokon ku 'yan'uwa, ku zama kamar yadda nake, domin ni ma na zama kamar ku. Ba ku yi mani laifin
komai ba. [13] Amma kun sani cewa saboda rashin lafiya ne na yi maku shelar bishara da farko. [14] Ko da
yake halin da nake ciki cikin jiki a zahiri ya sa ku cikin gwaji, ba ku raina ni ba ko kuma kuka watsar
da ni. A maimakon haka, kun karbe ni kamar mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu Yesu ne da kansa.
[15] Saboda haka, yanzu ina murnar taku? Domin ina shaidar ku, idan mai yiwuwa ne, da kun kwakulo
idanunku, kun ba ni. [16] To kenan, na zama makiyin ku ne saboda na gaya maku gaskiya? [17] Suna neman
ku da himma ba domin wani alheri ba ne. Suna so su raba ni da ku domin ku bi su. [18] Yana da kyau
ko yaushe a yi himma domin dalilai masu kyau, ba kuma kawai sa'adda ina tare da ku ba. [19] 'Ya'yana
kanana, sabili da ku ina cikin zafin nakuda kuma sai Almasihu ya samu kafuwa cikinku. [20] Da ma a ce
ina tare da ku yanzu in canza muryata, domin ina damuwa a kanku kwarai. [21] Ku gaya mani, ku da kuke
marmarin ku zo karkashin shari'a, ba ku ji abin da shari'ar ta ce ba? [22] A rubuce yake cewa, Ibrahim
yana da 'ya'ya maza biyu, daya dan baiwa ne, dayan kuma dan 'yantaciyar mace ne. [23] Abin lura anan,
dan baiwar an haife shi ta hanyar mutuntaka ne, amma dan 'yantaciyar macen, an haife shi ta wurin
alkawari ne. [24] Ana iya bayyana abubuwan nan a hanyar kwatanci kamar haka, wadannan mata na
kama da alkawarai ne guda biyu. Dayan alkawarin daga dutsen Sinayi ne. Ta haifi 'ya'ya da ke bayi ne
su. Ita ce Hajaratu. [25] Yanzu fa, Hajaratu ita ce dutsen Sinayi da ke Arebiya. Misali ce na Urushalima na
yanzu, domin tana cikin bauta tare da 'ya'yanta. [26] Amma Urushalima da ke bisa 'yantacciya ce, ita ce
mahaifiyarmu. [27] Kamar yadda yake a rubuce, "Ki yi murna, ke bakarariya, ke da ba ki taba haihuwa ba.
Ki yi shewa na farinciki, ke da ba ki dandana haihuwan da ba. Domin 'ya'yan bakarariya da yawa suke,
fiye da ta mace mai miji." [28] Yanzu fa, 'yan'uwa, kamar yadda Ishaku yake, haka muke, wato 'ya'yan
alkawari. [29] A lokacin can, shi wanda aka haife shi ta hanyar mutuntaka ya tsananta wa wanda aka
haife shi ta hanyar Ruhu. Haka yake har yanzu. [30] Amma menene nassi ya ce? "Ka kori baiwar nan
tare da danta. Domin dan baiwar nan ba za ya ci gado tare da dan macen nan da ke 'yantacciya ba."
[31] Saboda haka 'yan'uwa, mu ba 'ya'yan baiwa ba ne, a maimakon haka, mu 'ya'yan macen nan ne da
ke 'yantacciya.

5

[1] Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da mu. Sai ku dage kada ku sake komawa cikin kangin bauta.
[2] Duba, ni Bulus, ina gaya maku cewa idan an yi maku kaciya, Almasihu ba zai zama da amfani a gare
ku ba a kowace hanya. [3] Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum wadda aka yi masa kaciya ya zama
dole ya yi biyayya da dukan shari'a. [4] Kun rabu da Almasihu, dukanku wadanda aka "baratar" ta wurin
shari'a. Kun fadi daga alheri. [5] Domin ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna jira gabagadi na adalci.
[6] A cikin Almasihu kaciya ko rashin kaciya ba shi da ma'ana. Bangaskiya kadai mai aiki ta wurin kauna
ita ce mafi muhimmanci. [7] Da kuna tsere da kyau, wanene ya tsayar da ku daga yin biyayya da gaskiya?
[8] Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga wanda ya kira ku ba ne [9] Ai karamin yisti shi yake sa dukan
kulli ya kumbura. [10] Ina da wannan gabagadin game da ku cikin Ubangiji cewa ba za ku yi tunani a
wata hanya daban ba. Shi wanda ya rikita ku zai sha hukunci ko wanene shi. [11] 'Yan'uwa, idan har
yanzu wa'azin kaciya nake yi, don me har yanzu ake tsananta mani? Inda haka ne dutsen sanadin
tuntube game da gicciye da ya ragargaje. [12] Ina fata wadanda suke badda ku su maida kansu babani.
[13] 'Yan'uwa, domin Allah ya kira ku zuwa ga yanci, kada dai ku mori yancin nan ya zama zarafi domin
jiki. A maimakon haka ta wurin kauna ku yi wa juna hidima. [14] Saboda dukan shari'a ta cika ne a
cikin doka guda daya; "Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka." [15] Amma idan kuna cizo da hadiye
juna, ku lura kada ku hallakar da junanku. [16] Na ce, ku yi tafiya cikin Ruhu, ba za ku cika sha'awoyin
jiki ba. [17] Domin jiki yana gaba mai karfi da Ruhu, Ruhu kuma yana gaba da jiki. Domin wadannan
akasin juna suke. Sakamakon shine ba za ku iya yin abin da kuke so ba. [18] Amma idan Ruhu ne ke bishe
ku, ba ku karkashin shari'a. [19] Yanzu ayyukan jiki a bayyane suke. Sune al'amuran lalata, rashin tsarki,
sha'awoyi, [20] bautar gumaka, sihiri, yawan fada, jayayya, kishi, zafin fushi, gasa, tsattsaguwa, hamayya,
[21] hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da dai sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade ku, kamar
yadda a da na gargade ku, cewa wadanda suke aikata wadannan abubuwa ba za su gaji mulkin Allah
ba. [22] Amma 'ya'yan Ruhu kauna ne, farinciki, salama, hakuri, kirki, nagarta, bangaskiya, [23] tawali'u, da
kamun kai. Babu wata shari'a da ke gaba da wadannan abubuwa. [24] Wadanda suke na Almasihu Yesu
sun giciye halin jiki tare da marmarin sa da miyagun sha'awoyi. [25] Idan muna zaune cikin Ruhu, mu yi
tafiya da Ruhu. [26] Kada mu zama masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko muna kishin juna.

6

1 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin wani laifi, ku da kuke da ruhaniya sai ku dawo da mutumin
a hanya cikin ruhun tawali'u, ka lura da kanka don kada kai ma ka fada a cikin gwaji. 2 Ku dauki
damuwar juna, ta yin haka za ku cika shari'ar Almasihu. 3 Domin idan kowa ya zacci shi wani abu ne
alhali shi ba komai ba ne rudin kansa yake yi. 4 Sai kowa ya auna aikin sa. Sa'annan zai sami abin da zai
yi takama, ba sai ya kwatanta kansa da wani ba. 5 Domin kowa zai dauki nauyin kayansa. 6 Wanda aka
koya masa maganar, wajibi ne ya ci amfanin abubuwansa masu kyau duka tare da malaminsa. 7 Kada fa
a yaudare ku ba a yi wa Allah ba'a. Dukan abin da mutum ya dasa, shine abin da zai girba. 8 Domin shi
wanda ya shuka wa kansa dabi'ar zunubi zai girbi hallaka, amma shi wanda ya shuka cikin Ruhu, zai
girbi rai madawwami daga Ruhu. 9 Kada mu gaji da aikata nagarta, domin a lokacin da ya dace za mu
yi girbi idan ba mu gaji ba. 10 Saboda haka, lokacin da muke da zarafi, sai mu yi nagarta ga kowa. Mu yi
nagarta mussamman ga wadanda suke na iyalin bangaskiya. 11 Dubi yawan wasikun da na rubuta maku
da hannuna. 12 Wadanda suke so su nuna hali mai kyau cikin jiki suke tilasta ku yin kaciya. Suna yin
haka ne kadai saboda kada a tsananta masu saboda gicciyen Almasihu. 13 Domin ko su wadanda suke
masu kaciya ba su kiyaye shari'a. Maimakon haka suna so ne a yi maku kaciya don su yi fahariya game
jikinku. 14 Bari kada ya zama ina fahariya sai dai ta gicciyen Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurinsa
ne aka gicciye duniya a gare ni, ni kuma ga duniya. 15 Domin kaciya ko rashin kaciya ba komai ba ne.
Maimakon haka, sabon halita ne ke da muhimmanci. 16 Ga dukan wadanda za su zauna cikin wannan
ka'ida, bari salama da jinkai su kasance tare da su da kuma bisa Isra'ila na Allah. 17 Daga yanzu zuwa
nan gaba kada wani ya dame ni, domin ina dauke da tabbai na Yesu a jikina. 18 Alherin Ubangijinmu
Yesu Almasihu ya kasance da ruhun ku, 'yan'uwa. Amin.

Afisawa

1 Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin Allah, zuwa ga kebabbu na Allah da ke a Afisa
wanda suke aminci cikin Yesu. 2 Bari alheri ya kasance da ku, da salama daga wurin Allah Ubanmu
da Ubangijinmu Yesu Almasihu. 3 Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine
ya albarkace mu da kowanne albarku na ruhaniya da ke cikin sammai cikin Almasihu. 4 Kafin halitar
duniya, Allah ya zabe mu da muka ba da gaskiya cikin Yesu. Ya zabe mu domin mu yi zaman tsarki
da rayuwar da babu aibu a gabansa. 5 Cikin kauna Allah ya kaddara ya dauke mu mu zama yayansa ta
wurin Yesu almasihu. Ya yi wannan domin ya gamshe shi ya yi abin da ya ke so. 6 Sakamakon shine
Allah ya karbi yabo domin daukakan alherinsa. Wannan shine abinda ya ba mu hannu sake ta wurin
kaunataccensa. 7 Gama cikin kaunataccensa aka fanshe mu ta wurin jininsa, da gafarar zunubai ta
wurin wadataccen alherinsa. 8 Ya ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan hikima da fahimta.
9 Allah ya bayyana mana gaskiyar al'amarin da aka boye na shirinsa, ta wurin abin da yake so ya nuna
cikin Almasihu. 10 Idan lokaci ya yi na kammala shirinsa, Allah zai kawo dukan abubuwan da ke sama da
kasa cikin Yesu. 11 An zabe mu cikin Almasihu mu zama abin gado na Allah. Ya yi mana wannan shirin
tun da cikin shirin sa, shi mai yin dukan abu ta dalilin nufinsa. 12 Allah ya yi haka saboda mu rayu
domin yabon daukakarsa. Mune na farko da muka sami bege cikin Almasihu. 13 A cikin Almasihu ne
kuma kuka samu jin maganar gaskiya, bisharan cetonku ta wurin Yesu. A cikinsa ne kuka bada gaskiya
aka hatimce ku da Ruhu Mai Tsarki wanda aka alkawarta. 14 Ruhun shine tabbacin gadonmu kafin
mu kai ga samunsa. Wannan don yabon daukakarsa ne. 15 Sabo da haka, tun lokacin da na ji labarin
bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da kaunar ku zuwa dukan wadanda aka kebe dominsa. 16 Ban fasa
tunawa da ku ba ina addu'a saboda ku cikin addu'o'ina. 17 Ina addu'a da cewa Allah Ubangijinmu Yesu
Almasihu, Uban daraja, ya ba ku ruhun basira da wahayin saninsa. 18 Ina addu'a idanun zuciyarku su
bude domin ku san tabacin kiranku. Ina addu'a dominku san arzikin mulkin gadonsa cikin wadanda
aka kebe dominsa. 19 Ina addu'a ku san ikon nan nasa mai girma mara iyaka da ke cikin mu da muka ba
da gaskiya. Wannan girman yana ta wurin aikin karfin ikonsa ne. 20 Wannan shine ikon da ya yi aiki
cikin Almasihu lokacin da Allah ya tashe shi daga matattu ya sa shi a hannun damansa cikin sammai.
21 Ya sanya shi bisa birbishin dukan sarauta, iko, mulki, karfi, da kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu
ba a wannan zamanin kadai ba, amma da zamani mai zuwa. 22 Allah ya saka dukan abubuwa a karkashin
kafafun Almasihu. Ya sa shi shugaban dukan abubuwa a cikin ikilisiya. 23 Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa
wanda ya cika dukan abubuwa cikin kowacce hanya.

2

1 Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da laifofinku. 2 A cikinsu kuka yi rayuwa bisa ga al'amuran
duniyan nan. Kuka biye wa mai sarautar ikokin sararin sama, wannan ruhun ne da ke aiki cikin
kangararrun 'ya'ya. 3 Da can dukanmu muna cikin wadannan marasa bada gaskiya. Muka biye wa
mugun burin jikinmu. Muna aikata halin mutuntaka da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a 'ya'ya ne
wadanda sun cancanci fushin Allah, kamar wadansu. 4 Amma Allah mai yalwar jinkai ne, sabili da
matukar kauna da ya kaunace mu. 5 Sa'anda muke matattu cikin zunubai, ya kawo mu cikin sabon rai
tare da Almasihu. Ta wurin alheri aka cece mu. 6 Allah ya tashe mu tare ya kuma sa muka zauna tare a
matsayi guda cikin Almasihu Yesu. 7 Ya yi wannan domin a zamanai masu zuwa ya nuna mana matukar
yalwar arzikin alherinsa ta wurin Yesu. Yana nuna mana wannan ta wurin alherinsa. 8 Domin ta wurin
alheri aka cece ku ta wurin bangaskiya, wannan ba daga gare ku ba ne, kyauta ce ta Allah. 9 Ba daga
ayyuka ba, Saboda wannan dalili kada kowa ya yi fahariya. 10 Gama mu aikin hannuwansa ne, halitattu
cikin Almasihu Yesu domin mu yi kyawawan ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu yi rayuwa a
cikinsu. 11 Saboda haka ku tuna da ku al'ummai ne a dabi'ar jiki. Ana kiranku “marasa kaciya”, abin da
ake kira kaciya cikin jiki wadda hannayen mutane ke yi. 12 Gama a lokacin nan a rabe kuke da Almasihu.
Ku bare ne ga mutanen Isra'ila. Ku baki ne ga wa'adodi na al'kawarai. Ba ku da tabbaci a kan gobe. Ba
ku da Allah a cikin duniya. 13 Amma yanzu a cikin Almasihu Yesu ku da da kuke nesa da Allah, an kawo
ku kusa da shi ta wurin jinin Almasihu. 14 Gama shine salamar mu. Domin ya mai da biyun daya. Cikin
jikinsa ne ya rushe katangar gaba da ta raba mu da juna. 15 Wato ya kawar da shari'a mai umarnai da
sharudda, domin ya halitta sabon mutum daya a cikinsa. Yin haka ya kawo salama. 16 Ya yi haka domin
ya sulhunta mutum biyu cikin jiki daya ga Allah ta wurin gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe gabar da
ke tsakaninsu. 17 Yesu ya zo ya yi maku shelar salama ku da kuke nesa da ku na kusa. 18 Domin ta
wurin Yesu dukanmu biyu cikin Ruhu daya muna da hanya zuwa wurin Uba. 19 Sabo da haka yanzu ku
al'ummai, ko daya, ba bare ba ne. Maimakon haka ku abokai ne tare da kebabbun Allah, abokan aiki.

20 Wadanda an gina su bisa tushen manzanni da annabawa. Almasihu Yesu da kansa shine mafificin
dutsen ginin. 21 A cikinsa dukan ginin ya hade tare, suna kuma girma kamar haikali cikin Ubangiji. 22 A
cikinsa ne kuma ake gina ku gaba daya kun zama mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3

1 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da Almasihu dominku al'ummai. 2 Ina zaton kun ji a kan aiki
mai girma na alherin Allah da ya ba ni dominku. 3 Ina rubuto maku bisa ga wahayin da aka sanashe ni.
Wannan ita ce boyayyar gaskiya da na rubuta a takaice a cikin wata wasikar. 4 Sa'adda kuka karanta a
kan wannan, za ku iya fahimtar basira ta cikin boyayyar gaskiya a kan Almasihu. 5 Wanda a zamanun
da ba a bayyana wa mutane ba. Amma yanzu an bayyana shi ga manzanni da annabawa kebabbu a
cikin Ruhu. 6 Wannan boyayyar bishara ita ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu, gabobi ne
cikin jiki daya. Abokan tarayya ne kuma cikin alkawaran Almasihu Yesu ta wurin bishara. 7 Domin
wannan na zama bawa ta wurin baiwar alherin Allah da ya bani ta wurin karfin ikonsa. 8 Allah ne ya
ba ni wannan baiwa. Ko da shike nine mafi kankanta cikin kebabbun Allah, in yi shelar bishara ga
al'ummai akan wadatar Almasihu marar matuka. 9 In kuma fahimtar da dukan mutane a kan shirin
Allah, wannan boyayyar gaskiya wadda tun zamanai da suka wuce Allah ya boye, shi da ke mahallicin
dukan abubuwa. 10 Saboda haka, ta wurin ikilisiya, masu iko da masu mulkin sararin sama za su san
hikimar Allah ta fuskoki daban daban. 11 Wannan ya kasance bisa ga dawwamammen nufi da ya zartar
cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. 12 Gama a cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama, da amincewa
sabili da gaskiyar mu a cikinsa. 13 Saboda haka ina rokon ku kada ku karaya da wahalar da na sha
domin ku wadda ta zama daukakar ku. 14 Saboda haka nake durkusawa da gwiwa ta a gaban Uba,
15 wanda ta wurinsa ake kiran kowanne iyali na sama da na kasa. 16 Ina addu'a ya amince maku bisa
ga yalwar wadatar daukakarsa, ku karfafa matuka da iko ta wurin Ruhunsa, da yake cikinku. 17 Ina
addu'a Almasihu ya zauna a cikin zuciyar ku ta wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a ku kafu ku kuma
ginu da zurfi kwarai cikin kaunarsa. 18 Ku kasance cikin kaunarsa domin ku gane, tare da dukan masu
bi, menene zurfi, da fadi, da tsawon kaunar Almasihu. 19 Ina addu'a domin ku san mafificiyar kaunar
Almasihu da ta wuce sani. Ku yi wannan domin a cika ku da dukan cikar Allah. 20 Yanzu ga wanda
yake da ikon aikata dukan abu fiye da abin da muke roko ko tunani, bisa ga ikonsa da ke aiki a cikinmu,
21 daukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikilisiya ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun zamanai
har abada abadin. Amin.

4

1 Saboda haka a matsayi na na dan sarka saboda Ubangiji; ina rokon ku ku yi zaman rayuwa da ta
cancanci kiran da Allah ya kiraye ku. 2 Ku zamna da matukar tawali'u da sahihanci da hakuri. Ku karbi
juna cikin kauna. 3 Ku yi kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade cikin salama. 4 Akwai jiki daya
da kuma Ruhu daya, kamar yadda aka kira ku a kan begen nan daya. 5 Ubangiji daya, bangaskiya daya,
da kuma baftisma daya. 6 Allah daya ne da Uban duka. Shine bisa duka, ta wurin duka, da kuma cikin
duka. 7 Ko wannenmu an ba shi baiwa bisa ga awon baiwar Almasihu. 8 Kamar yadda nassi ya ce, “Da ya
haye zuwa cikin sama, ya bi da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa mutane baye baye. 9 Menene ma'anar,
“Ya hau?” Ana cewa kenan ya sauka har cikin zurfin kasa. 10 Shi da ya sauka shine kuma wanda ya hau
birbishin sammai. Ya yi wannan domin ya cika dukan abubuwa. 11 Almasihu ya ba da baye baye kamar
haka: manzanni, annabawa, masu shelar bishara, makiyaya, da masu koyarwa. 12 Ya yi haka domin ya
shiryar da masu bi saboda hidima, domin gina jikin Almasihu. 13 Ya yi haka har sai mun kai dayantakar
bangaskiya da sanin Dan Allah. Ya yi haka har sai mun kai ga manyanta, kamar wadanda suka kai
cikakken matsayin nan na falalar Almasihu. 14 Wannan ya zamanto haka domin kada mu kara zama
kamar yara. Kada a yi ta juya mu. Wannan haka yake domin kada mu biye wa iskar kowacce koyarwa ta
makirci da wayon mutane masu hikimar yin karya. 15 Maimakon haka za mu fadi gaskiya cikin kauna
domin mu yi girma cikin dukan tafarkun da ke na sa, shi da yake shugaba, Almasihu. 16 Almsihu ya
hada dukan jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta wurin kowanne gaba, domin jikin ya yi girma
ya gina kansa cikin kauna. 17 Saboda haka ina yi maku gargadi cikin Ubangiji cewa, kada ku sake yin
rayuwa irin ta al'ummai da suke yi cikin azancin wofi marar amfani. 18 Sun duhunta cikin tunaninsu.
Bare suke da rai irin na Allah, ta wurin jahilcin da ke cikinsu da ta wurin taurare zukatansu. 19 Basa jin
kunya. Sun mika kansu ga mutumtaka ta yin kazamtattun ayyuka da kowacce zari. 20 Amma ba haka
kuka koyi al'amuran Almasihu ba. 21 Ina zaton kun rigaya kun ji a kansa. Ina zaton an koyar da ku
cikinsa, kamar yadda gaskiyar Yesu ta ke. 22 Dole ku yarda halin ku na da, wato tsohon mutum. Tsohon
mutumin ne ya ke lalacewa ta wurin mugun buri. 23 Ku yarda tsohon mutum domin a sabonta ku cikin
ruhun lamirinku. 24 Ku yi haka domin ku yafa sabon mutum, mai kamanin Allah. An hallitta shi cikin
adalci da tsarki da gaskiya. 25 Saboda haka ku watsar da karya. “Fadi gaskiya ga makwabcin ka”, domin

mu gabobin juna ne. 26 “Ku yi fushi, amma kada ku yi zunubi.” Kada ku bari rana ta fadi kuna kan
fushi. 27 Kada ku ba shaidan wata kofa. 28 Duk mai yin sata, kada ya kara yin sata kuma. Maimakon
haka, ya yi aiki. Ya yi aiki da hannuwan sa domin ya sami abin da zai taimaka wa gajiyayyu. 29 Kada
rubabbun maganganu su fito daga cikin bakinku. Maimakon haka, sai ingantattu da za su ba da alheri
ga masu ji. 30 Kada ku bata wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai domin ta wurin sa ne aka hatimce ku domin
ranar fansa. 31 Sai ku watsar da dukan dacin rai, da hasala, da fushi, da tankiya, da reni tare da dukan
mugunta. 32 Ku yi wa juna kirki, ku zama da taushin zuciya. Ku yafe wa juna, kamar yadda Allah cikin
Almasihu ya gafarta maku.

5

1 Saboda haka ku zama masu koyi da Allah, kamar kaunatattun 'ya'yansa. 2 Ku yi zama cikin kauna
kamar yadda Almasihu ya kaunace mu, ya kuma mika kansa sadaka da hadaya ga Allah dominmu,
hadaya mai kanshi abin karba ga Allah. 3 Fasikanci ko kowacce irin kazamta, ko kazamar lalata kada a
ambace su a tsakaninku, don haka ya dace ga masu bi. 4 Kada a ambaci batsa, maganar wauta ko alfasha
wadanda ba su dace ba. Maimakon haka, mu zama masu godiya. 5 Domin wannan kun sani cewa ba
fasiki, ko mara tsarki, ko mai hadama wato mai bautar gumaka zai sami gado cikin mulkin Almasihu
da Allah. 6 Kada kowa ya rude ku da maganganun wofi. Saboda wadannan abubuwa ne fushin Allah
ke zuwa kan kangararrun 'ya'ya. 7 Kada ku yi tarayya tare da su. 8 Domin da ku duhu ne, amma yanzu
ku haske ne cikin Ubangiji. Sai ku yi tafiya kamar 'ya'yan haske. 9 Saboda amfanin haske shine dukan
alheri, adalci da gaskiya. 10 Kuna bidar abin da Ubangiji ke murna da shi. 11 Kada ku sa hannu ga ayyuka
marasa amfani da ayyukan duhu amma gara a tone su. 12 Don abubuwan da suke yi a boye abin kunya ne
a bayyana su. 13 Dukan abu, idan haske ya bayyana su, za a gan su. 14 Domin duk abin da aka bayyana ya
zama haske. Saboda haka aka ce, “Ka farka, kai mai barci, ka tashi daga cikin matattu; Almasihu kuwa
zai haskaka bisanka”. 15 Saboda haka, ku maida hankali yadda kuke rayuwar ku, ba kamar mutane
marasa hikima ba amma kamar masu hikima. 16 Ku yi lura yadda kuke amfani da lokaci don kwanakin
miyagu ne. 17 Kada ku zama wawaye. Maimakon haka, ku fahimci ko menene nufin Ubangiji. 18 Kuma
Kada ku bugu da ruwan inabi, don yana iya lalata rayuwa. Maimakon haka, ku cika da Ruhu Mai Tsarki.
19 Kuna magana da junanku cikin zabura da wakoki da wakokin ruhaniya, kuna rairawa da yabo da
zuciyarku ga Ubangiji. 20 Kullum kuna ba da gaskiya domin dukan abubuwa cikin sunan Ubangiji Yesu
ga Allah Uba. 21 Kuna sarayadda kanku ga juna cikin girmama Almasihu. 22 Mata, ku yi biyayya ga mazan
ku kamar ga Ubangiji. 23 Domin miji shine shugaban matarsa kamar yadda Almasihu yake shugaban
ikilisiya. Shine kuma mai ceton jiki. 24 Amma kamar yadda ikilisiya take biyayya ga Almasihu, haka
kuma dole mata suyi ga mazajen su cikin kowanne abu. 25 Mazaje, ku kaunaci matanku kamar yadda
Almasihu ya kaunaci ikilisiya har ya ba da kansa dominta, 26 Ya yi wannan domin ya tsarkake ta. Ya
wanke mu da ruwan wanki ta wurin kalma. 27 Ya yi wannan domin ya mika ma kansa ikilisiya mai daraja,
ba tare da tabo ko cikas ko wani abu kamar wadannan, amma ta zama da tsarki da kuma mara aibi.
28 Hakannan kuma, mazaje su kaunaci matansu kamar jikunnansu. Wanda yake kaunar matarsa yana
kaunar kansa. 29 Ba wanda ya taba kin jikinsa. Amma, yakan ciyadda shi yana kaunarsa, kamar yadda
Almasihu ya kaunaci ikilisiya. 30 Domin mu gabobin jikinsa ne. 31 “Domin wannan mutum zai rabu da
ubansa da uwarsa ya manne wa matarsa, su biyu su zama nama daya”. 32 Wannan asirin gaskiyar, da
girma yake, amma ina magana ne game da Almasihu da ikilisiyarsa. 33 Duk da haka, kowannenku dole
ya kaunaci matarsa kamar kansa, matar kuma dole ta girmama mijinta.

6

1 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin Ubangiji, domin wannan daidai ne. 2 “Ka girmama
mahaifinka da mahaifiyarka” (Doka ta fari kenan da alkawari), 3 “ta haka za ku yi albarka, domin
kwanakinku su yi tsawo a duniya”. 4 Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni 'ya'yan ku har su yi fushi,
amma ku goye su cikin horon Ubangiji da gargadinsa. 5 Bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku na duniya
tare da girmamawa da tsoro da zuciya mai gaskiya. Ku yi masu biyayya kamar ga Almasihu. 6 Ku yi masu
biyayya ba don lallai suna kallonku ba domin ku faranta masu rai. Maimakon haka, ku yi biyayya kamar
bayi ga Almasihu. Ku yi nufin Allah daga zuciya. 7 Ku yi hidima da dukan zuciya, kamar kuna bautar
Ubangiji ba mutane ba. 8 Sai ku sani cewa duk abinda mutum ya yi zai karbi sakamako daga wurin
Ubangiji, ko shi bawa ne ko 'yantacce. 9 Ku kuma iyayengiji, ku yi irin wannan ga barorin ku. Kada ku
razana su. Kun sani shi wanda ke Ubangijinsu da ku daya ne yana sama. Kun sani tare da shi baya nuna
tara. 10 A karshe, ku karfafa cikin Ubangiji da cikin karfin ikonsa. 11 Ku dauki dukan makamai na Allah,
domin ku iya dagewa gaba da dabarun shaidan. 12 Gama yakinmu ba da da nama da jini bane. Amma, da
ikoki da mulkoki da mahukuntan wannan zamani mai duhu da rundunai masu duhu na mugunta cikin
sammai. 13 Don haka ku dauki dukan makamai na Allah, domin ku iya tsayawa da karfi cikin muguwar

rana. Bayan kun yi komai za ku tsaya da karfi. 14 Saboda haka ku tsaya da karfi. Ku yi wannan bayan
kun yi damara cikin gaskiya kuna yafa sulke na adalci. 15 Ku yi wannan bayan kun daure kafafunku
da shirin kai bisharar salama. 16 Cikin dukan abu ku dauki garkuwar bangaskiya, wadda za ku kashe
dukan kibau masu wuta na mugun. 17 Ku dauki kwalkwalin ceto da takobin Ruhu, wanda shine maganar
Allah. 18 Tare da kowacce irin addu'a da roko kuna addu'a kullum cikin Ruhu. Da wannan lamiri, kuna
tsare wannan da iyakacin kula da dukan juriya da roko saboda dukan masu bi. 19 Ku yi mani addu'a,
domin in karbi sako duk sa'adda na bude bakina. Ku yi addu'a in sami gabagadin bayyana boyayyar
gaskiyar bishara. 20 Saboda bishara nake jakada cikin sarkoki, yadda a cikinta zan yi magana gabagadi
yadda takamata. 21 Amma domin ku san rayuwa ta, da yadda nake, Tikikus, dan'uwa kaunatacce da
amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar da ku dukan abu. 22 Saboda wannan dalili na aiko shi gare
ku, domin ku san al'amuran mu, kuma domin ku sami ta'aziya a zukatan ku. 23 Bari salama ta kasance
tare da 'yan'uwa, kauna da bangaskiya daga wurin Allah Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. 24 Alheri ya
kasance tare da wadannan da suke kaunar Ubangijinmu Yesu Almasihu tare da kauna mara mutuwa.

Filibiyawa

[1] Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa ga dukan wadan da aka kebe cikin Almasihu Yesu da
ke a Filibi, tare da masu kula da ikilisiya da dikinoni. [2] Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga
Allah Ubanmu da Ubagijinmu Yesu Almasihu. [3] Ina godiya ga Allahna duk lokacin da na tuna da ku. [4] Ko
yaushe cikin addu'a ta dominku duka, da farin ciki na ke addu'a. [5] Ina godiya domin tarayyar ku a cikin
bishara tun daga rana ta fari har ya zuwa yanzu. [6] Na tabbata game da wannan abu, shi wanda ya fara
aiki mai kyau a cikinku zai ci gaba da shi har ya kai ga kammala zuwa ranar Yesu Almasihu. [7] Daidai ne
in ji haka game da dukanku domin kuna zuciya ta. Dukanku abokan tarayya ta ne cikin alherin Allah
wajen dauri na da kuma kariyar bishara, da tabbatar da bishara. [8] Domin Allah mashaidi na ne, a kan
yadda ina da marmarin ku duka cikin zurfin kaunar Almasihu Yesu. [9] Ina yin wannan addu'a: kaunar
ku ta habaka gaba gaba a cikin sani da dukan fahimta. [10] Ina addu'a a kan haka domin ku gwada ku zabi
mafifitan abubuwa. Ina addu'a domin ku zama sahihai marasa abin zargi a ranar Almasihu. [11] Wannan
kuma domin a cika ku da 'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu Almasihu, zuwa ga daukaka da
yabon Allah. [12] Yanzu ina so ku sani, 'yan'uwa, cewa al'amuran da suka faru da ni sun zama dalilan cin
gaban bishara kwarai da gaske. [13] Sakamakon haka, sarkokina cikin Almasihu sun zama sanannu ga
dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a, [14] har galibin 'yan'uwa cikin Ubangiji suka karfafa kwarai
sabili da sarkokina, suka fito a fili suka yi shelar maganar Allah gabagadi. [15] Lalle wadansu suna shelar
Almasihu cikin kishi da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar manufa. [16] Masu shelar Almasihu
domin kauna sun sani cewa an ajiye ni nan domin in kare bishara. [17] Amma wadansu kuwa suna shelar
Almasihu saboda sonkai da rashin gaskiya. A zaton su suna wahalar da ni cikin sarkokina. [18] Sai kuma
me? Ta kowace hanya, ko da gangan ko da gaske, shelar Almasihu ake yi, ina kuma murna da wannan!
I, zan yi murna. [19] Domin na sani wannan zai kai ga sanadiyar kubuta ta. Wannan zai faru sabili da
addu'ar ku, da kuma taimakon Ruhun Yesu Almasihu. [20] Bisa ga abin da hakikance nake tsammani da
tabbaci cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da dukan karfin hali kamar kullum, da yanzu kuma,
ina da burin kawo daukaka ga Almasihu a cikin jikina. Ina da begen Almasihu ya sami daukaka a cikin
jikina ko cikin rayuwa ko cikin mutuwa. [21] Domin ni a gare ni rai Almasihu ne, mutuwa kuwa riba ce.
[22] Amma idan ya zamanto rayuwata cikin jiki za ta kawo amfanin hidima to, ban san wanda zan zaba
ba. [23] Amma dukansu biyu suna jan hankali na. Ina da burin in bar nan in kasance tare da Almasihu,
wannan ya fiye mani kwarai! [24] Duk da haka rayuwata cikin jiki wajibi ne sabili da ku. [25] Tunda shike ina
da tabbas a kan wannan, na kuma sani zan rayu, in cigaba da kasancewa da ku duka domin cigaban ku,
da farincikin ku, cikin bangaskiya. [26] Sakamakon haka, takamar ku cikin Almasihu Yesu za ta bunkasa
sabili da dawowa ta a gare ku. [27] Ku tafiyar da al'amuran ku kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu,
ku yi haka domin ko na zo in duba ku, ko bana nan inji yadda kuke tsaye daram cikin ruhu guda. Ina
fatan in ji cewa da nufi daya kuke fama tare saboda bangaskiyar nan ta bishara. [28] Kada ku tsorata da
kome da magabtanku za su yi. Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku kuwa alama ce ta ceton ku,
wannan kuwa daga Allah ne. [29] Gama an yi maku alheri, sabo da Almasihu, ba gaskantawa da Almasihu
kawai ba, amma har ma shan wuya dominsa. [30] Kuna da shan wuya irin tawa wanda kuka gani, wanda
kun ji nake sha har yanzu.

2

[1] Idan akwai wani abin karfafawa cikin Almasihu. Idan da wata ta'aziyya daga kaunarsa. Idan akwai
zumunta a Ruhu. Idan da tatausan jinkai da tausayi. [2] Ku cika farin cikina don ku zama da tunani irin
haka, kuna da kauna daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya, ku kasance da manufa iri daya. [3] Kada ku yi
komai cikin sonkai ko girman kai. A maimakon haka cikin zuciya mai tawali'u kowa na duban wadansu
fiye da kansa. [4] Kada kowa ya dubi bukatun sa, amma yana lura da bukatun wadansu. [5] Ku yi tunani
cikin hanya wadda ke cikin Almasihu Yesu. [6] Wanda ya yi zama cikin siffar Allah, bai mai da daidaitarsa
da Allah wani abin da zai rike ba. [7] Maimakon haka, ya wofintar da kansa. Ya dauki siffar bawa. Ya
bayyana cikin kamannin mutane. An same shi a bayyane kamar mutum. [8] Ya kaskantar da kansa, ya yi
biyayya har ga mutuwa, mutuwa ta gicciye. [9] Saboda haka Allah ya ba shi mafificiyar daukaka. Ya ba
shi suna wanda yafi kowanne suna. [10] Domin a cikin sunan Yesu kowace gwiwa za ta durkusa, gwiwoyin
wadanda ke cikin sama da kuma duniya da kuma karkashin duniya. [11] Kuma kowanne harshe zai furta
cewa Yesu Almasihu Ubangiji ne, zuwa daukakar Allah Uba. [12] Domin wannan kaunatattuna, kamar
yadda kullum kuke biyayya ba sai ina nan kadai ba. Balle yanzu da bananan, ku yi aikin cetonku da
tsoro da far gaba. [13] Gama Allah ne yake aiki a cikinku ku yi nufi duka da aikata abin da zai gamshe shi.
[14] Ku yi kowanne abu ba tare da gunaguni da gardama ba. [15] Domin ku zama marasa abin zargi kuma

masu gaskiya, 'ya'yan Allah marasa aibi. Ku yi haka domin ku haskaka kamar haske a cikin wannan
duniya, a tsakiyar karkatacciyar da gurbatacciyar tsara. 16 Ku rike kalmar rai da karfi domin in sami
dalilin daukaka Almasihu a ranarsa. Sa'annan zan san cewa ban yi tseren banza ba, ban kuma yi wahalar
banza ba. 17 Ko da ana tsiyaye ni kamar sadaka a kan hadaya da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi
farin ciki, kuma na yi farin ciki tare da ku duka. 18 Kamar haka kuma sai ku yi farin ciki, ku yi farin
ciki tare da ni. 19 Amma na yi niyya in aiko da Timoti wurin ku ba da dadewa ba, domin ni ma in sami
karfafuwa idan na san al'amuran ku. 20 Gama bani da wani wanda halinmu yayi daidai da nasa, wanda
yake juyayin ku da gaskiya. 21 Domin duka ribar kansu suke nema bata Yesu Almasihu ba. 22 Amma kun
san darajar sa, kamar yadda da ke hidimar mahaifisa, haka ya bauta mani cikin bishara. 23 Shi nake sa
zuciyar in aiko maku ba da dadewa ba idan naga yadda al'amura nake gudana. 24 Amma ina da gabagadi
cikin Ubangiji cewa ni da kaina zan zo ba da dadewa ba. 25 Amma ina tunanin yakamata in sake aiko
maku da Abafaroditus, shi dan'uwana ne, abokin aiki, da abokin yaki, manzon ku da kuma bawa domin
bukatu na. 26 Da shike yana marmarin ku duka, ya damu kwarai da shike kun ji yayi rashin lafiya. 27 Da
gaske yayi rashin lafiya har ya kusan mutuwa. Amma Allah ya ji tausayin sa, ba shi kadai ba, amma har
da ni, domin kada in yi bakin ciki kan bakin ciki. 28 Domin haka na yi niyyar aiko shi, saboda idan kun
sake ganinsa za ku yi farin ciki ni kuma in kubuta daga juyayi. 29 Ku karbi Abafaroditus da dukan murna
cikin Ubangiji. Ku ga darajar mutane irin sa. 30 Domin saboda aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa. Ya
sadakar da ransa domin ya bauta mani domin ya cika hidimar da ya kamata ku yi mani.

3

1 A karshe, 'yan'uwana, ku yi farin ciki cikin Ubangiji. In sake rubuta maku wadannan abubuwa ba
wani abu mai nauyi ba ne a gare ni. Wadannan abubuwa zasu tsare ku. 2 Ku yi hankali da karnuka.
Ku yi hankali da miyagun ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-yanke. 3 Gama mune kaciyar. Don
mune muke sujada ta wurin Ruhun Allah. Mune masu fahariya chikin Almasihu Yesu, kuma ba mu
da gabagadi cikin jiki. 4 Ko da shike, ni kaina ina gabagadi ga jiki. Idan wani zai iya tunanin gabagadi
ga jiki, ni na fi shi. 5 An yi mani kaciya a rana ta takwas, daga mutanen Israila, na kabilar Biliyaminu,
Bayahuden Yahudawa; ga zancen shari'a Bafarisiye nake. 6 Wajen himma na tsanantawa ikilisiya. Ga
zancen adalci cikin sharia, na zama mara abin zargi. 7 Amma duk wadannan abubuwan da suka zama
riba a gare ni, na dauke su asara ne saboda Almasihu. 8 I, lallai ina lisafta dukan wadannan abubuwa
asara saboda mafificin sanin Almasihu Yesu Ubangijina. Saboda shine na yi asarar dukan abubuwa. Na
maishe su marasa amfani domin in ribato Almasihu, 9 a iske ni cikinsa. Ba ni da wani adalcin kaina ta
wurin shari'a. Maimakon haka, ina da adalci ta wurin bangaskiya cikin Almasihu, adalcin dake daga
wurin Allah ta wurin Bangaskiya. 10 Yanzu ina so in san shi da ikon tashinsa, da tarayya cikin shan
wuyarsa. In kuma zama kamarsa wajen mutuwarsa, 11 domin ta ko kaka in kai ga tashi daga cikin
matattu. 12 Ba wai na rigaya na sami wadannan abubuwa bane, ko kuma na riga na zama cikakke.
Amma ina nace bi domin in cafki wannan da Almasihu Yesu ya cafko ni dominsa. 13 'Yan'uwa, ban
dauka cewa na riga na cafka ba tukuna. Amma akwai abu daya da nake yi: ina mantawa da abin da ke
baya, ina kutsawa zuwa ga abin da ke gaba. 14 Ina nacewa zuwa ga manufar nan in kai ga samun ladar
nasara na madaukakin kiran Allah cikin Almasihu Yesu. 15 Dukan mu wadanda muke kammalallu, sai
mu yi tunani ta wannan hanyar, idan kuwa kun yi tunanin wani abu daban, to Allah zai bayyana maku
wannan kuma. 16 Sai dai, in da muka rigaya muka kai, bari mu rike shi haka. 17 Ku zama masu koyi da ni,
'yan'uwa. Ku duba da kyau wadannan da suke tafiya yadda muka zama abin koyi a gare ku. 18 Mutane
da dama suna tafiya -sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu kuma ina fada maku har da hawaye -
kamar makiyan gicciyen Almasihu ne. 19 Karshen su hallaka ne. Domin allahn su ciki ne, fahariyar su
kuma tana cikin kunyar su. Tunanin su na kan al'amuran duniya. 20 Amma mu 'yangarincin mu a sama
yake, daga inda muke sauraron mai ceto, Ubangiji Yesu Almasihu. 21 Za ya sake jikinmu na kaskanci ya
siffanta shi kamar jikin darajarsa, siffantacce ta karfin ikonsa inda ya sarayar da dukan abubuwa a gare
shi.

4

1 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwana da nake marmari, farin ciki na da rawani na, a wannan hanya
ku tsaya daram cikin Ubangiji, kaunatattun abokai. 2 Ina rokon Afodiya, ina rokon Sintiki, ku zama da
ra'ayi daya cikin Ubangiji. 3 Babu shakka, ina sake rokon ku, abokan tarayyar takunkumina na gaske:
ku taimaka wa matayen nan. Domin mun yi wahala tare a cikin yada bishara tare da Kilimas da sauran
abokan aiki na, wanda sunayensu na rubuce cikin littafin rai. 4 Yi farin ciki cikin Ubangiji kullayomi.
Ina sake cewa, yi farin ciki. 5 Bari dukan mutane su ga jimirin ku. Ubangiji ya yi kusa. 6 Kada ku damu
da kowanne abu, maimakon haka, cikin komai tare da addu'a, da rokeroke, da godiya, bari rokeroken
ku su sanu ga Allah. 7 Salamar Allah, da ta zarce dukan ganewa za ta tsare zuciyarku da tunaninku

cikin Almasihu Yesu. 8 A karshe, 'yan'uwa, duk abin da ke mai gaskiya, duk abin da ya isa ban girma,
duk abin da ke mai adalci, duk abin da ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe, duk abin da ke kawo
kauna, duk abin da ke da kyakkyawan ambato, idan akwai yabo, yi tunani a kan wadannan abubuwan.
9 Wadannan abubuwan da kuka koya kuka karba kuka ji kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan
abubuwan. Allah mai salama zai kasance tare da ku. 10 Na yi farin ciki sosai cikin Ubangiji domin yanzu
a karshe kun sabunta kulawar ku game da ni. Kun kula da ni da gaske kwanakin baya, amma ba ku samu
zarafin taimako ba. 11 Ba don bukata ta bane nake fada wannan. Domin na koyi dangana a kowanne
irin yanayi. 12 Na san yadda zan zauna cikin bukata, na kuma san yadda zan samu a yalwace. A kowace
hanya cikin kowanne abu na koyi asirin yadda zan ci da yawa da yadda zan zauna da yunwa, yadda
zan zama a yalwace kuma in zama cikin bukata. 13 Zan iya yin komai ta wurinsa shi da yake karfafa ni.
14 Duk da haka, kun yi zumunta da ni cikin kunci na. 15 Kun kuma sani, ku Filibiyawa, cewa da farkon
bishara, lokacin da na bar Makidoniya, babu ikilisiya da ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba sai ku
kadai. 16 Ko lokacin da nake Tassalonika, kun aika da gudumawar biyan bukatu na fiye da sau daya. 17 Ba
domin ina neman kyauta ba ne. A maimakon haka, ina neman amfani da zai kawo karuwa cikin ajiyar
ku. 18 Na karbi dukan abubuwan, ina da shi a yalwace. An kosar da ni. Na karba ta hanun Abafroditus
abubuwa daga wurinku. Shesheki na dadin kamshi mai dandanno, karbabbiyar hadaya mai gamsarwa
ga Allah. 19 Allah na zai cika dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin daukaka cikin Almasihu
Yesu. 20 Yanzu bari daukaka ta tabbata ga Allah da Ubanmu har abada abadin. Amin. 21 Gai da kowanne
mai bi cikin Almasihu Yesu. Dukan 'yan'uwa da ke tare da ni suna gaisuwa. 22 Dukan masu bi a nan suna
gaisuwa, musamman wadanda suke gidan Kaisar. 23 Bari alherin Ubangijin Yesu Almasihu ya zauna tare
da ruhunku. Amin

Kolosiyawa

1 Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah da Timoti dan'uwanmu, 2 zuwa ga masu bada
gaskiya da amintattun 'yan'uwa cikin Almasihu da suke a Kolosi. Bari alheri da salama su kasance
tare da ku daga wurin Allah Ubanmu. 3 Muna godiya ga Uban Ubangijinmu Yesu Kristi, kuma kullum
muna addu'a dominku. 4 Mun ji bangaskiyar ku cikin Almasihu Yesu da kaunar da kuke da ita wa
dukan kebabbu ga Allah. 5 Kuna da kaunar nan domin bege na hakika ga abin da aka tanadar maku
a sama. Kun riga kun ji game da begen nan na hakika maganar gaskiya da bishara, 6 wanda ta zo maku.
Wannan bishara tana ba da yaya tana kuma hayayyafa da kuma girma a cikin dukan duniya. Tana yin
haka a cikinku kuma tun ranar da kuka ji ta kun kuma yi koyi game da alherin Allah cikin gaskiya.
7 Wannan itace bishara kamar yadda kuka koye ta a wurin Abafaras, kaunataccen abokin bautar mu,
wanda ke amintacce mai hidimar Almasihu a madadin mu. 8 Abafaras ya bayyana mana kaunarku a
Ruhu. 9 Saboda da wannan kauna, tun daga ranar da muka ji haka, ba mu fasa yi maku addu'a ba. Muna
ta roko domin ku cika da sanin nufinsa cikin dukan hikima da fahimta ta ruhaniya. 10 Muna ta addu'a
domin ku yi tafiya da ta cancanci Ubangiji a kowace hanya da za ta faranta masa rai. Muna ta addu'a
cewa za ku ba da 'ya'ya cikin kowanne aikin nagari kuma za ku yi girma cikin sanin Allah. 11 Muna
addu'a ku karfafa a cikin kowanne iyawa bisa ga ikon daukakarsa zuwa ga matukar jimrewa da hakuri.
12 Muna addu'a za ku yi godiyar farinciki ga Uban, wanda ya sa kuka samu rabo cikin gado na masu
bangaskiya cikin haske. 13 Ya kwato mu daga mulkin duhu ya kuma maishe mu ga mulkin kaunataccen
Dansa. 14 Ta wurin Dan ne muka sami fansa, gafarar zunubai. 15 Dan shine surar Allah mara ganuwa.
Shine farkon dukan hallitta. 16 Domin ta wurinsa ne aka halicci dukan abubuwa, wadanda ke sama
da wadanda ke duniya, masu ganuwa da marasa ganuwa. Ko kursiyai ko mulkoki ko sarautai ko ikoki,
dukan abubuwa shi ya hallice su kuma dominsa. 17 Ya kasance kafin dukan abubuwa, a cikinsa ne kuma
komai yake hade. 18 Kuma shine kan jikin, ikilisiya. Shine farko da kuma dan fari daga cikin matattu,
don haka yana da wuri na fari a cikin dukan abubuwa. 19 Domin Allah ya yi farinciki cewa dukan cikarsa
ta kasance a cikinsa, 20 kuma ya sulhunta kowanne abu zuwa gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo
salama ta wurin jinin giciyensa. Allah ya sulhunta duka zuwa gare shi, ko abubuwan da ke duniya
ko abubuwan da ke sama. 21 Domin a da ku baki ne ga Allah, kuma makiyansa ne cikin zuciya da cikin
mugun ayyuka. 22 Amma yanzu, ya sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi haka domin ya mika ku
tsarkakaku, marasa aibu da marasa abin zargi a gabansa, 23 idan kuka ci gaba cikin bangaskiya, kafaffu
da tsayayyu, marasa kaucewa daga begen ku na hakika na bishara da kuka ji. Wannan itace bishara
da aka yi wa kowanne halitaccen taliki a karkashin sama. Wannan itace bishara wadda ni, Bulus, na
zama bawa. 24 Yanzu ina murna da wahala ta domin ku. A jikina cika abin da ya rage cikin wahalar
Almasihu domin jikinsa wadda itace ikilisiya. 25 Saboda wannan ikilisiya na zama bawa, bisa ga haki da
Allah ya ba ni domin ku, domin cika sakon Allah. 26 Wannan shine asirin gaskiya da yake a boye shekara
da shekaru da zamanai. Amma a yanzu an bayyana shi ga wadanda suka gaskanta da shi. 27 A gare su
ne Allah ya so ya bayyana yalwar daukakar asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai. Ya nuna Almasihu
ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai zuwa. 28 Wannan shine wanda muke shella. Muna gargadar da
kowanne mutum, muna kuma koyar da kowanne mutum tare da dukan hikima, don mu mika kowanne
mutum cikakke cikin Almasihu. 29 Domin wannan nake aiki da himma bisa ga karfinsa da yake aiki a
cikina da iko.

2

1 Ina so ku san yadda na sha faman gaske dominku, domin wadanda ke a Lawudikiya, da kuma
wadansu da yawa da a jiki basu taba ganin fuska ta ba. 2 Na yi aiki saboda zuciyar su ta sami karfafawa
ta wurin hada su cikin kauna zuwa dukan arziki na tabbaci da fahimtar asirin gaskiya na Allah, wato
Almasihu. 3 A cikinsa dukan taskar hikima da sani ke boye. 4 Na fadi haka domin kada wani ya yaudare
ku da jawabi mai jan hankali. 5 Ko da yake ba na tare da ku a jiki, duk da haka ina tare da ku a cikin
Ruhu. Ina murnar ganin ku a yanayi mai kyau da kuma karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. 6 Kamar
yadda kuka karbi Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya cikinsa. 7 Ku kafu da karfi a cikinsa, ku ginu a kansa,
ku kafu cikin bangaskiya kamar yadda aka koya maku, ku yawaita cikin yin godiya. 8 Ku lura kada wani
ya rinjaye ku ta hanyar ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane, bisa ga bin abubuwan duniya, ba
na Almasihu ba. 9 A cikinsa ne dukan Allahntaka ta bayyana ta jiki. 10 Ku kuwa kun cika a cikinsa. Shine
gaban kowanne iko da sarauta. 11 A cikinsa ne aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da yan adam suke yi
ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar Almasihu. 12 An binne ku tare da shi ta wurin baftisma. Kuma a
cikinsa ne aka ta da ku ta bangaskiya a cikin ikon Allah, wanda ya tashe shi daga mutattu. 13 A lokacin

da kuke matattu cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku ta jiki, ya rayar da ku tare da shi kuma ya
yafe maku dukan laifofinku. 14 Ya share rubutattun basussukanku da ka'idodin da suke gaba da mu.
Ya cire su duka ya kafa su a kan giciye. 15 Ya cire ikoki da sarautu. A fili ya falasa su ya shugabance su
zuwa ga bukin nasara ta wurin giciyensa. 16 Saboda haka, kada kowa ya shari'anta ku ta wurin ci ko sha,
ko kuma sabon wata, ko game da ranakun Assabaci. 17 Wadannan sune inuwar abubuwan da ke zuwa
nan gaba, amma ainihin shi ne Almasihu. 18 Kada kowa wanda ke son kaskanci da sujadar mala'iku ya
sharantaku ku rasa sakamakonku. Irin wannan mutum yana shiga cikin abubuwan da ya gani ya zama
mai girman kai a tunaninsa na jiki. 19 Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan jiki da gabobi da jijiyoyi
ke amfani suna kuma hade tare; yana girma da girman da Allah yake bayarwa. 20 In kun mutu tare da
Almasihu ga ala'muran duniya, don me kuke rayuwa kamar kuna karkashin duniya: 21 “Kada ku rike,
ko ku dandana ko ku taba?” 22 Dukan wadannan abubuwa karshen su lalacewa ne in ana amfani da su,
bisa ga kaidodi da koyarwar mutane. 23 Wadannan dokoki suna da hikima ta jiki irin ta addini da aka
kago na kaskanci da kuma wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai a kan abin da jiki ke so.

3

1 Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu, ku nemi abubuwan da ke sama, inda Almasihu ke
zaune a hannun dama na Allah. 2 Yi tunanin a kan abubuwan da ke sama, ba a kan abubuwan da ke
kasa ba. 3 Gama ku kun mutu, ranku kuma yana boye tare da Almasihu cikin Allah. 4 Sa'anda Almasihu
ya bayyana, wanda shine ranku, sa'anan ku kuma zaku bayyana tare da shi cikin daukakarsa. 5 Ku
kashe sha'awacce-sha'awaccen da suke a duniya - zina da fasikanci, rashin tsarki, muguwar sha'awa,
mummunar buri, da kuma kwadayi, wadda shine bautar gumaka. 6 Saboda wandannan abubuwa ne
fushin Allah ke zuwa a kan marasa biyayya. 7 A cikin wadannan abubuwa ne kuka yi rayuwa a da da kuke
zauna a cikinsu. 8 Amma yanzu dole ku kawar da wadannan - zafin rai, fushi, mugayen manufofi, zage-
zage, da kazamar magana daga bakinku. 9 Kada ku yi wa juna karya, domin kun tube tsohon mutumin
da ayyukansa, 10 kun kuma yafa sabon mutum, wanda ake sabontawa cikin sani bisa ga surar wannan da
ya hallice shi. 11 A nan ne inda babu Baheline da Bayahude, mai kaciya da marar kaciya, bare, baubawa,
ko Basikitiye, bawa ko yantacce, amma Almasihu shine duka, yana kuma cikin duka. 12 A matsayin ku
na zababbun Allah, masu tsarki da kaunatattu sai ku yafa jinkai, ayyukan kirki, saukin kai, kamewa da
hakuri. 13 Yi hakuri da juna. Ku yi wa juna alheri. Idan wani na da damuwa da wani, ku gafarta kamar
yadda Ubangiji ya gafarta maku. 14 Fiye da wadanan abubuwa duka, ku kasance da kauna, wanda itace
cikakkiyar kammalla. 15 Bari salamar Almasihu ta mallaki zukatanku. Sabili da wannan salama ce aka
kiraye ku cikin jiki daya. Ku yi godiya. 16 Ku bar maganar Almasihu ta zauna a cikinku a yalwace. Da
dukan hikima, ku koyar, ku kuma gargadi juna da zabura, wakoki, da wakokin yabo na ruhaniya. Kuna
rairawa tare da godiya cikin zukatanku ga Allah. 17 Kuma duk abin da zaku yi cikin magana ko aiki ku
yi duka cikin sunan Ubangiji Yesu. Kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa. 18 Mata, ku yi biyayya
ga mazajenku, yadda yakamata a cikin Ubangiji. 19 Mazaje, ku kaunaci matayenku, kada ku muzguna
masu. 20 Yaya, ku yi wa iyayen ku biyayya cikin dukan komai, domin wannan yana faranta wa Ubangiji
rai. 21 Ku Ubanni, kada ku cakuni 'ya'yanku domin kada su karaya. 22 Bayi, ku yi wa iyayengijinku
na jiki biyayya cikin kowane abu, ba tare da bautan ganin ido ba don faranta wa mutane rai, amma
da sahihiyar zuciya. Ji tsoron Ubangiji. 23 Duk abin da kuke yi, ku yi aiki daga zuci domin Ubangiji ba
domin mutane ba. 24 Kun san cewa, zaku karbi sakamako na gado daga wurin Ubangiji. Domin Ubangiji
Almasihu kuke bauta wa. 25 Domin kowa ya yi rashin adalci zai karbi sakamakon rashin adalcin da ya
yi, kuma babu son kai.

4

1 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai ya kuma dace garesu. Kun sani cewa ku ma, kuna
da Ubangiji a sama. 2 Ku cigaba da himmantuwa ga yin addu'a. Ku zauna a fadake cikin addu'a da
godiya. 3 Ku yi addu'a tare domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa domin kalmar, a fadi asirin
gaskiyar Almasihu. Don wannan ne nake cikin sarka. 4 Ku yi addu'a domin in iya fadinsa daidai, yadda
yakamata in fada. 5 Ku yi tafiya da hikima game da wadanda suke a waje, ku yi amfani da lokaci. 6 Bari
maganarku ko yaushe ta zama ta alheri. Bari ta zama da dadin ji domin ku san yadda za ku amsa wa
kowanne mutum. 7 Game da abubuwan da nake ciki, Tikikus zai sanar maku da su. Shi kaunataccen
dan'uwa, amintaccen bawa, shi abokin barantaka na ne a cikin Ubangiji. 8 Na aike shi wurinku don
wannan, domin ku iya sanin halin da muke ciki, don kuma ya karfafa zukatanku. 9 Na aike shi tare da
Onisimus, amintacce da kuma kaunataccen dan'uwa, wanda daya ne daga cikin ku. Za su gaya maku
duk abin da ya faru anan. 10 Aristarkus, abokin sarka na, yana gaishe ku da Markus, dan'uwan Barnaba
(wanda a kansa ne kuka sami umarni; in yazo, ku karbe shi), 11 da kuma Yesu wanda ake kira Yustus.
Wadannan ne kadai daga cikin masu kaciya abokan aiki na domin mulkin Allah. Sun zama ta'aziya a

gare ni. 12 Abafaras na gaishe ku. Shi daya daga cikinku ne kuma bawan Almasihu Yesu ne. Kullum
yana maku addu'a da himma, don ku tsaya cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah. 13 Gama ina
shaidarsa a kan ya yi aiki da himma domin ku, domin wadanda ke Lawudikiya, da na Hirafolis. 14 Luka
kaunataccen likita da Dimas suna gaishe ku. 15 Ku gai da 'yan'uwa dake a Lawudikiya, da Nimfa da
ikilisiyar da ke cikin gidanta. 16 Lokacin da aka karanta wannan wasika a tsakanin ku, sai a karanta ta
kuma a cikin ikilisiyar Lawudikiya, ku kuma tabbata kun karanta wasika daga Lawudikiya. 17 Ku gaya
wa Arkibas, "Mai da hankali ga hidimar da ka karba cikin Ubangiji, don ka cika shi." 18 Wannan gaisuwa
da hannu na ne - Bulus. Ku tuna da sarka na. Alheri ya tabbata a gare ku.

1 Tassalunikawa

[1] Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga Ikilisiyar Tassalonikawa cikin Allah Uba da Ubangiji Yesu Almasihu.
Alheri da Salama su kasance a gare ku. [2] Kullum muna bada godiya ga Allah domin ku dukka, kamar
yadda muke ambaton ku a addu'o'in mu. [3] Muna tunawa da ku ba fasawa a gaban Allahn mu da Ubanmu
kuma ayyukanku na bangaskiya, da kauna. Da hakurin bege na abinda ke gaba cikin Ubangijinmu Yesu
Almasihu. [4] 'Yan'uwa kaunatattu na Allah, Mun san kiran ku, [5] yadda bishararmu ta zo gare ku ba ta
magana kadai ba, amma da iko, ta wurin Ruhu Mai Tsarki, haka kuma tawurin tabbatarwa. Ta haka
kuma, kun san irin mutanen da muke acikin ku kuma domin ku. [6] Kun zama masu koyi da mu da kuma
Ubangiji, kamar yadda kuka karbi kalmar cikin tsanani mai yawa da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki.
[7] Sakamakon haka, kuka zama abin misali ga dukkan wadanda ke Makidoniya da na Akaya wadanda
suka bada gaskiya. [8] Gama daga gare kune maganar Allah ta bazu ko ina, ba kuwa Makidoniya da Akaya
kadai ba. A maimako, har ma zuwa ko ina bangaskiyarku cikin Allah ta kai. Don haka, bama bukatar
muce maku komai. [9] Domin su da kansu suna bada labarin irin zuwan mu gare ku. Suna fadin yadda
kuka juyo ga Allah daga bautar gumaka don ku bautawa Allah mai rai. [10] Suna bayyana cewa kuna jiran
bayyanar Dansa daga sama, wanda ya tasar daga matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya 'yantad da
mu daga fushi mai zuwa.

2

[1] Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa zuwan mu gareku, ba a banza yake ba. [2] Kun kuma
san yadda aka wulakantar damu, aka kuma kunyatar damu a Filibi, kamar yadda kuka sani. Muna
nan kuwa da karfin zuciya cikin Allahnmu domin yi maku bisharar Allah cikin fama da yawa. [3] Domin
kuwa gargadinmu zuwa a gare ku ba gurbatacciya bace, ko cikin rashin tsarki, ba kuma ta yaudara
bace. [4] A maimako, kamar yadda Allah ya amince damu, ya kuma damka mana amanar bishararsa, haka
kuma muke yin magana. Muna maganar ba domin mu gamshi mutane ba, amma domin mu gamshi
Allah. Domin shi ne yake gwada zuciyarmu. [5] Domin bamu taba yi maku dadin baki ba, ko sau daya,
kamar yadda kuka sani, ko kwadayi a asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu. [6] Bamu kuma nemi
daukaka daga mutane ko daga gare ku ko kuma wadansu ba. Da mun so da mun mori ikonmu a matsayin
manzannin Almasihu. [7] A maimakon haka, mun kaskantar da kanmu a tsakanin ku kamar yadda uwa
take ta'azantar da 'ya'yan ta. [8] Don haka muna da kauna domin ku, ba bisharar Allahnmu kadai muke jin
dadin yi maku ba, amma harda bada rayukan mu domin ku. Domin kun zama kaunatattu ne a garemu,
[9] Kufa tuna, 'yan'uwa, game da aikinmu da famarmu. Dare da rana muna aiki sosai domin kada mu
nawaita wa kowane dayan ku. A lokacin da muke yi maku bisharar Allah. [10] Ku shaidu ne, haka ma
Allah, yadda muka yi rayuwar tsarki da kuma adalci da rashin abin zargi a wajenku wadanda kuka bada
gaskiya. [11] Don haka kun kuma sani yadda muka rika yi da kowannenku, kamar uba da 'ya'yansa, yadda
muka yi ma ku garadi da kuma karfafa ku, mun kuma shaida. [12] Domin ku yi tafiya a hanyar da ta dace ga
Allah, wanda ya kira ku zuwa ga mulkinsa da kuma daukakarsa. [13] Domin wannan dalili ne yasa muke yi
wa Allah godiya a koyaushe. Domin a lokacin da kuka karbi maganar Allah daga wurinmu wadda kuka
ji, kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum ba. A maimako, kuka karbeta da gaskiyarta, kamar
yadda take, maganar Allah. Wannan kalma kuma ita ce ke aiki a cikin ku wadanda kuka yi bangaskiya.
[14] Domin ku 'yan'uwa, kun zama masu koyi da ikilisiyoyin Allah da ke Yahudiya cikin Almasihu Yesu.
Domim kuma kun sha wahala irin tamu daga wurin mutanen kasarku kamar yadda suma suka sha a
hannun Yahadawa. [15] Yahudawane suka kashe Ubangiji Yesu da sauran Annabawa, kuma Yahudawane
suka koro mu, Basu gamshi Allah ba. A maimako, suna hamayya da dukkan mutane. [16] Sun kuma
haramta mana yin magana da Al'ummai domin su sami ceto. Sakamakon haka kuwa kullum suna cika
zunubansu. Fushi kuma ya afko kansu daga karshe. [17] Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu daku na karamin
lokaci, a zahiri, ba a zuciya ba, mun kuma yi iyakar kokarinmu da marmarin ganin fuskarku. [18] Domin
mun yi maramarin zuwa gareku. Ni, Bulus, ba sau daya ba, amma Shaidan ya hanamu. [19] To menene
begenmu a gaba, ko murnarmu ko rawanin alfahari, a gaban Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko
ba ku bane, da kuma sauran jama'a? [20] Don kuwa kune daukakarmu da kuma farin cikinmu.

3

[1] Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai mukayi tunanin cewa ya dace mu dakata a Atina tukunna.
[2] Sai muka aikaTimoti, dan'uwanmu dakuma bawan Allah a bisharar Almasihu, domin karfafaku ya
kuma ta'azantar daku a fannin bangaskiya. [3] Mun yi haka ne saboda kada waninku ya raunana domin
wadannan wahaloli. Domin ku da kanku kun sani cewa don haka aka kiraye mu. [4] Hakika, a lokacin

da muke tare daku, mun gaya maku cewa muna daf da shan wahala, haka ya kuma kasance, kamar
yadda kuka sani. 5 Domin haka, da ban iya jimrewa ba, sai na aiko domin in san yadda bangaskiyar
ku take. Watakila ko magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya kasance wahalarmu ta zama a banza.
6 Amma Timoti da ya dawo daga gareku sai ya kawo mamu labari mai dadi akan bangaskiyarku da kuma
kaunarku. Yako gaya mana cewa kuna kyakkyawan tunani a kanmu, kuma kuna marmarin ganinmu
yadda muke marmarin ganinku. 7 Sabili da haka, 'yan'uwana, mun sami ta'aziyya tawurinku domin
bangaskiyarku, a cikin dukkan bakin cikinmu da shan wuyamu. 8 Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da
karfi a cikin Ubangiji. 9 Gama wace irin godiya zamu ba Allah sabili da ku, domin dukan farin cikin
da muke dashi a gaban Allah domin ku? 10 Dare da rana muke yi maku addu'a sosai domin muga
fuskokinku kuma mu cika abin da kuka rasa cikin bangaskiyarku. 11 Bari Allah da kuma Ubanmu da
kansa, da Ubangijinmu Yesu, ya bida sawayen mu zuwa gareku. 12 Bari Ubangiji yasa ku karu ku kuma
ribambamya a kaunar 'yan'uwanku da dukan mutane, kamar yadda muke maku. 13 Bari yayi haka
domin ya karfafa zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki a gaban Allah da Ubanmu a lokacin zuwan
Ubangijinmu Yesu da dukan tsarkakansa.

4

1 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma muna yi maku gargadi cikin Ubangiji Yesu. Yadda kuka
karbi umarni a garemu game da yadda dole za kuyi tafiya kuma ku gamshi Allah, kuma a cikin wannan
hanya ku tafi, ku kuma wuce haka. 2 Domin kun san umarnin da muka baku cikin Ubangiji Yesu. 3 Gama
wannan ne nufin Allah: kebewar ku - cewa ku kauce wa zina da fasikanci, 4 Cewa kowannenku ya san
yadda zai rike mata tasa cikin tsarki da girmamawa. 5 Kada kayi mata cikin zautuwar sha'awa (kamar
al'ummai wadanda basu san Allah ba). 6 Kada wani ya kuskura yaci amanar dan'uwansa akan wannan
al'amari. Gama Ubangiji mai ramuwa ne akan dukkan wadannan al'amura, Kamar yadda a baya muka
yi maku kashedi kuma muka shaida. 7 Gama Allah bai kira mu ga rashin tsarki ba, amma ga rayuwar
tsarki. 8 Domin haka, duk wanda yaki wannan ba mutane yaki ba, amma Allah, wanda ya bada Ruhunsa
Mai Tsarki a gareku. 9 Game da kaunar 'yan'uwa, baku bukatar wani ya sake rubuta maku, gama ku da
kanku Allah ya koyar da ku kaunar 'yan'uwa. 10 Ba shakka, kunayin haka ga dukkan 'yan'uwa wadanda
ke cikin dukkan Makidoniya. Amma muna gargadin ku 'yan'uwa, kuyi haka bugu da kari. 11 Kuma muna
gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku zauna a natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki da hannuwanku,
Yadda muka umarceku a baya. 12 Kuyi haka domin tafiyar ku ta zama dai dai a gaban wadanda basu
bada gaskiya ba, kuma ya zama baku cikin bukatar komai. 13 Bamu so ku zama da rashin fahimta ba,
'yan'uwa, game da wadanda sukayi barci, domin kada kuyi bacin rai kamar sauran wadanda basu da
tabbacin abinda ke gaba. 14 Domin idan mun bada gaskiya Yesu ya mutu kuma ya tashi, haka kuma tare
da Yesu Allah zai maido da duk wadanda suka yi barci a cikinsa. 15 Gama muna fada maku wannan daga
maganar Ubangiji, cewa mu da muke a raye, da aka bari har zuwan Ubangiji, babu shakka ba za mu riga
wadanda suka yi barci ba. 16 Gama Ubangiji da kan sa zai sauko daga sama. Zai zo da muryar babban
mala'ika, da karar kahon Allah, sai matattu cikin Almasihu su fara tashi. 17 Sai mu da muke a raye,
wadanda aka bari, tare dasu za'a fyauce mu zuwa cikin gizagizai, mu hadu da Ubangiji cikin sararin
sama. Haka zamu cigaba da kasancewa da Ubangiji. 18 Domin haka ku ta'azantar da juna da wadannan
maganganu.

5

1 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai 'yan'uwa, ba ku da bukatar a rubuta maku wani abu.
2 Domin ku da kanku kun sani kwarai cewa ranar zuwan Ubangiji kamar barawo take da dare. 3 Da
suna zancen “zaman lafiya da kwanciyar rai,” sai hallaka ta zo masu ba zato ba tsammani. Zai zama
kamar nakudar haihuwa ce da ke kama mace mai ciki. Ba su kwa da wata hanyar kubuta. 4 Amma ku,
'yan'uwa, ai ba cikin duhu kuke ba har da wannan rana zata mamaye ku kamar barawo. 5 Domin dukkan
ku 'ya'yan haske ne 'ya'yan rana kuwa. Mu ba 'ya'yan dare ba ne ko na duhu, 6 Don haka, kada muyi
barci kamar yadda sauran ke yi. Maimakon haka, bari mu kasance muna zaman tsaro kuma muna a
fadake. 7 Don masu yin barci da dare suke yin barci, haka kuma masu sha su bugu ma da dare suke
yi. 8 Tunda shike mu 'ya'yan rana ne, bari mu zauna a natse. Bari musa sulke na bangaskiya da kauna,
mu kuma sa kwalkwali don ceton mu dake gaba. 9 Domin Allah bai kaddara mu ga fushinsa ba, sai dai
ga samun ceto ta wurin Ubangijin mu Yesu Almasihu. 10 Shi ne wanda ya mutu domin mu, don ko da
muna raye ko muna mace, mu iya rayuwa tare da shi, 11 Domin haka ku ta'azantar da juna ku kuma
inganta juna, kamar yadda kuke yi. 12 Muna rokon ku, 'yan'uwa, ku bada daraja ga wadanda suke aiki
a tsakaninku wadanda kuma suke shugabanci a kan ku cikin Ubangiji, wadanda kuma suke horonku.
13 Muna kuma rokon ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu sabili da irin ayyukansu. Ku kuma yi
zaman lafiya da junan ku. 14 Muna yi maku gargadi 'yan'uwa; ku jawa marassa ji kunne, ku karfafa

marassa karfin zuciya, ku taimaki gajiyayyu, kuyi zaman hakuri da kowa. [15] Ku lura kada wani ya rama
mugunta da mugunta, Maimakon haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai kyau ga juna da kowa duka.
[16] Kuyi farin ciki koyaushe. [17] Kuyi addu'a ba fasawa. [18] A cikin kome kuyi godiya. Domin wannan ne
nufin Allah a cikin Yesu Almasihu game daku. [19] Kada ku hana Ruhun Allah aiki a cikin ku. [20] Kada ku
raina anabce anabce. [21] Ku gwada komai. Ku rike abinda ke mai kyau. [22] Ku kaucewa duk wani abinda
yayi kama da mugunta. [23] Bari Allah na salama ya mai da ku cikakun tsarkaka. Bari dukkan ruhun ku,
da zuciyar ku, da jikin ku su zama adanannu marassa zargi domin zuwan Ubangijin mu Yesu Almasihu.
[24] Wanda ya kira ku mai aminci ne, wanda kuma zai aikata. [25] Yan'uwa, kuyi addu'a domin mu. [26] Ku
gaida dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba. [27] Ina rokon ku saboda Ubangiji ku karanta wasikar nan
ga dukkan 'yan'uwa. [28] Bari alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu shi kasance tareda ku.

2 Tasalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar Tasolonika cikin Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu
Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu
Almasihu. 3 Lallai ne mu godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa. Domin hakan dai dai ne,
saboda bangaskiyarku ta karu sosai, kuma kaunar junanku tana karuwa. 4 Mu da kanmu muna fahariya
da ku a ikilisiyoyin Allah. Muna maganar hakurinku da bangaskiyarku a cikin dukkan tsananin da
kuke fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke jimrewa. 5 Wannan itace alamar shari'ar Allah ta adalci.
Sakamakon haka shine za a dauke ku cancantattu na mulkin Allah wanda kuke wahala dominsa. 6 Adalci
ne ga Allah ya mayar da kunci ga wadanda suke kuntata maku, 7 ya kuma baku hutu ku dake shan wuya
tare da mu. Zai yi haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga sama da Mala'ikun ikonsa. 8 A cikin wuta mai
huruwa zai dau fansa bisa wadanda basu san Allah ba da wadanda basu karbi bisharar Ubangijinmu Yesu
almasihu ba. 9 Za su sha azaba ta hallaka har abada daga fuskar Ubangiji da kuma daukakar ikonsa. 10 Zai
yi wannan lokacin da yazo a wannan rana don jama'arsa su daukaka shi, kuma ya zama abin mamaki ga
dukkan wadanda suka bada gaskiya. Domin kun gaskata shaidarmu a gare ku. 11 Saboda wannan muke
addu'a kullum domin ku. Muna addu'a domin Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku. Muna addu'a ya
biya ku muradin ku na yin nagarta da dukkan wani aikin bangaskiya da kuma iko. 12 Muna addu'a haka
domin sunan Ubangijinmu Yesu ya sami daukaka daga gare ku. Addu'armu itace ya daukaka ku, saboda
alherin Allahnmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu.

2

1 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu da taruwarmu domin kasancewa tare da shi;
muna rokonku yan'uwa, 2 kada kuyi saurin damuwa ko ku gigice saboda wani ruhu ko kuma sako ko
kuma wasika da ta yi kamar daga wurin mu, da ke cewa ranar zuwan Ubangiji ta rigaya ta zo. 3 Kada
wani ya yaudare ku ta kowace hanya. Domin wannan rana baza ta zo ba sai fandarewar nan ta zo kuma
an bayyana mutumin tawayen nan wato dan hallaka. 4 Wannan shi ne wanda ya ke gaba, yana kuma
daukaka kansa fiye da duk abin da ake kira Allah ko kuma ake bautawa. Sakamakon haka yana zama a
kursiyin Allah har ma yana cewa shine Allah. 5 Baku tuna ba lokacin da nake tare daku na gaya maku
wadannan abubuwa? 6 Yanzu kun san abinda ke tsaida shi, domin a bayyana shi a lokacin da ya dace.
7 Ko yanzu asirin take shari'a ya na aiki, sai dai a kwai wanda ke tsaida shi yanzu har sai an dauke
shi. 8 Sa'anan za'a bayyana dan tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi da numfashin bakinsa.
Ubangiji zai mayar da shi ba kome ba ta wurin bayyanuwar zuwansa. 9 Mai tawayen nan kuwa, zai zo
ne bisa ga aikin shaidan da dukan iko, alamu, da al'ajiban karya, 10 da kuma dukan yaudara ta rashin
adalci. Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda suke hallaka, saboda ba su karbi kaunar gaskiya ba
domin su sami ceto. 11 Saboda wannan dalilin Allah ya aiko masu da sabani, saboda su yarda da karya.
12 Sakamakon shine dukkan su za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba su yarda da gaskiya ba suna kuma
jin dadin rashin adalci. 13 Amma muna masu godiya kulluyaumin ga Allah domin ku, yan'uwa wadanda
Ubangiji yake kauna. Ubangiji ya zabe ku a matsayin yayan fari don ceto cikin tsarkakewar Ruhu da
gaskatawa da gaskiya. 14 Wannan shine abinda ya kira ku gare shi ta wurin bishararmu domin ku sami
daukakar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Saboda haka yan'uwa, ku tsaya da gaske. Ku rike al'adun da
aka koya maku, ko ta kalma ko kuma ta wasikarmu. 16 Yanzu bari Ubangiji Yesu Almasihu da kansa, da
Allah Ubanmu wanda ya kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya da gabagadi mai kyau domin
gaba ta wurin alheri, 17 ya ta'azantar da ku ya kuma gina zuciyarku cikin kowane aiki mai kyau da kalma.

3

1 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda maganar Ubangiji tayi sauri ta sami daukaka, kamar
yadda take tare da ku. 2 Ku yi addu'a domin mu kubuta daga mutane masu mugunta da keta, gama
ba kowa ke da bangaskiya ba. 3 Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai kafa ku ya tsare ku daga
mugun. 4 Muna da gabagadi cikin Ubangiji a kan ku, cewa kuna yi, kuma za ku ci gaba da yin abubuwan
da muka umurta. 5 Ubangiji ya bi da zuciyarku zuwa kaunar Allah da kuma jimrewar almasihu. 6 Yanzu
muna umurtar ku, yan'uwa, a cikin sunan Ubangiji Yesu Almasihu, ku guji duk dan'uwa wanda yake
zaman banza ba kuma akan al'adun da kuka karba daga wurin mu ba. 7 Saboda ku da kan ku kun sani
yana da kyau kuyi koyi da mu. Ba mu yi zama a cikin ku kamar wadanda ba su da tarbiya ba. 8 Ba mu
kuma ci abincin kowa ba tare da mun biya ba. Maimakon haka, mun yi aiki dare da rana cikin wahala
da kunci domin kada mu dora wa kowa nauyi. 9 Mun yi haka ba don ba mu da iko ba. Maimakon haka,
mun yi wannan ne saboda mu zama abin koyi a wurin ku, domin ku yi koyi da mu. 10 Lokacin da muke

tare da ku, mun umurce ku, “Duk wanda ba ya son yin aiki, kada yaci abinci.” 11 Saboda mun ji cewa
wasun ku sun ki yin aiki. Ba su aiki sai dai shiga shirgin wasu. 12 Irin wadannan, muke umurta da kuma
karfafa wa cikin Ubangiji Yesu Almasihu, da su yi aiki da natsuwa, suna cin abincin kan su. 13 Amma ku
yan'uwa, kada ku rabu da yin abinda ke daidai. 14 In wani yaki biyayya da kalmominmu cikin wannan
wasika, ku kula da shi kuma kada kuyi ma'amalar komai dashi, saboda ya ji kunya. 15 Kada ku dauke
shi a matsayin makiyi, amma ku gargade shi a matsayin dan'uwa. 16 Bari Ubangijin salama da kansa
ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace hanya. Ubangiji ya kasance tare da ku duka. 17 Wannan ita ce
gaisuwa ta, ni Bulus, da hannuna, wanda shine alama a kowace wasika ta. Haka nake rubutu. 18 Bari
alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku duka.

Wasikar Bulus Manzo Ta Fari Zuwa Ga Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga umarnin Allah Mai cetonmu, da Almasihu Yesu begenmu,
2 zuwa ga Timoti, dana na gaske cikin bangaskiya: Alheri, jinkai da salama daga wurin Allah da Almasihu
Yesu Ubangijinmu. 3 Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan tafi Makidoniya cewa, ka dakata a Afisa
domin ka umarci wadansu mutane kada su koyar da wata koyarwa dabam. 4 Kada su bata lokacinsu
wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar iyaka. Wannan yana haddasa gardandami, maimakon
taimakawa shirin Allah, da ke ta wurin bangaskiya. 5 Manufar shari'a kuwa kauna ce daga tsabtacciyar
zuciya, da tsatstsakan lamiri, da kuma sahihiyar bangaskiya. 6 Wadansu sun kauce daga tafarkin sun
juya zuwa ga maganganun banza. 7 Suna so su zama malaman sha'ria, amma basu fahimci abin da suke
fada ba ko abin da suka tsaya akai. 8 Amma mun sani shari'a tana da kyau idan an yi amfani da ita
bisa ga ka'ida. 9 Gama mun san wannan, shari'a ba domin mai adalci take ba, amma domin marasa
bin doka, mutane masu tawaye, da marasa bin Allah, da masu zunubi, da marasa Allah, da masu sabo.
An bada shari'a domin masu kisan iyaye maza da iyaye mata, da masu kisan kai, 10 Domin fasikai da
'yan ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta, domin makaryata, da masu shaidar zur, da kuma
dukan abin da ke gaba da amintaccen umarni. 11 Wannan umarni bisa ga daukakkiyar bisharar Allah
ne mai albarka, wadda aka bani amana. 12 Ina gode wa Almasihu Yesu Ubangijimu. wanda ya karfafa ni,
gama ya karbe ni amintacce, ya sani cikin hidimarsa. 13 Dama can ni mai sabo ne, mai tsanantawa kuma
dan ta'adda. Amma duk da haka aka yi mani jinkai domin na yi su cikin jahilci da rashin bangaskiya.
14 Amma alherin Ubangijinmu ya kwararo mani tare da bangaskiya, da kauna da ke cikin Almasihu
Yesu. 15 Wannan bishara amintacciya ce, ta isa kowa ya karba, cewa Almasihu Yesu ya zo cikin duniya
domin ceton masu zunubi, a cikinsu kuwa ni ne mafi lalacewa. 16 Saboda haka ne na sami jinkai, domin
ta wurina ni na farko, a nuna hakurin Yesu Almasihu. Ya yi wannan domin in zama misali ga wadanda
za su bada gaskiya zuwa rai madawwami. 17 Yanzu, ga Sarkin zamanai, marar mutuwa, boyayye, Allah
makadaici girma, da daukaka su tabbata a gare shi har abada abadin. Amin. 18 Ina danka wannan
umarni gareka, dana, Timoti. Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a baya game da kai, domin ka shiga
yaki mai kyau. 19 Ka yi wannan domin ka zama da bangaskiya da kyakkyawan lamiri. Wadansu mutane
sun ki sauraron wannan suka yi barin bangaskiyarsu. 20 Kamar su Himinayus da Iskandari, wadanda
na bada su ga shaidan domin su horu su koyi kin yi sabo.

2

1 Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-roke da addu'o'i, da yin roko domin jama, a dukka, da ba da
godiya, a yi haka domin dukkan mutane, 2 domin sarakuna da dukkan masu mulki, domin mu yi zaman
salama da rayuwa a natse cikin Allahntaka da daraja. 3 Wannan yana da kyau da karbuwa a gaban Allah
mai cetonmu. 4 Yana so dukkan mutane su sami ceto, su kai ga sanin gaskiya. 5 Domin Allah daya ne,
Matsakanci kuma daya ne, tsakanin Allah da mutum, wannan mutum Almasihu Yesu ne. 6 Ya bada
kansa fansa domin kowa, domin shaida a daidaitaccen lokaci. 7 Sabo da wannan dalilin, aka sa ni kaina,
na zama mai shelar bishara da manzo. Gaskiya nake fada. Ba karya nake yi ba. Ni mai koyarwa ne na
al'ummai cikin gaskiya da kuma imani. 8 Saboda haka, ina so maza da ke a kowanne wuri suyi addu'a,
kuma suna daga hannuwa masu tsarki a sama ba tare da fushi da gardama ba. 9 Kazalika, ina so mata su
sa kayan da ya cancanta, da adon da ya dace da kamun kai. Kada su zama masu kitson gashi da zinariya
da azurfa da tufafi masu tsada. 10 Ina so su sa tufafin da ya cancanci matan da ke rayuwar Allahntaka
ta wurin kyawawan ayyuka. 11 Mace ta koya cikin natsuwa da saukin kai a cikin komai. 12 Ban ba da
izini mace ta koyar ko ta nuna iko a kan namiji ba, amma ta zauna da natsuwa. 13 Adamu ne aka fara
halitta, kafin Hauwa'u. 14 Ba Adamu ne aka yaudara ba, amma macen ce aka yaudara cikin laifi. 15 Duk
da haka, zata sami ceto ta wurin haifuwar 'ya'ya, idan suka ci gaba cikin bangaskiya, da kauna da tsarki
da sahihiyar zuciya.

3

1 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani na da marmari ya zama shugaban Ikilisiya, ya na
marmarin aiki mai kyau. 2 Don haka, wajibi ne shugaban Ikilisiya ya zama mara abin zargi. Ya zama
mai mace daya. Wajibi ne ya zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa mai karbar baki. Wajibi ne
ya iya koyarwa. 3 Kada ya zama mashayin giya, da mai tankiya. A maimakon haka ya zama da natsuwa,
mai salama. Ba mai son kudi ba. 4 Wajibi ne ya iya lura da gidansa da kyau, 'ya'yansa su zama masu
yi masa biyayya da dukkan bangirma. 5 Gama idan mutum bai iya sarrafa gidansa ba, ta yaya zai iya
lura da Ikkilisiyar Allah? 6 Bai kamata ya zama sabon tuba ba, domin kada ya kumbura da girman kai,

kada ya fadi cikin irin hukunci da aka yi wa Ibilis. 7 Wajibi ne kuma ya kasance mai kyakyawar shaida
a cikin wadanda ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin kunya da kuma tarkon Ibilis. 8 Hakanan kuma
Dikinoni su kasance da halin mutunci, ba masu magana biyu ba. Bai kamata su zama mashayan giya
ko masu hadama ba. 9 Su zama masu rikon bayyananniyar gaskiyar bangaskiya da lamiri mai tsabta.
10 Daidai ne kuma a fara tabbatar da su, daga nan su fara hidima domin basu da abin zargi. 11 Hakanan
ma mata su zama masu mutunci. Bai kamata su zama magulmanta ba, amma masu kamewa da aminci
cikin komai. 12 Tilas Dikinoni su zama masu mata daya daya. Su iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu.
13 Gama wadanda suka yi hidima da kyau sun sami tsayawa mai kyau da gabagadi cikin bangaskiyar
da ke cikin Almasihu Yesu. 14 Ina rubuta maka wadannan abubuwa, da sa zuciya zan zo wurin ka ba
da jimawa ba. 15 Amma idan na yi jinkiri, ina rubuta maka ne domin ka san yadda za ka gudanar da
al'amuranka a cikin gidan Allah, wato Ikklisiyar Allah rayyayiya, ginshiki da kuma mai tallafar gaskiya.
16 Babu musu an bayyana cewa ibadarmu ta gaskiya da girma take: “Ya bayyana kansa cikin jiki, Ruhu
ya baratar da shi, mala'iku suka gan shi, aka yi shelarsa a cikin al'ummai, aka gaskanta shi a duniya,
sa'an nan aka dauke shi sama cikin daukaka.

4

1 To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin karshe wadansu mutane za su kauce daga bangaskiya, su
mai da hankalin su ga ruhohi masu rudi, da koyarwar aljannu, 2 cikin karya da munafunci. Lamirinsu
zai yi kanta. 3 Za su haramta aure da karbar abincin da Allah ya halitta, domin su raba da godiya a cikin
wadanda suka bada gaskiya suka kuma san gaskiyar. 4 Gama duk abin da Allah ya halitta yana da kyau.
Domin duk abin da muka karba da godiya, bai kamata mu ki shi ba. 5 Gama an tsarkake shi ta wurin
maganar Allah da addu'a. 6 Idan ka tuna wa 'yan'uwa wadannan abubuwa za ka zama bawan kirki na
Almasihu. Domin ana gina ka ne ta wurin maganar bangaskiya da kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka
bi. 7 Amma ka guji labaran almara wadanda tsofaffin mata ke so. Maimakon haka sai ka hori kanka cikin
bin Allah. 8 Domin horon jiki ya na da amfani kadan. Amma horon kai cikin bin Allah yana da amfani ga
dukkan abubuwa. Gama a cikinsa akwai alkawari domin wannan rayuwar da kuma rayuwa mai zuwa.
9 Maganan nan amintacciyace ta isa a karbe ta dungum. 10 Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru.
Domin muna sa bege ga Allah mai rai, mai ceton dukkan mutane, musamman masu ba da gaskiya. 11 Ka
yi shela ka kuma koyar da wadannan abubuwa. 12 Kada ka yarda kowa ya rena kuruciyarka. Maimakon
haka, ka zama abin koyi ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna, aminci da kuma tsarki. 13 Har sai na
zo, ka himmatu da yin karatu, da wa'azi, da kuma koyarwa. 14 Kada ka yi sakaci da baiwar da ka ke
da ita wadda aka baka ta wurin anabci sa'ad da dattawa suka dibiya maka hannayensu. 15 Ka kula da
wadannan abubuwa. Ka himmatu a cikinsu. Domin ci gabanka ya zama sananne a idanun kowa. 16 Ka
kula da kanka da kuma koyawarka. Ci gaba a cikinsu. Domin ta yin haka ne za ka ceci kanka da masu
sauraronka.

5

1 Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade shi kamar mahaifi. Ka gargadi samari kamar 'yan'uwa.
2 Gargadi dattawa mata kamar iyaye mata, 'yan mata kamar 'yan'uwa mata cikin dukkan tsarki. 3 Ka
girmama gwamraye, gwamraye na gaske. 4 Amma gwamruwar da take da 'ya'ya ko jikoki, bari su fara
nuna bangirma cikin danginsu. Bari su sakawa iya-yensu, domin Allah yana jin dadin haka. 5 Amma
gwamruwa ta gaske da ke ita kadai, ta kafa begenta ga Allah. Kullum tana tsananta yin roke-roke da
addu'o'i dare da rana. 6 Amma, mace mai son zaman annashuwa ta riga ta mutu, ko da shike tana raye.
7 Kuma ka yi wa'azin wadannan al'amura donsu zama marasa abin zargi. 8 Amma idan mutum bai iya
biyan bukatun 'yan'uwansa ba, musamman iyalin gidansa, ya musunci bangaskiya, kuma gara marar
bi da shi. 9 Bari a lisafta mace gwamruwa idan ba ta kasa shekara sittin ba, matar miji daya. 10 A san ta
da kyawawan ayyuka, ko ta kula da 'ya'yanta, ko tana mai karbar baki, ko mai wanke kafafun masubi,
ko mai taimakon wadanda ake tsanantawa, mai naciya ga kowanne kyakkyawan aiki. 11 Amma game da
gwamraye masu kuruciya, kada a sa su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin sha'awoyin jiki da ke
gaba da Almasihu, sukan so su yi aure. 12 Ta wannan hanya ce sun tara wa kansu tsarguwa saboda sun
tada alkawarinsu na fari. 13 Sun saba da halin ragwanci, suna yawo gida gida. Ba zama raggwaye kawai
su ka yi ba. Amma sun zama magulmata, masu shishshigi, masu karambani. Suna fadin abin da bai dace
ba. 14 Saboda haka ina so gwamraye masu kuruciya su yi aure, su haifi 'ya'ya, su kula da gida, domin
kada a ba magabci zarafin zargin mu ga aikata mugunta. 15 Domin wadansu sun rigaya sun kauce zuwa
ga bin shaidan. 16 Idan wata mace mai bada gaskiya tana da gwamraye, bari ta taimakesu, don kada
a nawaita wa Ikilisiya, domin Ikilisiya ta iya taimakon gwamraye na gaske. 17 Dattawa wadanda suke
mulki da kyau sun cancanci girmamawa ninki biyu, musamman wadanda suke aiki da kalma da kuma
koyarwa. 18 Gama nassi ya ce, “Kada a sa takunkumi a bakin takarkari lokacin da yake sussukar hatsi,”

kuma “Ma'aikaci ya cancanci a biya shi hakinsa.” 19 Kada ka karbi zargi game da dattijo sai shaidu sun
kai biyu ko uku. 20 Ka tsauta wa masu zunubi gaban kowa domin sauran su ji tsoro. 21 Na umarce ka
a gaban Allah, da Almasihu Yesu, da zababbun mala'iku ka kiyaye ka'idodin nan ban da hassada kuma
kada ka yi komai da nuna bambanci. 22 Kada ka yi garajen dibiya wa kowa hannuwa. Kada ka yi tarayya
cikin zunuban wani. Ka tsare kanka da tsabta. 23 Kada ka ci gaba da shan ruwa. Amma, maimakon haka
ka sha ruwan inabi kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka. 24 Zunuban wadansu mutane a
bayyane suke, sun yi gaba da su cikin hukunci. Amma wadansu zunubansu na bin baya. 25 Haka kuma,
wadansu kyawawan ayyukansu a bayyane suke, amma wadan sun ma ba su boyuwa.

6

1 Bari duk wadanda ke bayi a karkashin karkiya su ga iyayengijinsu sun cancanci dukan daraja. Su
yi haka domin kada a sabawa sunan Allah da koyarwarsa. 2 Bayin da suke da iyayengiji da ke masu ba
da gaskiya kada su rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon haka, su yi masu hidima da kwazo.
Gama iyayengijin da suke cin ribar aikinsu masu bi ne, kaunattatu kuma. Ka koyar ka kuma bayyana
wadannan abubuwa. 3 Idan ya kasance wani na koyar da wani abu dabam bai kuma yarda da amintaciyar
koyarwa ba, wato maganar Ubangijinmu Yesu Almasihu. Alal misali ba su amince da koyarwa da ke kai
ga Allahntaka ba. 4 Wannan mutum mai girman kai ne, kuma bai san komai ba. A maimakon haka, yana
da matukar jayayya da gardama game da kalmomi. Wadannan kalmomi na kawo kishi, da husuma, da
zage-zage, da miyagun zace-zace, da 5 yawan rashin jituwa tsakanin mutane masu rubabbun hankula.
Sun bijire wa gaskiya. Suna tunani cewa ibada hanya ce ta yin arziki.” Ka zame daga wadannan
abubuwa. 6 Yanzu bin Allah tare da dangana babbar riba ce. 7 Gama ba mu kawo komai a duniya ba,
ba zamu iya fita cikinta da komai ba. 8 A maimakon haka, mu dangana da abinci da kuma sutura. 9 To
wadanda ke son zama mawadata su kan fada cikin jaraba, cikin tarko. Suna fadawa cikin abubuwan
wauta da sha'awoyi masu illa da kowanne abu da ke sa mutane su dulmaya cikin lallacewa da hallaka.
10 Gama son kudi shine tushen kowacce irin mugunta. Wadansu mutane garin neman kudi sun kauce
daga bangaskiya, sun kuma jawowa kansu bakin ciki mai yawa. 11 Amma kai, mutumin Allah, ka guji
wadannan abubuwa, ka bi adalci, ibada, aminci, kauna, jimiri, da tawali'u. 12 Ka yi fama, fama mai kyau
na bangaskiya. Ka kama rai madawami da aka kira ka gare shi. A kan wannan ne ka ba da shaida a gaban
shaidu masu yawa game da abin da ke da kyau. 13 Ina ba ka wannan umarni a gaban Allah wanda ke
rayar da dukan abubuwa, da gaban Almasihu Yesu, wanda ya fadi abin da ke gaskiya ga Bilatus Babunti.
14 Ka bi doka daidai, babu abin zargi har bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Allah zai nuna
bayyanuwarsa a daidai lokaci- Allah, mai albarka, Makadaicin iko, Sarkin da ke sarauta, Ubangiji mai
mulki. 16 Shine kadai marar mutuwa, mai zama cikin hasken da ba ya kusantuwa. Ba wanda ke ganinsa,
ko ya iya hango shi. Girma ya tabbata a gare shi da kuma madawwamin iko. Amin. 17 Ka gaya wa masu
dukiya a cikin wannan duniya kada su daga kai, kada su sa bege ga arziki mara dawwama. Maimamakon
haka, su sa begensu ga Allah wanda ke ba mu wadatar gaske domin jin dadin mu. 18 Gaya masu su yi
nagarta su arzurta a ayyuka nagari, su zama masu bayarwa hannu sake. 19 Ta haka za su ajiye wa kansu
harsashi mai kyau kan abin da ke zuwa domin su amshi rayuwa ta kwarai. 20 Timoti, ka kare abin da
aka ba ka. Ka nisanci maganar wauta da gardamomin da ke sabawa juna wanda ake kira ilimi a karyace.
21 Wadansu mutane suna shelar wadannan abubuwa, don haka sun kauce wa bangaskiyar. Bari alheri
ya kasance tare da kai.

Wasikar Bulus Manzo Ta Biyu Zuwa Ga Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, bisa ga alkawarin rai da ke cikin Almasihu
Yesu, 2 zuwa ga Timoti, kaunataccen da: Alheri, jinkai, da salama daga Allah Uba da Almasihu
Yesu Ubangijinmu. 3 Na gode wa Allah, wanda na ke bautawa tun daga kakannina, da lamiri mai
tsabta, sa'adda na ke tuna wa da kai cikin addu'o'ina koyaushe (dare da rana). 4 Sa'adda na tuna da
hawayenka, na yi marmarin ganinka, saboda in cika da farin ciki. 5 An tunashshe ni game da sahihiyar
bangaskiyarka, wadda ta samo asali daga kakarka Loyis da mahaifiyarka Afiniki. Na kuma tabbata ta
na zaune a cikinka. 6 Wannan shine dalilin da ni ke tunashshe ka cewa ka sake rura baiwar Allah da ke
cikinka wadda ka samu sa'adda na dibiya maka hannuwana. 7 Domin Allah bai ba mu ruhun tsoro ba,
amma na iko da kauna da kamun kai. 8 Saboda haka kada ka ji kunyar shaida ga me da Ubangijinmu,
ko ni, Bulus, daurarrensa. Maimakon haka, ka zama a shirye ka sha wahala domin bishara bisa ga ikon
Allah. 9 Allah ne ya cecemu kuma ya kira mu da kira mai tsarki. Ya yi wannan, ba ta wurin ayyukanmu
ba, amma ta wurin shirinsa da alherinsa. Ya ba mu wadannan abubuwan a cikin Almasihu Yesu kafin
farkon zamanai. 10 Amma yanzu an bayyana ceton Allah ta wurin bayyanuwar mai cetonmu Almasihu
Yesu. Almasihu ne ya kawo karshen mutuwa ya kuma kawo rai marar karshe da ya bayyana ta wurin
bishara. 11 Domin wannan, an zabe ni mai wa'azi, manzo da mallami zuwa ga al'ummai. 12 Domin
wannan dalili na ke shan wahalar wadannan abubuwa. Amma ban ji kunya ba, domin na san shi, wanda
na gaskanta. Na sakankance zai iya adana abinda na mika masa har zuwa ranan nan. 13 Ka adana misalin
amintattun sakwanni da ka ji daga gare ni, ta wurin bangaskiya da kauna da ke cikin Almasihu Yesu.
14 Abu mai kyau da Allah ya danka maka, ka tsare shi ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da ke zaune a cikinmu.
15 Ka dai sani, dukkan wadanda su ke zama a Asiya sun juya mani baya. A cikin kungiyar akwai Fijalas
da Harmajanas. 16 Bari Ubangiji ya yi wa iyalin Onisifaras jinkai, domin ya na yawan yi mani hidima,
kuma ba ya jin kunyar sarkata. 17 Maimakon haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme ni da kokarin gaske,
ya kuma same ni. 18 Bari Ubangiji ya sa, ya sami jinkai daga gare shi a wannan rana. Dukkan hanyoyin
da ya taimake ni a kasar Afisa, kun sani sarai.

2

1 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin alherin da ke cikin Almasihu Yesu. 2 Abubuwan da ka
ji daga gare ni a bainar jama'a masu yawa, ka danka su ga mutane masu aminci da za su iya koya
wa wadansu kuma. 3 Ka daure shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen sojan Almasihu Yesu. 4 Ba
bu sojan da zai yi bauta yayin da ya nannade kansa da al'amuran wannan rayuwar, domin ya gamshi
shugabansa. 5 Hakanan, idan wani yana gasa a matsayin dan wasa, ba zai sami rawani ba tukuna har
sai in ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar. 6 Wajibi ne manomi mai kwazon aiki ya fara karbar
amfanin gonarsa. 7 Ka yi tunani game da abin da na ke gaya maka, gama Ubangiji zai ba ka ganewa a
cikin komai. 8 Ka tuna da Yesu Almasihu, daga zuriyar Dauda, wanda a ka tayar daga matattu. Bisa ga
wa'azin bisharata, 9 wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri kamar mai laifi. Amma maganar Allah
ba a daure ta ba. 10 Saboda haka na jure wa dukkan abubuwa domin wadanda aka zaba, saboda su ma
su sami ceton da ke cikin Almasihu Yesu, da daukaka madawwamiya. 11 Wannan magana tabbatacciya
ce: "Idan mun mutu tare da shi, za mu kuma rayu tare da shi. 12 Idan mun jure, zamu kuma yi mulki
tare da shi. Idan mun yi musun sa, shi ma zai yi musun mu. 13 Idan mun zama marasa aminci, shi mai
aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya musunta kansa ba." 14 Ka yi ta tuna masu da wadannan
abubuwan. Ka yi masu kashedi a gaban Allah kada su yi ta dauki ba dadi game da kalmomi. Saboda
wannan bai da wani amfani. Domin wannan zai halakar da ma su sauraro. 15 Ka yi iyakacin kokarika
domin ka mika kanka ma'aikacin Allah wanda aka tabbatar, wanda babu dalilin kunya a gareshi. Wanda
ya ke koyar da kalmar gaskiya daidai. 16 Ka guje wa masu maganar sabo, wanda ya kan kara kaiwa
ga rashin bin Allah. 17 Maganarsu za ta yadu kamar ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da
Filitus. 18 Wadannan mutanen sun kauce wa gaskiya. Sun fadi cewa an rigaya an yi tashin matattu.
Suka birkitar da bangaskiyar wadansu. 19 Duk da haka, ginshikin Allah ya tabbata. Ya na da wannan
hatimi: "Ubangiji ya san wadanda ke nasa," Kuma "Duk mai kira bisa ga sunan Ubangiji dole ya rabu
da rashin adalci." 20 A gida mai wadata, ba kayayyaki na zinariya da azurfa ba ne kawai. Haka kuma
akwai kayayyaki na itace da yunbu. Wadansu domin aikin mai daraja, wadansu kuma ga aiki mara
daraja. 21 Idan wani ya tsarkake kansa daga rashin daraja, shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe shi,
abin aiki domin mai gidan, kuma a shirye domin kowanne aiki mai kyau. 22 Ka guje wa sha'awoyi na
kuruciya, ka nemi adalci, bangaskiya, kauna da salama da wadanda suke kira ga sunan Ubangiji daga
zuciya mai tsabta. 23 Amma ka ki tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan haifar da gardandami.

24 Tilas bawan Ubangiji ya guje wa jayayya. A maimakon haka dole ya zama mai tawali'u ga kowa, mai
iya koyarwa, kuma mai hakuri. 25 Dole ne ya koyarwa mutane da su ke jayayya da shi a cikin tawali'u.
Watakila Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar. 26 Suna iya sake dawowa cikin hankalinsu kuma
su bar tarkon Ibilis, bayan da ya cafke su domin nufinsa.

3

1 Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin karshe za a yi lokuta masu matsananciyar wahala.
2 Gama mutane za su zama masu son kansu, masu son kudi, masu Kumburi, da girman kai, masu
sabo, marasa biyayya ga iyaye, marasa godiya, da kuma marasa tsarki. 3 Za su kasance marasa
dabi'a, wadanda basu son jituwa da kowa, masu tsegumi, marasa kamun kai, 'yan tawaye, marasa
kaunar nagarta. 4 Za su zama masu zagon kasa, taurin kai, masu takama, da masu kaunar anishuwa
fiye da kaunar Allah. 5 Za su kasance da siffar ibada amma za su musunci ikonta. Ka juya daga
wadannan mutanen. 6 A cikinsu akwai wadanda suke shiga gidaje suna yaudarar mataye marasa hikima.
Wadannan ne mataye wadanda suke cike da zunubi, kuma sun kauce hanya sabili da sha'awoyi dabam
daban. 7 Wadannan matayen suna ta koyo, amma ba za su taba kai wa ga sanin gaskiya ba. 8 Kamar
yadda Yannisu da Yambrisu suka yi jayayya da Musa. Haka nan wadannan malaman karya kuma suke
yin tsayayya da gaskiya. Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa sahihiyar bangaskiya. 9 Amma ba za su
yi nisa ba. Domin wautarsu za ta bayyana a fili ga kowa, kamar wadannan mutane. 10 Amma kai, ka
bi koyarwata, da dabi'ata, nufe nufena, da bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da hakurina, 11 da
yawan kuncina, da wahalolina, da duk abubuwan da suka faru da ni a Antakiya, da Ikoniya da kuma
Listra. Na jure a cikin kuncina. Amma a cikinsu dukka, Ubangiji ya cece ni. 12 Duk wadanda su ke so su
yi rayuwa ta ibada a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani. 13 Miyagun mutane da masu hila za su yi ta
kara lalacewa. Za su badda wasu. Su da kansu ma sun bijire. 14 Amma kai, ka ci gaba da abubuwan da
ka koya kuma ka gaskata da zuciya daya. Ka san daga wurin wanda ka koya. 15 Ka san da cewa, tun kana
dan karamin yaro ka san wadannan littattafai masu tsarki. Wadannan suna iya mai da kai mai hikima
domin ceto ta wurin bangaskiya a cikin Almasihu Yesu. 16 Dukkan Nassi hurarre ne daga Allah. Yana da
amfani domin koyarwa, domin tsautawa, domin gyara, kuma domin horarwa cikin adalci. 17 Wannan
domin mutumin Allah ya zama cikakke ne, shiryayye domin dukkan ayyukan nagarta.

4

1 Ina bada wannan umarni a gaban Allah da Yesu Almasihu, wanda zai yi wa rayayyu da matattu
shari'a, kuma saboda bayyanuwarsa da mulkinsa: 2 Ka yi wa'azin Kalma. Ka himmantu a kai ko da
zarafi ko ba zarafi. Ka tsautar, ka kwabar, ka gargadar, da dukan hakuri da koyarwa. 3 Gama lokaci
na zuwa wanda mutane ba za su jure wa koyarwar kirki ba. Maimakon haka, zasu tattara wa kansu
malamai bisa ga sha'awowin zuciyarsu. Za su rika fada masu abin da kunnuwansu ke so. 4 Za su juya
kunnuwansu daga koyarwar gaskiya, za su koma wa tatsunniyoyi na banza. 5 Amma kai, sai ka natsu a
cikin dukan abubuwa. Ka jure wa wahala; ka yi aikin mai bishara, ka cika hidimarka. 6 Gama ana-tsiyaye
ni. Lokacin yin kaurata yayi. 7 Na yi tsere na gaskiya; na kuma kammala tseren; na rike bangaskiya. 8 An
adana mani rawani na adalci, wanda Ubangiji, alkali mai adalci, zai ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba,
amma kuma ga dukkan wadanda suke kaunar zuwansa. 9 Ka yi iyakacin kokarinka ka zo wurina da sauri.
10 Domin Dimas ya yashe ni. Ya kaunaci wannan duniyar, ya tafi Tassalonika, Kariskis ya tafi Galatiya,
Titus kuma ya tafi Dalmatiya. 11 Luka ne kadai yake tare da ni. Ka nemo Markus ka zo tare da shi domin
yana da amfani a gareni a cikin aikin. 12 Na aiki Tikikus zuwa Afisus. 13 Ka kawo mani mayafin da na
bari a Taruwasa wurin Karbus, idan za ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan, musanman takardun
nan. 14 Iskandari makerin dalma ya kulla mani makirci ba kadan ba. Ubangiji zai biya shi gwargwadon
ayyukansa. 15 Kai ma ka yi hankali da shi, domin yana tsayyaya da maganganunmu sosai. 16 Da farkon
kariyar kaina, babu wanda ya goyi bayana. Maimakon haka kowa ya guje ni. Bana so dai a lissafta
wannan a kansu. 17 Amma Ubangiji ya kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda ta wurina, shelar
ta sami cika da kyau, domin dukan al'ummai su ji. An kwato ni daga bakin zaki. 18 Allah zai kubutar
ni daga dukan ayyukan mugunta, ya kuma cece ni domin mulkinsa na sama. Daukaka ta tabatta a
gareshi har abada abadin. Amin. 19 Ka gayar da Briskilla, da Akila, da gidan Onisifurus. 20 Arastus ya
nan zaune a Korinti, amma na bar Turufimus ya na zazzabi a Militus. 21 Ka yi iyakar kokarinka, ka zo
kamin hunturu. Yubulus yana gayar da kai, haka ma Budis da Linus da Kalafidiya da dukan 'yan'uwa.
22 Bari Ubangiji ya kasance tare da ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

1 Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu Almasihu, ta wurin bangaskiyar zababbun mutanen Allah
da sanin gaskiya da ta yadda da allahntaka. 2 Wadannan na cikin begen rai marar matuka wanda Allah,
wanda babu karya a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan zamanai. 3 A daidai lokaci, ya bayyana
maganarsa ta wurin sakonsa da ya damka mani in shelar. Zan yi wannan ta wurin umarnin Allah mai
ceton mu. 4 Zuwa ga Titus, da' na gaske a cikin bangaskiyarmu. Alheri, jinkai da salama daga wurin
Allah Uba da Almasihu Yesu mai ceton mu. 5 Sabili da wannan ne na bar ka a Karita domin ka daidaita
abubuwan da basu cika ba, ka kuma nada dattibai a dukan birane kamar yadda na umarceka. 6 Dole
ne dattijo ya zama marar abin zargi, mijin mace daya, da amintattun 'ya'ya wadanda babu wani zargi
na mugunta ko rashin kamun kai a kansu. 7 Wajibi ne shugaban Ikklisiya, a matsayin sa na mai kulla
da haikalin Allah, ya zama marar aibi. Kada ya zama mai surutu ko rashin hakuri. Kada ya zama mai
saurin fushi, ko mashayi, ko mai hayaniya, ko mai handama. 8 Maimakon haka, ya zama mai karbar
baki, abokin abinda ke mai kyau. Dole ne ya zama mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma
kamun kai. 9 Ya zama mai rike amintaccen sakon da aka koyar da karfi, yadda zai iya karfafa wasu da
koyarwa mai kyau ya kuma yi wa wadanda suke hamayya da shi gyara. 10 Domin akwai kangararrun
mutane dayawa, musamman masu kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna yaudara kuma suna badda
mutane. 11 Wajibi ne mu hana su. Suna koyar da abinda bai kamata su koyar ba saboda makunyaciyar
riba suna kuma rusar da iyalai dungum. 12 Daya daga cikinsu, kuma mai hikima ne daga cikinsu, yace,
"Kirawa manyan makaryata ne, lalatattu kuma miyagun dabbobi, masu kyiuya da zarin cin abinci."
13 Wannan magana gaskiya ne, ka yi masu gyara da tsanani yadda zasu kafu a cikin bangaskiya. 14 Kada
ka mai da hankalin ka ga tatsunniyoyi na Yahudawa ko dokokin mutane wadanda sun sauya gaskiya.
15 Ga wadanda suke da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma wadanda suke marasa tsarki da rashin
bangaskiya, komai marar tsarki ne. Domin zuciyarsu da lamirinsu sun gurbata. 16 Suna cewa sun san
Allah, amma sun musanta shi ta wurin ayyukansu. Sun zama abin kyama da marasa biyayya. Ba za a
iya tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2

1 Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da amintaccen umarni. 2 Dole tsofaffin mazaje su zama masu
kamun kai, masu daraja kansu, masu-hankali, masu aminci cikin bangaskiya, cikin kauna da jurewa.
3 Haka ma tsofaffin mataye su kame kansu da girma, ba magulmata ba. Kada su zama bayi wajen yawan
shan ruwan inabi. Su koyar da abubuwa masu kyau 4 domin su koyar da kananan mataye da hikima
su kaunaci mazajensu da 'ya'yansu. 5 Su horar dasu su zama masu hikima da tsabtar zuci, masu tsaron
gidajensu, kuma masu biyayya da mazajensu. Suyi wadannan abubuwa saboda kada maganar Allah ta
sami zargi. 6 Ta haka kuma, ka karfafa samari, su zama masu hankali. 7 A kowanne fanni, ka mayar da
kan ka abin koyi a cikin kyawawan ayyuka; idan kayi koyarwa, ka nuna mutunci da martaba. 8 Ka bada
sako lafiyayye marar abin zargi, yadda masu hamayya da maganar Allah zasu ji kunya, domin rashin
samun mugun abin fadi akan mu. 9 Bayi suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin komai. Su faranta masu
rai, ba suyi gardama dasu ba. 10 Kada suyi sata. Maimakon haka, sai su nuna dukan bangaskiya mai kyau,
domin suyi wa koyarwarmu game da Allah mai cetonmu kwalliya a cikin dukan komai. 11 Domin alherin
Allah ya bayyana ga dukan mutane. 12 Yana koya mana mu musanci miyagun ayyuka, da sha'awoyin
duniya. Yana horar damu muyi zama cikin hankali, da adalci a cikin hanyar allahntaka a wannan
zamani 13 yayin da muke cigaba da jiran karba albarkataccen begenmu, wato bayyanuwar daukakar
Ubangiji Allah da kuma mai cetonmu Yesu Almasihu. 14 Yesu ya bada kansa domin mu, domin ya cece
mu daga rashin kiyaye doka ya mai damu masu tsarki, domin sa, mutane na musamman wadanda suke
da marmarin aikata kyawawan ayyuka. 15 Ka yi magana da karfi ka karfafawa wadannan abubuwa. Ka
yi gyara da dukan iko. Kada ka bar wani ya raina ka.

3

1 Ka tuna masu su zama masu sadaukar da kai ga masu mulki da masu iko, suyi masu biyayya, su
zama a shirye domin kowane kyakkyawan aiki. 2 Ka tuna masu kada su zagi kowa, su gujiwa gardama,
su bar mutane su bi hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga dukan mutane. 3 Domin a da, mu da kan
mu marasa tunani ne kuma masu rashin biyayya. Mun kauce hanya muka zama bayi ga sha'awoyin
duniya da annashuwa. Mun yi zama a cikin mugunta da kishi. Mu lalatattu ne kuma muna kiyyaya
da junanmu. 4 Amma da jinkan Allah mai ceton mu da kaunarsa ga 'yan Adam ta bayyana, 5 ba saboda
wani aikin adalci da muka yi ba, amma sabili da jinkan sa ne ya cece mu. Ya cece mu ta wurin wankewar

sabuwar haihuwa da sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. [6] Allah ya zubo mana Ruhu Mai Tsarki a wadace
ta wurin Yesu Almasihu mai cetonmu. [7] Ya yi wannan saboda, bayan mun samu 'yantarwa ta wurin
alherinsa, za mu zama magada a cikin begen rai na har abada. [8] Wannan amintaccen sako ne. Ina
son kayi magana gabagadi game da wadannan abubuwa, yadda dukan wadanda suka bada gaskiya ga
Allah za suyi kudirin yin kyawawan ayyuka da Allah ya mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau
ne da kuma riba ga dukan mutane. [9] Amma ka guji gardandami na wofi, da lissafin asali, da husuma da
jayayya game da dokoki. Wadannan abubuwa basu da amfani kuma marasa riba. [10] Ka ki duk wani dake
kawo tsattsaguwa a tsakaninku, bayan ka tsauta masa sau daya ko biyu, [11] ka kuma sani cewa wannan
mutumin ya kauce daga hanyar gaskiya, yana zunubi kuma ya kayar da kansa. [12] Sa'adda na aiki Artimas
da Tikikus zuwa wurin ka, kayi hanzari ka same ni a Nikobolis, a can na yi shirin kasancewa a lokacin
hunturu. [13] Kayi hanzari ka aiko Zinas wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da Afolos ta yadda ba zasu
rasa komai ba. [14] Ya kamata Jama'armu su koyi yadda zasu yi ayyuka masu kyau da zasu biya bukatu
na gaggawa yadda ba za suyi zaman banza ba. [15] Dukan wadanda suke tare da ni suna gaishe ka. Ka gai
da masu kaunar mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare da dukan ku.

Filimon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma dan'uwa Timotawus zuwa ga Filimon, kaunataccen
abokinmu da kuma abokin aikin mu, 2 da Afiya yar'uwanmu da Arkifus abokin aikin mu a filin daga,
da kuma Ikilisiyar da take taruwa a gidan ka: 3 Alheri da salama su kasance gare ka daga wurin Allah
Ubanmu, da Ubangiji Yesu Almasihu. 4 Kowane lokaci ina gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin addu'oi
na. 5 Na ji labarin kauna da bangaskiya da ka ke da ita a cikin Ubangiji Yesu da dukkan yan'uwa masu bi.
6 Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka ta inganta ga kawo sanin kowane kyakkyawan abu dake cikin mu
a cikin Almasihu. 7 Na yi farinciki kwarai, na kuma ta'azantu saboda kaunarka, saboda zukatan masu bi
sun kwanta ta wurin ka, dan'uwa. 8 Saboda haka, ko da ya ke ina da gabagadi a cikin Almasihu domin
in ba ka umarni ka yi abinda ya kamata ka yi, 9 duk da haka sabo da kauna, na fi so in roke ka- Ni, Bulus,
dattijo, a yanzu kuma ga ni dan kurkuku domin Almasihu Yesu. 10 Ina rokon ka saboda da na Onisimus,
wanda na zama uba a gare shi sa'adda nake cikin sarkokina. 11 Domin a da kam, ba shi da amfani a
wurin ka, amma yanzu yana da amfani a gare ka da kuma a gare ni. 12 Na kuma aike shi wurinka, shi
wanda ya ke a cikin zuciyata kwarai. 13 Na so da na rike shi a wuri na, domin ya rika yi mini hidima a
madadin ka, a lokacin da ni ke cikin sarkoki saboda bishara. 14 Amma ba na so in yi wani abu ba tare da
sanin ka ba. Ba ni so nagarin aikinka ya zama na dole amma daga kyakkyawar nufi. 15 Watakila dalilin
da yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke nan, domin ka karbe shi kuma har abada. 16 Daga yanzu ba za ya
zama bawa ba kuma, amma fiye da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi kaunatacce ne musamman a
gare ni, har fiye da haka ma a gare ka, a cikin jiki da kuma cikin Ubangiji. 17 Idan ka maishe ni abokin
hidima, ka karbe shi kamar yadda za ka karbe ni. 18 Idan kuwa ya yi maka abinda ba daidai ba ko kuwa
kana bin sa wani abu, ka dauka yana wurina. 19 Ni, Bulus, na rubuta wannan da hannuna: zan biya ka.
Ba kuwa cewa sai na gaya maka cewa ina bin ka bashin kanka ba. 20 I, dan'uwa, ka yi mani alheri cikin
Ubangiji; ka ba zuciyata hutu a cikin Almasihu. 21 Saboda Ina da tabbaci game da biyayyarka, na rubuta
maka. Na san za ka yi fiye da abinda na roka. 22 Harwayau, ka shirya mani masauki. Domin ina fata ta
wurin adu'oinku, nan ba da dadewa ba za a maida ni wurin ku. 23 Efafaras, abokina cikin Almasihu Yesu
a kurkuku yana gaishe ka, 24 haka ma Markus da Aristarkus, da Dimas, da Luka abokan aikina. 25 Bari
Alherin Ubangiji Yesu Almasihu ya kasance da Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

1 A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin kakanninmu magana ta hanyoyi ma su yawa iri iri, ta bakin
annabawa. 2 Amma a zamanin nan na karshe, ya yi mana magana ta wurin Dansa, wanda ya sa magajin
kome, wanda ta wurinsa ya halicci duniya. 3 Shi ne hasken daukakar Allah, ainihin kamanin zatinsa. Ya
na rike da dukkan abubuwa ta ikon kalmarsa. Bayan da ya tsarkake zunubanmu, sai ya zauna a hannun
dama na madaukaki a can sama. 4 Ta haka ya ke da fifiko a kan mala'iku, kamar yadda sunansa da ya
gada yake da fifiko nesa a kan nasu. 5 Domin kuwa wanene a cikin mala'iku Allah ya taba cewa, “Kai
Da na ne, yau na zama Uba a gare ka?'' kuma, “Zan kasance Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance Da
a gare ni?'' 6 Kuma, da Allah ya kawo magaji a duniya, sai ya ce, “Dukan mala'ikun Allah su yi masa
sujada.” 7 A game da mala'iku kuma sai ya ce, “yakan mai da mala'ikunsa ruhohi, masu hidimarsa
kuma harsunan wuta. 8 A game da Dan, ya ce “kursiyinka, ya Allah, na har abada abadin ne. Sandar
sarautarka sanda ce ta tsantsar gaskiya. 9 Ka kaunaci aikin adalci, ka ki aikin sabo. Saboda haka Allah,
wato Allahnka, ya shafe ka da man farin ciki fiye da tsararrakinka.” 10 “Tun farko, Ubangiji, kai ne
ka hallici duniya. Sammai kuma aikin hannayenka ne. 11 Za su hallaka, amma kai madawwami ne.
Duk za su tsufa kamar tufafi. 12 Za ka nade su kamar mayafi, za su kuma sauya, amma kai kana nan ba
sakewa, Har abada shekarunka ba za su kare ba.” 13 Amma wanene a cikin mala'ikun Allah ya taba cewa,
“Zauna a hannun dama na, sai na sa makiyanka a karkashin kafafunka?'' 14 Ashe, ba dukkan mala'iku
bane ruhohi, wadanda Allah yakan aika, don su yi wa wadanda za su gaji ceto hidima?

2

1 Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali musamman da abubuwan da mu ka ji, don kada mu yi
sakaci, su sullube mana. 2 Idan kuwa maganar nan da aka fada ta bakin mala'iku ta zama tabbatacciya,
har kowanne keta umarni da rashin biyayya, suka gamu da sakamakonsu wanda ya kamace su, 3 ta kaka
za mu tsira, in mun ki kula da ceto mai girma haka? Domin Ubangiji da kansa, shi ne ya fara sanar da shi,
wadanda suka saurare shi kuma suka tabbatar mana da shi. 4 San'nan kuma Allah da kansa ya shaida ta
wasu alamu, da abubuwan al'ajabai, da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar Ruhu Mai Tsarki dabam dabam
da ya rarraba kamar yadda ya nufa. 5 Ai ba ga mala'iku ba ne Allah ya sa mulkin duniyar nan da za a
yi, wanda muke zance. 6 Amma wani ya shaida a wani wuri cewa, 'Mutum ma menene, har da za ka
tuna da shi? Ko dan mutum ma, har da za ka kula da shi?' 7 Ka sa mutum ya gaza mala'iku; Ka nada
shi da daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta. 8 Ka dora shi a kan dukkan halittarka, ka kuma mallakar
da kome a karkashin sawayensa. Domin Allah ya mallakar da dukkan abubuwa a karkashinsa. Bai bar
kome a kebe ba. Amma kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrafa dukkan abubuwa ba tukuna. 9 Amma
mun ga wani wanda dan lokaci aka sa shi ya gaza mala'iku, shine Yesu, an nada shi da daukaka da girma,
saboda shan wuyarsa ta mutuwa, wanan kuwa duk ta wurin alherin Allah ne Yesu ya mutu saboda kowa.
10 Saboda haka, ya dace ga Allah, shi da dukkan abubuwa suka kasance domin sa, ta gare shi, domin ya
kawo 'ya'ya masu yawa ga samun daukaka. Domin a kammala cetonsu ta wurin shan wuyarsa. 11 Domin
da shi mai tsarkakewar da kuma wadanda aka tsarkaken, duk tushensu daya ne. Saboda wanan dalili
ne shi ya sa ba ya jin kunyar kiran su 'ya'uwansa. 12 Da yace, ''zan sanar da sunanka ga ya'uwana, a
tsakiyar taronsu zan yabe ka da waka.'' 13 Har wa yau, yace, ''Zan dogara a gare shi.'' Da kuma ''Ga
ni nan, ni da 'ya'yan da Allah ya ba ni.'' 14 Wato tun da yake 'ya'yan Allah duk suna da nama da jini,
Yesu ma ya dauki kamannin haka, ta wurin mutuwa ya hallakar da mai ikon mutuwa, wato Iblis. 15 Ya
kuma 'yanta duk wadanda tun haihuwarsu suke zaman bauta sabo da tsoron mutuwa. 16 Don hakika ba
mala'iku yake taimako ba, a'a, zuriyar Ibrahim ne yake taimako. 17 Saboda haka, lalle ne ya zama kamar
yan'uwansa ta kowacce hanya, domin ya zama babban Firist, mai jinkai, mai aminci kuma na al'amarin
Allah, ya kuma mika hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. 18 Tun da yake Yesu ma da kansa ya sha
wahala, sa'adda aka gwada shi, don haka, zai taimaki wadanda ake yi wa gwaji.

3

1 Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a samaniya. Yi la'akari da Yesu. wato Manzo da babban
firist na shaidar bangaskiyarmu. 2 Shi amintacce ne na Allah, wanda ya bashi hidima, kamar yadda
Musa ya kasance amintacce a gidan Allah. 3 Gama Yesu ya cancanci daukaka mafi girma fiye da ta
Musa. Domin wanda ya gina gida, ya fi gidan nan daukaka. 4 Gama kowane gida, akwai wanda ya gina
shi, amma mai ginin komai shine Allah. 5 Musa hakika amintaccen bawa ne a gidan Allah, yana ba da
shaidar abubuwan da za su faru a nan gaba. 6 Amma Almasihu shi Da ne mai mulki a gidan Allah. Mu ne
gidansa idan mun rike begenmu da dukkan zuciyarmu. 7 Saboda haka, kamar yadda Ruhu Mai Tsarki

ya fadi: ''Yau, Idan kun ji muryarsa, 8 kada ku taurare zuciyarku kamar yadda 'ya'yan isra'ila suka yi
cikin tawaye a lokacin gwaji a jeji. 9 A lokacin nan ne kakanninku suka yi mani tawaye, ta wurin gwada
ni, bayan shekara arba'in suna ganin ayyukana. 10 Saboda haka na yi bakin ciki da wannan tsarar, sai na
ce,' Kullum suna yawan bijirewa a zukatansu. Basu san tafarkuna ba.' 11 Don haka na yi rantsuwa a cikin
fushina, ba za su shiga cikin hutuna ba." 12 Ku yi hankali 'yan'uwa kada a tarar da mummunar zuciya
marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda ke juyawa daga Allah mai rai. 13 Maimakon haka, ku
karfafa juna a kowacce rana, muddun muna cikin wannan rana kada wani cikinku ya taurare zuciyarsa
saboda yaudarar zunubi. 14 Gama mun zama abokan aiki da Almasihu, idan mun rike begenmu cikinsa
da karfi, daga farko zuwa karshe. 15 Game da wannan, an fadi "Yau idan kun saurari muryarsa, kada ku
taurare zuciyarku, kamar a kwanakin tawaye nan." 16 Su wanene suka ji muryar Allah suka yi tawaye?
Ba wadanda Musa ya yi masu jagora daga Masar ba ne? 17 Kuma da su wa Allah ya yi fushi shekara
arba'in? Ba da wadanda suka yi zunubi ba ne, wadanda gawawwakinsu suka warwatsu a jeji? 18 Da su
wa Allah ya rantse ba za su shiga hutunsa ba? In ba wadanda suka yi masa rashin biyayya ba? 19 Mun
kuma gani cewa basu iya shiga hutunsa ba saboda rashin bangaskiyarsu.

4

1 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada wani ya kasa kai ga shiga hutun da aka alkawarta
maku na Allah. 2 Don mun ji albishir game da hutun Allah kamar yadda aka fada masu. Amma wancan
sakon bai anfana ga wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya ga sakon ba. 3 Ai mu, wadanda muka
gaskata-mune zamu shiga wannan hutun, kamar yadda ya ce, "Yadda na yi rantsuwa cikin fushina,
baza su shiga hutu na ba." Ya fadi hakan, ko da yake ya gama aikin hallittarsa tun daga farkon duniya.
4 Domin yayi fadi a wani wuri game da rana ta bakwai, "Allah ya huta a rana ta bakwai daga dukkan
ayyukansa." 5 Ya sake cewa, "Baza su taba shiga hutu na ba." 6 Saboda haka, tun da hutun Allah na
kebe domin masu su shiga, kuma tun da Isra'ilawa da yawa wadanda suka ji sakon nan mai kyau game
da hutunsa ba su shiga ba saboda rashin biyayya, 7 Allah ya sake shirya wata rana da ake kira, "Yau."
Ya sa wannan rana sa'adda yayi magana ta wurin Dauda, wanda ya ce tun da dadewa da aka fara fada,
"Yau idan kun ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku." 8 Don idan Joshua ya ba su hutu, da Allah ba zai
sake magana a kan wata rana ba. 9 Saboda haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen Allah. 10 Don
shi wanda ya shiga hutun Allah shi kansa ma ya huta daga ayyukansa, kamar yadda Allah yayi da nasa.
11 Saboda haka muyi marmarin shiga wancan hutun, don kada kowa ya fadi ga irin rashin biyayyar da
suka yi. 12 Maganar Allah kuwa rayayyiyace, kuma mai ci, fiye da takobi mai kaifi-biyu. Takan ratsa har
tsakanin rai da ruhu, kuma tana kaiwa bargo. Takan iya bincika tunanin zuciya da manufarta. 13 Babu
halittaccen abu da ke boye a idon Allah. Sai dai, kome a sarari yake, kuma a bayyane yake a idonsa
wanda lallai ne zamu bada lissafin kanmu a gare shi. 14 Da yake muna da babban firist wanda ya ratsa
sammai, Yesu Dan Allah, sai mu riki bangaskiyarmu da karfi. 15 Domin babban firist namu ba marar
tausayi ga kasawarmu bane, amma wanda aka jarraba ne ta ko wanne hali irin yadda aka yi mana, sai
dai ba'a same shi da zunubi ba. 16 Sai mu zo wurin kursiyin alheri gabagadi, domin a yi mana jinkai mu
kuwa sami alherin da zai taimake mu a lokacin bukata.

5

1 Kowanne babban firist, da yake an zabe shi ne daga cikin mutane, a kansa shi ya wakilci mutane
ga al'amarin Allah, don ya mika sadakoki da kuma hadayu domin kawar da zunubai. 2 Yana kuma iya
tafiyar da jahilai da sangartattu a cikin salihanci, tun da shi ke rarrauna ne shi ta ko'ina. 3 Saboda haka,
wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda kawar da zunuban jama'a kadai ba, har ma da na kansa. 4 Ba wanda
zai kai kansa wannan matsayi mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka, kamar yadda aka kirayi
Haruna. 5 Haka kuma, Almasihu, ba shi ya daukaka kansa ya zama Babban firist ba, sai dai wannan ne
ya sa shi, wanda ya ce da shi, "Kai Dana ne; Yau na zama Uba a gare ka.'' 6 Kamar dai yadda a wani wuri
kuma ya ce, "Kai firist ne na har abada, bisa ga kwatancin Malkisadak." 7 Almasihu, a lokacin zamansa
a duniya, ya yi addu'o'i da roke-roke, tare da kuka mai tsanani, har da hawaye, ga wannan da yake da
ikon cetonsa daga mutuwa, aka kuwa saurare shi saboda tsannin mika kansa. 8 Ko da yake shi Da ne, ya
koyi biyayya ta wurin wuyar da ya sha. 9 Har ya kai ga kammala, sai ya zama tushe madawwami, ceto
ga dukkan wadanda suke masa biyayya. 10 Gama Allah yana kiransa Babban firist, bisa ga kwatancin
Malkisadak. 11 Muna da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu, amma zai yi wuyar bayani, da yake
basirarku ta dushe. 12 Ko da yake yanzu kam, ya kamata ku zama masu koyarwa, duk da haka, ashe,
ba ku wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko na Maganar Allah ba? har ya zamana sai an ba
ku madara ba abinci mai tauri ba? 13 To, duk wanda yake madara ce abincinsa, bai kware da maganar
adalci ba, kamar jariri yake. 14 Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato wadanda hankalinsu ya
horu yau da kullum, don su rarrabe nagarta da mugunta.

6

1 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin farko na al'amarin Almasihu, har ya zuwa kammala, ba
wai mu sake koyar da jigajigan nan na tuba da ibada marar tasiri ba, da na gaskatawa da Allah, 2 da kuma
na koyarwa a kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin matattu, da dawwamammen hukuci. 3 Za
mu kuwa ci gaba in Allah ya yarda. 4 Domin wadanda aka haskaka zukatansu sarai, har suka dandana
baiwar nan Basamaniya, suka kuma sami rabo na Ruhu Mai Tsarki, 5 har su ka dandana dadin Maganar
Allah, da ikon zamani mai zuwa, 6 sa'an nan kuma suka ridda—ba mai yiwuwa ba ne a sake jawo su ga
tuba, tun da yake sake gicciye Dan Allah suke yi su da kansu, suka kuma wulakanta shi a sarari. 7 Kasa
ma da take shanye ruwan da ake yi a kai a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu amfani ga wadanda ake
nomanta dominsu, Allah yakan sa mata albarka. 8 Amma idan tsire-tsirenta kaya ne da kashin yawo,
ba ta da amfani ke nan, tana kuma gab da la'antarwa, karshenta dai konewa ne. 9 Ko da yake mun
fadi haka, a game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbata kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto.
10 Gama Allah ba marar adalci ba ne, har da zai ki kula da aikinku, da kuma kaunar sunansa da kuke yi,
wajen yi wa tsarkaka hidima, har yanzu ma kuna yi. 11 Muna dai bukata kwarai kowannanku ya nuna
irin wannan himma ga yin cikkaken bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. 12 Don kada ku yi ragwanci,
sai dai ku yi koyi da wadanda suka karbi cikar alkawaran nan, ta wurin bangaskiyarsu da hakurinsu.
13 Sa'adda Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, da yake ba wani wanda ya fi shi girma da zai rantse da shi,
sai ya rantse da kansa, 14 Ya ce, “Hakika zan yi maka albarka, in kuma ribambamya zuriyarka.” 15 Ta
haka, Ibrahim bayan da ya jure da hakuri, ya karbi cikar alkawarin. 16 Hakika mutane sukan rantse
da abin da ya fi su. Rantsuwa kuma ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce magana. 17 Don haka,
sa'adda Allah yake son kara tabbatar wa magadan alkawarin nan dahir, cewa nufinsa ba mai sakewa ba
ne sam, sai ya hada da rantsuwa, 18 Domin albarkacin abubuwa guda biyun nan marasa sakewa, masu
nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu da muka gudu muka sami mafaka, mu karfafa kwarai
mu riski abin da muka kafa bege a kai. 19 Muna da bege, kamar yadda yake ga rai, kafaffe, tabbatacce,
shi ne kuma yake shiga har can ciki bayan labulen. 20 Inda saboda mu ne Yasu ya riga mu shiga, da yake
ya zama Babban Firist na har abada, kwatancin Malkisadak.

7

1 Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist na Allah Madaukaki, wanda ya gamu da Ibrahim na
dawowa daga yaki da wasu sarakuna ya kuma albarkace shi. 2 Ibrahim ya ba shi ushirin dukkan ganimar
da ya samu. Sunansa,” Malkisadak,” ma'anar itace, “Sarkin adalci,” haka ma, “sarkin salem,” ma'anar
iitace,” Sarkin salama,” 3 Bashi da uwa bashi da uba, ba shi da lissafin asalin zuriya, ba shi da farkon
rayuwa ba shi da karshen rai. Shi firist ne na har abada, kamar Dan Allah. 4 Yanzu fa dubi irin girman
wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya bada ushira ta abubuwan da ya samo na ganimar
yaki gare shi. 5 Kuma hakika, zuriyar Lawi da suka karbi aikin nan na firistanci suna da umarni daga
shari'ar Allah cewa su karbi zakka a gun jama'a, wato, daga yan'uwan su Isra'ilawa, koda shike suma
zuriyar Ibrahim ne. 6 Amma Malkisadak, shi da ba zuriyar Lawi ba ne, ya karbi zakka daga Ibrahim, ya
kuma albarkace shi, shi wanda ya ke da alkawarai. 7 Ba jayayya, karami shi ke karban albarka daga babba
wanda ya girme shi. 8 A wannan tsarin mutanen da ke karban zakka wata rana sai ka ga sun mutu, amma
a wani kauli mutumin da ya karbi zakka a wurin Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. 9 Kuma bisa ka'ida
Lawi, wanda ke karban zakka, shi ma ya bada zakka ga Ibrahim, 10 Saboda kuwa Lawi na cikin tsatson
Ibrahim lokacin da Malkisadak ya gamu da Ibrahim. 11 Yanzu in da mai yiwuwa ne a sami kammala
cikin aikin firistanci na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne aka bada shari'a), to ina amfanin wani firist ya
zo bisa ga ka'ida irin ta Malkisadak, ba'a kuma ambaci ka'idar Haruna ba? 12 Don kuwa lokacin da aka
canza firistanci, shari'a kuma dole ne a sauya ta. 13 Domin mutumin da aka fadi wadannan abubuwa a
kansa na wata kabila ne, wadda ba wani mutumin da ya taba yin aiki a kan bagadi. 14 Wannan a bayyane
yake Ubangijinmu ya zo ne daga zuriyar Yahuza, kabilar da Musa bai taba anbatonsu game da zancen
firistanci ba. 15 Abinda muke fadi a bayyane yake cewa, idan wani firist ya taso da kamanin Malkisadak.
16 Wannan sabon firist, ba firist ne da ya taso bisa ga ka'idar zuriya ta yan'adam ba, amma ya zama
firist ne ta rayuwa mai iko marar shudewa. 17 Domin a rubuce yake cikin littafi ga me da shi; “Kai firist
ne na har'abada bisa ga tsari irin na Malkisadak.” 18 Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe guda saboda
rarrauna ce kuma marar amfani. 19 Don kuwa shari'a ba ta iya kamalta kome. Amma fa a kwai bege
mai kyau a nan gaba wanda ta gare shi ne zamu sami iso a gun Allah. 20 Kuma wannan kyakkyawan
bege baya faruwa ba tare da rantsuwa ba, don kuwa su wadancan firistocin ba su dauki wata rantsuwa
ba. 21 Amma Allah yayi rantsuwa game da Yesu cewa, “Ubangiji ya rantse ba kuwa zai fasa tunaninsa
ba; 'Kai firist ne har'abada.'” 22 Ta wurin haka Yesu ya bada tabbatacce da kuma ingataccen alkwari.
23 Hakika, mutuwa ta hana firistoci su yi aiki har'abada. Wannan shi ya sa akwai firistoci da yawa daya
bayan daya. 24 Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada, aikinsa na firist ba a musanya shi sam

sam. 25 Domin haka kuma yana da cikakken ikon ceton wadanda ke gusowa ga Allah ta wurinsa, domin
kullum a raye ya ke yana kuma roko dominsu 26 . Domin irin wannan babban firist shi ne ya dace da
mu. Ba shi da zunubi, marar abin zargi, tsarkakakke, kebabbe daga masu zunubi, ya na sama da sammai
dukka. 27 Ba shi da bukata, kamar manyan firistoci, da ke mika hadayu kullum, da farko don zunubin
kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka. Amma Yesu yayi wannan sau daya tak ba kari don kowa da
kowa, yayin da ya mika kansa. 28 Domin shari'a na nada mutane da ke da gazawa a matsayin firistoci,
amma maganar rantsuwa, wadda ta zo a bayan shari'a, ta nada Dan, wanda ya ke cikakke har'abada.

8

1 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine: Muna da babban firist wanda ke zaune a hannun dama
na kursiyi mai martaba dake sammai. 2 Shi kuwa bawa ne a wannan wuri mai tsarki, haikali na gaskiya
wanda Allah ya shirya ba wani bil'adama ba. 3 Kowanne babban firist kuwa yana mika bayebaye da
hadayu. Don haka ya kamata a sami abin hadaya. 4 Da a ce Almasihu yana duniya ba zai zama firist ba
ko kadan. 5 Domin a kwai masu mika hadaya bisa ga shari'a. Suna hidimar misalin abubuwan da suke
inuwar sama. Kamar yadda Allah ya yi wa Musa gargadi yayin da ya ke shirin gina Alfarwa: ''Duba''
Allah ya ce, ''kayi komai bisa ga salon da aka koya maka a bisa dutse.” 6 Amma yanzu hidimar da
Almasihu ya karba ta dara tasu dukka, domin kuwa shine matsakancin muhimmin alkawari, wanda aka
kammala a kan muhimman alkawura. 7 Domin kuwa idan alkawarin fari ba shi da laifi babu anfanin
neman alkawari na biyu. 8 Da Allah ya sami laifi akan mutane, sai ya ce ''Zan sake sabon alkawari da
gidan Isra'ila da kuma gidan Yahuza. 9 kuma ba zai zama kamar yadda nayi da kakanninku ba, kamar
yadda na rike su a hannu har Na fidda su daga kasar Masar. Basu kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni
kuwa na yi watsi da su,'' inji Ubangiji. 10 Gama wanna shine alkawarin da zan yi da gidan Isra'ila bayan
wadannan kwanaki, Inji Ubangiji. Zan sa shari'a ta a bakinsu in kuma rubuta ta a zuciyarsu, Zan kuma
zama Allah a garesu, su kuma su zama jama'ata. 11 Ba za su kuma koyar da makwabta ko yan'uwansu
cewa, ''ku san Ubangiji'' gama dukkanin su za su san ni, daga karami har zuwa babba. 12 Zan kuma
nuna tausayi ga ayyukan su na rashin adalci, ba kuma zan kara tunawa da zunubansu ba. 13 A kan fadin
''sabo'' ya mayar da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da aka ambata tsoho na shirin bacewa.

9

1 To ko da alkawarin farko ma ya na da wurin sujada da kuma ka'idojin sujada a nan duniya. 2 Domin
a cikin alfarwar akwai daki da aka shirya, daki na waje wanda ake kira wuri mai tsarki. A wannan wuri
akwai kebabbun fitilu, akwai teburi da kuma gurasa. 3 Kuma bayan labule na biyun akwai wani daki,
wanda ake kira wuri mafi tsarki. 4 Yana da bagadin zinariya domin turare. Yana kuma da akwatin
alkawarin, wanda aka lailaye shi gaba daya da zinariya. A cikinsa a kwai kaskon zinariya dake dauke
da manna, da sandar Haruna wadda tayi toho, da kuma allunan duwatsu na alkawarin. 5 A sama da
akwatin alkawarin akwai siffofin kerubobi masu daukaka da suke wa marfin jinkai inuwa, wadanda
yanzu ba zamu iya yin bayani akansu ba daki daki. 6 Bayan an shirya wadannan abubuwa, firistocin
alfarwar sukan shiga daki na wajen alfarwar akai akai suna aikin hidimominsu. 7 Amma babban firist
din ne kadai yake shiga daki na biyun, sau daya tak a shekara, kuma tilas sai tare da jinin hadaya domin
kansa, da kuma domin laifuffukan mutane da a kayi ba dagangan ba. 8 Ruhu Mai Tsarki yana nuna
cewar ba'a riga an bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki ba muddin alfarwar nan ta farko na a tsaye.
9 Wannan ya zama bayani ne game da lokacin yanzu. Da kyaututtuka da hadayu dukka da ake mikawa
basu iya sun kammala lamirin mai yin sujadar ba. 10 Abinci ne da abin sha kawai wadanda aka hada
da bukukuwan wanke wanke dabam dabam. Wadannan duka tsare tsare ne da aka shirya a dinga yi a
zahiri har sai an shirya sabuwar ka'ida. 11 Almasihu yazo a matsayin babban firist na abubuwa masu
kyau da suka zo, ta wurin alfarwa babba, kammalalla kuma mafi tsarki wadda ba hannuwan mutane
suka gina ba, wadda ba ta wannan duniyar aka halicce ta ba. Amma almasihu ya zo a matsayin babban
firist na abubuwa masu kyau da ke zuwa. 12 Ba ta jinin awaki da 'yan, maruka bane, amma Almasihu
da jininsa ya shiga wuri mafi tsarki sau daya tak domin kowa dukka ya karbo mana fansa ta har abada.
13 To idan jinin awaki da na bajimai da yayyafa tokar karsana bisa wadanda suka bata tsarkinsu yana
tsarkake su ya wanke jikkunansu. 14 To balle kuma jinin Almasihu, wanda ta wurin Ruhu madawwami
ya mika kansa hadaya marar aibi ga Allah, wanda yake wanke lamirinmu daga matattun ayyuka domin
muyi bautar Allah mai rai? 15 Domin wannan dalili, Almasihu shine magamin sabon alkawari. Wannan
kuwa ya kasance ne domin anyi mutuwar da ta 'yantar da wadanda ke karkashin tsohon alkawari
daga sakamakon zunubansu, saboda wadanda Allah ya kira su karbi alkawarin gadonsu madawwami.
16 Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya ya bari, dole ne a tabbatar da mutuwar wanda yayi wasiyyar
nan. 17 Gama sai inda akayi mutuwa ake amfani da wasiyya, amma ba ta da amfani idan wanda ya rubuta
ta yana nan da rai. 18 Ko alkawari na farko bai tabbata ba sai tare da jini. 19 Gama bayan Musa ya bada

dukkan dokoki da ke cikin shari'ar ga dukkan mutanen, sai ya dauki jinin 'yan marukan da awakin, tare
da ruwa, da jan yadi, da reshen itacen doddoya mai soso, ya yayyafa bisa mutanen da kuma littafin
dokokin. 20 Daga nan yace, “Wannan ne jinin alkawarin da Allah ya bayar da dokoki gareku.” 21 Ta haka
kuma, ya yayyafa jinin bisa alfarwar da dukkan kayayyakin da ke cikinta wanda ake hidimar firistanci da
su. 22 Kuma bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake tsarkake shi. Idan babu zubar da jini to babu gafarar
zunubi. 23 Saboda haka ya zama tilas wadannan kayayyaki na kwaikwayon abubuwan dake cikin sama
a tsarkake su da hadayar dabbobi. Duk da haka abubuwa na sama dole a tsarkake su da hadaya mafi
kyau. 24 Domin Almasihu bai shiga cikin wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa ba, wanda kwaikwayo
ne kawai na abin da ke na gaske. Maimakon hakan, ya shiga cikin samaniya da kanta, sa'an nan yaje
gaban Allah domin mu. 25 Bai je wurin don ya mika kansa sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa
yake yi ba, wanda yake shiga wuri mafi tsarki kowacce shekara da jinin wata dabba. 26 Idan haka ne, to
dole ke nan ya sha wahala akai akai tun farkon duniya. Amma yanzu sau daya ne tak aka bayyana shi
a karshen zamanai domin ya kauda zunubi ta wurin mika hadayar kansa. 27 Kamar yadda aka kaddara
wa kowa ya mutu sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a. 28 Haka kuma Almasihu, wanda aka mika
shi sau daya tak domin ya dauke zunuban mutane da yawa, zai kuma bayyana karo na biyu, ba domin
yin aikin kawar da zunubi ba, amma domin ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10

1 Domin shari'a hoto ce na kyawawan abubuwan da ke zuwa, ba ainihin siffar wadannan abubuwa
ba. Wadanda ke gusowa kusa da Allah ba za su taba ingantuwa ta wurin hadayu da firistoci ke mikawa
shekara da shekaru ba. 2 In ba haka ba, ba sai a dena mika hadayun ba? Bisa ga wannan al'amari, inda
sun tsarkaka sau daya tak da masu sujada ba su san menene zunubi ba. 3 Amma wadannan hadayun
sun zama matuni ne na zunubi shekara biye da shekara. 4 Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai da awakai
su kawar da zunubai. 5 Yayin da Almasihu ya zo duniya, ya ce, “Ba hadayu da sadakoki kake marmari
ba. Maimakon haka, ka shirya mini jiki domin hadaya. 6 Baka murna domin sadakoki da hadayu na
konawa domin zunubi. 7 Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi nufinka, kamar yadda aka rubuta akaina.'''
8 Da fari Yace ''ba hadayu, ko sadakoki, ko kuma hadaya ta konawa domin zunubi kake bukata ba. Ba
ka kuwa jin dadinsu.'' Wadannan sune hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a. 9 Sa'annan sai ya
ce ''gani na zo domin in aikata nufinka.” Ya kawar da hidimar farko domin ya kafa hidima ta biyu.
10 A hidima ta biyu, an kebe mu ga Allah ta wurin nufinsa ta wurin hadayar jikin Yesu Almasihu bugu
daya ba kari. 11 Haka, kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi domin ya yi hidima ga Allah. A kullum
yana mika hadayu, iri daya, koda shike ba za su taba kawar da zunubai ba. 12 A ta wata hanya kuma,
Almasihu ya mika hadaya sau daya tak domin zunubai har abada, ya zauna a hannun dama na Allah.
13 Yana jiran har a maida makiyansa matashin sawayensa. 14 Domin ta wurin hadaya guda dayan nan ya
kammala har abada ga wadanda suka sadaukar da kansu ga Allah. 15 Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida
mana. Abu na farko yace, 16 “Wannan shi ne alkawarin da zan yi da su a bayan kwanakin nan,' inji
Ubangiji Zan sa dokokina a cikin zukatansu, kuma zan rubuta su a lamirinsu. 17 Ba zan sake tunawa da
zunubansu da kurakuransu ba.'' 18 Yanzu fa duk in da aka sami gafara domin wadannan abubuwa,
babu wata hadaya domin zunubi. 19 Saboda haka, yan'uwa, ba mu da shakkar shigowa wurin nan
mafi tsarki ta wurin jinin Yesu. 20 Wannan ita ce sabuwar rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin
labulen, wato ta wurin jikinsa. 21 Saboda muna da babban firist a gidan Allah. 22 Bari mu matso kusa da
sahihiyar zuciya, da kuma cikakken gabagadi cikin bangaskiya, da zuciyarmu wadda aka tsarkake daga
mummunan tunani, da kuma jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. 23 Bari mu rike da karfi shaidar
bangaskiyar begenmu, ba tare da raurawa ba, domin Allahn, da ya yi alkawari, mai aminci ne. 24 Bari
mu kuma yi lura yadda za mu iza juna ga kauna da ayyuka masu dacewa. 25 Kada mu fasa zumunci da
juna, kamar yadda wadansu sukan yi. A maimakon haka, bari mu karfafa juna a kulluyomin, kamar
yada kuke ganin kusantowar ranan nan. 26 Saboda idan mun ci gaba da zunubin ganganci bayan mun
rigaya mun sami wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan zunubi bata samuwa. 27 Maimakon haka,
sai fargabar babban tsoron hukunci, da kuma wuta mai zafi, da zata cinye makiyan Allah. 28 Dukkan
wanda ya ki bin dokar Musa zai mutu ba tausayi ta wurin shaidu biyu ko uku. 29 Wanne irin hukunci
kuke tsammani ya dace ga wadanda suka raina Dan Allah, duk wadanda suka maida jinin alkawarin nan
kamar ba tsarkakakke ba, wanda ta wurin jinin nan ne aka kebe shi ga Allah- wadanda suka wulakantar
da Ruhun alheri? 30 Domin mun san wanda yace, “Ramako nawa ne; Zan yi sakayya.'' Sa'annan kuma,
“Ubangiji zai hukumta jama'arsa.” 31 Abin tsoro ne a fada cikin hannuwan Allah mai rai! 32 Amma
ku tuna da kwanakin baya, bayan da ku ka sami haske, yadda kuka jure babban fama cikin wahala.
33 Aka kunyatar da ku a gaban jama'a, ta wurin ba'a da cin mutunci, kuna kuma dandana irin azabar
da wadansu suka shiga ciki. 34 Domin kuna da tausayi ga wadanda suke kurkuku, da farin ciki, kun
amince da kwace na dukiyarku da aka yi, kun mallaki madauwamiyar mallaka mafi kyau. Dominn kun

ji tausayina sa'adda na ke a kurkuku. [35] Don haka kada ku yarda gabagadinku, wanda ke da babban
sakamako. [36] Domin kuna bukatar hakuri don ku sami abin da Allah ya alkawarta, bayan kun aikata
nufinsa. [37] "Domin a dan karamin lokaci, mai zuwan nan zai zo ba zai yi jinkiri ba. [38] Adalina kuwa
zai rayu ta wurin bangaskiya. In kuwa ya ja da baya, ba zan yi farin ciki dashi ba." [39] Amma mu bama
cikin wadanda suka ja da baya zuwa hallaka. Maimakon haka, muna cikin wadanda suke da bangaskiya
domin kula da rayukanmu.

11

[1] Bangaskiya ita ce tabbatawar al'muran da muke begensu. Ita ce tabbatawar al'amuran da idanu
basu gani. [2] Domin ta wurin ta ne kakanninmu suka sami yardar Allah. [3] Ta wurin ta ne aka hallicci
duniya da umarnin Allah, har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su daga abubuwan da suka kasance
ba. [4] Ta dalilin bangaskiya ne Habila ya mikawa Allah hadaya da ta fi dacewa fiye da ta Kayinu. Don
haka ne kuma aka yaba masa akan cewa shi adali ne. Ya sami yardar Allah sabili da sadakarsa da ya
bayar. Don haka kuma, harwayau Habila yana magana, ko da shike ya rigaya ya mutu. [5] Ta dalilin
bangaskiya aka dauki Anuhu zuwa sama domin kar ya ga mutuwa. "Ba a same shi ba kuwa, domin
Allah ya dauke shi." Kamin a dauke shi an shaida da cewa ya faranta wa Allah zuciya. [6] Zai yi wuya
matuka a faranta wa Allah zuciya in ba tare da bangaskiya ba. Domin ya kamata dukkan wanda zai
zo ga Allah, tilas ne ya bada gaskiya da kasancewar sa, kuma shi mai sakamako ne ga dukkan masu
nemansa. [7] Ta dalilin bangaskiya Nuhu, ya karbi sako daga Allah akan al'amuran da ba'a gani ba, ta
wurin girmamawa da rawar jiki. ya gina jirgin ruwa domin ya ceci iyalan sa. Dalilin haka kwa, Allah
ya hallakar da duniya, Nuhu kwa ya gaji adalci wadda ke bisa ga bangaskiya. [8] Ta dalilin bangaskiya
ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado. Ya
kwa fita bai ma san inda za shi ba. [9] Ta dalilin bangaskiya kuma ya zauna bare a kasar alkawari. Ya
yi zama cikin Alfarwa tare da Ishaku da Yakubu, magadan alkawari guda tare da shi. [10] Domin yana
hangar birnin da ke da tushi, Birnin da mai zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. [11] Ta dalilin bangaskiya,
Ibrahim ya sami haihuwa ko da shike shi da matarsa Saratu sun yi nisa a cikin shekaru, kuma Saratu
bakarariya ce, ta kuma wuce lokacin haihuwa. Tun da shike sun amince da wanda ya yi musu alkawari
mai aminci ne. [12] Sabo da haka, ta wurin mutumin nan daya, wanda ya ke kamar matacce ne, aka
haifi zuriya mai dimbin yawa, su ka yawaita kamar taurari a sama kamar yashi a bakin teku, wanda
ba shi kidayuwa. [13] Dukkan su kuwa suka mutu a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi alkawarin ba.
Maimakon haka, sun hango, kuma sun marabcesu daga nesa, sai suka amince su baki ne kuma matafiya
ne a duniya. [14] Gama wadanda suka yi furci haka sun nuna a fili cewa suna bidar kasa ta kansu. [15] Da
kamar suna tunanin kasar da suka fita daga ciki, da sun sa mi damar komawa. [16] Amma kamar yadda
yake, sun bukaci kasa mafi dacewa, wato, wadda take a sama. Saboda haka ne Allah bai ji kunyar a
kira shi Allahnsu ba, da shike ya shirya birni dominsu. [17] Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'adda
aka yi masa gwaji, akan ya mika Ishaku dansa hadaya. [18] Shi ne kuwa makadaicin dansa, wanda aka
yi alkawari da cewa, "Ta wurinsa ne za a kira zuriyarka." [19] Ibrahim ya yi tunani da cewa Allah na
da ikon tada Ishaku ko daga cikin matattu ma, haka kuwa yake a misalce, daga matattun ne ya sake
karbarsa. [20] Ta dalilin bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu da Isuwa game da abubuwan
da ke zuwa a gaba. [21] Dalilin bangaskiya ne Yakubu, sa'adda yake bakin mutuwa, ya albarkaci 'ya'yan
Yusufu dukkansu biyu. Yakubu ya yi ibada, yana tokare a kan sandarsa. [22] Ta dalilin bangaskiya Yusufu,
sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana game da fitar 'ya'yan Isra'ila daga Masar har ya umarce su
game da kasussuwansa. [23] Ta dalilin bangaskiya Musa, sa'adda aka haife shi, iyayensa suka 'boye shi
kimanin watanni uku domin kyakkyawan yaro ne shi, kuma basu ji tsoron dokar sarki ba. [24] Ta dalilin
bangaskiya ne kuma Musa, sa'adda ya girma, yaki a kira shi 'dan diyar Fir'auna. [25] A maimakon haka,
ya amince ya sha azaba tare da jama'ar Allah, a kan shagali da annashuwar zunubi na karamin lokaci.
[26] Ya fahimci cewa wulakanci domin bin Almasihu babbar wadata ce fiye da dukiyar Masar. Gama ya
kafa idanunsa a kan sakamakon da ke gaba. [27] Ta dalilin bangaskiya Musa ya bar Masar. Bai ji tsoron
fushin sarki ba, ya jure kamar yana ganin wannan da ba a iya ganinsa [28] Ta dalilin bangaskiya ya yi idin
ketarewa da kuma yayyafa jini, domin kada mai hallaka 'ya'yan fari ya taba 'ya'yan fari na Isra'ila.` [29] Ta
dalilin bangaskiya suka haye baharmaliya kamar bushashiyar kasa. Sa'adda Masarawa su ka yi kokarin
hayewa, bahar din ta hadiye su. [30] Ta dalilin bangaskiya ganuwar Yeriko ta fadi, bayan sun kewaya ta
har kwana bakwai. [31] Ta dalilin bangaskiya Rahab karuwan nan bata hallaka tare da marasa biyayya
ba, don ta saukar da masu leken asirin kasa a gidanta, ta kuma sallame su lafiya. [32] Me kuma za mu ce?
Gama lokaci zai kasa mini idan zan yi magana game da Gidiyon, Barak, Samson, Yefta, Dauda, Sama'ila,
da annabawa. [33] Ta dalilin bangaskiya suka ci nasara kan kasashe, suka yi aikin adalci, sa'annan suka
karbi alkawura. Suka rufe bakin zakuna, [34] suka kashe karfin wuta, suka tsira daga bakin takobi, suka
sami warkaswa daga cutattuka, suka zama jarumawan yaki, sa'annan suka ci nasara akan rundunar

sojojin al'ummai. 35 Mata kuwa suka karbi matattunsu da aka tayar daga mutuwa. Aka azabtar da
wadansu, ba su nemi yancin kansu ba, domin suna begen tashi daga mattatu. 36 Wadansu kuwa suka
sha ba'a da duka da bulala, har ma da sarka da kurkuku. 37 A ka jejjefe su. Aka tsaga su kashi biyu da
zarto. A ka karkashe su da takobi. Su na yawo sanye da buzun tumakai da na awaki, suka yi hijira, suka
takura, suka wulakantu. 38 Duniya ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka yi ta yawo a jazza, da
duwatsu, da kogwanni, da kuma ramummuka. 39 Ko da yake mutanen nan amintattun Allah ne domin
bangaskiyarsu, basu karbi cikar alkawarin ba tukunna. 40 Domin Allah ya shirya mana wani abu mafi
kyau ba kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12

1 Da shike muna kewaye da wannan irin kasaitaccen taro na shaidu, sai mu watsar da dukkan
abubuwan dake nawaita mana da kuma zunubin da zai saurin makale ma na. Bari a cikin hakuri mu yi
tseren da ke gabanmu. 2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine mafarin bangaskiyarmu da cikarta.
Wanda sabili da murnar da a ka sa a gabansa ya jimre giciye, ya kuma yi watsi da kunyarsa, wanda kuma
ya zauna a hannun dama na kursiyin Allah. 3 Ku dube shi wanda ya jimre irin wannan adawa daga masu
zunubi, domin kada ku gaji ko ku karai. 4 Ba ku yi tsayayya ko jayayya da zunubi har ta kai ga zub da
jininku ba tukunna. Kun kuma manta da gargadin da a ka yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 "Dana, kada
ka dauki horon Ubangiji da wasa, kadda kuma ka yi suwu lokacin da ka sami horonsa," 6 Domin kuwa
Ubangiji yana horon dukkan wadanda yake kauna, yana kuma hukunta duk wadanda ya karba. 7 Ku
daure wahala a matsayin horo. Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin kuwa wanne da ne wanda
ubansa bazai yi masa horo ba? 8 Amma idan baku da horo kamar yadda sauran mutane ke da shi, kun
zama shegu kenan ba 'ya'ya ba. 9 Hakannan kuma kamar yadda muke da iyaye a duniya wadanda suke yi
mana horo, kuma muna basu daraja. To ba sai mu yiwa Ubanmu na Ruhaniya biyayya don mu rayu ba?
10 Ta wani fanni kuwa iyayenmu suna yi mana horo na kwanaki kadan bisa ga yadda suka ga ya dace,
Amma Allah kuwa yana yi mana horo domin anfanin kanmu, domin kuma mu sami rabo daga cikin
tsarkinsa. 11 Ba horon da ke da dadi a lokacin yinsa, amma sai zafi. Sai dai kuma bayan haka yakan
haifar da 'ya'ya na ruhaniya da kuma adalci ga dukkan wadanda aka yi rainonsu a ciki. 12 Don haka
sai ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma guwawunku da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi mikakku
domin abin da ya gurgunce kada ya karye amma ya warke. 14 Ku bidi salama da kowa, da kuma rayuwar
tsarki wanda in ba tare da shi, babu wanda zai ga Allah. 15 Ku mai da hankali domin kada waninku ya
rasa, alherin Allah, kuma kada wani tushe mai daci ya tsiro a cikinku har ya haifar da fitina, domin
kada da dama daga cikinku su gurbata ta wurinsa. 16 Ku yi hankali kuma kada a sami mazinanci ko
marar ibada a cikinku, kamar Isuwa, wanda sabili da abinci ya sayar da 'yancinsa na dan fari. 17 Kun
kuwa san cewa sa'adda ya yi marmarin ya gaji albarka a gaba, an kishi, domin kuwa bai sami damar
tuba ba, ko da shike ya nema har da hawaye. 18 Domin kuwa baku zo ga dusen da ake tabawa da hannu
ba, dutse ne mai ci da wuta, da tukuki da bakin hayaki da hadari. 19 Ba Ku zo ga karar kaho mai ban
razana da murya mai firgitarwa ba, da masu sauraro suka yi roko kar su sake jinta. 20 Don basu iya jimre
abin da aka yi doka a kan saba: "koma dabba ce ta taba dutsen, sai a jejjefe ta." 21 Abin tsoro ne kuwa
kwarai, har Musa yace, "A tsoroce nake kwarai har na firgita." 22 Maimakon haka kun zone ga Dutsen
Sihiyona da kuma birni na Allah mai Rai, kuma na Urushalima ta Samniya, da kuma dubun dubban
mala'iku cikin murna da farin ciki. 23 Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari, rubuttatu a sama, kuma kun
zo ga Allah wanda shine alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga ruhu na adalai wanda a ka rigaya aka
tsarkake. 24 Kun zo ga Yesu, wanda shine matsakancin sabon alkawari, kuma ga jinin yayyafawa da
ke magana fiye da na jinin Habila. 25 Ku yi lura kada ku ki wannan da ke yi mu ku magana. Gama in
har basu kubuta yayin da su ka yi jayayya da wanda ya yi mu su gargadi a duniya ba, balle ma mu ba
za mu kubuta ba in mun ki wanda ke mana gargadi daga sama. 26 A wani karo, muryar sa ta girgiza
duniya. Amma yanzu yayi alkawari da cewa, "Har'ila yau ba duniyar kadai zan girgiza ba, amma har
da sammai." 27 Wannan kalma, "Harl'ila yau," ta bayyana cirewar abubuwan nan da za su girgizu,
wato abubuwan da a ka halitta, domin abubuwan da ba zasu girgizu ba su kasance. 28 Don haka, samun
mulkin da ba za ya girgizu ba, sai mu zama masu godiya, kuma a cikin wannan yanayi mu yi wa Allah
sujada cikin daraja da tsaninin gimamawa. 29 Domin kuwa Allahnmu wuta ne mai konewa.

13

1 Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. 2 Kada ku manta da karrama baki, domin ta wurin yin haka, wasu
suka marabci mala'iku ba tare da saninsu ba. 3 Ku tuna da wadanda ke cikin kurkuku, kamar dai kuna
tare da su cikin wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan azaba kamar tare kuke cikin wannan hali
4 Bari kowa ya girmama aure, bari kuma a tsarkake gadon aure, gama Allah zai shar'anta fasikai da
mazinata. 5 Bari halinku ya kubuta daga kaunar kudi. Ku dangana da abubuwan da kuke dasu, domin

Allah da kansa yace, “Bazan barku ba, ba kuma zan yashe ku ba.” 6 Bari mu zama da dangana domin mu
sami gabagadin cewa, “Ubangiji ne mai taimakona, ba zan ji tsoro ba. To me mutum zai iya yi mani?”
7 Ku fa lura da wadanda ke shugabanninku, wadanda suka horar da ku cikin maganar Allah, kuma ku
lura da sakamakon rayuwarsu, ku yi koyi da bangaskiyarsu. 8 Yesu Almasihu daya ne a jiya, da yau, da
har abada. 9 Kada ku kauce zuwa ga bakin koyarwa daban daban, domin yana da kyau zuciya ta ginu ta
wurin alheri, amma ba da dokoki game da abinci ba, wadanda basu taimaki wadanda suka kiyayesu ba.
10 Muna da bagadin da wadanda ke hidima a cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa. 11 Babban
firist na shiga wuri mai tsarki da jinin dabbobin da aka yanka, hadayar zunubai, amma namansu a kan
kai bayan sansani a kone shi. 12 Domin haka Yesu shima ya sha wahala a bayan kofar birnin, domin
ya tsarkake mutane ta wurin jininsa. 13 Domin haka bari mu tafi gare shi a bayan sansani dauke da
kunyarsa. 14 Domin bamu da wani birni dawwamamme a nan. Maimako haka muna bidar birni dake
zuwa. 15 Ta wurin sa kuma, bari kullum mu mika hadayu na yabo ga Allah, yabon kuwa shine kalmomin
bakinmu da ke daukaka sunansa. 16 Kada kuma mu manta da yin nagarta da kuma taimakon juna, domin
Allah na farin ciki sosai da irin wadannan hadayun. 17 Ku yi biyayya da sadaukarwa ga shugabanninku,
domin suna aikin tsaro a kanku saboda rayukanku, kamar wadanda zasu bada lissafi. Kuyi biyayya
gare su saboda su yi aikin lura daku cikin farin ciki, ba da bakin ciki ba, don in su yi da bakin ciki ba zai
amfane ku ba. 18 Kuyi mana addu'a, domin mun tabbata muna da lamiri mai tsabta, kuma muna burin
muyi rayuwar dake daidai cikin dukkan al'amura. 19 Kuma ina karfafa ku dukka kuyi haka, domin in
sami dawowa gareku da sauri. 20 To bari Allahn salama, wanda ya tada babban makiyayin tumakin nan
daga matattu, Ubangijinmu Yesu, ta wurin jinin madawwamin alkawari, 21 ya kammala ku da dukan
abu mai kyau domin ku aikata nufinsa. Bari yayi aiki a cikinmu wanda zai gamshe shi sosai. Ta wurin
Yesu Almasihu, bari daukaka ta tabbata gare shi har abada. Amin. 22 'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku,
da ku jurewa takaitacciyar maganar karfafawar da na rubuto maku. 23 Ina so ku sani an saki dan'uwan
mu Timoti, tare da shi zan zo in gan ku idan ya iso da sauri. 24 Ku gaida shugabanninku dukka da kuma
dukkan masu bada gaskiya. 'Yan'uwa daga can Italiya suna gaishe ku. 25 Bari alheri ya kasance tare
daku dukka.

Yakubu

1 Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu, zuwa ga kabilun nan goma sha biyu da
suke warwatse: ina gaishe ku. 2 Ku dauke su duka da farin ciki, 'yan'uwana, duk sa'adda kuke fuskantar
jarabobi. 3 Ku sani cewa gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. 4 Bari jimiri ya cika aikin sa, domin
ku kai ga cikakken girma kuma ku kammalu, domin kada ku rasa komai. 5 Amma idan waninku yana
bukatar hikima, sai ya roki Allah, wanda yake bayarwa a yalwace, ba tare da gori ba ga duk wanda ya
roke shi, zai kuwa ba shi. 6 Amma fa sai ya roka da banskiya ba tare da shakka ba, don mai shakka
kamar rakumin ruwan teku yake, wanda iska take korarwa tana tunkudawa. 7 Tilas ne wannan mutum
kada ya yi tunanin zai karbi wani abu a wurin Ubangiji. 8 Irin wannan mutumin mai zuciya biyu ne,
mara tsai da hankali a dukan hanyoyin sa. 9 Bari dan'uwa matalauci ya yi takama da matsayin sa babba,
10 amma mutum mai arziki kuma a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude kamar furen ciyawa na
jeji. 11 Domin rana na bullowa da zafi mai konarwa kuma ya busar da ciyawa. Furen ya fadi, kuma
kyaun sa ya lalace. Haka ma, mai arziki zai bushe yana cikin tsakiyar tafiyarsa. 12 Albarka ta tabbata
ga mutum mai jurewa da gwaji. Domin in ya jure gwajin, zai sami rawanin rai, wanda aka yi alkawarin
sa ga wadanda ke kaunar Allah. 13 Kada wani ya ce idan aka gwada shi, ''Wannan gwaji daga wurin
Allah ne,'' domin ba a gwada Allah da mugunta, shi kan sa kuwa ba ya gwada kowa. 14 Amma kowanne
mutum yakan sami gwaji daga muguwar sha'awar sa, wadda take janye shi kuma ta rinjaye shi. 15 Bayan
da muguwar sha'awar ta dauki ciki, sai ta haifi zunubi. Kuma bayan da zunubi ya yi girma, yakan
haifi mutuwa. 16 Kada fa ku yaudaru, 'yan'uwana kaunatattu. 17 Kowace kyakkyawar baiwa, da kowace
cikakkiyar baiwa daga sama take. Ta sauko ne daga wurin Uban haskoki. Wanda babu sauyawa ko
wata alamar sakewa kamar yadda inuwa ke yi. 18 Allah ya zabi ya haife mu ta wurin maganar gaskiya,
domin mu zama kamar nunar fari na dukan halittar sa. 19 Kun san wannan, 'yan'uwana kaunatattu:
bari kowanne mutum ya yi hanzarin kasa kunne, da jinkirin yin magana, da kuma jinkirin yin fushi.
20 Domin fushin mutum ba ya aikata adalcin Allah. 21 Saboda haka, sai ku yar da kowanne irin aikin
kazanta da yalwar mugunta. A cikin tawali'u ku karbi dassashiyar maganar, wadda ke iya ceton rayukan
ku. 22 Ku zama masu aikata maganar, kada ku zama masu jin ta kawai, kuna yaudarar kanku. 23 Domin
duk wanda ya ke mai jin maganar ne kawai, ba mai aikatawa ba, kamar mutum yake mai duba fuskarsa
a madubi. 24 Yakan dubi kansa sai ya tafi, nan da nan kuwa sai ya manta da kamannin sa. 25 Amma duk
mai duba shari'ar da bin ka'idar nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da ita, ba zai zama kamar wanda
zai ji ya manta ba, wannan mutum zai zama da albarka a cikin abin da yake yi. 26 Idan wani yana zaton
shi mai addini ne, amma bai kame bakinsa ba, yana yaudarar zuciyarsa ne, addinin mutumin nan na
banza ne. 27 Addini sahihi kuma marar aibi a gaban Allahnmu da Ubanmu, shine a kula da gwauraye
da marayu a cikin kuntatar su, kuma mutum ya kebe kansa ya zama marar aibi daga duniya.

2

1 Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike da bangaskiyar ku ga Ubangijinmu Yesu Almasihu, Ubangijin
daukaka, kada ku nuna bambanci ga wadansu mutane. 2 Idan wani mutum ya halarci taron ku da zobban
zinariya da tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya shigo da tufafi marasa tsabta. 3 Sa'adda kuka
kula da mai tufafi masu kyau nan, har kuka ce masa, “Idan ka yarda ka zauna a nan wuri mai kyau,''
mataulacin nan kuwa kuka ce masa, “Kai ka tsaya daga can,” ko kuwa, “Zauna a nan kasa a gaba na,”
4 Ashe ba kuna zartar da hukunci a tsakanin ku ba ke nan? Ba kun zama alkalai na mungayen tunani
kenan ba? 5 Ku saurara, ya 'yan'uwana kaunatattu, ashe, Allah bai zabi matalautan duniyar nan su zama
mawadata cikin bangaskiya ba, su kuma zama magada a cikin mulkin nan da ya yi wa masu kaunar sa
alkawari ba? 6 Amma, kun wulakanta matalauta! Ashe, ba masu arzikin ne suke matsa maku ba? Ba su
ne kuwa suke jan ku zuwa gaban shari'a ba? 7 Ba kuma sune ke sabon sunan nan mai girma da ake kiran
ku da shi ba? 8 Duk da haka, idan kuka cika muhimmiyar shari'ar da nassi ya ce, “Ka kaunaci makwabcin
ka kamar kanka,” to, madalla. 9 Amma in kun nuna bambanci, kun yi zunubi kenan, shari'a ta same ku
da laifin keta umarni. 10 Duk wanda yake kiyaye dukan shari'a, amma ya yi tuntube a hanya daya kadai,
ya sabi shari'a gaba daya ke nan. 11 Domin wanda ya ce, “Kada ka yi zina,” shi ne kuma ya ce, “Kada ka
yi kisan kai.” Idan ba ka yi zina ba amma ka yi kisan kai, ai, ka zama mai taka shari'a kenan. 12 Saboda
haka, ku yi magana ku kuma yi aiki kamar wadanda za a hukunta ta wurin 'yantacciyar shari'a. 13 Gama
hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba ga wadanda ba su nuna jinkai. Jinkai ya yi nasara a kan hukunci.
14 Ina amfanin haka, 'yan'uwana, idan wani ya ce yana da bangaskiya, kuma ba shi da ayyuka? Wannan
bangaskiyar ba za ta cece shi ba, ko za ta iya? 15 Misali, idan wani dan'uwa ko 'yar'uwa ba su da tufa
mai kyau ko suna rashin abincin yini. 16 Misali, idan waninku kuma ya ce masu, “Ku tafi cikin salama,

ku kasance da dumi ku koshi." Idan baku ba su abubuwan da jiki ke bukata ba, ina amfanin wannnan?
17 Haka ma, bangaskiya ita kadai, ba tare da aikin da ya nuna ta ba, matacciya ce. 18 To, wani zai ce, "Ai,
kai kana da bangaskiya, ni kuwa ina da ayyuka." Nuna mani bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba, ni
kuma in nuna maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na. 19 Ka gaskanta cewa Allah daya ne; ka yi daidai.
Amma ko aljannu ma sun gaskata, kuma suna rawar jiki. 20 Kana so ka sani, kai marar azanci, cewa
bangaskiya ba tare da ayyuka ba banza ce? 21 Ba an baratar da Ibrahim mahaifinmu ta wurin ayyuka
ba, sa'adda ya mika Ishaku dansa a bisa bagadi? 22 Ka gani, ashe, bangaskiyar sa ta yi aiki da ayyukan
sa, kuma da cewa ta wurin ayyuka bangaskiyar sa ta ginu sosai. 23 Nassi kuma ya cika da ya ce, "Ibrahim
ya gaskata Allah, aka kuma lisafta masa ita a matsayin adalci." Aka kuma kira shi abokin Allah. 24 Kun
ga, ta wurin ayyuka ne mutum yake samu baratarwa ba ta wurin bangaskiya kadai ba. 25 Ta wannan
hanyar kuma, ba Rahab karuwar nan ta samu baratarwa ta wurin ayyuka, da ta marabci masu leken
asirin nan ta fitar da su ta wata hanya dabam ba? 26 Kamar yadda jiki idan ba tare da ruhu ba matacce
ne, haka kuma, bangaskiya ba tare da ayyuka ba matacciya ce.

3

1 Ba mutane dayawa za su zama masu koyarwa ba, 'yan'uwana. Mun san cewa za mu karbi hukunci
mafi tsanani. 2 Domin mukan yi tuntube ta hanyoyi dayawa. Duk wanda bai yi tuntube ta hanyar
kalmomi ba, shi mutum ne ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan jikinsa. 3 Idan muka sa linzami a
bakunan dawakai, domin su yi mana biyayya, za mu iya sarrafa jikunan su gaba daya. 4 Ku lura kuma
da jiragen ruwa, ko da yake suna da girma sosai kuma iska mai karfi tana kora su, da karamin karfe ne
matukin yake juya su inda ya so. 5 Haka kuma harshe dan karamin gaba ne a jiki, sai fahariyan manyan
abubuwa. Ku lura yadda dan karamin wuta yake cinna wa babban jeji wuta. 6 Harshe ma wuta ne, a
cikin dukan gabobin mu, duniyar zunubai da aka sa cikin fannonin jikunan mu. Yana gurbata dukan
jiki, ya kuma sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi kuwa gidan wuta ne yake zuga shi. 7 Domin
kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da masu jan ciki, da hallittar teku, ana sarrafa su kuma dan Adam har
ya sarrafa su ma. 8 Amma game da harshe, babu wani a cikin 'yan Adam da ya iya sarrafa shi. Mugunta
ne mara hanuwa, cike da dafi mai kisa. 9 Da wannan harshe muke yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi
kuma muke la'antar mutane wandanda aka hallitta cikin kamanin Allah. 10 Bakin da ake sa albarka,
da shi kuma ake la'antarwa. 'Yan'uwana, ai, wannan bai kamata ba. 11 Mabulbulan ruwa ba zai iya
bubbugowa da ruwan dadi da na zartsi tare ba, ko zai iya? 12 ''Yan'uwana, itacen baure ba zai iya yin
zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi ya yi baure? Haka kuma, ruwan zartsi ba zai iya bayar da ruwan
dadi ba. 13 Ina mai hikima da fahimta a cikin ku? Bari wannan mutumin, ta kyakkyawan zaman sa ya
nuna aikin da halin tawali'u da hikima ke sawa. 14 Amma in kuna da matsanancin kishi da kazamin
buri a cikin zuciyar ku, kada ku yi fahariya da karya game da gaskiya. 15 Wannan hikima ba irin wadda
take saukowa daga sama ba ce, a maimakon haka, ta duniya ce, mara ruhaniya, ta aljanu. 16 Domin duk
inda kishi da kazamin buri suke, a nan ake samun hargitsi da kowanne irin aikin mugunta. 17 Amma
hikiman nan ta sama, da farko dai tsattsarka ce, mai lumana ce, kamila ce, mai saukin kai, mai tsananin
jinkai, mai yawan alheri, mara gajiya, sahihiya kuma. 18 Kuma 'ya'yan adalci wanda ake shukawa a cikin
salama a tsakanin wadanda ke kulla zumunci.

4

1 Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin ku? Ba yana tasowa ne daga muguwar sha'awa da ke
yaki a cikin ku ba? 2 Kuna sha'awa, kuma ba ku da shi. Kuna kisa da kyashi, kuma ba za ku iya samu
ba. Kuna danbe da fada. Har wa yau baku samu ba domin baku tambaya ba. 3 Kun roka kuma ba a baku
ba saboda kuna roko ta hanya mara kyau, kuna so ku yi amfani da shi domin miyagun sha'awoyin ku.
4 Ku mazinata! Baku sani ba, abokantaka da duniya, tawaye ne ga Allah? Don haka duk wanda ya shiga
abokantaka da duniya ya zama magabcin Allah. 5 Ko kuna zaton nassi ya fadi haka a banza ne, "Ruhun
nan da ke a cikinmu yana da kishi matuka?" 6 Amma Allah ya bayar da karin alheri, shi ya sa nassi ya ce,
"Allah yana gaba da mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga mai tawaliu." 7 Saboda haka ku mika
kan ku ga Allah. Ku yi tsayayya da shaidan, zai kuma guje maku. 8 Ku matso kusa da Allah, shi kuma
za ya matsa kusa da ku. Wanke hannayen ku, ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan ku, ku masu zuciya
biyu. 9 Ku yi bakin ciki, makoki, da kuka! Ku mayar da dariyar ku ta koma bakin ciki, farin cikinku kuma
zuwa ga bakin ciki. 10 Ku kaskantar da kanku a gaban Ubangiji, shi kuma za ya daukaka ku. 11 Kada ku
rika zargin juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke zargin dan'uwa ko shari'anta dan'uwansa, yana zargin shari'a
kuma yana hukunta shari'a. Idan ka hukunta shari'a, ya nuna ba ka biyayya da shari'ar, amma mai
hukunci. 12 Mai ba da shari'a da yin hukunci daya ne. Shine mai iya ceto kuma ya hallakar. Kai wanene,
da ke hukunta makwafcin ka? 13 Saurara, ku da kuke cewa, "Yau ko gobe za mu tafi wancan birnin mu yi
shekara guda a wurin, muna kasuwanci, mu kuma yi riba." 14 Wa ya san abin da zai faru gobe, kuma yaya

rayuwan ka zai kasance? Kai kamar hazo ne mai bayyana bayan dan lokaci kadan ya bace. [15] Maimakon
haka, sai ka ce, “Idan Ubangiji ya nufa, za mu rayu kuma mu yi wannan ko wancan.” [16] Amma yanzu
kana fahariya da shirye shiryen ka na takama. Irin wannan fahariya, mugunta ce. [17] Saboda haka ga
wanda ya san abin da ya kamata ya aikata amma bai yi ba, ya zama zunubi a gare shi.

5

[1] Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi ta kuka da kururuwa domin bakin ciki iri-iri da ke zuwa
gare ku. [2] Arzikin ku ya rube, tufafinku kuma duk cin asu ne. [3] Zinariya da azurfarku sun yi tsatsa.
Tsatsar su kuwa zai zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar wuta. Kun yi ajiyar dukiyarku
domin ranakun karshe. [4] Duba, hakin ma'aikata yana kuka - hakin da kuka hana wa wadanda suka
girbe maku gonaki. Kuma kukan masu girbin ya tafi ya kai ga kunnuwan Ubangiji mai Runduna. [5] Kun
yi zama cikin annashuwa a duniya kuma kun tsunduma kanku. Kun sa zukatan ku sun yi kiba domin
ranar yanka. [6] Kun hukunta kuma kun kashe adalin mutum. Bai kuwa yi tsayayya da ku ba. [7] Saboda
haka ku yi hakuri, 'yan'uwa, har sai zuwan Ubangiji. Duba, yadda manomi ya kan jira kaka mai amfani
daga gona. Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi ruwa na fari da na karshe. [8] Ku, ma, ku yi hakuri.
Ku karfafa zukatan ku, domin zuwan Ubangiji ya yi kusa. [9] Kada ku yi gunaguni, 'Yan'uwana, game da
juna, don kada a hukunta ku. Duba, mai shari'a na tsaye a bakin kofa. [10] Dauki misali, 'yan'uwa, daga
shan wuya da hakurin annabawa, wadanda suka yi magana a cikin sunan Ubangiji. [11] Duba, mukan kira
wadanda suka jimre masu albarka. Kun dai ji irin jimiri da Ayuba ya yi, kun kuma san nufin Ubangiji,
yadda yake mai yawan tausayi da jinkai. [12] Fiye da komai duka, 'yan'uwana, kada ku yi rantsuwa, ko
da sama, ko da kasa, ko da kowace irin rantsuwa ma. A maimakon haka bari “I” ya zama “I”, in kuwa
kun ce “A'a”, ya zama “A'a”, don kada ku fada a cikin hukunci. [13] Akwai wanda ke fama a tsakanin ku?
Sai ya yi addu'a, akwai wanda yake murna? Sai ya raira wakar yabo. [14] Akwai mara lafiya a tsakanin
ku? Sai ya kira dattawan ikilisiya, sai su yi masa addu'a. Suna shafa masa mai a cikin sunan Ubangiji.
[15] Addu'ar bangaskiya zai warkar da mara lafiyan, Ubangiji zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi, Allah
zai gafarta masa. [16] Soboda haka, ku furta zunuban ku ga juna, kuna yi wa juna addu'a, don a warkar da
ku. Addu'ar mai adalci tana da karfin aiki kwarai da gaske. [17] Iliya dan Adam ne kamar mu. Amma da
ya nace da addu'a kada a yi ruwa, ba kuma yi ruwa a kasar ba har shekara uku da wata shida. [18] Sai Iliya
ya sake yin addu'a. Sammai suka ba da ruwa, kasa kuma ta ba da amfanin ta. [19] Ya ku 'yan'uwana, idan
wanin ku ya baude wa gaskiya, wani kuma ya dawo da shi, [20] wannan mutum ya sani cewa, duk wanda
ya dawo da mai zunubi a hanya daga baudewar sa, zai cece shi daga mutuwa, kuma zai rufe dunbin
zunubai.

Bitrus Ta Fari

1 Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga zababbu wadanda suke baki, a warwatse cikin Buntus,
Galatiya, kappadokiya, Asiya, da Bitiniya. 2 Bisa ga rigasanin Allah Uba, Ta wurin tsarkakewar Ruhu,
zuwa biyayya da yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama su yawaita a gareku. 3 Albarka ga Allah
Uban Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurin jinkansa mai girma, ya maya haihuwarmu zuwa bege mai
rai ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu. 4 Zuwa gado marar lalacewa, marar baci, ba kuma zai
kode ba. Wanda aka kebe a sama dominku. 5 Ku da ikon Allah ya kiyaye ta wurin bangaskiya domin ceto
wanda za'a bayyana a karshen zamanai. 6 Cikin wannan kuna murna da yawa, duk da ya ke ya zama
wajibi gare ku yanzu ku yi bakin ciki, a cikin jarabobi iri iri. 7 Wannan kuwa da nufin a iske aunawar
bangaskiyarku ne, bangaskiyar da tafi zinariya daraja, wadda takan lalace ko da an gwada ta da wuta.
Wannan ya faru domin bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo da girma da daukaka a bayyanuwar
Yesu Almasihu. 8 Wanda kuke kauna, ko da yake baku ganshi ba. Ko da yake baku ganinsa yanzu, duk
da haka kun bada gaskiya gare shi murnar da ku ke yi kwarai da farin ciki wanda tafi gaban a fadi cike
da daukaka. 9 Kuna karbar sakamakon bangaskiyarku, ceton rayukanku. 10 Annabawan da su ka yi
annabcin ceton da ya zama naku su ka yi bidassa suka bincike kuma da himma. 11 Sun nemi su san ko
wanene da kuma kowanne lokaci ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu yake bayyana ma su. Wannan ya
faru ne sa'adda yake gaya ma su tun da wuri game da shan wahalar Almasihu da kuma daukakar da zata
biyo baya. 12 An kuwa bayyana wa annabawan cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma ku suke yi wa
hidima. Wannan shine abin da suke yi game da abin da aka rigaya aka gaya maku, ta wurin wadanda
da Ruhu mai Tsarki ya bishe su. Wanda aka aiko daga sama. Wadannan sune abubuwan da mala'iku
ma suka yi marmarin a bayyana masu. 13 Domin wannan fa ku natsu. Ku yi dammara a hankalinku.
Ku kafa begenku sarai akan alherin da za'a kawo maku a lokacin bayyanuwar Yesu Almasihu. 14 Kamar
'ya'ya masu biyyaya, kada ku biyewa sha'awoyinku na da a zamanin jahilcinku. 15 Amma yadda shi
wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma ku zama da tsarki cikin dukkan al'amuranku. 16 Domin a rubuce
yake, “Ku zama da tsarki, gama ni mai tsarki ne.” 17 Idan ku na kira bisa gare shi “Uba” shi wanda
yake hukuntawa ba da tara ba, amma gwar-gwadon aikin kowane mutum, sai kuyi zaman bakuncinku
da tsoro da bangirma. 18 Kun san cewa ba da azurfa ko zinariya mai lalacewa aka fanshe ku ba, daga
halinn wauta da kuka gada daga wurin iyayenku. 19 Maimakon haka an fanshe ku da jinin Almasihu
mai daraja, marar aibu kamar na dan rago. 20 An zabi Almasihu tun kafin kafawar duniya, amma a
karshen zamanu ya bayyanu a gare ku. 21 Ku da kuka bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya
tashe shi daga matattu ya kuma bashi daukaka domin bangaskiyarku da begenku su kasance cikin
Allah. 22 Da shike kun tsarkake rayukanku cikin biyayyar ku ga gaskiya zuwa ga sahihiyar kauna ta
'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku da zuciya mai gaskiya. 23 da shike an sake hai'huwarku ba daga iri
mai lalacewa ba amma daga iri marar rubewa, ta wurin maganar Allah wadda take rayuwa ta kuma
dawwama. 24 Gama “dukkan jiki kamar ciyawa yake, dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa take.
Ciyawa takan yi yaushi, furenta ya kan yankwane ya fadi, 25 amma maganar Ubangiji tabbatacciya ce
har abada. “Wannan ita ce maganar bishara wadda akayi maku wa'azinta.”

2

1 Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici, da riya, kishi, da dukkan mugun zance. 2 Kammar
jarirai, sababbin haihuwa, ku yi marmarin madara mai ruhaniya wadda take sahihiya, domin ta wurinta
kuyi girma zuwa ceto, 3 idan kun dandana Ubangiji mai-alheri ne. 4 Kuzo gareshi rayayyen dutse wanda
mutane suka ki, amma zababbe ne mai-daraja wurin Allah. 5 Ku kuma kamar rayayyun duwatsu ana
gina ku gida mai ruhaniya, domin ku zama tsarka-kan fristoci, domin ku mika hadayu masu ruhaniya
abin karba ga Allah ta wurin Yesu Almasihu. 6 Gama nassi ya ce, “Ga shi na sanya dutse na kan kusurwa,
zababe, mai daraja a cikin Sihiyona. Duk wanda ya bada gaskiya gareshi ba zaya kunyata ba.” 7 Daraja
a gareku take ku da kun bada gaskiya. Amma, ga wadanda suka ki bada gaskiya, “Dutsen da magina
suka ki shine aka mai she shi kan kusurwa”. 8 kuma, “Dutsen sa tuntube da fa na sa tuntube. “Sun yi
tuntube, da shike sun ki biyayya da maganar, an kuwa kaddara su ga wannan. 9 Amma ku zababben
jinsi ne, kungiyar fristoci ba-sarauci, al'umma mai-tsarki, jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar da
mafifitan al'amuran wanda ya kiraye ku daga chikin duhu zuwa cikin haskensa mai'ban al'ajibi. 10 Ku da
ba jama'a ba ne a da, amma yanzu jama'ar Allah ne. Da baku sami jinkai ba, amma yanzu kun sami jinkai.
11 Kaunatattu, ina rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma, ku guje wa sha'awoyin jiki wadanda ke
yaki da rai. 12 Ku kasance da kyakkyawan hali a cikin al'ummai, domin, sa'adda suke kushen ku kamar
masu aikata mugunta, sai su lura da nagargarun ayyukanku su kuma daukaka Allah a ranar zuwansa.

[13] Kuyi biyayya ga kowacce hukuma ta mutane sabili da Ubangiji, ko ga sarki domin shi ne shugaba.
[14] Ko kuwa ga masu mulki aikakkunsa ne domin su hori masu aikata mugunta da yabawa masu aikata
nagarta. [15] Gama wannan nufin Allah ne, ta wurin aikin kirki ku, kwabi jahilcin mutane marassa hikima.
[16] Kamar 'yan'tattu kada ku mori 'yan'cinku kamar mayafin mugunta, amma ku zama kamar bayin
Allah. [17] Ku girmama dukkan mutane. Ku kaunaci 'yan'uwa, kuji tsoron Allah. Ku girmama sarki. [18] Ku
barori, kuyi biyayya ga iyayen gidanku da dukkan bangirma, ba ga nagargaru da masu saukin kai ba,
amma har ga miskilai. [19] Gama abin yaba wa ne idan sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya jimre da
shan zalunci. [20] Gama wacce riba ke nan idan kun yi zunubi ana horonku kuna jimrewa da hukuncin?
amma idan kunyi aikin kirki kuka sha wuya a kansa kuka yi hakuri, wannan abin karba ne wurin Allah.
[21] Gama akan haka aka kiraye ku, gama Almasihu ma ya sha azaba saboda ku, ya bar maku gurbi kubi
sawunsa. [22] Bai taba yin zunubi ba, ba'a taba jin yaudara a bakinsa ba. [23] Da'a ka zage shi bai mai da
zagi ba. Da ya sha azaba, bai yi kashedi ba, amma ya mika kansa ga wanda yake yin shari'ar adalci.
[24] Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki nasa ya kai su bisa itace, domin kada a iske mu cikin
zunubi, amma muyi rayuwa ga adalci. Ta wurin raunukansa ne kuka warke. [25] Dukkanku da kun bata
kuna yawo kamar batattun tumaki, amma yanzu kun dawo wurin makiyayi da mai tsaron rayukanku.

3

[1] Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi biyayya da na ku mazajen, domin in har wadansunsu
basa biyayya da maganar Allah, halin matansu ya shawo kansu ba tare da magana ba, [2] Domin sun ga
tsattsakan halinku da ladabinku. [3] Haka ma adonku kar ya zama na kwalliyar waje kitson kai, kayan
zinariya ko tufafi masu kawa. [4] Amma bari adon ya zama na mutum na cikin zuciya, kuma adon ya
zama kyan nan marar dushewa, na kamun kai da natsatsen ruhu, wanda yake da daraja a gaban Allah.
[5] Haka tsarkakan mata su ka yi ado kamar haka. Suka dogara ga Allah suka yi biyayya ga mazajensu.
[6] Ta haka Saratu ta yi biyayya ga Ibrahim ta kira shi “ubangiji”. Yanzu ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki
nagari, idan kuma ba ku ji tsoron wahala ba. [7] Kamar yadda na fada wa matan aure haka ma mazaje, ku
zauna da mata da sanin su raunana ne abokan tarayya ne na karbar baiwar rayuwa. Ku dinga yin haka
domin a rika jin addu'oinku. [8] Daga karshe, dukanku ku hada hankulanku, ku zama masu juyayi, masu
kauna kamar 'yan'uwa, masu taushin zuciya, masu tawali'u. [9] Kada ku rama mugunta da mugunta
ko zagi da zagi. A maimakon haka ku cigaba da sa albarka, gama sabili da haka ne musamman aka
kiraye ku, domin ku gaji albarka. [10] “Wanda duk yake so ya more a rayuwarsa ya kuma ga kwanaki
masu alheri, to fa, ya kame harshen sa daga mugunta da lebensa daga maganganun yaudara. [11] Ya rabu
da mugunta ya aikata abin da ke nagari. Bari ya nemi zaman salama ya kuma dimanceta. [12] Idanun
Ubangiji suna duban adalai, kunnuwansa kuma suna sauraron roke rokensu. Amma fuskar Ubangiji
tana gaba da masu aikata mugunta.” [13] Wanene ya isa ya cuce ku idan kun himmatu ga yin abin da
ke nagari? [14] Amma idan kuna shan wuya saboda adalci, ku masu albarka ne. Kada ku ji tsoron abin
da su ke tsoro. Kada ku damu. [15] Maimakon haka, ku kebe Ubangiji a cikin zukatanku cewa shi mai
tsarki ne. Kullum ku zauna da shiri domin ku amsa wa mai tambayar ku dalilin sa begenku ga Allah.
Amma fa kuyi haka tare da tawali'u da bangirma. [16] Ku zama da tsatsakan lamiri domin mutanen da
ke zargin rayuwarku mai kyau cikin Almasihu, su ji kunya domin suna maganar gaba da ku kamar ku
mugaye ne. [17] Ya fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari, idan nufin Allah ne, da a sha wuya sabili da
mugun aiki. [18] Almasihu ya sha wahala sau daya tak sabili da zunubai. Shi da ya ke mai adalci ya sha
wahala domin mu marasa adalci, domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi cikin jiki, amma aka rayar
da shi cikin Ruhu. [19] A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin da ke a yanzu cikin kurkuku. [20] Sun yi
rashin biyayya ne sa'adda hakurin Allah yake jiransu a lokacin Nuhu a zamanin sassaka jirgin ruwa, sai
Allah ya tsirar da mutane kalilan wato rayuka takwas daga cikin ruwa. [21] Wannan kwatancin baftismar
da take cetonmu yanzu ne, ba kamar ta wanke Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon Allah da lamiri mai
kyau ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu. [22] Ya hau sama. Yana dama ga Allah. Mala'iku, da
mulkoki da masu iko dole su yi masa biyayya.

4

[1] Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha wuya a jiki, muma mu sha damara da wannan ra'ayi.
Duk wanda ya sha wuya a jiki ya daina aikata zunubi. [2] Wannan mutum kuma baya kara zaman biye
wa muguwar sha'awar mutumtaka, amma sai dai nufin Allah dukkan sauran kwanakinsa a duniya.
[3] Gama lokaci ya wuce da zamu yi abin da al'ummai suke son yi, wato fajirci, mugayen sha'awace-
sha'awace, da buguwa da shashanci da shaye-shaye da bautar gumaku da abubuwan kyama. [4] Suna
tunanin bakon abu ku ke yi da ba kwa hada kai tare da su yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna
zarginku. [5] Za su bada lissafi ga wanda yake a shirye ya shari'anta masu rai da matattu. [6] Shi yasa aka
yi wa matattu wa'azin bishara, cewa ko da shike anyi masu shari'a cikin jikunan mutane, su rayu bisa

ga Allah a ruhu. 7 Karshen dukkan abubuwa yana gabatowa. Saboda haka, ku zama natsatsu, ku natsu
cikin tunaninku domin yin addu'oi. 8 Gaba da kome, ku himmatu wajen kaunar juna, domin kauna
bata neman tona zunuban wadansu. 9 Ku yi wa juna bakunta da abubuwa nagari ba tare da gunaguni
ba. 10 Yadda kowanne dayanku ya sami baiwa, kuyi amfani da su domin ku kyautata wa juna, kamar
masu rikon amanar bayebaye na Allah, wanda ya ba mu hannu sake. 11 Idan wani yana yin wa'azi, ya
zamana fadar Allah ya ke fadi, idan wani yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya ba shi, domin cikin
dukkan abubuwa a daukaka Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko nasa ne har abada abadin.
Amin. 12 Ya kaunatattu, kada ku zaci cewa matsananciyar wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne,
ko kuma wani bakon abu ne yake faruwa a gareku. 13 Amma muddin kuna tarayya da Almasihu cikin
wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin ciki da murna sa'adda za a bayyana daukakarsa. 14 Idan ana
zargin ku sabili da sunan Almasihu, ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka da Ruhun Allah ya
tabbata a kanku. 15 Amma kada kowannen ku ya sha wahala sabo da horon shi mai kisan kai ne, ko
barawo, ko mamugunci, ko mai shisshigi. 16 Amma in wani yana shan wahala sabili da shi na Almasihu
ne, kada ya ji kunya, amma ya daukaka Allah a wannan sunan. 17 Domin lokaci ya yi da shari'a za ta
fara daga gidan iyalin Allah. Idan kuwa za a fara da mu, menene karshen wadanda suka ki biyayya da
bisharar Allah? 18 Idan mutum, “mai adalci ya tsira da kyar, to, me zai faru da marar bin Allah da mai
zunubi kuma?” 19 Sabo da haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga nufin Allah, su mika rayukansu
ga amintaccen Mahalicci suna kuma yin ayyuka nagari.

5

1 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike dan'uwanku dattijo, mashaidin shan wuyar
Almasihu, ni kuma mai samun rabo ne daga cikin daukakar daza a bayyana. 2 Saboda haka na gargade
ku dattawa, kuyi kiwon garken Allah dake tare da ku. Ku kula da su, ba a kan dole ba, amma domin kuna
son yin haka, bisa ga yin Allah. Ku kula da su, ba don cin ribar banza ba amma sabo da yardar rai. 3 Kada
ku zama kamar masu iko akan mutanen dake hannunku, amma ku zama abin koyi ga garken. 4 Sa'adda
za a bayyana Sarkin Makiyaya zaku karbi rawanin da darajarsa bata dushewa. 5 Hakannan, ku kuma
samari kuyi biyayya ga dattawa. Dukanku kuyi damara da tawali'u, kuna bauta wa juna, domin Allah
ya na tsayayya da mai girman kai, amma yana yiwa masu tawali'u alheri. 6 Saboda haka ku kaskantar
da kanku karkashin hannuwan Allah mai iko duka domin ya daukaka ku a madaidecin lokaci. 7 Ku jibga
masa duk taraddadin zuciyarku, domin yana kula da ku. 8 Ku natsu, ku zauna a fadake. Magabcinku,
ibilis, kamar zaki mai ruri yana zazzagawa, yana neman wanda zai cinye. 9 Ku yi tsayayyiyar gaba da
shi. Ku yi karfi cikin bangaskiyarku. Ku sani fa abokan tarayyarku da suke cikin duniya suna jimrewa
da shan wuyan nan irin taku. 10 Bayan shan wuyarku na dan lokaci kadan, Allah mai alheri mara iyaka,
wanda ya kiraye ku zuwa ga madawwamiyar daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku, ya kafa ku,
ya kuma karfafa ku. 11 Mulki ya tabbata a gare shi har abada abadin. Amin. 12 Na amince da Sila
amintaccen dan'uwa ne, kuma na rubuto maku a takaice ta hannunsa. Ina yi maku gargadi ina kuma
shaida maku cewa abin da na rubuto alherin Allah ne na hakika. Ku kafu a cikinsa. 13 Ita matar da ta
ke a Babila zababbiya tare da ku, ta na gaisheku, da Markus, dana, yana gaisheku. 14 Ku gai da juna da
sumbar kauna. Salama ta tabbata a gare ku dukanku da ke cikin Almasihu.

Wasikar Bitrus Ta Biyu

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu Yesu, zuwa ga wadanda suka karbi bangaskiya mai daraja
kamar yadda muka karba, bangaskiya cikin adalcin Allahnmu da Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance
tare da ku; bari salama ta karu ta wurin sanin Allah da na Yesu Ubangijinmu. 3 Dukkan abubuwan ikon
Allah na rayuwa da Allahntaka an bamu su ta wurin sanin Allah, wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa
da nagarta. 4 Ta wurin wanan, ya bamu babban alkawari mai daraja. Yayi wanan ne saboda ku zama
masu rabo cikin Allahntaka, yayin da ku ka kubuta daga lalacewa da ke cikin duniya saboda mugayen
sha'awace sha, awace. 5 Saboda wanan dalilin kuyi iyakacin kokarinku ku kara nagarta ta wurin
bangaskiyarku, kuma ta wurin adalci, sani. 6 Ta wurin sani ku kara da kamun kai, kuma ta wurin kamun
kanku, ku kara da jimrewa, ta wurin jimrewarku, ku kara da bin Allah. 7 Ta wurin bin Allah, ku kara da
kauna irin ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku kara kauna. 8 Idan wadannan abubuwan suna
cikinku, kuma suka yi girma a cikinku, baza a sami bakarare ko rashin 'ya'ya cikin sanin Ubangijinmu
Yesu Almasihu ba. 9 Amma duk wanda ya rasa wadannan abubuwan yana kallon abin da ke kusa ne
kawai; ya makance. Ya manta da cewa an wake shi daga tsofaffin zunubansa. 10 Saboda haka, 'yan'uwa,
kuyi iyakacin kokari ku tabbatar da kiranku da zabenku. Idan kun yi wadannan abubuwan, baza ku
yi tuntube ba. 11 Ta haka zaku sami shiga cikin mulki na har'abada na Ubangijinmu da Maicetonmu
Yesu Almasihu. 12 Saboda haka a shirye nake kulayomi in tunashe ku game da wadannan abubuwan,
ko da yake kun san su, kuma kun yi karfi cikin gaskiya yanzu. 13 Ina tunani daidai ne in zuga ku da tuni
game da wadannan abubuwan, tun ina cikin wannan jiki. 14 Domin na sani jim kadan zan bar wannan
jiki, kamar yadda Yesu Almasihu ya nuna mani. 15 Zan yi iyakancin kokarina kulayomi domin ku rika
tunawa da abubuwan, bayan kaurata. 16 Domin bamu bi labaru da aka kago na nuna wayo cikinsu ba,
da muka fada maku game da iko da bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu, amma mu shaidu ne na
ikonsa. 17 Gama ya karbi daukaka da daraja daga wurin Allah Uba lokacin da murya ta zo daga ikon
mai daukaka cewa, “Wannan shine dana, kaunataccena, wanda nake jin dadinsa kwarai.” 18 Mun ji
muryar nan da ta zo daga sama, lokacin da mu ke tare da shi a dutse mai tsarki. 19 Muna da wannan
kalmar annabci wanda akwai tabbaci sosai, kun yi daidai idan kun mayar da hankali a kansu. Yana nan
kamar fitillar da take walkiya a wuri mai duhu kafin asubahi ya zo, kuma tauraron asubahi ya tashi
cikin zukatanku. 20 Ku san da wannan tun da farko, cewa babu annabci da ke bisa ga fasarar mutum.
21 Domin babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin mutum. Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne
ke iza su, su fadi maganar Allah.

2

1 Annabawan karya sun zo ga mutane, hakannan kuma malaman karya suma sun zo. A asirce za su zo
maku da karkatacciyar koyarwa mai hallakarwa, su kuma yi musun sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su
na jawowa kansu hallaka da sauri. 2 Da yawa za su bi gurbinsu, kuma ta wurinsu za a sabawa sahihiyar
gaskiya. 3 Ta wurin hadama za su ribace ku ta wurin maganganunsu na yaudara. Hallakarsu ba za ta yi
jinkiri ba; hukuncinsu na nan tafe. 4 Allah bai kebe mala'ikkun da suka yi zunubi ba. Maimakon haka ya
tura su a cikin bakin duhun jahannama daure da sarkoki, har ya zuwa ranar shari'a. 5 Hakan nan kuma
bai kebe duniya ta zamanin da ba. Maimakon haka, ya kebe Nuhu, wanda yake wa'azin adalci, tare
da mutane bakwai, lokacin da ya kawo ambaliyar ruwan Tsufana a fuskar duniyar marasa bin Allah.
6 Sa'annan Allah ya kone biranen Sadoma da Gomrata da wuta ya maishe su toka, wannan ya zama
misalin abin da zai faru da marasa ibada. 7 Amma ga adalinnan Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin
miyagun halayen mutanen, Ubangiji kuwa ya cece shi. 8 Ga wannan mutum mai adalci, wanda yayi
zama a cikinsu kowace rana ransa na baci, domin abin da yake gani yake kuma ji. 9 Saboda haka Allah
ya san yadda zai ceci masu adalci daga gwaji, da yadda kuma zai kama masu rashin adalci da hukunci a
ranar shari'a. 10 Wannan kuwa musamman gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba da ayyuka na jiki suka
kuma raina masu mulki. Suna da taurin kai da kuma yin ganin dama. Ba sa tsoron sabo ga wadanda aka
daukaka. 11 Ko da shike mala'iku suna da karfi da iko fiye da su, amma basu kawo karar batanci a kansu a
gaban Ubangiji ba. 12 Amma wadannan dabbobi marassa tunani an yi su ne musamman domin a kama
a yanka. Suna sabawa abin da ba su sani ba. Zasu halaka. 13 Za su sami sakamakon mugun aikinsu.
Suna tunanin yin nishadi da rana abin annashuwa ne. Su kan su tababbu ne. Suna jin dadin ayyukansu
na yaudara yayin da suke liyafa tare da ku. 14 Suna da idanun sha'awace sha'awacen mata mazinata;
ba sa koshi da aikata zunubi. Suna rinjayar wandanda ba su da tsayayyan hankali zuwa ga munanan
ayyuka, kuma sun kafa zukatansu ga hadama, su 'ya'yan la'ana ne! 15 Sun bar bin hanyar gaskiya. Sun
bijire kuma sun bi hanyar Bal'amu dan Be'or wanda yake kaunar ribar rashin adalci. 16 Amma ya karbi

tsautawa domin zunubinsa. Jaki ma da baya magana ya tsauta wa haukan annabin da muryar dan
adam. 17 Wadannan mutane suna kamar mabulbullai da babu ruwa. suna nan kamar gizagizai da iska
ke korawa. Duhu mai tsanani yana jiransu. 18 Su masu babatu ne da girman kai. suna yadaurar mutane
ta wurin sha'awowin jiki. Suna yaudarar mutane da suke kokarin su tsere daga wadanda suke rayuwa
cikin kuskure. 19 Suna masu alkawarin yanci, amma su da kan su bayi ne ga zunubi. Domin mutum
bawa ne ga duk abinda ya rinjaye shi. 20 Duk wanda ya kubuta daga shashanci na duniya ta wurin sanin
Ubangiji da mai Ceto Yesu Almasihu, sa'annan ya koma cikin shashaci, yanayinsu na karshe ya zama
da muni fiye da na farkon. 21 Da ma zai fi masu kada su san hanyar adalci da su san ta amma sa'annan
su juya daga ka'ida mai tsarki wanda aka damka masu. 22 Wannan karin magana ya zama gaskiya a kan
su: “Kare ya dawo yana lashe amansa. Aladen da akayi masa wanka ya koma cikin tabo.”

3

1 Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan wasika ta biyu domin in tunashe ku, in kuma zuga
tunaninku na gaskiya, 2 don ku tuna da kalmomin da annabawa tsarkaka suka fada a da, kuma da
umurnin Ubangijinmu da mai ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. 3 Ku san wannan da farko, cewa
masu ba'a za su zo a kwanakin karshe. Za su yi ba'a kuma su ci gaba bisa ga sha'awowinsu. 4 Za su ce,
“Ina alkawarin dawowarsa? Tun lokacin da kakaninmu suka mutu, dukkan abubuwa sun kasance yadda
suke, tun farkon halitta.” 5 Da gangan suka manta cewa sama da kasa sun kasance daga ruwa, kuma
ta wurin ruwa, da dadewa ta wurin umarnin Allah, 6 kuma cewa ta wurin wadannan abubuwa duniyar
wancan zamani ta halaka, da ambaliyar ruwan tsufana. 7 Amma sama da kasa na yanzu, an tanada su
domin wuta ta wurin wannan umarnin. An tanada su domin ranar shari'a da halakar marassa ibada.
8 Kada ku manta da wanan, kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar shekaru dubu ne, kuma
shekaru dubu kamar rana daya suke. 9 Ubangiji baya jinkiri game da alkawaransa kamar yadda wadansu
ke ganin jinkiri. Maimakon haka, yana hakuri da ku. Ba ya so ko dayanku ya hallaka, amma kowanenku
ya kai ga tuba. 10 Duk da haka, ranar Ubangiji za ta zo kamar barawo. Sammai za su shude da kara mai
karfi. Wuta zata kone komai da komai, kuma duniya da dukkan ayyukan da ke cikinta zasu bayyanu.
11 Da shike dukkan wadanan abubuwa za a hallaka su haka, wadanne irin mutane yakamata ku zama? Ya
kamata kuyi rayuwar tsarki da ta ibada. 12 Ku zauna cikin bege da kuma hanzarta zuwan ranar Allah. A
ranan nan, za a hallaka sammai da wuta, kuma dukkan komai da komai zai narke cikin zafi mai tsanani.
13 Amma bisa ga alkawarinsa, muna jiran sabuwar sama da sabuwar duniya, inda adalci zai kasance.
14 Saboda haka, kaunatattu, tun da kuna da begen wadannan abubuwa, ku yi iyakacin kokarinku a same
ku marassa tabo da marasa aibu a gabansa, cikin salama. 15 Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin
ceto ne, kamar yadda kaunataccen danuwanmu Bulus ya rubuta maku bisa ga hikima da aka ba shi.
16 Bulus yayi magana akan wadanan abubuwa cikin dukkan wasikunsa, a ciki akwai abubuwa da suke
da wuyar ganewa. Jahilai da mutane marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar yadda suke yi wa
sauran nassoshi, don hallakar kansu. 17 Saboda haka, kaunatattu, tun da kun san wadannan abubuwa,
ku kula da kanku kada a badda ku ta wurin rudun mutanen da ba su bin doka, har ku rasa amincinku.
18 Amma ku yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu da mai ceto Yesu Almasihu. Bari daukaka ta
tabbata a gare shi yanzu da har abada. Amin.

Wasikar Yahaya Ta Fari

1 Abin nan da yake tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani da idanunmu, wanda muka
gani hannuwanmu suka kama, a wajen maganar rai. 2 Ran kuwa aka baiyyana shi, muka gani, muka
bada shaida, muka gaya maku labarin rai na har abada, wanda da yake a wurin Uba, aka kuma sanar
da mu. 3 Wannan da muka gani muka ji muka baku labari, domin kuyi zumunci da mu, zumuncinmu
kuwa tare da Uba yake da Dansa Yesu Almasihu. 4 Haka nan, muna rubuta maku wadannan abubuwa
domin farin cikinmu ya cika. 5 Wannan shi ne sakon da muka ji daga wurinsa mu kuwa muka sanar da
ku: Allah haske ne a wurinsa kuwa babu duhu ko kadan. 6 Idan mun ce muna zumunci da shi kuma
muna tafiya cikin duhu, muna yin karya kuma bama aikata gaskiya. 7 Amma idan muna tafiya cikin
haske kamar yadda yake cikin haske, muna zumunci da juna, jinin Yesu Dansa ya wankemu daga dukka
zunubi. 8 Idan mun ce bamu da zunubi, muna rudin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a cikinmu. 9 Amma
idan mun fadi zunubanmu, shi mai aminci ne, mai adalci da zai gafarta mana zunubanmu, ya kuma
wankemu daga dukkan rashin adalci. 10 Idan mun ce bamu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci
kenan, maganarsa kuma bata cikinmu.

2

1 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan abubuwa domin kada kuyi zunubi. Amma idan wani yayi
zunubi muna da matsakanci a wurin Uba, Yesu Almasihu, mai adalci. 2 Shine fansar zunubanmu, ba
ma namu kadai ba amma na duniya dukka. 3 Ta haka muka san cewa mun san shi, idan mun kiyaye
dokokinsa. 4 Duk wanda yace, "Na san Allah" amma bai kiyaye dokokinsa ba, makaryaci ne gaskiya
kuwa ba ta cikinsa. 5 Amma duk wanda ya kiyaye maganarsa, hakika kaunar Allah ta kammala a cikin
wannan mutum. Ta wurin haka muka sani muna cikinsa. 6 Duk wanda yace yana cikin Allah dole ne shi
da kansa yayi tafiya kamar yadda Yesu Almasihu yayi. 7 Kaunatattu, ba sabuwar doka nike rubuta maku
ba, amma tsohuwar doka ce wadda kuka ji tun farko. Tsohuwar dokar kuwa itace maganar da kuka ji
tun farko. 8 Amma yanzu ina rubuta maku sabuwar doka wadda gaskiya ce a cikin Almasihu da cikinku,
saboda duhu yana wucewa, haske na gaskiya yana haskakawa. 9 Duk wanda yace yana cikin haske amma
yana kin dan'uwansa, yana cikin duhu har yanzu. 10 kuma wanda yake kaunar dan'uwansa yana cikin
haske babu dalilin tuntube a wurinsa. 11 Amma duk wanda yake kin dan'uwansa yana cikin duhu, yana
kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya nufa ba, domin duhu ya makantar da shi. 12 Na rubuta
maku, ya ku kaunatun 'ya'yana, saboda an gafarta zunubanku domin sunansa. 13 Na rubuta maku,
ubanni, saboda kun san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku matasa saboda kun yi nasara
da mugun. Na rubuta maku, yara kanana, saboda kun san Uban. 14 Na rubuta maku, Ubanni, saboda kun
san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku, matasa, saboda kuna da karfi, kuma maganar Allah
tana zaune cikinku. Kuma kun yi nasara da mugun. 15 Kada kuyi kaunar duniya ko abubuwan da suke
cikin duniya. Idan wani yayi kaunar duniya, kaunar Uban bata cikinsa. 16 Domin dukkan abubuwan
da suke a cikin duniya, kwadayi na jiki, abin da idanu suke sha'wa, da rayuwar girman kai ta wofi, ba
na Uban bane amma na duniya ne. 17 Duniya tana wucewa tare da sha'awarta. Amma dukkan wanda
ya aikata nufin Allah zaya kasance har abada. 18 Yara kanana, sa'a ta karshe ce. Kamar dai yadda kuka
ji magafcin Almasihu yana zuwa, ko yanzu ma magaftan Almasihu da yawa sun rigaya sun zo, ta haka
muka san sa'a ta karshe ce. 19 Sun fita daga cikinmu, dama su bana cikinmu bane. Gama idan da su
namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da yake sun fita, ya nuna su ba na cikinmu bane. 20 Amma
ku kun karbi shafewa daga wurin Mai Tsarki, kuma dukkanku kun san gaskiya. 21 Bana rubuta maku
bane domin baku san gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba wata karya da ta fito daga gaskiya.
22 Wanene makaryaci shine wanda yayi musu cewa Yesu ba Almasihu bane? Wannan mutumin shi ne
magafcin Almasihu, tun da yayi musun Uba yayi musun Dan. 23 Ba wanda yayi musun Dan kuma yake
da Uban. Dukkan wanda ya amince da Dan yana da Uban ma. 24 A game daku kuma, sai ku bari abinda
kuka ji daga farko ya zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji daga farko ya zauna a cikinku, kuma zaku
kasance a cikin Dan da kuma Uban. 25 Alkawarin da ya bamu kenan, rai na har abada. 26 Na rubuta maku
wadannan abubuwa ne game da wadanda zasu baudar daku. 27 Game daku, shafewar daku ka samu daga
wurinsa tana nan a cikinku, baku bukatar wani ya koyar daku. Amma kamar yadda shafewar da kuka
karba a wurinsa ta koya maku dukkan abu, kuma gaskiya ne ba karya bane, tana nan a cikinku kamar
yadda a ka koya maku, ku kasance a cikinsa. 28 Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku kasance a cikinsa
domin sa'adda zai baiyyana mu zama da gabagadi ba tare da kunya ba a gabansa sa'adda zai zo. 29 Idan
kun sani shi mai adalci ne, kun sani dukkan wanda ke aikata adalci haifaffe ne daga wurinsa.

3

[1] Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da za a kira mu 'ya'yan Allah, haka muke kuwa. Saboda
wannan dalili ne duniya bata san muba, saboda bata san shi ba. [2] Kaunatattu, yanzu mu 'ya'yan Allahne,
kuma ba a bayyana mana yadda zamu zama ba tukuna, mun sani sa'adda Almasihu zai bayyana, zamu
zama kamarsa, domin zamu ganshi kamar yadda yake. [3] Dukkan wanda yake da wannan bege game
da gidan gobe ya kan tsarkake kansa, kamar yadda shima yake da tsarki. [4] Dukkan wanda yaci gaba da
yin zunubi yana ketare shari'a kenan. Gama zunubi ketare shari'a ne. [5] Kun sani Almasihu ya bayyana
domin ya dauke zunubai ne. Kuma a cikinsa babu zunubi. [6] Ba wanda zai kasance a cikinsa da zai
cigaba da yin zunubi. Ba wanda zai ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya sanshi, ko kuma ya ganshi.
[7] 'Ya'yana kaunatattu, kada ku bari kowa ya baudar da ku, wanda yake aikata adalci shi adali ne, kamar
yadda Almasihu yake adali. [8] Wanda yake aikata zunubi na ibilis ne, gama ibilis yayi zunubi tun daga
farko. Dalilin haka ne Dan Allah ya bayyana, domin ya rushe ayyukan ibilis. [9] Duk wanda aka haife shi
daga Allah ba ya yin zunubi, saboda irin Allah na cikinsa. Ba zaya iya ci gaba da yin zunubi ba domin
an haife shi daga wurin Allah. [10] Ta haka ne ake bambanta 'ya'yan Allah da 'ya'yan ibilis. Dukkan
wanda baya aikata adalci ba na Allah bane; haka kuma wanda ba ya kaunar dan'uwansa. [11] Domin
wannan shine sakon da kuka ji tun daga farko: cewa mu kaunaci junanmu, [12] ba kamar Kayinu ba
wanda yake na shaidan kuma ya kashe dan'uwansa. Me yasa ya kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu
ne, na dan'uwansa kuma masu adalci ne. [13] Kada kuyi mamaki 'yan'uwana, idan duniya ta ki ku. [14] Mun
sani mun ratsa mutuwa zuwa cikin rai, saboda muna kaunar 'yan'uwa. Dukkan wanda ba ya yin kauna,
shi matacce ne. [15] Dukkan wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. Kun kuma sani babu rai
na har abada a cikin mai kisankai. [16] Ta wurin haka muka san kauna, da ya ke Almasihu ya bayar
da ransa saboda mu. Mu ma ya kamata mu bada ranmu saboda 'yan'uwamu. [17] Amma duk wanda
yake da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata, kuma bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar Allah
ke cikinsa? [18] 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi kauna ta fatar baki kawai, amma muyi aikin kauna da
gaskiya. [19] Ta wurin haka mun sani mu masu gaskiya ne kuma mun tabbatar da zuciyarmu a gabansa.
[20] Gama idan zuciyarmu bata kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu girma, kuma yana sane da kome.
[21] Kaunatattu, idan zuciyarmu bata kashe mu ba, muna da gabagadi a gaban Allah. [22] Kuma duk abin da
muka nema zamu samu a wurinsa, saboda muna kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan da suka gamshe
shi. [23] Kuma ummurninsa kenan: mu bada gaskiya ga sunan Dansa Yesu Almasihu, mu yi kaunar juna
kuma kamar yanda ya bamu wannan doka. [24] Duk wanda yake kiyaye umarnin Allah, yana cikinsa, Allah
kuma yana cikin mutumin. Ta haka muka gane cewa yana cikinmu, Ta wurin Ruhu, wanda ya bamu.

4

[1] Kaunatattu, kada ku amince da kowanne ruhu. Amma ku gwada ruhohi ku gani ko na Allah ne, gama
annabawan karya masu yawa sun fito zuwa cikin duniya. [2] Ta haka zaku gane Ruhun Allah, dukkan
ruhun da ya amince Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, [3] kuma dukkan ruhun da bai amince da
Yesu ba, ba na Allah bane. Wannan ruhun magafcin Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa, ya
kuwa rigaya yazo cikin duniya. [4] 'Ya'yana kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun rigaya kun yi nasara da
su da yake wanda ke cikinku ya fi wanda ke cikin duniya girma. [5] Su na duniya ne, saboda haka abin
da suke fadi na duniya ne, duniya kuma tana sauraronsu. [6] Mu na Allah ne, duk wanda ya san Allah
yana saurarenmu. Wanda ba na Allah bane, ba ya sauraronmu. Ta haka muka gane ruhun gaskiya da
ruhun karya. [7] Kaunatattu, mu yi kaunar juna, gama kauna ta Allah ce, wanda yake kauna an haife shi
daga wurin Allah, kuma ya san Allah. [8] Mutumin da baya kauna ba na Allah ba ne, kuma bai san Allah
ba, gama Allah kauna ne. [9] A cikn haka aka bayyana kaunar Allah a garemu, Allah ya aiko tilon Dansa
cikin duniya domin mu rayu ta wurinsa. [10] A cikin wannan akwai kauna, ba mune muka kaunaci Allah
ba, amma shi ya kaunace mu ya aiko da Dansa ya zama mai gafarta zunubanmu. [11] Kaunatattu, da yake
Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu kaunaci junanmu. [12] Ba wanda ya taba ganin Allah. Idan
muna kaunar juna, Allah yana zaune cikinmu, kuma kaunarsa tana zaune a cikinmu. [13] Ta haka mun
sani muna zaune a cikinsa shi kuma a cikinmu, saboda ya bamu Ruhunsa. [14] Mun gani mun shaida, cewa
Allah ya aiko Dan, domin ya zama mai ceton duniya. [15] Duk wanda ya amince Yesu Dan Allah ne, Allah
na zaune cikinsa, shi kuma a cikin Allah. [16] Mun sani kuma mun gaskata da kaunar da Allah yake da ita
dominmu, Allah kauna ne wanda yake zama cikin kauna yana zaune cikin Allah, Allah kuma a cikinsa.
[17] Dalilin wannan kauna ta kammala a cikinmu, domin mu kasance da gabagadi a ranar shari'a, domin
kamar yanda ya ke haka muma muke a cikin duniyan nan. [18] Babu tsoro a cikin kauna. Amma cikkakiyar
kauna takan kawar da tsoro, domin kuwa tsoro na tafi tare da hukunci. Amma wanda yake da tsoro ba
shi da cikkakiyar kauna. [19] Muna kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu. [20] Idan wani ya ce,”Ina
kaunar Allah”, amma yana kin dan'uwansa, makaryaci ne. Domin wanda baya kaunar dan'uwansa da

yake gani, ba zai iya kaunar Allah da bai taba gani ba. 21 Wannan ne umarnin da muke da shi daga
wurinsa: Duk wanda yake kaunar Allah dole ne ya kaunaci dan'uwansa.

5

1 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu haifaffe na Allah ne. Kuma duk wanda ya kaunaci uba
ya kaunaci dan da uban ya haifa. 2 Haka muka sani muna kaunar 'ya'yan Allah: yayin da muka kaunaci
Allah, kuma muka aikata umarninsa. 3 Wannan itace kaunar Allah, cewa mu kiyaye umarninsa. Domin
umarninsa ba masu nawaitawa bane. 4 Duk wanda yake haifaffe na Allah yakan yi nasara da duniya.
Wannan itace nasarar da ta rinjayi duniya, wato bangaskiyarmu. 5 Wanene wannan mai nasara da
duniya? Sai dai wanda ya gaskata Yesu Dan Allah ne. 6 Wannan shine wanda yazo ta wurin ruwa da
jini: Yesu Almasihu. Ya zo ba ta wurin ruwa kadai ba, amma ta wurin ruwa da jini. 7 Domin akwai
uku wadanda suke bada shaida: 8 Ruhu, da ruwa, da kuma jini. Wadannan ukun kuwa manufarsu daya
ce. 9 Idan mun karbi shaidar mutane, shaidar Allah ta fi girma. Wannan ita ce shaidar Allah, wato ya
bada shaida akan Dansa. 10 Wanda ya gaskata da Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk wanda
bai bada gaskiya ga Allah ba, ya mai da shi makaryaci kenan, domin bai gaskata da shaidar da Allah ya
bayar game da Dansa ba. 11 Wannan ita ce shaida: Allah ya bamu rai madawwami, wannan rai kuwa
yana cikin Dansa. 12 Duk wanda yake da Dan, yana da rai. Duk wanda ba shida Dan Allah kuwa bashi da
rai. 13 Na rubuto maku wannan ne don ku tabbata kuna da rai madawwami—a gare ku wadanda suka
gaskata da sunan Dan Allah. 14 Wannan shine gabagadin da muke da shi a gabansa, wato, in mun roki
kome bisa ga nufinsa, zai ji mu. 15 Haka kuma, in mun san yana jinmu—Duk abin da mu ka rokeshi
—mun sani muna da duk abin da muka roka daga gare shi. 16 Idan wani ya ga dan'uwansa ya yi zunubin
da bai kai ga mutuwa ba, sai yayi masa addu'a, Allah kuwa zai ba shi rai. Ina nufin wadanda suka yi
zunubin da bai kai ga mutuwa ba. Akwai zunubin da yake kai wa ga mutuwa: Ban ce a yi addu'a domin
wannan ba. 17 Dukkan rashin adalci, zunubi ne, amma akwai zunubin da bai kai ga mutuwa ba. 18 Mun
sani kowanne haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi. Amma wanda ke haifaffe daga wurin Allah,
ya kan kare shi, mugun nan kuwa ba zai iya yi masa illa ba. 19 Mun sani mu na Allah ne, mun kuma sani
dukkan duniya tana hannun mugun nan. 20 Amma mun sani Dan Allah yazo, kuma ya bamu fahimta,
domin mu san wanda yake shi ne mai gaskiya. Haka kuma muna cikin wannan wanda shine gaiskiya,
kuma cikin Dansa Yesu Almasihu. Shine Allah na gaskiya, da kuma rai na har abada. 21 'Ya'ya, ku tsare
kanku daga bautar gumaka.

2 Yahaya

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya da yayanta, wadanda nake kauna da gaskiya, ba ni kadai
ba, amma da dukan wadanda sun san gaskiya - 2 domin gaskiya da take cikinmu za ta kuma kasance
tare da mu har abada. 3 Alheri da jinkai da salama za su kasance tare da mu, daga Allah Uba da kuma
daga Yesu Almasihu Dan Uba, a cikin gaskiya da kauna. 4 Na yi murna sosai sa'anda na sami wadansu
yayanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar yadda muka karbi wannan umarni daga Uba. 5 Yanzu ina
rokon ki, uwar gida, ba kamar ina rubuta maki sabon umarni ba, amma wannan da muka samu tun da
can, cewa mu kaunaci junanmu. 6 Wannan kuma itace kauna, cewa mu yi tafiya bisa ga umarnin sa.
Wannan shine umarnin, daidai kamar yadda kuka ji da fari, da cewa ku yi tafiya a cikinsa. 7 Gama masu
yaudara sun fito a duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu ya zo cikin jiki ba. Wannan ne mayaudari
da kuma magabcin Almasihu. 8 Ku dubi kanku, domin kada ku rasa abubuwan da mu duka muka yi aiki
a kansu, amma domin ku karba dukan sakamon ku. 9 Duk wanda ya ci gaba da tafiya ba cikin koyarwa
Almasihu ba, ba shi da Allah. Wanda ya zauna cikin koyarwar kwa yana tare da Uban da kuma Dan.
10 Duk wanda ya zo wurinku, ba tare da wannan koyarwar ba, kar ku karbe shi cikin gidanku, kada ma
ku gaishe shi. 11 Domin duk wanda ya gaishe shi ya yi tarayya da shi kenan cikin miyagun ayyukan sa.
12 Ina da abubuwa dayawa da nake so in rubuta maki amma al'kalami tawada da takarda baza su iya
daukar su duka ba. Amma duk da haka ina begen zuwa gare ki domin mu yi magana fuska da fuska,
domin farin cikn mu ya zama cikakke. 13 Yayan yar'uwarki zababbiya suna gaishe ki.

3 Yahaya

1 Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake kauna da gaske. 2 Ya kaunatace na, ina addu'a domin ka
samu albarka cikin kowanne al'amari, da kuma koshin lafiya, kamar yadda ruhun ka yake lafiya. 3 Na
yi farin ciki kwarai sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba da shaida a kan bangaskiyar ka, kamar
yadda ka ke bin gaskiya. 4 Ba abin da ya fi faranta mani rai kamar in ji yayana suna tafiya cikin gaskiya.
5 Ya kaunatace na, kana aiki da aminci zuwa ga 'yan'uwa da baki, 6 wadanda suka shaida kaunar ka a
gaban ikilisiya. Zai yi kyau ka yi masu taimako da kyakkyawar salama, ta hanyar da ta dace da masu
ibada, 7 domin sabili da sunan nan ne suka fito, ba su kuma karbar kome a hannun al'ummai. 8 Don haka
ya kamata mu karbi irin wadannan mutane, domin mu zama abokan aiki tare da su a kan gaskiya. 9 Na
rubuta wasika zuwa ga ikilisiya, amma Diyotariffis, wanda ya fi kowa son girma a cikinsu, bai karbe mu
ba. 10 Saboda haka, idan na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da kuma yadda yake babbata sunayen
mu a wurin jama'a da miyagun kalmomi. Wannan ma bai ishe shi ba, har ma yana kin karbar 'yan'uwa.
Ya kuma hana wadanda suke son su yin hakan, harma ya kan kore su daga ikilisiya. 11 Ya kaunatace
na, kada ka yi koyi da mugun abu, sai dai abu mai kyau. Dukan wanda yake yin abu mai kyau na Allah
ne; mai aikata mugunta kuma bai san Allah ba. 12 Dimitiriyas yana da kyakkyawar shaida a gun kowa
har a wurin gaskiyar da kanta. Mu ma mun shaida shi, ka kuma san shaidar mu gaskiya ce. 13 Ina da
abubuwa dayawa da zan rubuta maka, amma ban so in rubuta maka su da alkalami da tawada ba. 14 Ina
sa zuciya mu sadu ba da dadewa ba, sa'annan mu yi magana ido da ido. 15 Bari salama ta kasance tare
da kai. Abokanmu suna gaishe ka, kuma ka isadda sakon gaisuwar mu ga sauran abokai da sunayen su.

Yahuda

1 Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma dan'uwan Yakubu, zuwa ga kirayayyu, kaunatattu a cikin Allah
Uba, kebabbu domin Yesu Kristi: 2 bari jinkai da salama da kauna su ribabanya a gare ku. 3 Kaunatattu,
ina iyakar kokari in rubuta maku game da ceton mu duka, ya zama dole in gargade ku sosai game
da bangaskiya wadda aka mika wa masu bi sau daya tak ba kari. 4 Don wasu mutane sun sadado sun
shigo da sanda a asirce wadanda an rubuta game da hukuncin su tun da dadewa-mutane marasa imani,
wanda suka canza alherin Allah zuwa lalata, kuma sun karyata makadaicin Shugaba da Ubangijinmu,
Yesu Almasihu. 5 Ina so in tunashe ku-ko da shike kun rigaya kun san abin, da cewa Allah ya ceci
wasu mutane daga kasar masar, amma daga baya ya hallaka wadanda basu ba da gaskiya ba. 6 Kuma
mala'iku wadanda ba su rike matsayin ikon su ba, amma suka bar wurin zaman su na ainihi-Allah ya
tsare su a sarka na har'abada a cikin bakin duhu domin babban ranar shari'a. 7 Suna nan kamar Saduma
da Gwamrata da kuma biranen da ke kewaye da su, wadanda suka ba da kansu ga fasikanci suna bin
sha'awoyi wanda ba na dabi'a ba. Aka mai da su abin misalin wadanda suka sha wuta mara matuka.
8 Haka kuma, wadannan masu mafarkan suna lalatar da jikinsu. Suna raina masu mulki, kuma suna
fadar miyagun abubuwa a kan masu daukaka. 9 Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin da yake
jayyaya da muhawara da shaidan a kan gawar Musa, bai kuskura ya fadi wata kalmar hukunci a kansa
ba. Maimakon haka ya ce, “Bari Ubangiji ya tsauta maka!'' 10 Amma waddannan mutane suna kawo
batanci game da dukan abin da ba su gane ba. Wadannan mutane masu halin dabbobi ne, suna kwa
jawo wa kansu hallaka kenan. 11 Kaiton su! Domin sun bi hanyar Kayinu, kuma sun tsunduma cikin
kuskuren Bal'amu domin samun riba. Suka hallaka cikin husuma irin ta Kora. 12 Wadannan hatsari
ne a boye cikin bukukuwan ku na kauna. Suna shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar da kansu kadai.
Su holokon hadari ne marar ruwa, wanda iska ke korar sa. Su itatuwa ne shirim ba yaya, mattatu ribi
biyu, tumbukakku tun daga saiwa. 13 Su rakuman teku ne masu hauka, suna fahariya cikin kumfar
kunyar su. Su kamar taurari ne masu tartsatsi. Wadanda aka tanada wa duhu baki kirin na har abada.
14 Ahnuhu, mutum na bakwai daga Adamu, ya yi anabci game da su cewa, “Duba, Ubangiji zai zo da
tsarkakan sa dubun dubbai. 15 Domin ya zartar da hukunci a kan dukan kowa, ya kuma cakune dukan
marasa da'a a cikin dukan ayyukan su na rashin da'a wanda suka aikata a hanyar da bata cancanta ba,
da kuma kalmomi masu kaifi da masu zunubi suka fada game da shi.” 16 Wadannan masu cecekuce ne,
masu gunaguni, wadanda ke bin sha'awar su ta mugunta, masu tinkaho da fahariya, masu bambadanci
domin ribar kansu. 17 Amma ku, kaunatattu, ku tuna da kalmomin da manzannin Yesu Almasihunmu
suka gaya maku tun da. 18 Sun ce maku, “A cikin kwanaki na karshe, za a samu masu ba'a, wadanda ke
bin sha'awoyin su na rashin ibada,” 19 Wadannan mutane masu haddasa tsatsaguwa ne, kuma su yan
duniya ne, ba su kuma da Ruhu. 20 Amma ku, kaunatattu, ku gina kanku a cikin mafificiyar bangaskiyar
ku mai daraja, kuma kuna addu'a a cikin Ruhu Mai Tsarki. 21 Ku rike kanku a cikin kaunar Allah, kuna
kuma jiran jinkan Ubangijinmu Yesu Almasihu wanda ke kawo rai na har abada. 22 Ku nuna jinkai ga
masu shakku. Ceci wadansu ta wurin fizge su daga wuta. 23 Ga wadansu kuma ku nuna jinkai da rawar
jiki, kuyi kyamar koda tufafin jikinsu ma. 24 Yanzu, zuwa ga wanda yake da iko ya hana ku tuntube, ya
kuma sa ku tsaya a gaban madaukakiyar kasancewarsa, marasa abin zargi da kuma murna mai yawa,
25 zuwa ga Allah makadaici mai ceton mu ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da girma, da
mulki, da iko su kasance, kamin dukan lokuta, yanzu, da har abada. Amin.

Wahayin Yahaya

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da Allah ya bashi ya nuna wa bayinsa abinda zai faru ba da
dadewa ba. Ya bayyana wannan ta wurin aiko da mala'ikansa ga bawansa Yahaya. 2 Yahaya yayi shaida
akan abinda ya gani game da maganar Allah da kuma shaidar da aka bayar game da Yesu Almasihu. 3 Mai
albarka ne wanda ke karanta littafin nan da murya mai karfi, da kuma wadanda ke sauraron kalmomin
wannan annabci kuma suke biyayya da abinda aka rubuta a ciki, domin kuwa lokaci ya kusato. 4 Ni
Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi bakwai na kasar Asiya: alheri zuwa gare ku da salama daga wanda ke yanzu,
wanda ya kuma kasance a da, shi ne kuma mai zuwa nan gaba, kuma daga ruhohin nan bakwai da ke
gaban kursiyinsa, 5 kuma daga Yesu Almasihu, wanda ke amintaccen mashaidi, dan fari na tashi daga
cikin matattu, kuma mai mulkin sarakunan duniya. Ga wanda ya ke kaunar mu ya kuma kwance mu
daga daurin zunubanmu ta wurin jininsa, 6 ya maishe mu masu mulki, firistoci na Allahnsa da Ubansa -
daukaka da iko su tabbata gare shi har abada abadin, Amin. 7 Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane
ido zai gan shi, har ma da wadanda suka soke shi. Haka kuma dukkan kabilun duniya za su yi makoki
saboda da shi. I, Amin. 8 "Nine na farko da na karshe", in ji Ubangiji Allah, "Wanda yake shine a yanzu,
shine wanda ya kasance a da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko duka." 9 Ni, Yahaya- dan'uwan ku
da wanda ke tarayya daku cikin shan wahala, da mulki da tsawon jimrewa wadanda ke cikin Yesu - ina
tsibirin da ake kira Batmusa saboda maganar Allah da kuma shaida game da Yesu. 10 Ina cikin Ruhu a
ranar Ubangiji. Sai naji wata murya mai karfi a baya na kamar ta kaho. 11 Ta ce, "Rubuta abinda ka gani
a cikin littafi, ka kuma aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga Afisus, ga Simirna, ga Birgamas, ga Tayatira,
ga Sardisu, ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya." 12 Na juya don in ga wanda muryarsa ke magana
da ni, da na juya sai na ga fitilu bakwai akan madorin su 13 A tsakiyar fitilun akwai wani mai kama da
dan mutum, yana sanye da doguwar tufa har tafin sawunsa, da damara ta zinariya kewaye a kirjinsa.
14 Kansa da gashinsa fari fat kamar auduga - kamar dusar kankara, kuma idanun sa kamar harshen
wuta. 15 Kafaffunsa kamar gogaggiyar tagulla, kamar tagullar da aka tace da wutar makera, muryar sa
kuma kamar kugin ambaliyar ruwan teku ne. 16 A hannunsa na dama yana rike da taurari bakwai, daga
bakinsa kuma kakkaifan takobi mai kaifi biyu ke fitowa. Fuskarsa tana haskakawa kamar sa'adda rana
ke haskakawa kwarai. 17 Lokacin da na gan shi, na fadi kamar mataccen mutum a kafaffunsa. Ya dora
hannunsa na dama a kaina ya ce, "Kada ka ji tsoro. Nine na farko da na karshe, 18 da kuma wanda ke
raye. Na mutu, amma duba ina raye har abada! Kuma ina da mabudin mutuwa da na hades. 19 Domin
haka ka rubuta abinda ka gani, abin da ke yanzu, da abin da zai faru bayan wanan. 20 Akan boyayyar
ma'ana game da taurari bakwai da ka gani a hannun dama na, da madorin fitilu bakwai na zinariya:
Taurarin nan bakwai mala'iku ne na ikilisiyoyi bakwai, kuma madorin fitilun nan bakwai ikilisiyoyi ne
bakwai.

2

1 ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka rubuta: 'Wadannan sune kalmomin wanda ke rike da
taurari bakwai a cikin hannun damarsa. wanda yake tafiya a tsakanin zankayen fitilun zinari bakwai,
2 ''Na san abubuwan da ka yi, da famar ka, da hakurinka da jimirinka. Na sani ba ka jimrewa miyagun
mutane, na sani ka gwada wadanda suka ce da kansu, su manzanni ne, amma ba haka ba, ka tarar da
su makaryata. 3 Na san kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha wahala sosai sabili da sunana, kuma baka
gaji ba. 4 Amma ga rashin jin dadi na da kai, ka bar kaunar ka ta fari. 5 Domin haka ka tuna daga inda
ka fadi. Ka tuba ka yi abubuwan da ka yi da fari. Sai fa ka tuba, zan zo maka in kuma cire fitilar ka daga
mazauninta. 6 Amma kana da wannan: Ka tsani abubuwan da Nikolatawa suka yi, wanda nima na tsana.
7 wanda yake da kunnen ji ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara zan
bashi dama ya ci daga itacen rai, wanda ke cikin firdausin Allah."" 8 Zuwa ga mala'ikan da ke Ikilisiliyar
Samirna rubuta: 'Wadannan su ne kalmomin wanda yake shine farko shine karshe, wanda ya mutu
ya sake rayuwa kuma. 9 ''Na san wahalun ka da talaucin ka amma kana da arziki. Nasan masu bata
suna wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba haka suke ba. Su majami'ar Shaidan ne. 10 Kada
ka ji tsoron wahalar da zaka fuskanta nan gaba. Duba! Shaidan yana gab da jefa wadansun ku cikin
kurkuku, domin a gwada ku, kuma zaku sha wahala ta kwana goma. Kuyi aminci har ga mutuwa zan
baku rawanin rai. 11 wanda yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Shi wanda
yayi nasara ba zai cutu a mutuwa ta biyu ba."" 12 ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Burgamas rubuta:
'Wadannan ne kalmomin wanda ya ke da takobi mai kaifi biyu; 13 ''Na san inda kake zama can inda
kursiyin shaidan yake. Duk da haka ka rike sunana da karfi, na sani baka yi musun bangaskiyar ka da
ni ba, ko a lokacin Antifas mashaidina, amintaccena, wanda aka kashe a tsakaninku, can inda shaidan

yake zama. 14 Amma ga rashin jin dadi na kadan da kai: Kana da wadansu da suke rike da koyarwar
Bil'amu kamkam, wanda ya koya wa Balak ya sa abin tuntubi gaban 'ya'yan Isra'ila, domin su ci abincin
da aka mika wa gumaka kuma suyi fasikanci. 15 Hakannan kuma wasunku sun rike koyarwar Nikolatawa
kamkam. 16 Sabili da haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare ka da sauri, kuma in yi yaki gaba da su da
takobi dake cikin bakina. 17 Bari wanda yake da kunne ya sauriri abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi.
Ga wanda yayi nasara zan bada wata boyayyar manna, kuma zan bashi farin dutse da sabon suna a
rubuce a kan dutsen, suna wanda ba wanda ya sani, sai shi wanda ya karbe shi."" 18 Zuwa ga mala'ikan
ikilisiyar Tiyatira rubuta: 'Wadannan sune kalamomin Dan Allah, wanda yake da idanu kamar harshen
wuta; sawayen kamar gogaggiyar tagulla: 19 ''Na san abin da ka yi, kaunar ka, da bangaskiya da hidima
da tsawon jimrewar ka. Na san abinda ka yi bada dadewa ba ya fi abinda ka yi da fari. 20 Amma ga rashin
jin dadi na da kai: Kana hakurce wa matar nan Yezebel, wadda take kiran kanta annabiya. Ta wurin
koyarwarta, ta rudi bayina suyi fasikanci kuma su ci abincin da aka mika wa gumaka sadaka. 21 Na bata
lokaci domin ta tuba amma bata so ta tuba da fasikancin ta. 22 Duba! zan jefa ta a kan gadon jinya,
wadanda kuma suka yi zina da ita za su shiga babbar wahala, sai dai in sun tuba daga ayukan ta. 23 Zan
buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma dukan ikilisiyoyi zasu san cewa nine wanda nake bincike tunani da
zukata. Zan ba kowanen ku bisa ga ayyukansa. 24 Amma ga sauran ku dake cikin Tayatira, ga kowanen
ku wanda bai rike wannan koyarwar ba, kuma bai san abinda wadansu suke kira zurfafan abubuwan
Shaidan ba—ga ku na ce ban sa muku wata nawaya ba.' 25 Duk da haka dole ku tsaya da karfi har in zo.
26 Wanda yayi nasara da wanda ya yi abin da na yi har karshe, a gareshi zan bada iko akan al'ummai
27 Zai yi mulkin su da sandar karfe, zai farfasa su kamar randunan yumbu." 28 Kamar yadda na karba
daga wurin Ubana, ni kuma zan bashi tauraron asubahi. 29 Bari wanda yake da kunne ya saurari abinda
Ruhu yake fadawa ikilisiyioyi.""

3

1 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta: ' Wadannan ne kalmomin wanda yake rike da ruhohi
bakwai na Allah da taurari bakwai. "Na san abin da ka aikata. Ka yi suna cewa kana raye amma kai
mattacce ne. 2 Ka farka ka karfafa abin da ya rage amma ya kusan mutuwa, domin ban sami ayyukanka
cikakku a gaban Allahna ba. 3 Domin haka sai ka tuna, da abubuwan da ka karba kuma kaji. Ka yi biyayya
da su, ka kuma tuba. Amma idan baka farka ba, zan zo maka kamar barawo, kuma ba zaka farga da sa'ar
da zan zo gaba da kai ba. 4 Amma akwai sunayen mutane kadan a Sardisu wadanda basu kazantar da
tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni sanye da fararen tufafi domin sun cancanta. 5 Wanda ya yi nasara
za a sanya mashi fararen tufafi, kuma ba zan taba share sunansa ba daga Littafin Rai, kuma zan fadi
sunansa a gaban Ubana, da kuma gaban mala'ikunsa. 6 Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da
Ruhu ke fadawa ikilisiyoyi."'" 7 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar cikin Filadelfiya rubuta: kalmomin wanda
yake maitsarki ne kuma mai gaskiya - yana rike da mabudin Dauda, yana budewa babu mai rufewa,
kuma inda ya rufe ba mai budewa. 8 Na san abin da ka aikata. Duba, na sa budaddiyar kofa a gabanka
wanda ba mai iya rufewa. Na san kana da karamin karfi, duk da haka ka yi biyayya da maganata kuma
baka yi musun sunana ba. 9 Duba! Wadanda ke na majami'ar Shaidan, wadanda suke cewa su Yahudawa
ne; amma maimakon haka karya suke yi. Zan sa su zo su rusuna a kafafunka, kuma za su san cewa ina
kaunarka. 10 Tun da ka jure cikin hakuri ka kiyaye dokoki na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a ta gwaji da
zata sauko kan dukan duniya, domin a gwada mazauna duniya. 11 Ina zuwa da sauri. Ka rike abin da kake
da shi kamkam domin kada wani ya dauke maka rawani. 12 Zan sa wanda ya yi nasara ya zama ginshiki a
haikalin Allahna, kuma ba zai taba fita daga cikin sa ba. Zan rubuta sunan Allahna a kansa, sunan birnin
Allahna (sabuwar Urushalima, mai saukowa daga sama daga wurin Allahna), da kuma sabon sunana.
13 Bari wanda yake da kunne ya ji abin da Ruhu ke gayawa ikilisiyoyi." 14 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar
da ke Lawudikiya rubuta: 'Wadannan sune kalmomin Amin, madogara da mai shaidar gaskiya, mai
mulki bisa hallittar Allah. 15 Na san abin da ka aikata, ba ka sanyi ko zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi!
16 Amma saboda kai tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na kusa tofar da kai daga bakina. 17 Domin ka ce,
"Ni mai arziki ne, na mallaki kadarori da yawa, ba na bukatar komai." Amma ba ka sani ba kana cike da
takaici ne, abin tausayi, matalauci, makaho kuma tsirara kake. 18 Saurari shawara ta: Ka sayi zinariya
a wuri na wadda aka goge da wuta domin ka zama mai arziki, domin ka suturta kanka da fararen tufafi
masu kyalli domin kada ka nuna kunyar tsiraicin ka, da mai domin ka shafa wa idanunka ka sami gani.
19 Ina horar da duk wanda nake kauna, ina kuma koya masu yadda za su yi rayuwa. Saboda haka, ka
himmatu ka tuba. 20 Duba, ina tsaye a bakin kofa ina kwankwasawa. Idan wani ya ji muryata ya bude
kofar, zan shigo cikin gidansa, in ci tare da shi, shi kuma tare da ni. 21 Wanda ya ci nasara, zan bashi
dama ya zauna tare da ni bisa kursiyina, kamar yadda nima na ci nasara kuma na zauna da Ubana a kan
kursiyinsa. 22 Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu yake fadawa wa ikilisiyoyi."

4

1 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga budaddiyar kofa a sama. Muryar fari da na ji kamar
kakaki, na cewa hauro in nuna maka abubuwan da dole za su faru bayan wadannan al'amura." 2 Nan
da nan ina cikin Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajiye shi a sama, da wani zaune bisansa. 3 Shi
da ke zaune a kan tana da kamanin yasfa da yakutu. Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin
bakangizon kuwa zumurudu. 4 A kewaye da kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu, masu zama
bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa ne ashirin da hudu, sanye da fararen tufafi, da kambunan zinariya
bisa kawunansu. 5 Daga kursiyin walkiya na ta fitowa, cida, da karar aradu. Fitilu bakwai na ci a gaban
kursiyin, fitilun sune ruhohin Allah guda bakwai. 6 Gaban kursiyin akwai tekun gilashi, mai haske
kamar karau. A tsakiyar kursiyin da kewayen kursiyin akwai rayayyun hallitu guda hudu cike da idanu
gaba da baya. 7 Rayayyen hallitta na farko na da kamanin zaki, rayayyen hallitta na biyun kamanin dan
maraki ne, rayayyen hailitta na uku fuskar sa kamar dan adam, kuma rayayyen hallitta ta hudu na da
kamanin gaggafa mai tashi. 8 Dukan rayayyun hallittan nan hudu na da fukafukai shida shida, cike da
idanu a bisa da karkashin fukafukan. Dare da rana ba sa daina cewa, Mai Tsarki, Mai Tsarki, Mai Tsarki
ne Ubangiji Allah, mai iko duka, shine da shine yanzu shine mai zuwa." 9 A dukan lokacin da rayayyun
hallittun nan suke ba da girma, daukaka, da godiya ga shi da ke zaune bisa kursiyin, wanda ke raye har
abada abadin, 10 sai dattawan nan ashirin da hudu suka fadi da fuskokinsu a kasa gaban shi da ke zaune
bisa kursiyin. Suka yi sujada ga shi da ke rayuwa har abada abadin, suna jefar da kambinsu a gaban
kursiyin, suna cewa, 11 "Ka cancanta, ya Ubangijinmu da Allahnmu, ka karbi yabo da daukaka da iko.
Domin kai ka hallicci dukan komai, da kuma nufinka ne, suka kasance aka kuma hallicce su.

5

1 Sa'annan na ga a cikin hannun daman wanda ke zaune a kan kursiyin, na ga littafi wanda ke da
rubutu ciki da waje, an kuma hatimce shi da hatimai bakwai. 2 Na kuma ga wani kakkarfan mala'ika na
shela da murya mai karfi, "Wa ya isa ya bude littafin ya kuma bambare hatimin?" 3 Ba wani a sama ko a
kasa ko karkashin kasa da ya iya ya bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. 4 Na yi kuka mai zafi
saboda ba wani da ya cancanta da zai bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. 5 Amma daya daga
cikin dattawan nan ya ce mani, "Kada ka yi kuka. Duba! Zaki na kabilar Yahuza, Tushen Dauda, ya yi
nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma hatimansa bakwai." 6 Na ga Dan Rago yana tsaye tsakanin
kursiyin da rayayyun halittun nan guda hudu a cikin dattawa. Yana kama da wanda aka kashe. Yana
da kafonni bakwai da idanuwa bakwai; wadannan sune ruhohin Allah bakwai da aka aiko zuwa dukan
duniya. 7 Ya tafi ya karbi littafin daga hannun daman wanda ke zaune bisa kursiyin. 8 Lokacin da Dan
Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun nan hudu da dattawan nan ashirin da hudu suka fadi har kasa
a gaban Dan ragon. Kowannen su na dauke da molo da tasar zinariya cike da kayan kamshi, wadanda
kuwa sune addu'o'in masu ba da gaskiya. 9 Suka raira sabuwar waka: "Ka cancanta ka dauki littafinka
kuma bude hatimansa. Domin an yanka ka, da jininka ka saya wa Allah mutane daga kowacce kabila,
harshe, jama'a da al'umma. 10 Ka maishe su mulki da firistoci su bauta wa Allanmu, kuma za su yi mulki
a duniya." 11 Da na duba sai na ji karar mala'iku masu yawa kewaye da kursiyin da rayayyun halitu da
kuma dattawa. Jimillarsu ya kai dubbai goma, sau dubbai goma, da dubun dubbai. 12 Suka tada murya
da karfi suka ce, "Macancanci ne Dan Ragon da aka yanka ya karbi iko, wadata, hikima, karfi, girma,
daukaka da yabo." 13 Na ji kowanne halittaccen abu da ke cikin sama da kasa da karkashin kasa da cikin
teku - dukan abubuwan da ke cikinsu - na cewa, "Ga shi wanda ke zaune a kan kursiyin da kuma Dan
Ragon, yabo, girma, daraja, da kuma ikon yin mulki, har abada abadin. 14 Sai rayayyun halittun nan
hudu suka ce, "Amin!" dattawan nan kuma suka fadi da fuskokinsu suka yi sujada.

6

1 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya daga cikin hatiman bakwai, sai na ji daya daga cikin
rayayyun halittattun hudu ya fada da murya kamar tsawa, ''Zo!" 2 Sai Na duba sai ga wani farin doki,
mahayinsa na rike da baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin mai nasara domin ya yi nasara.
3 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na biyu, sai na ji rayayyen halitta na biyu ya ce, ''Zo!'' 4 Sai wani
doki ya fito waje - jawur. Ga mahayin aka bashi dama ya dauke salama daga duniya, domin mutanen
ta su karkashe juna. Wannan mahayin an bashi babbar takobi. 5 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na
uku, sai na ji rayayyen halita na uku ya ce, ''Zo!'' Na ga bakin doki, mai hawanta na rike da ma'auni a
cikin hannunsa. 6 Sai na ji kamar wata murya daga cikin rayayyun halittattun nan hudu ta ce, "Mudun
alkama guda a kan albashin yini, kuma mudun sha'ir uku. Amma kar ka bata mai da kuma ruwan inabi."
7 Da Dan Ragon ya bude hatimi na hudu, na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce, ''Zo!'' 8 Sai na ga
wani doki ruwan toka. Mai hawansa an bashi suna mutuwa, hades kuma tana biye da shi. An basu iko
bisa kashi hudu na duniya su kashe da takobi, yunwa, cututtuka, da kuma namomin jeji na duniya. 9 Da

Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin bagadi sai na ga rayukan wadanda aka kashe saboda
maganar Allah, da kuma shaidar da suka rike. 10 Suka yi kuka da babban murya, ''Sai yaushe ya mai iko
duka, Mai Tsarki da gaskiya, zaka shari'anta mazaunan duniya, ka kuma dauki fansar jininmu? 11 Sai
kowanne dayan su aka bashi farar tufa aka kuma fada masu su kara jira na lokaci kadan har sai adadin
abokan bautar su da kuma 'yan'uwansu maza da mata wadanda aka kashe ya cika, kamar yadda aka
kashe su. 12 Da Dan Ragon ya bude hatimi na shidan, ina kallo sai ga babbar girgizar kasa. Rana ta
zama baki kirin kamar bakar tufa, wata kuma ya zama kamar jini. 13 Taurarin sama suka fado kasa,
kamar yadda itacen baure ke karkade 'ya'yansa da basu nuna ba, yayin da babbar iska ta kada. 14 Sama
kuma ta bace kamar takardar da aka nannade. Kowanne dutse da tsibiri aka kau da shi daga wurinsa.
15 Sai sarakan duniya da muhimman mutane da sarakunan yaki, attajirai, da masu iko, tare da kowanne
mutum, bawa da 'yantacce suka boye cikin duwatsu da tsaunuka. 16 Suka ce wa tsaunuka da duwatsu,
“Ku fado bisan mu! Ku boye mu daga fuskar wanda yake zaune bisa kursiyin da kuma fushin Dan Ragon.
17 Domin babban ranar fushin sa ta zo. Wa zai iya tsayawa?''

7

1 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna tsaye bisa kusurwoyi hudu na duniya, suka rike iskoki
hudu na duniya kamkam domin kada iska ta hura a kan duniya, a kan teku, ko wani itace. 2 Sai na ga
wani mala'ika na zuwa daga gabas, wanda yake da hatimin Allah mai rai. Ya yi kira da babbar murya
da mala'ikun nan hudu da aka basu dama su azabtar da duniya da teku: 3 “Kada ku azabtar da duniya,
da teku, da itatuwa har sai mun sa hatimi bisa goshin bayin Allahnmu.” 4 Sai naji yawan wadanda
aka hatimce: 144, 000, wadanda aka hatimce daga kowacce kabilar mutanen Isra'ila: 5 dubu goma sha
biyu aka hatimce daga kabilar Yahuza, dubu goma sha biyu daga kabilar Ra'ubainu, dubu goma sha
biyu daga kabilar Gad, 6 dubu goma sha biyu daga kabilar Ashiru, dubu goma sha biyu daga kabilar
Naftali, dubu goma sha biyu daga kabilar Manassa. 7 Dubu goma sha biyu daga kabilar Saminu, dubu
goma sha biyu daga kabilar Lawi, dubu goma sha biyu daga kabilar Issaka, 8 dubu goma sha biyu daga
kabilar zabaluna, dubu goma sha biyu daga kabilar Yusufu, sai kuma dubu goma sha biyu daga kabilar
Bilyaminu aka hatimce. 9 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga wani babban taro wanda ba mai iya
kirgawa daga kowacce al'umma, kabila, mutane da harsuna tsaye a gaban kursiyin da gaban Dan Ragon.
Suna sanye da fararen tufafi da ganyen dabino a hannuwansu, 10 kuma suna kira da murya mai karfi:
“Ceto ya tabbata ga Allahnmu wanda ke zaune bisa kursiyi, da kuma Dan Ragon!” 11 Dukan mala'iku
suna tsaitsaye kewaye da kursiyin kuma kewaye da dattawan nan da kuma rayayyun halittun nan hudu,
suka kwanta rib da ciki da fuskokinsu a gaban kursiyin. Suka yi sujada ga Allah, 12 suna cewa, “Amin!
yabo, daukaka, hikima, godiya, girma, iko, da karfi su zama na Allahnmu har abada abadin! Amin!”
13 Sai daya daga cikin dattawan ya tambaye ni, “Su wanene wadannan, da suke sanye da fararen tufafi,
kuma daga ina suka fito?” 14 Sai nace masa, “Ya shugaba, “Ka sani,” sai ya ce mani, “Wadannan sune
suka fito daga babban tsanani. Sun wanke tufafin su sun maida su farare cikin jinin Dan Ragon. 15 Domin
wannan dalili, suke gaban kursiyin Allah, kuma suna masa sujada dare da rana cikin haikalinsa. Shi
wanda ke zaune bisa kursiyin zai zama runfa a bisan su. 16 Ba za su kara jin yunwa ba, ko kishin ruwa
ba. Rana ba zata buge su ba, ko kowanne zafi mai kuna. 17 Domin Dan Ragon dake tsakiyar kursiyin zai
zama makiyayin su, kuma zai bishe su zuwa mabulbulan ruwan rai, kuma Allah zai share dukan hawaye
daga idanuwansu.”

8

1 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na bakwai, sai aka yi shiru a sama na kimanin rabin
sa'a. 2 Sa'anan na ga mala'iku bakwai wadanda ke tsaye a gaban Allah, aka kuma basu kahonni bakwai
3 Wani mala'ika ya zo, rike da tasar turaren konawa na zinariya, a tsaye gaban bagadi. Turaren konawa
mai yawa aka bashi saboda ya mika su tare da adu'o'in dukan masu bada gaskiya akan bagadin kona
turare na zinariya a gaban kursiyin. 4 Hayakin turaren konawa, da adu'o'in masu bada gaskiya, suka
tashi sama a gaban Allah daga hanun mala'ikar. 5 Mala'ikan ya dauki tasar turaren konawa ya cika ta
da wuta daga bagadin. Sa'annan ya wurgo ta kasa zuwa duniya, sai ga tsawar aradu, da cida, da walkiya
mai haske, da kuma girgizar kasa. 6 Mala'ikun nan bakwai wadanda suke da kahonni bakwai suka yi
shirin busa su. 7 Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai ga kankara da wuta a garwaye da jini. Aka jeho
shi kasa zuwa duniya sai kashi daya cikin uku na duniya ya kone, daya cikin uku na itatuwa suka kone,
da duk danyar ciyawa suka kone kaf. 8 Mala'ika na biyu ya busa kahonsa, sai wani abu mai kama da
babban dutse mai cin wuta aka jefo shi cikin teku. Kashi daya cikin uku na tekun ya zama jini, 9 daya
cikin uku na rayayyun halittu da ke cikin ruwa suka mutu, sai daya bisa uku na jiragen ruwa aka hallaka.
10 Mala'ika na uku ya busa kahonsa, sai gagarumin tauraro ya fado daga sama, yana ci kamar cocila, bisa
kashi daya cikin uku na koguna da mabulbulan ruwa. 11 Sunan tauraron Daci. Kashi daya cikin uku na

ruwaye suka yi daci, sai jama'a da yawa suka mutu domin ruwayen sun yi daci. 12 Mala'ika na hudu ya
busa kahonsa, sai daya cikin kashi uku na rana ya harbu, da daya cikin kashi uku na wata da kuma daya
cikin kashi uku na taurari. Sai daya cikin kashi uku nasu duka suka duhunce; daya cikin kashi uku na
yini da daya cikin uku na dare suka rasa hasken su. 13 Da na duba sai na ji gaggafa da take shawagi a
tsakiyar sararin sama tana kira da babban murya, "Kaito, kaito, kaito, ga mazaunan duniya sabili da
sauran karar kahonni na mala'ikun nan uku da za su busa."

9

1 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa. Na ga tauraro daga sama da ya fado zuwa duniya. An
ba tauraron nan mabudin hanyar rami marar iyaka. 2 Ya bude hanyar rami marar iyaka, sai hayaki ya
fito daga kofar kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana da iska suka juya duhu, sabili da hayakin
da ke fitowa daga kofar ramin. 3 Daga cikin hayakin kuwa sai ga fari sun fito zuwa duniya, aka ba su
iko kamar na kunamai cikin duniya. 4 Aka gaya masu kada su yi wa ciyayi da kowanne koren ganye ko
itace illa, sai dai mutanen da basu da hatimin Allah a goshinsu. 5 Ba a basu izini su kashe wadannan
mutane ba, sai dai su azabtar da su na watani biyar. Zafinsu kuwa zai zama kamar na cizon kunama
idan ta harbi mutum. 6 A kwanakin nan mutane za su nemi mutuwa, amma ba za su same ta ba. Za
su yi marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta guje su. 7 Farin kuwa suna kama da dawakai da aka
shirya domin yaki. A bisa kansu akwai wani abu kamar rawanan zinariya, fuskokinsu kuma kamar na
'yan adam. 8 Gashinsu kuma kamar na mata yake, hakoransu kamar hakoran zaki. 9 Sulkunansu kuma
kamar na karfe, karar fikafikansu kuma kamar karar kekunan dawakin yaki masu yawa da dawakai da
aka shirya domin zuwa yaki. 10 Suna da wutsiya da kari kamar kunamai; A wutsiyar su kuma suna da
ikon da zai azabtar da mutane na tsawon wata biyar. 11 Suna da wani kamar sarki a kansu, mala'ikan
rami marar iyaka. Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da Helenanci kuma Afoliyon. 12 Bala'i na fari ya
wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu guda biyu masu zuwa. 13 Mala'ika na shida ya busa kahonsa,
sai na ji murya daga kahonin bagadin zinariya da ke gaban Allah. 14 Muryar ta ce wa mala'ika na shida
da ke rike da kahon, "Kwance mala'ikun nan hudu da ke daure a babban kogin Yufiretis," 15 Mala'iku
hudun da aka shirya domin wannan sa'a, da wannan rana, da wannan wata, da kuma wannan shekara,
aka sake su su kashe daya bisa uku na 'yan adam. 16 Yawan sojoji da ke kan dawakai shine 200, 000, 000.
Na ji adadin su. 17 Haka na ga dawakan a cikin wahayina da mahayansu: Sulkunansu jawur kamar wuta,
bakin shudi, da kuma ruwan doruwa. Kawunan dawakan suna kama da na zakuna, daga bakunansu
kuma wuta, da hayaki da farar wuta suka fito. 18 Aka kashe daya bisa uku na mutane ta annoban nan
uku: wuta, hayaki da farar wuta da suka fito daka bakunansu. 19 Domin iko na dawakan na bakunansu
da wutsiyoyinsu - domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai, kuma suna da kawuna wadanda dasu
suke ji wa mutane rauni. 20 Sauran 'yan adam, da ba a kashe su ta wannan annoba ba, basu tuba daga
ayyukan da suka yi ba. Basu kuma daina bautar aljanu da gumakan zinariya, da azurfa, da tagulla, da
dutse, da itace ba - abubuwan da ba su gani, ji, ko tafiya. 21 Basu kuma tuba ba daga kisan kai, sihiri,
fasikanci, ko kuma ayyukansu na sata ba.

10

1 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana zuwa daga sama. Yana lullube cikin girgije, a bisa kansa
akwai bakangizo. Fuskarsa kamar rana, kafafunsa kamar ginshikan wuta. 2 Yana rike da karamin littafi
a hannunsa, da aka bude, sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa ta hagu kuma a kan kasa. 3 Sai
yayi ihu da babbar murya kamar zaki mai ruri. Lokacin da ya yi ihu, tsawan nan bakwai suka yi magana
da karar su. 4 Da tsawan nan bakwai suka yi magana, ina dab da rubutu, amma na ji wata murya daga
sama cewa, "Ka rike asirin abin da tsawan nan bakwai suka fada. Kada ka rubuta shi." 5 Sai mala'ikan
da na gani tsaye bisa teku da kasa, ya daga hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da wannan da ke
raye har abada abadin - wanda ya halicci sama da duk abinda ke cikinsa, da duniya da duk abin da
ke a kanta, da teku da dukan abin da ke cikinsa, sai mala'ikan ya ce, "Babu sauran jinkiri. 7 Amma a
ranar da mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a lokacin ne asirin Allah zai cika, daidai da
yadda ya sanar wa bayinsa annabawa." 8 Muryar da na ji daga sama ta sake magana da ni: "Tafi, ka
dauki budadden littafin da ke hannun mala'ikan da ke tsaye bisa teku da kan kasa." 9 Sai na tafi wurin
mala'ikan na ce da shi ka bani karamin littafin. Yace dani, "Dauki littafin ka ci. Zai sa cikinka ya yi daci,
amma a bakinka zai yi zaki kamar zuma." 10 Na dauki karamin littafin daga hannun mala'ikan na ci. Ya
yi zaki sosai a bakina kamar zuma, amma da na ci, sai cikina ya zama da daci. 11 Wani yace mani, "Dole
ka sake yin annabci kuma game da mutane masu yawa, da al'ummai, da harsuna da sarakuna."

11

1 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar sandar awo. Aka ce mani, "Tashi ka auna haikalin Allah
da bagadi, da wadanda ke sujada a cikinsa. 2 Amma kada ka auna harabar haikalin, domin an ba da

shi ga Al'ummai. Za su tattake birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu. 3 Zan ba shaidu na biyu
iko su yi anabci na kwanaki dubu daya da dari biyu da sittin, sanye da tsummoki. 4 Wadannan shaidu
sune itatuwan zaitun biyu da kuma fitilu biyu da suke tsaye a gaban Ubangijin duniya. 5 Idan wani
ya yi niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu ta lashe makiyansu. Duk mai son cutar da su,
dole a kashe shi ta wannan hanya. 6 Wadannan shaidu suna da iko su kulle sama domin kada a yi ruwa
a lokacin da suke anabci. Suna da iko su juya ruwaye su zama jini, su kuma bugi duniya da kowacce
irin annoba duk lokacin da suka ga dama. 7 Sa'adda suka gama shaidarsu, dabban da ke fitowa daga
rami marar iyaka zai yi yaki da su. Zai ci nasara da su ya kashe su. 8 Gawawwakinsu zasu kwanta kan
hanyar babban birnin nan (wanda ma'anar sa ake kira Saduma da Masar) inda aka gicciye Ubangijinsu.
9 Wajen kwana uku da rabi wadansu daga dukan mutane, da kabila, da harshe, da al'umma za su yi
kallon gawawwakinsu. Za su ki yarda a sa su cikin kabari. 10 Mazaunan duniya zasu yi murna da biki
a kansu. Har za su aika wa juna kyautai saboda annabawan nan biyu da suka azabtar da mazaunan
duniya. 11 Amma bayan kwana uku da rabi, numfanshin rai daga wurin Allah zai shiga cikinsu sa'annan
za su tsaya a kan kafafunsu. Matsanancin tsoro zata fado kan wadanda za su gansu. 12 Sa'annan zasu
ji murya mai kara daga sama tana ce masu, "Ku hauro nan!" Sa'annan za su tafi sama cikin gajimarai,
makiyansu suna kallo. 13 A waccan sa'a za a yi babbar girgizar kasa, sai kashi daya cikin goma na garin
ya fadi. Mutane dubu bakwai za su mutu a girgizar kasar, wadanda suka tsira kuwa za su tsorata su
ba da daukaka ga Allah na sama. 14 Annoba ta biyu ta wuce. Duba! Annoba ta uku tana zuwa nan da
nan. 15 Sa'annan mala'ika na bakwai ya busa kahonsa, sai muryoyi masu kara suka yi magana cikin
sama cewa, "Mulkin duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na Almasihunsa. Zai yi mulki har abada
abadin." 16 Sa'annan dattawan nan ashirin da hudu da ke zaune a kursiyoyinsu a gaban Allah, suka
fadi fuskokinsu na kasa. Suka yi wa Allah sujada. 17 Suka ce, "Mun yi maka godiya, Ubangiji Allah,
Madaukaki, wanda yake yanzu da wanda yake a da, saboda ka dauki ikonka mai girma ka fara mulki.
18 Al'ummai suka fusata, amma hasalar ka ta zo. Lokaci ya zo da za a yi wa mattatu sharia, da zaka ba
da sakamako ga bayinka annabawa, da masu ba da gaskiya, da wadanda suka ji tsoron sunanka, karami
da babba. Lokaci kuma ya yi da za ka hallaka wadanda ke hallakar da duniya." 19 Sa'annan aka bude
haikalin Allah da ke sama, sai aka ga akwatin alkawarinsa a cikin haikalinsa. Sai ga hasken walkiya, da
rugugi, da aradu, da girgizar kasa, da manyan duwatsun kankara.

12

1 Aka ga wata babbar alama a sama: wata mace ta yi lullubi da rana, kuma wata na karkashin
kafafunta; rawanin taurari goma sha biyu na bisa kanta. 2 Tana da ciki, tana kuma kuka don zafin
nakuda - a cikin azabar haihuwa. 3 Sai aka ga wata alama cikin sama: Duba! Akwai wani katon jan maciji
mai kawuna bakwai da kahonni goma, sai kuma ga kambi guda bakwai bisa kawunansa. 4 Wutsiyarsa
ta share daya bisa uku na taurari a sama ta zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban matar da ta
kusan haihuwa, domin lokacin da ta haihu ya lankwame yaronta. 5 Sai ta haifi da, namiji, wanda zai yi
mulkin dukan al'ummai da sandar karfe. Aka fizge yaron ta zuwa ga Allah da kursiyinsa, 6 matar kuwa
ta gudu zuwa jeji inda Allah ya shirya mata domin a iya lura da ita kwanaki 1, 260. 7 A lokacin sai yaki ya
tashi a sama. Mika'ilu da mala'ikunsa suka yi yaki da diragon, sai diragon da nasa mala'iku suka yake
su su ma. 8 Amma diragon ba shi da isashen karfin da zai ci nasara. Don haka, shi da mala'ikunsa ba
su kara samun wuri a sama ba. 9 Sai aka jefa katon diragon nan tare da mala'ikunsa kasa, wato tsohon
macijin nan da ake kira Iblis ko Shaidan wanda ke yaudarar dukan duniya. 10 Sai na ji wata murya mai
kara a sama: "Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin Allahnmu, da iko na Almasihunsa. Gama an jefar da
mai sarar 'yan'uwanmu a kasa - shi da yake sarar su a gaban Allah dare da rana. 11 Suka ci nasara da shi
ta wurin jinin Dan Ragon da kuma shaidar maganarsu, gama ba su kaunaci ransu ba, har ga mutuwa.
12 Don haka, yi farinciki, ya ku sammai da duk mazauna da ke cikinsu. Amma kaito ga duniya da teku
saboda iblis ya sauko gare ku. Yana cike da mummunan fushi, domin ya san lokacin sa ya rage kadan.
13 Da diragon ya ga an jefar da shi kasa, sai ya fafari matar nan da ta haifi da namiji. 14 Amma aka ba
matar nan fukafukai biyu na babbar gaggafa domin ta gudu zuwa inda aka shirya mata a jeji. A wannan
wuri ne za a lura da ita na dan lokaci, da lokatai, da rabin lokaci - a lokacin da babu macijin. 15 Macijin
ya kwararo ruwa daga bakin sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da zai kwashe ta. 16 Amma kasa ta
taimaki matar. Kasa ta bude bakinta ta hadiye kogin da diragon ya kwararo daga bakinsa. 17 Sai diragon
ya fusata da matar, sai ya tafi ya yi yaki da sauran zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da umarnan Allah
suna kuma rike da shaida game da Yesu. 18 Sai diragon ya tsaya a kan yashi, a gaban teku.

13

1 Sai na ga wani dabba yana fitowa daga teku. Yana da kahonni goma da kawuna bakwai. A kan
kahonninsa akwai kambi goma, a kan kowanne kansa akwai suna na sabo. 2 Wannan dabban da na gani

yana kama da damisa, kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa kuma kamar na zaki. Wannan diragon
ya ba shi karfinsa, da kursiyinsa da ikonsa mai girma na sarauta. 3 Daya daga cikin kawunan dabban ya
yi kamar an kashe shi, amma rauninsa mai tsanani ya warke. Sai dukan duniya ta yi mamaki a yayin
da suke bin dabban. 4 Su ma suka yi wa diragon sujada, domin ya ba dabban ikonsa. Suka yi wa dabban
sujada suna ta cewa, "Wanene kamar dabban? Wa kuma zai iya yin fada da shi?" 5 Aka ba dabban baki
da zai iya fadin kalmomin fahariya da sabo. Ya sami izini na zartar da iko har wata arba'in da biyu.
6 Sai dabban ya bude bakinsa yana maganganun sabo ga Allah: yana sabon sunansa, da mazauninsa, da
kuma wadanda ke zaune a sama. 7 Aka yarje wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi nasara da su.
An kuma ba shi iko bisa kowacce kabila, da jama'a, da harshe, da al'umma. 8 Dukan wadanda ke zaune a
duniya za su yi masa sujada, dukan wadanda tun hallitar duniya ba a rubuta sunayensu a littafin rai na
Dan Rago ba, wanda aka yanka. 9 Idan wani yana da kunne, bari ya ji. Duk wanda za a dauke shi zuwa
bauta, ga bauta zai tafi. 10 Duk wanda za a kashe da takobi, da takobi za a kashe shi. Wannan kira ne
na dauriya, hakuri da bangaskiya ga wadanda suke da tsarki. 11 Sai na ga wani dabban na fitowa daga
cikin kasa. Yana da kahonni biyu kamar na dan rago, ya kuma yi magana kamar maciji. 12 Ya zartar da
dukan ikon dabban na farko a gabansa, ya kuma sa duniya da duk mazaunanta su yi wa dabban nan na
farko sujada, wanda aka warkar masa da rauni mai kamar na ajali. 13 Ya yi manyan al'ajibai. Har ya sa
wuta ta sauko kasa daga sama a gaban mutane. 14 Ta wurin alamu da aka yarje masa ya yi, ya yaudari
mazaunan duniya. Ya ce masu su yi wata siffa don girmama dabban da yake da raunin takobi, amma
duk da haka ya rayu. 15 Aka yarje masa ya ba da numfashi ga siffar dabban domin siffar ta yi magana, ta
kuma sa a kashe duk wadanda suka ki yin sujada ga dabban. 16 Ya kuma tilasta kowa, kanana da manya,
mawadata da matalauta, masu yanci da bayi, su karbi alama a hannun dama ko kuma a goshi. 17 Ba
shi yiwuwa wani ya saya ko ya sayar sai dai yana da alamar dabban, wato lambar nan da ke wakiltar
sunansa. 18 Wannan na bukatar hikima. Idan wani yana da hikima, sai ya kididdige lambar dabban nan.
Gama lambar ta mutum ce. Lambarta itace 666.

14

1 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye a kan Dutsen Sihiyona. Tare da shi akwai mutum dubu dari
da arba'in da hudu wadanda aka rubuta sunansa da sunan Ubansa a goshinsu. 2 Na ji wata murya daga
sama mai kara kamar kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai kara. Muryar da na ji ta yi kama da
masu molo suna kada molonsu. 3 Suka raira sabuwar waka a gaban kursiyin da kuma gaban rayayyun
halittun nan hudu, da kuma dattawan. Ba mai iya koyon wakar nan sai dai mutum 144, 000 nan wadanda
aka fanso daga duniya. 4 Wadannan sune wadanda basu kazantar da kansu da mata ba, gama sun kebe
kansu da tsarki daga halin jima'i. Wadannan ne ke bin Dan Ragon duk inda ya tafi. Aka fanso su daga
cikin mutane domin su zama nunan fari domin Allah da Dan Ragon. 5 Ba a iske karya a bakinsu ba;
ba su da aibi. 6 Na ga wani mala'ika na firiya a tsakiyar sararin sama, wanda yake da madawwamin
sako na labari mai dadi domin a sanar da ita ga mazaunan duniya - ga kowacce al'umma, da kabila, da
harshe, da kuma jama'a. 7 Yayi kira da babbar murya, "Ku ji tsoron Allah, ku daukaka shi. Gama sa'arsa
ta hukunci ta yi. Yi masa sujada, shi wanda ya yi sama da kasa, da teku, da kuma mabulbular ruwa."
8 Sai wani malai'ka, malaika na biyu, ya biyo yana cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta fadi, wadda ta
rinjayi dukan al'ummai su sha ruwan inabin fasikancinta." 9 Wani mala'ika - na uku - ya biyo su da
murya mai karfi yana cewa, "Duk wanda ya yi sujada ga dabban da kuma siffarsa, ya karbi alama a
goshinsa ko a hannunsa, 10 shi ma zai sha daga ruwan inabin fushin Allah, ruwan inabi da aka zuba
tsantsa cikin kokon fushinsa. Wanda ya sha shi za a azabtar da shi da wuta, da farar wuta, a gaban
tsarkakan mala'ikun Allah da kuma Dan Ragon. 11 Hayaki daga azabarsu yana tashi sama har abada
abadin, kuma ba su da hutu dare ko rana - wadannan masu sujada ga dabban da siffarsa da kuma dukan
wadanda suka karbi alamar sunansa. 12 Wannan shine kira domin hakurin jimrewa na wadanda ke da
tsarki, wadanda suke biyayya ga dokokin Allah da bangaskiya cikin Yesu." 13 Na ji murya daga sama
cewa, "Rubuta wannan: Masu albarka ne matattu da suka mutu cikin Ubangiji." Ruhu yace, 'I' domin
sun huta daga wahalarsu, gama ayyukansu na biye da su." 14 Na duba sai ga farin gajimare. Zaune a
kan gajimaren akwai wani kamar Dan Mutum. Yana da kambin zinariya a kansa da lauje mai kaifi a
hannunsa. 15 Sai wani malaika ya fito daga haikalin, ya yi kira da murya mai karfi ga wanda ke zaune
kan gajimare: "Dauki laujenka ka fara girbi, domin lokacin girbin duniya ya yi." 16 Sai wanda ke zaune a
kan gajimaren ya wurga laujensa bisa kan duniya, aka kuma girbe duniya. 17 Wani mala'ika ya fito daga
haikali a sama, shi ma yana da kakkaifan lauje. 18 Sai wani mala'ika ya fito daga bagadin kona turare,
wanda yake da iko kan wutar. Ya yi kira da murya mai karfi ga wanda yake rike da kakkaifan lauje,
"Ka dauki kakkaifan laujenka ka tattara nonnan innabi daga itacen inabin na duniya, gama inabin ya
nuna." 19 Mala'ikan ya jefa laujensa duniya ya tattara girbin inabin duniya. Ya zuba shi a cikin babbar

taskar wurin matsar ruwan inabi na fushin Allah. 20 Aka tattake wurin matsar inabin a bayan birni, jini
ya yi ta gudu daga wurin matsar inabin, ya kai kamar tsawon linzami a bakin doki, har mil dari biyu.

15

1 Sai na ga wata alama cikin sama, babba mai ban mamaki: Akwai mala'iku bakwai rike da annobai
bakwai, wadanda sune annobai na karshe domin da su ne fushin Allah zai cika. 2 Na ga wani abin
da da ya bayyana mai kama da tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye a gefen tekun sune
wadanda suka ci nasara a kan dabban da siffarsa, da kuma lambar da ke wakiltar sunansa. Suna rike
da molayen da Allah ya ba su. 3 Suna rera wakar Musa, bawan Allah, da wakar Dan Rago: ''Ayyukan
ka manya ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko duka. Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin
al'ummai. 4 Wanene ba zai ji tsoron ka ba, Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? Domin kai kadai ne
mai tsarki. Dukan al'ummai za su zo su yi sujada a gabanka domin an bayyana ayyukan ka na adalci."
5 Bayan wadannan abubuwa na duba, kuma aka bude haikalin alfarwar shaida a cikin sama. 6 Daga wuri
mafi tsarki mala'iku bakwai masu rike da annobai bakwai suka zo. Suna sanye da tufafi masu tsabta, da
lallausar linin mai haske, suna kuma da damarar zinariya a kirjinsu. 7 Daya daga cikin rayyayun halitu
hudu ya ba mala'iku bakwai tasoshin zinariya bakwai cike da fushin Allah wanda yake raye har abada
abadin. 8 Haikalin ya cika da hayaki daga daukakar Allah da kuma ikonsa. Ba wanda ya iya shigarsa har
sai da annoban nan bakwai na mala'ikun nan bakwai suka cika.

16

1 Na ji babban murya na kira daga cikin haikali tana ce wa malai'iku bakwai, ''Ku je ku zuba tasoshi
bakwai na fushin Allah a kan duniya." 2 Mala'ika na fari ya je ya zuba tasarsa a kan duniya; munanan
gyambuna masu zafi suka fito wa mutane wadanda suke da alamar dabbar, wadanda suka bauta wa
siffarsa. 3 Mala'ika na biyu ya zuba tasarsa cikin teku. Ya zama jini, kamar jinin wanda ya mutu, kuma
kowane abu mai rai da ke cikin tekun ya mutu.' 4 Malaika na uku ya zuba tasarsa a cikin rafuffuka da
mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. 5 Na ji mala'ikan ruwaye ya ce, ''Kai mai adalci ne - wanda ya
ke yanzu wanda yake kuma a da, Mai Tsarkin nan, domin ka shari'anta wadannan abubuwa. 6 Domin
sun zubar da jinin masu ba da gaskiya da annabawa, ka basu jini su sha; shine abinda da ya dace da su.
7 Na ji bagadi ya amsa, ''I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari'un ka gaskiya ne da adalci.'' 8 Mala'ika na
hudu ya zuba tasarsa a kan rana, kuma aka ba shi izini ya kone jama'a da wuta. 9 Suka kone da zafi mai
tsanani, kuma suka sabi sunan Allah, wanda ke da iko akan annobai. Ba su tuba ba ko su daukaka shi.
10 Sai malaika na biyar ya zuba tasarsa a kan kursiyin dabban, sai duhu ya rufe mulkinsa. Suka cicciji
harsunansu saboda zafi. 11 Suka yi sabon Allah na sama domin zafi da gyambunansu, suka kuma ki su
tuba daga abin da suka yi. 12 Mala'ika na shida ya zuba tasarsa cikin babban rafi, Yufiretis. Ruwansa
ya bushe domin a shirya hanya da sarakuna za su zo daga gabas. 13 Na ga kazamun ruhohi uku suna
kama da kwadin da ke fitowa daga bakin diragon, da makaryacin annabi. 14 Gama su ruhohin aljanu
ne masu aikata alamun ban mamaki. Sun fita za su wurin sarakunan dukan duniya domin su tattaro
su wuri daya saboda yaki a babbar ranar Allah Mai iko duka. 15 (''Duba! Ina zuwa kamar barawo! Mai
albarka ne wanda ke zaune a fadake, wanda ke sanye da tufafinsa domin ba zai fita tsirara a ga tsiraicin
sa ba.") 16 Aka kawo su tare a wurin da ake kira Armagiddon da Ibraniyanci. 17 Mala'ika na bakwai ya
zuba tasarsa cikin iska. Sa'annan babbar murya ta fito daga cikin haikali da kuma kursiyin, cewa, ''An
gama!'' 18 Aka yi walkiya, da kararraki masu tsanani, da aradu da babbar girgizar kasa - girgizar da ta
fi kowacce da aka taba yi tun da 'yan adam suke a duniya, girgizar da girma ta ke. 19 Babban birnin
ya rabu kashi uku, kuma biranen al'ummai suka fadi. Sai Allah ya tuna da Babila mai girma, sai ya ba
wancan birnin koko cike da ruwan innabi wanda aka yi daga fushinsa mai tsanani. 20 Kowanne tsibiri
ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun ba. 21 Manyan duwatsun kankara, masu nauyin talanti, suka fado
daga sama kan mutane. Suka zagi Allah domin annobar kankarar saboda annobar ta yi tsanani.

17

1 Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai wanda ke rike da tasoshi bakwai ya zo ya ce mani, "Zo, zan
nuna maka hukuncin babbar karuwarnan da ke zaune a kan ruwaye masu yawa. 2 Da ita ce sarakunan
duniya suka yi fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci marar dacewa ta sa mazaunan duniya suka
bugu." 3 Sai mala'ikan ya dauke ni cikin Ruhu ya tafi da ni jeji, sai na ga mace zaune bisa jan dabba cike
da sunayen sabo. Dabbar tana da kawuna bakwai da kahonni goma. 4 Matar kuwa tana sanye da tufafi
na shunayya da kuma jar garura, ta kuma ci ado da kayan zinariya da duwatsu masu tamani da lu'u-
lu'ai. Tana rike da kokon zinariya a hannunta cike da abubuwan kyama da na kazantar fasikancinta
marar dacewa. 5 Bisa goshinta an rubuta wani suna mai boyayyar ma'ana: "Babila mai girma, uwar
karuwai da na kazamtattun abubuwan duniya." 6 Sai na ga matar a buge da jinin masu ba da gaskiya
da kuma jinin wadanda aka kashe su domin Yesu. Da na gan ta, na yi mamaki kwarai da gaske. 7 Amma

mala'ikan ya ce mani, “Don me kake mamaki? Zan bayyana maka ma'anar matar da kuma na dabbar da
ke dauke da ita, dabban nan da ke da kawuna bakwai da kahonni goma. 8 Dabban da ka gani da, yanzu
ba ta, amma ta na kusan hawowa daga rami marar iyaka. Sa'annan za ta je hallaka. Wadanda ke zaune a
duniya, wadanda ba a rubuta sunayensu cikin littafin rai ba tun kafuwar duniya - za su yi mamaki idan
suka ga dabbar da da ta kasance, ba ta nan yanzu, amma ta kusa zuwa. 9 Wannan al'amari na bukatar
hikima. Kawunnan bakwai, tuddai ne bakwai da macen ke zaune a kai. 10 Su kuma sarakuna ne bakwai.
Sarakuna biyar sun fadi, daya na nan, amma dayan bai zo ba tukuna; sa'anda ya zo zai kasance na dan
lokaci kadan. 11 Dabban da ya kasance a da, amma yanzu ba shi, shi ma sarki ne na takwas; amma shi
daya ne cikin sarakunan nan bakwai, kuma zai tafi hallaka. 12 Kahonnin nan goma da ka gani sarakuna
goma ne wadanda ba a nada su ba tukuna, amma za su karbi iko kamar na sarakai na sa'a daya tare
da dabban. 13 Ra'ayinsu daya ne, za su ba da sarautarsu da ikon su ga dabban. 14 Za su yi yaki da Dan
Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu domin shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin sarakuna - kuma
tare da shi sune kirayayyun, zababbun, amintattun.” 15 Mala'ikan ya ce mani, “Ruwayen da ka gani,
inda karuwar ke zaune, jama'a ce, da taro masu dumbin yawa, da al'ummai da harsuna. 16 Kahonnin
nan goma da ka gani - su da dabban za su ki karuwar. Za su washe ta su tsiranceta, za su lankwame
namanta, za su kone ta gaba daya da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukantansu su yi nufinsa ta wurin
amincewarsa, su sadaukar da ikonsu na yin mulki ga dabban har sai maganar Allah ta cika. 18 Matar da
ka gani ita ce babban birnin nan da ke mulki bisa sarakunan duniya.”

18

1 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani mala'ika yana saukowa daga sama. Yana da babban
iko sosai, duniya kuwa ta haskaka da daukakarsa. 2 Ya yi kira da kakkarfar murya cewa, “Ta fadi,
Babila mai girma ta fadi! Ta zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne kazamin ruhu da kuma
mazaunin kowanne kazami da kyamataccen tsuntsu. 3 Gama dukan al'ummai sun sha ruwan innabin
fasikancinta. Sarakunan duniya sun aikata fasikanci da ita. Attajiran duniya sun arzuta da ikon rayuwar
annashuwarta.” 4 Sai na ji wata murya daga sama ta ce, “Ku fito daga cikinta, mutanena, domin kada
kuyi zunubi irin na ta, domin kuma kada bala'inta ya auko maku. 5 Zunubanta sun taru sun yi tsayi
har sama. Allah kuma ya tuna da miyagun ayyukanta. 6 Ku saka mata gwargwadon yadda ta saka wa
wadansu, ku biya ta ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon da ta dama, ku dama mata ninki biyu.
7 Kamar yadda ta daukaka kanta ta yi ta annashuwa, ku wahalsheta da azaba da bakin ciki haka. Domin
ta ce a zuciyarta, 'Ina zaune kamar sarauniya; ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan taba yin makoki ba,'
8 Saboda haka a rana daya bala'inta zai auko mata; mutuwa, makoki da kuma yunwa. Wuta za ta kona
ta kurmus, domin Ubangiji Allah mai iko ne, kuma shine mai hukuntata.” 9 Sarakunan duniya da suka
yi fasikanci, har suka baude tare da ita, za su yi kuka da kururuwa domin ta sa'adda suka ga hayakin
kunarta. 10 Za su tsaya can nesa suna tsoron azabarta, suna cewa, “Kaito, kaiton babban birni, Babila,
birni mai iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya zo.” 11 Manyan 'yan kasuwan duniya za su yi kuka da
bakin ciki dominta, da shike ba wanda ke sayan kayanta kuma - 12 kayan zinariya, azurfa, da duwatsun
alfarma, da lu'u-lu'u, da lilin mai laushi, da hajja mai ruwan jar garura, da siliki, da jar alharini da
itacen kamshi iri iri, da kayan da aka sassaka da itace mai tsada, da na tagulla, da na bakin karfe, da na
dutse mai sheki, 13 da kirfa, da kayan yaji, da turaren wuta, da mur da lubban, da ruwan innabi, da mai,
da garin alkama, da alkama, da shanu, da tumaki, da dawakai, da kekunan doki, da bayi, da rayukan
'yan adam. 14 Amfanin da kika kwallafa rai da duk karfinki sun fice daga gareki. Duk annashuwarki
da darajarki sun bace, ba za a kara samunsu ba kuma. 15 Manyan 'yan kasuwa na wadannan kaya da
suka azurta ta wurinta, za su tsaya can nesa da ita, sabili da tsoron azabarta, kuka da kururuwar bakin
ciki. 16 Za su ce, “Kaito, kaito ga babban birni da take sanye da lilin mai laushi da tufafi masu jar garura
da kuma jan alharini, da ta ci ado da kayan zinariya, da duwatsu masu daraja da lu'u-lu'u! 17 A cikin
sa'a guda duk dukiyan nan ta lallace. Kowanne matukin jirgin ruwa, da fasinjoji, da masu tuki da duk
wadanda suke samun biyan bukatun rayuwarsu daga ruwa, suka tsaya can nesa. 18 Suka yi kuka sa'anda
suka ga hayakin kunarta. Suka ce, “Wanne birni ne ya yi kama da babban birnin?” 19 Suka watsa kura a
kawunansu, suka yi kuka da karfi, da kururuwa da bakin ciki, “Kaito, kaiton babban birnin nan inda duk
masu jiragen ruwa suka azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an hallakar da ita.” 20 “Ku yi murna
a kanta, sama, ku masu ba da gaskiya, manzanni, da annabawa, domin Allah ya kawo hukuncinku a
kanta!” 21 Wani kakkarfan mala'ika ya dauki wani dutse mai kama da dutsen nika, ya jefa shi cikin teku
yana cewa, “Ta wannan hanya, Babila, babban birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a kara ganinsa
ba. 22 Muryar masu kidar molaye, mawaka, masu busa sarewa, da na masu busa algaita, ba za a kara ji
a cikinta ba. Babu wani mai kowanne irin sana'a da za a samu a cikinta. Ba za a kara jin karar nika a
cikinta ba. 23 Hasken fitila ba za ya kara haskakawa a cikin ki ba. Ba za a kara jin muryoyin ango da na
amarya a cikinki ba, domin attajiranki sune 'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta wurin sihirinki kika

yaudari al'ummai. 24 A cikinta aka sami jinin annabawa da na masu ba da gaskiya, da jinin duk wadanda
aka kashe a duniya."

19

1 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar da ta yi kamar muryar mutane masu yawa a sama suna
cewa, "Halleluya. Ceto, daukaka da iko sun tabbata ga Allahnmu. 2 Hukunce - hukuncensa gaskiya ne da
adalci, domin ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta kazamtar da duniya da fasikancinta. Ya dauki
fansar jinin bayinsa, wadda ita da kanta ta zubar." 3 Suka yi magana a karo na biyu: "Halleluya! Hayaki
na tasowa daga wurinta har abada abadin." 4 Dattawan nan ashirin da hudu da rayayyun halittun nan
hudu, suka fadi suka yi wa Allah sujada shi da yake zaune a kan kursiyin. Suna cewa, "Amin. Halleluya!"
5 Sai wata murya ta fito daga kursiyin tana cewa, "Ku yabi Allahnmu, dukanku bayinsa, ku da kuke
tsoronsa, da duk marasa iko da masu iko." 6 Sai na ji murya kamar na kasaitaccen taron mutane, kamar
rurin kogi na ruwaye masu yawa, kuma kamar tsawar aradu, cewa, "Halleluya! Gama Ubangiji yana
mulki, Allah mai iko duka. 7 Bari mu yi murna, mu yi farinciki matuka mu kuma ba shi daukaka domin
bikin auren Dan Ragon ya zo, amaryarsa kuma ta shirya kanta. 8 An yardar mata ta sa kaya masu haske
da tsabta na lilin mai laushi" (domin lilin mai laushi shine ayyukan adalci na tsarkaka). 9 Mala'ika ya
ce mani, "Rubuta wannan: Masu albarka ne wadanda aka gayyace su zuwa bikin auren Dan Ragon." Ya
kuma ce mani, "Wadannan kalmomin Allah na gaskiya ne." 10 Na fadi a gaban kafafunsa domin in yi
masa sujada, amma ya ce mani, "Kada ka yi haka! Ni ma abokin bauta ne tare da kai da 'yan'uwanka
wadanda ke rike da shaida game da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida game da Yesu shine ruhun
annabci." 11 Sai na ga sama a bude, na kuma duba sai ga wani farin doki. Mahayinsa ana kiransa
amintacce da gaskiya. Yana shari'a da adalci yana yaki. 12 Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa
akwai kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce a jikinsa wanda ba wani da ya sani sai dai shi da kansa.
13 Yana sanye da riga da aka tsoma a cikin jini, kuma ana kiran sunansa Kalmar Allah. 14 Rundunonin
sama suna biye da shi a kan fararen dawakai, suna sanye da lilin mai laushi, fari mai tsabta. 15 Daga
cikin bakinsa takobi mai kaifi na fitowa, da ita yake sarar al'ummai, zai kuma mulke su da sandar karfe.
Yana tattake wurin matsar ruwan inabi da matsananciyar fushin Allah Mai iko duka. 16 Yana da suna
a rubuce a rigarsa da cinyarsa: "Sarkin sarakuna da Ubangijin iyayengiji." 17 Na ga mala'ika tsaye
a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga dukan tsuntsaye da ke firiya a sama. 18 "Ku zo, ku tattaru
saboda babban bukin Allah. Ku zo ku ci naman sarakuna, da naman sarakunan yaki, da naman manyan
mutane, da naman dawakai, da na mahayansu, da naman dukan mutane, yantattu da bayi, marasa iko
da masu iko." 19 Na ga dabban da sarakunan duniya da rundunoninsu. Suna tattaruwa domin su yi
yaki da wanda ke bisa doki da rundunarsa. 20 Aka kama dabban tare da makaryatan annabawa da suka
yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da wadannan alamu ya yaudari wadanda suka karbi alamar dabbar
da wadanda suka yi wa siffarta sujada. Aka jefa dukansu biyu da rai cikin tafkin farar wuta mai ci.
21 Sauran aka karkashe su da takobin da ke fitowa daga bakin mahayin dokin. Dukan tsuntsaye suka ci
gawarwakinsu.

20

1 Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama. Yana da makullin rami marar iyaka, yana kuma da babar
sarka a hannunsa. 2 Sai ya dauki tsohon macijin, wanda shine iblis, ko shaidan, ya daure shi shekaru
dubu. 3 Ya jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya kuma sa hatimi a bisansa. Hakan ya faru ne
domin kada ya kara yaudarar al'ummai har sai bayan shekaru dubu. Bayan wannan, dole a sake shi
na dan lokaci. 4 Sa'annan na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune a bisansu sune wadanda aka ba ikon
hukunci. Na kuma ga rayukan wadanda aka fille wa kai saboda shaidar Yesu da maganar Allah. Ba su
yi wa dabban sujada ba ko siffarsa, suka ki su karbi alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake rayuwa,
suka yi mulki tare da Kristi shekaru dubu. 5 Sauran matattun basu sake dawowa da rai ba har sai da
shekaru dubu din suka cika. Wannan shine tashin matattu na fari. 6 Mai albarka ne mai tsarki ne kuma
wanda yake da rabo cikin tashin matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da iko akan wadannan. Za su
zama firistocin Allah da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi shekaru dubu. 7 Sa'adda shekaru
dubu suka zo ga karshe, za a saki shaidan daga kurkukunsa. 8 Za ya fito domin ya yaudari al'ummai da
ke kursuyoyi hudu na duniya, Gog da Magog ya tattara su domin yaki. Yawan su zai zama kamar yashin
teku. 9 Suka bazu a fuskar duniya suka kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, kaunataccen birni.
Amma wuta ta sauko daga sama ta lankwame su. 10 Shaidan, wanda ya yaudare su, aka jefa shi cikin
korama ta farin wuta mai ci, inda aka jefa dabban da makaryacin annabin. Za su sha azaba dare da rana
har abada abadin. 11 Sai na ga babban kursiyi da wanda ke zaune a kansa. Duniya da sama suka guje wa
fuskarsa, amma babu wurin da za su tafi. 12 Na ga matattu manya da kanana- suna tsaye gaban kursiyin,
aka bude litattafai. Sai aka bude wani littafi - Littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abinda aka

rubuta cikin litattafan, gwargwadon ayyukansu. 13 Teku ta ba da matattun dake cikinta. Mutuwa da
hades suka ba da matattun da ke cikinsu, aka yi masu shari'a gwargwadon abin da suka yi. 14 Aka jefa
mutuwa da hades cikin tafkin wuta. Wannan shine mutuwa ta biyu - tafkin wuta. 15 Duk wanda ba a
sami sunansa a rubuce cikin littafin rai ba, aka jefar da shi cikin tafkin wuta.

21

1 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya, domin sama ta fari da duniya ta fari sun shude, ba
kuma teku. 2 Na ga birni mai tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah,
shiryayya kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. 3 Na ji babbar murya daga kursiyinta na
cewa, “Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa,
Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya kuma zama Allahnsu. 4 Zai share dukan hawaye daga
idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko bakinciki, ko kuka, ko azaba. Abubuwan da sun shude. 5 Shi
wanda yake zaune a kan kursiyin ya ce, “Duba! Na maida kome ya zama sabo.” Ya ce, “Ka rubuta wannan
domin wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya”. 6 Ya ce mani, “Wadannan abubuwan an gama! Ni
ne Alpha da Omega, farko da karshe. Ga mai jin kishi, zan bashi kyauta daga mabulbular ruwan rai.
7 Wanda ya ci nasara, zai gaji wadannan abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi kuma ya zama da na.
8 Amma ga matsorata, da marasa bangaskiya, da masu kazanta, da masu kisan kai, da fasikai, da masu
sihiri, da masu bautar gumaka, da dukan makaryata, mazaunin su zai kasance cikin tafki mai ci da farar
wuta. Mutuwa ta biyu kenan.” 9 Daya daga cikin mala'ikun bakwai ya zo wurina, wanda yake dauke da
tasoshi bakwai cike da annobai bakwai na karshe, yace, “Zo nan. Zan nuna maka amarya, matar Dan
Rago”. 10 Sai ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babban dutse mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki,
Urushalima, tana saukowa daga cikin sama daga wurin Allah. 11 Urushalima tana da daukakar Allah,
shekinta yana kama da dutse mai tamani, sai kace dutsen yasfa, garau kamar karau. 12 Tana da babban
garu mai tsawo, da kofofi goma sha biyu, da mala'iku goma sha biyu a kofofin. Akan kofofin an rubuta
sunayen kabilu sha biyu na 'ya'yan Isra'ila. 13 A gabas akwai kofofi uku, a arewa kofofi uku, a kudu kofofi
uku, da kuma yamma kofofi uku. 14 Garun birnin yana da harsashin gini goma sha biyu, a bisansu akwai
sunaye goma sha biyu na manzanni goma sha biyu na Dan Rago. 15 Shi wanda yayi magana dani yana
da sandan awo na zinariya domin ya auna birnin, da kofofinsa, da garunsa. 16 Birnin; da tsawonsa da
fadinsa iri daya ne. Ya gwada birnin da sandar awo, mil dubu sha biyu a tsaye (fadinsa, da tsawonsa,
da tsayinsa duka daya ne) 17 Ya kuma gwada garunsa, kamu 144, bisa ga gwajin 'yan adam (wanda
shine ma'aunin mala'ika). 18 An gina garun da Yasfa birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai kama da
madubi mai kyalli. 19 An kawata harsashin garun da kowanne irin dutse mai tamani. Na fari yasfa, na
biyu saffir, na uku agat, na hudu emerald, 20 na biyar Onis, na shida sardiyus, na bakwai kirisolat, na
takwas beril, na tara tofaz, na goma kirisofaras, na sha daya yakinta, na sha biyu kuma ametis. 21 Kofofi
goma sha biyu lu'u-lu'ai ne goma sha biyu; kowacce daya a cikin kofofin daga lu'u-lu'u daya aka yi shi.
Titunan birnin kuwa zinariya ce sahihiya, sai kace madubi garau. 22 Ban ga haikali a cikin birnin ba,
gama Ubangiji Allah Mai iko duka da Dan Ragon su ne haikalinsa. 23 Birnin ba ya bukatar rana ko wata
su haskaka shi gama daukakar Allah ta haskaka shi, kuma fitilarsa Dan Rago ne. 24 Al'ummai za su yi
tafiya cikin hasken birnin. Sarakunan duniya kuma za su kawo daukakarsu cikinsa. 25 Kofofinsu kuma
ba za a rufe su da rana ba, babu dare kuma a can. 26 Za su kawo daukaka da darajar al'ummai a cikinsa,
27 babu wani abu mai kazanta da zai taba shiga cikinsa. Ko wanda yake aikata abin kunya da karya, sai
wadanda an rubuta sunayensu a cikin littafin rai na Dan Rago kadai.

22

1 Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai, ruwa mai tsabta. Yana fitowa daga cikin kursiyin
Allah da na Dan-Rago 2 ta tsakiyar titin birnin. A kowanne gefen kogin akwai itacen rai, mai ba da
'ya'ya iri goma sha biyu, kowanne wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar da al'ummai ne. 3 Babu
sauran la'ana nan gaba. Kursiyin Allah da na Dan Rago za su kasance a cikin birnin, bayinsa kuma za
su yi masa bauta. 4 Za su ga fuskarsa, sunansa kuma zai kasance a goshinsu. 5 Babu sauran dare; ba
za su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba gama Ubangiji Allah zai haskaka su. Za su yi mulki har
abada abadin. 6 Mala'ika ya ce mani, “Wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya. Ubangiji, Allah na
ruhohin annabawa, ya aiki mala'ikansa ya nuna wa bayinsa abin da lallai zai faru ba da dadewa ba”.
7 “Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba! Mai albarka ne wanda ya yi biyayya da kalmomin littafin nan.”
8 Ni, Yahaya, nine na ji na kuma ga wadannan abubuwa. Sa'adda na ji na gan su, sai na fadi gaban
kafaffun mala'ikan da ya nuna mani wadannan abubuwa domin in yi masa sujada. 9 Ya ce mani, “Kada
ka yi haka! Ni abokin bauta ne tare da kai, tare da 'yan'uwanka annabawa, da wadanda ke biyayya da
kalmomin littafin nan. Yi sujada ga Allah!” 10 Ya ce mani, “Kada ka rufe kalmomin anabcin littafin nan,
gama lokaci ya kusa. 11 Wanda yake mara adalci, bari ya cigaba da yin rashin adalci. Wanda yake mai

kazanta bari ya cigaba da kazantar da kansa. Wanda yake mai adalci bari ya cigaba da yin adalci. Wanda
yake mai-tsarki, bari yaci gaba da tsarki." [12] "Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba. Sakamakona na tare
da ni, zan saka wa kowa gwargwadon aikin da ya yi. [13] Nine Alpha da Omega, farko da karshe, mafarin
abu da karshensa. [14] Masu albarka ne wadanda suka wanke rigunansu domin su sami izini su ci daga
itacen rai su kuma shiga birnin ta kofofinsa. [15] A waje akwai karnuka, masu sihiri, masu bautar gumaka,
fasikai, masu kisan kai, da duk wanda yake kaunar aikata rashin gaskiya. [16] Ni, Yesu na aiko mala'ikana
ya shaida maku wadannan abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine tushe da zuriyar Dauda, tauraron asubahi
mai-haske." [17] Ruhu da Amarya suka ce, "Zo!" Bari wanda ya ji ya ce, "Zo!" Kowanne mai jin kishi, da
kowanne mai bukatar ta, bari ya sami ruwan rai kyauta. [18] Ina shaida wa duk mai jin kalmomin anabcin
wannan littafi: Idan wani ya kara a kansu, Allah zai kara masa annoban da ke rubuce a cikin littafin.
[19] Idan wani ya rage daga kalmomin wannan littafin anabci, Allah zai rage rabonsa daga cikin itacen rai
daga cikin birni mai-tsarki, wadanda aka rubuta cikin wannan littafi. [20] Shi wanda ya shaida wadannan
abubuwa ya ce, "I! Ina zuwa ba da dadewa ba." Amin! Zo, Ubangiji Yesu! [21] Alherin Ubangiji Yesu ya
kasance tare da kowanne dayanku. Amin.